

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	I <i>Mededelingen</i>	
	.....	
	II <i>Vorbereidende besluiten</i>	
	Commissie	
2001/C 29 E/01	Gewijzigd voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken van asielzoekers en van bepaalde andere onderdanen van een derde land ter vergemakkelijking van de uitvoering van de Overeenkomst van Dublin (COM(2000) 100 def. — 1999/0116(CNS))	1
2001/C 29 E/02	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken (COM(2000) 275 def. — 2000/0115(COD)) ⁽¹⁾	11
2001/C 29 E/03	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer (COM(2000) 276 def./2 — 2000/0117(COD)) ⁽¹⁾	112
2001/C 29 E/04	Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten voor 2001 (COM(2000) 548 def. — 2000/0225(CNS)) ⁽¹⁾	189
2001/C 29 E/05	Voorstel voor een verordening (EG, EGKS, Euratom) van de Raad tot wijziging van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen wat betreft de wijze van aanpassing van de bezoldigingen en de tijdelijke bijdrage (COM(2000) 569 def. — 2000/0231(CNS))	198

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2001/C 29 E/06	Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van klassieke varkenspest (COM(2000) 462 def. — 2000/0214(CNS)) ⁽¹⁾	199
2001/C 29 E/07	Gewijzigd voorstel voor een beschikking van de Raad tot instelling van een Europees vluchtelingenfonds (COM(2000) 533 def. — 1999/0274(CNS)) ⁽¹⁾	223
2001/C 29 E/08	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de veterinairerechtelijke voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren (COM(2000) 529 def. — 2000/0221(COD)) ⁽¹⁾	239
2001/C 29 E/09	Voorstel voor een beschikking van de Raad tot wijziging van Beschikking 90/424/EEG betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied (COM(2000) 542 def. — 2000/0234(CNS))	244
2001/C 29 E/10	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende verzekeringsbemiddeling (COM(2000) 511 def. — 2000/0213(COD)) ⁽¹⁾	245
2001/C 29 E/11	Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van de „EGKS in liquidatie” (COM(2000) 520 def.) ⁽¹⁾	251
2001/C 29 E/12	Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van de technische meerjarenrichtsnoeren betreffende het onderzoekprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (COM(2000) 521 def.) ⁽¹⁾	254
2001/C 29 E/13	Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 77/388/EEG betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de geldigheidsduur van de minimumhoogte van het normale tarief (COM(2000) 537 def. — 2000/0223(CNS))	265
2001/C 29 E/14	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96, wat het gebruik van het ESR 1995 bij de vaststelling van de betalingen van de lidstaten aan de eigen middelen uit de BTW betreft (COM(2000) 583 def. — 2000/0241(COD))	266
2001/C 29 E/15	Gewijzigd voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van een opleidingsprogramma voor de vakmensen van de Europese audiovisuele-programma-industrie (MEDIA — Opleiding) (2001-2005) (COM(2000) 579 def. — 1999/0275(COD)) ⁽¹⁾	267
2001/C 29 E/16	Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken (COM(2000) 592 def. — 2000/0240(CNS))	281
2001/C 29 E/17	Voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een communautair mechanisme voor de coördinatie van interventies op het gebied van civiele bescherming in noodsituaties (COM(2000) 593 def. — 2000/0248(CNS)) ⁽¹⁾	287
2001/C 29 E/18	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en van de Raad betreffende ozon in de lucht (COM(2000) 613 def. — 1999/0068(COD)) ⁽¹⁾	291
2001/C 29 E/19	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker (COM(2000) 604 def. — 2000/0250(CNS))	315

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Gewijzigd voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken van asielzoekers en van bepaalde andere onderdanen van een derde land ter vergemakkelijking van de uitvoering van de Overeenkomst van Dublin

(2001/C 29 E/01)

COM(2000) 100 def. — 1999/0116(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 15 maart 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 63, lid 1, punt a),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De lidstaten hebben het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 ondertekend, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967.
- (2) De lidstaten hebben de Overeenkomst betreffende de vaststelling van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat bij een van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen wordt ingediend⁽¹⁾, gesloten, die op 15 juni 1990 te Dublin is ondertekend, hierna „Overeenkomst van Dublin” genoemd.
- (3) Voor de doeleinden van de toepassing van de Overeenkomst van Dublin is het noodzakelijk de identiteit vast te stellen van asielzoekers en van personen die in verband met de illegale overschrijding van de buitengrens van de Gemeenschap zijn aangehouden. Tevens is het met het oog op een doeltreffende toepassing van de Overeenkomst van Dublin, en met name van artikel 10, lid 1, punten c) en e), van die Overeenkomst, wenselijk elke lidstaat de mogelijkheid te bieden na te gaan of een onderdaan van een derde land van wie is gebleken dat hij of zij zich illegaal op zijn grondgebied ophoudt, in een andere lidstaat om asiel heeft verzocht.
- (4) Vingerafdrukken vormen een belangrijk element om de juiste identiteit van die personen vast te stellen. Dit noopt ertoe een systeem voor de vergelijking van hun vingerafdrukgegevens in te stellen.
- (5) Daartoe is het noodzakelijk om een systeem op te zetten, „Eurodac” genaamd, bestaande uit een bij de Commissie in te stellen centrale eenheid die een geautomatiseerde centrale gegevensbank van vingerafdrukgegevens beheert, alsmede uit de elektronische middelen voor toezending tussen de lidstaten en de centrale gegevensbank.
- (6) Het is tevens noodzakelijk dat de lidstaten van elke asielzoeker en van elke in verband met de illegale overschrij-

ding van een buitengrens van de lidstaten aangehouden onderdaan van een derde land, voor zover deze 14 jaar of ouder is, onverwijld vingerafdrukken nemen.

- (7) Het is noodzakelijk nauwkeurige regels vast te stellen voor de toezending van deze vingerafdrukgegevens aan de centrale eenheid, de opslag van deze vingerafdrukgegevens en van andere relevante gegevens in de centrale gegevensbank, de bewaring van die gegevens, de vergelijking ervan met andere vingerafdrukgegevens, de toezending van de resultaten van die vergelijking alsmede voor de afscherming en de verwijdering van de vastgelegde gegevens. Dergelijke regels kunnen verschillend zijn voor en dienen specifiek te worden afgestemd op de situatie van de verschillende categorieën onderdanen van een derde land.
- (8) Onderdanen van derde landen die in één lidstaat om asiel hebben verzocht, kunnen nog tal van jaren over de mogelijkheid beschikken om dat ook in een andere lidstaat te doen. Daarom dient het maximale tijdsbestek gedurende hetwelk vingerafdrukgegevens door de centrale eenheid dienen te worden bewaard, vrij lang te zijn. Gezien het feit dat de meeste onderdanen van derde landen die een aantal jaren in de Gemeenschap hebben verbleven, na die periode een vaste status of zelfs het burgerschap van de Unie hebben verkregen, dient een periode van tien jaar voor de bewaring van vingerafdrukgegevens als een redelijke termijn te worden beschouwd.
- (9) Deze bewaringstermijn dient te worden bekort in bepaalde bijzondere omstandigheden waarin bewaring van vingerafdrukgegevens voor een zo lange duur onnodig is. Vingerafdrukgegevens van onderdanen van derde landen dienen onverwijld te worden verwijderd zodra deze onderdanen van derde landen het burgerschap van de Unie verkrijgen of als vluchtelingen worden toegelaten.
- (10) Het is nodig de respectieve verantwoordelijkheden van de Commissie, wat de centrale eenheid betreft, en van de lidstaten, wat het gebruik van de gegevens, de beveiliging, de toegang tot en de correctie van de vastgelegde gegevens betreft, duidelijk te omschrijven.
- (11) Daar de niet-contractuele aansprakelijkheid van de Gemeenschap in verband met het beheer van het Eurodac-systeem door de relevante bepalingen van het Verdrag wordt geregeld, is het noodzakelijk dat voor de niet-contractuele aansprakelijkheid van de lidstaten in verband met het beheer van het systeem specifieke bepalingen worden vastgesteld.

⁽¹⁾ PB C 254 van 19.8.1997, blz. 1.

- (12) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het proportionaliteitsbeginsel van artikel 5 van het Verdrag kan de doelstelling van de overwogen maatregelen, namelijk de instelling bij de Commissie van een systeem voor de vergelijking van vingerafdrukgegevens ten behoeve van de uitvoering van het asielbeleid van de Gemeenschap, juist door de aard ervan, onvoldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, zodat dit beter door de Gemeenschap kan geschieden. Deze verordening blijft beperkt tot het minimum dat nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken en reikt niet verder dan hetgeen daartoe nodig is.
- (13) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽¹⁾ is op de verwerking door de lidstaten van persoonsgegevens in het raam van het Eurodac-systeem van toepassing.
- (14) Krachtens artikel 286 van het Verdrag is Richtlijn 95/46/EG ook van toepassing op de instellingen en organen van de Gemeenschap. Aangezien de centrale eenheid bij de Commissie wordt ingesteld, geldt die richtlijn ook voor de verwerking van persoonsgegevens door die eenheid.
- (15) De beginselen van Richtlijn 95/46/EG met betrekking tot de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, met name het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met de verwerking van persoonsgegevens, dienen te worden aangevuld of verduidelijkt, vooral voor zover het bepaalde sectoren betreft.
- (16) Aangezien de maatregelen die voor de uitvoering van artikel 4, lid 7, van deze verordening vereist zijn, maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽²⁾, dient voor de aanneming ervan gebruik te worden gemaakt van de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit.
- (17) Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG dienen de ter uitvoering van artikel 3, lid 4, van deze verordening te nemen maatregelen te worden vastgesteld volgens de in artikel 3 van genoemd besluit vastgestelde raadplegingsprocedure.
- (18) Het is dienstig op de prestaties van Eurodac toezicht te houden en deze te evalueren.
- (19) De lidstaten dienen voor inbreuken op deze verordening in een sanctieregeling te voorzien.
- (20) Deze verordening is van toepassing op het Verenigd Koninkrijk en Ierland uit hoofde van de kennisgevingen die zij hebben gedaan overeenkomstig artikel 3 van het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.
- (21) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, neemt Denemarken niet aan de aanneming van deze verordening deel en is het derhalve niet door de verordening gebonden en valt het evenmin onder de toepassing ervan.
- (22) Het is dienstig de territoriale werkingsfeer van deze verordening te beperken en met die van de Overeenkomst van Dublin te doen samenvallen.
- (23) Deze verordening dient in werking te treden op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, teneinde als rechtsgrondslag te dienen voor de uitvoeringsbepalingen die met het oog op een spoedige toepassing van de verordening nodig zijn voor het treffen van de noodzakelijke technische maatregelen door de lidstaten en door de Commissie. Aan de Commissie dient bijgevolg de taak te worden opgedragen om na te gaan of deze voorwaarden zijn vervuld,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Doel van „Eurodac”

1. Hierbij wordt een systeem, „Eurodac” geheten, ingesteld, dat tot doel heeft te helpen vaststellen welke lidstaat krachtens de Overeenkomst van Dublin verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat bij een lidstaat is ingediend, en anderszins onder de in deze verordening vastgestelde voorwaarden de toepassing van de Overeenkomst van Dublin te helpen vergemakkelijken.
2. Eurodac bestaat uit:
  - a) de in artikel 3 bedoelde centrale eenheid,
  - b) een geautomatiseerde centrale gegevensbank, waarin de in artikel 5, lid 1, in artikel 8, lid 2, en in artikel 11, lid 2, bedoelde gegevens worden verwerkt met het oog op vergelijking van de vingerafdrukgegevens van asielzoekers en van de categorieën onderdanen van een derde land bedoeld in artikel 8, lid 1, en artikel 11, lid 1,
  - c) datatransmissiefaciliteiten tussen de lidstaten en de centrale gegevensbank.

De regels die voor Eurodac gelden, zijn eveneens van toepassing op de handelingen die door de lidstaten worden verricht, vanaf de toezending van gegevens aan de centrale eenheid tot de gebruikmaking van de vergelijkingsresultaten.

3. Onverminderd het gebruik door de lidstaat van oorsprong van de voor Eurodac bestemde gegevens in overeenkomstig zijn nationaal recht ingestelde gegevensbestanden, mogen vingerafdrukgegevens en andere persoonsgegevens uitsluitend voor de in artikel 15, lid 1, van de Overeenkomst van Dublin genoemde doeleinden in Eurodac worden verwerkt.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

Artikel 2

Definities

1. Voor de doeleinden van deze verordening wordt verstaan onder:
  - a) „Overeenkomst van Dublin”: de op 15 juni 1990 te Dublin ondertekende Overeenkomst betreffende de vaststelling van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat bij een van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen wordt ingediend;
  - b) „asielzoeker”: een onderdaan van een derde land die een asielverzoek heeft ingediend of namens wie een asielverzoek is ingediend;
  - c) „lidstaat van oorsprong”:
    - i) in verband met een asielzoeker of een persoon als bedoeld in artikel 11, de lidstaat die de persoonsgegevens aan de centrale eenheid toezendt en de resultaten van de vergelijking ontvangt;
    - ii) in verband met een persoon als bedoeld in artikel 8, de lidstaat die deze gegevens aan de centrale eenheid toezendt;
  - d) „onderdaan van en derde land”: eenieder die geen burger van de Unie is in de zin van artikel 17, lid 1, van het Verdrag, ongeacht of hij of zij staatsburger van een derde land of een staatloze is;
  - e) „vluchteling”: degene die als vluchteling is erkend overeenkomstig het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, betreffende de status van vluchtelingen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967;
  - f) „treffer”: de op grond van een vergelijking door de centrale eenheid vastgestelde overeenstemming of overeenstemmingen tussen de vingerafdrukgegevens die in de geautomatiseerde centrale gegevensbank zijn opgeslagen en de vingerafdrukgegevens die door de lidstaat voor een persoon zijn toegezonden, mits de lidstaten de resultaten van de vergelijking onmiddellijk toetsen.
2. De in artikel 2 van Richtlijn 95/46/EG gedefinieerde begrippen hebben in deze verordening dezelfde betekenis als in die richtlijn.
3. Tenzij anders bepaald, hebben de in artikel 1 van de Overeenkomst van Dublin gedefinieerde begrippen in deze verordening dezelfde betekenis als in die Overeenkomst.

Artikel 3

Centrale eenheid

1. Bij de Commissie wordt een centrale eenheid opgericht om ten behoeve van de lidstaten de in artikel 1, lid 2, punt b), bedoelde centrale gegevensbank te beheren. De centrale eenheid wordt uitgerust met een geautomatiseerd vingerafdrukkenherkenningssysteem.
2. Gegevens over asielzoekers en over de in artikel 8 en de in artikel 11 bedoelde personen worden bij de centrale eenheid ten behoeve van de lidstaat van oorsprong verwerkt.

3. De centrale eenheid stelt over haar werkzaamheden elk kwartaal een statistisch verslag op, met de volgende informatie:

- a) het aantal toegezonden gegevens over asielzoekers en over de in artikel 8, lid 1, en in artikel 11, lid 1, bedoelde personen;
- b) het aantal treffers voor de asielzoekers die een asielverzoek in een andere lidstaat hebben ingediend;
- c) het aantal treffers voor in artikel 8, lid 1, bedoelde personen die later een asielverzoek hebben ingediend;
- d) het aantal treffers voor in artikel 11, lid 1, bedoelde personen die eerder een asielverzoek in een andere lidstaat hebben ingediend;
- e) het aantal vingerafdrukgegevens dat de centrale eenheid nogmaals bij de lidstaten van oorsprong heeft moeten opvragen omdat de aanvankelijk toegezonden vingerafdrukgegevens zich niet voor een vergelijking met gebruikmaking van het geautomatiseerde vingerafdrukkenherkenningssysteem leenden.

Aan het einde van ieder jaar wordt een statistisch verslag opgesteld waarin de sinds het begin van de activiteiten van Eurodac opgestelde statistische kwartaalverslagen worden bijeengevoegd en waarin tevens het aantal personen wordt vermeld voor wie treffers in de zin van de eerste alinea, punten b), c) en d) zijn vastgesteld.

Dit statistisch verslag bevat een uitsplitsing van de gegevens naar lidstaat.

4. Met inachtneming van de in artikel 21, lid 4, bedoelde procedure kan de centrale eenheid ermee worden belast om met als grondslag de bij die eenheid verwerkte gegevens bepaalde andere statistische taken uit te voeren.

HOOFDSTUK II

ASIELZOEKERS

Artikel 4

Verzameling, toezending en vergelijking van vingerafdrukken

1. Elke lidstaat neemt onverwijld de vingerafdrukken van alle vingers van elke asielzoeker van 14 jaar of ouder en zendt de in artikel 5, lid 1, punten a) tot en met f), genoemde gegevens onverwijld toe aan de centrale eenheid.

De procedure voor het nemen van vingerafdrukken wordt vastgesteld overeenkomstig de nationale praktijk van de betrokken lidstaat en in overeenstemming met de in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en in het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind vastgelegde waarborgen.

2. De in artikel 5, lid 1, genoemde gegevens worden door de centrale eenheid of, voor zover de technische omstandigheden zulks toelaten, rechtstreeks door de lidstaat van oorsprong onverwijld in de centrale gegevensbank opgeslagen.

3. De door een lidstaat toegezonden vingerafdrukgegevens in de zin van artikel 5, lid 1, punt b), worden door de centrale eenheid vergeleken met die welke door andere lidstaten zijn toegezonden en reeds in de centrale gegevensbank zijn opgeslagen.

4. Op verzoek van een lidstaat draagt de centrale eenheid ervoor zorg dat de in lid 3 bedoelde vergelijking de door die lidstaat voordien toegezonden vingerafdrukgegevens bestrijkt in aanvulling op de gegevens van andere lidstaten.

5. De centrale eenheid zendt de lidstaat van oorsprong de treffer of het negatieve resultaat van de vergelijking onverwijld toe. Bij een treffer zendt zij voor alle reeksen gegevens die met de treffer overeenkomen, de in artikel 5, lid 1, bedoelde gegevens toe. De in artikel 5, lid 1, punt b), bedoelde gegevens worden evenwel slechts voor zover zij aan de treffer ten grondslag lagen, toegezonden.

Indien de technische omstandigheden zulks toelaten, mogen de vergelijkingsresultaten rechtstreeks aan de lidstaat van oorsprong worden toegezonden.

6. De vergelijkingsresultaten worden in de lidstaat van oorsprong onverwijld gecontroleerd. De definitieve identificatie geschiedt door de lidstaat van oorsprong, in samenwerking met de betrokken lidstaten, overeenkomstig artikel 15 van de Overeenkomst van Dublin.

Indien de centrale eenheid meedeelt dat gegevens onbetrouwbaar zijn gebleken, worden deze gegevens door de lidstaat van oorsprong verwijderd of vernietigd zodra deze niet-overeenstemming of onbetrouwbaarheid is vastgesteld.

7. De uitvoeringsbepalingen waarin de procedures voor de toepassing van de leden 1 tot en met 6 zijn vervat, worden volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

Artikel 5

Gegevensopslag

1. Slechts de volgende gegevens worden in de centrale gegevensbank opgeslagen:

- a) lidstaat van oorsprong, plaats en datum van het asielerzoek;
- b) vingerafdrukgegevens;
- c) geslacht;
- d) referentienummer dat door de lidstaat van oorsprong wordt gebruikt;
- e) datum waarop de vingerafdrukken zijn genomen;
- f) datum waarop de gegevens aan de centrale eenheid zijn toegezonden;
- g) datum waarop de gegevens in de centrale gegevensbank zijn ingevoerd;

h) nadere informatie met betrekking tot de ontvanger(s) aan wie de gegevens zijn toegezonden en de datum (data) van toezending.

2. Na opslag van de gegevens in de centrale gegevensbank vernietigt de centrale eenheid de voor de toezending van de gegevens gebruikte gegevensdragers, tenzij de lidstaat van oorsprong om terugzending ervan heeft verzocht.

Artikel 6

Gegevensbewaring

Elk geheel van gegevens als bedoeld in artikel 5, lid 1, wordt, gerekend vanaf de datum waarop de vingerafdrukken zijn genomen, gedurende tien jaar in de centrale gegevensbank bewaard.

Na het verstrijken van die termijn worden de gegevens automatisch door de centrale eenheid uit de centrale gegevensbank verwijderd.

Artikel 7

Vervroegde gegevensverwijdering

Gegevens betreffende een asielzoeker worden onverwijld overeenkomstig artikel 14, lid 3, uit de centrale gegevensbank verwijderd, wanneer de lidstaat van oorsprong vóór de in artikel 6 genoemde periode van tien jaar is verstreken, van een van de volgende omstandigheden kennis krijgt:

- a) de asielzoeker heeft het burgerschap van de Unie verkregen;
- b) de asielzoeker is in een lidstaat als vluchteling erkend en toegelaten.

HOOFDSTUK III

IN VERBAND MET DE ILLEGALE Overschrijding VAN EEN BUITENGRENS AANGEHOUDEN ONDERDANEN VAN DERDE LANDEN

Artikel 8

Verzameling en toezending van vingerafdrukgegevens

1. Elke lidstaat neemt onverwijld, met inachtneming van de waarborgen die zijn vastgelegd in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en in het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, de vingerafdrukken van alle vingers van elke onderdaan van een derde land van 14 jaar of ouder die, komende uit een derde land, door de bevoegde controleautoriteiten van een lidstaat wordt aangehouden in verband met het illegaal over land, over zee of door de lucht overschrijden van de grens van die lidstaat en niet wordt teruggezonden.

2. De betrokken lidstaat zendt de centrale eenheid onverwijld de volgende gegevens toe over elke in lid 1 bedoelde onderdaan van een derde land:

- a) lidstaat van oorsprong;
- b) vingerafdrukgegevens;

- c) geslacht;
- d) door de lidstaat van oorsprong gebruikt referentienummer;
- e) datum waarop de vingerafdrukken zijn genomen;
- f) datum waarop de gegevens aan de centrale eenheid werden toegezonden.

Artikel 9

Gegevensopslag

1. De in artikel 8, lid 2, bedoelde gegevens moeten samen met de datum waarop de gegevens werden ingevoerd, in de centrale gegevensbank worden opgeslagen.

Onverminderd artikel 3, lid 3, worden gegevens die overeenkomstig artikel 8, lid 2, aan de centrale eenheid zijn toegezonden, uitsluitend opgeslagen voor de vergelijking met gegevens over asielzoekers die later aan de centrale eenheid worden toegezonden.

De centrale eenheid vergelijkt overeenkomstig artikel 8, lid 2, aan haar toegezonden gegevens niet met de eerder in de centrale gegevensbank vastgelegde gegevens en evenmin met die welke haar nadien overeenkomstig artikel 8, lid 2, worden toegezonden.

2. De procedures van artikel 4, lid 1, tweede alinea, artikel 4, lid 2, en artikel 5, lid 2, alsmede de bepalingen die krachtens artikel 4, lid 7, zijn vastgesteld, zijn van toepassing. Met betrekking tot de vergelijking van gegevens over asielzoekers die vervolgens aan de centrale eenheid worden toegezonden, met de in lid 1 bedoelde gegevens zijn de procedures van artikel 4, leden 3, 5 en 6 van toepassing.

Artikel 10

Gegevensbewaring

1. Elk geheel van gegevens over een onderdaan van een derde land als bedoeld in artikel 8, lid 1, wordt gerekend vanaf de datum waarop de vingerafdrukken van de onderdaan van het derde land zijn genomen, gedurende twee jaar in de centrale gegevensbank bewaard. Na het verstrijken van die termijn worden de gegevens automatisch door de centrale eenheid uit de centrale gegevensbank verwijderd.

2. De gegevens over een onderdaan van een derde land als bedoeld in artikel 8, lid 1, worden overeenkomstig artikel 14, lid 3, onverwijld uit de centrale gegevensbank verwijderd wanneer de lidstaat van oorsprong vóór het verstrijken van de in lid 1 genoemde twee jaar van één van de volgende omstandigheden kennis krijgt:

- a) de onderdaan van het derde land heeft een verblijfsvergunning gekregen, daaronder begrepen een verblijfsvergunning die ingevolge zijn of haar erkenning als vluchteling of ingevolge de verlening van een subsidiaire of complementaire vorm van bescherming is afgegeven;
- b) de onderdaan van het derde land heeft het grondgebied van de lidstaten verlaten;
- c) de onderdaan van het derde land heeft het burgerschap van de Unie verkregen.

HOOFDSTUK IV

ONDERDANEN VAN DERDE LANDE VAN WIE IS GEBLEKEN DAT ZIJ ZICH ILLEGAAL IN EEN LIDSTAAT OPHOUDEN

Artikel 11

Vergelijking van vingerafdrukgegevens

1. Teneinde na te gaan of een onderdaan van een derde land van wie is gebleken dat hij of zij zich illegaal op het grondgebied van een lidstaat ophoudt, reeds eerder in een andere lidstaat een asielverzoek heeft ingediend, kan elke lidstaat de vingerafdrukgegevens van die onderdaan van een derde land van 14 jaar of ouder, samen met het door die lidstaat gebruikte referentienummer aan de centrale eenheid toezenden.

In de regel zijn er redenen om na te gaan of de onderdaan van een derde land reeds eerder een asielverzoek in een andere lidstaat heeft ingediend, indien:

- a) de onderdaan van een derde land verklaart dat hij of zij een asielverzoek heeft ingediend, doch zonder te vermelden in welke lidstaat hij of zij dit heeft gedaan;
- b) de onderdaan van een derde land niet om asiel verzoekt, maar tegen terugzending naar zijn land van oorsprong bezwaar maakt, omdat hij of zij beweert daar in gevaar te verkeren;
- c) de onderdaan van een derde land anderszins zijn of haar verwijdering tracht te voorkomen door weigering om aan de vaststelling van zijn of haar identiteit mee te werken, in het bijzonder door geen of door valse identiteitspapieren te tonen.

2. Wanneer de lidstaten aan de in lid 1 beschreven procedure deelnemen, zenden zij aan de centrale eenheid de vingerafdrukgegevens met betrekking tot alle vingers van de in lid 1 bedoelde onderdanen van derde landen of althans die van hun wijsvingers en wanneer die vinger ontbreekt, de afdrukgegevens van alle overige vingers.

3. De vingerafdrukgegevens van een onderdaan van een derde land als bedoeld in lid 1 worden de centrale eenheid toegezonden uitsluitend voor de vergelijking met de vingerafdrukgegevens van asielzoekers die door andere lidstaten zijn toegezonden en reeds in de centrale gegevensbank zijn opgeslagen.

De vingerafdrukgegevens van een dergelijke onderdaan van een derde land worden niet in de centrale gegevensbank opgeslagen, noch vergeleken met de gegevens die krachtens artikel 8, lid 2, aan de centrale eenheid zijn toegezonden.

4. Voor de vergelijking van uit hoofde van dit artikel toegezonden vingerafdrukgegevens met de door andere lidstaten toegezonden en reeds in de centrale eenheid opgeslagen vingerafdrukgegevens van asielzoekers zijn de procedures van artikel 4, leden 3, 5 en 6, alsmede de bepalingen die krachtens artikel 4, lid 7), zijn vastgesteld, van toepassing.

5. Zodra de vergelijkingsresultaten aan de lidstaat van oorsprong zijn toegezonden, worden door de centrale eenheid onverwijld:

- a) de vingerafdrukken en andere haar uit hoofde van lid 1 toegezonden gegevens verwijderd, en
- b) de door de lidstaat van oorsprong voor de toezending van de gegevens aan de centrale eenheid gebruikte gegevensdragers vernietigd, tenzij de lidstaat van oorsprong om terugzending ervan heeft verzocht.

HOOFDSTUK V

GEBRUIK EN BESCHERMING VAN GEGEVENS, BEVEILIGING EN AANSPRAKELIJKHEID

Artikel 12

Verantwoordelijkheid voor het gebruik van de gegevens

1. De lidstaat van oorsprong is verantwoordelijk voor:

- a) het rechtmatig nemen van de vingerafdrukken;
- b) de rechtmatige toezending van de vingerafdrukgegevens en van de overige in artikel 5, lid 1, artikel 8, lid 2, en artikel 11, lid 2, bedoelde gegevens aan de centrale eenheid;
- c) de juistheid en de actualiteit van de gegevens bij toezending aan de centrale;
- d) de rechtmatige opslag, bewaring, rechtzetting en verwijdering van de gegevens in de centrale gegevensbank, zulks onverminderd de verantwoordelijkheden van de Commissie;
- e) het rechtmatige gebruik van de door de centrale eenheid toegezonden resultaten van de vingerafdrukkenvergelijking.

2. Overeenkomstig artikel 13 zorgt de lidstaat van oorsprong voor de beveiliging van deze gegevens vóór en tijdens toezending aan de centrale eenheid, alsmede voor de beveiliging van de gegevens welke die lidstaat van de centrale eenheid ontvangt.

3. De lidstaat van oorsprong is uit hoofde van artikel 4, lid 6, verantwoordelijk voor de definitieve identificatie van de gegevens.

4. De Commissie draagt ervoor zorg dat de centrale eenheid overeenkomstig de bepalingen van deze verordening en de uitvoeringsbepalingen ervan wordt beheerd. Dit houdt met name in dat de Commissie:

- a) maatregelen vaststelt welke waarborgen dat de bij de centrale eenheid werkzame personen die in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens slechts gebruiken volgens het doel van Eurodac zoals omschreven in artikel 1, lid 1;
- b) ervoor zorg draagt dat de bij de centrale eenheid werkzame personen gevolg geven aan alle door lidstaten krachtens deze verordening gedane verzoeken met betrekking tot opslag, vergelijking, rechtzetting en verwijdering van gegevens waarvoor zij verantwoordelijk zijn;

c) de nodige maatregelen neemt om overeenkomstig artikel 13 voor de beveiliging van de centrale eenheid te zorgen;

d) ervoor zorg draagt dat enkel personen die gemachtigd zijn om bij de centrale eenheid te werken, toegang hebben tot de in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens, onverminderd artikel 19 en de bevoegdheden van het onafhankelijke controleorgaan dat krachtens artikel 286, lid 2, van het Verdrag wordt opgericht.

De Commissie licht het Europees Parlement en de Raad in over de maatregelen die zij krachtens de eerste alinea neemt.

Artikel 13

Beveiligingen

1. De lidstaat van oorsprong neemt de nodige maatregelen om:

- a) te voorkomen dat onbevoegden toegang hebben tot de nationale installaties waarin de lidstaat handelingen verricht die met het doel van Eurodac in overeenstemming zijn;
- b) te voorkomen dat onbevoegden gegevens en gegevensdragers in Eurodac lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen;
- c) te waarborgen dat het mogelijk is achteraf na te gaan en vast te stellen welke gegevens wanneer en door wie in Eurodac zijn opgeslagen;
- d) te voorkomen dat gegevens ongeoorloofd in Eurodac worden opgeslagen en dat in Eurodac opgeslagen gegevens ongeoorloofd worden gewijzigd of verwijderd;
- e) te waarborgen dat bevoegde personen bij het gebruiken van Eurodac uitsluitend toegang hebben tot gegevens die binnen hun bevoegdheid vallen;
- f) te waarborgen dat het mogelijk is na te gaan en vast te stellen aan welke autoriteiten in Eurodac opgeslagen gegevens door middel van datatransmissieapparatuur mogen worden toegezonden;
- g) te voorkomen dat gegevens ongeoorloofd worden gelezen, gekopieerd, gewijzigd of verwijderd tijdens de rechtstreekse toezending van gegevens aan of van de centrale gegevensbank en tijdens het transport van gegevensdragers naar of van de centrale eenheid.

2. De Commissie is, wat het beheer van de centrale eenheid betreft, verantwoordelijk voor de toepassing van de in lid 1 genoemde maatregelen.

*Artikel 14***Toegang tot en rechtzetting, respectievelijk verwijdering van in Eurodac opgeslagen gegevens**

1. De lidstaat van oorsprong heeft in overeenstemming met de bepalingen van deze verordening toegang tot de gegevens welke die lidstaat heeft toegezonden en die in de centrale gegevensbank zijn opgeslagen.

Geen lidstaat mag nasporingen verrichten in de gegevens die door een andere lidstaat zijn toegezonden, noch mag een lidstaat evenmin dergelijke gegevens ontvangen, met uitzondering van de gegevens die het resultaat zijn van de in artikel 4, lid 5, genoemde vergelijking.

2. Elke lidstaat wijst de nationale autoriteiten aan die krachtens lid 1 toegang hebben tot de in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens. Elke lidstaat verstrekt de Commissie een lijst van die autoriteiten.

3. Slechts de lidstaat van oorsprong is gerechtigd om de gegevens welke die lidstaat aan de centrale eenheid heeft toegezonden, door rechtzetting, aanvulling of verwijdering te wijzigen, onverminderd de uit hoofde van artikel 6 of artikel 10, lid 1, uitgevoerde verwijdering.

Indien de lidstaat van oorsprong de gegevens rechtstreeks in de centrale gegevensbank opslaat, mag die lidstaat de gegevens rechtstreeks wijzigen of verwijderen.

Indien de lidstaat van oorsprong de gegevens niet rechtstreeks in de centrale gegevensbank opslaat, worden zij op verzoek van die lidstaat door de centrale eenheid gewijzigd of verwijderd.

4. Indien een lidstaat of de centrale eenheid over aanwijzingen beschikt dat in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens feitelijk onjuist zijn, stelt die lidstaat respectievelijk de centrale eenheid de lidstaat van oorsprong hiervan zo spoedig mogelijk in kennis.

Indien een lidstaat over aanwijzingen beschikt dat bepaalde gegevens in strijd met deze verordening in de centrale gegevensbank werden opgeslagen, stelt die lidstaat de lidstaat van oorsprong eveneens zo spoedig mogelijk daarvan in kennis. Laatstgenoemde lidstaat controleert de betrokken gegevens en zorgt, voor zover noodzakelijk, ervoor dat zij onverwijld worden gewijzigd of verwijderd.

5. De in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens worden door de centrale eenheid noch overgedragen noch beschikbaar gesteld aan de autoriteiten van derde landen, tenzij de centrale eenheid daartoe uitdrukkelijk toestemming heeft gekregen in het raam van een Overeenkomst van de Gemeenschap over de criteria en mechanismen voor de vaststelling van de voor de behandeling van een asielerzoek verantwoordelijke Staat.

*Artikel 15***Registratie door de centrale eenheid**

1. De centrale eenheid registreert alle gegevensverwerkende handelingen binnen de centrale eenheid. Uit de registratie moet

doel, datum en tijdstip van de toegang, de toegezonden gegevens, de gegevens die bij het onderzoek zijn gebruikt en zowel de naam van de eenheid die de gegevens invoert of opvraagt, als die van de verantwoordelijke personen blijken.

2. Deze registratie mag uitsluitend worden gebruikt voor het toezicht op de toelaatbaarheid van de gegevensverwerking vanuit een oogpunt van gegevensbescherming en voor de beveiliging van de gegevens krachtens artikel 13. De registratie moet met passende maatregelen tegen ongeoorloofde toegang worden beschermd en na één jaar worden verwijderd, indien zij niet voor reeds aangevangen controleprocedures nodig is.

*Artikel 16***Aansprakelijkheid**

1. Eenieder respectievelijk elke lidstaat die als gevolg van onrechtmatige gegevensverwerking of een andere, met de bepalingen van deze verordening strijdige handeling schade heeft geleden, is gerechtigd om van de lidstaat die voor de geleden schade verantwoordelijk is, vergoeding te ontvangen. De betrokken lidstaat wordt geheel of gedeeltelijk van zijn aansprakelijkheid ontheven indien die lidstaat kan aantonen niet verantwoordelijk te zijn voor de gebeurtenis die de schade heeft doen ontstaan.

2. Indien de centrale gegevensbank schade oploopt omdat een lidstaat zijn verplichtingen uit hoofde van deze verordening niet is nagekomen, is deze lidstaat aansprakelijk, tenzij en voor zover de Commissie heeft nagelaten redelijke stappen te ondernemen om het optreden van de schade te voorkomen of de omvang ervan zoveel mogelijk te beperken.

3. Op vorderingen tegen een lidstaat tot vergoeding van de in de leden 1 en 2 bedoelde schade zijn de bepalingen van de nationale wetgeving van de verwerende lidstaat van toepassing.

*Artikel 17***Rechten van de betrokkenen**

1. Onder deze verordening vallende personen worden door de lidstaat van oorsprong ingelicht over:

- a) de identiteit van de voor de verwerking verantwoordelijke en, in voorkomend geval, van degene die hem of haar vertegenwoordigt;
- b) het doel van de verwerking van de gegevens in Eurodac;
- c) de ontvangers van de gegevens;
- d) in verband met een persoon op wie artikel 4 of artikel 8 van toepassing is, de verplichting tot het laten nemen van zijn of haar vingerafdrukken;
- e) het bestaan van het recht van toegang tot de hem of haar betreffende gegevens en van het recht om deze te corrigeren.

Aan degene die onder artikel 4 of artikel 8 valt, wordt de in de eerste alinea genoemde informatie meegedeeld wanneer zijn of haar vingerafdrukken worden genomen.

Aan degene die onder artikel 11 valt, wordt de in de eerste alinea genoemde informatie ten laatste meegedeeld wanneer zijn of haar gegevens aan de centrale eenheid worden toegezonden. Deze verplichting geldt echter niet in het geval dat deze informatieverstrekking onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite zou vergen.

2. In elke lidstaat mag elke betrokkene overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van die Staat de rechten uitoefenen waarin artikel 12 van Richtlijn 95/46/EG voorziet.

Onverminderd de verplichting om overeenkomstig artikel 12, punt a), van Richtlijn 95/46/EG andere informatie te verstrekken, heeft de betrokkene recht op overlegging van de over hem of haar in de centrale gegevensbank vastgelegde gegevens en op mededeling van de lidstaat die deze gegevens aan de centrale eenheid heeft toegezonden. Deze toegang tot gegevens kan slechts door een lidstaat worden verleend.

3. In elke lidstaat kan eenieder verzoeken dat feitelijk onjuiste gegevens worden rechtgezet of onrechtmatig opgeslagen gegevens worden verwijderd. De rechtzetting en de verwijdering worden door de lidstaat die de gegevens heeft toegezonden, zonder bovenmatige vertraging overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van die lidstaat uitgevoerd.

4. Indien de rechten inzake rechtzetting en verwijdering in een andere lidstaat worden uitgeoefend dan in die welke de gegevens heeft, respectievelijk hebben toegezonden, nemen de autoriteiten van de eerstgenoemde lidstaat contact op met die van de betrokken lidsta(a)t(en) opdat die autoriteiten de juistheid van de gegevens en de rechtmatigheid van de verzending ervan en de opslag ervan in de centrale gegevensbank kunnen controleren.

5. Indien blijkt dat de in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens feitelijk onjuist zijn of onrechtmatig zijn opgeslagen, worden zij door de lidstaat die deze gegevens heeft toegezonden, overeenkomstig artikel 14, lid 3, rechtgezet of verwijderd. Deze lidstaat bevestigt zonder bovenmatige vertraging de betrokkene schriftelijk het nodige te hebben gedaan om met de betrokkene verband houdende gegevens recht te zetten of te verwijderen.

6. Indien de lidstaat die de gegevens heeft toegezonden, niet aanvaardt dat de in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens feitelijk onjuist zijn of daarin onrechtmatig zijn opgeslagen, verstrekt die lidstaat de betrokkene zonder bovenmatige vertraging schriftelijk uitleg omtrent de redenen waarom de lidstaat niet bereid is de gegevens recht te zetten of te verwijderen.

De lidstaat licht de betrokkene ook in over de stappen die deze kan ondernemen indien hij of zij de verstrekte uitleg niet aanvaardt. Dit houdt mede in dat de betrokkene wordt ingelicht hoe hij of zij een rechtsvordering kan instellen of, in voorkomend geval, een klacht kan indienen bij de bevoegde autoriteiten of bij de rechter van die lidstaat, alsmede welke financiële of andere bijstand hem of haar overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van die lidstaat kan worden verleend.

7. Elk verzoek overeenkomstig de leden 2 en 3 behelst alle nodige bijzonderheden om de betrokkene te kunnen identificeren, met inbegrip van zijn of haar vingerafdrukken. Deze gegevens worden uitsluitend gebruikt voor de uitoefening van de in de leden 2 en 3 bedoelde rechten en worden onmiddellijk nadien vernietigd.

8. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten werken actief eraan mee dat de in de leden 3, 4 en 5 genoemde rechten onverwijld kunnen worden uitgeoefend.

9. In elke lidstaat verleent de nationale toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 28, lid 4, van Richtlijn 95/46/EG de betrokkene bijstand bij de uitoefening van zijn of haar rechten.

10. De nationale toezichthoudende autoriteit van de lidstaat die de gegevens heeft toegezonden en de nationale toezichthoudende autoriteit van de lidstaat waarin de betrokkene verblijft, geven de betrokkene bij de uitoefening van zijn of haar rechten inzake rechtzetting of wissing van gegevens bijstand en desgevraagd advies. Beide nationale toezichthoudende autoriteiten werken daartoe samen. Het verzoek om die bijstand wordt gericht tot de nationale toezichthoudende autoriteit van de lidstaat waar de betrokkene zich bevindt, welke autoriteit het verzoek doorzendt aan de autoriteit van de lidstaat die de gegevens heeft toegezonden. De betrokkene mag zich voor bijstand en advies eveneens tot de bij artikel 19 ingestelde gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit wenden.

11. In elke lidstaat kan eenieder in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van die Staat een rechtsvordering instellen of, in voorkomend geval, een klacht indienen bij de bevoegde autoriteiten of bij de rechter van die Staat indien hem of haar het bij lid 2 geboden recht van toegang wordt ontzegd.

12. Eenieder kan overeenkomstig met de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die de gegevens heeft toegezonden, een rechtsvordering instellen of, in voorkomend geval, een klacht indienen bij de bevoegde autoriteiten of bij de rechter van die Staat in verband met de over hem of haar in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens, ten einde zijn, respectievelijk haar rechten uit hoofde van lid 3 te doen gelden. Gedurende deze procedure blijft de verplichting voor de nationale toezichthoudende autoriteiten om overeenkomstig lid 10 bijstand en desgevraagd advies te verlenen, voortbestaan.

*Artikel 18***Nationale toezichthoudende autoriteit**

1. Elke lidstaat draagt ervoor zorg dat de overeenkomstig artikel 28, lid 1, van Richtlijn 95/46/EG aangewezen nationale toezichthoudende autoriteit of autoriteiten onafhankelijk toezicht houdt, respectievelijk houden, overeenkomstig de respectieve nationale wetgeving, op de rechtmatigheid van de verwerking door de betrokken lidstaat, overeenkomstig de bepalingen van deze verordening, van persoonsgegevens, waaronder begrepen de toezending ervan aan de centrale eenheid.
2. Elke lidstaat draagt ervoor zorg dat zijn nationale toezichthoudende autoriteit toegang heeft tot advies van personen met een adequate kennis van vingerafdrukgegevens.

*Artikel 19***Gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit**

1. Er wordt een onafhankelijke gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit ingesteld, die uit ten hoogste twee vertegenwoordigers van de nationale toezichthoudende autoriteiten van elke lidstaat bestaat. Elke delegatie beschikt over één stem.
2. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit heeft tot taak de werkzaamheden van de centrale eenheid te controleren opdat de rechten van de betrokkenen niet worden geschaad door de verwerking of het gebruik van de gegevens waarover de centrale eenheid beschikt. Tevens ziet zij toe op de rechtmatigheid van de toezending van persoonsgegevens door de centrale eenheid aan de lidstaten.
3. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit is tevens bevoegd om uitvoeringsproblemen in verband met de werking van Eurodac te behandelen, eventuele moeilijkheden bij controles door de nationale toezichthoudende autoriteiten te onderzoeken, en aanbevelingen te doen voor gezamenlijke oplossingen voor bestaande problemen.
4. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit wordt bij de uitoefening van haar taken, indien nodig, actief bijgestaan door de nationale toezichthoudende autoriteiten.
5. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit kan het advies inwinnen van personen met een adequate kennis van vingerafdrukgegevens.

6. De Commissie staat de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit bij de uitoefening van haar taken bij. Zij verstrekt met name de door de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit gevraagde informatie en verleent deze te allen tijde toegang tot alle documenten en dossiers, tot de in het systeem bewaarde gegevens en tot al haar gebouwen en terreinen.

7. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit stelt met eenparigheid van stemmen haar reglement van orde vast. Zij wordt bijgestaan door een secretariaat, waarvan de taken in het reglement van orde worden omschreven.

8. Verslagen van de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit worden openbaar gemaakt en toegezonden aan de instanties waaraan de nationale toezichthoudende autoriteiten verslag uitbrengen, alsmede ter informatie aan het Europees Parlement, aan de Raad en aan de Commissie. Tevens kan de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit met het oog op de vervulling van haar taak het Europees Parlement, de Raad en de Commissie te allen tijde opmerkingen of voorstellen voor verbeteringen voorleggen.

9. Bij de uitoefening van hun bevoegdheden ontvangen de leden van de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit geen instructies van enige regering of instantie.

10. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit wordt geraadpleegd over het op haar betrekking hebbende gedeelte van de ontwerp-huishoudelijke begroting voor de centrale eenheid van Eurodac. Het advies van de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit wordt bij de betrokken ontwerp-begroting gevoegd.

11. De gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit wordt opgeheven zodra het in artikel 286, lid 2, van het Verdrag bedoelde onafhankelijke controleorgaan is opgericht. Dit onafhankelijk controleorgaan treedt in de plaats van de gemeenschappelijke toezichthoudende autoriteit en oefent alle bevoegdheden uit waarover het krachtens het besluit waarbij het wordt opgericht, beschikt.

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALINGEN

*Artikel 20***Kosten**

1. De kosten in verband met de oprichting en de werking van de centrale eenheid komen ten laste van de begroting van de Europese Gemeenschappen.
2. De bij de nationale eenheden opkomende kosten en die voor hun verbinding met de centrale gegevensbank worden door de respectieve lidstaten gedragen.
3. De kosten van de toezending van gegevens vanuit de lidstaat van oorsprong, alsook die van de toezending van de vergelijkingsresultaten aan die lidstaat, worden door die lidstaat gedragen.

*Artikel 21***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.
2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 7, lid 3, daarvan.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

4. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 7, lid 3, daarvan.

Artikel 22

Jaarverslag: toezicht en evaluatie

1. De Commissie legt aan het Europees Parlement en de Raad jaarlijks een verslag voor over de activiteiten van de centrale eenheid. Het jaarverslag bevat informatie over het beheer en de resultaten van het systeem, in het licht van vooraf vastgestelde kwantitatieve indicatoren voor de in lid 2 bedoelde doelstellingen.

2. De Commissie draagt ervoor zorg dat er systemen beschikbaar zijn om de werking van de centrale eenheid op het gebied van resultaten, kosteneffectiviteit en kwaliteit van de dienstverlening aan de doelstellingen te toetsen.

3. De Commissie beoordeelt regelmatig de werking van de centrale eenheid om vast te stellen of de doelstellingen kosteneffectief zijn verwezenlijkt en ten einde richtsnoeren te verschaffen voor verbetering van de doeltreffendheid van toekomstige werkzaamheden.

4. Eén jaar nadat de werkzaamheden van Eurodac zijn aangevangen, stelt de Commissie een evaluatieverslag op over de centrale eenheid, waarin wordt ingegaan op de omvang van de vraag in verhouding tot hetgeen werd verwacht en, in het licht van de opgedane ervaring, op operationele problemen en beheersaangelegenheden, teneinde aan te geven welke verbeteringen op korte termijn in de werkwijze van de centrale eenheid kunnen worden aangebracht.

5. Drie jaar nadat de werkzaamheden van Eurodac zijn aangevangen, en telkens zes jaar nadien, stelt de Commissie een algehele beoordeling van Eurodac op waarin de bereikte resultaten worden afgezet tegen de doelstellingen en waarin wordt nagegaan of de uitgangspunten nog gelden en welke gevolgen een en ander voor toekomstige werkzaamheden meebrengt.

Artikel 23

Sancties

De lidstaten stellen de sanctieregeling vast die van toepassing is wanneer de in de centrale gegevensbank opgeslagen gegevens niet voor het in artikel 1 omschreven doel van Eurodac worden gebruikt en treffen alle nodige maatregelen om de uitvoering ervan te waarborgen. De aldus vastgestelde straffen moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op [...] van deze bepalingen in kennis en delen haar eventuele latere wijzigingen daarvan onverwijld mede.

Artikel 24

Territoriale werkingsfeer

De bepalingen van deze verordening zijn niet van toepassing op enig grondgebied waarop de Overeenkomst van Dublin niet van toepassing is.

Artikel 25

Inwerkingtreding en toepasselijkheid

1. Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

2. Deze verordening is van toepassing en de werkzaamheden van Eurodac vangen aan op de dag die daartoe in een door de Commissie in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekend te maken mededeling wordt aangewezen wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) alle lidstaten hebben aan de Commissie kennis ervan gegeven dat zij overeenkomstig de krachtens artikel 4, lid 7, vastgestelde uitvoeringsbepalingen de nodige technische maatregelen hebben getroffen om gegevens aan de centrale eenheid toe te zenden, en
- b) de Commissie heeft overeenkomstig de krachtens artikel 4, lid 7, vastgestelde uitvoeringsbepalingen de nodige technische maatregelen genomen opdat de centrale eenheid haar werkzaamheden kan aangevangen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken

(2001/C 29 E/02)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 275 def. — 2000/0115(COD)

(Door de Commissie ingediend op 11 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 47, lid 2, en de artikelen 55 en 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening ⁽¹⁾, Richtlijn 93/36/EEG van de Raad van 14 juni 1993 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen ⁽²⁾, en Richtlijn 93/37/EEG van de Raad van 14 juni 1993 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken ⁽³⁾ zijn gewijzigd bij Richtlijn 97/52/EEG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾. Ter gelegenheid van de nieuwe wijzigingen die nodig zijn in antwoord op de vereenvoudigings- en moderniseringseisen, die zowel de aanbestedende diensten als de economische subjecten hebben gesteld in hun antwoorden op het door de Commissie op 27 november 1996 aangenomen Groenboek ⁽⁵⁾, moeten ter wille van de duidelijkheid deze richtlijnen algeheel worden herzien en één tekst te worden opgenomen.
- (2) De verwezenlijking van het vrije verkeer van goederen op het gebied van overheidsopdrachten voor leveringen en de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten op het gebied van opdrachten voor diensten en werken in de lidstaten voor rekening van de staat, de territoriale lichamen en andere publiekrechtelijke instellingen vereisen, naast de opheffing van beperkingen, de tenuitvoerlegging van bepalingen inzake de coördinatie van de nationale procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten op grond van de regels die voor deze drie vrijheden gelden en op grond van de daaruit

voortvloeiende beginselen, zoals de beginselen van gelijke behandeling, waarvan het discriminatieverbod slechts een bijzondere uitdrukking is, wederzijdse erkenning, evenredigheid en doorzichtigheid, alsmede op grond van een daadwerkelijke mededinging op het gebied van overheidsopdrachten. Bijgevolg moeten deze coördinatiebepalingen overeenkomstig voornoemde regels en beginselen alsmede overeenkomstig de andere verdragsregels worden uitgelegd.

- (3) Deze coördinatiebepalingen moeten de in elk van de lidstaten geldende procedures en praktijken zoveel mogelijk eerbiedigen.
- (4) De Raad heeft bij zijn Besluit 94/800/EG van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap, voor wat betreft de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten ⁽⁶⁾ onder meer zijn goedkeuring gehecht aan de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „Overeenkomst” genoemd, welke ten doel heeft een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen op het gebied van overheidsopdrachten tot stand te brengen met het oog op een verdere liberalisering en uitbreiding van de wereldhandel. Gezien de internationale rechten en verplichtingen die voor de Gemeenschap uit de aanvaarding van deze Overeenkomst voortvloeien, gelden voor de inschrijvers en producten uit derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, de regelingen van de Overeenkomst. Deze Overeenkomst is niet rechtstreeks toepasselijk. De in de Overeenkomst bedoelde aanbestedende diensten die zich aan de onderhavige richtlijn houden en die dezelfde bepalingen toepassen ten aanzien van de economische subjecten van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, leven op deze manier de Overeenkomst na. Deze richtlijn dient ook de economische subjecten te warborgen als die welke gelden voor de economische subjecten van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend.
- (5) Het bestaan van een groot aantal drempels voor de toepassing van de thans geldende coördinatiebepalingen geeft aanleiding tot complicaties voor de aanbestedende diensten. Voorts is het, rekening gehouden met de monetaire unie, wenselijk drempels in euro's vast te stellen. Derhalve dienen de drempels in euro's op zodanige wijze te worden vastgesteld, dat de toepassing van deze bepalingen wordt vereenvoudigd en tegelijkertijd de in de Overeenkomst bepaalde drempels, die in bijzondere trekingsrechten zijn uitgedrukt, in acht worden genomen. In verband

⁽¹⁾ PB L 209 van 24.7.1992, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 199 van 9.8.1993, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 199 van 9.8.1993, blz. 54.

⁽⁴⁾ PB L 328 van 28.11.1997, blz. 1.

⁽⁵⁾ COM(96) 583 def.

⁽⁶⁾ PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1.

- daarmee dient dus ook te worden voorzien in een periodieke herziening van de in euro's uitgedrukte drempels, teneinde deze indien nodig aan te passen naar gelang van de eventuele negatieve schommelingen van de waarde van de euro ten opzichte van het bijzondere trekkingsrecht.
- (6) De overheidsopdrachten die door in de sectoren watervoorziening, energievoorziening en vervoer werkzame aanbestedende diensten worden geplaatst en in het kader van deze werkzaamheden passen, vallen onder Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad ... De overheidsopdrachten die door aanbestedende diensten in het kader van hun activiteiten voor de exploitatie van zee-, kust- of riviervervoerdiensten worden geplaatst, dienen echter onder het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn te vallen.
- (7) Rekening gehouden met de situatie van daadwerkelijke mededinging voor opdrachten in de telecommunicatiesector als gevolg van de tenuitvoerlegging van de communautaire wetgeving betreffende de liberalisering van deze sector dienen overheidsopdrachten op dit gebied van het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn te worden uitgesloten, voorzover deze worden geplaatst met als enig doel de aanbestedende diensten in staat te stellen bepaalde activiteiten in de telecommunicatiesector uit te oefenen.
- (8) Er dienen bepalingen te worden voorgesteld voor die de maatregelen tot coördinatie van de procedures niet kunnen worden toegepast om redenen die met de staatsveiligheid of staatsgeheimen verband houden of doordat specifieke aanbestedingsvoorschriften van toepassing zijn die uit internationale overeenkomsten voortvloeien en betrekking hebben op de legering van strijdkrachten of eigen zijn aan internationale organisaties.
- (9) Krachtens artikel 163 van het Verdrag is het stimuleren van onderzoek en ontwikkeling een van de middelen om de wetenschappelijke en technologische grondslagen van de Europese industrie te versterken en het openstellen van overheidsopdrachten voor diensten draagt daartoe bij. Op de medefinanciering van onderzoeksprogramma's heeft deze richtlijn geen betrekking. Derhalve vallen buiten deze richtlijn andere opdrachten voor diensten voor onderzoek en ontwikkeling dan die waarvan de resultaten in hun geheel aan de aanbestedende dienst toekomen voor het gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloofd.
- (10) Overheidsopdrachten voor diensten betreffende de verwerking of de huur van onroerende zaken dan wel betreffende de rechten op deze zaken vertonen bijzondere kenmerken, waardoor het niet dienstig is aanbestedingsvoorschriften daarop toe te passen.
- (11) Bij het plaatsen van overheidsopdrachten voor bepaalde audiovisuele diensten in de omroepsector moet rekening kunnen worden gehouden met overwegingen van cultureel en sociaal belang, waardoor het niet dienstig is aanbestedingsvoorschriften daarop toe te passen.
- (12) De diensten inzake arbitrage en bemiddeling worden meestal verleend door instanties of personen die worden aangewezen of gekozen op een wijze die niet door aanbestedingsvoorschriften kan worden geregeld.
- (13) De in deze richtlijn bedoelde financiële diensten dienen niet de instrumenten te omvatten inzake monetair beleid, wisselkoersen, overheidsschuld en beheer van reserves of die van enig ander beleid dat verrichtingen met effecten of andere financiële instrumenten behelst. Derhalve vallen de opdrachten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop of de overdracht van effecten of van andere financiële instrumenten niet binnen het toepassingsgebied. De door centrale banken geleverde diensten zijn eveneens uitgesloten.
- (14) Zowel met het oog op de toepassing van de voorschriften van deze richtlijn als voor controledoeleinden wordt de dienstensector het beste omschreven door de diensten in te delen in categorieën die met bepaalde posten van een gemeenschappelijke nomenclatuur overeenkomen, en deze bijeen te brengen in twee bijlagen, 1A en 1B, naargelang de regeling die erop van toepassing is. Wat de in bijlage 1B bedoelde diensten betreft, mogen de van toepassing zijnde bepalingen in deze richtlijn geen afbreuk doen aan de toepassing van specifieke voorschriften voor de desbetreffende diensten.
- (15) Wat overheidsopdrachten voor diensten betreft, moet gedurende een overgangperiode de volledige toepassing van deze richtlijn worden beperkt tot opdrachten waarvoor deze bepalingen de mogelijkheden tot uitbreiding van het verkeer over de grenzen heen ten volle garanderen. De opdrachten voor andere diensten moeten gedurende deze overgangperiode worden gevolgd, alvorens wordt besloten deze richtlijn daarop volledig toe te passen. In dit verband dient het controlemechanisme te worden omschreven. Dit mechanisme dient terzelfder tijd de betrokkenen toegang tot de relevante informatie te verzekeren.
- (16) De aanbestedende diensten mogen bij het opstellen van specificaties voor een bepaalde opdracht advies vragen of aanvragen, op voorwaarde echter dat een dergelijk advies niet tot uitschakeling van de mededinging leidt.
- (17) De door de aanbestedende diensten opgestelde technische specificaties moeten de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging mogelijk maken; daartoe moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van de technische oplossingen tot uiting komt. Te dien einde moeten enerzijds de technische specificaties kunnen worden opgesteld uit het oogpunt van prestaties en functionele eisen en moeten anderzijds, bij verwijzing naar de Europese - of bij ontstentenis de nationale - norm, andere gelijkwaardige oplossingen worden aanvaard. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten de inschrijvers elk bewijsmiddel kunnen gebruiken. Verwijzingen naar specificaties waarin een bepaalde herkomst wordt vereist, moeten uitzonderlijk blijven.

- (18) Bij bijzonder complexe opdrachten kunnen de aanbestedende diensten in de objectieve onmogelijkheid verkeren de middelen te bepalen waarmee aan hun behoeften kan worden voldaan, of te beoordelen wat de markt aan technische of financiële oplossingen kan aanbieden, zonder dat dit aan een gebrek aan informatie of aan tekortkomingen van deze aanbestedende diensten is toe te schrijven. Er dient dus in de mogelijkheid te worden voorzien een procedure van gunning via onderhandelingen met oproep tot mededinging toe te passen waarbij de nodige flexibiliteit wordt geboden om deze situaties te verhelpen. In deze gevallen moeten onderhandelingen alleen ten doel hebben de aanbestedende dienst door gesprekken met de gegadigden in staat te stellen zijn behoeften nader te bepalen en met de nodige nauwkeurigheid te omschrijven, zodat inschrijvingen op grond van het criterium van de economisch voordeligste inschrijving kunnen worden geformuleerd en objectief beoordeeld. Zij zijn dus beperkt tot de fase van de procedure die eindigt met het opstellen van het definitieve bestek. Bijgevolg kan over de inschrijvingen die op basis van dit bestek zijn geformuleerd, niet worden onderhandeld. Deze flexibiliteit wordt toegestaan met inachtneming van de beginselen van gelijke behandeling, niet-discriminatie en doorzichtigheid.
- (19) In de lidstaten zijn bepaalde nieuwe aankooptechnieken ontwikkeld waarmee in de behoeften van de aanbestedende diensten wordt voorzien. Het is dus nodig te voorzien in een communautaire definitie van deze aankooptechnieken, die raamovereenkomsten worden genoemd, en specifieke voorschriften vast te stellen om de partijen bij de raamovereenkomst opnieuw tot mededinging op te roepen bij het plaatsen van overheidsopdrachten op basis van deze overeenkomst, teneinde de aanbestedende diensten voorzieningszekerheid tegen de beste voorwaarden inzake prijs-kwaliteitverhouding te bieden. Teneinde het beginsel van gelijke behandeling te waarborgen en markt-afscherming te voorkomen, dient de nieuwe oproep tot mededinging te geschieden met inachtneming van bijzondere voorschriften inzake bekendmaking, termijnen en voorwaarden voor de indiening van inschrijvingen. Om dezelfde reden mag de maximale looptijd van raamovereenkomsten niet meer dan drie jaar bedragen, behalve in door de aanbestedende dienst deugdelijk gemotiveerde gevallen, wanneer gezien de aard van de opdracht een langere duur noodzakelijk is.
- (20) Voor de ontwikkeling van een daadwerkelijke mededinging op het gebied van overheidsopdrachten is het noodzakelijk dat de door de aanbestedende diensten van de lidstaten opgestelde aankondigingen van opdrachten in de gehele Gemeenschap worden bekend gemaakt. Het doel van de in deze aankondigingen gegeven inlichtingen is de economische subjecten van de Gemeenschap in staat te stellen uit te maken of de voorgenomen opdrachten voor hen van belang zijn. Te dien einde dienen zij voldoende te worden ingelicht over het voorwerp van de opdracht en de bijbehorende voorwaarden. Het is dus van belang te zorgen voor een betere zichtbaarheid van de bekendgemaakte aankondigingen door middel van geschikte instrumenten, zoals de standaardformulieren voor de aankondiging van een opdracht en de nomenclatuur Gemeenschappelijke woordenlijst overheidsopdrachten (CPV) („Common Procurement Vocabulary”) zoals neergelegd in Verordening nr. . . . van het Europees Parlement en de Raad, . . . als referentienomenclatuur voor overheidsopdrachten. In de niet-openbare procedures heeft de bekendmaking in het bijzonder ten doel aan de economische subjecten van de lidstaten de mogelijkheid te verschaffen hun belangstelling voor de opdrachten te tonen door de aanbestedende diensten te verzoeken hen voor een inschrijving onder de gestelde voorwaarden uit te nodigen.
- (21) De nadere inlichtingen betreffende de opdracht moeten, zoals in de lidstaten gebruikelijk is, in het bestek voor elke opdracht of in een gelijkwaardig document zijn opgenomen.
- (22) De voorwaarden voor de uitvoering van een opdracht zijn verenigbaar met de richtlijn, mits zij niet direct of indirect discriminerend zijn ten aanzien van inschrijvers uit andere lidstaten en mits zij verplicht in de aankondiging van de opdracht worden vermeld. Zij kunnen met name ten doel hebben de werkgelegenheid van benadeelden en uitgesloten te bevorderen, of de werkloosheid te bestrijden.
- (23) Rekening gehouden met de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en de vereenvoudigingen die deze voor de bekendmaking van opdrachten en uit het oogpunt van doeltreffendheid en doorzichtigheid van de aanbestedingsprocedures kunnen meebrengen, dienen elektronische middelen te worden gelijkgesteld met de klassieke middelen voor communicatie en informatie-uitwisseling. Het middel en de technologie waarvoor wordt gekozen, moeten zoveel mogelijk met de in de andere lidstaten gebruikte technologieën verenigbaar zijn.
- (24) De Richtlijnen van het Europees Parlement en de Raad 1999/33/EG betreffende een gemeenschappelijk kader voor elektronische handtekeningen ⁽¹⁾ en . . . /EG van . . . [betreffende juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij en met name van de elektronische handel binnen de gemeenschappelijke markt] zijn op de doorgifte door middel van elektronische middelen in het raam van de onderhavige richtlijn van toepassing.
- (25) Door het gebruik van elektronische middelen wordt tijd bespaard. Bijgevolg dienen de minimale termijnen bij gebruik van deze elektronische middelen te worden verkort, op voorwaarde echter dat deze met de op gemeenschapsvlak toegepaste verzendingswijzen verenigbaar zijn.
- (26) Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen ⁽²⁾, data en aanvangs- en vervaltijden is van toepassing op de berekening van de in de onderhavige richtlijnen bedoelde termijnen.
- (27) De selectie van de gegadigden dient op volkomen doorzichtige wijze te geschieden. Daartoe dienen objectieve criteria te worden aangegeven die de aanbestedende diensten kunnen gebruiken om de mededingers te selecteren, alsmede de middelen die de economische subjecten kunnen gebruiken om aan te tonen dat zij aan deze criteria voldoen. Uit dit oogpunt van doorzichtigheid dient de aanbestedende dienst gehouden te zijn vanaf de oproep tot mededinging voor een opdracht de selectiecriteria aan te geven die hij voor de selectie zal hanteren, alsmede het niveau van specifieke bekwaamheden die hij eventueel van de economische subjecten eist opdat deze tot de aanbestedingsprocedure kunnen worden toegelaten.

⁽¹⁾ PB L 13 van 19.1.2000, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 124 van 8.6.1971, blz. 1.

- (28) De communautaire voorschriften inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels zijn van toepassing, wanneer voor deelneming aan een aanbestedingsprocedure of aan een prijsvraag voor diensten een bepaalde beroepsbekwaamheid wordt geëist.
- (29) De gunning van de opdracht dient eveneens te geschieden op basis van objectieve criteria waarbij het discriminatieverbod en het beginsel van gelijke behandeling in acht worden genomen en de beoordeling van de inschrijvingen onder voorwaarden van daadwerkelijke mededinging wordt gewaarborgd. Derhalve mogen slechts twee gunningscriteria worden toegepast, namelijk het criterium van de „laagste prijs” en het criterium van de „economisch voordeligste inschrijving”.
- (30) Teneinde de inachtneming van het beginsel van gelijke behandeling bij de gunning van opdrachten te waarborgen, dient de nodige doorzichtigheid met betrekking tot de criteria die worden gekozen ter bepaling van om de economisch voordeligste inschrijving, te worden verzekerd en vergroot. Daarom dienen de aanbestedende diensten reeds bij het begin van de procedure de relatieve weging van elk van deze criteria aan te geven. De weging mag in geen geval worden beperkt tot het aangeven van een eenvoudige afdalende volgorde van belang van de criteria. Wanneer het bij wijze van uitzondering en in door de aanbestedende dienst deugdelijk gemotiveerde gevallen niet mogelijk is reeds bij het begin van de procedure een relatieve weging vast te stellen, dient ervoor te worden gezorgd dat deze later kan worden aangegeven.
- (31) Bij overheidsopdrachten voor diensten mogen de gunningscriteria geen afbreuk doen aan de toepassing van nationale bepalingen betreffende de beloning van bepaalde diensten, zoals bijvoorbeeld de beloningen van architecten of advocaten.
- (32) Bepaalde technische voorwaarden en met name die betreffende de aankondigingen en de statistische overzichten alsmede de gebruikte nomenclatuur en de voorwaarden voor verwijzing naar deze nomenclatuur dienen in het licht van de ontwikkeling van de technische behoeften te worden vastgesteld of gewijzigd. De in de bijlagen opgenomen lijsten van aanbestedende diensten moeten ook worden bijgewerkt. Het is dus wenselijk daarvoor een soepele en snelle vaststellingsprocedure vast te stellen. Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden ter uitvoering van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽¹⁾ dienen de nodige maatregelen voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijn overeenkomstig de raadplegingsprocedure van artikel 3 van genoemd besluit te worden vastgesteld.
- (33) Om de toegang van kleine en middelgrote ondernemingen tot overheidsopdrachten te bevorderen moeten bepalingen over onderaanneming worden opgenomen.
- (34) Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan de termijnen waarbinnen de lidstaten moeten voldoen aan Richtlijn 92/50/EEG, Richtlijn 93/36/EEG en Richtlijn 93/37/EEG en die zijn opgenomen in bijlage X,

HEBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

DEFINITIES EN ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 14 neergelegde definities.

2. „Overheidsopdrachten voor leveringen” zijn schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel die schriftelijk tussen een of meer leveranciers en een aanbestedende dienst zijn gesloten en betrekking hebben op de aankoop, leasing, huur of huurkoop, met of zonder koopoptie, van producten.

„Overheidsopdrachten voor diensten” zijn schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel die schriftelijk tussen een of meer dienstverleners en een aanbestedende dienst zijn gesloten en uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking hebben op de levering van in de bijlage I vermelde diensten.

„Overheidsopdrachten voor werken” zijn schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel die schriftelijk zijn gesloten tussen een of meer aannemers en een aanbestedende dienst en die betrekking hebben op de uitvoering dan wel op het ontwerp alsmede de uitvoering van werken in het kader van een van de in bijlage II vermelde werkzaamheden of van een werk, dan wel op het laten uitvoeren met welke middelen dan ook van een werk dat aan de door de aanbestedende dienst vastgestelde eisen voldoet.

Een „werk” is het product van bouw- dan wel weg- en waterbouwkundige werken in hun geheel dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen.

3. Een overheidsopdracht die op de levering van producten en in bijkomende orde op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor leveringen” beschouwd.

Een overheidsopdracht die zowel op producten als op diensten in de zin van bijlage I betrekking heeft wordt als een „overheidsopdracht voor diensten” beschouwd indien de waarde van de desbetreffende diensten hoger is dan die van de in de opdracht opgenomen producten.

Een overheidsopdracht die op de in de bijlage I vermelde diensten betrekking heeft en slechts in bijkomende orde ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht in bijlage II vermelde werkzaamheden omvat wordt als een overheidsopdracht voor diensten beschouwd.

4. De term „leverancier”, „dienstverlener” of „aannemer” omvat elke natuurlijke of rechtspersoon of elke overheidsinstantie of elke combinatie van deze personen en/of instanties die respectievelijk producten, diensten of de uitvoering van werkzaamheden en/of werken op de markt aanbiedt.

De term „economisch subject” omvat zowel een leverancier als een dienstverlener of een aannemer. Het economische subject dat een inschrijving heeft ingediend, wordt „inschrijver” genoemd. Degene die heeft verzocht om een uitnodiging tot deelneming aan een niet-openbare procedure of aan een procedure van gunning door onderhandelingen, wordt „gegagdigde” genoemd.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

5. Als „aangebestede diensten” worden aangemerkt de staat, de territoriale lichamen, publiekrechtelijke instellingen en verenigingen gevormd door een of meer van deze lichamen of een of meer van deze publiekrechtelijke instellingen.

Onder „publiekrechtelijke instelling” wordt iedere instelling verstaan,

a) die is opgericht met het specifieke doel in andere behoeften van algemeen belang te voorzien dan die van industriële of commerciële aard

en

b) die rechtspersoonlijkheid bezit

en

c) waarvan ofwel de activiteiten in hoofdzaak door de staat, de territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen worden gefinancierd, ofwel het beheer is onderworpen aan toezicht door deze laatste, ofwel de leden van de directie, de raad van bestuur of de raad van toezicht voor meer dan de helft door de staat, de territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen zijn aangewezen.

De lijsten van de instellingen en van de categorieën publiekrechtelijke instellingen die aan de in de tweede alinea genoemde criteria voldoen, zijn in bijlage III opgenomen. Deze lijsten zijn zo volledig mogelijk en kunnen volgens de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure worden herzien. Daartoe stellen de lidstaten de Commissie op gezette tijden van de in hun lijsten opgetreden wijzigingen in kennis.

6. „Openbare procedures” zijn de nationale procedures waarbij alle belangstellende economische subjecten mogen inschrijven.

„Niet-openbare procedures” zijn de nationale procedures waarbij alleen de door de aanbestedende dienst aangezochte economische subjecten mogen inschrijven.

„Procedures van gunning door onderhandelingen” zijn de nationale procedures waarbij de aanbestedende dienst met door hem gekozen economische subjecten overleg pleegt en door onderhandelingen met een of meer van hen de contractuele voorwaarden vaststelt.

7. Een „raamovereenkomst” is een overeenkomst tussen meer economische subjecten en een aanbestedende dienst, waardoor deze laatste, na de bij deze richtlijn vastgestelde procedures te hebben gevolgd in alle fasen behalve de fase van de gunning, op basis van de bij hem ingediende inschrijvingen de partijen bij deze overeenkomst kiest op grond van objectieve criteria zoals kwaliteit, kwantiteit, technische waarde, leverings- of uitvoeringstermijnen en prijzen; door deze overeenkomst verbinden de economische subjecten zich tot inachtneming van bepaalde door de aanbestedende dienst vastgestelde voorwaarden voor opdrachten die op grond van de overeenkomst zullen worden geplaatst.

8. Een „ontwerp-oplossing” is een voorlopige aanduiding van het soort oplossing dat een gegadigde voornemens is

voor te stellen om aan de behoeften en de eisen van de aanbestedende dienst te voldoen; voor overheidsopdrachten voor diensten bestaat deze ontwerp-oplossing niet in een plan of een ontwerp in de zin van lid 9.

9. „Prijsvragen” zijn de nationale procedures die tot doel hebben de aanbestedende dienst, in het bijzonder op het gebied van ruimtelijke ordening, stadsplanning, architectuur en wegen- en waterbouw, of op het gebied van gegevensverwerking, een plan of ontwerp te verschaffen dat op basis van mededinging door een jury wordt geselecteerd, al dan niet met toekenning van prijzen.

10. De „concessieovereenkomst voor openbare werken” is een overeenkomst met dezelfde kenmerken als een overheidsopdracht voor werken, met uitzondering van het feit dat de tegenprestatie voor de uit te voeren werken bestaat hetzij in uitsluitend het recht het werk te exploiteren, hetzij in dit recht, gepaard gaande met een prijs.

11. Onder „elektronisch middel” wordt een middel verstaan waarbij gebruik wordt gemaakt van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking (met inbegrip van digitale compressie) en gegevensopslag, alsmede van verspreiding, overbrenging en ontvangst door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen.

12. De term „schriftelijk” staat voor elke uit woorden of cijfers bestaand geheel dat kan worden gelezen, gereproduceerd en vervolgens medegedeeld. Dit geheel kan met elektronische middelen overgebrachte of opgeslagen informatie bevatten.

13. De „Gemeenschappelijke woordenlijst overheidsopdrachten”, hierna CPV (Common Procurement Vocabulary) genoemd, is de bij Verordening . . . /EG van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde referentienomenclatuur.

14. Voor de toepassing van artikel 15, artikel 58, lid 2, en artikel 65, lid 1, wordt verstaan onder:

a) „openbaar telecommunicatienet”: de openbare telecommunicatie-infrastructuur waarmee signalen tussen bepaalde eindstations van het net kunnen worden overgebracht door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen;

b) „eindstation van het net”: het geheel van materiële verbindingen en van technische toegangsspecificaties die deel uitmaken van het openbare telecommunicatienet en die nodig zijn om toegang tot dit openbare net te krijgen en met behulp daarvan doeltreffend te communiceren;

c) „openbare telecommunicatiediensten”: telecommunicatiediensten waarvan de lidstaten het aanbod met name aan een of meer telecommunicatieorganisaties specifiek hebben opgedragen;

d) „telecommunicatiediensten”: diensten die geheel of gedeeltelijk bestaan in het overbrengen en doorgeven van signalen op het openbare telecommunicatienet door middel van telecommunicatieprocedures.

*Artikel 2***Gelijke behandeling, discriminatieverbod en doorzichtigheid**

De aanbestedende diensten nemen alle nodige maatregelen, opdat de beginselen van gelijke behandeling, van doorzichtigheid en het discriminatieverbod in acht worden genomen.

TITEL II

OP OVERHEIDSOPDRACHTEN TOEPASSELIJKE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN*Artikel 3***Combinaties van economische subjecten**

1. Combinaties van economische subjecten mogen inschrijven. Van deze combinaties kan niet worden verlangd dat zij met het oog op de inschrijving een bepaalde rechtsvorm aannemen, maar dit kan wel van een combinatie worden geëist wanneer de opdracht haar is gegund, mits dit voor de goede uitvoering van de opdracht nodig is.

2. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten mogen gegadigden of inschrijvers die krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin zij zijn gevestigd, gerechtigd zijn de desbetreffende dienst te verlenen, niet worden afgewezen louter op grond van het feit dat zij krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin de opdracht wordt gegund, een natuurlijke persoon dan wel een rechtspersoon zouden moeten zijn.

Van rechtspersonen kan echter worden verlangd dat zij in de inschrijving of in de aanvraag tot deelneming de namen en de beroepskwalificaties vermelden van de personen die met het verlenen van de dienst worden belast.

*Artikel 4***Voorwaarden in de in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten**

Bij het plaatsen van overheidsopdrachten door de aanbestedende diensten passen de lidstaten in hun onderlinge betrekkingen voorwaarden even gunstig toe als die welke zij bij de tenuitvoerlegging van de in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguay-ronde gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „de Overeenkomst” genoemd, tegenover economische subjecten van derde landen toepassen.

Te dien einde raadplegen de lidstaten elkaar in het kader van het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten over de uit hoofde van de Overeenkomst te treffen maatregelen.

*Artikel 5***Vertrouwelijkheid**

Onverminderd de in artikel 34, lid 3, respectievelijk artikel 41 vastgestelde verplichtingen inzake de bekendmaking van over-

heidsopdrachten en informatieverstrekking aan de gegadigden en de inschrijvers, eerbiedigen de aanbestedende diensten het vertrouwelijke karakter van alle door de economische subjecten verstrekte inlichtingen.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGBIED*Artikel 6***Allgemene bepaling**

Deze richtlijn is van toepassing op overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken die niet op grond van afdeling 2 zijn uitgesloten en waarvan de geraamde waarde exclusief belasting over de toegevoegde waarde (BTW) ten minste gelijk is aan de in artikel 8 bedoelde drempels.

*Artikel 7***Opdrachten op het gebied van de defensie**

Deze richtlijn is van toepassing op de overheidsopdrachten die door aanbestedende diensten op het gebied van de defensie worden gegund, met uitzondering van de overheidsopdrachten voor leveringen en diensten waarop artikel 296 van het Verdrag van toepassing is.

Afdeling 1

Drempels

Onder-afdeling 1

Bedragen*Artikel 8***Overheidsopdrachten**

De drempels voor de toepassing van deze richtlijn zijn de volgende

Deze richtlijn is van toepassing vanaf een drempel die ten minste gelijk is aan:

a) 130 000 EUR, voor overheidsopdrachten voor leveringen en diensten van aanbestedende diensten die centrale overheidsinstanties zijn zoals vermeld in bijlage IV; wat betreft overheidsopdrachten voor leveringen van deze aanbestedende diensten die op het gebied van de defensie werkzaam zijn, geldt dit alleen voor opdrachten betreffende producten die onder bijlage V vallen;

b) 200 000 EUR

— voor overheidsopdrachten voor leveringen en diensten van andere aanbestedende diensten dan die welke in bijlage IV zijn vermeld,

— voor overheidsopdrachten voor leveringen van de in bijlage IV vermelde aanbestedende diensten die op het gebied van de defensie werkzaam zijn, indien deze opdrachten betrekking hebben op producten die niet in bijlage V zijn vermeld;

- c) 5 300 000 EUR, voor overheidsopdrachten voor werken van alle aanbestedende diensten.

Artikel 9

Voor meer dan 50 % door aanbestedende diensten gesubsidieerde opdrachten

De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat de aanbestedende diensten die voor meer dan 50 % rechtstreeks subsidie verlenen voor een opdracht voor werken, waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, ten minste gelijk is aan 5 300 000 EUR en die betrekking heeft op weg- en waterbouwkundige werkzaamheden die onder post 45 200 000 van de CPV vallen en die in bijlage II zijn vermeld, of die betrekking heeft op bouwwerken voor ziekenhuizen, inrichtingen voor sportbeoefening, recreatie en vrijetijdsbesteding, school- en universiteitsgebouwen en gebouwen met een administratieve bestemming, de bepalingen van deze richtlijn naleven wanneer deze opdracht door een of meer andere instanties dan zichzelf wordt geplaatst, of de bepalingen van deze richtlijn naleven wanneer zij zelf deze opdracht in naam en voor rekening van deze andere instanties plaatsen.

Het bepaalde in de eerste alinea is ook van toepassing wanneer de aanbestedende diensten rechtstreeks meer dan 50 % subsidie verlenen voor een opdracht voor diensten, waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, ten minste gelijk is aan 200 000 EUR en die verband houdt met een opdracht voor werken in de zin van het eerste streepje.

Onder-afdeling 2

Methoden voor de berekening van de waarde

Artikel 10

Berekening van de waarde van raamovereenkomsten

- De berekening van de waarde van een raamovereenkomst moet op de geraamde maximale waarde, exclusief BTW, van alle voor de gegeven periode voorgenomen opdrachten worden gebaseerd.
- De waarde van de in lid 1 bedoelde opdrachten wordt berekend overeenkomstig de artikelen 11, 12 en 13.

Artikel 11

Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor leveringen

- Voor de berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor leveringen moet de geraamde waarde ervan ten minste gelijk zijn aan de desbetreffende drempel op het tijdstip van de bekendmaking van de aankondiging van een opdracht zoals bedoeld in artikel 34, lid 2.
- Een voorgenomen aankoop van een bepaalde hoeveelheid goederen mag niet worden gesplitst teneinde deze aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken.
- In het geval van opdrachten inzake leasing, huur of huurkoop van producten moet de volgende waarde als grondslag worden genomen:
  - bij opdrachten met een vaste looptijd, de totale waarde voor de gehele looptijd wanneer die ten hoogste twaalf maanden

bedraagt, dan wel de totale waarde met inbegrip van de geraamde restwaarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt;

- bij opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd niet kan worden bepaald, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

4. In het geval van opdrachten die met een zekere regelmaat worden verleend of die bestemd zijn om gedurende een bepaalde periode te worden hernieuwd, moet voor de berekening van de geraamde waarde van de opdracht de volgende grondslag worden genomen:

- de totale reële waarde van de tijdens het voorafgaande boekjaar of tijdens de voorafgaande twaalf maanden geplaatste soortgelijke opeenvolgende opdrachten, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de twaalf maanden volgende op de eerste opdracht, of
- de geraamde totale waarde van de opeenvolgende opdrachten over de twaalf maanden volgende op de eerste levering of over het boekjaar, indien dit zich over meer dan twaalf maanden uitstrekt.

De berekeningsmethode voor de raming van de waarde van opdrachten mag niet worden gebruikt om deze aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken.

5. Wanneer een voorgenomen aankoop van homogene goederen aanleiding kan geven tot opdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke partijen worden geplaatst, moet voor de toepassing van lid 3 en artikel 8, onder a) en b), de geraamde totale waarde van deze partijen als grondslag worden genomen.

6. Wanneer in een voorgenomen opdracht voor leveringen optiebedingen zijn opgenomen, dient voor de berekening van de geraamde waarde van de opdracht het in totaal toegestane maximumbedrag van de aankoop, leasing, huur of huurkoop, inclusief het optiebeding, als grondslag te worden genomen.

Artikel 12

Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor diensten

- Met het oog op de berekening van het geraamde bedrag van een overheidsopdracht voor diensten vermeldt de aanbestedende dienst de geraamde totale vergoeding van de dienstverlener, rekening houdend met het bepaalde in de leden 2 tot en met 8.
- Wanneer in een voorgenomen opdracht optiebedingen zijn opgenomen, is de grondslag voor de berekening van de waarde van de opdracht het in totaal toegestane maximumbedrag, inclusief de optiebedingen.
- Bij de berekening van het geraamde bedrag van een opdracht voor de onderstaande soorten diensten worden - voorzover van toepassing - in aanmerking genomen:
  - voor verzekeringsdiensten, de te betalen premie;
  - voor bankdiensten en andere financiële diensten, honoraria, provisies en rente, alsmede andere vormen van beloning;
  - voor opdrachten die een ontwerp inhouden, de te betalen honoraria of provisies.

4. Wanneer een dienst in verscheidene kavels is verdeeld voor elk waarvan een opdracht is geplaatst, wordt voor de raming van de toepasselijke drempel de waarde van elke kavel in aanmerking genomen.

5. Wanneer de waarde van de kavels ten minste gelijk is aan de toepasselijke drempel, zijn de bepalingen van deze richtlijn op alle kavels van toepassing. De aanbestedende diensten mogen van artikel 8, onder a) en onder b), eerste streepje, afwijken voor kavels waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan 80 000 EUR bedraagt, mits het samengetelde bedrag van de kavels waarvoor is afgeweken niet meer dan 20 % van de totale waarde van alle kavels belooft.

6. In het geval van opdrachten waarvoor geen totale prijs is vastgesteld, dient voor de berekening van het geraamde bedrag de volgende grondslag te worden genomen:

- a) bij opdrachten met een vaste looptijd die gelijk is aan of korter dan 48 maanden, de totale waarde voor de gehele looptijd;
- b) bij opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd langer is dan 48 maanden, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

7. In het geval van opdrachten die met een zekere regelmaat worden verleend of die zijn bestemd om gedurende een bepaalde periode te worden herhaald, moet als berekeningsgrondslag worden genomen:

- a) het totale reële bedrag van alle tijdens het voorafgaande boekjaar of tijdens de voorafgaande twaalf maanden voor dezelfde categorie diensten geplaatste soortgelijke opdrachten, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de twaalf maanden volgende op de eerste opdracht, of
- b) het geraamde totale bedrag van de opdrachten over de twaalf maanden volgende op de eerste verrichting of, indien deze meer dan twaalf maanden bedraagt, over de volledige looptijd van het contract.

8. De keuze van de ramingsmethode mag niet bedoeld zijn om de opdracht aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken. Evenmin mag een aanbesteding voor een bepaald bedrag aan diensten worden opgesplitst om deze aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken.

Artikel 13

Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor werken

1. Voor de berekening van de in artikel 8, onder c), bedoelde drempels alsmede de in artikel 31, punt 4, onder a) en b), bedoelde bedragen wordt behalve de waarde van de overheidsopdrachten voor werken ook de geraamde waarde in aanmerking genomen van de voor de uitvoering van het werk noodzakelijke goederen welke door de aanbestedende dienst ter beschikking van de aannemer zijn gesteld.

2. Werken of opdrachten mogen niet worden gesplitst ten einde deze aan de toepassing van deze richtlijn te onttrekken.

3. Wanneer een werk in verscheidene kavels wordt verdeeld voor elk waarvan een opdracht is geplaatst, moet de waarde van elke kavel voor de raming van de in artikel 8, onder c), vermelde drempel in aanmerking worden genomen.

Wanneer de totale waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan deze drempel, is artikel 8, onder c), van toepassing op alle kavels.

De aanbestedende diensten mogen van artikel 8, onder c), afwijken voor kavels waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan 1 miljoen euro bedraagt, mits het samengetelde bedrag van de kavels waarvoor is afgeweken niet meer dan 20 % van de totale waarde van alle kavels belooft.

Afdeling 2

Uitgesloten opdrachten

Artikel 14

Opdrachten geplaatst in de sectoren watervoorziening, energievoorziening en vervoer

Deze richtlijn is niet van toepassing op de onder Richtlijn .../.../EG (vallende ...) vallende overheidsopdrachten, die worden geplaatst door aanbestedende diensten die een of meer van de in de artikelen 3 tot en met 6 van laatstgenoemde richtlijn bedoelde activiteiten uitoefenen en die voor deze activiteiten worden geplaatst noch op overheidsopdrachten die op grond van artikel 5, lid 2, van die richtlijn en de artikelen 20 en 27 van die richtlijn van het toepassingsgebied van die richtlijn zijn uitgesloten.

Artikel 15

Specifieke uitsluitingen op het gebied van telecommunicatie

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten die uitsluitend tot doel hebben de aanbestedende diensten in staat te stellen openbare telecommunicatienetten beschikbaar te stellen of te exploiteren of een of meer openbare telecommunicatiediensten te verlenen.

Artikel 16

Geheime opdrachten of opdrachten die bijzondere veiligheidsmaatregelen vereisen

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten die geheim zijn verklaard of waarvan de uitvoering overeenkomstig de in de betrokken lidstaat geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met bijzondere veiligheidsmaatregelen gepaard moet gaan of wanneer de bescherming van de fundamentele belangen van die staat zulks vereist.

*Artikel 17***Op grond van internationale voorschriften geplaatste opdrachten**

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden geplaatst:

- a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen overeenkomstig het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende leveringen of werken die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een werk door de ondertekenende staten, of betreffende diensten die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende staten. Elke overeenkomst wordt ter kennis van de Commissie gebracht, die het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten kan raadplegen;
- b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;
- c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

*Artikel 18***Opdrachten die geen overheidsopdrachten voor diensten zijn**

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten:

- a) betreffende de verwerving of huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken of betreffende de rechten hierop; de overeenkomsten betreffende financiële diensten die voortvloeiend uit, gelijktijdig met of als vervolg op het koop- of huurcontract worden gesloten, zijn echter, ongeacht hun vorm, aan deze richtlijn onderworpen;
- b) betreffende de aankoop, de ontwikkeling, de productie of de coproductie van programmamateriaal door radio-omroeporganisaties en overeenkomsten betreffende zendtijd;
- c) betreffende diensten van arbitrage en bemiddeling;
- d) inzake financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, en door de centrale banken verleende diensten;
- e) inzake de arbeidsmarkt;
- f) betreffende diensten voor onderzoek en ontwikkeling, met uitzondering van die waarvan de resultaten in hun geheel aan de aanbestedende dienst toekomen voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloofd.

*Artikel 19***Op basis van een alleenrecht gegunde opdrachten voor diensten**

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten die worden gegund aan een instantie die zelf een

aanbestedende dienst is op basis van een alleenrecht dat zij uit hoofde van bekendgemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen geniet, op voorwaarde dat deze bepalingen met het Verdrag verenigbaar zijn.

HOOFDSTUK III

OP OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR DIENSTEN TOEPASSELIJKE REGELINGEN*Artikel 20***Opdrachten voor in bijlage I A vermelde diensten**

De opdrachten voor het verlenen van de in bijlage I A vermelde diensten worden overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken IV tot en met VII geplaatst.

*Artikel 21***Opdrachten voor in bijlage I B vermelde diensten**

Voor de plaatsing van opdrachten voor het verlenen van in bijlage I B vermelde diensten zijn alleen artikel 24 en artikel 34, lid 3, van toepassing.

*Artikel 22***Gemengde opdrachten voor zowel in bijlage I A als in bijlage I B vermelde diensten**

De opdrachten die zowel op in bijlage I A als op in bijlage I B vermelde diensten betrekking hebben, worden overeenkomstig het bepaalde in de hoofdstukken IV tot en met VII geplaatst indien de waarde van de in bijlage I A vermelde diensten hoger is dan die van de in bijlage I B vermelde diensten en, zo niet, overeenkomstig artikel 24 en artikel 34, lid 3, derde alinea.

HOOFDSTUK IV

BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN BETREFFENDE HET BESTEK EN DE AANBESTEDINGSSTUKKEN*Artikel 23***Algemene bepalingen**

1. De aanbestedende diensten stellen voor elke opdracht een bestek op, waarin de in de aankondiging van de opdracht verstrekte informatie wordt gepreciseerd en aangevuld. In dit verband beperken zij zich tot de in artikel 24 bepaalde technische specificaties, indien zij varianten aanvaarden, is artikel 25 van toepassing.

2. De aanbestedende diensten kunnen overeenkomstig artikel 26 inlichtingen betreffende de onderaanneming verlangen of overeenkomstig artikel 27 voorwaarden stellen betreffende de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden.

3. De aanbestedende diensten kunnen bijzondere voorwaarden betreffende de uitvoering van de opdracht stellen, mits deze voorwaarden met het Gemeenschapsrecht verenigbaar zijn.

*Artikel 24***Technische specificaties**

1. De technische specificaties zoals omschreven in punt 1 van bijlage VI maken deel uit van de aanbestedingsstukken, zoals de aankondiging van de opdracht, het bestek of de aanvullende stukken.

2. De technische specificaties moeten de inschrijvers gelijke toegang bieden en mogen niet tot gevolg hebben dat ongerechtvaardigde belemmeringen voor de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging worden geschapen.

3. De technische specificaties moeten worden geformuleerd door verwijzing naar nationale normen waarin Europese normen zijn omgezet, naar Europese technische goedkeuringen, naar gemeenschappelijke technische specificaties, naar internationale normen, of indien deze niet bestaan, naar nationale normen of naar nationale technische goedkeuringen, of naar elk ander technisch referentiekader dat door Europese normalisatie-instellingen is opgesteld, zoals gedefinieerd in bijlage VI, mits deze verwijzingen vergezeld gaan van de vermelding „of gelijkwaardig”.

Zij kunnen ook worden geformuleerd uit het oogpunt van prestaties en functionele eisen. Deze moeten echter voldoende nauwkeurig zijn, zodat de inschrijvers het voorwerp van de opdracht kunnen bepalen en de aanbestedende diensten de opdracht kunnen gunnen.

4. Bij overheidsopdrachten voor werken kunnen de technische specificaties, wanneer terzake geen Europese normen, Europese technische goedkeuringen of gemeenschappelijke technische specificaties bestaan of wanneer het onmogelijk is uit het oogpunt van prestaties of functionele eisen te specificeren, worden vastgesteld door verwijzing naar de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van de werken en het gebruik van de producten. Deze verwijzing moet vergezeld gaan van de vermelding „of gelijkwaardig”.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de mogelijkheid te verwijzen naar de in lid 3, eerste alinea, en lid 4 bedoelde specificaties, kunnen zij echter geen inschrijving afwijzen met als reden dat de aangeboden producten en diensten niet beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie, aan een internationale norm, of aan een nationale norm, aan een nationale technische specificatie of aan een nationale technische goedkeuring, wanneer de inschrijver in zijn inschrijving met elk passend middel aantoont dat de door hem voorgestelde oplossingen op gelijkwaardige wijze aan de eisen voldoen die zijn omschreven in de technische specificatie waarnaar wordt verwezen.

Een passend middel is een technisch dossier van de fabrikant of een beproevingsverslag van een als derde optredende organisatie.

6. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in lid 3, tweede alinea, geboden mogelijkheid specificaties uit het oogpunt van prestaties vast te stellen, mogen zij geen aanbod van producten of diensten afwijzen die beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie of aan een internationale norm, wanneer deze normen en goedkeuringen betrekking hebben op dezelfde functionele eisen en prestatie-eisen en geschikt zijn.

De inschrijver dient in zijn inschrijving met elk passend middel, zoals een technisch dossier of een beproevingsverslag van een als derde optredende organisatie, aan te tonen dat de aan de norm beantwoordende producten of diensten aan de functionele eisen of prestatie-eisen van de aanbestedende dienst voldoen.

7. In de technische specificaties mag geen melding worden gemaakt van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst of van een volgens bijzondere werkwijzen verkregen fabrikaat, noch van een verwijzing naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie. Deze vermelding of verwijzing is bij wijze van uitzondering toegestaan wanneer een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing van de leden 3 en 4; deze vermelding of verwijzing moet vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig”.

*Artikel 25***Varianten**

1. Wanneer voor de gunning van een opdracht het criterium van de economisch voordeligste inschrijving wordt gehanteerd, mogen de aanbestedende diensten de door een inschrijver voorgestelde varianten in overweging nemen indien deze aan de door deze aanbestedende diensten verlangde prestaties of minimumeisen voldoen.

2. De aanbestedende diensten vermelden in het bestek aan welke voorwaarden deze varianten ten minste moeten voldoen, alsmede hoe zij moeten worden ingediend. Wanneer varianten niet zijn toegestaan, vermelden de aanbestedende diensten dit in de aankondiging van de opdracht.

3. Artikel 24 is op de varianten van toepassing.

4. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen mogen de aanbestedende diensten die overeenkomstig lid 1 varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat hij, indien hij werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor diensten dan tot een overheidsopdracht voor leveringen zou leiden.

Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten mogen de aanbestedende diensten die overeenkomstig lid 1 varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat hij, indien hij werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor leveringen dan tot een overheidsopdracht voor diensten zou leiden.

Artikel 26

Onderaanneming

In het bestek kan de aanbestedende dienst de inschrijver verzoeken in zijn inschrijving aan te geven welk gedeelte van de opdracht hij voornemens is aan derden in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij heeft aangewezen. Deze mededeling laat de aansprakelijkheid van het leidende economische subject onverlet.

Artikel 27

Opdrachten voor diensten en voor werken: verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden

1. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten en voor werken kan de aanbestedende dienst al dan niet daartoe door een lidstaat verplicht, in het bestek aangeven bij welke dienst of diensten de inschrijvers de terzake dienende informatie kunnen verkrijgen over de verplichtingen die ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden gelden in de lidstaat, het gebied of de plaats waar de diensten moeten worden verleend of de werken moeten worden uitgevoerd, en die gedurende de uitvoering van de opdracht op de op de arbeidsplaats verleende diensten of verrichte werkzaamheden van toepassing zullen zijn.

2. De aanbestedende dienst die de in lid 1 vermelde informatie verstrekt, verzoekt de inschrijvers of degenen die aan een aanbestedingsprocedure deelnemen, aan te geven dat zij bij het opstellen van hun inschrijving rekening hebben gehouden met de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de dienst moet worden verleend of de werken moeten worden uitgevoerd.

Het bepaalde in de eerste alinea vormt geen beletsel voor de toepassing van artikel 54 inzake het onderzoek van abnormaal lage offertes.

HOOFDSTUK V

PROCEDURES

Artikel 28

Toepassing van openbare en niet-openbare procedures en van procedures van gunning door onderhandelingen

1. Bij het plaatsen van overheidsopdrachten passen de aanbestedende diensten de in artikel 1, lid 6, omschreven procedures overeenkomstig deze richtlijn toe.

2. De aanbestedende diensten maken voor het plaatsen van hun overheidsopdrachten gebruik van de openbare of de niet-openbare procedure.

3. In de specifieke gevallen en onder de specifieke voorwaarden zoals uitdrukkelijk bepaald in de artikelen 29, 30 en 31 kunnen zij gebruik maken van een procedure van gunning door onderhandelingen.

Artikel 29

GevalLEN waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht gerechtvaardigd is

De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen voor het plaatsen van hun overheidsopdrachten gebruik maken van een procedure van gunning door onderhandelingen na voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht:

1. Overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken:

a) indien in het kader van een openbare of niet-openbare procedure inschrijvingen zijn gedaan, die onregelmatig zijn of indien inschrijvingen zijn gedaan die onaanvaardbaar zijn volgens de met de artikelen 3, 25, 26 en 27 en titel VII overeenstemmende nationale bepalingen, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd.

De aanbestedende diensten kunnen van de bekendmaking van een aankondiging van een opdracht afzien, indien zij bij de procedure van gunning door onderhandelingen alle inschrijvers en alleen de inschrijvers betrekken die voldoen aan de criteria van de artikelen 46 tot en met 52 en die gedurende de voorafgaande openbare of niet-openbare procedure inschrijvingen hebben ingediend die aan de formele eisen van de procedure voor het plaatsen van opdrachten voldeden;

b) voor het plaatsen van een bijzonder complexe overheidsopdracht, op voorwaarde dat voor de gunning van de opdracht het criterium van de economisch voordeligste inschrijving wordt gehanteerd en de in artikel 30 bedoelde procedurevoorschriften worden nageleefd.

Een opdracht wordt als bijzonder complex beschouwd wanneer de aanbestedende dienst:

— objectief gezien niet in staat is de technische of andere middelen te bepalen waarmee aan zijn behoeften kan worden voldaan,

— of objectief gezien niet in staat is te beoordelen wat de markt aan technische of financiële oplossingen kan aanbieden.

2. Voor overheidsopdrachten voor diensten of voor werken, in buitengewone gevallen, wanneer het diensten of werken betreft waarvan de aard en de onzekere omstandigheden een vaststelling vooraf van de totale prijs niet mogelijk maken.

3. Voor overheidsopdrachten voor diensten wanneer, met name in het geval van intellectuele diensten en diensten in de zin van categorie 6 van bijlage I A, wegens de aard van de te verlenen diensten de specificaties voor de opdracht niet voldoende nauwkeurig kunnen worden vastgesteld om de opdracht overeenkomstig de voorschriften inzake de openbare of de niet-openbare procedure door de keuze van de beste inschrijving te gunnen.

4. In het geval van overheidsopdrachten voor werken, wanneer het werken betreft die uitsluitend worden uitgevoerd ten behoeve van onderzoek, proefnemings of ontwikkelings, en niet met het doel winst te maken of de kosten van onderzoek en ontwikkeling te dekken.

Artikel 30

Specifieke voorschriften voor bijzonder complexe overheidsopdrachten

1. In de in artikel 29, punt 1, onder b), bedoelde gevallen maken de aanbestedende diensten een aankondiging van een opdracht bekend, selecteren zij de gegadigden en onderhandelen zij met hen over de geschikte middelen en oplossingen om aan hun behoeften te voldoen. Vervolgens stellen zij het bestek op, gaan zij na of de draagkracht en de bekwaamheid van de gegadigden aan de gekozen technische oplossing beantwoorden, nodigen zij alle gegadigden of een beperkt aantal van hen uit tot indiening van een inschrijving en beoordelen zij de inschrijvingen, zonder daarover te onderhandelen, op grond van de criteria voor het bepalen van de economisch voordeligste inschrijving.

2. De aanbestedende diensten geven in de aankondiging van de opdracht alle voorwaarden aan die de economische subjecten moeten vervullen om tot de aanbestedingsprocedure te worden toegelaten. Deze voorwaarden bestaan in:

- a) hetzij uitsluitend inlichtingen die zijn vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 44 en de bepalingen inzake de kwalitatieve selectiecriteria als bedoeld in de artikelen 46 tot en met 52,
- b) hetzij deze inlichtingen en de verplichting een ontwerp-oplossing in te dienen en, in voorkomend geval, een raming van de aan de verwezenlijking ervan verbonden kosten.

De in de aankondiging van de opdracht opgegeven kwalitatieve selectiecriteria blijven gedurende de gehele aanbestedingsprocedure ongewijzigd.

De aanbestedende diensten kunnen overeenkomstig artikel 45, lid 2, besluiten een beperkt aantal gegadigden die aan de selectiecriteria voldoen, tot onderhandelingen uit te nodigen. In dit geval vermelden zij dit in de aankondiging van de opdracht en verminderen zij het aantal uitgenodigde gegadigden op objectieve wijze en uitsluitend op basis van de in diezelfde aankondiging vastgestelde selectiecriteria.

Indien een ontwerp-oplossing wordt verlangd, kunnen de aanbestedende diensten hun eisen betreffende de financiële en economische situatie van de economische subjecten, als bedoeld in artikel 48, uitdrukken in percentages van de geraamde waarde van de door de verschillende gegadigden in te dienen ontwerp-oplossingen, en de eisen betreffende de technische bekwaamheid en ervaring, als bedoeld in artikel 49, bepalen in het licht van de bekwaamheden en de ervaring die vereist zijn om de ontwerp-oplossingen te verwezenlijken.

3. De aanbestedende diensten maken hun behoeften en eisen kenbaar aan de hand van de te bereiken doelstellingen en, in voorkomend geval, aan de hand van de prestaties of functionele eisen. Deze behoeften worden zo nauwkeurig mogelijk aangegeven.

De aldus omschreven behoeften dienen als basis voor de formulering van de ontwerp-oplossingen en de kostenraming, wanneer deze worden verlangd, alsmede voor de onderhandelingen.

4. De gunningscriteria worden overeenkomstig artikel 29, punt 1, onder b), en artikel 53 vastgesteld en mogen in de loop van de procedure niet worden gewijzigd, tenzij zij beter beantwoorden aan het voorwerp van de opdracht zoals omschreven in het bestek na de onderhandelingsfase. Artikel 54 betreffende abnormaal lage offertes is van toepassing.

Deze criteria worden opgegeven in de aankondiging van de opdracht of in het document waarin de behoeften van de aanbestedende dienst worden omschreven; zij kunnen echter, wanneer geen ontwerp-oplossing wordt verlangd, in de uitnodigingen tot deelneming aan de onderhandelingsfase worden opgegeven.

5. De aanbestedende diensten die niet hebben geëist dat samen met de aanvraag tot deelneming een ontwerp-oplossing wordt ingediend, kunnen in de uitnodigingen tot onderhandelingen om indiening van een dergelijk ontwerp verzoeken. De termijn die voor de indiening daarvan wordt vastgesteld, moet aangepast zijn aan de complexiteit van de behoeften waarin de ontwerp-oplossingen moeten voorzien en mag in elk geval niet minder dan 25 dagen bedragen, te rekenen vanaf de verzending van de uitnodigingen.

6. De onderhandelingen met de geselecteerde gegadigden hebben uitsluitend tot doel de geschikte middelen om zo goed mogelijk te voldoen aan de behoeften van de aanbestedende dienst, te bespreken en te bepalen.

Tijdens de onderhandelingen mogen de aanbestedende diensten de voorgestelde oplossingen of andere door een deelnemer verstrekte vertrouwelijke inlichtingen niet aan de andere deelnemers bekendmaken.

7. Nadat de aanbestedende diensten de onderhandelingen met alle deelnemers voor beëindigd hebben verklaard en dezen daarvan in kennis hebben gesteld, gaan zij aan de hand van de overeenkomstig lid 2 reeds vastgestelde selectiecriteria na of de economische en financiële draagkracht en de technische bekwaamheid van de gegadigden aan de in het definitieve bestek gespecificeerde technische oplossing beantwoorden. Ingeval de economische en financiële draagkracht of de technische bekwaamheid van een of meer gegadigden, zoals deze bij de aanvraag tot deelneming aan de onderhandelingen zijn aangetoond, niet aan deze technische oplossing beantwoorden, nodigen de aanbestedende diensten de betrokken gegadigden schriftelijk uit, de nodige documentatie te verstrekken teneinde op grondslag van vorengenoemde criteria na te gaan of zij over de passende draagkracht en bekwaamheid voor de gekozen technische oplossing beschikken. Artikel 44, lid 5, is van toepassing.

De uitnodigingen tot inschrijving worden overeenkomstig artikel 40 opgesteld en worden schriftelijk toegezonden. Zij gaan vergezeld van het definitieve bestek waarin de technische eisen overeenkomstig artikel 24 worden gespecificeerd.

Overeenkomstig artikel 45, lid 2, mag het aantal gegadigden dat tot inschrijving wordt uitgenodigd, niet lager zijn dan drie, voorzover er voldoende gegadigden zijn die aan de door de aanbestedende dienst vastgestelde selectiecriteria voldoen.

8. De termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen wordt overeenkomstig artikel 37 vastgesteld.

9. De aanbestedende diensten mogen in prijzen en betalingen aan de deelnemers voorzien. Met deze prijzen en betalingen wordt bij de toepassing van artikel 8, rekening gehouden.

Artikel 31

GevalLEN waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen zonder bekendmaking van een aankondiging van een opdracht gerechtvaardigd is

De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen voor het plaatsen van hun overheidsopdrachten gebruik maken van een procedure van gunning door onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht:

1. Voor overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken:
  - a) wanneer in het kader van een openbare of niet-openbare procedure geen of geen geschikte inschrijvingen zijn ingediend, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd en de Commissie op haar verzoek een verslag wordt overgelegd;
  - b) wanneer de opdracht om technische of artistieke redenen of om redenen van bescherming van alleenrechten slechts aan een bepaald economisch subject kan worden toevertrouwd;
  - c) voorzover zulks strikt noodzakelijk is, ingeval de termijnen voor de openbare of de niet-openbare procedure dan wel voor de procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht bedoeld in artikel 29 wegens dwingende spoed, als gevolg van gebeurtenissen die door de desbetreffende aanbestedende diensten niet konden worden voorzien, niet in acht kunnen worden genomen. De ter rechtvaardiging van de dwingende spoed ingeroepen omstandigheden mogen in geen geval aan de aanbestedende diensten te wijten zijn.
2. Voor overheidsopdrachten voor leveringen:
  - a) wanneer het producten betreft die uitsluitend voor onderzoek, proefneming, studie of ontwikkeling worden vervaardigd. Deze bepaling geldt niet voor de productie in grote hoeveelheden met het doel de commerciële haalbaarheid van het product vast te stellen of de kosten van onderzoek en ontwikkeling te delgen;
  - b) voor door de oorspronkelijke leverancier verrichte aanvullende leveringen die ofwel zijn bestemd voor gedeeltelijke vernieuwing van leveringen of installaties voor courant gebruik, ofwel voor de uitbreiding van bestaande leveringen of installaties, wanneer de verandering van leverancier de aanbestedende dienst ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen waarbij een andere techniek wordt toegepast, zodat bij gebruik en onderhoud ervan onverenigbaarheid ontstaat of zich onevenredige technische moeilijkheden voordoen. De looptijd van deze opdrachten en nabestellingen mag in de regel drie jaar niet overschrijden.
3. Voor overheidsopdrachten voor diensten, wanneer de opdracht voortvloeit uit een prijsvraag en volgens de toepas-

selijke voorschriften aan de winnaar of aan een van de winnaars van die prijsvraag moet worden gegund. In dit laatste geval moeten alle winnaars van de prijsvraag tot de onderhandelingen worden uitgenodigd.

4. Voor overheidsopdrachten voor diensten en overheidsopdrachten voor werken:
  - a) voor aanvullende diensten of werken die niet in het oorspronkelijk gegunde project of in het eerste contract waren opgenomen en die als gevolg van onvoorziene omstandigheden voor het verlenen van de dienst of de uitvoering van het werk zoals deze daarin zijn beschreven, noodzakelijk zijn geworden, mits zij worden gegund aan het economische subject dat deze dienst verleent of dit werk uitvoert:
    - wanneer deze aanvullende diensten of werken uit technisch of economisch oogpunt niet zonder overwegende bezwaren voor de aanbestedende diensten van de hoofdopdracht kunnen worden gescheiden,
    - of
    - wanneer deze diensten of werken, hoewel zij van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden, voor de vervolmaking ervan strikt noodzakelijk zijn.

Het totale bedrag van de voor de aanvullende diensten of werken geplaatste opdrachten mag echter niet hoger zijn dan 50 % van het bedrag van de hoofdopdracht;

- b) in geval van nieuwe diensten of werken, bestaande uit de herhaling van soortgelijke diensten of werken die door dezelfde aanbestedende diensten worden toevertrouwd aan het economische subject waaraan een eerste opdracht werd gegund, mits deze diensten of deze werken overeenstemmen met een basisproject dat het voorwerp vormde van een eerste opdracht die overeenkomstig de openbare of niet-openbare procedures is geplaatst.

De mogelijkheid deze procedure toe te passen dient reeds bij de uitschrijving van de aanbesteding van het eerste deel te worden vermeld, en het totale voor de volgende diensten of werken geraamde bedrag wordt door de aanbestedende diensten voor de toepassing van artikel 8, in aanmerking genomen.

Van deze procedure kan slechts gedurende een periode van drie jaar volgende op de oorspronkelijke opdracht gebruik worden gemaakt.

Artikel 32

Raamovereenkomsten

1. De aanbestedende diensten die een raamovereenkomst in de zin van artikel 1, lid 7, van deze richtlijn hebben gesloten, roepen de partijen bij de overeenkomst opnieuw tot mededinging op overeenkomstig de volgende procedure:
  - a) voor elke te plaatsen opdracht raadplegen de aanbestedende diensten schriftelijk alle economische subjecten die bij de raamovereenkomst partij zijn;

- b) de aanbestedende diensten stellen een voldoende lange termijn vast voor de indiening van inschrijvingen voor elke specifieke opdracht, rekening houdend met elementen zoals de complexiteit van het voorwerp van de opdracht en de benodigde tijd voor de toezending van de inschrijvingen;
- c) de inschrijvingen worden schriftelijk ingediend en de inhoud ervan moet vertrouwelijk blijven totdat de vastgestelde indieningstermijn is verstreken;
- d) de aanbestedende diensten gunnen elke opdracht aan de inschrijver die op grond van de overeenkomstig artikel 53 vastgestelde gunningscriteria de beste inschrijving heeft ingediend.

De in de eerste alinea vermelde procedure is slechts van toepassing tussen de aanbestedende dienst en de economische subjecten die oorspronkelijk bij de raamovereenkomst partij waren.

2. Wanneer een aanbestedende dienst geen gebruik heeft gemaakt van de in artikel 1, lid 7, omschreven procedure voor het sluiten van de raamovereenkomst, dient hij elke opdracht die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn valt, overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn te plaatsen.

3. De aanbestedende diensten sluiten de raamovereenkomsten in de zin van artikel 1, lid 7, met minimaal drie partijen, voorzover het aantal economische subjecten dat aan de selectiecriteria voldoet, voldoende groot is.

De looptijd van deze overeenkomsten mag niet langer zijn dan drie jaar of, in deugdelijk gemotiveerde uitzonderingsgevallen, vijf jaar. De aanbestedende diensten mogen geen oneigenlijk gebruik van raamovereenkomsten maken en deze evenmin gebruiken om de mededinging te beperken of te vervalsen.

Artikel 33

Overheidsopdrachten voor werken: bijzondere voorschriften betreffende de bouw van sociale woningen

In geval van opdrachten betreffende het ontwerpen en bouwen van een complex sociale woningen met betrekking waartoe, wegens de omvang, de complexiteit en de vermoedelijke duur van de desbetreffende werken, het plan van meet af aan moet worden opgesteld op grond van een nauwe samenwerking in een team, bestaande uit afgevaardigden van de aanbestedende diensten, deskundigen en de aannemer die met de uitvoering van de werken wordt belast, kan een bijzondere procedure voor de gunning worden toegepast teneinde die aannemer te kiezen die het geschiktst is om in het team te worden opgenomen.

In het bijzonder geven de aanbestedende diensten in de aankondiging van de opdracht een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving van de werken, opdat de belangstellende aannemers zich een duidelijk beeld van het uit te voeren project kunnen vormen. Tevens vermelden de aanbestedende diensten in deze aankondiging, overeenkomstig de in de artikelen 46 tot en met 52 bedoelde kwalitatieve selectiecriteria, aan welke persoonlijke, technische en financiële voorwaarden de gegadigden moeten voldoen.

Wanneer de aanbestedende diensten van een dergelijke procedure gebruik maken, passen zij de op de niet-openbare procedure betrekking hebbende gemeenschappelijke regels inzake bekendmaking en die inzake de kwalitatieve selectiecriteria toe.

HOOFDSTUK VI

REGELS VOOR DE BEKENDMAKING EN VOOR DOORZICHTIGHEID

Afdeling 1

Bekendmaking van de aankondigingen

Artikel 34

Aankondigingen

1. De aanbestedende diensten maken in een enuntiatieve aankondiging het volgende bekend:

a) in het geval van overheidsopdrachten voor leveringen: het totale bedrag per productensector van de opdrachten die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen, wanneer het geraamde totale bedrag, de artikelen 8 en 11 in aanmerking genomen, ten minste 750 000 euro bedraagt.

De aanbestedende diensten stellen de productgroepen vast volgens de posten van de CPV;

b) in het geval van overheidsopdrachten voor diensten, het totale bedrag van de opdrachten voor diensten voor elke van de in bijlage I A vermelde dienstencategorieën die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen, indien dit geraamde totale bedrag, de artikelen 8 en 12 in aanmerking genomen, ten minste 750 000 euro bedraagt;

c) in het geval van overheidsopdrachten voor werken, de hoofdkenmerken van de opdrachten voor werken die zij voornemens zijn te plaatsen en waarvan het bedrag gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 8, vermelde drempel, artikel 13, in aanmerking genomen.

De in de eerste alinea onder a) en b) bedoelde aankondigingen worden zo spoedig mogelijk na het begin van hun begrotingsjaar verzonden.

De in de eerste alinea onder c) bedoelde aankondiging wordt zo spoedig mogelijk verzonden na het besluit tot goedkeuring van het programma waarop de opdrachten voor de werken die de aanbestedende diensten voornemens zijn te plaatsen, zijn gebaseerd.

De Commissie stelt, volgens de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure, de regels vast betreffende de verwijzing in de aankondigingen naar bepaalde posten van de CPV.

2. De aanbestedende diensten die een overheidsopdracht wensen te plaatsen volgens een openbare of een niet-openbare procedure dan wel, onder de in artikel 29 vastgestelde voorwaarden, volgens een procedure van gunning door onderhandelingen, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging van een opdracht te kennen.

3. Aanbestedende diensten die een overheidsopdracht of een raamovereenkomst in de zin van artikel 1, lid 7, hebben geplaatst, zenden uiterlijk 48 dagen na de plaatsing van de opdracht of raamovereenkomst een aankondiging betreffende de resultaten van de procedure toe.

In het geval van overeenkomstig artikel 1, lid 7, gesloten raamovereenkomsten zijn de aanbestedende diensten niet verplicht een aankondiging betreffende de resultaten van de plaatsing van iedere op deze overeenkomsten gebaseerde opdracht toe te zenden.

Met betrekking tot overheidsopdrachten voor de in bijlage I B opgenomen diensten vermelden de aanbestedende diensten in de aankondiging of zij met de bekendmaking ervan instemmen. De Commissie stelt volgens de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure de regels vast inzake de opstelling van statische verslagen op de grondslag van deze aankondigingen alsmede inzake de bekendmaking van die verslagen.

Sommige gegevens betreffende de gunning van de opdracht of de raamovereenkomst behoeven niet te worden bekendgemaakt, indien de openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, in strijd met het openbaar belang zou zijn of aan de rechtmatige handelsbelangen van bepaalde publieke of particuliere economische subjecten, schade zou kunnen toebrengen dan wel de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen schaden.

Artikel 35

Opstelling en regels voor de bekendmaking van aankondigingen

1. De aankondigingen worden opgesteld volgens de standaardformulieren die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure zijn vastgesteld, en bevatten ten minste de in bijlage VII A vermelde inlichtingen.

Wanneer de aanbestedende diensten inlichtingen vragen betreffende de economische en financiële en de technische voorwaarden waaraan de economische subjecten voor de selectie moeten voldoen, mogen zij slechts de in de artikelen 48 en 49 vermelde voorwaarden stellen.

2. Voor de raamovereenkomsten in de zin van artikel 1, lid 7, moeten de in artikel 34, leden 1 en 2, bedoelde aankondigingen bovendien de vermelding „raamovereenkomst” bevatten en de vastgestelde looptijd, in voorkomend geval met opgave van de redenen waarom de overeenkomst een looptijd van meer dan drie jaar heeft, het beoogde aantal en, in voorkomend geval, het maximale aantal economische subjecten, en de geraamde totale waarde van de leveringen, dienstverrichtingen of werken voor de gehele looptijd aangeven, alsmede ter indicatie, de waarde en frequentie van de te plaatsen opdrachten. Ook moeten hierin de objectieve criteria waarop de keuze van de inschrijvingen is gebaseerd, worden vermeld alsmede de volgens artikel 53 opgestelde gunningscriteria voor iedere opdracht die gelden wanneer de economische subjecten opnieuw tot mededinging worden opgeroepen.

3. De aankondigingen worden bekendgemaakt overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking.

4. De aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking met elektronische middelen zijn voorbereid en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet

met elektronische middelen zijn verzonden, worden binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

Bij de in artikel 37, lid 9, bedoelde versnelde procedure wordt deze termijn verkort tot vijf dagen, mits de aankondiging bij fax of elektronisch wordt verzonden.

5. De in artikel 34, lid 2, bedoelde aankondigingen van opdrachten worden onverkort in een officiële taal van de Gemeenschap bekendgemaakt; alleen de tekst in deze taal is authentiek. In de andere officiële talen wordt een samenvatting met de belangrijke gegevens van alle aankondigingen bekendgemaakt.

6. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen vóór de verzenddatum overeenkomstig bijlage VIII niet op nationaal niveau openbaar worden gemaakt.

7. Aankondigingen die op nationaal niveau worden bekendgemaakt, mogen geen andere inlichtingen bevatten dan aankondigingen die overeenkomstig bijlage VIII worden verzonden en moeten de datum van deze verzending bevatten.

8. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage VIII komen ten laste van de Gemeenschap.

Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet met elektronische middelen worden verzonden, mogen niet langer zijn dan ongeveer 650 woorden.

9. De aanbestedende diensten moeten de verzenddatum van de aankondigingen kunnen aantonen.

Artikel 36

Niet-verplichte bekendmaking

De aanbestedende diensten mogen overeenkomstig bijlage VIII aankondigingen van overheidsopdrachten bekendmaken waarvoor de bekendmaking krachtens de bepalingen van deze afdeling niet verplicht is.

Afdeling 2

Termijnen

Artikel 37

Aanvragen tot deelneming en ontvangst van de inschrijvingen

1. De door de aanbestedende diensten vastgestelde termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming moeten lang genoeg zijn opdat belangstellenden over een redelijke en aan de opdracht aangepaste termijn beschikken om hun inschrijving voor te bereiden en in te dienen. Bij de vaststelling van deze termijnen moeten de aanbestedende diensten met name rekening houden met de complexiteit van de opdracht en met de voor de voorbereiding van de inschrijvingen benodigde tijd.

2. Voor openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

3. Voor niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, zoals bedoeld in artikel 29:

- a) bedraagt de termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming minimaal 37 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht voor de in artikel 29, punt 1, onder b), bedoelde bijzonder complexe opdrachten moet deze termijn echter minimaal 47 dagen bedragen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht, wanneer bij de aanvraag tot deelneming een ontwerp-oplossing moet worden ingediend;
- b) bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 40 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging.

4. In de gevallen waarin de aanbestedende diensten een enuntiatieve aankondiging hebben bekendgemaakt, bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen over het algemeen minimaal 36 dagen, maar in geen geval minder dan 26 dagen.

Deze termijn loopt bij openbare procedures vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht en bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, zoals bedoeld in artikel 29, vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving.

De in de eerste alinea bedoelde kortere termijnen zijn toegestaan mits de enuntiatieve aankondiging alle informatie bevat die in het model voor een aankondiging van een opdracht wordt verlangd en minimaal 52 dagen en maximaal 12 maanden voor de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht ter bekendmaking is verzonden.

5. Wanneer de aankondigingen overeenkomstig bijlage VIII met elektronische middelen worden voorbereid en verzonden, kunnen de in de leden 2 en 4, bedoelde termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures en de in lid 3, onder a), eerste zin, bedoelde termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, met zeven dagen worden verkort.

6. Bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen kunnen de in lid 2, lid 3, onder b), en lid 4 bedoelde termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen met vijf dagen worden verkort indien de aanbestedende dienst het volledige bestek en de eventuele aanvullende stukken vanaf de verzenddatum van de aankondiging vrij en rechtstreeks met elektronische middelen overeenkomstig bijlage VIII toegankelijk maakt.

Deze verkorting kan met de in lid 5 bedoelde verkorting worden gecumuleerd.

7. De in de leden 5 en 6 bedoelde verkortingen van de termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen gelden niet voor bijzonder complexe overheidsopdrachten die volgens de procedurele bepalingen van artikel 30 worden gegund.

8. Wanneer de bestekken en de aanvullende stukken of nadere inlichtingen tijdig zijn aangevraagd, maar om enigerlei reden niet binnen de in artikel 38 gestelde termijnen zijn verstrekt, of wanneer de inschrijvingen slechts na een bezichtiging ter plaatse, of na inzage ter plaatse van de bij het bestek

behorende stukken kunnen worden gedaan, moeten de termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen op zodanige wijze worden verlengd dat de termijnen pas ingaan nadat alle betrokken economische subjecten van alle nodige informatie voor de opstelling van de inschrijvingen kennis hebben genomen.

9. Wanneer het om dringende redenen onmogelijk is de in de leden 3 tot en met 6 voorgeschreven minimumtermijnen in acht te nemen, kunnen de aanbestedende autoriteiten bij niet-openbare procedures en de in artikel 29 bedoelde procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht de volgende termijnen vaststellen:

- a) een termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming van minimaal vijftien dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht, of tien dagen indien de aankondiging overeenkomstig bijlage VIII elektronisch is verzonden;
- b) en een termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen van minimaal tien dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving.

Deze kortere termijnen mogen niet worden toegepast op bijzonder complexe opdrachten die volgens de procedurele bepalingen van artikel 30 worden geplaatst.

Artikel 38

Bestek en nadere inlichtingen

1. Wanneer de aanbestedende diensten overeenkomstig bijlage VIII het volledige bestek en de eventuele aanvullende stukken niet vrij en rechtstreeks met elektronische middelen toegankelijk maken, en wanneer deze stukken, bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, niet bij de uitnodiging tot inschrijving zijn gevoegd, worden het bestek en de aanvullende stukken binnen zes dagen na ontvangst van de aanvraag aan de economische subjecten toegezonden, mits deze aanvraag tijdig voor de uiterste datum voor de indiening van de inschrijvingen is gedaan.

2. Nadere inlichtingen over het bestek worden, mits tijdig aangevraagd, uiterlijk zes dagen voor de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen door de aanbestedende diensten of de bevoegde diensten verstrekt. In geval van versnelde niet-openbare procedures of van versnelde procedures van gunning door onderhandelingen bedraagt deze termijn vier dagen.

Afdeling 3

Inhoud en verzendingswijze van de informatie

Artikel 39

Verzendingswijze voor aanvragen tot deelneming

1. De aanvragen tot deelneming aan een procedure voor de plaatsing van een overheidsopdracht kunnen elektronisch, bij brief of bij fax geschieden.

2. Bij versnelde niet-openbare procedures en versnelde procedures van gunning door onderhandelingen moeten de aanvragen tot deelneming op de snelst mogelijke wijze worden gedaan.

3. Aanvragen tot deelneming die bij fax geschieden, moeten voor het verstrijken van de ontvangstermijn bij brief of elektronisch worden bevestigd.

Artikel 40

Uitnodigingen tot inschrijving of tot deelneming aan de onderhandelingen

1. Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht in de zin van artikel 29 nodigen de aanbestedende diensten de uitgekozen gegadigden gelijktijdig en schriftelijk tot inschrijving of tot deelneming aan de onderhandelingen uit.

2. De uitnodiging aan de gegadigden vermeldt hoe zij toegang tot het bestek en de aanvullende stukken kunnen krijgen wanneer deze rechtstreeks elektronisch toegankelijk zijn overeenkomstig bijlage VIII; wanneer deze de stukken niet elektronisch toegankelijk zijn, gaat de uitnodiging vergezeld van een exemplaar van het bestek en de aanvullende stukken.

3. Bij versnelde niet-openbare procedures en versnelde procedures van gunning door onderhandelingen moeten de uitnodigingen tot inschrijving op de snelst mogelijke wijze worden gedaan.

4. De in artikel 29 bedoelde uitnodigingen tot inschrijving en uitnodigingen tot deelneming aan de onderhandelingen moeten ten minste de volgende elementen omvatten:

- a) wanneer het bestek en/of de aanvullende stukken bij een andere instantie moet worden aangevraagd dan de aanbestedende dienst die voor de gunningsprocedure verantwoordelijk is: het adres van deze instantie en de uiterste datum voor deze aanvraag, alsmede het eventueel ter verkrijging van deze stukken verschuldigde bedrag en de wijze van betaling daarvan;
- b) bij bijzonder complexe opdrachten, waarvoor de regels van artikel 30 gelden, moet de uitnodiging tot deelneming aan de onderhandelingen de aanvangsdatum van de onderhandelingen, het adres waar de onderhandelingen plaatsvinden en de taal of talen waarin wordt onderhandeld, aangeven;
- c) de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen, het adres waar deze moeten worden ingediend en de taal of talen waarin zij moeten worden gesteld;
- d) een verwijzing naar de bekendgemaakte aankondiging van de opdracht;
- e) een aanduiding van de stukken die eventueel moeten worden bijgevoegd, hetzij ter staving van de door de gegadigde overeenkomstig artikel 35, lid 1, tweede alinea, verstrekte controleerbare verklaringen, hetzij ter aanvulling van de in ditzelfde artikel vermelde inlichtingen en zulks onder dezelfde voorwaarden als gesteld in de artikelen 48 en 49;
- f) de relatieve weging van de gunningscriteria van de opdracht, indien deze, in de in artikel 53, lid 2, derde alinea, bedoelde uitzonderlijke gevallen, niet in de aankondiging van de opdracht is vermeld;

g) alle andere bijzondere voorwaarden voor deelneming aan de opdracht.

Artikel 41

Informatieverstrekking aan gegadigden en inschrijvers

1. De aanbestedende dienst deelt binnen 15 dagen, te rekenen vanaf de datum van ontvangst van een schriftelijk verzoek hiertoe, aan iedere afgewezen gegadigde of inschrijver de redenen voor de afwijzing mee, en aan iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde.

De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten bepaalde, in de eerste alinea van dit lid bedoelde gegevens betreffende de gunning van de opdrachten niet mee te delen indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, in strijd met het openbaar belang zou zijn of aan de rechtmatige commerciële belangen van publieke of particuliere economische subjecten schade zou kunnen toebrengen, dan wel de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen schaden.

2. De aanbestedende diensten stellen de gegadigden en inschrijvers zo spoedig mogelijk en desgevraagd schriftelijk in kennis van de besluiten die zijn genomen inzake de gunning van de opdracht, met inbegrip van de redenen waarom zij hebben besloten een opdracht waarvoor een oproep tot mededinging was gedaan niet te plaatsen of de procedure opnieuw te beginnen.

Afdeling 4

Mededelingen

Artikel 42

Communicatiemiddelen

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan bij brief, bij fax of elektronisch geschieden, naar keuze van de aanbestedende dienst.

Richtlijn 1999/93/EG en Richtlijn .../EG (betreffende bepaalde juridische aspecten van de elektronische handel in de interne markt) zijn op de elektronische overdracht van informatie van toepassing.

2. De mededeling en uitwisseling van informatie vinden op zodanige wijze plaats dat de integriteit van de gegevens en de vertrouwelijkheid van de inschrijvingen en van alle door de economische subjecten doorgegeven informatie worden gewaarborgd en de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inhoud van de inschrijvingen kennisnemen.

3. Wanneer de inschrijvingen met elektronische middelen worden verzonden, moeten de inschrijvers de in de artikelen 46 tot en met 50 en 52 genoemde documenten, certificaten, verklaringen en getuigschriften uiterlijk de dag voor de opening van de inschrijvingen op een passende wijze indienen.

4. De keuze voor een bepaalde verzendingswijze voor de inschrijvingen mag niet leiden tot belemmeringen van de goede werking van de interne markt.

Afdeling 5

Processen-verbaal

Artikel 43

Inhoud van de processen-verbaal

Over elke opdracht stellen de aanbestedende diensten een proces-verbaal op, dat ten minste het volgende bevat:

- a) de naam en het adres van de aanbestedende dienst, het voorwerp en de waarde van de opdracht;
- b) de namen van de geselecteerde gegadigden of inschrijvers en de redenen voor die keuze;
- c) de namen van de uitgesloten gegadigden of inschrijvers en de redenen voor die uitsluiting;
- d) de redenen voor de afwijzing van abnormaal laag bevonden offertes;
- e) de naam van de begunstigde en de motivering voor de keuze van zijn inschrijving, alsmede, indien bekend, het gedeelte van de opdracht dat de begunstigde voornemens is aan derden in onderaanneming te geven;
- f) voor procedures van gunning door onderhandelingen: de in de artikelen 29 en 31 genoemde omstandigheden die de toepassing van deze procedures rechtvaardigen;
- g) in voorkomend geval, de redenen waarom de aanbestedende dienst besloten heeft een opdracht niet te plaatsen.

Dit proces-verbaal, of de hoofdpunten ervan, worden de Commissie op haar verzoek meegedeeld.

HOOFDSTUK VII

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 44

Selectie van de deelnemers en gunning van de opdrachten

1. De gunning van de opdrachten geschiedt, met inachtneming van artikel 25, op grond van de in afdeling 3 vermelde criteria, nadat de geschiktheid van de economische subjecten die niet uit hoofde van de artikelen 46 en 47 zijn uitgesloten, door de aanbestedende diensten is nagegaan overeenkomstig de in de artikelen 48 tot en met 52 vermelde criteria betreffende economische en financiële draagkracht alsook technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid.

2. De aanbestedende diensten kunnen, overeenkomstig de bepalingen van afdeling 2, specifieke minimumeisen vaststellen voor de draagkracht, bekwaamheid en ervaring die voor een bepaalde opdracht nodig zijn.

3. De inschrijvers, bij openbare procedures, en gegadigden, bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, mogen niet van de procedure voor het plaatsen van een opdracht worden uitgesloten op grond van selectiecriteria en/of minimumeisen inzake draagkracht, bekwaamheid en ervaring die niet in de aankondiging van de opdracht zijn vermeld.

4. Wanneer de aanbestedende diensten, in een niet-openbare procedure of in een procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, het aantal gegadigden dat wordt uitgenodigd om in te schrijven, volgens het aantal of het minimum- en maximumaantal gegadigden als bedoeld in artikel 45, moeten beperken dan, doen zij dit op grond van objectieve criteria, die zij overeenkomstig lid 2 hebben vastgesteld.

Deze criteria moeten in de aankondiging van de opdracht worden vermeld.

5. De aanbestedende diensten kunnen inschrijvers, bij openbare procedures, en gegadigden, bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, die niet aan de vooraf vastgestelde selectiecriteria en minimumeisen inzake draagkracht, bekwaamheid en ervaring voldoen, niet in aanmerking nemen.

6. De in de artikelen 48 en 49 bedoelde inlichtingen en de minimumeisen inzake draagkracht en bekwaamheid mogen niet verder gaan dan gezien het voorwerp van de desbetreffende opdracht is gerechtvaardigd en moeten in verhouding staan tot dit voorwerp. Bij de verwerking van deze inlichtingen moet de aanbestedende dienst rekening houden met de gerechtvaardigde belangen van het economische subject met betrekking tot de bescherming van zijn fabrieks- of bedrijfsgeheimen.

Artikel 45

Aanvullende regels voor niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen

1. Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen kiezen de aanbestedende diensten uit degenen die aan de in afdeling 2 gestelde eisen voldoen, aan de hand van de over de persoonlijke situatie van het economische subject verstrekte gegevens en van de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling van de technische en economische minimumeisen waaraan deze moet voldoen, de gegadigden die zij zullen uitnodigen om in te schrijven of aan de onderhandelingen deel te nemen.

2. De aanbestedende diensten die een opdracht plaatsen door middel van een niet-openbare procedure of, in de in artikel 29 bedoelde gevallen, een procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, mogen een minimumaantal gegadigden opgeven dat zij voornemens zijn tot inschrijving uit te nodigen of aan de onderhandelingen te laten deelnemen. Dit minimumaantal bedraagt vijf gegadigden bij niet-openbare procedures en drie bij procedures van gunning door onderhandelingen. Zij kunnen ook een maximumaantal gegadigden vaststellen dat zij voornemens zijn tot de inschrijving uit te nodigen, mits dit maximumaantal op zodanige wijze wordt vastgesteld dat de mededinging niet wordt beperkt. De aldus vastgestelde aantallen worden in de aankondiging van de opdracht vermeld.

Afdeling 2

Kwalitatieve selectiecriteria

Artikel 46

Persoonlijke situatie van de gegadigde of inschrijver

1. Wordt uitgesloten van deelneming aan de opdracht, elk economisch subject dat tijdens de periode van vijf jaar die aan het begin van de aanbestedingsprocedure voorafgaat, bij een definitieve rechterlijke uitspraak is veroordeeld geweest:

- a) wegens het begaan van strafbare feiten die verband houden met de activiteiten van een misdaadorganisatie; onder misdaadorganisatie wordt verstaan een gestructureerde en duurzame vereniging die op gecoördineerde wijze optreedt met het doel vermogenrechtelijke voordelen te verkrijgen en in voorkomend geval de werking van overheidsinstanties op onrechtmatige wijze te beïnvloeden;
- b) wegens omkoping, dat wil zeggen het beloven, aanbieden of geven, op directe wijze of via derden, van een voordeel, van welke aard ook, aan een ambtenaar of overheidsfunctionaris van een lidstaat, een derde land of een internationale organisatie, of aan elke andere persoon, voor deze persoon zelf of voor een derde, opdat deze persoon een met zijn ambtelijke plichten strijdige handeling verricht of zich daarvan onthoudt;
- c) wegens fraude in de zin van artikel 1 van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, vastgesteld bij Akte van de Raad van 26 juli 1995⁽¹⁾.

2. Van deelneming aan een opdracht kan worden uitgesloten ieder economisch subject:

- a) dat in staat van faillissement of van liquidatie verkeert, welks werkzaamheden zijn gestaakt, voor hetwelk een surséance van betaling of een akkoord geldt of die in een andere vergelijkbare toestand verkeert ingevolge een soortgelijke procedure die voorkomt in de nationale wetten of regelingen;
- b) welks faillissement of liquidatie is aangevraagd of tegen hetwelk een procedure van surséance van betaling of akkoord dan wel een andere soortgelijke procedure die voorkomt in de nationale wetten of regelingen, aanhangig is gemaakt;
- c) jegens welk een rechterlijke uitspraak is gedaan waarbij een delict is vastgesteld dat in strijd is met zijn beroepsgedragsregels;
- d) dat in de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout heeft begaan, vastgesteld op elke grond die de aanbestedende diensten aannemelijk kunnen maken;
- e) dat niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan ten aanzien van de betaling van de socialeverzekeringsbijdragen overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar het is gevestigd of van het land van de aanbestedende dienst;

f) dat niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan ten aanzien van de betaling van zijn belastingen overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de desbetreffende landen;

g) dat zich in ernstige mate schuldig heeft gemaakt aan valse verklaringen bij het verstrekken van de inlichtingen die ingevolge deze afdeling kunnen worden verlangd;

h) jegens welk een rechterlijke uitspraak is gedaan, waarbij fraude of enige andere onwettige activiteit in de zin van artikel 280 van het Verdrag is vastgesteld, met uitzondering van die welke in lid 1, onder c) zijn bedoeld.

3. Wanneer de aanbestedende dienst van het economische subject het bewijs verlangt dat het niet in een van de in lid 1 en in lid 2, onder a), b), c), e), f) en h), genoemde gevallen verkeert, aanvaardt deze dienst als voldoende bewijs:

- a) voor lid 1 en lid 2, onder a), b), c) en h), een uittreksel uit zijn strafregister of, bij ontbreken daarvan, een gelijkwaardig document, afgegeven door een bevoegde gerechtelijke of overheidsinstantie van het land van oorsprong of van herkomst, waaruit blijkt dat aan de betrokken eisen is voldaan;
- b) voor lid 2, onder e) en f), een door een bevoegde instantie van de betrokken lidstaat afgegeven getuigschrift.

4. Wanneer een in lid 3 bedoeld document of getuigschrift niet door het betrokken land wordt afgegeven, of daarin niet alle in lid 1 en in lid 2, onder a), b) en c), bedoelde gevallen worden vermeld, kan dit worden vervangen door een verklaring onder ede — of, in de lidstaten waar niet in een eed is voorzien, door een plechtige verklaring — die door betrokkene ten overstaan van een bevoegde gerechtelijke of overheidsinstantie, een notaris of een bevoegde beroepsorganisatie van het land van oorsprong of herkomst is afgelegd.

5. De lidstaten wijzen de instanties en organisaties aan die voor de afgifte van de in de leden 3 en 4 bedoelde documenten en getuigschriften bevoegd zijn en stellen de andere lidstaten en de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 47

Bevoegdheid de beroepsactiviteit uit te oefenen

Elk economisch subject dat aan een overheidsopdracht wenst deel te nemen, kan worden verzocht aan te tonen dat het volgens de voorschriften van de lidstaat waar het is gevestigd, in het beroepsregister of in het handelsregister is ingeschreven, of een verklaring onder ede of een attest te verstrekken, als bedoeld in bijlage IX A voor overheidsopdrachten voor leveringen, in bijlage IX B voor overheidsopdrachten voor diensten en in bijlage IX C voor overheidsopdrachten voor werken.

Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten kan de aanbestedende dienst, indien de gegadigden of de inschrijvers over een bijzondere vergunning moeten beschikken of indien zij lid van een bepaalde organisatie moeten zijn om in hun land van herkomst de betrokken dienst te kunnen verrichten, verlangen dat zij aantonen dat zij over deze vergunning beschikken of lid van de bedoelde organisatie zijn.

⁽¹⁾ PB C 316 van 27.11.1995, blz. 48.

Artikel 48

Economische en financiële draagkracht

1. In het algemeen kan de financiële en economische draagkracht van het economische subject worden aangetoond door een of meer van de volgende referenties:

- a) passende bankverklaringen of het bewijs van een verzekering tegen beroepsrisico's;
- b) overlegging van balansen of van balansuittreksels, indien de wetgeving van het land waar het economische subject is gevestigd, de bekendmaking van balansen voorschrijft;
- c) een verklaring betreffende de totale omzet.

2. De aanbestedende diensten geven in de aankondiging van de opdracht of in de uitnodiging tot inschrijving de in lid 1 bedoelde referentie of referenties aan die zij verlangen, evenals de andere bewijsstukken die worden verlangd.

3. Wanneer het economische subject om gegronde redenen niet in staat is de door de aanbestedende dienst gevraagde referenties over te leggen, kan het zijn economische en financiële draagkracht aantonen met andere bescheiden die de aanbestedende dienst geschikt acht.

Artikel 49

Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid

1. De technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid van de economische subjecten worden beoordeeld en gecontroleerd overeenkomstig de leden 2, 3 en 4.

2. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen kan de technische bekwaamheid van de leverancier op een of meer van de volgende manieren worden bewezen, afhankelijk van de aard, de hoeveelheid en het gebruik van de te leveren producten:

- a) aan de hand van een lijst van de voornaamste leveringen die hij gedurende de afgelopen drie jaar heeft verricht, met vermelding van het bedrag en de datum en van de publiek- of privaatrechtelijke instanties waarvoor zij bestemd waren:
  - in geval van leveringen aan de overheid worden de leveringen aangetoond door certificaten die de bevoegde autoriteit heeft afgegeven of medeondertekend;
  - in geval van leveringen aan particulieren worden de certificaten opgesteld door de koper; bij ontstentenis daarvan is een verklaring van de leverancier toegestaan;
- b) aan de hand van een beschrijving van de technische uitrusting van de leverancier, de maatregelen die hij treft om de kwaliteit te waarborgen en de mogelijkheden die hij biedt ten aanzien van ontwerpen en onderzoek;
- c) aan de hand van een opgave van de al dan niet tot de onderneming van de leverancier behorende technici of technische organen, in het bijzonder van die welke belast zijn met de kwaliteitscontrole;
- d) aan de hand van monsters, beschrijvingen en/of foto's van de te leveren producten, waarvan op verzoek van de aanbestedende dienst de echtheid moet kunnen worden bevestigd;

e) aan de hand van certificaten die door als bevoegd erkende officiële instituten of diensten voor kwaliteitscontrole zijn opgesteld, waarin wordt verklaard dat duidelijk door referenties geïdentificeerde producten aan bepaalde specificaties of normen beantwoorden;

f) wanneer de te leveren producten van complexe aard zijn of in uitzonderlijke gevallen voor een bijzonder doel zijn bestemd, aan de hand van controle door de aanbestedende dienst of, namens die dienst, door een bevoegd officieel orgaan van het land waar de leverancier is gevestigd, onder voorbehoud van de instemming van dat orgaan; deze controle heeft betrekking op de productiecapaciteit van de leverancier en, indien nodig, de mogelijkheden die hij biedt ten aanzien van ontwerpen en onderzoek, alsmede de door hem getroffen maatregelen inzake kwaliteitscontrole.

3. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten kan de geschiktheid van dienstverleners om de diensten te verrichten worden beoordeeld aan de hand van met name hun vakkundigheid, doelmatigheid, ervaring en betrouwbaarheid.

De technische bekwaamheid van de dienstverlener kan op een of meer van de volgende manieren worden bewezen, afhankelijk van de aard, de hoeveelheid en het gebruik van de te verlenen diensten:

- a) aan de hand van de studie- en beroepsdiploma's van de dienstverlener en/of van het stafpersoneel van de onderneming en in het bijzonder van degenen die met de dienstverlening zijn belast;
- b) aan de hand van een lijst van de voornaamste diensten die de dienstverlener gedurende de afgelopen drie jaar heeft verricht, met vermelding van het bedrag en de datum en van de publiek- of privaatrechtelijke instanties waarvoor zij bestemd waren:
  - diensten aan aanbestedende diensten worden aangetoond door certificaten die de bevoegde autoriteit heeft afgegeven of medeondertekend;
  - in geval van diensten aan particulieren worden de certificaten opgesteld door degene te wiens behoeve de diensten zijn verricht; bij ontstentenis daarvan is een verklaring van de dienstverlener toegestaan;
- c) aan de hand van een opgave van de al dan niet tot de onderneming van de dienstverlener behorende technici of technische organen, in het bijzonder van die welke belast zijn met de kwaliteitscontrole;
- d) aan de hand van een verklaring betreffende de gemiddelde jaarlijkse personeelsbezetting van de onderneming van de dienstverlener en de omvang van haar staf gedurende de laatste drie jaar;
- e) aan de hand van een verklaring welke de outillage, het materieel en de technische uitrusting vermeldt waarover de dienstverlener voor het verrichten van de diensten beschikt;
- f) aan de hand van een beschrijving van de maatregelen die de dienstverlener treft om de kwaliteit te waarborgen en de mogelijkheden die hij biedt ten aanzien van ontwerpen en onderzoek;

g) wanneer de te verlenen diensten van complexe aard zijn of in uitzonderlijke gevallen voor een bijzonder doel zijn bestemd, aan de hand van controle door de aanbestedende dienst of, namens die dienst, door een bevoegd officieel orgaan van het land waar de dienstverlener is gevestigd, onder voorbehoud van de instemming van dat orgaan; deze controle heeft betrekking op de technische bekwaamheid van de dienstverlener en, indien nodig, de mogelijkheden die hij biedt ten aanzien van ontwerpen en onderzoek, alsmede de door hem getroffen maatregelen inzake kwaliteitscontrole;

h) aan de hand van een opgave van het gedeelte van de opdracht dat de dienstverlener eventueel voornemens is in onderaanneming te geven.

4. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken kan de technische bekwaamheid van de aannemer worden aangetoond:

a) aan de hand van de studie- en beroepsdiploma's van de aannemer en/of van het stafpersoneel van de onderneming en in het bijzonder van degenen die met de leiding van de werken zijn belast;

b) aan de hand van een lijst van de in de laatste vijf jaren uitgevoerde werken; deze lijst wordt voor de belangrijkste werken gestaafd door verklaringen inzake de goede uitvoering. In deze verklaringen dienen het bedrag van de werken, alsmede de tijd en de plaats van uitvoering te worden vermeld, en voorts moet eruit blijken of zij vakkundig zijn uitgevoerd en op regelmatige wijze tot een goed einde zijn gebracht. De bevoegde autoriteit zal de verklaring in voorkomend geval rechtstreeks aan de aanbestedende dienst toezenden;

c) aan de hand van een verklaring welke de outillage, het materieel en de technische uitrusting vermeldt waarover de aannemer voor de uitvoering van het werk beschikt;

d) aan de hand van een verklaring betreffende de gemiddelde jaarlijkse personeelsbezetting van de onderneming en de omvang van haar staf gedurende de laatste drie jaar;

e) aan de hand van een verklaring waarin de al dan niet tot de onderneming behorende technici of technische organen worden vermeld waarover de aannemer voor de uitvoering van het werk beschikt.

5. De aanbestedende dienst geeft in de aankondiging of in de uitnodiging tot inschrijving aan, welke van de in de leden 2, 3 en 4 genoemde referenties hij verlangt.

Artikel 50

Kwaliteitsnormen

Ingeval de aanbestedende diensten de overlegging verlangen van een door onafhankelijke instanties opgestelde verklaring dat het economische subject aan bepaalde kwaliteitsnormen voldoet, dienen zij te verwijzen naar kwaliteitsbewakingsregelingen die op de Europese normenreeks op dit terrein zijn gebaseerd en die door instanties die voldoen aan de Europese normenreeks voor certificering zijn gecertificeerd. De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige verklaringen van in

andere lidstaten gevestigde instanties. Zij aanvaarden eveneens andere bewijzen inzake gelijkwaardige maatregelen op het gebied van de kwaliteitsbewaking van economische subjecten wanneer de economische subjecten niet voor de genoemde verklaringen in aanmerking komen of deze niet binnen de gestelde termijnen kunnen verkrijgen.

Artikel 51

Documentatie en aanvullende inlichtingen

Binnen de grenzen van de artikelen 46 tot en met 49 kan de aanbestedende dienst verlangen dat de economische subjecten de overgelegde verklaringen en bescheiden aanvullen of nader toelichten.

Artikel 52

Officiële lijsten van erkende economische subjecten

1. De lidstaten die officiële lijsten van erkende leveranciers, dienstverleners en aannemers hebben, passen deze aan aan artikel 46, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d) en onder g), artikel 47, lid 1, artikel 48 en artikel 49, lid 2, voor leveranciers, lid 3, voor dienstverleners en lid 4, voor aannemers.

2. De op een officiële lijst opgenomen economische subjecten kunnen bij elke opdracht een door de bevoegde autoriteit afgegeven bewijs van inschrijving aan de aanbestedende dienst overleggen. Op dit bewijs worden de referenties vermeld op grond waarvan de inschrijving op de lijst mogelijk was, alsmede de classificatie op deze lijst.

3. De door de bevoegde autoriteit bevestigde opneming op een officiële lijst van leveranciers vormt ten aanzien van de aanbestedende diensten van de andere lidstaten slechts een vermoeden van geschiktheid met betrekking tot artikel 46, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d) en onder g), artikel 47, artikel 48, lid 1, onder b) en c), en artikel 49, lid 2, onder a).

De door de bevoegde autoriteiten bevestigde opneming van een dienstverlener op een officiële lijst vormt ten aanzien van de aanbestedende diensten van de andere lidstaten slechts een vermoeden van met de classificatie van de dienstverlener overeenkomende geschiktheid voor de dienstverlening, met betrekking tot artikel 46, lid 1, onder a) tot en met d), en artikel 46, lid 2, onder g), artikel 47, artikel 48, lid 1, onder b) en c), en artikel 49, lid 2, tweede alinea, onder a).

De door de bevoegde autoriteiten bevestigde opneming van een aannemer op een officiële lijst vormt ten aanzien van de aanbestedende diensten van de andere lidstaten slechts een vermoeden van met de classificatie van de aannemer overeenkomende geschiktheid voor de werken, met betrekking tot artikel 46, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d) en onder g), artikel 47, artikel 48, lid 1, onder b) en c), en artikel 49, lid 4, onder b) en d).

4. De gegevens die uit de opneming op een officiële lijst kunnen worden afgeleid, kunnen niet ter discussie worden gesteld. Niettemin kan met betrekking tot de betaling van de sociale-zekerheidsbijdragen van elk ingeschreven economisch subject bij elke opdracht een aanvullende verklaring worden verlangd.

Lid 3 en de eerste alinea van het onderhavige lid worden door de aanbestedende diensten van de andere lidstaten alleen toegepast op leveranciers die zijn gevestigd in de lidstaat die de officiële lijst heeft opgesteld.

5. Voor de opnemings van economische subjecten uit andere lidstaten op een officiële lijst mogen geen andere bewijzen en verklaringen worden verlangd dan die van nationale economische subjecten en in geen geval andere dan die welke zijn vermeld in de artikelen 46, 47, 48 en 50 alsmede in artikel 49, lid 2, voor leveranciers, lid 3 voor dienstverleners, en lid 4, voor aannemers.

6. De lidstaten die officiële lijsten hebben, delen de andere lidstaten het adres van de instantie mee waaraan verzoeken tot inschrijving kunnen worden gericht.

Afdeling 3

Gunning van de opdracht

Artikel 53

Gunningscriteria

1. Onverminderd de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de vergoeding van bepaalde diensten, zijn de criteria aan de hand waarvan de aanbestedende diensten een overheidsopdracht gunnen:

- a) hetzij alleen de laagste prijs;
- b) hetzij, indien aan de inschrijver met de voor de aanbestedende diensten economisch voordeligste inschrijving wordt gegund, verscheidene criteria die rechtstreeks met het voorwerp van de overheidsopdracht verband houden, zoals de kwaliteit, de prijs, de technische waarde, de esthetische en functionele kenmerken, de milieukenmerken, de gebruikskosten, de rentabiliteit, de klantenservice en de technische bijstand, de datum van levering en de termijn voor levering of uitvoering.

2. In het in lid 1, onder b), bedoelde geval specificiert de aanbestedende dienst het relatieve gewicht dat hij toekent aan ieder van de door hem gekozen criteria voor de bepaling van de economisch voordeligste inschrijving:

- a) in de aankondiging van de opdracht of in het bestek bij openbare procedures;
- b) in de aankondiging van de opdracht bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen.

Dit gewicht kan worden uitgedrukt in een marge waarbinnen de aan ieder criterium toegekende waarde kan liggen.

Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen kan de aanbestedende dienst in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen die met de specifieke kenmerken van de opdracht verband houden, deze weging in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving vermelden. Onder dezelfde voorwaarden kan deze weging bij bijzonder complexe opdrachten waarvoor de procedurele bepalingen van artikel 30 gelden, in de uitnodiging tot deelneming aan de onderhandelingen worden vermeld.

Artikel 54

Abnormaal lage offertes

Wanneer voor een bepaalde opdracht offertes worden gedaan die in verhouding tot de te verrichten dienst abnormaal laag lijken, verzoekt de aanbestedende dienst, voordat hij deze inschrijvingen kan afwijzen, schriftelijk om de door hem dienstige geachte preciseringen over de samenstelling van de desbetreffende offerte en onderzoekt hij op tegenspraak de samenstelling aan de hand van de ontvangen toelichtingen.

De aanbestedende dienst moet motiveringen in aanmerking nemen die verband houden met:

- a) de doelmatigheid van het productieproces van de producten, van de dienstverlening of van het bouwproces;
- b) de gekozen technische oplossingen en/of uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver bij de levering van de producten, de verlening van de diensten of de uitvoering van de werken kan profiteren;
- c) de originaliteit van het ontwerp van de inschrijver.

De aanbestedende dienst die vaststelt dat een offerte abnormaal laag is doordat de inschrijver staatssteun ontvangt, kan deze inschrijving alleen afwijzen indien hij de inschrijver raadpleegt en deze niet in staat is binnen een door de aanbestedende dienst vastgestelde, voldoende lange termijn aan te tonen dat de desbetreffende steun krachtens artikel 88, lid 3, van het Verdrag ter kennis van de Commissie is gebracht en door haar is toegestaan. De aanbestedende dienst die in dat geval een inschrijving afwijst, dient de Commissie daarvan in kennis te stellen.

TITEL III

VERLENING VAN BIJZONDERE OF UITSLUITENDE RECHTEN

Artikel 55

Oplegging van verbintenissen

Wanneer een aanbestedende dienst een instantie die zelf geen aanbestedende dienst is, ongeacht de rechtsvorm van deze instantie, bijzondere of uitsluitende rechten verleent om openbare diensten te verrichten, wordt in de handeling waarbij deze rechten worden verleend, bepaald dat deze instantie, bij de overheidsopdrachten voor leveringen die zij in het kader van deze activiteit bij derden plaatst, de voorschriften en beginselen van het Verdrag in acht moet nemen.

TITEL IV

REGELS VOOR PRIJSVRAGEN OP HET GEBIED VAN DIENSTEN

Artikel 56

Algemene bepalingen

1. De regels voor het uitschrijven van een prijsvraag, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 56 tot en met 63 en worden degenen die belang stellen in deelneming aan de prijsvraag ter beschikking gesteld.

2. De toelating van deelnemers tot prijsvragen mag niet worden beperkt:

- a) tot het grondgebied van een lidstaat of een deel daarvan;
- b) op grond van het feit dat de deelnemers, ingevolge de wetgeving van de lidstaat waar de prijsvraag wordt uitgeschreven, natuurlijke personen, dan wel rechtspersonen moeten zijn.

Artikel 57

Toepassingsgebied

1. De prijsvragen worden overeenkomstig de bepalingen van deze titel georganiseerd door:

- a) de in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten (centrale overheidsinstanties), vanaf een drempel van ten minste 130 000 euro;
- b) andere dan de in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten, vanaf een drempel van ten minste 200 000 euro.

2. De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op:

- a) prijsvragen die in het kader van een procedure voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten worden georganiseerd;
- b) prijsvragen met prijzengeld en/of betaling van de deelnemers.

De drempel betreft in dit geval in de onder a) bedoelde gevallen de geraamde waarden van de diensten, exclusief BTW.

In de onder b) bedoelde gevallen betreft de drempel het totale bedrag van het prijzengeld en de betalingen.

Artikel 58

Uitsluitingen van het toepassingsgebied

Deze titel is niet van toepassing op:

- 1. prijsvragen voor diensten in de zin van Richtlijn .../EG [... water ...], die door aanbestedende diensten worden uitgeschreven, die een of meer van de in de artikelen 3 tot en met 6 van de genoemde richtlijn bedoelde activiteiten uitoefenen, en die worden uitgeschreven om deze activiteiten voort te zetten; prijsvragen die op grond van artikel 5, lid 2, en artikel 60 van de genoemde richtlijn van het toepassingsgebied van de genoemde richtlijn zijn uitgesloten;
- 2. prijsvragen die worden uitgeschreven met als voornaamste doel de aanbestedende diensten in staat te stellen openbare telecommunicatienetten beschikbaar te stellen of te exploiteren of een of meer openbare telecommunicatiediensten te verlenen;
- 3. prijsvragen waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden uitgeschreven:
  - a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen met inachtneming van het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende diensten die bestemd

zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende staten. Elke overeenkomst wordt ter kennis van de Commissie gebracht, die in het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten overleg kan plegen;

- b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;
- c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

Artikel 59

Aankondigingen

1. De aanbestedende diensten die een prijsvraag willen uitschrijven, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging van een prijsvraag te kennen.

2. De aanbestedende diensten die een prijsvraag hebben uitgeschreven, zenden overeenkomstig bijlage VIII een aankondiging betreffende de resultaten van de gunningsprocedure toe en moeten de verzenddatum kunnen aantonen.

Indien openbaarmaking van de gegevens over de uitslag van de prijsvraag de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbare belang in strijd zou zijn, de rechtmatige handelsbelangen van een overheids- of particuliere onderneming zou kunnen schaden of afbreuk aan de eerlijke mededinging tussen dienstverleners zou kunnen doen, behoeven deze gegevens niet te worden bekendgemaakt.

3. De aanbestedende diensten mogen overeenkomstig bijlage VIII aankondigingen van prijsvragen bekendmaken waarvoor de bekendmaking op grond van deze titel niet verplicht is.

Artikel 60

Opstelling en regels voor de bekendmaking van aankondigingen

1. De aankondigingen worden opgesteld volgens de standaardformulieren die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure zijn vastgesteld, en bevatten ten minste de in bijlage VII B vermelde inlichtingen.

2. De aankondigingen worden volgens de bepalingen van bijlage VIII bekendgemaakt.

3. Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking met elektronische middelen zijn voorbereid en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet elektronisch worden verzonden, worden binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

4. De aanbestedende diensten zijn verantwoordelijk voor de informatie die zij ter bekendmaking toezenden en moeten erop toezien dat deze informatie aan de bepalingen van deze titel voldoet.

5. De in artikel 59, lid 1, bedoelde aankondigingen van prijsvragen worden onverkort in een officiële taal van de Gemeenschap bekendgemaakt; alleen de tekst in deze taal is authentiek. In de andere officiële talen wordt een samenvatting met de belangrijke gegevens van alle aankondigingen bekendgemaakt.

6. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen vóór de verzenddatum overeenkomstig bijlage VIII niet op nationaal niveau openbaar worden gemaakt.

7. Aankondigingen die op nationaal niveau worden bekendgemaakt, mogen geen andere inlichtingen bevatten dan aankondigingen die overeenkomstig bijlage VIII worden toegezonden en moeten de datum van deze verzending bevatten.

8. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage VIII komen ten laste van de Gemeenschap.

Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet elektronisch worden verzonden, mogen niet langer zijn dan ongeveer 650 woorden.

Artikel 61

Communicatiemiddelen

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan naar keuze van de aanbestedende dienst, bij brief, bij fax of elektronisch geschieden.

2. De mededeling en uitwisseling van informatie vinden op zodanige wijze plaats dat de integriteit en vertrouwelijkheid van alle door de dienstverleners doorgegeven informatie worden gewaarborgd en de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inhoud van de plannen en ontwerpen kennisnemen.

3. Wanneer de plannen en ontwerpen elektronisch worden doorgegeven, moeten de deelnemers aan de prijsvraag de eventueel door de aanbestedende diensten verlangde documenten, certificaten, verklaringen en getuigschriften uiterlijk de dag voordat de jury van de plannen en ontwerpen kennisneemt, op een passende wijze indienen.

4. De keuze voor een bepaalde wijze van doorgifte van de plannen en ontwerpen mag niet leiden tot belemmeringen voor de goede werking van de interne markt.

Artikel 62

Selectie van deelnemers

Bij prijsvragen met een beperkt aantal deelnemers stellen de aanbestedende diensten duidelijke en niet-discriminerende selectiecriteria vast. In alle gevallen moet het aantal gegadigden dat tot deelneming aan de prijsvraag wordt uitgenodigd, rekening houden met de noodzaak een daadwerkelijke mededinging te waarborgen.

Artikel 63

Samenstelling en beslissingen van de jury

De jury bestaat uitsluitend uit natuurlijke personen die onafhankelijk van de deelnemers aan de prijsvraag zijn. Wanneer

van de deelnemers aan een prijsvraag een bijzondere beroeps-kwalificatie wordt geëist, moet ten minste een derde van de juryleden deze kwalificatie of een gelijkwaardige kwalificatie bezitten.

De jury is autonoom in haar besluiten en adviezen. Haar besluiten en adviezen worden genomen, respectievelijk gegeven, op basis van anoniem voorgelegde ontwerpen en uitsluitend op grond van de criteria die in de aankondiging van de prijsvraag zijn vermeld.

TITEL V

REGELS INZAKE CONCESSIEOVEREENKOMSTEN

HOOFDSTUK I

REGELS VOOR CONCESSIEOVEREENKOMSTEN VOOR OPENBARE WERKEN

Artikel 64

Toepassingsgebied

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op alle door aanbestedende diensten gesloten concessieovereenkomsten voor openbare werken waarvan de waarde ten minste 5 300 000 euro bedraagt.

Artikel 65

Uitsluitingen van het toepassingsgebied

De bepalingen van deze titel zijn niet van toepassing op concessieovereenkomsten voor openbare werken:

1. met als voornaamste doel de aanbestedende diensten in staat te stellen openbare telecommunicatienetten beschikbaar te stellen of te exploiteren of een of meer openbare telecommunicatiediensten te verlenen;
2. die geheim zijn verklaard of waarvan de uitvoering verzegeld moet gaan van bijzondere veiligheidsmaatregelen overeenkomstig de in de betrokken lidstaat van kracht zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen of wanneer de bescherming van de wezenlijke belangen van die staat zulks vereist;
3. waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden gegund:
  - a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen met inachtneming van het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende werken die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke uitvoering of exploitatie van een werk door de ondertekenende staten. Elke overeenkomst wordt ter kennis van de Commissie gebracht, die in het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten overleg kan plegen;
  - b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;

- c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

Artikel 66

Bekendmaking van de aankondiging

1. De aanbestedende diensten die een concessieovereenkomst voor openbare werken willen sluiten, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging te kennen.

2. De aankondiging wordt opgesteld volgens het standaardformulier dat de Commissie overeenkomstig de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure heeft vastgesteld, en bevat ten minste de in bijlage VII C vermelde inlichtingen.

3. De aankondiging wordt volgens de bepalingen van bijlage VIII bekendgemaakt.

4. Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking met elektronische middelen zijn opgesteld en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet elektronisch worden verzonden, worden binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

5. De aanbestedende diensten zijn verantwoordelijk voor de informatie die zij ter bekendmaking toezenden en zij moeten erop toezien dat deze informatie aan de bepalingen van deze richtlijn voldoet. Ook moeten zij de verzenddatum van de aankondiging kunnen aantonen.

6. De aankondiging wordt onverkort in een officiële taal van de Gemeenschap bekendgemaakt; alleen de tekst in deze taal is authentiek. In de andere officiële talen wordt een samenvatting met de belangrijke gegevens van de aankondiging bekendgemaakt.

7. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen vóór de verzenddatum overeenkomstig bijlage VIII niet op nationaal niveau openbaar worden gemaakt. Aankondigingen die op nationaal niveau worden bekendgemaakt, mogen geen andere inlichtingen bevatten dan aankondigingen die overeenkomstig bijlage VIII worden toegezonden en moeten de datum van deze toezending bevatten.

8. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage VIII komen ten laste van de Gemeenschap.

Aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage VIII opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet elektronisch worden verzonden, mogen niet langer zijn dan ongeveer 650 woorden.

9. Aanbestedende diensten mogen overeenkomstig bijlage VIII aankondigingen van concessieovereenkomsten bekendmaken waarvoor de bekendmaking op grond van de bepalingen van dit hoofdstuk niet verplicht is.

Artikel 67

Termijn voor de indiening van de inschrijvingen

Aanbestedende diensten die een concessieovereenkomst voor openbare werken willen sluiten, stellen voor de indiening van de inschrijvingen op de concessie een termijn vast van ten

minste 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging.

Artikel 68

Onderaanneming

De aanbestedende dienst kan:

- hetzij de houder van een concessie voor openbare werken verplichten opdrachten van ten minste 30 % van de totale waarde van de werken waarvoor een concessie wordt verleend, aan derden uit te besteden, met dien verstande dat de mogelijkheid wordt opengelaten dat de gegadigden dit percentage verhogen. Dit minimumpercentage dient in de concessieovereenkomst voor openbare werken te worden vermeld;
- hetzij de gegadigden voor de concessie verzoeken zelf in hun inschrijvingen aan te geven welk percentage van de totale waarde van de werken waarvoor de concessie wordt verleend, zij in voorkomend geval aan derden denken uit te besteden.

HOOFDSTUK II

REGELS VOOR DE PLAATSIJNG VAN OPDRACHTEN DOOR CONCESSIEHOUDERS

Artikel 69

Regels die van toepassing zijn op de concessiehouder die zelf een aanbestedende dienst is

Wanneer de concessiehouder een aanbestedende dienst in de zin van artikel 1, lid 5, is, is hij gehouden ten aanzien van de door derden uit te voeren werken de bepalingen van deze richtlijn voor de plaatsing van overheidsopdrachten voor werken in acht te nemen.

Artikel 70

Regels die van toepassing zijn op de concessiehouder die zelf geen aanbestedende dienst is

Wanneer de concessiehouder niet een aanbestedende dienst in de zin van artikel 1, lid 5, is, is hij gehouden voor opdrachten die hij bij derden plaatst, de artikelen 71, 72 en 73 in acht te nemen.

Artikel 71

Regels voor de bekendmaking: drempel en uitzonderingen

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat de houders van een concessie voor openbare werken bij de plaatsing van opdrachten voor werken bij derden de in artikel 72 bepaalde regels voor de bekendmaking toepassen, wanneer de waarde van deze opdrachten ten minste 5 300 000 EUR bedraagt.

Bekendmaking is echter niet vereist wanneer een opdracht voor werken aan de in artikel 31 genoemde voorwaarden voldoet.

2. Als derden worden niet beschouwd ondernemingen die een combinatie hebben gevormd om de concessie te verwerken, of met deze ondernemingen verbonden ondernemingen.

Onder „verbonden onderneming” wordt verstaan, elke onderneming waarop de concessiehouder direct of indirect een overheersende invloed kan uitoefenen, of elke onderneming die een overheersende invloed kan uitoefenen op de concessiehouder of die, tezamen met de concessiehouder, onderworpen is aan de overheersende invloed van een andere onderneming uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of op haar van toepassing zijnde voorschriften. Het vermoeden van overheersende invloed bestaat wanneer een onderneming, direct of indirect, ten opzichte van een andere onderneming:

- a) de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de onderneming bezit,
- b) of beschikt over de meerderheid van de stemmen die verbonden zijn aan de door de onderneming uitgegeven aandelen,
- c) of meer dan de helft van de leden van het bestuurlijk, leidinggevend of toezichhoudend orgaan van de onderneming kan aanwijzen.

Bij de inschrijving voor de concessie moet een volledige lijst van deze ondernemingen worden gevoegd. Deze lijst wordt bijgewerkt naar gelang van latere wijzigingen in de bindingen tussen de ondernemingen.

Artikel 72

Bekendmaking van de aankondiging

1. Houders van concessies voor openbare werken die een opdracht voor werken bij een derde wensen te plaatsen, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging te kennen.
2. De aankondiging wordt opgesteld volgens het standaardformulier dat de Commissie overeenkomstig de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure heeft vastgesteld, en bevat ten minste de in bijlage VII D vermelde inlichtingen.
3. De aankondiging wordt overeenkomstig artikel 66, leden 2 tot en met 8, bekendgemaakt.
4. Artikel 66, lid 9, betreffende de vrijwillige bekendmaking van aankondigingen is van toepassing.

Artikel 73

Termijnen voor de ontvangst van aanvragen tot deelneming en de ontvangst van inschrijvingen

Bij opdrachten voor werken die worden geplaatst door houders van concessies voor openbare werken bedraagt de door de concessiehouder vast te stellen termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming ten minste 37 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht, en de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen ten minste 40 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht of van de uitnodiging tot inschrijving.

TITEL VI

STATISTISCHE VERPLICHTINGEN, UITVOERINGS- BEVOEGDHEDEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 74

Statistische verplichtingen

Om de resultaten van de toepassing van deze richtlijn te kunnen beoordelen, zenden de lidstaten de Commissie uiterlijk op 31 oktober van ieder jaar een overeenkomstig artikel 75 opgesteld statistisch overzicht van de in het voorgaande jaar door de aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten, uitgesplitst naar opdrachten voor leveringen, opdrachten voor diensten en opdrachten voor werken.

Artikel 75

Inhoud van het statistische overzicht

1. Voor iedere in bijlage IV genoemde aanbestedende dienst worden in het statistische overzicht ten minste vermeld:

- a) het aantal en de waarde van de geplaatste opdrachten;
- b) het aantal en de totale waarde van de geplaatste opdrachten op grond van de afwijkingen van de Overeenkomst.

Voorzover mogelijk worden de in de eerste alinea, onder a), genoemde gegevens als volgt uitgesplitst:

- a) naar de toegepaste procedure voor het plaatsen van de opdrachten;
- b) binnen iedere procedure, naar:
  - categorie producten aan de hand van de alinea, CPV nomenclatuur;
  - categorie diensten aan de hand van de in bijlage I opgenomen nomenclaturen;
  - categorie werken aan de hand van de in bijlage II opgenomen nomenclaturen;
- c) naar de nationaliteit van het economische subject aan welk de opdracht is gegund.

Voor opdrachten die zijn geplaatst door middel van een procedure van gunning door onderhandelingen, worden de in de eerste alinea, onder a), bedoelde gegevens bovendien uitgesplitst naar de in de artikelen 29 en 31 genoemde omstandigheden en worden het aantal en de waarde van de opdrachten die zijn gegund door iedere lidstaat en ieder derde land waar de aanbestedende diensten zijn gevestigd, opgegeven.

2. Voor iedere categorie aanbestedende diensten die niet in bijlage IV voorkomen, worden in het statistische overzicht ten minste vermeld:

- a) het aantal en de waarde van de geplaatste opdrachten, uitgesplitst overeenkomstig lid 1, tweede alinea;
- b) het aantal en de totale waarde van de geplaatste opdrachten op grond van de afwijkingen van de Overeenkomst.

3. In het statistische overzicht worden andere statistische gegevens vermeld die overeenkomstig de Overeenkomst worden verlangd.

De in de eerste alinea genoemde gegevens worden bepaald volgens de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 76

Het Raadgevend Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 1 van Besluit 71/306/EEG van de Raad⁽¹⁾ ingestelde Comité inzake overheidsopdrachten, hierna „Comité” genoemd.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, wordt de in artikel 3 van Besluit 1999/468/EG bedoelde raadplegingsprocedure met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit toegepast.

3. Het Comité onderzoekt op initiatief van de Commissie of op verzoek van een lidstaat alle vraagstukken welke op de toepassing van deze richtlijn betrekking hebben.

Artikel 77

Herziening van de drempels

1. De Commissie herziet, volgens de procedure van artikel 76, lid 2, iedere twee jaar de in artikel 8 vastgestelde drempels, met ingang van 1 januari 2000, voorzover deze herziening nodig is om te waarborgen dat de in de Overeenkomst overeengekomen drempels, die zijn uitgedrukt in bijzondere trekkingsrechten (BTR), worden geëerbiedigd.

De waarde van deze drempels wordt berekend op basis van de gemiddelde dagwaarde van de euro uitgedrukt in bijzondere trekkingsrechten over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van de maand augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening ingaat. De waarde van de aldus herziene drempels in euro's wordt, indien noodzakelijk, naar beneden afgerond op het tienduizendtal.

2. Bij de in lid 1 bedoelde herziening brengt de Commissie overeenkomstig de procedure van artikel 76, lid 2:

- a) de drempels die zijn vastgesteld in artikel 9, eerste alinea, (gesubsidieerde opdrachten voor werken), artikel 64 (concessieovereenkomsten) en artikel 71, lid 1, (plaatsing van opdrachten door de concessiehouder) in overeenstemming met de herziene drempel die geldt voor door de in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten voor werken;
- b) de drempels die zijn vastgesteld in artikel 9, tweede alinea, (gesubsidieerde opdrachten voor diensten), en artikel 57, lid 1, onder a), (prijsvragen uitgeschreven door centrale overheidsinstanties) in overeenstemming met de herziene drempel voor door de in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten voor diensten;

c) de drempels die zijn vastgesteld in artikel 57, lid 1, onder b), (prijsvragen voor diensten die worden uitgeschreven door aanbestedende diensten die geen centrale overheidsinstantie zijn), in overeenstemming met de herziene drempel voor door niet in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten voor diensten.

3. De tegenwaarden van de overeenkomstig lid 1 vastgestelde drempels in de nationale valuta's van de lidstaten die niet aan de monetaire unie deelnemen, worden in beginsel met ingang van 1 januari 2002 iedere twee jaar herzien. Deze waarden worden berekend op grond van het gemiddelde van de dagelijkse waarden van de genoemde valuta's in euro's over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening ingaat.

4. De in lid 1 bedoelde drempels en hun tegenwaarde in de in lid 3 bedoelde nationale valuta's worden door de Commissie aan het begin van de maand november die volgt op de herziening in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt.

Artikel 78

Wijzigingen

1. De Commissie kan, volgens de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure overgaan tot wijziging van:

- a) de in artikel 77, lid 1, tweede alinea, en lid 3, vastgestelde berekeningswijzen;
- b) de regels voor het opstellen, het verzenden, de ontvangst, de vertaling, de bundeling en de verspreiding van de in de artikelen 34, 59, 66 en 71, lid 1, eerste alinea, vermelde aankondigingen alsook voor de in de artikelen 74 en 75 bedoelde statistische overzichten;
- c) de regels voor bijzondere verwijzingen naar CPV nomenclatuur in de aankondigingen;
- d) de in bijlage III opgenomen lijsten van de instellingen en van de categorieën publiekrechtelijke instellingen, wanneer dit, met name als gevolg van de kennisgevingen van de lidstaten, noodzakelijk blijkt;
- e) de in bijlage IV opgenomen lijsten van centrale overheidsinstanties, indien aanpassing als gevolg van in het raam van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten noodzakelijk blijkt;
- f) de in bijlage I vermelde nomenclatuur, voorzover hierdoor niet het materiële toepassingsgebied van de richtlijn wordt gewijzigd, en de verwijzing in de aankondigingen naar specifieke bepalingen van de nomenclatuur binnen de in deze bijlage vermelde categorieën diensten;

⁽¹⁾ PB L 185 van 16.8.1971, blz. 15. Besluit gewijzigd bij Besluit 77/63/EEG (PB L 13 van 15.1.1977, blz. 15).

g) de in bijlage II opgenomen nomenclatuur, voorzover hierdoor niet het materiële toepassingsgebied van de richtlijn wordt gewijzigd, en de voorwaarden betreffende de verwijzing naar specifieke posten van de nomenclatuur in de aankondigingen;

h) bijlage VIII.

2. De Commissie onderzoekt volgens de in artikel 76, lid 2, bedoelde procedure de toepassing van deze richtlijn op overheidsopdrachten voor diensten. Zij onderzoekt met name de mogelijkheden de richtlijn volledig toe te passen op overheidsopdrachten voor de in bijlage I B opgenomen diensten en de gevolgen van de in eigen beheer verleende diensten voor de daadwerkelijke openstelling van de markt in de dienstensector. Zij doet zo nodig voorstellen om deze richtlijn dienovereenkomstig aan te passen.

Artikel 79

Tenuitvoerlegging

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2002 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 80

Intrekkingen

De richtlijnen 92/50/EEG, 93/36/EEG en 93/37/EEG worden met ingang van de in artikel 79 genoemde datum ingetrokken, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten wat de in bijlage X aangegeven termijnen voor omzetting betreft.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijnen gelden als verwijzingen naar deze richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage XI.

Artikel 81

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 82

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1, LID 2, TWEEDE ALINEA

BIJLAGE I A

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
1	Onderhoud en reparatie	6112, 6122, 633, 886	50000000, 50100000, 50110000, 50111110, 50112000, 50112100, 50112110, 50112111, 50112120, 50112200, 50112300, 50113000, 50113100, 50113200, 50114000, 50114100, 50114200, 50115000, 50115100, 50115200, 50116000, 50116100, 50116200, 50116300, 50116400, 50116500, 50116510, 50116600, 50117000, 50117100, 50117200, 50117300, 50118000, 50118100, 50118110, 50118200, 50118300, 50118400, 50118500, 50200000, 50210000, 50211000, 50211100, 50211200, 50211210, 50211211, 50211212, 50211300, 50211310, 50212000, 50220000, 50221000, 50221100, 50221200, 50221300, 50221400, 50222000, 50222100, 50223000, 50224000, 50224100, 50224200, 50225000, 50230000, 50231000, 50231100, 50232000, 50232100, 50232200, 50240000, 50241000, 50241100, 50241200, 50242000, 50243000, 50244000, 50245000, 50246000, 50246100, 50246200, 50246300, 50246400, 50314000, 50315000, 50330000, 50331000, 50332000, 50333000, 50333100, 50333200, 50334000, 50334100, 50334110, 50334120, 50334130, 50334140, 50334200, 50334300, 50334400, 50340000, 50341000, 50341100, 50341200, 50342000, 50343000, 50344000, 50344100, 50344200, 50400000, 50410000, 50411000, 50411100, 50411200, 50411300, 50411400, 50411500, 50412000, 50413000, 50413100, 50413200, 50420000, 50421000, 50421100, 50421200, 50422000, 50430000, 50431000, 50432000, 50433000, 50510000, 50511000, 50511100, 50511200, 50512000, 50513000, 50514000, 50514100, 50514200, 50530000, 50531000, 50531100, 50531200, 50531300, 50531400, 50531600, 50532000, 50532100, 50532200, 50532300, 50532400, 50800000, 50810000, 50820000, 50821000, 50822000, 50830000, 50840000, 50841000, 50842000, 50850000, 50860000, 50870000, 50880000, 50881000, 50882000, 50883000, 50884000, 50911000, 50911100, 50911110, 50911120, 50911130, 50911200, 50911210, 50911220, 50912100, 50913100, 50913300, 50913310, 50913400, 50913500, 50913510, 50914000, 50914100, 50914200, 50914300, 50914400, 50914500, 50914600, 50920000, 50921000, 50921100, 50922000, 50923000, 50924000, 50930000, 50931000, 50931100, 50931200, 50931300, 50931400, 50932000, 50932100, 50932200, 50933000, 50934000, 50935000, 50940000, 50941000, 50942000, 50951000, 50952000, 50952100, 50952110, 50952200, 50952400, 50952500, 50960000, 50961000, 50961100, 50961110, 50961200, 50962000, 50970000, 50971000, 50971100, 50971200, 50972000, 50973000, 50973100, 50973200, 50973300, 50973400, 50974000, 50974100, 50974200, 50974300, 50975000, 50975100, 50975200, 50975300, 50976000, 50976100, 50976200, 74732000, 74732100, 74741000, 74742000, 74743000

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
2	Vervoer te land ⁽¹⁾ , met inbegrip van vervoer per pantserwagen en koerier, met uitzondering van postvervoer	712 (m.u.v. 71235), 7512, 87304	55521200, 60110000, 60112000, 60112100, 60112200, 60112300, 60113000, 60113100, 60113310, 60113400, 60114000, 60115000, 60115100, 60115110, 60116000, 60116100, 60116200, 60116300, 60122110, 60122120, 60122130, 60122140, 60122150, 60122160, 60122161, 60122170, 60123100, 60123200, 60123300, 60123400, 60123500, 60123600, 64120000, 64121000, 64122000, 74612000
3	Luchtvervoer van passagiers en vracht, met uitzondering van postvervoer	73 (m.u.v. 7321)	62110000, 62122000, 62210000, 62230000, 62300000
4	Postvervoer te land ⁽¹⁾ en door de lucht	71235, 7321	62121000
5	Telecommunicatie	752	64200000, 64210000, 64211000, 64212000, 64213000, 64214000, 64214200, 64216000, 64216100, 64216110, 64216120, 64216130, 64216140, 64216200, 64216210, 64216300, 64221000, 64222000, 64223000, 64224000, 64225000, 64226000, 72315000, 72318000, 72511100
6	Diensten van financiële instellingen: a) verzekeringsdiensten b) bankdiensten en diensten in verband met beleggingen ⁽²⁾	ex 81, 812, 814	66000000, 66100000, 66110000, 66120000, 66130000, 66140000, 66200000, 66300000, 66310000, 66311000, 66312000, 66313000, 66314000, 66315000, 66316000, 66317000, 66320000, 66321000, 66330000, 66331000, 66332000, 66333000, 66334000, 66335000, 66340000, 66341000, 66342000, 66343000, 66343100, 66343200, 66350000, 66360000, 66370000, 66371000, 66372000, 66373000, 66374000, 66380000, 66381000, 66382000, 66383000, 66384000, 67200000, 67210000, 67211000, 67212000, 67220000, 67221000, 67230000, 67240000, 67250000, 67251000, 67260000
7	Diensten in verband met computers	84	50310000, 50311000, 50311400, 50312000, 50312100, 50312110, 50312120, 50312200, 50312210, 50312220, 50312300, 50312310, 50312320, 50312400, 50312410, 50312420, 50312500, 50312510, 50312520, 50312600, 50312610, 50312620, 50313000, 50313100, 50313200, 50316000, 50317000, 50320000, 50321000, 50322000, 50323000, 50323100, 50323200, 50324000, 50324100, 50324200, 72000000, 72100000, 72110000, 72120000, 72130000, 72140000, 72150000, 72200000, 72210000, 72211000, 72212000, 72220000, 72221000, 72222000, 72222100, 72222200, 72222300, 72223000, 72224000, 72224100, 72224200, 72225000, 72226000, 72227000, 72228000, 72230000, 72231000, 72232000, 72240000, 72241000, 72243000, 72245000, 72246000, 72250000, 72251000, 72252000, 72253000, 72253100, 72253200, 72254000, 72254100, 72260000, 72261000, 72262000, 72263000, 72264000, 72265000, 72266000, 72267000, 72268000, 72300000, 72310000, 72311000, 72311100, 72311200, 72311300, 72312000, 72312100, 72312200, 72313000, 72314000, 72315100, 72316000, 72317000, 72319000, 72320000, 72321000, 72510000, 72511000, 72511110, 72512000, 72514000, 72514100, 72514200, 72514300, 72520000, 72521000, 72521100, 72540000, 72541000, 72541100, 72550000, 72560000, 72570000, 72580000, 72590000, 72591000

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
8	Speur- en ontwikkelingswerk ⁽³⁾	85	63368000, 73000000, 73100000, 73110000, 73111000, 73112000
9	Accountants en boekhouders	862	74121000, 74121100, 74121110, 74121112, 74121113, 74121120, 74121200, 74121210, 74121220, 74121230, 74121240, 74121250, 74541000
10	Markt- en opinieonderzoek	864	74130000, 74131000, 74131100, 74131110, 74131120, 74131121, 74131130, 74131200, 74131300, 74131400, 74131500, 74131600, 74132000, 74133000, 74423100, 74423110
11	Advies inzake bedrijfsvoering en beheer ⁽⁴⁾ en aanverwante diensten	865, 866	73200000, 73210000, 73220000, 73300000, 74121111, 74141000, 74141100, 74141110, 74141200, 74141300, 74141400, 74141500, 74141510, 74141600, 74141610, 74141620, 74141700, 74141800, 74141900, 74142200, 74150000, 74871000, 90311000, 93620000
12	Diensten van architecten; diensten van ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs bij kant-en-klaar opgeleverde projecten; diensten in verband met stedenbouw en landschapsarchitectuur; diensten in verband met aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen; diensten voor keuring en controle	867	72242000, 72244000, 74142300, 74142310, 74220000, 74221000, 74222000, 74223000, 74224000, 74225000, 74225100, 74230000, 74231100, 74231110, 74231120, 74231130, 74231200, 74231300, 74231310, 74231320, 74231400, 74231500, 74231510, 74231520, 74231521, 74231530, 74231540, 74231600, 74231700, 74231710, 74231720, 74231721, 74231800, 74231900, 74232000, 74232100, 74232110, 74232120, 74232200, 74232210, 74232220, 74232230, 74232240, 74232300, 74232310, 74232320, 74232400, 74232500, 74232600, 74233000, 74233100, 74233200, 74233300, 74233400, 74233500, 74233600, 74233700, 74240000, 74250000, 74251000, 74252000, 74252100, 74260000, 74261000, 74262000, 74262100, 74263000, 74270000, 74271000, 74271100, 74271200, 74271210, 74271220, 74271300, 74271400, 74271500, 74271700, 74271710, 74271720, 74271800, 74272000, 74272100, 74272110, 74272111, 74272112, 74272113, 74272300, 74273000, 74273100, 74273200, 74274000, 74274100, 74274200, 74274300, 74274400, 74274500, 74275000, 74275100, 74275200, 74276000, 74276100, 74276200, 74276300, 74276400, 74300000, 74310000, 74311000, 74312000, 74312100, 74313000, 74313100, 74313110, 74313120, 74313130, 74313140, 74313141, 74313142, 74313143, 74313144, 74313145, 74313146, 74313147, 74313200, 74313210, 74313220, 74874000
13	Reclamewezen	871	74410000, 74411000, 74412000, 78225000
14	Reiniging van gebouwen en beheer van onroerend goed	874, 82201 t/m 82206	70300000, 70310000, 70311000, 70320000, 70321000, 70322000, 70330000, 70331000, 70331100, 70332000, 70332100, 70332200, 70332300, 74710000, 74720000, 74721000, 74721100, 74721210, 74721300, 74722000, 74724000, 74730000, 74731000, 74744000, 74750000, 74760000, 93411200, 93411300, 93411400
15	Uitgeven en drukken, voor een vast bedrag of op contractbasis	88442	74831530, 78000000, 78100000, 78110000, 78110000, 78112000, 78113000, 78113100, 78114000, 78114100, 78114200, 78114300, 78114400, 78115000, 78115100, 78116000, 78117000, 78118000, 78119000, 78120000,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			78121000, 78122000, 78122100, 78123000, 78124000, 78125000, 78130000, 78131000, 78132000, 78133000, 78134000, 78135000, 78135100, 78136000, 78140000, 78141000, 78142000, 78150000, 78151000, 78152000, 78153000, 78160000, 78170000, 78180000, 78200000, 78210000, 78220000, 78221000, 78222000, 78223000, 78224000, 78230000, 78240000, 78300000, 78310000, 78311000, 78312000
16	Straatreiniging en afvalverzameling; afvalwaterverzameling en -verwerking en aanverwante diensten	94	71221110, 74734000, 74735000, 85142200, 90000000, 90100000, 90110000, 90111000, 90111100, 90111200, 90111300, 90112000, 90112100, 90112200, 90112210, 90112300, 90113000, 90114000, 90120000, 90121000, 90121100, 90121110, 90121120, 90121130, 90121140, 90121200, 90121300, 90121310, 90121320, 90121330, 90121340, 90121400, 90122000, 90122100, 90122110, 90122111, 90122112, 90122113, 90122120, 90122121, 90122122, 90122123, 90122124, 90122130, 90122131, 90122200, 90122210, 90122220, 90122230, 90122240, 90122300, 90122310, 90122320, 90122330, 90122340, 90200000, 90210000, 90211000, 90212000, 90213000, 90220000, 90221000, 90240000, 90300000, 90310000, 90312000, 90313000, 90313100, 90313110, 90313120, 90314000, 90315000, 90315100, 90315200, 90315300, 90320000

BIJLAGE I B

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
17	Hotels en restaurants	64	55000000, 55100000, 55200000, 55210000, 55220000, 55221000, 55240000, 55241000, 55242000, 55243000, 55250000, 55260000, 55270000, 55300000, 55310000, 55311000, 55312000, 55320000, 55321000, 55322000, 55330000, 55400000, 55410000, 55500000, 55510000, 55511000, 55512000, 55520000, 55521000, 55521100, 55522000, 55523000, 55523100, 55524000, 93410000, 93411000
18	Vervoer per spoor	711	60111000, 60121000, 60121100, 60121200, 60121300, 60121400, 60121500, 60121600
19	Vervoer over water	72	61000000, 61100000, 61110000, 61200000, 61210000, 61220000, 61230000, 61240000, 61250000, 61400000, 63370000, 63371000, 63372000, 71221120, 71221130
20	Vervoersondersteunende activiteiten	74	62224000, 62224100, 62226000, 63000000, 63100000, 63110000, 63111000, 63112000, 63112100, 63112110, 63120000, 63121000, 63121100, 63121110, 63122000, 63200000, 63210000, 63220000, 63221000, 63222000, 63222100, 63223000, 63223100, 63223110, 63223200, 63223210, 63224000, 63225000, 63226000, 63300000, 63310000, 63311000,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			63313000, 63314000, 63315000, 63320000, 63330000, 63340000, 63341000, 63341100, 63342000, 63343000, 63343100, 63344000, 63350000, 63351000, 63352000, 63353000, 63360000, 63361000, 63362000, 63363000, 63364000, 63365000, 63366000, 63366100, 63369000, 63400000, 63410000, 63420000, 63430000, 63500000, 63510000, 63511000, 63512000, 63514000, 63515000, 63516000, 63520000, 63521000, 63522000, 63523000, 63524000, 63600000, 71221140, 74322000, 93600000
21	Rechtskundige diensten	861	74110000, 74111000, 74111100, 74111200, 74112000, 74112100, 74112110, 74113000, 74113100, 74113200, 74113210, 74114000
22	Arbeidsbemiddeling	872	74512000, 74522000, 95100000, 95110000, 95120000, 95130000, 95131000, 95132000, 95133000
23	Opsporing en beveiliging, met uitzondering van vervoer per pantserwagen	873 (m.u.v. 87304)	74611000, 74613000, 74614000, 74614100, 74614110, 74615000, 74620000
24	Onderwijs	92	80000000, 80100000, 80110000, 80200000, 80210000, 80211000, 80212000, 80220000, 80300000, 80310000, 80320000, 80330000, 80340000, 80400000, 80411000, 80411100, 80411200, 80412000, 80421000, 80422000, 80422100, 80423000, 80423100, 80423110, 80423120, 80423200, 80423300, 80423320, 80424000, 80425000, 80426000, 80426100, 80426200, 80427000, 80428000, 80430000, 92312212, 92312213
25	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	93	60113300, 74511000, 85000000, 85100000, 85110000, 85111000, 85111100, 85111200, 85111300, 85111320, 85111400, 85111500, 85111600, 85111700, 85111800, 85112000, 85112100, 85120000, 85121000, 85121100, 85121200, 85121300, 85130000, 85131000, 85131100, 85131110, 85140000, 85141000, 85141100, 85141200, 85141210, 85141211, 85141212, 85141220, 85142000, 85142100, 85142200, 85142300, 85142400, 85143000, 85144000, 85144100, 85145000, 85146000, 85146100, 85146200, 85147000, 85148000, 85149000, 85200000, 85300000, 85310000, 85311000, 85311100, 85311200, 85311300, 85312000, 85312100, 85312200, 85312300, 85312310, 85312320, 85312330, 85312400, 85320000, 85323000
26	Cultuur, sport en recreatie	96	74875000, 74875100, 74875200, 77310000, 77311000, 77313000, 77400000, 80413000, 80414000, 80415000, 92000000, 92100000, 92110000, 92111000, 92111100, 92111200, 92111210, 92111220, 92111230, 92111240, 92111250, 92111260, 92111300, 92111310, 92111320, 92112000, 92120000, 92121000, 92122000, 92130000, 92140000, 92200000, 92210000, 92211000, 92220000, 92221000, 92300000, 92310000, 92311000, 92312000, 92312100, 92312110, 92312120, 92312130, 92312140, 92312200, 92312210, 92312220, 92312230, 92312240, 92312250, 92320000, 92330000, 92331000, 92331100, 92331200, 92332000, 92340000, 92341000, 92342000, 92342100, 92342200, 92350000, 92351000, 92351100, 92351200, 92352000, 92352100,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			92352200, 92360000, 92400000, 92500000, 92510000, 92511000, 92512000, 92520000, 92521000, 92521100, 92521200, 92521210, 92521220, 92522000, 92522100, 92522200, 92530000, 92531000, 92532000, 92533000, 92534000, 92600000, 92610000, 92620000, 92621000, 92622000
27	Overige diensten		50111100, 50232110, 50246500, 50520000, 50521000, 50522000, 50523000, 50531500, 50531510, 50700000, 50710000, 50711000, 50712000, 50720000, 50730000, 50731000, 50732000, 50732100, 50740000, 50760000, 50761000, 50762000, 50911230, 50912200, 50913200, 50915000, 50915100, 50915200, 50952300, 50977000, 52000000, 52100000, 52200000, 52300000, 52400000, 52500000, 52600000, 52700000, 52800000, 52900000, 60113200, 60200000, 60210000, 60220000, 61300000, 62221000, 62222000, 62223000, 63367000, 64110000, 64111000, 64112000, 64113000, 64114000, 64115000, 64116000, 64214100, 64214400, 65000000, 65100000, 65110000, 65120000, 65130000, 65200000, 65210000, 65300000, 65310000, 65320000, 65400000, 65410000, 65500000, 67100000, 67110000, 67120000, 67121000, 67122000, 67130000, 67140000, 67300000, 70100000, 70110000, 70111000, 70112000, 70120000, 70121000, 70121100, 70121200, 70122000, 70122100, 70122110, 70122200, 70122210, 70123000, 70123100, 70123200, 70130000, 70311100, 70311200, 70333000, 71000000, 71100000, 71110000, 71120000, 71130000, 71140000, 71150000, 71160000, 71170000, 71180000, 71181000, 71211300, 71211310, 71211320, 71211400, 71211600, 71211900, 71300000, 71310000, 71311000, 71320000, 71321000, 71321100, 71321200, 71321300, 71321400, 71330000, 71331000, 71332000, 71332100, 71332200, 71333000, 71340000, 71350000, 71360000, 71380000, 74122000, 74122100, 74122200, 74271600, 74271900, 74321000, 74321100, 74420000, 74421000, 74422000, 74423000, 74423200, 74423210, 74542000, 74543000, 74731100, 74810000, 74811000, 74811100, 74811200, 74811300, 74811310, 74811320, 74811330, 74811340, 74812000, 74813000, 74820000, 74821000, 74830000, 74831000, 74831100, 74831110, 74831200, 74831210, 74831300, 74831400, 74831500, 74831510, 74831520, 74831600, 74832000, 74832100, 74841000, 74842000, 74844000, 74850000, 74851000, 74860000, 74861000, 74870000, 74872000, 74873100, 74876000, 74877000, 75000000, 75100000, 75110000, 75111000, 75111100, 75111200, 75112000, 75112100, 75120000, 75121000, 75122000, 75123000, 75124000, 75125000, 75130000, 75131000, 75131100, 75200000, 75210000, 75211000, 75211100, 75211110, 75211200, 75211300, 75220000, 75221000, 75222000, 75230000, 75231000, 75231100, 75231200, 75231210, 75231220, 75231230, 75231240, 75240000, 75241000, 75241100, 75242000, 75242100, 75242110, 75250000, 75251000, 75251100, 75251110, 75251120, 75252000, 75300000, 75310000, 75311000, 75312000, 75313000, 75313100, 75314000, 75320000, 75330000, 75340000, 76000000, 76100000, 76110000, 76111000, 76120000, 76200000, 76210000, 76211000, 76211100, 76211200, 76300000, 76310000, 76320000, 76330000, 76340000, 76400000, 76410000,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			76411000, 76420000, 76430000, 76431000, 76440000, 76450000, 76460000, 76470000, 76480000, 76490000, 76491000, 76492000, 76500000, 76510000, 76520000, 76521000, 76522000, 76530000, 76531000, 77000000, 77100000, 77110000, 77120000, 77210000, 77211000, 77211100, 77211300, 77220000, 77230000, 77330000, 77500000, 77510000, 77600000, 77610000, 77700000, 78400000, 85321000, 85322000, 90114100, 90115000, 90122132, 90123000, 90123100, 90123200, 90123300, 90230000, 91000000, 91100000, 91110000, 91120000, 91130000, 91131000, 91200000, 91300000, 91310000, 91320000, 91330000, 91331000, 91331100, 92230000, 92312211, 93100000, 93110000, 93111000, 93112000, 93120000, 93121000, 93130000, 93140000, 93150000, 93160000, 93200000, 93210000, 93211000, 93220000, 93221000, 93221100, 93221200, 93221300, 93300000, 93310000, 93320000, 93330000, 93411100, 93500000, 93510000, 93511000, 93511100, 93621000, 93700000, 93710000, 93711000, 93711100, 93711110, 93711200, 93712000, 93910000, 93930000, 93940000, 93950000, 95000000, 99000000, 99100000

(¹) Met uitzondering van vervoer per spoor, dat onder categorie 18 valt.

(²) Met uitzondering van financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, en door de centrale banken verleende diensten.

(³) Met uitzondering van speur- en ontwikkelingswerk anders dan dat waarvan de resultaten in hun geheel toekomen aan de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, voorzover de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloofd.

(⁴) Met uitzondering van diensten voor arbitrage en bemiddeling.

BIJLAGE II

LIJST VAN WERKZAAMHEDEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1, LID 2, DERDE ALINEA

NACE ⁽¹⁾

SECTIE F — BOUWNIJVERHEID

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
45			Bouwnijverheid	Deze afdeling omvat: — nieuwbouw, restauratiewerk en gewone reparaties.	45000000
	45.1		Het bouwrijp maken van terreinen		45100000
		45.11	Slopen van gebouwen; grondverzet	Deze klasse omvat: — het slopen van gebouwen en andere bouwwerken; — het ruimen van bouwterreinen; — het grondverzet: graven, ophogen, egaliseren en nivelleren van bouwterreinen, graven van sleuven en geulen, verwijderen van rotsen, grondverzet met behulp van explosieven enz.; — het geschikt maken van terreinen voor mijnbouw: — verwijderen van deklagen en overige werkzaamheden in verband met de ontsluiting van delfstoffen en de voorbereiding van de ontginning. Deze klasse omvat voorts: — de drainage van bouwterreinen; — de drainage van land- en bosbouwgrond.	45110000
		45.12	Proefboren en boren	Deze klasse omvat: — het proefboren en het nemen van bodemonsters ten behoeve van de bouw of voor geofysische, geologische of dergelijke doeleinden. Deze klasse omvat niet: — het boren van putten voor de aardolie- of aardgaswinning, zie 11.20; — het boren van waterputten, zie 45.25; — het delven van mijnschachten, zie 45.25; — de aardolie- en aardgasexploratie en geofysisch, geologisch en seismisch onderzoek, zie 74.20.	45120000
	45.2		Burgerlijke en utiliteitsbouw; wegen waterbouw		45200000
		45.21	Algemene bouwkundige en civieltechnische werken	Deze klasse omvat: — de bouw van alle soorten gebouwen; — de uitvoering van civieltechnische werken: — bruggen, inclusief die voor verhoogde wegen, viaducten, tunnels en ondergrondse doorgangen, — pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen over lange afstand,	45210000

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad van 9 oktober 1990 betreffende de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap (PB L 293 van 24.10.1990, blz. 1), gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 761/93 van de Commissie van 24 maart 1993 (PB L 83 van 3.4.1993, blz. 1).

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				<ul style="list-style-type: none"> — pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen in de bebouwde kom, bijkomende werken; — het monteren en optrekken van geprefabriceerde constructies ter plaatse. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — diensten in verband met de aardolie- en de aardgaswinning, zie 11.20; — het optrekken van volledige geprefabriceerde constructies van zelf vervaardigde onderdelen, niet van beton, zie 20, 26, 28; — bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen, zie 45.23; — installatiewerkzaamheden, zie 45.3; — de afwerking van gebouwen, zie 45.4; — architecten en ingenieurs, zie 74.20; — projectbeheer voor de bouw, zie 74.20. 	
		45.22	Dakbedekking en bouw van dakconstructies	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de bouw van daken; — dakbedekking; — het waterdicht maken. 	45220000
		45.23	Bouw van wegen, straten, luchthavens en sportaccommodaties	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de bouw van autowegen, straten en andere wegen en paden voor voertuigen en voetgangers; — de bouw van spoorwegen; — de bouw van start- en landingsbanen; — bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen; — het schilderen van markeringen op wegen en parkeerplaatsen. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — voorafgaand grondverzet, zie 45.11. 	45230000
		45.24	Waterbouw	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> — waterwegen, haven- en rivierwerken, jachthavens, sluizen enz.; — dammen en dijken; — baggerwerk; — werkzaamheden onder water. 	45240000
		45.25	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gespecialiseerde bouwwerkzaamheden ten behoeve van diverse bouwwerken, waarvoor specifieke ervaring of een speciale uitrusting nodig is: <ul style="list-style-type: none"> — bouw van funderingen, inclusief heien; 	45250000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				<ul style="list-style-type: none"> — boren en aanleggen van waterputten, delven van mijnschachten; — opbouw van niet zelf vervaardigde elementen van staal; — buigen van staal; — metselen, inclusief zetten van natuursteen; — optrekken en afbreken van steigers en werkplatforms, inclusief verhuur van steigers en werkplatforms; — bouw van schoorstenen en industriële ovens. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de verhuur van steigers zonder optrekken en afbreken, zie 71.32. 	
	45.3		Bouwinstallatie		45300000
		45.31	Elektrische installatie	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: <ul style="list-style-type: none"> — elektrische bedrading en toebehoren; — telecommunicatiesystemen; — elektrische verwarmingssystemen; — antennes; — apparatuur voor brandalarm; — alarminstallaties tegen diefstal; — liften en roltrappen; — bliksemafleiders enz. 	45310000
		45.32	Isolatie	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van isolatiemateriaal (warmte, geluid, trillingen). <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het waterdicht maken, zie 45.22. 	45320000
		45.33	Loodgieterswerk	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: <ul style="list-style-type: none"> — waterleidingen en artikelen voor sanitair gebruik; — gasaansluitingen; — apparatuur en leidingen voor verwarming, ventilatie, koeling en klimaatregeling; — sprinklerinstallaties. 	45330000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				Deze klasse omvat niet: — de installatie en reparatie van elektrische verwarmingsinstallaties, zie 45.31.	
		45.34	Overige bouwinstallatie	Deze klasse omvat: — de installatie van verlichtings- en signaleringssystemen voor wegen, spoorwegen, luchthavens en havens; — de installatie in en aan gebouwen en andere bouwwerken van toebehoren, n.e.g.	45340000
	45.4		Afwerking van gebouwen		45400000
		45.41	Stukadoorswerk	Deze klasse omvat: — het aanbrengen van pleister- en stukadoorswerk (incl. het aanbrengen van een hechtgrond) aan de binnen- of buitenzijde van gebouwen en andere bouwwerken.	45410000
		45.42	Schrijnwerk	Deze klasse omvat: — het plaatsen van niet zelf vervaardigde deuren, vensters, kozijnen, inbouwkeukens, trappen, winkelrichtingen en dergelijke, van hout of van ander materiaal; — de binnenafwerking, zoals plafonds, wandbekleding van hout, verplaatsbare tussenwanden enz. Deze klasse omvat niet: — het leggen van parket of andere houten vloerbedekking, zie 45.43.	45420000
		45.43	Vloerafwerking en behangen	Deze klasse omvat: — het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van: — vloer- of wandtegels van keramische stoffen, beton of gehouwen steen; — parket en andere houten vloerbedekking; — tapijt en vloerbedekking van linoleum, rubber of kunststof; — vloerbedekking en wandbekleding van terrazzo, marmer, graniet of lei; — behang.	45430000
		45.44	Schilderen en glaszetten	Deze klasse omvat: — het schilderen van het binnen- en buitenwerk van gebouwen; — het schilderen van wegen- en waterbouwkundige werken; — het aanbrengen van glas, spiegels enz. Deze klasse omvat niet: — de installatie van vensters, zie 45.42.	45440000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
		45.45	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie van particuliere zwembaden; — gevelreiniging met behulp van stoom, door middel van zandstralen enz.; — overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen, n.e.g. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het reinigen van het interieur van gebouwen en andere bouwwerken, zie 74.70.	45450000
	45.5		Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel		45500000
		45.50	Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel	<p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de verhuur van bouw- en sloopmachines zonder bedieningspersoneel, zie 71.32.	

BIJLAGE III

LIJSTEN VAN DE PUBLIEKRECHTELIJKE INSTELLINGEN EN DE CATEGORIEËN PUBLIEKRECHTELIJKE INSTELLINGEN ALS BEDOELD IN ARTIKEL 1, LID 5

I. BELGIË

Instellingen

- Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën — Archives générales du Royaume et Archives de l'État dans les provinces,
- Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs — Conseil autonome de l'enseignement communautaire,
- Belgische Radio en Televisie, Nederlandse uitzendingen — Radio et télévision belges, émissions néerlandaises,
- Centrum voor Belgische Radio en Televisie voor de Duitstalige Gemeenschap — Belgisches Rundfunk- und Fernsehzentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft (Centre de radio et télévision belge de la Communauté de langue allemande),
- Koninklijke Bibliotheek Albert I — Bibliothèque royale Albert Ier,
- Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen — Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage,
- Hulpkas voor Ziekte-, en Invaliditeitsverzekeringen — Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité,
- Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen — Caisse nationale des pensions de retraite et de survie,
- Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden onder Belgische Vlag — Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge,
- Nationale Kas voor de Rampenschade — Caisse nationale des calamités,
- Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders der Diamantnijverheid — Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs de l'industrie diamantaire,
- Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van Arbeiders in de Houtnijverheid — Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs de l'industrie du bois,
- Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van Arbeiders der Ondernemingen voor Binnenscheepvaart — Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs occupés dans les entreprises de batellerie,
- Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders gebezigd door Ladings- en Lossingsondernemingen en door de Stuwadoors in de Havens, Losplaatsen, Stapelplaatsen en Stations (gewoonlijk genoemd: „Bijzondere Compensatiekas voor kindertoeslagen van de zeevaartgewesten” — Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs occupés dans les entreprises de chargement, déchargement et manutention de marchandises dans les ports débarcadères, entrepôts et stations (appelée habituellement «Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales des régions maritimes»),
- Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest — Centre informatique pour la Région bruxelloise,
- Commissariaat-generaal voor Internationale Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap — Commissariat général de la Communauté flamande pour la coopération internationale,
- Commissariaat-generaal bij de Internationale Betrekkingen van de Franse Gemeenschap van België — Commissariat général pour les relations internationales de la Communauté française de Belgique,
- Centrale Raad voor het Bedrijfsleven — Conseil central de l'économie,
- Sociaal-economische Raad van het Waals Gewest — Conseil économique et social de la Région wallonne,
- Nationale Arbeidsraad — Conseil national du travail,
- Hoge Raad voor de Middenstand — Conseil supérieur des classes moyennes,
- Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs — Office pour les travaux d'infrastructure de l'enseignement subsidié,
- Koninklijke Schenking — Fondation royale,
- Gemeenschappelijk Waarborgfonds voor Schoolgebouwen — Fonds communautaire de garantie des bâtiments scolaires,
- Fonds voor Dringende Geneeskundige Hulp — Fonds d'aide médicale urgente,
- Fonds voor Arbeidsongevallen — Fonds des accidents du travail,
- Fonds voor Beroepsziekten — Fonds des maladies professionnelles,
- Wegenfonds — Fonds des routes,

- Fonds tot Vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen Ontslagen Werknemers — Fonds d'indemnisation des travailleurs licenciés en cas de fermeture d'entreprises,
- Nationaal Waarborgfonds inzake Kolenmijnschade — Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers,
- Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers — Fonds national de retraite des ouvriers mineurs,
- Fonds voor Financiering van de Leningen aan Vreemde Staten — Fonds pour le financement des prêts à des États étrangers,
- Fonds voor Scheepsjongens aan Boord van Vissersvaartuigen — Fonds pour la rémunération des mousses enrôlés à bord des bâtiments de pêche,
- Waals Fonds van Voorschotten voor het Herstel van de Schade veroorzaakt door Grondwaterzuiveringen en Afpompingen — Fonds wallon d'avances pour la réparation des dommages provoqués par des pompages et des prises d'eau souterraine,
- Instituut voor Ruimte-aëronomie — Institut d'aéronomie spatiale,
- Belgisch Instituut voor Normalisatie — Institut belge de normalisation,
- Brussels Instituut voor Milieubeheer — Institut bruxellois de l'environnement,
- Instituut voor Veterinaire Keuring — Institut d'expertise vétérinaire,
- Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand — Institut économique et social des classes moyennes,
- Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie — Institut d'hygiène et d'épidémiologie,
- Franstalig Instituut voor Permanente Vorming voor de Middenstand — Institut francophone pour la formation permanente des classes moyennes,
- Nationaal Geografisch Instituut — Institut géographique national,
- Rijksinstituut voor Grondmechanica — Institut géotechnique de l'État,
- Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering — Institut national d'assurance maladie-invalidité,
- Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen — Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants,
- Nationaal Instituut voor de Extractiebedrijven — Institut national des industries extractives,
- Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers — Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre,
- Instituut voor Verbetering van de Arbeidsvoorwaarden — Institut pour l'amélioration des conditions de travail,
- Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw — Institut pour l'encouragement de la recherche scientifique dans l'industrie et l'agriculture,
- Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen — Institut royal belge des sciences naturelles,
- Koninklijk Belgisch Instituut voor het Kunstpatrimonium — Institut royal belge du patrimoine artistique,
- Koninklijk Meteorologisch Instituut — Institut royal de météorologie,
- Kind en Gezin — Enfance et famille,
- Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen — Compagnie des installations maritimes de Bruges,
- Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonck — Mémorial national du fort de Breendonck,
- Koninklijk Museum voor Midden-Afrika — Musée royal de l'Afrique centrale,
- Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis — Musées royaux d'art et d'histoire,
- Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België — Musées royaux des beaux-arts de Belgique,
- Koninklijke Sterrenwacht van België — Observatoire royal de Belgique,
- Belgische Dienst voor Bedrijfsleven en Landbouw — Office belge de l'économie et de l'agriculture,
- Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel — Office belge du commerce extérieur,
- Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie ten behoeve van de Leden van de Militaire Gemeenschap — Office central d'action sociale et culturelle au profit des membres de la communauté militaire,
- Dienst voor Borelingen en Kinderen — Office de la naissance et de l'enfance,
- Dienst voor de Scheepvaart — Office de la navigation,
- Dienst voor de Promotie van het Toerisme van de Franse Gemeenschap — Office de promotion du tourisme de la Communauté française,

- Hulp- en Informatiebureau voor Gezinnen van Militairen — Office de renseignements et d'aide aux familles des militaires,
- Dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid — Office de sécurité sociale d'outre-mer,
- Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers — Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés,
- Rijksdienst voor de Arbeidsvoorziening — Office national de l'emploi,
- Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten — Office national des débouchés agricoles et horticoles,
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid — Office national de sécurité sociale,
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten — Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales,
- Rijksdienst voor Pensioenen — Office national des pensions,
- Rijksdienst voor de Jaarlijkse Vakantie — Office national des vacances annuelles,
- Nationale Zuiveldienst — Office national du lait,
- Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling — Office régional bruxellois de l'emploi,
- Gewestelijke en Gemeenschappelijke Dienst voor Arbeidsvoorziening en Vorming — Office régional et communautaire de l'emploi et de la formation,
- Dienst voor Regeling der Binnenvaart — Office régulateur de la navigation intérieure,
- Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest — Société publique des déchets pour la Région flamande,
- Nationaal Orkest van België — Orchestre national de Belgique,
- Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Splijtstoffen — Organisme national des déchets radioactifs et des matières fissiles,
- Paleis voor Schone Kunsten — Palais des beaux-arts,
- Pool van de Zeelieden ter Koopvaardij — Pool des marins de la marine marchande,
- Autonome Haven van Charleroi — Port autonome de Charleroi,
- Autonome Haven van Luik — Port autonome de Liège,
- Autonome Haven van Namen — Port autonome de Namur,
- Belgische Radio en Televisie van de Franse Gemeenschap — Radio et télévision belges de la Communauté française,
- Regie der Gebouwen — Régie des bâtiments,
- Regie der Luchtwegen — Régie des voies aériennes,
- Regie der Posterijen — Régie des postes,
- Regie van Telegraaf en Telefoon — Régie des télégraphes et des téléphones,
- Sociaal-economische Raad voor Vlaanderen — Conseil économique et social pour la Flandre,
- Naamloze Vennootschap „Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel” — Société anonyme du canal et des installations maritimes de Bruxelles,
- Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen — Société du logement de la Région bruxelloise et sociétés agréées,
- Nationale Landmaatschappij — Société nationale terrienne,
- De Koninklijke Muntchouwborg — Théâtre royal de la Monnaie,
- Universiteiten afhankelijk van de Vlaamse Gemeenschap — Universités relevant de la Communauté flamande,
- Universiteiten afhankelijk van de Franse Gemeenschap — Universités relevant de la Communauté française,
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsvoorziening en Beroepsopleiding — Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle,
- Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen — Fonds flamand de construction d'institutions hospitalières et médico-sociales,
- Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen — Société flamande du logement et sociétés agréées,

- Waalse Gewestelijke Maatschappij voor de Huisvesting en erkende maatschappijen — Société régionale wallonne du logement et sociétés agréées,
- Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering — Société flamande d'épuration des eaux,
- Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen — Fonds flamand du logement des familles nombreuses.

Categorie

- De openbare centra voor maatschappelijk welzijn — les centres publics d'aide sociale,
- De kerkfabrieken — les fabriques d'église.

II. DENEMARKEN

Instellingen

- Københavns Havn,
- Danmarks Radio,
- TV 2/Danmark,
- TV2 Reklame A/S,
- Danmarks Nationalbank,
- A/S Storebæltsforbindelsen,
- A/S Øresundsforbindelsen (alene tilslutningsanlæg i Danmark),
- Københavns Lufthavn A/S,
- Byfornyelsesselskabet København,
- Tele Danmark A/S en zijn filialen,
- Fyns Telefon A/S,
- Jydsk Telefon Aktieselskab A/S,
- Københavns Telefon Aktieselskab,
- Tele Sønderjylland A/S,
- Telecom A/S,
- Tele Danmark Mobil A/S.

Categorie

- De kommunale havne (gemeentelijke havens),
- Andre Forvaltningssubjekter (andere bestuurslichamen).

III. DUITSLAND

1. Categorie

Lichamen, instellingen en stichtingen die zijn opgericht door de Staat, de deelstaten of de gemeenten, met name op de volgende gebieden:

1.1 Lichamen

- Wissenschaftliche Hochschulen und verfaßte Studentenschaften (wetenschappelijke hogescholen en gerelementeerde studentenverenigingen),
- berufsständige Vereinigungen (Rechtsanwalts-, Notar-, Steuerberater-, Wirtschaftsprüfer-, Architekten-, Ärzte- und Apothekerkammern) (orden van advocaten, notarissen, belastingadviseurs, accountants, architecten, artsen en apothekers),
- Wirtschaftsvereinigungen (Landwirtschafts-, Handwerks-, Industrie- und Handelskammern, Handwerksinnungen, Handwerkerschaften) (bedrijfsverenigingen (landbouwschappen, Kamer van Ambachten en Neringen, Kamer van Koophandel en Industrie, vakbonden en verenigingen van handwerkslieden)),
- Sozialversicherungen (Krankenkassen, Unfall- und Rentenversicherungsträger) (sociale verzekeringen (ziekenfondsen, ongevallenverzekerings- en pensioenverzekeringsfondsen)),
- kassenärztliche Vereinigungen (verenigingen van ziekenfondsartsen),
- Genossenschaften und Verbände (coöperatieve verenigingen en verenigingen).

1.2 Instellingen en stichtingen

Niet-commerciële, onder de controle van de Staat vallende instellingen die in het algemeen belang werkzaam zijn, met name op de volgende gebieden:

- Rechtsfähige Bundesanstalten (rijksinstellingen met rechtspersoonlijkheid),
- Versorgungsanstalten und Studentenwerke (verzorgingsinstellingen en studentenvoorzieningen)
- Kultur-, Wohlfahrts- und Hilfsstiftungen (culturele, welzijns- en bijstandsstichtingen).

2. Privaatrechtelijke rechtspersonen

Niet-commerciële, onder de controle van de Staat vallende instellingen die in het algemeen belang werkzaam zijn, met inbegrip van de „Kommunale Versorgungsunternehmen“ (gemeentelijke tehuizen), met name op de volgende gebieden:

- Gesundheitswesen (Krankenhäuser, Kurmittelbetriebe, medizinische Forschungseinrichtungen, Untersuchungs- und Tierkörperbeseitigungsanstalten) (gezondheidszorg (ziekenhuizen, kuuroorden, geneesmiddelenonderzoeksinstituten, onderzoeksinstituten en destructiediensten)),
- Kultur (öffentliche Bühnen, Orchester, Museen, Bibliotheken, Archive, zoologische und botanische Gärten) (cultuur (openbare theaters, orkesten, musea, bibliotheken, archieven, zoologische en botanische tuinen)),
- Soziales (Kindergärten, Kindertagesheime, Erholungseinrichtungen, Kinder- und Jugendheime, Freizeiteinrichtungen, Gemeinschafts- und Bürgerhäuser, Frauenhäuser, Altersheime, Obdachlosenunterkünfte) (maatschappelijk werk (kleuterscholen, kinderdagverblijven, revalidatiecentra, kinder- en jeugdtehuizen, recreatie-instellingen, culturele centra en buurthuizen, vrouwenhuizen, bejaardentehuizen, opvangtehuizen voor daklozen)),
- Sport (Schwimmbäder, Sportanlagen und -einrichtungen) (sport (zwembaden, sportinstituten en -voorzieningen)),
- Sicherheit (Feuerwehren, Rettungsdienste) ((veiligheid (brandweer, reddingsdiensten)),
- Bildung (Umschulungs-, Aus-, Fort- und Weiterbildungseinrichtungen, Volkshochschulen) (vorming (omscholings-, opleidings-, bij- en nascholingsinstituten, volkshogescholen)),
- Wissenschaft, Forschung und Entwicklung (Großforschungseinrichtungen, wissenschaftliche Gesellschaften und Vereine, Wissenschaftsförderung) (wetenschap, onderzoek en ontwikkeling (grote onderzoeksinstituten, wetenschappelijke genootschappen en verenigingen, wetenschapsbevordering)),
- Entsorgung (Straßenreinigung, Abfall- und Abwasserbeseitigung) (reinigingsdiensten (straatreiniging, huisvuil- en afvalwaterverwijdering)),
- Bauwesen und Wohnungswirtschaft (Stadtplanung, Stadtentwicklung, Wohnungsunternehmen, Wohnraumvermittlung) (bouwbedrijf en volkshuisvesting (stadsplanologie, stadsontwikkeling, coöperatieve woningbouwverenigingen, woningbureaus)),
- Wirtschaft (Wirtschaftsförderungsgesellschaften) (economie (economiestimulerende organisaties)),
- Friedhofs- und Bestattungswesen (begraafplaatsen en begrafenisondernemeningen),
- Zusammenarbeit mit den Entwicklungsländern (Finanzierung, technische Zusammenarbeit, Entwicklungshilfe, Ausbildung) (samenwerking met de ontwikkelingslanden (financiering, technische samenwerking, ontwikkelingshulp, opleiding)).

IV. GRIEKENLAND

Categorie

De andere publiekrechtelijke rechtspersonen waarvan de opdrachten voor de uitvoering van werken onder de controle van de Staat vallen.

V. SPANJE

Categorie

- Entidades Gestoras y Servicios Comunes de la Seguridad Social (bestuurslichamen en gemeenschappelijke instellingen op het gebied van de sociale zekerheid),
- Organismos Autónomos de la Administración del Estado (autonome lichamen op het gebied van het staatsbestuur),
- Organismos Autónomos de las Comunidades Autónomas (autonome lichamen van de autonome gemeenschappen),
- Organismos Autónomos de las Entidades Locales (autonome lichamen van de lagere overheid),
- Otras entidades sometidas a la legislación de contratos del Estado español (andere diensten die onder de wettelijke bepalingen inzake het plaatsen van opdrachten door de Spaanse Staat vallen).

VI. FRANKRIJK

Instellingen

1. Nationale openbare instellingen:

1.1 van wetenschappelijke, culturele en professionele aard:

- Collège de France,
- Conservatoire national des arts et métiers,
- Observatoire de Paris;

1.2 met een wetenschappelijke en technische opdracht:

- Centre national de la recherche scientifique (CNRS),
- Institut national de la recherche agronomique,
- Institut national de la santé et de la recherche médicale,
- Institut français de recherche scientifique pour le développement en coopération (ORSTOM);

1.3 van bestuurlijke aard:

- Agence nationale pour l'emploi,
- Caisse nationale des allocations familiales,
- Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés,
- Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés,
- Office national des anciens combattants et victimes de la guerre,
- Agences financières de bassins.

Categorie

1. Nationale openbare instellingen:

- universités (universiteiten),
- écoles normales d'instituteurs (opleidingsinstellingen voor docenten).

2. Regionale, departementale of plaatselijke openbare instellingen van bestuurlijke aard:

- collèges (middelbare scholen),
- lycées (middelbare scholen),
- établissements publics hospitaliers (openbare ziekenhuizen),
- offices publics d'habitations à loyer modéré (OPHLM) (openbare diensten voor de sociale woningbouw).

3. Groeperingen van territoriale lichamen:

- syndicats de communes (verenigingen van gemeenten),
- districts (districten),
- communautés urbaines (stedelijke gemeenschappen),
- institutions interdépartementales et interrégionales (interdepartementale en interregionale instellingen).

VII. IERLAND

Instellingen

- Shannon Free Airport Development Company Ltd,
- Local Government Computer Services Board,
- Local Government Staff Negotiations Board,
- Córas Tráchtála (Irish Export Board),
- Industrial Development Authority,
- Irish Goods Council (Promotion of Irish Goods),
- Córas Beostoic agus Feola (CBF) (Irish Meat Board),
- Bord Fáilte Éireann (Irish Tourism Board),
- Údarás na Gaeltachta (Development Authority for Gaeltacht Regions),
- An Bord Pleanála (Irish Planning Board).

Categorie

- Third Level Educational Bodies of a Public Character (openbare instellingen voor hoger onderwijs),
- National Training, Cultural or Research Agencies (nationale instanties op het gebied van opleiding, cultuur en onderzoek),
- Hospital Boards of a Public Character (openbare ziekenhuisinstanties),
- National Health & Social Agencies of a Public Character (nationale instanties op het gebied van de gezondheidszorg en de sociale zekerheid),
- Central & Regional Fishery Boards (centrale en regionale raden voor de visserij).

VIII. ITALIË

Instellingen

- Agenzia per la promozione dello sviluppo nel Mezzogiorno.

Categorie

- Enti portuali e aeroportuali (haven- en luchthavenautoriteiten),
- Consorzi per le opere idrauliche (consortia voor waterbouwkundige werken),
- Le università statali, gli istituti universitari statali, i consorzi per i lavori interessanti le università (de rijks-universiteiten, de nationale universitaire instellingen, de consortia voor de vernieuwing van universiteiten,
- universités (universiteiten),
- Gli istituti superiori scientifici e culturali, gli osservatori astronomici, astrofisici, geofisici o vulcanologici (de hogere wetenschappelijke en culturele instellingen, de observatoria voor astronomie, astrofysica, geofysica en vulkanologie),
- Enti di ricerca e sperimentazione (instellingen voor onderzoek en proefnemingen),
- Le istituzioni pubbliche di assistenza e di beneficenza (openbare welzijns- en weldadigheidsinstellingen),
- Enti che gestiscono forme obbligatorie di previdenza e di assistenza (diensten die de verplichte stelsels van sociale zekerheid beheren),
- Consorzi di bonifica (consortia op het gebied van de grondverbetering),
- Enti di sviluppo o di irrigazione (diensten voor de ontwikkeling en irrigatie),
- Consorzi per le aree industriali (consortia voor industriegebieden),
- Comunità montane (doelcorporaties van gemeenten in berggebieden),
- Enti preposti a servizi di pubblico interesse (organisaties die diensten van algemeen belang verlenen),
- Enti pubblici preposti ad attività di spettacolo, sportive, turistiche e del tempo libero (openbare lichamen op het gebied van toneel, muziek, sport, toerisme en vrijetijdsbesteding),
- Enti culturali e di promozione artistica (instellingen tot bevordering van culturele en artistieke activiteiten).

IX. LUXEMBURG

Categorie

- Les établissements publics de l'État placés sous la surveillance d'un membre du gouvernement (de openbare staatsinstellingen die onder toezicht staan van een lid van de regering),
- Les établissements publics placés sous la surveillance des communes (de openbare instellingen die onder toezicht staan van de gemeenten),
- Les syndicats de communes créés en vertu de la loi du 14 février 1900 telle qu'elle a été modifiée par la suite (de overeenkomstig de wet van 14 februari 1900 (zoals gewijzigd) opgerichte verenigingen van gemeenten).

X. NEDERLAND

Instellingen

- De Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) en de daaronder ressorterende organisaties.

Categorie

- De waterschappen,
- De instellingen van wetenschappelijk onderwijs vermeld in artikel 8 van de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (1985), de academische ziekenhuizen.

XI. OOSTENRIJK

Alle lichamen die onder budgettair toezicht van het „Rechnungshof“ (rekenkamer) staan en geen industrieel of commercieel karakter hebben.

XII. PORTUGAL

Categorie

- Estabelecimentos públicos de ensino, investigação científica e saúde (openbare instellingen voor onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en gezondheidszorg),
- Institutos públicos sem carácter comercial ou industrial (openbare instellingen van niet-commerciële aard),
- Fundações públicas (openbare stichtingen),
- Administrações gerais e juntas autónomas (algemene bestuurslichamen en autonome raden).

XIII. FINLAND

Diensten of ondernemingen van of onder toezicht van de overheid die geen industrieel of commercieel karakter hebben.

XIV. ZWEDEN

Alle niet-commerciële lichamen waarvan de aanbestedingen onder het toezicht van het Nationaal Bureau voor Overheidsaanbestedingen vallen.

XV. VERENIGD KONINKRIJK

Instellingen

- Central Blood Laboratories Authority,
- Design Council,
- Health and Safety Executive,
- National Research Development Corporation,
- Public Health Laboratory Services Board,
- Advisory, Conciliation and Arbitration Service,
- Commission for the New Towns,
- Development Board For Rural Wales,
- English Industrial Estates Corporation,
- National Rivers Authority,
- Northern Ireland Housing Executive,
- Scottish Enterprise,
- Scottish Homes,
- Welsh Development Agency.

Categorie

- Universities and polytechnics, maintained schools and colleges (universiteiten en polytechnische hogescholen, gesubsidieerde scholen en universiteiten),
  - National Museums and Galleries (nationale musea),
  - Research Councils (de met de bevordering van het onderzoek belaste raden),
  - Fire Authorities (diensten van de brandweer),
  - National Health Service Authorities (de instanties van de nationale gezondheidsdienst),
  - Police Authorities (politieautoriteiten),
  - New Town Development Corporations (verenigingen voor stadsplanning),
  - Urban Development Corporations (verenigingen voor stadsontwikkeling).
-

BIJLAGE IV

CENTRALE OVERHEIDSINSTANTIES

BELGIË

A. De federale staat

- Ministerie van Economische Zaken
- Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
- Ministerie van Landbouw
- Ministerie van Middenstand
- Ministerie van Communicatie en Infrastructuur
- Ministerie van Landsverdediging ⁽¹⁾
- Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid
- Ministerie van Financiën
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbare functies
- Ministerie van Justitie
- Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu
- Posterijen ⁽²⁾
- Regie van de Gebouwen
- Wegenfonds,

B. Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

- Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
- Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
- Rijksdienst voor pensioenen
- Hulpkas voor ziekte en invaliditeitsverzekering
- Fonds der beroepsziekten
- Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.

⁽¹⁾ Non-warlike materials.

⁽²⁾ Werkzaamheden van de posterijen. Bij de wet van 24 december 1993.

DENEMARKEN

1. Folketinget — Rigsrevisionen
2. Statsministeriet
3. Udenrigsministeriet — 2 departementer
4. Arbejdsministeriet — 5 styrelser og institutioner
5. Boligministeriet — 7 styrelser og institutioner
6. Erhvervsministeriet — 7 styrelser og institutioner
7. Finansministeriet — 3 styrelser og institutioner
8. Forskningsministeriet — 1 styrelse
9. Forsvarsministeriet ⁽¹⁾ — adskillige institutioner
10. Indenrigsministeriet — 2 styrelser
11. Justitsministeriet — 2 direktorater og adskillige politimyndigheder og domstole
12. Kirkeministeriet — 10 stiftsøvrigheder
13. Kulturministeriet — 3 institutioner samt adskillige statsejede museer og højere læreanstalter
14. Landbrugs- og fiskeriministeriet — 23 direktorater og institutioner
15. Miljø- og energiministeriet — 6 styrelser og forsøgsanlægget Risø
16. Skatteministeriet — 1 styrelse

17. Socialministeriet — 4 styrelser og institutioner
18. Sundhedsministeriet — adskillige institutioner inklusive Statens Seruminstitut
19. Trafikministeriet — 12 styrelser og institutioner
20. Undervisningsministeriet — 6 direktorater samt 12 universiteter og andre højere læreanstalter
21. Økonomiministeriet — Danmarks Statistik.

(¹) Non-warlike materials.

DUISSLAND

1. Auswärtiges Amt
2. Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung
3. Bundesministerium für Bildung und Wissenschaft
4. Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten
5. Bundesministerium der Finanzen
6. Bundesministerium für Forschung und Technologie
7. Bundesministerium des Innern (nur zivile Güter)
8. Bundesministerium für Gesundheit
9. Bundesministerium für Frauen und Jugend
10. Bundesministerium für Familie und Senioren
11. Bundesministerium der Justiz
12. Bundesministerium für Raumordnung, Bauwesen und Städtebau
13. Bundesministerium für Post und Telekommunikation (¹)
14. Bundesministerium für Wirtschaft
15. Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit
16. Bundesministerium der Verteidigung (²)
17. Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit
18. Bundesministerium für Verkehr

(¹) Mit Ausnahme von Telekommunikationsausrüstung.

(²) Hinsichtlich nichtmilitärische Materialien.

GRIEKENLAND

1. Ministry of National Economy
2. Ministry of Education and Religion
3. Ministry of Commerce
4. Ministry of Industry, Energy and Technology
5. Ministry of Merchant Marine
6. Ministry to the Prime Minister
7. Ministry of the Aegean
8. Ministry of Foreign Affairs
9. Ministry of Justice
10. Ministry of the Interior
11. Ministry of Labour
12. Ministry of Culture and Sciences
13. Ministry of Environment, Planning and Public Works
14. Ministry of Finance
15. Ministry of Transport and Communications
16. Ministry of Health and Social Security
17. Ministry of Macedonia and Thrace

18. Army General Staff
19. Navy General Staff
20. Airforce General Staff
21. Ministry of Agriculture
22. General Secretariat for Press and Information
23. General Secretariat for Youth
24. General State Laboratory
25. General Secretariat for Further Education
26. General Secretariat of Equality
27. General Secretariat for Social Security
28. General Secretariat for Greeks Living Abroad
29. General Secretariat for Industry
30. General Secretariat for Research and Technology
31. General Secretariat for Sports
32. General Secretariat for Public Works
33. National Statistical Service
34. National Welfare Organisation
35. Workers' Housing Organisation
36. National Printing Office
37. Greek Atomic Energy Commission
38. Greek Highway Fund
39. University of Athens
40. University of the Aegean
41. University of Thessaloniki
42. University of Thrace
43. University of Ioannina
44. University of Patras
45. Polytechnic School of Crete
46. Sivitaniidios Technical School
47. University of Macedonia
48. Eginitio Hospital
49. Areteio Hospital
50. National Centre of Public Administration
51. Hellenic Post (EL. TA.)
52. Public Material Management Organisation
53. Farmers' Insurance Organisation
54. School Building Organisation

SPANJE

1. Ministerio de Asuntos Exteriores
2. Ministerio de Justicia
3. Ministerio de Defensa ⁽¹⁾
4. Ministerio de Economía y Hacienda
5. Ministerio del Interior
6. Ministerio de Obras Públicas, Transportes y Medio Ambiente
7. Ministerio de Educación y Ciencia
8. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social
9. Ministerio de Industria y Energía
10. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

11. Ministerio de la Presidencia
12. Ministerio para las Administraciones Públicas
13. Ministerio de Cultura
14. Ministerio de Comercio y Turismo
15. Ministerio de Sanidad y Consumo
16. Ministerio de Asuntos Sociales.

(¹) Material que no sea de guerra.

FRANKRIJK

1. Belangrijkste aankopende instanties

A. Budget général

- Services du premier ministre
- Ministère des affaires sociales, de la santé et de la ville
- Ministère de l'intérieur et de l'aménagement du territoire
- Ministère de la justice
- Ministère de la défense
- Ministère des affaires étrangères
- Ministère de l'éducation nationale
- Ministère de l'économie
- Ministère de l'industrie, des postes et télécommunications et du commerce extérieur
- Ministère de l'équipement, des transports et du tourisme
- Ministère des entreprises et du développement économique, chargé des petites et moyennes entreprises et du commerce et de l'artisanat
- Ministère du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle
- Ministère de la culture et de la francophonie
- Ministère du budget
- Ministère de l'agriculture et de la pêche
- Ministère de l'enseignement supérieur et de la recherche
- Ministère de l'environnement
- Ministère de la fonction publique
- Ministère du logement
- Ministère de la coopération
- Ministère des départements et territoires d'outre-mer
- Ministère de la jeunesse et des sports
- Ministère de la communication
- Ministère des anciens combattants et victimes de guerre

B. Budget annexe

- On peut notamment signaler:
- Imprimerie nationale

C. Comptes spéciaux du Trésor

- On peut notamment signaler:
- Fonds forestier national
  - Soutien financier de l'industrie cinématographique et de l'industrie des programmes audiovisuels
  - Fonds national d'aménagement foncier et d'urbanisme
  - Caisse autonome de la reconstruction

2. Établissements publics nationaux à caractère administratif

- Académie de France à Rome
- Académie de marine
- Académie des sciences d'outre-mer
- Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
- Agences financières de bassins
- Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
- Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
- Agence nationale pour l'emploi (ANPE)
- Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
- Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
- Bibliothèque nationale
- Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg
- Bureau d'études des postes et télécommunications d'outre-mer (BEPTOM)
- Caisse des dépôts et consignations
- Caisse nationale des allocations familiales (CNAF)
- Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (CNAM)
- Caisse nationale d'assurance-vieillesse des travailleurs salariés (CNAVTS)
- Caisse nationale des autoroutes (CNA)
- Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
- Caisse nationale des monuments historiques et des sites
- Caisse nationale des télécommunications (1)
- Caisse de garantie du logement social
- Casa de Velasquez
- Centre d'enseignement zootechnique de Rambouillet
- Centre d'études du milieu et de pédagogie appliquée du ministère de l'agriculture
- Centre d'études supérieures de sécurité sociale
- Centres de formation professionnelle agricole
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national de la cinématographie française
- Centre national d'études et de formation pour l'enfance inadaptée
- Centre national d'études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts
- Centre national et de formation pour l'adaptation scolaire et l'éducation spécialisée (CNEFASES)
- Centre national de formation et de perfectionnement des professeurs d'enseignement ménager agricole
- Centre national des lettres
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre national d'ophtalmologie des Quinze-Vingts
- Centre national de préparation au professorat de travaux manuels éducatifs et d'enseignement ménager
- Centre national de promotion rurale de Marmilhat
- Centre national de la recherche scientifique (CNRS)
- Centre régional d'éducation populaire d'Île-de-France
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)
- Centres régionaux de la propriété forestière
- Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants
- Chancelleries des universités
- Collège de France
- Commission des opérations de bourse
- Conseil supérieur de la pêche
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

- Conservatoire national des arts et métiers
- Conservatoire national supérieur de musique
- Conservatoire national supérieur d'art dramatique
- Domaine de Pompadour
- École centrale — Lyon
- École centrale des arts et manufactures
- École française d'archéologie d'Athènes
- École française d'Extrême-Orient
- École française de Rome
- École des hautes études en sciences sociales
- École nationale d'administration
- École nationale de l'aviation civile (ENAC)
- École nationale des Chartes
- École nationale d'équitation
- École nationale du génie rural des eaux et des forêts (ENGREF)
- Écoles nationales d'ingénieurs
- École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires
- Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
- École nationale des ingénieurs des travaux ruraux et des techniques sanitaires
- École nationale des ingénieurs des travaux des eaux et forêts (ENITEF)
- École nationale de la magistrature
- Écoles nationales de la marine marchande
- École nationale de la santé publique (ENSP)
- École nationale de ski et d'alpinisme
- École nationale supérieure agronomique — Montpellier
- École nationale supérieure agronomique — Rennes
- École nationale supérieure des arts décoratifs
- École nationale supérieure des arts et industries — Strasbourg
- École nationale supérieure des arts et industries textiles — Roubaix
- Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
- École nationale supérieure des beaux-arts
- École nationale supérieure des bibliothécaires
- École nationale supérieure de céramique industrielle
- École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- École nationale supérieure d'horticulture
- École nationale supérieure des industries agricoles alimentaires
- École nationale supérieure du paysage (rattachée à l'École nationale supérieure d'horticulture)
- École nationale supérieure des sciences agronomiques appliquées (ENSSA)
- Écoles nationales vétérinaires
- École nationale de voile
- Écoles normales d'instituteurs et d'institutrices
- Écoles normales nationales d'apprentissage
- Écoles normales supérieures
- École polytechnique
- École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- École de sylviculture — Crogny (Aube)
- École de viticulture et d'oenologie de la Tour-Blanche (Gironde)
- École de viticulture — Avize (Marne)
- Établissement national de convalescents de Saint-Maurice
- Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
- Établissement national de bienfaisance Koenigs-Wazter

- Fondation Carnegie
- Fondation Singer-Polignac
- Fonds d'action sociale pour les travailleurs immigrés et leurs familles
- Hôpital-hospice national Dufresne-Sommeiller
- Institut de l'élevage et de médecine vétérinaire des pays tropicaux (IEMVPT)
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut géographique national
- Institut industriel du Nord
- Institut international d'administration publique (IIAP)
- Institut national agronomique de Paris-Grignon
- Institut national des appellations d'origine des vins et eaux-de-vie (INAOVEV)
- Institut national d'astronomie et de géophysique (INAG)
- Institut national de la consommation (INC)
- Institut national d'éducation populaire (INEP)
- Institut national d'études démographiques (INED)
- Institut national des jeunes aveugles — Paris
- Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds — Chambéry
- Institut national des jeunes sourds — Metz
- Institut national des jeunes sourds — Paris
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N2.P3)
- Institut national de promotion supérieure agricole
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut national de la recherche agronomique (INRA)
- Institut national de recherche pédagogique (INRP)
- Institut national de la santé et de la recherche médicale (INSERM)
- Institut national des sports
- Instituts nationaux polytechniques
- Instituts nationaux des sciences appliquées
- Institut national supérieur de chimie industrielle de Rouen
- Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
- Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
- Instituts régionaux d'administration
- Institut supérieur des matériaux et de la construction mécanique de Saint-Ouen
- Musée de l'armée
- Musée Gustave-Moreau
- Musée de la marine
- Musée national J.-J.-Henner
- Musée national de la Légion d'honneur
- Musée de la poste
- Musée national d'histoire naturelle
- Musée Auguste-Rodin
- Observatoire de Paris
- Office de coopération et d'accueil universitaire
- Office français de protection des réfugiés et apatrides
- Office national des anciens combattants
- Office national de la chasse
- Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
- Office national d'immigration (ONI)
- Institut français de recherche scientifique pour le développement en coopération (ORSTOM)
- Office universitaire et culturel français pour l'Algérie

- Palais de la découverte
- Parcs nationaux
- Réunion des musées nationaux
- Syndicat des transports parisiens
- Thermes nationaux — Aix-les-Bains
- Universités

3. Autre organisme public national

- Union des groupements d'achats publics (UGAP).

(¹) Postes seulement.

IERLAND

1. Belangrijkste aankopende instanties

Office of Public Works

2. Andere departementen

- President's Establishment
- Houses of the Oireachtas (Parliament)
- Department of the Taoiseach (Prime Minister)
- Office of the Tanaiste (Deputy Prime Minister)
- Central Statistics Office
- Department of Arts, Culture and the Gaeltacht
- National Gallery of Ireland
- Department of Finance
- State Laboratory
- Office of the Comptroller and Auditor General
- Office of the Attorney General
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Valuation Office
- Civil Service Commission
- Office of the Ombudsman
- Office of the Revenue Commissioners
- Department of Justice
- Commissioners of Charitable Donations and Bequests for Ireland
- Department of the Environment
- Department of Education
- Department of the Marine
- Department of Agriculture, Food and Forestry
- Department of Enterprise and Employment
- Department of Trade and Tourism
- Department of Defence (¹)
- Department of Foreign Affairs
- Department of Social Welfare
- Department of Health
- Department of Transport, Energy and Communication.

(¹) Non-warlike materials.

ITALIË

1. Ministry of the Treasury ⁽¹⁾
2. Ministry of Finance ⁽²⁾
3. Ministry of Justice
4. Ministry of Foreign Affairs
5. Ministry of Education
6. Ministry of the Interior
7. Ministry of Public Works
8. Ministry for Co-ordination (International Relations and EC Agricultural Policies)
9. Ministry of Industry, Trade and Craft Trades
10. Ministry of Employment and Social Security
11. Ministry of Health
12. Ministry of Cultural Affairs and the Environment
13. Ministry of Defence ⁽³⁾
14. Budget and Economic Planning Ministry
15. Ministry of Foreign Trade
16. Ministry of Posts and Telecommunications ⁽⁴⁾
17. Ministry of the environment
18. Ministry of University and Scientifical and Technological Research.

⁽¹⁾ Ente centrale d'acquisto per la maggior parte degli altri ministeri ed enti.

⁽²⁾ Esclusi gli acquisti effettuati dal monopolio dei sali e tabacchi.

⁽³⁾ Materiali non bellici.

⁽⁴⁾ Soltanto i servizi postali.

LUXEMBURG

1. Ministère d'État: service central des imprimés et des fournitures de l'État
2. Ministère de l'agriculture: administration des services techniques de l'agriculture
3. Ministère de l'éducation nationale: lycées d'enseignement secondaire et d'enseignement secondaire technique
4. Ministère de la famille et de la solidarité sociale: maisons de retraite
5. Ministère de la force publique: armée ⁽¹⁾ — gendarmerie — police
6. Ministère de la justice: établissements pénitentiaires
7. Ministère de la santé publique: hôpital neuropsychiatrique
8. Ministère des travaux publics: bâtiments publics — ponts et chaussées
9. Ministère des communications: centre informatique de l'État
10. Ministère de l'environnement: commissariat général à la protection des eaux.

⁽¹⁾ Matériel non de guerre.

NEDERLAND

1. Ministerie van Algemene Zaken — Ministry of General Affairs
  - Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid — Advisory Council on Government Policy
  - Rijksvoorlichtingsdienst — National Information Office
2. Ministerie van Binnenlandse Zaken — Ministry of the Interior
  - Dienst Informatievoorziening Overheidspersoneel — Government Personnel Information System Service
  - Dienst Uitvoering Ontslaguitkeringsregelingen — Redundancy Payment and Benefits Agency
  - Dienst Ziektekostenvoorziening Overheidspersoneel — Public Servants Medical Expenses Agency
  - RPD Advies — RPD Advisory Service
  - CAS/ITW — Central Archives and Interdepartmental Text Processing

3. Ministerie van Buitenlandse Zaken + Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking — Ministry of Foreign Affairs + Directorate-General for Development Cooperation of the Ministry of Foreign Affairs
4. Ministerie van Defensie (1) — Ministry of Defence
  - Directie materieel Koninklijke Marine — Directorate of material Royal Netherlands Navy
  - Directie materieel Koninklijke Landmacht — Directorate of material Royal Netherlands Army
  - Directie materieel Koninklijke Luchtmacht — Directorate of material Royal Netherlands Air Force
5. Ministerie van Economische Zaken — Ministry of Economic Affairs
  - Economische Controledienst — Economic Investigation Agency
  - Centraal Planbureau — Central Plan Bureau
  - Centraal Bureau voor de Statistiek — Netherlands Central Bureau of Statistics
  - Senter — Senter
  - Bureau voor de Industriële Eigendom — Industrial Property Office
  - Centrale Dienst voor de In- en Uitvoer — Central Licensing Office for Import and Export
  - Staatstoezicht op de Mijnen — State Supervision of Mines
  - Rijks Geologische Dienst — Geological Survey of the Netherlands
6. Ministerie van Financiën — Ministry of Finance
  - Dienst der Domeinen — State Property Department
  - Directies der Rijksbelastingen — Directorates of the State Tax Department
  - Belastingdienst/FIOD — State Tax Department/Fiscal Intelligence and Information Department
  - Belastingdienst/Automatiseringscentrum — State Tax Department/Computer Centre
  - Belastingdienst/Opleidingen — State Tax Department/Training
7. Ministerie van Justitie — Ministry of Justice
  - Opleidings- en vormingsorganisatie Directoraat-Generaal Jeugdbescherming en Delinquentenzorg — Education and Training Organization, Directorate General for the Protection of Young People and the care of Offenders
  - Raden voor de Kinderbescherming in de provincies — Child Care and Protection Board
  - Rijksinrichtingen voor de Kinderbescherming in de provincies — State Institutions for Child care and Protection
  - Penitentiaire inrichtingen in de provincie — Prisons
  - Rijksinrichtingen voor TBS-verpleging in de provincies — State Institutions for Persons Placed under Hospital Order
  - Dienst Facilitaire Zaken van de Directie Delinquentenzorg en Jeugdinstellingen — Internal Facilities Service of the Directorate for Young Offenders and Young Peoples Institute
  - Dienst Gerechtelijke Ondersteuning in de arrondissementen — Legal Aid Department
  - Centraal Ontvangstkantoor der Gerechten — Central Collection Office for the Courts
  - Centraal Justitie Incassobureau — Central Debt Collection Agency of the Ministry of Justice
  - Rijksrecherche — National Criminal Investigation Department
  - Gerechtelijk Laboratorium — Forensic Laboratory
  - Korps Landelijke Politiediensten — National Police Services Force
  - Districtskantoren Immigratie- en Naturalisatiedienst — District offices of the Immigration and Naturalisation Service
8. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij — Ministry of Agriculture, Nature Management and Fisheries
  - Staatsbosbeheer — National Forest Service
  - Dienst Landbouwkundig Onderzoek — Agricultural Research Service
  - Dienst Landbouwvoorlichting — Agricultural Extension Service
  - Landinrichtingsdienst — Land Development Service
  - Rijksdienst voor de Keuring van Vee en Vlees — National Inspection Service for Animals and Animal Protection
  - Plantenziektenkundige Dienst — Plant Protection Service
  - Algemene Inspectiedienst — General Inspection Service
  - Rijksinstituut voor Visserijonderzoek — National Fisheries Research Institute
  - Rijkskwaliteit Instituut voor Land- en Tuinbouwproducten — Government Institute for Quality Control of Agricultural Products
  - Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek — National Institute for Nature Management
  - Jachtfonds — Game Fund

9. Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen — Ministry of Education and Science
  - Koninklijke Bibliotheek — Royal Library
  - Instituut voor Nederlandse Geschiedenis — Institute for Netherlands History
  - Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie — Netherlands State Institute for War Documentation
  - Instituut voor Onderzoek van het Onderwijs — Institute for Educational Research
  - Instituut voor de Leerplan Ontwikkeling — National Institute for Curriculum Development
10. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid — Ministry of Social Affairs and Employment
  - Loontechnische dienst — Wages Inspection Service
  - Inspectie en Informatie Sociale Zaken en Werkgelegenheid — Inspectorate for Social Affairs and Employment
  - Rijksconsulentschappen Sociale Zekerheid — National Social Assistance Consultancies Services
  - Dienst voor het Stoomwezen — Steam Equipment Supervision Service
  - Tewerkstelling erkend gewetensbezwaarden militaire dienst — Conscientious Objectors Employment Department
  - Directie Emancipatie — Directorate for Equal Opportunities
11. Ministerie van Verkeer en Waterstaat — Ministry of Transport, Public Works and Water Management
  - Directoraat-Generaal Vervoer — Directorate-General for Transport
  - Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat — Directorate-General for Public Works and Water Management
  - Directoraat-Generaal Rijksluchtvaartdienst — Directorate-General for Civil Aviation
  - Hoofddirectie Telecommunicatie en Post — Telecommunications and Post Department
  - De regionale organisatie van de directoraten-generaal en de hoofddirectie Vaarwegmarkeringsdienst — Regional Offices of the Directorates-General and General Management, Inland Waterway Navigation Service
12. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer — Ministry of Housing, Physical Planning and Environment
  - Directoraat-Generaal Milieubeheer — Directorate-General for Environment Management
  - Directoraat-Generaal van de Volkshuisvesting — Directorate-General for Public Housing
  - Rijksgebouwendienst — Government Buildings Agency
  - Rijksplanologische Dienst — National Physical Planning Agency
13. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur — Ministry of Welfare, Health and Cultural Affairs
  - Sociaal en Cultureel Planbureau — Social and Cultural Planning Office
  - Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming — Inspectorate for Child and Youth Care and Protection Services
  - Inspecties van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid — Medical Inspectorate of Health Care
  - Rijksdienst Kastelenbeheer — Cultural Castle Council
  - Rijksarchiefdienst — National Archives Department
  - Rijksdienst voor de Monumentenzorg — Department for the Conservation of Historic Buildings and Sites
  - Rijksinstituut voor Milieuhygiëne — National Institute of Public Health and Environmental Protection
  - Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek — National Archeological Field Survey Commission
  - Rijksdienst Beeldende Kunst — Netherlands Office for Fine Arts
14. Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken — Cabinet for Netherlands Antillean and Aruban Affairs
15. Hogere Colleges van Staat — Higher Colleges of State
16. Raad van Staat — Council of State
17. Algemene Rekenkamer — Netherlands Court of Audit
18. Nationale Ombudsman — National Ombudsman.

(¹) Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal.

OOSTENRIJK

1. Bundeskanzleramt — Amtswirtschaftsstelle
2. Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten
3. Bundesministerium für Gesundheit und Konsumentenschutz

4. Bundesministerium für Finanzen
  - a) Amtswirtschaftsstelle
  - b) Abteilung VI/5 (EDV-Beschaffung des Bundesministeriums für Finanzen und des Bundesrechenamtes)
  - c) Abteilung III/1 (Beschaffung von technischen Geräten, Einrichtungen und Sachgütern für die Zollwache)
5. Bundesministerium für Jugend und Familie — Amtswirtschaftsstelle
6. Bundesministerium für wirtschaftliche Angelegenheiten
7. Bundesministerium für Inneres
  - a) Abteilung I/5 (Amtswirtschaftsstelle)
  - b) EDV-Zentrum (Beschaffung von elektronischen Datenverarbeitungssystemen (Hardware))
  - c) Abteilung II/3 (Beschaffung von technischen Geräten und Einrichtungen für die Bundespolizei)
  - d) Abteilung I/6 (Beschaffung von Sachgütern (mit Ausnahme der von der Abteilung II/3 zu beschaffenden Sachgüter) für die Bundespolizei)
  - e) Abteilung IV/8 (Beschaffung von Fluggeräten)
8. Bundesministerium für Justiz — Amtswirtschaftsstelle
9. Bundesministerium für Landesverteidigung ⁽¹⁾
10. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft
11. Bundesministerium für Arbeit und Soziales — Amtswirtschaftsstelle
12. Bundesministerium für Unterricht und kulturelle Angelegenheiten
13. Bundesministerium für öffentliche Wirtschaft und Verkehr
14. Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst
15. Österreichisches Statistisches Zentralamt
16. Österreichische Staatsdruckerei
17. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen
18. Bundesversuchs- und Forschungsanstalt-Arsenal (BVFA)
19. Bundesstaatliche Prothesenwerkstätten
20. Austro Control GmbH — Österreichische Gesellschaft für Zivilluftfahrt mit beschränkter Haftung
21. Bundesprüfanstalt für Kraftfahrzeuge
22. Generaldirektion für die Post- und Telegraphenverwaltung (nur Postwesen)
23. Bundesministerium für Umwelt — Amtswirtschaftsstelle.

⁽¹⁾ Material außer Kriegsmaterial.

PORTUGAL

Prime Minister's Office

Legal Centre

Centre for Studies and Training (Local Government)

Government Computer Network Management Centre

National Council for Civil Defence Planning

Permanent Council for Industrial Conciliation

Department for Vocational and Advanced Training

Ministerial Department with special responsibility for Macao

Ministerial Department responsible for Community Service by Conscientious Objectors

Institute for Youth

National Administration Institute

Secretariat General, Prime Minister's Office

Secretariat for Administrative Modernization

Social Services, Prime Minister's Office

Ministry of Home Affairs

Directorate-General for Roads

Ministerial Department responsible for Studies and Planning

Civilian administrations
Customs Police
Republican National Guard
Police
Secretariat General
Technical Secretariat for Electoral Matters
Customs and Immigration Department
Intelligence and Security Department
National Fire Service
Ministry of Agriculture
Control Agency for Community Aid to Olive Oil Production
Regional Directorate for Agriculture (Beira Interior)
Regional Directorate for Agriculture (Beira Litoral)
Regional Directorate for Agriculture (Entre Douro e Minho)
Regional Directorate for Agriculture (Trás-os-Montes)
Regional Directorate for Agriculture (Alentejo)
Regional Directorate for Agriculture (Algarve)
Regional Directorate for Agriculture (Ribatejo e Oeste)
General Inspectorate and Audit Office (Management Audits)
Viticulture Institute
National Agricultural Research Institute
Institute for the Regulation and Guidance of Agricultural Markets
Institute for Agricultural Structures and Rural Development
Institute for Protection of Agri-Food Production
Institute for Forests
Institute for Agricultural Markets and Agri-Foods Industry
Secretariat General
IFADAP (Financial Institute for the Development of Agriculture and Fishing) ⁽¹⁾
INGA (National Agricultural Intervention and Guarantee Institute) ⁽²⁾
Ministry of the Environment and Natural Resources
Directorate-General for Environment
Institute for Environmental Promotion
Institute for the Consumer
Institute for Meteorology
Secretariat General
Institute for Natural Conservancy
Ministerial Department for the Improvement of the Estoril Coast
Regional Directorates for Environment and Natural Resources
Water Institute
Ministry of Trade and Tourism
Commission responsible for the Application of Economic Penalties
Directorate-General for Competition and Prices
Directorate-General for Inspection (Economic Affairs)
Directorate-General for Tourism
Directorate-General for Trade
Tourism Fund
Ministerial Department responsible for Community Affairs
ICEP (Portuguese Foreign Trade Institute)
General Inspectorate for Gambling
National Institute for Training in Tourism
Regional Tourist Boards

Secretariat General
ENATUR (National Tourism Enterprise) — Public enterprise (1)
Ministry of Defence (2)
National Security Authority
National Council for Emergency Civil Planning
Directorate-General for Armaments and Defence Equipments
Directorate-General for Infrastructure
Directorate-General for Personnel
Directorate-General for National Defence Policy
Secretariat General
Office of the Chief of Staff of the Armed Forces (2)
Administrative Council of the Office of the Chief of Staff of the Armed Forces
Commission of Maintenance of NATO Infrastructure
Executive Commission of NATO Infrastructure
Social Works of the Armed Forces
Office of the Chief of Staff, Air Force (2)
Air Force Logistics and Administrative Commando
General Workshop for Aeronautical Equipment
Office of the Chief of Staff, Army (2)
Logistics Department
Directorate for Army Engineering
Directorate for Army Communications
Service Directorate for Fortifications and Army Works
Service Directorate for the Army Physical Education
Service Directorate Responsible for the Army Computer
Service Directorate for Intendancy
Service Directorate for Equipment
Service Directorate for Health
Directorate for Transport
Main Army Hospital
General Workshop of Uniforms and Equipment
General Workshop of Engineering Equipment
Bakery
Army Laboratory for Chemical and Pharmaceutical Products
Office of the Chief of Staff, Navy (2)
Directorate for Naval Facilities
Directorate-General for Naval Equipment
Directorate for Instruction and Training
Directorate of the Service of Naval Health
The Navy Hospital
Directorate for Supplies
Directorate for Transport
Directorate of the Service of Maintenance
Armed Computer Service
Continent Naval Commando
Açores Naval Commando
Madeira Naval Commando
Commando of Lisbon Naval Station
Army Centre for Physical Education
Administrative Council of Central Navy Administration
Naval War Height Institute

Directorate-General for the Navy
Directorate-General for Lighthouses and School for Lighthouse Keepers
The Hydrographic Institute
Vasco da Gama Aquarium
The Alfeite Arsenal
Ministry of Education
Secretariat General
Department for Planning and Financial Management
Department for Higher Education
Department for Secondary Education
Department for Basic Education
Department for Educational Resources Management
General Inspectorate of Education
Bureau for the Launching and Coordination of the School Year
Regional Directorate for Education (North)
Regional Directorate for Education (Centre)
Regional Directorate for Education (Lisbon)
Regional Directorate for Education (Alentejo)
Regional Directorate for Education (Algarve)
Camões Institute
Institute for Innovation in Education António Aurélio da Costa Ferreira
Institute for Sports
Department of European Affairs
Ministry of Education Press
Ministry of Employment and Social Security
National Insurance and Occupational Health Fund
Institute for Development and Inspection of Labour Conditions
Social Welfare Funds
Casa Pia de Lisboa (³)
National Centre for Pensions
Regional Social Security Centres
Commission on Equal Opportunity and Rights for Women
Statistics Department
Studies and Planning Department
Department of International Relations and Social Security Agreements
European Social Fund Department
Department of European Affairs and External Relations
Directorate-General for Social Works
Directorate-General for the Family
Directorate-General for Technical Support to Management
Directorate-General for Employment and Vocational Training
Directorate-General for Social Security Schemes
Social Security Financial Stabilization Fund
General Inspectorate for Social Security
Social Security Financial Management Institute
Employment and Vocational Training Institute
National Institute for Workers' Leisure Time
Secretariat General
National Secretariat for Rehabilitation
Social Services
Santa Casa da Misericórdia de Lisboa (³)

Ministry of Finance

ADSE (Directorate-General for the Protection of Civil Servants)

Legal Affairs Office

Directorate-General for Public Administration

Directorate-General for Public Accounts and General Budget Supervision

Directorate-General for the State Loans Board

Directorate-General for the Customs Service

Directorate-General for Taxation

Directorate-General for State Assets

Directorate-General for the Treasury

Ministerial Department responsible for Economic Studies

Ministerial Department responsible for European Affairs

GAFEEP (Ministerial Department responsible for Studies on the Funding of the State and Public Enterprises)

General Inspectorate for Finance

Institute for Information Technology

State Loans Board

Secretariat General

SOFE (Social Services of the Ministry of Finance)

Ministry of Industry and Energy

Regional Delegation for Industry and Energy (Lisbon and Tagus Valley)

Regional Delegation for Industry and Energy (Alentejo)

Regional Delegation for Industry and Energy (Algarve)

Regional Delegation for Industry and Energy (Centre)

Regional Delegation for Industry and Energy (North)

Directorate-General for Industry

Directorate-General for Energy

Geological and Mining Institute

Ministerial Department responsible for Studies and Planning

Ministerial Department responsible for Oil Exploration and Production

Ministerial Department responsible for Community Affairs

National Industrial Property Institute

Portuguese Institute for Quality

INETI (National Institute for Industrial Engineering and Technology)

Secretariat General

PEDIP Manager's Department

Legal Affairs Office

Commission for Emergency Industrial Planning

Commission for Emergency Energy Planning

IAPMEI (Institute for Support of Small and Medium-sized Enterprises and Investments)

Ministry of Justice

Centre for Legal Studies

Social Action and Observation Centres

The High Council of the Judiciary (Conselho Superior de Magistratura)

Central Registry

Directorate-General for Registers and Other Official Documents

Directorate-General for Computerized Services

Directorate-General for Legal Services

Directorate-General for the Prison Service

Directorate-General for the Protection and Care of Minors Prison Establishments

Ministerial Department responsible for European Law

Ministerial Department responsible for Documentation and Comparative Law

Ministerial Department responsible for Studies and Planning
Ministerial Department responsible for Financial Management
Ministerial Department responsible for Planning and Coordinating Drug Control
São João de Deus Prison Hospital
Corpus Christi Institute
Guarda Institute
Institute for the Rehabilitation of Offenders
São Domingos de Benfica Institute
National Police and Forensic Science Institute
Navarro Paiva Institute
Padre António Oliveira Institute
São Fiel Institute
São José Institute
Vila Fernando Institute
Criminology Institutes
Forensic Medicine Institutes
Criminal Investigation Department
Secretariat General
Social Services
Ministry of Public Works, Transport and Communications
Council for Public and Private Works Markets
Directorate-General for Civil Aviation
Directorate-General for National Buildings and Monuments
Directorate-General for Road and Rail Transport
Ministerial Department responsible for River Crossings (Tagus)
Ministerial Department for Investment Coordination
Ministerial Department responsible for the Lisbon Railway Junction
Ministerial Department responsible for the Oporto Railway Junction
Ministerial Department responsible for Navigation on the Douro
Ministerial Department responsible for the European Communities
General Inspectorate for Public Works, Transport and Communications
Independent Executive for Roads
National Civil Engineering Laboratory
Social Works Department of the Ministry of Public Works, Transport and Communications
Secretariat General
Institute for Management and Sales of State Housing
CTT — Post and Telecommunications of Portugal SA (*)
Ministry of Foreign Affairs
Directorate-General for Consular Affairs and for Financial Administration
Directorate-General for the European Communities
Directorate-General for Cooperation
Institute for Portuguese Emigrants and Portuguese Communities Abroad
Institute for Economic Cooperation
Secretariat General
Ministry of Territorial Planning and Management
Academy of Science
Legal Affairs Office
National Centre for Geographical Data
Regional Coordination Committee (Centre)
Regional Coordination Committee (Lisbon and Tagus Valley)
Regional Coordination Committee (Alentejo)

Regional Coordination Committee (Algarve)
Regional Coordination Committee (North)
Central Planning Department
Ministerial Department for European Issues and External Relations
Directorate-General for Local Government
Directorate-General for Regional Development
Directorate-General for Town and Country Planning
Ministerial Department responsible for Coordination of the Alqueva Project
General Inspectorate for Territorial Administration
National Statistical Institute
António Sérgio Cooperative Institute
Institute for Scientific and Tropical Research
Geographical and Land Register Institute
National Scientific and Technological Research Board
Secretariat General
Ministry of the Sea
Directorate-General for Fishing
Directorate-General for Ports, Navigation and Maritime Transport
Portuguese Institute for Maritime Exploration
Maritime Administration for North, Centre and South
National Institute for Port Pilotage
Institute for Port Labour
Port Administration of Douro and Leixões
Port Administration of Lisbon
Port Administration of Setúbal and Sesimbra
Port Administration of Sines
Independent Executive for Ports
Infante D. Henrique Nautical School
Portuguese Fishing School and School of Sailing and Marine Craft
Secretariat General
Ministry of Health
Regional Health Administrations
Health Centres
Mental Health Centres
Histocompatibility Centres
Regional Alcoholism Centres
Department for Studies and Health Planning
Health Human Resource Department
Directorate-General for Health
Directorate-General for Health Installations and Equipment
National Institute for Chemistry and Medicament
Supporting Centres for Drug Addicts
Institute for Computer and Financial Management of Health Services
Infirmery Technical Schools
Health Service Technical Colleges
Central Hospitals
District Hospitals
General Inspectorate of Health
National Institute of Emergency Care
Dr Ricardo Jorge National Health Institute
Dr Jacinto de Magalhães Institute of Genetic Medicine

Dr Gama Pinto Institute of Ophthalmology
 Portuguese Blood Institute
 General Practitioners Institutes
 Secretariat General
 Service for Prevention and Treatment of Drug Dependence
 Social Services, Ministry of Health

⁽¹⁾ Authority under joint Ministry of Trade and Tourism and Ministry of Finance control.

⁽²⁾ Material não bélico.

⁽³⁾ Authority under joint control of the Ministry of Employment and Social Security and Ministry of Health.

⁽⁴⁾ Unicamente serviços postais.

FINLAND

Oikeuskanslerinvirasto	Office of the Chancellor of Justice
Kauppa- ja teollisuusministeriö	Ministry of Trade and Industry
Kuluttajavirasto	National Consumer Administration
Elintarvikeviras	National Food Administration
Kilpailuvirast	Office of Free Competition
Kilpailuneuvosto	Council of Free Competition
Asiamiehen toimis	Office of the Consumer Ombudsman
Kuluttajavalituslautakun	Consumer Complaint Board
Patentti- ja rekisterihallitu	National Board of Patents and Registration
Liikenneministeriö	Ministry of Transport and Communications
Telehallintokesku	Telecommunications Administration Centre
Maa- ja metsätalousministeriö	Ministry of Agriculture and Forestry
Maanmittauslaitos	National Land Survey of Finland
Oikeusministeriö	Ministry of Justice
Tietosuojavaltuutetun toimisto	The Office of the Data Protection Ombudsman
Tuomioistuinelaitos	Courts of Law
— Korkein oikeus	
— Korkein hallinto- oikeus	
— Hovioikeudet	
— Käräjäoikeudet	
— Hallinto-oikeudet	
— Markkinatuomioistuin	
— Työtuomioistuin	
— Vakuutus oikeus	
Vankeinhoitolaitos	Prison Administration
Opetusministeriö	Ministry of Education
Opetushallitus	National Board of Education
Valtion elokuvataarkastamo	National Office of Film Censorship
Puolustusministeriö	Ministry of Defence
Puolustusvoimat ⁽¹⁾	Defence Forces
Sisäasiainministeriö	Ministry of the Interior
Väestörekisterikeskus	Population Register Centre
Keskusrikospoliisi	Central Criminal Police
Liikkuva poliisi	Mobile Police
Rajavartiolaitys ⁽¹⁾	Frontier Guard

Sosiaali- ja terveysministeriö	Ministry of Social Affairs and Health
Työttömyysturvalautakunta	Unemployment Appeal Board
Tarkastuslautakunta	Appeal Tribunal
Lääkelaitos	National Agency for Medicines
Terveydenhuollon oikeusturvakeskus	National Board of Medicolegal Affairs
Tapaturmavirasto	State Accident Office
Säteilyturvakeskus	Finnish Centre for Radiation and Nuclear Safety
Valtion turvapaikan hakijoiden vastaanotto keskuks	Reception Centres for Asylum Seekers
Työministeriö	Ministry of Labour
Valtakunnansovittelijain toimisto	National Conciliators' Office
Työneuvosto	Labour Council
Ulkoasiainministeriö	Ministry for Foreign Affairs
Valtiovarainministeriö	Ministry of Finance
Valtionalouden tarkastusvirasto	State Economy Controller's Office
Valtiokonttori	State Treasury Office
Valtion työmarkkinalaitos	
Verohallinto	
Tullihallinto	
Valtion vakuusrahasto	
Ympäristöministeriö	Ministry of Environment
Vesi- ja ympäristöhallitus	National Board of Waters and Environment

(¹) Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal.

ZWEDEN

A	
Akademien för de fria konsterna	Royal Academy of Fine Arts
Allmänna advokatbyråerna (28)	Public Law-Service Offices (28)
Allmänna reklamationsnämnden	National Board for Consumer Complaints
Arbetskyddsstyrelsen	National Board of Occupational Safety and Health
Arbetsdomstolen	Labour Court
Arbetsgivarverk, statens	National Agency for Government Employers
Arbetslivscentrum	Centre for Working Life
Arbetslivsfonden	Working Lives Fund
Arbetsmarknadsstyrelsen	National Labour Market Board
Arbetsmiljöfonden	Work Environment Fund
Arbetsmiljöinstitutet	National Institute of Occupational Health
Arbetsmiljönämnd, statens	Board of Occupational Safety and Health for Government Employees
Arkitekturmuseet	Museum of Architecture
Arkivet för ljud och bild	National Archive of Recorded Sound and Moving Images
Arrendenämnder (12)	Regional Tenancies Tribunals (12)
B	
Barnmiljörådet	National Child Environment Council
Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens	Swedish Council on Technology Assessment in Health Care
Beredningen för internationell tekniskt-ekonomiskt samarbete	Agency for International Technical and Economic Co-operation

Besvärnämnden för rättshjälp	Legal Aid Appeals Commission
Biblioteket, Kungl.	Royal Library
Biografbyrå, statens	National Board of Film Censors
Biografiskt lexikon, svenskt	Dictionary of Swedish Biography
Bokföringsnämnden	Swedish Accounting Standards Board
Bostadsdomstolen	Housing Appeal Court
Bostadskreditnämnd, statens (BKN)	National Housing Credit Guarantee Board
Boverket	National Housing Board
Brottsförebyggande rådet	National Council for Crime Prevention
Brottskadenämnden	Criminal Injuries Compensation Board
C	
Centrala försöksdjursnämnden	Central Committee for Laboratory Animals
Centrala studiestödsnämnden	National Board of Student Aid
Centralnämnden för fastighetsdata	Central Board for Real-Estate Data
D	
Datainspektionen	Data Inspection Board
Departementen	Ministries (Government Departments)
Domstolsverket	National Courts Administration
E	
Elsäkerhetsverket	National Electrical Safety Board
Expertgruppen för forskning om regional utveckling	Expert Group on Regional Studies
Exportkreditnämnden	Export Credits Guarantee Board
F	
Fideikommissnämnden	Entailed Estates Council
Finansinspektionen	Financial Supervisory Authority
Fiskeriverket	National Board of Fisheries
Flygtekniska försöksanstalten	Aeronautical Research Institute
Folkhälsoinstitutet	National Institute of Public Health
Forskningsrådsnämnden	Council for Planning and Co-ordination of Research
Fortifikationsförvaltningen ⁽¹⁾	Fortifications Administration
Frivårdens behandlingscentral	Probation Treatment Centre
Förlikningsmannaexpedition, statens	National Conciliators' Office
Försvarets civilförvaltning ⁽¹⁾	Civil Administration of the Defence Forces
Försvarets datacenter ⁽¹⁾	Defence Data-Processing Centre
Försvarets forskningsanstalt ⁽¹⁾	National Defence Research Establishment
Försvarets förvaltningsskola ⁽¹⁾	Defence Forces' Administration School
Försvarets materielverk ⁽¹⁾	Defence Material Administration
Försvarets radioanstalt ⁽¹⁾	National Defence Radio Institute
Försvarets sjukvårdsstyrelse ⁽¹⁾	Medical Board of the Defence Forces
Försvarshistoriska museer, statens ⁽¹⁾	Swedish Museums of Military History
Försvarshögskolan ⁽¹⁾	National Defence College
Försäkringskassorna	Social Insurance Offices
Försäkringsdomstolarna	Social Insurance Courts
Försäkringsöverdomstolen	Supreme Social Insurance Court
G	
Geologiska undersökning, Sveriges	Geological Survey of Sweden
Geotekniska institut, statens	Geotechnical Institute
Glesbygdsmyndigheten	National Rural Area Development Authority

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikations- och reklamutbildning

Graphic Institute and the Graduate School of Communications

H
 Handelsflottans kultur- och fritidsråd
 Handelsflottans pensionsanstalt
 Handikappråd, statens
 Haverikommission, statens
 Hovrätterna (6)
 Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet
 Hyresnämnder (12)
 Häktena (30)
 Hälso-och sjukvårdens ansvarsnämnd
 Högsta domstolen

Swedish Government Seamen's Service
 Merchant Pensions Institute
 National Council for the Disabled
 Board of Accident Investigation
 Courts of Appeal (6)
 Council for Research in the Humanities and Social Sciences
 Regional Rent Tribunals (12)
 Remand Prisons (30)
 Committee on Medical Responsibility
 Supreme Court

I
 Inskrivningsmyndigheten för företagsinteckningar
 Institut för byggnadsforskning, statens
 Institut för psykosocial miljömedicin, statens
 Institutet för rymdfysik
 Invandrarverk, statens

Register Authority for Floating Charges
 Council for Building Research
 National Institute for Psycho-Social Factors and Health
 Swedish Institute of Space Physics
 Swedish Immigration Board

J
 Jordbruksverk, statens
 Justitiekanslern
 Jämställdhetsombudsmannen och jämställdhetsdelegationen

Swedish Board of Agriculture
 Office of the Chancellor of Justice
 Office of the Equal Opportunities Ombudsman and the Equal Opportunities Commission

K
 Kabelnämnden/Närradionämnden
 Kammarkollegiet
 Kammarrätterna (4)
 Kemikalieinspektionen
 Kommerskollegium
 Koncessionsnämnden för miljö-skydd
 Konjunkturinstitutet
 Konkurrensverket
 Konstfackskolan
 Konsthögskolan
 Konstmuseer, statens
 Konstnärsnämnden
 Konstråd, statens
 Konsumentverket
 Krigsarkivet ⁽¹⁾
 Kriminaltekniska laboratorium, statens
 Kriminalvårdens regionkanslier (7)
 Kriminalvårdsanstalterna (78)
 Kriminalvårdsnämnden
 Kriminalvårdsstyrelsen
 Kronofogdemyndigheterna (24)
 Kulturråd, statens
 Kustbevakningen ⁽¹⁾
 Kärnkraftinspektion, statens

Swedish Cable Authority / Swedish Community Radio Authority
 National Judicial Board of Public Lands and Funds
 Administrative Courts of Appeal (4)
 National Chemicals Inspectorate
 National Board of Trade
 National Franchise Board for Environment Protection
 National Institute of Economic Research
 Swedish Competition Authority
 College of Arts, Crafts and Design
 College of Fine Arts
 National Art Museums
 Arts Grants Committee
 National Art Council
 National Board for Consumer Policies
 Armed Forces Archives
 National Laboratory of Forensic Science
 Correctional Region Offices (7)
 National / Local Institutions (78)
 National Paroles Board
 National Prison and Probation Administration
 Enforcement Services (24)
 National Council for Cultural Affairs
 Swedish Coast Guard
 Nuclear-Power Inspectorate

L	
Lantmäteriverk, statens	Central Office of the National Land Survey
Livruskammaren/Skoklosters slott/Hallwylska museet	Royal Armoury
Livsmedelsverk, statens	National Food Administration
Lotterinämnden	Gaming Board
Läkemedelsverket	Medical Products Agency
Läns- och distriktsåklagarmyndigheterna	County Public Prosecution Authority and District Prosecution Authority
Länsarbetsnämnderna (24)	County Labour Boards (24)
Länsrätterna (25)	County Administrative Courts (25)
Länsstyrelserna (24)	County Administrative Boards (24)
Löne- och pensionsverk, statens	National Government Employee Salaries and Pensions Board
M	
Marknadsdomstolen	Market Court
Maskinprovningar, statens	National Machinery Testing Institute
Medicinska forskningsrådet	Medical Research Council
Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges	Swedish Meteorological and Hydrological Institute
Militärhögskolan (!)	Armed Forces Staff and War College
Musiksamlingar, statens	Swedish National Collections of Music
N	
Naturhistoriska riksmuseet	Museum of Natural History
Naturvetenskapliga forskningsrådet	Natural Science Research Council
Naturvårdsverk, statens	National Environmental Protection Agency
Nordiska Afrikainstitutet	Scandinavian Institute of African Studies
Nordiska hälsovårdshögskolan	Nordic School of Public Health
Nordiska institutet för samhällsplanering	Nordic Institute for Studies in Urban and Regional Planning
Nordiska museet, stiftelsen	Nordic Museum
Nordiska rådets svenska delegation	Swedish Delegation of the Nordic Council
Notarienämnden	Recorders Committee
Nämnden för internationella adoptionsfrågor	National Board for Intra-Country Adoptions
Nämnden för offentlig upphandling	National Board for Public Procurement
Nämnden för statens gruvegendom	State Mining Property Commission
Nämnden för statliga förnyelsefonder	National Fund for Administrative Development and Training for Government Employees
Nämnden för utställning av nutida svensk konst i utlandet	Swedish National Committee for Contemporary Art Exhibitions Abroad
Närings- och teknikutvecklingsverket	National Board for Industrial and Technical Development
O	
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering och nämnden mot etnisk diskriminering	Office of the Ethnic Discrimination Ombudsman Advisory Committee on Questions Concerning Ethnic Discrimination
P	
Patentbesvärsträtten	Court of Patent Appeals
Patent- och registreringsverket	Patents and Registration Office
Person- och adressregisternämnd, statens	Co-ordinated Population and Address Register
Polarforskningssekreteriatet	Swedish Polar Research Secretariat
Presstödsnämnden	Press Subsidies Council
Psykologisk-pedagogiska bibliotek, statens	National Library for Psychology and Education
R	
Radionämnden	Broadcasting Commission
Regeringskansliets förvaltningskontor	Central Services Office for the Ministries

Regeringsrätten	Supreme Administrative Court
Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer	Central Board of National Antiquities and National Historical Museums
Riksarkivet	National Archives
Riksbanken	Bank of Sweden
Riksdagens förvaltningskontor	Administration Department of the Swedish Parliament
Riksdagens ombudsmän, JO	The Parliamentary Ombudsmen
Riksdagens revisorer	The Parliamentary Auditors
Riksförsäkringsverket	National Social Insurance Board
Riksgäldskontoret	National Debt Office
Rikspolisstyrelsen	National Police Board
Riksrevisionsverket	National Audit Bureau
Riksskatteverket	National Tax Board
Riksutställningar, Stiftelsen	Travelling Exhibitions Service
Riksåklagaren	Office of the Prosecutor-General
Rymdstyrelsen	National Space Board
Råd för byggnadsforskning, statens	Council for Building Research
Rådet för grundläggande högskoleutbildning	Council for Renewal of Undergraduate Education
Räddningsverk, statens	National Rescue Services Board
Rättshjälpsnämnden	Regional Legal-aid Commission
Rättsmedicinalverket	National Board of Forensic Medicine
S	
Sameskolstyrelsen och sameskolor	Sami (Lapp) School Board and Sami (Lapp) Schools
Sjöfartsverket	National Maritime Administration
Sjöhistoriska museer, statens	National Maritime Museums
Skattemyndigheterna (24)	Local Tax Offices (24)
Skogs- och jordbrukets forskningsråd	Swedish Council for Forestry and Agricultural Research
Skogsstyrelsen	National Board of Forestry
Skolverk, statens	National Agency for Education
Smittskyddsinstitutet	Swedish Institute for Infectious Disease Control
Socialstyrelsen	National Board of Health and Welfare
Socialvetenskapliga forskningsrådet	Swedish Council for Social Research
Sprängämnesinspektionen	National Inspectorate of Explosives and Flammables
Statistiska centralbyrån	Statistics Sweden
Statskontoret	Agency for Administrative Development
Stiftelsen WHO	Collaborating Centre on International Drug Monitoring
Strålskyddsinstitut, statens	National Institute of Radiation Protection
Styrelsen för internationell utveckling, SIDA	Swedish International Development Authority
Styrelsen för Internationellt Näringslivsbistånd, SWEDECORP	Swedish International Enterprise Development
Styrelsen för psykologiskt försvar (1)	National Board of Psychological Defence
Styrelsen för Sverige bilden	Image Sweden
Styrelsen för teknisk ackreditering	Swedish Board for Technical Accreditation
Styrelsen för u-landsforskning, SAREC	Swedish Agency for Research Cooperation with Developing Countries
Svenska institutet, stiftelsen	Swedish Institute
T	
Talboks- och punktskriftsbiblioteket	Library of Talking Books and Braille Publications
Teknikvetenskapliga forskningsrådet	Swedish Research Council for Engineering Sciences
Tekniska museet, stiftelsen	National Museum of Science and Technology
Tingsrätterna (97)	District and City Courts (97)
Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet	Judges Nomination Proposal Committee
Transportforskningsberedningen	Transport Research Board
Transportrådet	Board of Transport
Tullverket	Swedish Board of Customs

U	
Ungdomsråd, statens	State Youth Council
Universitet och högskolor	Universities and University Colleges
Utlänningsnämnden	Aliens Appeals Board
Utsädeskontroll, statens	National Seed Testing and Certification Institute
V	
Vatten- och avloppsnämnd, statens	National Water Supply and Sewage Tribunal
Vattenöverdomstolen	Water Rights Court of Appeal
Verket för högskoleservice (VHS)	National Agency for Higher Education
Veterinärmedicinska anstalt, statens	National Veterinary Institute
Väg- och trafikinstitut, statens	Road and Traffic Research Institute
Värnpliktsverket ⁽¹⁾	Armed Forces' Enrolment Board
Växsortsnämnd, statens	National Plant Variety Board
Y	
Yrkesinspektionen	Labour Inspectorate
Å	
Åklagarmyndigheterna	Public Prosecution Authorities
Ö	
Överbefälhavaren	Supreme Commander of the Armed Forces
Överstyrelsen för civil beredskap	National Board of Civil Emergency Preparedness

⁽¹⁾ Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal. Deze voetnoot is van toepassing op alle instanties met een sterretje.

VERENIGD KONINKRIJK

Cabinet Office

Cheslington Computer Centre
 Civil Service College
 Recruitment and Assessment Service
 Civil Service Occupational Health Service
 Office of Public Services and Science
 Parliamentary Counsel Office
 The Government Centre on Information Systems (CCTA)

Central Office of Information

Charity Commission

Crown Prosecution Service

Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure only)

Customs and Excise Department

Department for National Savings

Department for Education

Higher Education Funding Council for England

Department of Employment

Employment Appeals Tribunal

Industrial Tribunals

Office of Manpower Economics

Department of Health

Central Council for Education and Training in Social Work
Dental Practice Board
English National Board for Nursing, Midwifery and Health Visitors
National Health Service Authorities and Trusts
Prescriptions Pricing Authority
Public Health Laboratory Service Board
United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting

Department of National Heritage

British Library
British Museum
Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)
Imperial War Museum
Museums and Galleries Commission
National Gallery
National Maritime Museum
National Portrait Gallery
Natural History Museum
Royal Commission on Historical Manuscripts
Royal Commission on Historical Monuments of England
Royal Fine Art Commission (England)
Science Museum
Tate Gallery
Victoria and Albert Museum
Wallace Collection

Department of Social Security

Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
Regional Medical Service
Independent Tribunal Service
Disability Living Allowance Advisory Board
Social Security Advisory Co
Social Security Advisory Committee

Department of the Environment

Building Research Establishment Agency
Commons Commissioners
Countryside Commission
Valuation Tribunal
Rent Assessment Panels
Royal Commission on Environmental Pollution
The Buying Agency

Department of the Procurator General and Treasury Solicitor

Legal Secretariat to the Law Officers

Department of Trade and Industry

Laboratory of the Government Chemist
National Engineering Laboratory
National Physical Laboratory
National Weights and Measures Laboratory
Domestic Coal Consumers' Council
Electricity Committees
Gas Consumers' Council
Central Transport Consultative Committees

Monopolies and Mergers Commission
Patent Office
Department of Transport
Coastguard Services
Transport Research Laboratory
Export Credits Guarantee Department
Foreign and Commonwealth Office
Wilton Park Conference Centre
Government Actuary's Department
Government Communications Headquarters
Home Office
Boundary Commission for England
Gaming Board for Great Britain
Inspectors of Constabulary
Parole Board and Local Review Committees
House of Commons
House of Lords
Inland Revenue, Board of
Intervention Board for Agricultural Produce
Lord Chancellor's Department
Combined Tax Tribunal
Council on Tribunals
Immigration Appellate Authorities
Immigration Adjudicators
Immigration Appeals Tribunal
Lands Tribunal
Law Commission
Legal Aid Fund (England and Wales)
Pensions Appeals Tribunals
Public Trustee Office
Office of the Social Security Commissioners
Supreme Court Group (England and Wales)
Court of Appeal — Criminal
Circuit Offices and Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
Transport Tribunal
Ministry of Agriculture, Fisheries and Food
Agricultural Development and Advisory Service
Agricultural Dwelling House Advisory Committees
Agricultural Land Tribunals
Agricultural Wages Board and Committees
Cattle Breeding Centre
Plant Variety Rights Office
Royal Botanic Gardens, Kew
Ministry of Defence ⁽¹⁾
Meteorological Office
Procurement Executive
National Audit Office
National Investment Loans Office
Northern Ireland Court Service
Coroners Courts
County Courts

Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
Crown Courts
Enforcement of Judgements Office
Legal Aid Fund
Magistrates Court
Pensions Appeals Tribunals
Northern Ireland, Department of Agriculture
Northern Ireland, Department for Economic Development
Northern Ireland, Department of Education
Northern Ireland, Department of the Environment
Northern Ireland, Department of Finance and Personnel
Northern Ireland, Department of Health and Social Services
Northern Ireland Office
Crown Solicitor's Office
Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland
Northern Ireland Forensic Science Laboratory
Office of Chief Electoral Officer for Northern Ireland
Police Authority for Northern Ireland
Probation Board for Northern Ireland
State Pathologist Service
Office of Fair Trading
Office of Population Censuses and Surveys
National Health Service Central Register
Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health
Service Commissioners
Ordnance Survey
Overseas Development Administration
Natural Resources Institute
Paymaster General's Office
Postal Business of the Post Office
Privy Council Office
Public Record Office
Registry of Friendly Societies
Royal Commission on Historical Manuscripts
Royal Hospital, Chelsea
Royal Mint
Scotland, Crown Office and Procurator
Fiscal Service
Scotland, Department of the Registers of Scotland
Scotland, General Register Office
Scotland, Lord Advocate's Department
Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer
Scottish Courts Administration
Accountant of Court's Office
Court of Justiciary
Court of Session
Lands Tribunal for Scotland
Pensions Appeal Tribunals
Scottish Land Court
Scottish Law Commission
Sheriff Courts

Social Security Commissioners' Office

The Scottish Office

Central Services

Agriculture and Fisheries Department

Crofters Commission

Red Deer Commission

Royal Botanic Garden, Edinburgh

Industry Department

Education Department

National Galleries of Scotland

National Library of Scotland

National Museums of Scotland

Scottish Higher Education Funding Council

Environment Department

Rent Assessment Panel and Committees

Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland

Royal Fine Art Commission for Scotland

Home and Health Departments

HM Inspectorate of Constabulary

Local Health Councils

National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting for Scotland

Parole Board for Scotland and Local Review Committees

Scottish Council for Postgraduate Medical Education

Scottish Crime Squad

Scottish Criminal Record Office

Scottish Fire Service Training School

Scottish Health Service Authorities and Trusts

Scottish Police College

Scottish Record Office

HM Stationery Office (HMSO)

HM Treasury

Forward

Welsh Office

Royal Commission of Ancient and Historical Monuments in Wales

Welsh National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting

Local Government Boundary Commission for Wales

Valuation Tribunals (Wales)

Welsh Higher Education Funding Council

Welsh National Health Service Authorities and Trusts

Welsh Rent Assessment Panels.

BIJLAGE V

LIJST VAN PRODUCTEN, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 8 BETREFFENDE HET PLAATSEN VAN OPDRACHTEN
DOOR AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DEFENSIE ⁽¹⁾

- Hoofdstuk 25: Zout; zwavel; aarde en steen; gips, kalk en cement
- Hoofdstuk 26: Metaalertsen, slakken en assen
- Hoofdstuk 27: Minerale brandstoffen, aardolie en distillatieproducten daarvan; bitumineuze stoffen; minerale was
met uitzondering van:
ex 27.10: bijzondere motorbrandstoffen (niet voor Oostenrijk)
stookolie en brandstoffen (uitsluitend voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 28: Anorganische chemische producten; anorganische of organische verbindingen van edele metalen,
van radioactieve elementen, van zeldzame aardmetalen en van isotopen
met uitzondering van:
ex 28.09: explosieven
ex 28.13: explosieven
ex 28.14: traangas
ex 28.28: explosieven
ex 28.32: explosieven
ex 28.39: explosieven
ex 28.50: toxicologische producten
ex 28.51: toxicologische producten
ex 28.54: explosieven
- Hoofdstuk 29: Organische chemische producten
met uitzondering van:
ex 29.03: explosieven
ex 29.04: explosieven
ex 29.07: explosieven
ex 29.08: explosieven
ex 29.11: explosieven
ex 29.12: explosieven
ex 29.13: toxicologische producten
ex 29.14: toxicologische producten
ex 29.15: toxicologische producten
ex 29.21: toxicologische producten
ex 29.22: toxicologische producten
ex 29.23: toxicologische producten
ex 29.26: explosieven
ex 29.27: toxicologische producten
ex 29.29: explosieven

⁽¹⁾ Deze lijst is dezelfde als de lijst in bijlage I, punt 3, van de overeenkomst inzake overheidsopdrachten voortvloeiende uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-Ronde (1986-1994).

- Hoofdstuk 30: Farmaceutische producten
- Hoofdstuk 31: Meststoffen
- Hoofdstuk 32: Looi- en verextracten; looizuur (tannine) en derivaten daarvan; kleur- en verfstoffen, verf en vernis en verfmiddelen; mastiek; inkt
- Hoofdstuk 33: Etherische oliën en harsaroma's; parfumerieën, toiletartikelen en cosmetische producten
- Hoofdstuk 34: Zeep, organische tensioactieve producten; wasmiddelen, smeermiddelen, kunstwas, bereide was, poets- en onderhoudsmiddelen, kaarsen en dergelijke artikelen, modelleerpasta's en tandtechnische waspreparaten
- Hoofdstuk 35: Eiwitstoffen; lijm; enzymen
- Hoofdstuk 36: Kruit en springstoffen; pyrotechnische artikelen; lucifers; vonkende legeringen; ontvlambare stoffen (uitsluitend Oostenrijk en Zweden)
met uitzondering van (uitsluitend Oostenrijk):
ex 36.01: buskruit
ex 36.02: bereide springstoffen
ex 36.04: ontstekers
ex 36.08: explosieven
- Hoofdstuk 37: Producten voor fotografie en cinematografie
- Hoofdstuk 38: Diverse producten van de chemische industrie
met uitzondering van:
ex 38.19: toxicologische producten (niet voor Zweden)
- Hoofdstuk 39: Kunstmatige plastische stoffen, ethers en esters van cellulose, kunstharsen en werken daarvan
met uitzondering van:
ex 39.03: explosieven (niet voor Zweden)
- Hoofdstuk 40: Rubber (natuurlijke en synthetische rubber en factis) en werken van rubber
met uitzondering van:
ex 40.11: autobanden (niet voor Zweden)
- Hoofdstuk 41: Huiden, vellen en leder (niet voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 42: Lederwaren; zadel- en tuigmakerswerk; reisartikelen, dameshandtassen en dergelijke bergingsmiddelen; werken van darmen (niet voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 43: Pelterijen en bontwerk; namaakbont
- Hoofdstuk 44: Hout, houtskool en houtwaren (niet voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 45: Kurk en kurkwaren
- Hoofdstuk 46: Vlechtwerk en mandenmakerswerk
- Hoofdstuk 47: Stoffen voor het vervaardigen van papier
- Hoofdstuk 48: Papier en karton; cellulose-, papier- en kartonwaren (niet voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 49: Artikelen van de boekhandel en producten van de grafische kunst (niet voor Oostenrijk)

- Hoofdstuk 65: Hoofddeksels en delen daarvan
met uitzondering van (uitsluitend voor Oostenrijk):
ex 65.05: hoofddeksels voor militair gebruik
- Hoofdstuk 66: Paraplu's, parasols, wandelstokken, zweepen, rijzweepen, alsmede delen daarvan
- Hoofdstuk 67: Geprepareerde veren en geprepareerd dons en artikelen van veren of van dons; kunstbloemen; werken van mensenhaar
- Hoofdstuk 68: Werken van steen, van gips, van cement, van asbest, van mica en van dergelijke stoffen
- Hoofdstuk 69: Keramische producten
- Hoofdstuk 70: Glas en glaswerk
- Hoofdstuk 71: Echte parels, natuurlijke en andere edelstenen en halfedelstenen, edele metalen en metalen geplaatst met edele metalen, alsmede werken daarvan; fancy-bijouterieën
- Hoofdstuk 72: Munten (uitsluitend voor Oostenrijk en Zweden)
- Hoofdstuk 73: Gietijzer, ijzer en staal
- Hoofdstuk 74: Koper
- Hoofdstuk 75: Nikkel
- Hoofdstuk 76: Aluminium
- Hoofdstuk 77: Magnesium, beryllium
- Hoofdstuk 78: Lood
- Hoofdstuk 79: Zink
- Hoofdstuk 80: Tin
- Hoofdstuk 81: Andere onedele metalen
- Hoofdstuk 82: Gereedschap; messenmakerswerk, lepels en vorken, van onedel metaal
met uitzondering van:
ex 82.05: gereedschap (niet voor Oostenrijk)
ex 82.07: stukken gereedschap
ex 82.08: handgereedschap (niet voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 83: Allerlei werken van onedele metalen
- Hoofdstuk 84: Stoomketels, machines, toestellen en mechanische werktuigen
met uitzondering van:
ex 84.06: motoren
ex 84.08: andere voortstuwingsmiddelen
ex 84.45: machines
ex 84.53: automatische gegevensverwerkende machines (niet voor Oostenrijk)
ex 84.55: delen van machines van onderverdeling 84.53 (niet voor Oostenrijk en Zweden)
ex 84.59: kernreactoren (niet voor Oostenrijk en Zweden)

- Hoofdstuk 85: Elektrische machines, apparaten en toestellen; artikelen voor elektrotechnisch gebruik
met uitzondering van:
ex 85.03: elektrische batterijen (uitsluitend voor Oostenrijk)
ex 85.13: telecommunicatie
ex 85.15: zendtoestellen
- Hoofdstuk 86: Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen; niet elektrische signaal- en waarschuwingstoestellen voor het verkeer
met uitzondering van:
ex 86.02: gepantserde locomotieven
ex 86.03: andere gepantserde locomotieven
ex 86.05: gepantserde wagons
ex 86.06: rijdende werkplaatsen
ex 86.07: wagons
- Hoofdstuk 87: Automobielen, tractoren, rijwielen, motorrijwielen en andere voertuigen, voor vervoer over land
met uitzondering van:
ex 87.08: gevechtswagens en pantserauto's
ex 87.01: tractoren
ex 87.02: militaire voertuigen
ex 87.03: takelwagens
ex 87.09: motorrijwielen
ex 87.14: aanhangwagens
- Hoofdstuk 88: Luchtvaartuigen en delen daarvan (uitsluitend voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 89: Scheepvaart
met uitzondering van:
ex 89.01: oorlogsschepen (uitsluitend voor Oostenrijk)
ex 89.01A: oorlogsschepen (niet voor Oostenrijk)
ex 89.03: ander drijvend materieel (uitsluitend voor Oostenrijk)
- Hoofdstuk 90: Optische instrumenten, apparaten en toestellen; instrumenten, apparaten en toestellen voor de fotografie en de cinematografie; meet-, verificatie-, controle- en precisie-instrumenten, -apparaten en -toestellen; medische en chirurgische instrumenten, apparaten en toestellen
met uitzondering van:
ex 90.05: binocles
ex 90.13: diverse instrumenten, lasers
ex 90.14: telemeters
ex 90.28: elektrische of elektronische meetinstrumenten
ex 90.11: microscopen (niet voor Oostenrijk en Zweden)
ex 90.17: instrumenten voor de geneeskunde (niet voor Oostenrijk en Zweden)
ex 90.18: toestellen voor mechanische therapie (niet voor Oostenrijk en Zweden)
ex 90.19: orthopedische toestellen (niet voor Oostenrijk en Zweden)
ex 90.20: röntgentoestellen (niet voor Oostenrijk en Zweden)

Hoofdstuk 91:	Uurwerken
Hoofdstuk 92:	Muziekinstrumenten; toestellen voor het opnemen of het weergeven van geluid, toestellen voor het opnemen of het weergeven van geluid en beelden voor televisie; delen en toebehoren van deze instrumenten en toestellen
Hoofdstuk 94:	Meubelen (ook voor medisch of voor chirurgisch gebruik); artikelen voor bedden en dergelijke artikelen <i>met uitzondering van:</i> ex 94.01A: zitmeubelen voor vliegtoestellen (niet voor Oostenrijk)
Hoofdstuk 95:	Stoffen geschikt om te worden gesneden of te worden gevormd, in bewerkte staat (werken daaronder begrepen)
Hoofdstuk 96:	Borstelwerk, kwasten en penselen, bezems, poederkwastjes en zeven
Hoofdstuk 97:	Speelgoed, spellen, artikelen voor ontspanning en sportartikelen; delen en toebehoren daarvan
Hoofdstuk 98:	Diverse werken

BIJLAGE VI

DEFINITIE VAN ENKELE TECHNISCHE SPECIFICATIES

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „technische specificatie”, in geval van overheidsopdrachten voor leveringen of voor diensten: een specificatie die voorkomt in een document ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product, zoals het niveau van kwaliteit of gebruiksgeschiktheid, veiligheid of afmetingen, met inbegrip van de voor het product geldende voorschriften inzake handelsbenaming, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, en overeenstemmingsbeoordelingsprocedures;
    - b) „technische specificaties”, in geval van overheidsopdrachten voor werken: alle technische voorschriften, met name die welke zijn opgenomen in het bestek, die een omschrijving geven van de vereiste kenmerken van een werk, een materiaal, een product of een levering en aan de hand waarvan op objectieve wijze een werk, een materiaal, een product of een levering zodanig kan worden omschreven dat dit beantwoordt aan het gebruik waarvoor het door de aanbestedende dienst is bestemd. Tot deze kenmerken behoren ook het niveau van kwaliteit of gebruiksgeschiktheid, veiligheid, afmetingen, met inbegrip van overeenstemmingsbeoordelingsprocedures, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking en markering en etikettering. Zij omvatten eveneens de voorschriften voor het ontwerpen en het berekenen van het werk, de voorwaarden voor proefnemingen, controle en oplevering van de werken, alsmede de bouwtechnieken of bouwwijzen en alle andere technische voorwaarden die de aanbestedende dienst bij algemene dan wel bijzondere maatregel kan voorschrijven met betrekking tot de voltooide werken en tot de materialen of bestanddelen waaruit deze werken zijn samengesteld;
  2. „norm”: een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is goedgekeurd, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:
    - internationale normen, dat wil zeggen normen die door een internationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
    - Europese normen, dat wil zeggen normen die door een Europese normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
    - nationale normen, dat wil zeggen normen die door een nationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
  3. „Europese technische goedkeuring”: op de bevinding dat aan de essentiële eisen wordt voldaan gebaseerde, gunstig uitgevallen technische beoordeling waarbij een product, gezien zijn intrinsieke eigenschappen en de voor de toepassing en het gebruik ervan vastgestelde voorwaarden, geschikt wordt verklaard voor het gebruik voor bouwdoeleinden. De Europese technische goedkeuring wordt afgegeven door de te dien einde door de lidstaat erkende instelling;
  4. „gemeenschappelijke technische specificaties”: technische specificaties die zijn opgesteld volgens een door de lidstaten erkende procedure die in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* wordt bekendgemaakt.
  5. „technisch referentiekader”: ieder ander product dan de officiële normen, dat door de Europese normalisatie-instellingen is opgesteld volgens procedures die aan de ontwikkeling van de marktbehoeften zijn aangepast.
-

BIJLAGE VII A

Inlichtingen die in aankondigingen van overheidsopdrachten moeten worden opgenomen**Voor aankondiging**

1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst en, indien het een andere dienst betreft, van de dienst waar nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.
2. Aard en hoeveelheid of waarde van de te leveren producten, referentienummer van de nomenclatuur,

hetzij totaal geraamd bedrag van de aankopen voor elk van de in bijlage I A opgenomen categorieën van diensten,

hetzij aard en omvang van de werken en plaats van uitvoering; indien het werk in verschillende percelen is verdeeld, belangrijkste kenmerken van deze percelen in verhouding tot het werk; indien beschikbaar, raming van de kostenmarge van de voorgenomen werken.
3. Beoogde data voor de aanvang van de procedure(s) voor het plaatsen van de opdracht(en), in geval van overheidsopdrachten voor diensten per categorie.
4. Indien van toepassing, de vermelding of het om een raamovereenkomst gaat.
5. Eventueel andere informatie.
6. Datum van verzending van de aankondiging.
7. De vermelding of de opdracht onder de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten valt.

Aankondiging van overheidsopdrachten

OPENBARE EN NIET-OPENBARE PROCEDURE EN PROCEDURE VAN GUNNING DOOR ONDERHANDELINGEN:

1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst.
2. a) Wijze van aanbesteding.

b) Indien van toepassing, motivering van de toepassing van de versnelde procedure (in geval van een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen).

c) Indien van toepassing, vermelden of het om een raamovereenkomst gaat.
3. Vorm van de opdracht.
4. Plaats van levering van de producten of diensten of plaats van uitvoering van de werken.
5. a) Overheidsopdrachten voor leveringen:
  - Aard van de te leveren producten, met name met vermelding of de aanbesteding betrekking heeft op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan, referentienummer van de nomenclatuur. Hoeveelheid te leveren producten, met name onder vermelding van de opties voor latere aankopen en, indien bekend, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. In het geval van regelmatig dan wel binnen een bepaalde periode terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien bekend, van een tijdschema voor de beoogde vervolgoopdrachten voor leveringen.
- b) Overheidsopdrachten voor diensten:
  - Categorie waartoe de dienst behoort, en beschrijving. Referentienummer van de nomenclatuur. Hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding met name van de opties voor latere aankopen en, indien bekend, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. In het geval van regelmatig dan wel binnen een bepaalde periode terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien bekend, van een tijdschema voor de beoogde vervolgoopdrachten voor diensten.
  - Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.

- Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling.
  - Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de dienst wordt belast, dienen op te geven.
- c) Overheidsopdrachten voor werken:
- Aard, omvang en algemene kenmerken van de werken. Vermelding met name van de opties voor latere werken en, indien bekend, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties.
  - Indien het werk of de opdracht in verschillende percelen is verdeeld, de orde van grootte van de percelen.
  - Gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.
6. Wanneer de opdrachten in partijen/kavels zijn verdeeld, vermelding van de mogelijkheid voor de economische subjecten om voor één, meer en/of alle partijen/kavels in te schrijven.
7. Uiterste datum voor de uitvoering van de leveringen/diensten/werken of looptijd van de opdracht voor leveringen/diensten/werken; voorzover mogelijk, uiterste datum voor aanvang van de levering van de producten, de verlening van de diensten of, voorzover mogelijk, uiterste datum voor de aanvang van de werken.
8. Voor raamovereenkomsten: beoogd aantal economische subjecten dat zal deelnemen, looptijd van de beoogde overeenkomst onder vermelding van, in voorkomend geval, de redenen voor een looptijd van meer dan drie jaar, de totale geraamde waarde van de leveringen/diensten/werken voor de gehele looptijd van de raamovereenkomst en de waarde en frequentie van de te plaatsen opdrachten.
9. Indien van toepassing, verbod op varianten.
10. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.
11. In geval van een openbare procedure:
- a) Naam en adres van de dienst waar het bestek en aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd.
  - b) Indien van toepassing, de uiterste datum voor deze aanvraag.
  - c) Indien van toepassing, het bedrag dat voor het verkrijgen van de genoemde documentatie moet worden betaald en wijze van betaling.
12. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen (openbare procedure).
- b) Uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming (niet-openbare procedure en procedure van gunning via onderhandelingen).
- c) Adres waar zij moeten worden ingediend.
- d) Taal of talen waarin zij moeten worden gesteld.
13. In geval van een openbare procedure:
- a) Personen die bij de opening van de inschrijvingen worden toegelaten.
  - b) Dag, uur en plaats van de opening.
14. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.
15. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.
16. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.
17. Gegevens over de situatie van het economische subject, alsmede de nodige gegevens en bescheiden voor de beoordeling van de economische en technische minimumeisen waaraan het economische subject moet voldoen. Niveau van eventueel vereiste specifieke bekwaamheden.
18. Minimaal aantal en, in voorkomend geval, maximaal aantal gegadigden dat de aanbestedende dienst voornemens is uit te nodigen tot inschrijving (niet-openbare procedure en procedure van gunning via onderhandelingen).
19. Termijn gedurende welke de inschrijver zijn inschrijving gestand moet doen (openbare procedure).
20. Indien van toepassing, naam en adres van reeds door de aanbestedende dienst geselecteerde economische subjecten (procedure van gunning via onderhandelingen).

21. Gunningscriteria. Criteria voor de vaststelling van de economisch voordeligste inschrijving en de weging ervan voor niet-openbare procedures en procedures van gunning via onderhandelingen. In geval van een openbare procedure moeten deze criteria en de weging ervan worden vermeld wanneer zij niet in het bestek zijn opgenomen.
22. Datum (data) van bekendmaking van de vooraankondiging overeenkomstig de technische specificaties voor de bekendmaking als vermeld in bijlage VIII of vermelding van de niet-bekendmaking ervan.
23. Datum van verzending van de aankondiging.
24. Vermelding of de opdracht onder de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten valt.

Aankondiging van geplaatste opdrachten

1. Naam en adres van de aanbestedende dienst.
2. Gevolgde aanbestedingsprocedure. In geval van een procedure van gunning via onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van de opdracht, motivering van de keuze van de procedure (artikel 28).
3. Overheidsopdrachten voor leveringen: aard en hoeveelheid van de geleverde producten, indien van toepassing, uitgesplitst per leverancier; referentienummer van de nomenclatuur.

Overheidsopdrachten voor diensten: categorie waartoe de dienst behoort, en beschrijving van de dienst; referentienummer van de nomenclatuur; hoeveelheid afgenomen diensten.

Overheidsopdrachten voor werken: aard en omvang van de werkzaamheden en algemene kenmerken van het werk.
4. Datum van de plaatsing van de opdracht.
5. Gunningscriteria.
6. Aantal ontvangen inschrijvingen.
7. Naam en adres van de begunstigde(n).
8. Betaalde prijs of prijzen (minimum/maximum).
9. Waarde van de geselecteerde offerte(s) of de hoogste en de laagste offerte die bij de gunning in aanmerking zijn genomen.
10. Indien van toepassing, gedeelte van de opdracht dat, onder vermelding van de waarde, aan derden in onderaanneming kan worden gegeven.
11. Datum van bekendmaking van de aankondiging van de opdracht overeenkomstig de technische specificaties voor de bekendmaking als vermeld in bijlage VIII.
12. Datum van verzending van deze aankondiging.

BIJLAGE VII B

Inlichtingen die in aankondigingen van prijsvragen voor diensten moeten worden opgenomen

Aankondiging van prijsvragen

1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst en van de dienst waar aanvullende documentatie kan worden verkregen.
2. Beschrijving van het ontwerp.
3. Aard van de prijsvraag: openbaar of niet-openbaar.
4. Bij openbare prijsvragen: uiterste datum voor de ontvangst van de ontwerpen.
5. Bij niet-openbare prijsvragen:
  - a) beoogd aantal deelnemers;
  - b) indien van toepassing, namen van reeds geselecteerde deelnemers;

- c) criteria voor de selectie van de deelnemers;
- d) uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.
- 6. Indien van toepassing, vermelding of de deelneming aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
- 7. Criteria die bij de beoordeling van de ontwerpen zullen worden gehanteerd.
- 8. Indien van toepassing, namen van de geselecteerde juryleden.
- 9. Vermelding of de beslissing van de jury bindend is voor de aanbestedende dienst.
- 10. Indien van toepassing, aantal prijzen en waarde ervan.
- 11. Indien van toepassing, nadere gegevens over vergoedingen aan alle deelnemers.
- 12. Vermelding of de winnaars recht hebben op eventuele vervolgoopdrachten.
- 13. Datum van verzending van de aankondiging.

Aankondiging van uitslagen van prijsvragen

- 1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst.
- 2. Beschrijving van het ontwerp.
- 3. Totaal aantal deelnemers.
- 4. Aantal buitenlandse deelnemers.
- 5. Winnaar(s) van de prijsvraag.
- 6. Indien van toepassing, toegekende prijs of prijzen.
- 7. Verwijzing naar de aankondiging van de prijsvraag.
- 8. Datum van verzending van de aankondiging.

BIJLAGE VII C

Inlichtingen die in aankondigingen van concessieovereenkomsten voor openbare werken moeten worden opgenomen

- 1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst.
- 2. a) Plaats van uitvoering.
  - b) Voorwerp van de concessie; aard en omvang van de prestaties.
- 3. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen.
  - b) Adres waar zij moeten worden ingediend.
  - c) Taal of talen waarin zij moeten worden gesteld.
- 4. Persoonlijke, technische en financiële eisen waaraan de gegadigden moeten voldoen.
- 5. Gunningscriteria.
- 6. Indien van toepassing, minimumpercentage van de aan derden toevertrouwde werken.
- 7. Datum van verzending van de aankondiging.

BIJLAGE VII D

Inlichtingen die in aankondigingen van door de concessiehouder geplaatste opdrachten voor werken moeten worden opgenomen

1. a) Plaats van uitvoering:
  - b) Aard en omvang van de te verrichten werkzaamheden en algemene kenmerken van het werk.
2. Eventueel opgelegde uitvoeringstermijn.
3. Naam en adres van de organisatie waar het bestek en aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd.
4. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming en/of van de inschrijvingen.
  - b) Adres waar zij moeten worden ingediend.
  - c) Taal of talen waarin zij moeten worden gesteld.
5. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.
6. Economische en technische eisen waaraan de aannemer moet voldoen.
7. Gunningscriteria.
8. Datum van verzending van de aankondiging.

BIJLAGE VIII

TECHNISCHE SPECIFICATIES VOOR DE BEKENDMAKING

1. Bekendmaking van aankondigingen
  - a) Wanneer de aanbestedende diensten krachtens deze richtlijn bepaalde informatie bekend moeten maken, moeten zij deze informatie in het vereiste formaat hetzij via elektronische weg, overeenkomstig punt 3, hetzij op een andere wijze aan het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen toezenden.
  - b) Bij een versnelde procedure zoals bedoeld in artikel 37, lid 9, moet de aankondiging hetzij per fax, hetzij langs elektronische weg, overeenkomstig punt 3, worden toegezonden.
  - c) De in de artikelen 34, 59, 66 en 72 bedoelde aankondigingen worden via het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen bekendgemaakt.

De aanbestedende diensten kunnen deze informatie bovendien in een „kopersprofiel”, zoals omschreven in punt 2, onder b), op het internet bekendmaken.
  - d) Het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen zendt de aanbestedende dienst een bevestiging van de bekendmaking van de verstrekte informatie waarin de datum van bekendmaking is vermeld. Deze bevestiging dient tot bewijs van daadwerkelijke bekendmaking.
2. Bekendmaking van aanvullende of bijkomende informatie
  - a) De aanbestedende diensten wordt aangeraden het volledige bestek op het internet bekend te maken. De aanbestedende diensten die een bestek op deze wijze beschikbaar stellen, moeten in de aankondiging van de opdracht, zoals bedoeld in artikel 34, lid 2, artikel 59, lid 1, en de artikelen 66 en 72, het internetadres vermelden waarop deze documentatie beschikbaar is.
  - b) De aanbestedende diensten wordt aangeraden hun „kopersprofiel” op het internet bekend te maken. Dit profiel kan informatie bevatten over lopende aanbestedingsprocedures, voorgenomen aankopen, geplaatste opdrachten, geannuleerde procedures, alsmede alle nuttige algemene informatie, zoals een contactpunt, een telefoon- en faxnummer, een postadres en een e-mailadres.
3. Verzending langs elektronische weg

Bij verzending langs elektronische weg moet worden voldaan aan de regels die vermeld zijn op het internetadres: „<http://simap.eu.int>”.

BIJLAGE IX

REGISTERS

BIJLAGE IX A

Overheidsopdrachten voor leveringen

De bedoelde beroeps- of handelsregisters, verklaringen of attesten zijn:

- voor België: „Handelsregister — Registre du commerce”;
- voor Denemarken: „Aktieselskabsregistret”, „Foreningsregistret” en „Handelsregistret”;
- voor Duitsland: „Handelsregister” en „Handwerksrolle”;
- voor Griekenland: „Βιοτεχνικό ή Βιομηχανικό ή Εμπορικό Επιμελητήριο”;
- voor Spanje: „Registro Mercantil” of, voor natuurlijke personen die niet ingeschreven zijn, een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen;
- voor Frankrijk: „Registre du commerce” en „Répertoire des métiers”;
- voor Italië: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato” und „Registro delle Commissioni provinciali per l'artigianato”;
- voor Luxemburg: „Registre aux firmes” en „Rôle de la Chambre des métiers”;
- voor Nederland: „Handelsregister”;
- Oostenrijk: „Firmenbuch”, „Gewerberegister”, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”;
- voor Portugal: „Registro Nacional das Pessoas Colectivas”;
- voor Finland: „Kaupparekisteri”, „Handelsregistret”;
- voor Zweden: „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”.
- voor het Verenigd Koninkrijk en voor Ierland: de leverancier kan verzocht worden een attest over te leggen van de „Registrar of Companies” of van de „Registrar of Friendly Societies” waaruit blijkt dat het bedrijf van de leverancier „incorporated” of „registered” is, of, bij ontstentenis daarvan, een attest dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen in het land waar hij zich op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam heeft gevestigd.

BIJLAGE IX B

Overheidsopdrachten voor diensten

De bedoelde beroeps- of handelsregisters, verklaringen of attesten zijn:

- voor België: „Handelsregister— Registre du commerce” en „Beroepsorden — Ordres professionnels”;
- voor Denemarken: „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen”;
- voor Duitsland: „Handelsregister”, „Handwerksrolle” en „Vereinsregister”;
- voor Griekenland: de dienstverlener kan worden verzocht om een verklaring onder ede ten overstaan van een notaris betreffende de uitoefening van het betrokken beroep; in de in de geldende wettelijke regeling bepaalde gevallen, voor het verrichten van de in bijlage I A vermelde diensten voor onderzoek, het beroepsregister „Μητρώο Μελετητών”, alsmede „Μητρώο Γραφείων Μελετών”;
- voor Spanje: „Registro Central de Empresas Consultoras y de Servicios del Ministerio de Economía y Hacienda”;
- voor Frankrijk: „Registre du commerce” en „Répertoire des métiers”;
- voor Italië: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”, of „registro delle commissioni provinciali per l'artigianato” of „Consiglio nazionale degli ordini professionali”;
- voor Luxemburg: „Registre aux firmes” en „Rôle de la Chambre des métiers”;
- voor Nederland: „Handelsregister”;
- voor Oostenrijk: „Firmenbuch”, „Gewerberegister”, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”;
- voor Portugal: „Registro nacional das Pessoas Colectivas”;
- voor Finland: „Kaupparekisteri”/„Handelsregistret”;
- voor Zweden: „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”;

- voor het Verenigd Koninkrijk en voor Ierland: de dienstverlener kan verzocht worden een attest van de „Registrar of Companies” of de „Registrar of Friendly Societies” over te leggen of, bij ontstentenis daarvan, een attest dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het desbetreffende beroep uit te oefenen in het land waar hij zich heeft gevestigd op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam.

BIJLAGE IX C

Overheidsopdrachten voor werken

De beroepsregisters, verklaringen of attesten voor elke lidstaat zijn:

- voor België: „Handelsregister — Registre du Commerce”;
- voor Denemarken: „Handelsregistret”, „Aktieselskabsregistret” of „Erhvervsregistret”;
- voor Duitsland: „Handelsregister” en „Handwerksrolle”;
- voor Griekenland: het Register van erkende ondernemingen („Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων” — ΜΕΕΠ) van het ministerie voor Milieu, Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken (ΥΠΕΧΩΔΕ);
- voor Spanje: „Registro oficial de Contratistas del Ministerio de Industria, Comercio y Turismo”;
- voor Frankrijk: „Registre du commerce” en „Répertoire des métiers”;
- voor Italië: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”;
- voor Luxemburg: „Registre aux firmes” en „Rôle de la Chambre des métiers”;
- voor Nederland: „Handelsregister”;
- voor Oostenrijk: „Firmenbuch”, „Gewerberegister”, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”;
- voor Portugal: „Comissão de Alvarás de Empresas de Obras Públicas e Particulares (CAEOPP)”;
- voor Finland: „Kaupparekisteri”, „Handelsregistret”;
- voor Zweden: „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”;
- voor het Verenigd Koninkrijk en voor Ierland: de aannemer kan verzocht worden een attest van de „Registrar of Companies” of de „Registrar of Friendly Societies” over te leggen of, bij ontstentenis daarvan, een attest dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen in het land waar hij zich op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam heeft gevestigd.

BIJLAGE X

Uiterste termijnen voor omzetting

(artikel 80, tweede alinea)

Richtlijn	Uiterste data voor omzetting en toepassing
92/50/EEG (PB L 209 van 24.7.1992) Oostenrijk, Finland, Zweden ⁽¹⁾	1 juli 1993 1 januari 1995
93/36/EEG (PB L 199 van 9.8.1993) Oostenrijk, Finland, Zweden ⁽¹⁾	13 juni 1994 1 januari 1995
93/37/EEG (PB L 199 van 9.8.1993) codificatie van de Richtlijnen:	
— 71/305/EEG (PB L 185 van 16.8.1971)	
— EG-6	30 juli 1972
— DK, IRL, UK	1 januari 1973
— Griekenland	1 januari 1981
— Spanje, Portugal	1 januari 1986
— Oostenrijk, Finland, Zweden ⁽¹⁾	1 januari 1995
— 89/440/EEG (PB L 210 van 21.7.1989)	
— EG-9	19 juli 1990
— Griekenland, Spanje, Portugal	1 maart 1992
— Oostenrijk, Finland, Zweden ⁽¹⁾	1 januari 1995
97/52/EEG (PB L 328 van 28.11.1997)	13 oktober 1998

⁽¹⁾ EER: 1 januari 1994.

BIJLAGE XI

CONCORDANTIETABEL ⁽¹⁾

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 1, lid 1	Art. 1, eerste regel, aangepast	Art. 1, eerste regel, aangepast	Art. 1, eerste regel, aangepast		
Art. 1, lid 2, eerste alinea	—	Art. 1, onder a)	—		Gewijzigd
Art. 1, lid 2, tweede alinea	Art. 1, onder a)	—	—		Gewijzigd
Art. 1, lid 2	—	—	Art. 1, onder a) en onder c)		Gewijzigd
Art. 1, lid 3, eerste alinea	—	Art. 1, onder a), laatste zin, aangepast	—		
Art. 1, lid 3, tweede alinea	Art. 2	—			
Art. 1, lid 3, derde alinea, onder c)	16e overweging, aangepast	—	—		
Art. 1, lid 4, eerste alinea	Art. 1, onder c), eerste zin, aangepast	—	—		
Art. 1, lid 4, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 4, derde alinea	Art. 1, onder c), tweede zin	Art. 1, onder c)	Art. 1, onder b)		Gewijzigd
Art. 1, lid 5	Art. 1, onder b), aangepast	Art. 1, onder b), aangepast	Art. 1, onder b), aangepast		
Art. 1, lid 6	Art. 1, onder d), e) en f), aangepast	Art. 1, onder d), e) en f)	Art. 1, onder e), f), g), aangepast		
Art. 1, lid 7	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 8	—	—	—		neu
Art. 1, lid 9	Art. 1, onder g)	—	—		
Art. 1, lid 10	—	—	Art. 1, onder d)		
Art. 1, lid 11	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 12	—	—	—		Nieuw

⁽¹⁾ De vermelding „aangepast” betekent dat het gaat om een nieuwe formulering van de tekst zonder dat de inhoud van de tekst van de ingetrokken richtlijnen is gewijzigd. Wijzigingen van de inhoud van de bepalingen van de ingetrokken richtlijnen worden aangegeven met de vermelding „gewijzigd”. Deze vermelding staat in de laatste kolom wanneer de wijziging betrekking heeft op de bepalingen van de drie ingetrokken richtlijnen. De vermelding „gewijzigd” staat in de kolom van de desbetreffende richtlijn of richtlijnen, wanneer de wijziging slechts op een of twee richtlijnen betrekking heeft.

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 1, lid 13	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 14	—	—	—		Nieuw
Art. 2	Art. 3, lid 2	Art. 5, lid 7	Art. 6, lid 6		Gewijzigd
Art. 3, lid 1	Art. 26, lid 1, gewijzigd	Art. 18, aangepast	Art. 21, gewijzigd		
Art. 3, lid 2	Art. 26, leden 2 en 3	—	—		
Art. 4	Art. 38 bis, aangepast	Art. 28, gewijzigd	Art. 33 bis, aangepast		
Art. 5	—	Art. 15, lid 2, aangepast	—		
Art. 6	—	—	—		Nieuw
Art. 7	Art. 4, lid 1, aangepast	Art. 3, aangepast	—		
Art. 8, onder a) en b)	Art. 7, lid 1, onder a)	Art. 5, lid 1, onder a)	—		Gewijzigd
Art. 8, onder c)	—	—	Art. 6, lid 1, onder a)		Gewijzigd
Art. 9	Art. 3, lid 3, en art. 7, lid 1, onder a)	—	Art. 2, en art. 6, lid 1, onder b)		Gewijzigd
Art. 10	—	—	—		Nieuw
Art. 11, lid 1	—	Art. 5, lid 1, onder b)	—		
Art. 11, lid 2	—	Art. 5, lid 6	—		
Art. 11, lid 3	—	Art. 5, lid 2	—		
Art. 11, lid 4	—	Art. 5, lid 3	—		
Art. 11, lid 5	—	Art. 5, lid 4	—		
Art. 11, lid 6, onder f)	—	Art. 5, lid 5	—		
Art. 12, lid 1	Art. 7, lid 2	—	—		
Art. 12, lid 2	Art. 7, lid 7	—	—		
Art. 12, lid 3	Art. 7, lid 4, eerste alinea	—	—		
Art. 12, lid 4, onder d)	Art. 7, lid 4, tweede alinea	—	—		
Art. 12, lid 5, onder e)	Art. 7, lid 4, derde alinea	—	—		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 12, lid 6, onder f)	Art. 7, lid 5	—	—		
Art. 12, lid 7, onder g)	Art. 7, lid 6	—	—		
Art. 12, lid 8, onder h)	Art. 7, lid 3	—	—		
Art. 13, lid 1	—	—	Art. 6, lid 5		
Art. 13, lid 2, onder b)	—	—	Art. 6, lid 4		
Art. 13, lid 3, onder c)	—	—	Art. 6, lid 3, aangepast		
Art. 14	Art. 1, onder a), punt ii)	Art. 2, onder a)	Art. 4, onder a)		Gewijzigd
Art. 15	—	—	—		Nieuw
Art. 16	Art. 4, lid 2	Art. 2, lid 1, onder b)	Art. 4, onder b)		
Art. 17, onder a)	Art. 5, onder a), aangepast	Art. 4, onder a), aangepast	Art. 5, onder a), aangepast		
Art. 17, onder b) en c)	Art. 5, onder b) en c)	Art. 4, onder b) en c)	Art. 5, onder b) en c)		
Art. 18	Art. 1, onder a), punten iii) t/m ix)	—	—		
Art. 19	Art. 6	—	—		
Art. 20	Art. 8	—	—		
Art. 21	Art. 9	—	—		
Art. 22	Art. 10	—	—		
Art. 23	—	—	—		Nieuw
Art. 24	Art. 14	Art. 8	Art. 10		Gewijzigd
Art. 25, lid 1	Art. 24, lid 1, eerste alinea, eerste zin	Art. 16, lid 1, eerste alinea	Art. 19, eerste alinea		Gewijzigd
Art. 25, lid 2	Art. 24, lid 1, eerste alinea, tweede zin	Art. 16, lid 1, tweede alinea	Art. 19, tweede alinea		
Art. 25, lid 3	Art. 24, lid 1, tweede alinea	Art. 16, lid 1, derde alinea	Art. 19, derde alinea		Gewijzigd
Art. 25, lid 4, eerste alinea	—	Art. 16, lid 2	—		
Art. 25, lid 4, tweede alinea	Art. 24, lid 2	—	—		
Art. 26	Art. 25, aangepast	Art. 17, aangepast	Art. 20, aangepast		Gewijzigd
Art. 27	Art. 28, aangepast	—	Art. 23, aangepast		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 28, lid 1	Art. 11, lid 1, aangepast	Art. 6, lid 1, aangepast	Art. 7, lid 1, aangepast		
Art. 28, lid 2	Art. 11, lid 4, aangepast	Art. 6, lid 4, aangepast	Art. 7, lid 4, aangepast		
Art. 28, lid 3	—	—	—		
Art. 29, punt 1, onder a)	Art. 11, lid 2, onder a)	Art. 6, lid 2	Art. 7, lid 2, onder a)		
Art. 29, punt 1, onder b)	—	—	—		Nieuw
Art. 29, punt 2	Art. 11, lid 2, onder b)	—	Art. 7, lid 2, onder c)		
Art. 29, punt 3	Art. 11, lid 2, onder c)	—	—		
Art. 29, punt 4	—	—	Art. 7, lid 2, onder b)		
Art. 30	—	—	—		Nieuw
Art. 31, punt 1, onder a)	Art. 11, lid 3, onder a)	Art. 6, lid 3, onder a)	Art. 7, lid 3, onder a)		
Art. 31, punt 1, onder b)	Art. 11, lid 3, onder b)	Art. 6, lid 3, onder c)	Art. 7, lid 3, onder b)		
Art. 31, punt 1, onder c)	Art. 11, lid 3, onder d)	Art. 6, lid 3, onder d)	Art. 7, lid 3, onder c)		
Art. 31, punt 2, onder a)	—	Art. 6, lid 3, onder b)	—		
Art. 31, punt 2, onder b)	—	Art. 6, lid 3, onder e)	—		
Art. 31, punt 3	Art. 11, lid 3, onder c)	—	—		
Art. 31, punt 4, onder a)	Art. 11, lid 3, onder e)	—	Art. 7, lid 3, onder d)		
Art. 31, punt 4, onder b)	Art. 11, lid 3, onder f)	—	Art. 7, lid 3, onder e)		
Art. 32	—	—	—		Nieuw
Art. 33	—	—	Art. 9		
Art. 34, lid 1, eerste alinea, onder a), eerste alinea	—	Art. 9, lid 1, eerste alinea	—		
Art. 34, lid 1, eerste alinea, onder a), tweede alinea	—	Art. 9, lid 1, tweede alinea	—		Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 34, lid 1, eerste alinea, onder b)	Art. 15, lid 1	—	—		
Art. 34, lid 1, eerste alinea, onder c)	—	—	Art. 11, lid 1		
Art. 34, lid 1, tweede alinea	Art. 17, lid 2, tweede alinea	Art. 9, lid 5, tweede alinea	—		
Art. 34, lid 1, derde alinea	—	—	Art. 11, lid 7, tweede alinea		
Art. 34, lid 1, vierde alinea	—	Art. 9, lid 1, tweede alinea, tweede zin	—		
Art. 34, lid 2	Art. 15, lid 2	Art. 9, lid 2	Art. 11, lid 2		
Art. 34, lid 3, eerste alinea	Art. 16, lid 1	Art. 9, lid 3, eerste zin	Art. 11, lid 5, eerste zin		Gewijzigd
Art. 34, lid 3, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 34, lid 3, derde alinea	Art. 16, lid 3	—	—		
Art. 34, lid 3, vierde alinea	Art. 16, lid 5	Art. 9, lid 3, tweede zin	Art. 11, lid 5, tweede zin		
Art. 35, lid 1	Art. 17, lid 1	Art. 9, lid 4	Art. 11, lid 6		
Art. 35, leden 2, 3 en 4	—	—	—		Nieuw
Art. 35, lid 5	Art. 17, lid 4	Art. 9, lid 6	Art. 11, lid 8		Gewijzigd
Art. 35, lid 6	—	—	—		Nieuw
Art. 35, lid 7	Art. 17, lid 6	Art. 9, lid 9	Art. 11, lid 11		Gewijzigd
Art. 35, lid 8	Art. 17, lid 8	Art. 9, lid 11	Art. 11, lid 13		Gewijzigd
Art. 35, lid 9	Art. 17, lid 7	Art. 9, lid 10	Art. 11, lid 12		
Art. 36	Art. 21	Art. 13	Art. 17		Gewijzigd
Art. 37, leden 1 t/m 8	Art. 18, leden 1, 2 en 5, en Art. 19, leden 1, 3 en 7	Art. 10, leden 1 en 1 bis, en Art. 11, leden 1, 3, 3 t/m 6	Art. 12, leden 1, 2 en 5		Gewijzigd
Art. 37, lid 9	Art. 20, lid 1	Art. 12, lid 1 en 3	Art. 14, lid 1		Gewijzigd
Art. 38	Art. 18, leden 3 en 4, Art. 19, lid 6, en art. 20, lid 2, aangepast	Art. 10, leden 2 en 3, Art. 11, lid 5, en art. 12, lid 2, aangepast	Art. 12, leden 3 en 4, Art. 13, lid 6, en art. 14, lid 2, aangepast		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 39	Art. 19, lid 5, en art. 20, lid 3	Art. 11, lid 4, en art. 12, lid 3	Art. 13, lid 5, en art. 14, lid 3		Gewijzigd
Art. 40	Art. 19, lid 2, en art. 20, lid 3	Art. 11, lid 2, en art. 12, lid 3	Art. 13, lid 2, en art. 14, lid 3		Gewijzigd
Art. 41, lid 1	Art. 12, lid 1, aangepast	Art. 7, lid 1, aangepast	Art. 8, lid 1, aangepast		
Art. 41, lid 2	Art. 12, lid 2	Art. 7, lid 2, aangepast	Art. 8, lid 2, aangepast		
	Art. 12, lid 2, laatste zin	Art. 7, lid 2, laatste zin	Art. 8, lid 2, laatste zin		Vervallen
Art. 42	Art. 23, lid 2	Art. 15, lid 3	Art. 18, lid 2		Gewijzigd
Art. 43	Art. 12, lid 3	Art. 7, lid 3	Art. 8, lid 3		Gewijzigd
Art. 44, lid 1	Art. 23, lid 1, aangepast	Art. 15, lid 1, aangepast	Art. 18, lid 1, aangepast		
Art. 44, leden 2 t/m 5	—	—	—		Nieuw
Art. 44, lid 6	Art. 32, lid 4	Art. 23, lid 3	—		Gewijzigd
Art. 45, lid 1	Art. 27, lid 1, aangepast	Art. 19, lid 1, aangepast	Art. 22, lid 1, aangepast		
Art. 45, lid 2	Art. 27, lid 2, eerste alinea, en lid 3	Art. 19, lid 2, eerste alinea, en lid 3	Art. 22, lid 2, eerste alinea, en lid 3		Gewijzigd
	Art. 27, lid 2, tweede alinea, en lid 4	Art. 19, lid 2, tweede alinea, en lid 4	Art. 22, lid 2, tweede alinea, en lid 4		Vervallen
Art. 46, lid 1	—	—	—		Nieuw
Art. 46, lid 2, onder a) en b)	Art. 29, eerste alinea, onder a) en b), aangepast	Art. 20, lid 1, onder a) en b)	Art. 24, lid 1, onder a) en b), aangepast		
Art. 46, lid 2, onder c)	Art. 29, eerste alinea, onder c)	Art. 20, lid 1, onder c)	Art. 24, eerste alinea, onder c)		Gewijzigd
Art. 46, lid 2, onder d), e) en g)	Art. 29, eerste alinea, onder d), e) en g)	Art. 20, lid 1, onder c)	Art. 24, eerste alinea, onder d), e) en g)		
Art. 46, lid 2, onder f)	Art. 29, eerste alinea, onder f), gewijzigd	—	—		
Art. 46, lid 2, onder h)	—	—	—		Nieuw
Art. 46, leden 3, 4 en 5	Art. 29, tweede en derde en vierde alinea, aangepast	Art. 20, leden 2, 3 en 4, aangepast	Art. 24, tweede en derde en vierde alinea		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 47, eerste alinea	Art. 30, leden 1 en 3, eerste zin, aangepast	Art. 21, leden 1 en 2, eerste zin, aangepast	Art. 25, eerste zin, aangepast		
Art. 47, tweede alinea	Art. 30, lid 2	—	—		
Art. 48	Art. 31, aangepast	Art. 22, aangepast	Art. 26, aangepast		
Art. 48, lid 1, onder c)	Art. 31, lid 1, onder c)	Art. 22, lid 1, onder c)	Art. 26, lid 1, onder c)		Gewijzigd
Art. 49, lid 1	—	—	—		Nieuw
Art. 49, lid 2	—	Art. 23, lid 1	—		
Art. 49, lid 3	Art. 32, leden 1 en 2	—	—		
Art. 49, lid 4	—	—	Art. 27, lid 1		
Art. 49, lid 5	Art. 32, lid 3	Art. 23, lid 2	Art. 27, lid 2		
Art. 50	Art. 33	—	—		Gewijzigd
Art. 51	Art. 34	Art. 24	Art. 28		
Art. 52, lid 1	Art. 35, lid 1, aangepast	Art. 25, lid 1, aangepast	Art. 29, lid 1, aangepast		
Art. 52, lid 2	Art. 35, lid 2, aangepast	Art. 25, lid 2, aangepast	Art. 29, lid 2, aangepast		
Art. 52, lid 3, eerste alinea	—	Art. 25, lid 3, eerste alinea, aangepast	Art. 29, lid 2, aangepast		
Art. 52, lid 3, tweede alinea	Art. 35, lid 3, eerste alinea, aangepast	—	—		
Art. 52, lid 3, derde alinea	—	—	Art. 29, lid 3, eerste alinea, aangepast		
Art. 52, lid 4	Art. 35, lid 3, tweede en derde alinea, aangepast	Art. 25, lid 3, tweede en derde alinea, aangepast	Art. 29, lid 3, tweede en derde alinea, aangepast		
Art. 52, lid 5	Art. 35, lid 4, aangepast	Art. 25, lid 4, aangepast	Art. 29, lid 4, gewijzigd		
Art. 52, lid 6	Art. 35, lid 5	Art. 25, lid 5, aangepast	Art. 29, lid 5, aangepast		
Art. 53, lid 1	Art. 36, lid 1, aangepast	Art. 26, lid 1, aangepast	Art. 30, lid 1, aangepast		
Art. 53, lid 2	Art. 36, lid 2	Art. 26, lid 2	Art. 30, lid 2		Gewijzigd
	—	—	Art. 30, lid 3		Vervallen

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 54	Art. 37, eerste en tweede alinea	Art. 27, eerste en tweede alinea	Art. 30, eerste en tweede alinea		Gewijzigd
	Art. 37, derde alinea	Art. 27, derde alinea	Art. 30, lid 4, derde alinea		Vervallen
	—	—	Art. 30, lid 4, vierde alinea		Vervallen
	—	—	Art. 31		Vervallen
	—	—	Art. 32		Vervallen
Art. 55	—	Art. 2, lid 2	—		
Art. 56	Art. 13, leden 3 en 4	—	—		
Art. 57, lid 1	Art. 13, lid 1, eerste alinea, en lid 2, eerste alinea	—	—		
Art. 57, lid 2	Art. 13, lid 1, eerste t/m derde streepje, en lid 2 eerste t/m derde streepje				Gewijzigd
Art. 58	—	—	—		Nieuw
Art. 59, lid 1	Art. 15, lid 3	—	—		
Art. 59, lid 2, eerste alinea	Art. 16, lid 2, tweede streepje	—	—		Gewijzigd
Art. 59, lid 2, tweede alinea, en lid 3	—	—	—		Nieuw
Art. 60	Art. 17, lid 1, lid 2, eerste en derde alinea, leden 3 t/m 6 en 8	—	—		Gewijzigd
Art. 61	—	—	—		Nieuw
Art. 62	Art. 13, lid 5	—	—		
Art. 63	Art. 13, lid 6	—	—		
Art. 64	—	—	Art. 3, lid 1		Gewijzigd
Art. 65	—	—	—		Nieuw
Art. 66, leden 1 t/m 8	—	—	Art. 11, leden 3, 6 t/m 11 en 13		Gewijzigd
Art. 66, lid 9	—	—	—		Nieuw

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 67	—	—	Art. 15		
Art. 68	—	—	Art. 3, lid 2		
Art. 69	—	—	Art. 3, lid 3		
Art. 70	—	—	—		
Art. 71, lid 1	—	—	Art. 3, lid 4, eerste alinea		Gewijzigd
Art. 71, lid 2	—	—	Art. 3, lid 4, tweede, derde en vierde alinea		
Art. 72, leden 1 t/m 3	—	—	Art. 3, lid 4, eerste alinea, eerste zin, en art. 11, lid 4 en lid 6, eerste alinea		Gewijzigd
Art. 72, lid 4	—	—	—		Nieuw
Art. 73	—	—	Art. 16		
	Art. 38	Art. 30	Art. 33		Vervallen
Art. 74	Art. 39, lid 1, aangepast	Art. 31, lid 1, aangepast	Art. 34, lid 1, aangepast		
Art. 75	Art. 39, lid 2, onder a), b), c) en d), eerste alinea	Art. 31, lid 2, aangepast	Art. 34, lid 2		Gewijzigd
	Art. 39, lid 2, onder d), tweede alinea	—	—		Vervallen
Art. 76, lid 1	Art. 40, lid 1	Art. 32, lid 1	—		
Art. 76, lid 2	Art. 40, lid 3	Art. 32, lid 2	Art. 35, lid 3		Gewijzigd
	Art. 40, lid 2	—	—		Geschrapt
Art. 76, lid 3	Art. 40, lid 4, gewijzigd	Art. 32, lid 3	—		
Art. 77, leden 1 en 2	—	—	—		Nieuw
Art. 77, lid 3	Art. 7, lid 1, onder b), eerste alinea	Art. 5, lid 1, onder c), eerste alinea	Art. 6, lid 2, onder a), eerste alinea		Gewijzigd
Art. 77, lid 4	Art. 7, lid 1, onder c)	Art. 5, lid 1, onder d)	Art. 6, lid 2, onder a), tweede alinea		Gewijzigd
Art. 78, lid 1, onder a)	Art. 7, lid 1, onder b), tweede alinea, aangepast	Art. 5, lid 1, onder c), tweede alinea, aangepast	Art. 6, lid 1, onder b), aangepast		
Art. 78, lid 1, onder b)	Art. 16, lid 4	—	Art. 35, lid 2		Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Art. 78, lid 1, onder c)	—	—	—		Nieuw
Art. 78, lid 1, onder d)	—	—	Art. 35, lid 1		
Art. 78, lid 1, onder e)	—	Art. 29, lid 3, aangepast			
Art. 78, lid 1, onder f)	—	—	—		Nieuw
Art. 78, lid 1, onder g)	—	—	Art. 35, lid 2, aangepast		
Art. 78, lid 1, onder h)	—	—	—		Nieuw
Art. 78, lid 2	Art. 43, aangepast	—	—		
Art. 79	—	—	—		
Art. 80	—	—	—		
Art. 81	—	—	—		
Art. 82	—	—	—		
Bijlagen I A en I B	Bijlagen I A en I B	—	—		Gewijzigd
Bijlage II	—	—	Bijlage II		Gewijzigd
Bijlage III	—	—	Bijlage I	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	
Bijlage IV	—	Bijlage I	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	
Bijlage V	—	Bijlage II	—		Gewijzigd
Bijlage VI	Bijlage II	Bijlage III	Bijlage III		Gewijzigd
Bijlage VII A, B, C en D	Bijlagen III en IV	Bijlage IV	Bijlagen IV, V, VI		Gewijzigd
Bijlage VIII	—	—	—		Nieuw
Bijlage IX A	—	Art. 21, lid 2	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	
Bijlage IX B	Art. 30, lid 3	—	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 92/50/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 93/37/EEG	Andere besluiten	
Bijlage IX C	—	—	Art. 25, aangepast	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	
Bijlage X	—	—	—		Nieuw
Bijlage XI	—	—	—		Nieuw

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer

(2001/C 29 E/03)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 276 def./2 — 2000/0117(COD)

(Door de Commissie ingediend op 31 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 47, lid 2, en de artikelen 55 en artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 93/38/EEG van de Raad van 14 juni 1993 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en telecommunicatie ⁽¹⁾ is laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/4/EG van het Europees Parlement en de ⁽²⁾. Ter gelegenheid van de nieuwe wijzigingen die nodig zijn in antwoord op de vereenvoudigings- en moderniseringseisen die zowel de aanbestedende diensten als de economische subjecten hebben gesteld in hun antwoorden op het op 27 november 1996 door de Commissie aangenomen Groenboek ⁽³⁾ dient ter wille van de duidelijkheid tot herziening van deze richtlijn in één tekst te worden overgegaan.
- (2) De procedures voor de plaatsing van opdrachten die door de in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer werkzame diensten worden gehanteerd, maken een coördinatie noodzakelijk die gebaseerd is op de consequenties van de artikelen 14, 28 en 29 EG-Verdrag en artikel 9 Euratom-Verdrag, dat wil zeggen de beginselen van gelijke behandeling, waarvan het beginsel van niet-discriminatie een bijzondere uiting is, van wederzijdse erkenning, van evenredigheid en van doorzichtigheid, alsmede op een openstelling voor mededinging van de overheidsopdrachten. Deze coördinatie moet, zonder aan de genoemde beginselen afbreuk te doen, een raam voor loyale handelspraktijken scheppen en ruimte laten voor de grootst mogelijke soepelheid.
- (3) De gemeenschapswetgeving en met name Verordeningen van de Raad (EEG) nr. 3975/87 van 14 december 1987 tot vaststelling van de wijze van toepassing van de mededingingsregels op ondernemingen in de sector luchthavenvervoer ⁽⁴⁾ en (EEG) nr. 3976/87 van 14 december 1987 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de sector van het luchtvervoer ⁽⁵⁾, zijn erop gericht meer mededinging tot stand te brengen tussen de diensten die luchtvervoerdiensten aan het publiek aanbieden. Bijgevolg behoeven deze diensten niet in deze richtlijn te worden opgenomen. Gezien de huidige mededinging in het communautaire zeevervoer zou het ook niet gepast zijn de regels van deze richtlijn ook voor de opdrachten in deze sector te doen gelden.
- (4) Het toepassingsgebied van Richtlijn 93/38/EEG omvat thans bepaalde opdrachten die door aanbestedende diensten in de telecommunicatiesector worden geplaatst. Met het oog op de liberalisering van de telecommunicatiesector is een regelgevingskader vastgesteld, zoals bedoeld in het vierde verslag over de tenuitvoerlegging van het regelgevingspakket voor de telecommunicatiesector van 25 november 1998 ⁽⁶⁾. Een van de gevolgen hiervan is de invoering van een daadwerkelijke mededinging in deze sector geweest, zowel rechtens als feitelijk. Ter informatie en rekening houdend met deze situatie, heeft de Commissie overeenkomstig artikel 8 ervan een lijst ⁽⁷⁾ van telecommunicatiediensten bekendgemaakt die reeds van de werkingssfeer van de genoemde richtlijn kunnen worden uitgesloten. Nog meer vorderingen zijn bevestigd in het vijfde verslag over de tenuitvoerlegging van het regelgevingspakket voor de telecommunicatiesector van 10 november 1999 ⁽⁸⁾. Het is derhalve niet meer nodig de aankopen van de diensten die in deze sector werkzaam zijn te reglementeren.
- (5) Derhalve is het met name niet meer wenselijk het speciale, bij Richtlijn 90/531/EEG van de Raad ⁽⁹⁾ ingestelde Raadgevende comité voor overheidsopdrachten in de telecommunicatiesector in stand te houden.

⁽¹⁾ PB L 199 van 9.8.1993, blz. 84.

⁽²⁾ PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1.

⁽³⁾ COM(96) 583 def.

⁽⁴⁾ PB L 374 van 31.12.1987, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening nr. 2410/92 (PB L 240 van 28.8.1992, blz. 18).

⁽⁵⁾ PB L 374 van 31.12.1987, blz. 9. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽⁶⁾ COM(1998) 594 def.

⁽⁷⁾ PB L 156 van 3.6.1999, blz. 3.

⁽⁸⁾ COM(1999) 537 def.

⁽⁹⁾ PB L 297 van 29.10.1990, blz. 1.

- (6) Het verdient echter aanbeveling de evolutie van de telecommunicatiemarkt te blijven volgen en de situatie opnieuw te bezien wanneer wordt vastgesteld dat een echte mededinging in deze sector niet meer voorhanden is.
- (7) Richtlijn 93/38/EEG sluit aankopen van spraaktelefonie-, telex-, mobiele radiotelefonie-, semafoondiensten en telecommunicatiediensten per satelliet van het toepassingsgebied uit. Deze uitzonderingen zijn ingevoerd om rekening te houden met het feit dat dergelijke diensten in een bepaalde geografische zone vaak slechts door één leverancier konden worden geleverd, aangezien er geen daadwerkelijke mededinging was en er bijzondere of uitsluitende rechten waren verleend. Door de invoering van een echte mededinging in de telecommunicatiesector is voor deze uitzonderingen geen grond meer. Dergelijke telecommunicatiediensten moeten derhalve in het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn worden opgenomen.
- (8) Gezien de noodzaak te zorgen voor een werkelijke opstelling van de markt en voor een evenwichtige toepassing van de voorschriften inzake het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer, dienen de desbetreffende diensten op een andere wijze te worden omschreven dan door verwijzing naar hun rechtsvorm. Er moet derhalve voor worden gezorgd dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gelijke behandeling van de aanbestedende diensten uit de overheidssector en die uit de particuliere sector. Bovendien moet er overeenkomstig met artikel 295 van het Verdrag ook voor worden gezorgd dat de regeling van het eigendomsrecht in de lidstaten onverlet wordt gelaten.
- (9) Een belangrijke reden voor de invoering van regels houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in deze sectoren is het feit dat de nationale overheid op velerlei wijze invloed op het gedrag van deze diensten kan uitoefenen, met name door deelneming in het kapitaal of vertegenwoordiging in de directie of in de bestuurs- of toezichtsorganen.
- (10) Een andere belangrijke reden waarom een coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten door de in deze sectoren werkzame diensten noodzakelijk is, is gelegen in het gesloten karakter van de markten waarop zij werkzaam zijn als gevolg van het bestaan van door de nationale overheid verleende bijzondere of uitsluitende rechten voor de bevoorrading, de terbeschikkingstelling of de exploitatie van de netten die de desbetreffende dienst verstrekken.
- (11) Er dient een passende definitie te worden opgesteld voor het begrip bijzondere en uitsluitende rechten. Deze definitie heeft tot gevolg dat het feit dat een dienst voor de aanleg van netten of voor de installatie van haven- en luchthavenvoorzieningen gebruik kan maken van een ont-eigeningsprocedure of een erfdienstbaarheid kan vestigen, dan wel op de grond, in de grond en delen van het net boven de openbare weg kan aanbrengen op zich geen bijzonder of uitsluitend recht vormt in de zin van deze richtlijn. Het feit dat een dienst die drinkwater, elektriciteit, gas of verwarming aan een net levert dat zelf door een dienst wordt geëxploiteerd waaraan door een bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat bijzondere of uitsluitende rechten zijn toegekend, vormt op zich geen bijzonder of uitsluitend recht in de zin van deze richtlijn.
- (12) Deze richtlijn dient niet van toepassing te zijn op de in de artikelen 3 tot en met 6 van deze richtlijn bedoelde opdrachten voor een dienstverlening noch op prijsvragen georganiseerd om een dergelijke activiteit voort te zetten indien de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgeoefend direct blootstaat aan de mededinging op markten waar de toegang niet beperkt is. Het verdient derhalve aanbeveling een mechanisme in te voeren dat voor alle onder deze richtlijn vallen sectoren geldt, zodat met de gevolgen van de huidige of van een toekomstige liberalisering rekening wordt gehouden. Een dergelijk mechanisme moet de betrokken diensten rechtszekerheid geven en voor een passende besluitvormingsprocedure zorgen, met name met betrekking tot de termijnen waarover de Commissie beschikt om een beslissing te nemen over een eventuele vrijstelling van de desbetreffende sector.
- (13) De rechtstreekse blootstelling aan de mededinging moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve criteria waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke eigenschappen van de betrokken sector. De tenuitvoerlegging en de toepassing van de passende communautaire wetgeving waarmee een bepaalde sector of een deel ervan wordt geliberaliseerd, worden als voldoende beschouwd voor het vermoeden van vrije toegang tot de desbetreffende markt. Een dergelijke passende wetgeving dient te worden omschreven in een bijlage die door de Commissie kan worden bijgewerkt. Wanneer de toegang tot een markt niet door communautaire wetgeving is vrijgemaakt, dienen de lidstaten aan te tonen dat deze toegang rechtens en feitelijk vrij is.
- (14) Wanneer een activiteit door een overheidsdienst in de zin van deze richtlijn wordt uitgeoefend, kan het voorkomen dat de concurrentiedruk die voortvloeit uit het feit dat de desbetreffende activiteit rechtstreeks blootstaat aan de concurrentie op markten waarvan de toegang niet beperkt is, niet voldoende is om te garanderen dat de beslissingen die genomen worden in het kader van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten uitsluitend op economische gronden zijn gebaseerd. In dergelijke situaties verdient het aanbeveling dat de door de overheidsdiensten geplaatste opdrachten onder deze richtlijn blijven vallen. Het algemene vrijstellingsmechanisme mag derhalve niet worden toegepast op de activiteiten die door de overheidsdiensten worden uitgeoefend.

- (15) Om te voorkomen dat er een groot aantal regelingen ontstaan die alleen voor bepaalde sectoren van toepassing zijn, verdient het aanbeveling de thans geldende speciale regeling ⁽¹⁾ met betrekking tot diensten die een geografisch gebied exploiteren voor de prospectie of de winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen, te vervangen door een algemeen mechanisme waarmee sectoren die rechtstreeks aan de mededinging blootstaan worden vrijgesteld. Er moet echter voor worden gezorgd dat dit gebeurt zonder afbreuk te doen aan de Beschikkingen 93/676/EEG van de Commissie van 10 december 1993 waarbij wordt vastgesteld dat de exploitatie van geografische gebieden met het oogmerk van prospectie of winning van aardolie of gas in Nederland niet een relevante activiteit vormt in de zin van artikel 2, lid 2, onder b), punt i), van Richtlijn 90/531/EEG van de Raad en dat de diensten welke deze activiteit uitoefenen in Nederland niet geacht worden in aanmerking te komen voor bijzondere of uitsluitende rechten in de zin van artikel 2, lid 3, onder b), van deze richtlijn ⁽²⁾ en 97/367/EG van de Commissie van 30 mei 1997 waarin wordt vastgesteld dat de exploitatie van geografische gebieden met het oogmerk van prospectie of winning van aardolie of gas in het Verenigd Koninkrijk geen activiteit is in de zin van artikel 2, lid 2, onder b), punt i), van Richtlijn 93/38/EEG en dat de diensten die een zodanige activiteit uitoefenen in het Verenigd Koninkrijk niet worden geacht bijzondere of uitsluitende rechten te genieten in de zin van artikel 2, lid 3, onder b), van de richtlijn ⁽³⁾.
- (16) Bepaalde diensten die een openbare busdienst verzorgen en die reeds van het toepassingsgebied van Richtlijn 93/38/EEG waren uitgesloten, dienen ook van het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn te worden uitgesloten. Om het ontstaan van een groot aantal regelingen te voorkomen die alleen voor bepaalde sectoren van toepassing zijn, dient het algemene mechanisme, bedoeld om rekening te houden met de gevolgen van de liberalisering, ook op busvervoersdiensten van toepassing te zijn, wanneer deze diensten door diensten worden verstrekt die op de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn, nog aan Richtlijn 93/38/EEG zijn onderworpen.
- (17) De aanbestedende diensten dienen gemeenschappelijke aanbestedingsvoorschriften voor hun werkzaamheden met betrekking tot water toe te passen en deze regels dienen eveneens van toepassing te zijn wanneer overheidsdiensten in de zin van deze richtlijn aanbestedingen uitschrijven voor hun werkzaamheden in verband met projecten op het gebied van waterhuishouding, bevoeiing, drainage, alsmede verwijdering en behandeling van afvalwater. De voorschriften als die welke zijn voorgesteld voor opdrachten voor leveringen zijn echter ongeschikt voor de aankoop van water, gezien de noodzaak zich te bevoorraden bij bronnen in de nabijheid van de plaats van gebruik.
- (18) De Raad heeft bij Besluit 94/800/EG van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap, met betrekking tot de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten ⁽⁴⁾, namens de Gemeenschap onder meer zijn goedkeuring gehecht aan de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „Overeenkomst” genoemd, welke ten doel heeft een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen op het gebied van overheidsopdrachten tot stand te brengen met het oog op een verdere liberalisering en uitbreiding van de wereldhandel. Gezien de internationale rechten en verplichtingen die voor de Gemeenschap uit de aanvaarding van de Overeenkomst voortvloeien, geldt voor inschrijvers en producten uit derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, de regeling van de Overeenkomst. Deze Overeenkomst is niet rechtstreeks toepasselijk. Derhalve dienen de in de Overeenkomst bedoelde aanbestedende diensten die zich aan deze richtlijn houden en die dezelfde bepalingen toepassen ten aanzien van de economische subjecten van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, aldus de Overeenkomst na te leven. Deze richtlijn dient de economische subjecten van de Gemeenschap ook even gunstige voorwaarden voor deelneming aan overheidsopdrachten te garanderen als die welke gelden voor de economische subjecten van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend.
- (19) Onverminderd de internationale rechten en verplichtingen van de Gemeenschap dient de tenuitvoerlegging van deze richtlijn te worden vereenvoudigd, met name door de drempels te vereenvoudigen en door de bepalingen inzake de aan de deelnemers te verstrekken informatie betreffende de beslissingen in verband met de procedures voor het plaatsen van de opdrachten en de resultaten daarvan, voor alle aanbestedende diensten te laten gelden, ongeacht de sector waarin zij werkzaam zijn. Voorts moeten, rekening gehouden met de monetaire unie, de drempels in euro's worden vastgesteld. Derhalve dienen de drempels in euro's op zodanige wijze te worden vastgesteld dat de toepassing van deze bepalingen wordt vereenvoudigd en tegelijkertijd de in de Overeenkomst bepaalde drempels, die in bijzondere trekkingsrechten zijn uitgedrukt, in acht worden genomen. In verband daarmee dient ook te worden voorzien in een periodieke herziening van de in euro's uitgedrukte drempels, teneinde deze indien nodig aan te passen naar gelang van de eventuele negatieve schommelingen van de waarde van de euro ten opzichte van het bijzondere trekkingsrecht. De drempels voor de prijsvragen dienen gelijk te zijn aan die voor de opdrachten voor diensten.
- (20) Deze richtlijn dient niet van toepassing te zijn op opdrachten wanneer zij geheim zijn verklaard of wanneer de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Staat kunnen worden geschaad, of op opdrachten die worden geplaatst volgens andere regels die in bestaande internationale overeenkomsten of door internationale organisaties zijn vastgesteld. Deze richtlijn dient evenmin van toepassing te zijn op prijsvragen waarvoor andere procedurevoorschriften gelden, die in bestaande internationale overeenkomsten of door internationale organisaties zijn vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 316 van 17.12.1993, blz. 41.

⁽³⁾ PB L 156 van 13.6.1997, blz. 55.

⁽⁴⁾ PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1.

- (21) Het is noodzakelijk belemmeringen voor de vrije dienstverrichting te vermijden. Derhalve kunnen dienstverleners natuurlijke personen of rechtspersonen zijn. Deze richtlijn laat evenwel de toepassing, op nationaal niveau, van de voorschriften inzake de voorwaarden voor de uitoefening van een werkzaamheid of van een beroep onverlet, voorzover deze voorschriften zich met het Gemeenschapsrecht verdragen.
- (22) Deze richtlijn dient slechts het verlenen van diensten te bestrijken voor zover deze op opdrachten berusten en bestrijkt dus niet het verlenen van diensten op andere grondslag, zoals wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of arbeidsovereenkomsten.
- (23) Krachtens artikel 163 van het Verdrag is het stimuleren van onderzoek en ontwikkeling een van de middelen om de wetenschappelijke en technologische grondslagen van de Europese industrie te versterken en het openstellen van overheidsopdrachten draagt tot de verwezenlijking van die doelstelling bij. De medefinanciering van onderzoekprogramma's mag niet onder deze richtlijn vallen; derhalve vallen buiten deze richtlijn andere opdrachten voor diensten voor onderzoek en ontwikkeling dan die waarvan de resultaten in hun geheel toekomen aan de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, voor zover de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.
- (24) De overeenkomsten met betrekking tot de verwerving of huur van gronden, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken vertonen bijzondere kenmerken, waardoor het niet passend is daarop aanbestedingsvoorschriften toe te passen.
- (25) Diensten van arbitrage en bemiddeling worden meestal verleend door instanties of personen die worden aangewezen of gekozen op een wijze die niet door aanbestedingsvoorschriften kan worden geregeld.
- (26) De opdrachten voor het verlenen van diensten als bedoeld in deze richtlijn, dienen niet de opdrachten voor de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten te omvatten.
- (27) De opdrachten voor het verlenen van diensten waarvoor slechts één aangewezen voorzieningsbron bestaat, kunnen onder bepaalde voorwaarden geheel of ten dele van de toepassing van deze richtlijn worden vrijgesteld.
- (28) Sommige opdrachten voor het verlenen van diensten, toegekend aan een verbonden onderneming waarvan de voornaamste activiteit op het gebied van diensten erin bestaat deze diensten te verlenen aan de groep waarvan zij deel uitmaakt en niet deze diensten op de markt te verhandelen, moeten worden uitgesloten.
- (29) Maatregelen bedoeld om belemmeringen in het grensoverschrijdend verkeer van elektriciteit op te heffen, zijn reeds genomen of worden nu genomen en andere delen van de energiesector bevinden zich in dezelfde situatie. De voorschriften voor het plaatsen van opdrachten zoals die welke op opdrachten voor leveringen worden toegepast, zijn toereikend om de belemmeringen bij de aankoop van energie en brandstof in de sector energie op te heffen. Bijgevolg behoeven deze aankopen niet meer van het toepassingsgebied van deze richtlijn te worden uitgesloten.
- (30) Zowel met het oog op de toepassing van de voorschriften van deze richtlijn als voor controledoeleinden wordt de dienstensector het best omschreven door deze diensten onder te verdelen in categorieën die met bepaalde posten van een gemeenschappelijke nomenclatuur overeenkomen en deze bijeen te brengen in twee bijlagen, XVI A en XVI B, naar gelang van de regeling waaraan zij zijn onderworpen. Wat de in bijlage XVI B bedoelde diensten betreft, mogen de toepasselijke bepalingen van deze richtlijn geen afbreuk doen aan de toepassing van de specifieke communautaire regels terzake.
- (31) Wat de overheidsopdrachten voor diensten betreft, moet gedurende een overgangperiode de volledige toepassing van deze richtlijn worden beperkt tot de opdrachten waarvoor deze bepalingen de mogelijkheden tot uitbreiding van het verkeer over de grenzen heen ten volle garanderen. De opdrachten voor andere diensten moeten gedurende deze overgangperiode worden gevolgd, alvorens wordt besloten deze richtlijn daarop volledig toe te passen. Dienaangaande dient het controlemechanisme te worden omschreven. Dit mechanisme dient de betrokkenen tevens toegang tot de relevante informatie te verzekeren.
- (32) De uitvoeringsvoorwaarden van een opdracht zijn met de richtlijn verenigbaar indien zij niet direct of indirect discriminerend zijn jegens inschrijvers uit andere lidstaten en indien zij verplicht in de aankondiging van de opdracht worden vermeld. Zij kunnen met name bedoeld zijn om de werkgelegenheid onder kansarmen te bevorderen of om de werkloosheid in het algemeen te bestrijden.
- (33) De aanbestedende diensten mogen bij het opstellen van specificaties voor een bepaalde opdracht advies vragen of aanvaarden, op voorwaarde dat een dergelijk advies niet tot uitschakeling van de mededinging leidt.
- (34) De door de aanbestedende diensten opgestelde technische specificaties moeten de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging mogelijk maken; daartoe moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van de technische oplossingen tot uiting komt. Te dien einde moeten enerzijds de technische specificaties kunnen worden opgesteld uit het oogpunt van prestaties en functionele eisen en moeten anderzijds, bij verwijzing naar de Europese — of bij ontstentenis, de nationale — norm, andere gelijkwaardige oplossingen worden aanvaard. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten de inschrijvers elk bewijsmiddel kunnen gebruiken. Verwijzingen naar specificaties waarin een bepaalde herkomst wordt vereist, moeten uitzonderlijk blijven.

- (35) Rekening gehouden met de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en de vereenvoudigingen die deze voor de bekendmaking van opdrachten en uit het oogpunt van doeltreffendheid en doorzichtigheid van de aanbestedingsprocedures kunnen meebrengen, dienen elektronische middelen te worden gelijkgesteld met de klassieke middelen voor communicatie en informatie-uitwisseling. Het middel en de technologie waarvoor wordt gekozen, moeten zoveel mogelijk met de in de andere lidstaten gebruikte technologieën verenigbaar zijn.
- (36) Door het gebruik van elektronische middelen wordt tijd bespaard. Bijgevolg dienen de minimale termijnen bij gebruik van deze elektronische middelen te worden verkort, op voorwaarde echter dat deze met de op communautair niveau toegepaste verzendwijzen verenigbaar zijn. Een bijkomende verkorting is mogelijk indien het volledige bestek door de aanbestedende dienst tegelijkertijd op het internet wordt geplaatst, waardoor een vrije en rechtstreeks toegang tot deze informatie wordt geboden. Er moet echter op worden toegezien dat het gecumuleerde effect van het korter maken van de termijnen niet tot te korte termijnen leidt, die het openstellen van de opdrachten in de interne markt in gevaar zouden kunnen brengen.
- (37) De richtlijnen van het Europees Parlement en de Raad 2000/33/EG van ... betreffende een gemeenschappelijk kader voor elektronische handtekeningen ⁽¹⁾ en .../EG van ... (betreffende juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij en met name van de elektronische handel binnen de gemeenschappelijke markt) zijn op de doorgifte door middel van elektronische middelen in het raam van de onderhavige richtlijn van toepassing.
- (38) Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltermijnen ⁽²⁾ is van toepassing op de berekening van de termijnen in de onderhavige richtlijn.
- (39) Er moet op worden gewezen dat de aanbestedende diensten hun selectiecriteria volgens objectieve regels en criteria moeten vaststellen, zoals ook de selectiecriteria bij de niet-openbare procedures en de procedures van gunning door onderhandelingen objectief moeten zijn.
- (40) De gunning van de opdracht dient eveneens te geschieden op basis van objectieve criteria waarbij het discriminatieverbod en het beginsel van gelijke behandeling in acht worden genomen en de beoordeling van de inschrijvingen onder voorwaarden van daadwerkelijke mededinging wordt gegarandeerd. Derhalve mogen slechts twee gunningscriteria worden toegepast, namelijk het criterium van de „laagste prijs” en het criterium van de „economisch voordeligste inschrijving”.
- (41) Teneinde de inachtneming van het beginsel van gelijke behandeling bij de gunning van opdrachten te garanderen, dient de nodige doorzichtigheid met betrekking tot de gekozen criteria ter bepaling van de economisch voordeligste inschrijving, te worden gewaarborgd en vergroot.
- Daarom dienen de aanbestedende diensten gedurende de procedure voor het plaatsen van de opdrachten zo snel mogelijk de relatieve weging van elk van deze criteria aan te geven. In geen geval mag deze weging worden beperkt tot het aangeven van een eenvoudige afdalende volgorde van belang van de criteria.
- (42) De gunningscriteria mogen geen afbreuk doen aan de toepassing van nationale bepalingen betreffende de beloning van bepaalde diensten, zoals bijvoorbeeld de diensten van architecten of advocaten.
- (43) De communautaire voorschriften inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten of andere titels zijn van toepassing, wanneer voor deelneming aan een aanbestedingsprocedure of aan een prijsvraag een bepaalde beroepsbekwaamheid wordt vereist.
- (44) Sommige technische voorwaarden en met name die betreffende de aankondigingen en de statistische overzichten alsmede de gebruikte nomenclatuur en de voorwaarden voor verwijzing naar deze nomenclatuur, dienen in het licht van de ontwikkeling van de technische behoeften te worden vastgesteld en gewijzigd. Het is dus wenselijk daarvoor in een soepele en snelle vaststellingsprocedure te voorzien. Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽³⁾ dienen de nodige maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn overeenkomstig de raadplegingsprocedure van artikel 3 van genoemd besluit te worden vastgesteld.
- (45) Teneinde de toegang tot overheidsopdrachten voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren dienen regels voor omdaanneming te worden vastgesteld.
- (46) Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de bestaande internationale verplichtingen van de Gemeenschap of van de lidstaten en laat de toepassing van andere verdragsbepalingen, met name van de artikelen 81 en 86 onverlet.
- (47) Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan de in bijlage XXII genoemde termijnen binnen welke de lidstaten Richtlijn 93/38/EEG moeten omzetten en toepassen,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

OP OPDRACHTEN EN PRIJSVRAGEN TOEPASSELIJKE ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

DEFINITIES

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 12 neergelegde definities.

⁽¹⁾ PB L 13 van 19.1.2000, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 124 van 8.6.1971, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.1.1999, blz. 23.

2. „Opdrachten voor leveringen, voor de uitvoering van werken en voor het verrichten van diensten”: zijn schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel tussen één van de in artikel 2, lid 2, bedoelde aanbestedende diensten en een of meer leveranciers, aannemers of dienstverleners, die betrekking hebben op:

- a) in het geval van opdrachten voor leveringen, de koop, leasing, huur of huurkoop met of zonder koopoptie, van producten;
- b) in het geval van opdrachten voor de uitvoering van werken, de uitvoering dan wel het ontwerp en de uitvoering tezamen, dan wel de uitvoering, met welke middelen dan ook, van de in bijlage XI bedoelde werkzaamheden van de bouwrijverheid. Deze opdrachten kunnen daarnaast ook de voor uitvoering daarvan vereiste leveringen en diensten omvatten;
- c) in het geval van opdrachten voor diensten, opdrachten die betrekking hebben op de in bijlage XVI vermelde diensten.

3. Een overheidsopdracht die zowel op producten als op diensten in de zin van bijlage XVI betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor leveringen” beschouwd indien de waarde van de desbetreffende producten hoger is dan die van de in de opdracht opgenomen diensten.

Een overheidsopdracht die op de levering van producten en in bijkomende orde op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren in de zin van deze richtlijn betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor leveringen” beschouwd.

4. Een overheidsopdracht die zowel op één of meer activiteiten als bedoeld in lid 2, onder b), als op de levering van producten betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor werken” beschouwd indien deze activiteiten niet uitsluitend in werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van de producten bestaan.

Een overheidsopdracht die uitdrukkelijk op de uitvoering van één of meer activiteiten als bedoeld in lid 2, onder b), betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor werken” beschouwd, zelfs wanneer het voorwerp van de opdracht ook de dienstverlening in de zin van bijlage XVI omvat, voorzover deze diensten voor de uitvoering van de desbetreffende opdracht noodzakelijk zijn.

5. Een overheidsopdracht die slechts op de in bijlagen XVI vermelde diensten betrekking heeft en die in bijkomende orde ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht werken zoals bedoeld in lid 2, onder b), omvat, wordt als een „overheidsopdracht voor diensten” beschouwd.

6. Een „aannemer”, „leverancier” of „dienstverlener” kan een natuurlijke of rechtspersoon of een aanbestedende dienst in de zin van artikel 2, onder a) of b), of een combinatie van deze personen en/of diensten zijn.

Onder een „economisch subject” wordt een leverancier, een dienstverlener of een aannemer verstaan, afhankelijk van het voorwerp van de desbetreffende opdracht.

Een „inschrijver” is het economische subject dat een offerte indient, en een „gegadigde” degene die om een uitnodiging tot deelneming aan een niet-openbare procedure of aan een procedure van gunning door onderhandelingen heeft verzocht.

7. Een „raamovereenkomst” is een overeenkomst tussen een van de in artikel 2, lid 2, bedoelde aanbestedende diensten en een of meer economische subjecten, die ten doel heeft de voor-

waarden, met name inzake de prijs en, eventueel, de hoeveelheid, van in de loop van een bepaalde periode te plaatsen opdrachten vast te stellen.

8. „Openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen” zijn de door de aanbestedende diensten gevolgde aanbestedingsprocedures, waarbij:

- a) in het geval van openbare procedures, alle belangstellende economische subjecten mogen inschrijven;
- b) in het geval van niet-openbare procedures, alleen de door de aanbestedende dienst aangezochte gegadigden mogen inschrijven;
- c) in het geval van de procedures van gunning door onderhandelingen, de aanbestedende dienst de door hem gekozen economische subjecten raadpleegt en in onderhandelingen met een of meer van hen de inhoud van de opdracht vaststelt.

9. „Prijsvragen” zijn nationale procedures welke tot doel hebben de aanbestedende dienst, in het bijzonder op het gebied van architectuur en weg- en waterbouw of op het gebied van de automatische gegevensverwerking, een plan of ontwerp te verschaffen, dat op grond van een oproep tot mededinging door een jury wordt geselecteerd, al dan niet met toekenning van prijzen.

10. Een „elektronisch middel” is een middel waarbij van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking (met inbegrip van digitale compressie) en gegevensopslag gebruik wordt gemaakt, alsmede van verspreiding, overbrenging en ontvangst door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen.

11. De term „schriftelijk” staat voor elk uit woorden of cijfers bestaand geheel dat kan worden gelezen, gereproduceerd en vervolgens medegedeeld. Dit geheel kan met elektronische middelen overgebrachte of opgeslagen informatie bevatten.

12. De Gemeenschappelijke woordenlijst overheidsopdrachten, hierna „CPV” (Common Procurement Vocabulary) genoemd, is de bij Verordening (EG) nr. ... van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde referentienomenclatuur voor overheidsopdrachten.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGBIED: DEFINITIE VAN DIENSTEN EN ACTIVITEITEN

Afdeling 1

Diensten

Artikel 2

Definitie van diensten

1. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „overheidsdiensten”: de Staat, zijn territoriale lichamen, publiekrechtelijke instellingen en verenigingen bestaande uit een of meer van deze lichamen of publiekrechtelijke instellingen.

Als publiekrechtelijke instelling wordt iedere instelling aangemerkt

- die is ingesteld met het specifieke doel in andere behoeften van algemeen belang te voorzien dan die van industriële of commerciële aard is, en
  - die rechtspersoonlijkheid heeft, en
  - waarvan ofwel de activiteiten in hoofdzaak door de Staat, door territoriale lichamen of door andere publiekrechtelijke instellingen worden gefinancierd, ofwel het beheer onderworpen is aan het toezicht van deze laatste, ofwel de leden van het bestuurs-, het leidinggevende of het toezichthoudende orgaan voor meer dan de helft door de Staat, de territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen zijn aangewezen;
- b) „overheidsbedrijf”: bedrijf waarop overheidsdiensten rechtstreeks of onrechtstreeks een overheersende invloed kunnen uitoefenen uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of de op het bedrijf van toepassing zijnde voorschriften.

Een overheersende invloed wordt vermoed aanwezig te zijn, wanneer de overheidsdiensten, al dan niet rechtstreeks, ten aanzien van een bedrijf:

- de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de onderneming bezitten, of
  - over de meerderheid van de stemmen beschikken die aan de door de onderneming uitgegeven aandelen zijn verbonden, of
  - meer dan de helft van de leden van het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de onderneming kunnen aanwijzen.
2. Deze richtlijn geldt voor de aanbestedende diensten die:
- a) overheidsdiensten of overheidsbedrijven zijn en die een van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten uitoefenen;
  - b) die, indien het geen overheidsdiensten of overheidsbedrijven zijn, een van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten of meer van deze activiteiten uitoefenen en die bijzondere of uitsluitende rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een lidstaat zijn verleend.
3. Voor de toepassing van deze richtlijn zijn „bijzondere of uitsluitende rechten” rechten die voortvloeien uit een door een bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat verleende machtiging op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling die tot gevolg heeft dat de uitoefening van een van de in de artikelen 3 tot en met 6, omschreven activiteiten aan een of meer diensten voorbehouden blijft waardoor de mogelijkheden van andere ondernemingen om in hetzelfde geografische gebied en onder in wezen gelijkwaardige omstandigheden dezelfde activiteit uit te oefenen aanmerkelijk nadelig worden beïnvloed.

Afdeling 2

Activiteiten

Artikel 3

Bepalingen betreffende gas, warmte en elektriciteit

1. Met betrekking tot gas en warmte is deze richtlijn van toepassing op de volgende activiteiten:
- a) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van gas of warmte
  - b) of de gas- of warmtetoevoer naar deze netten.
2. De toevoer van gas of warmte naar netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek door een andere aanbestedende dienst dan de overheidsdiensten, wordt niet als een in lid 1 bedoelde activiteit beschouwd, wanneer:
- a) de productie van gas of warmte door de betrokken dienst het onvermijdelijke resultaat is van de uitoefening van een andere dan de in de leden 1 en 3 van het onderhavige artikel en de artikelen 4, 5 en 6 bedoelde activiteit en
  - b) de toevoer aan het openbare net uitsluitend tot doel heeft deze productie op economisch verantwoorde wijze te exploiteren en overeenstemt met ten hoogste 20 % van de omzet van de dienst berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.
3. Met betrekking tot elektriciteit is deze richtlijn van toepassing op de volgende activiteiten:
- a) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit of
  - b) de elektriciteitstoevoer naar deze netten.
4. De toevoer van elektriciteit naar netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek door een andere aanbestedende dienst dan de overheidsdiensten, wordt niet als een in lid 3 bedoelde activiteit beschouwd, wanneer:
- a) de elektriciteitsproductie door de betrokken dienst geschiedt, omdat het verbruik ervan noodzakelijk is voor de uitoefening van een andere dan de in de leden 1 en 3 van het onderhavige artikel en de artikelen 4, 5 en 6, bedoelde activiteit en
  - b) de toevoer aan het openbare net slechts van het eigen verbruik van de dienst afhangt en niet meer heeft bedragen dan 30 % van de totale energieproductie van de dienst berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.

Artikel 4

Bepalingen betreffende water

1. Deze richtlijn is van toepassing op de volgende activiteiten:

- a) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater of
- b) de drinkwatertoevoer naar deze netten.

2. Deze richtlijn is eveneens van toepassing op de opdrachten of prijsvragen die worden geplaatst of georganiseerd door de diensten die een in lid 1 bedoelde activiteit uitoefenen en die:

- a) verband houden met waterbouwtechnische projecten, bevloeiing of drainage voor zover de voor drinkwatervoorziening bestemde hoeveelheid water groter is dan 20 % van de totale hoeveelheid water die door middel van deze projecten of deze bevloeiings- of drainage-installaties ter beschikking wordt gesteld, of

- b) verband houden met de afvoer of behandeling van afvalwater.

3. De toevoer van drinkwater naar netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek door een andere aanbestedende dienst dan de overheidsdiensten, wordt niet als een in lid 1 bedoelde activiteit beschouwd, wanneer:

- a) de productie van drinkwater door de betrokken dienst geschiedt omdat het verbruik ervan noodzakelijk is voor de uitoefening van een andere dan de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteit en
- b) de toevoer naar het openbare net slechts van het eigen verbruik van de dienst afhangt en niet meer heeft bedragen dan 30 % van de totale drinkwaterproductie van de dienst berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.

Artikel 5

Bepalingen betreffende vervoerdiensten

1. Deze richtlijn is van toepassing op activiteiten die de exploitatie van netten bestemd voor openbare dienstverlening op het gebied van vervoer per trein, automatische systemen, tram, trolleybus of autobus of kabel beogen.

Ten aanzien van vervoerdiensten wordt ervan uitgegaan dat er een net bestaat, indien de dienst wordt verleend onder door een bevoegde instantie van een lidstaat gestelde voorwaarden, zoals de te volgen routes, de beschikbaar te stellen capaciteit of de frequentie van de dienst.

2. Het verzorgen van een openbare busdienst wordt niet als een in lid 1 bedoelde activiteit beschouwd indien uiterlijk na twaalf maanden na de vaststelling van deze richtlijn, in een bepaald geografisch gebied, andere diensten deze dienstverlening, algemeen dan wel voor een bepaald geografisch gebied, onder dezelfde voorwaarden als de aanbestedende diensten vrij kunnen verrichten.

Artikel 6

Bepalingen betreffende de exploratie en de winning van aardolie, gas, steenkool en andere vaste brandstoffen en betreffende havens en luchthavens

Deze richtlijn is van toepassing op activiteiten die de exploitatie van een geografisch gebied beogen met het oogmerk op

- a) de prospectie of winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen, of
- b) de terbeschikkingstelling aan lucht-, zee- of riviervervoerders van luchthaven-, zeehaven-, binnenhaven- of andere aanlandingsfaciliteiten.

Artikel 7

Lijsten van aanbestedende diensten

Niet-limitatieve lijsten van aanbestedende diensten in de zin van deze richtlijn zijn opgenomen in de bijlagen I tot en met IX. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de in hun lijsten opgetreden wijzigingen. De Commissie herzielt de bijlagen I tot en met IX volgens de procedure van artikel 62.

Artikel 8

Opdrachten betreffende verscheidene activiteiten

1. Een overheidsopdracht die bestemd is voor de voortzetting van meer activiteiten en niet kan worden gesplitst, volgt de voorschriften die van toepassing zijn op de activiteit waarvoor de opdracht in de eerste plaats is bestemd.

2. Wanneer een van de activiteiten waarvoor de opdracht is bestemd aan deze richtlijn is onderworpen en de andere activiteit niet aan deze richtlijn of een aan Richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedure voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken) is onderworpen, en indien het objectief gezien onmogelijk is vast te stellen voor welke activiteit de opdracht in de eerste plaats bedoeld is, wordt de opdracht overeenkomstig de onderhavige richtlijn gegund.

3. Wanneer een van de activiteiten waarvoor de opdracht is bestemd aan de onderhavige richtlijn is onderworpen en de andere activiteit aan Richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken), en indien het objectief gezien onmogelijk is vast te stellen voor welke activiteit de opdracht in de eerste plaats bedoeld is, wordt de opdracht gegund overeenkomstig Richtlijn .../EG betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE BEGINSLEN

Artikel 9

Gelijke behandeling, discriminatieverbod en doorzichtigheid

De aanbestedende diensten nemen alle nodige maatregelen opdat het beginsel van gelijke behandeling, het discriminatieverbod en het doorzichtigheidsbeginsel in acht worden genomen.

TITEL II

**OP OVERHEIDSOPDRACHTEN TOEPASSELIJKE
BEPALINGEN**

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen*Artikel 10***Combinaties van economische subjecten**

1. Combinaties van economische subjecten mogen inschrijven of onderhandelen. Van deze combinaties kan niet worden verlangd dat zij met het oog op de inschrijving of de onderhandelingen een bepaalde rechtsvorm aannemen, maar het aannemen van een bepaalde rechtsvorm kan wel van een combinatie worden geëist wanneer de opdracht haar is gegund, voor zover dit voor de goede uitvoering van de opdracht nodig is.

2. Gegadigden of inschrijvers die krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin zij zijn gevestigd, gerechtigd zijn de desbetreffende diensten te verlenen, mogen niet worden afgevozen louter op grond van het feit dat zij, krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin de opdracht wordt gegund, een natuurlijke dan wel een rechtspersoon zouden moeten zijn.

3. Rechtspersonen kan echter de verplichting worden opgelegd in de inschrijving of in de aanvraag tot deelneming de namen en de beroepskwalificaties te vermelden van de personen die met het verlenen van de dienst zullen worden belast.

*Artikel 11***Voorwaarden in de in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten**

Bij het plaatsen van overheidsopdrachten door de aanbestedende diensten passen de lidstaten in hun onderlinge betrekkingen even gunstige voorwaarden toe als die welke zij bij de tenuitvoerlegging van de in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguay-Ronde gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „de Overeenkomst” genoemd, tegenover economische subjecten van derde landen toepassen. Te dien einde raadplegen de lidstaten elkaar in het kader van het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten over de uit hoofde van de Overeenkomst te treffen maatregelen.

*Artikel 12***Vertrouwelijkheid**

1. Bij het verstrekken van de technische specificaties aan de belangstellende economische subjecten, bij de kwalificatie en selectie van de economische subjecten en bij de toewijzing en bij de gunning van de opdrachten kunnen de aanbestedende diensten eisen stellen ter bescherming van het vertrouwelijke karakter van de door hen verstrekte inlichtingen.

2. Het recht van de economische subjecten, van een aanbestedende dienst overeenkomstig de nationale wetgeving te

eisen dat de door hen verstrekte inlichtingen vertrouwelijk worden behandeld, wordt door deze richtlijn niet beperkt.

*Artikel 13***Raamovereenkomsten**

1. De aanbestedende diensten kunnen een raamovereenkomst als een opdracht in de zin van artikel 1, lid 2, beschouwen en kunnen deze overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn gunnen.

2. Wanneer de aanbestedende diensten een raamovereenkomst hebben gesloten overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn, kunnen zij bij het plaatsen van op deze overeenkomst gebaseerde opdrachten van artikel 36, lid 3, onder i), gebruik maken.

3. Wanneer een raamovereenkomst niet overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn is gesloten, mogen de aanbestedende diensten geen gebruik maken van artikel 36, lid 3, onder i).

4. De aanbestedende diensten mogen geen oneigenlijk gebruik maken van raamovereenkomsten, met als gevolg dat de mededinging zou worden verhinderd, beperkt of vervalst.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGEBIED: DREMPELS EN UITSLUITINGEN*Artikel 14***Toepassingsgebied**

Deze richtlijn is van toepassing wanneer de in artikel 2, lid 2, bedoelde aanbestedende diensten overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken plaatsen waarvan de geraamde waarde exclusief BTW groter is dan of gelijk is aan de in artikel 15 aangegeven drempels, behalve wanneer de uitsluitingsgevallen van de artikelen 20 tot en met 27, van toepassing zijn of wanneer een beslissing uit hoofde van artikel 29, is genomen betreffende de uitoefening van de desbetreffende activiteit in de betrokken lidstaat.

Afdeling 1

Drempels

Onderafdeling 1

Bedragen*Artikel 15***Opdrachten**

Deze richtlijn is van toepassing op opdrachten waarvan de geraamde waarde zonder BTW gelijk is aan of meer bedraagt dan:

- a) 400 000 EUR voor opdrachten voor leveringen en voor diensten;
- b) 5 300 000 EUR voor opdrachten voor de uitvoering van werken.

*Onderafdeling 2***Methoden ter berekening van de waarde van de opdrachten en de raamovereenkomsten***Artikel 16***Algemene voorschriften**

1. De aanbestedende diensten mogen de toepassing van deze richtlijn niet omzeilen door de werken of opdrachten te splitsen of bijzondere regels te gebruiken voor de berekening van de waarde van de opdrachten.

2. De waarde van een raamovereenkomst dient te worden berekend aan de hand van de geraamde maximumwaarde van het geheel van de voor de desbetreffende periode beoogde opdrachten.

*Artikel 17***Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor werken**

1. Voor de toepassing van artikel 15 houden de aanbestedende diensten bij de bepaling van de geraamde waarde van opdrachten voor de uitvoering van werken ook rekening met de waarde van alle leveringen of diensten die voor de uitvoering van het werk noodzakelijk zijn en door de aanbestedende diensten ter beschikking van de aannemer worden gesteld.

2. De waarde van leveringen of diensten die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bepaalde opdracht voor de uitvoering van werken, mag niet bij de waarde van deze opdrachten worden opgeteld met als gevolg dat de verkrijging van deze leveringen of van deze diensten aan de toepassing van deze richtlijn wordt onttrokken.

3. De berekening van de waarde van een opdracht voor de uitvoering van werken moet, voor de toepassing van artikel 15 worden gebaseerd op de totale waarde van het werk. Onder werk wordt verstaan het resultaat van een geheel van werkzaamheden van de bouwnijverheid of de water- en wegebouw dat bestemd is om een zelfstandige economische functie te vervullen.

4. Wanneer een werk in verscheidene kavels is verdeeld, moet de voor de raming van de in artikel 15 bedoelde waarde de waarde van elke kavel in aanmerking worden genomen. Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vermelde waarde, zijn de bepalingen van dit lid op alle kavels van toepassing.

De aanbestedende diensten mogen echter van artikel 15 afwijken voor kavels waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan 1 miljoen EUR bedraagt, mits het samengetelde bedrag van deze kavels niet meer dan 20 % van de totale waarde van alle kavels bedraagt.

*Artikel 18***Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor leveringen**

1. Wanneer een levering in verscheidene kavels is verdeeld, moet voor de raming van de in artikel 15 bedoelde waarde de waarde van elke kavel in aanmerking worden genomen. Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vermelde waarde, zijn de bepalingen van dit lid op alle kavels van toepassing.

2. Wanneer in een voorgenomen opdracht voor leveringen uitdrukkelijk opties zijn opgenomen, dient voor de bepaling van de waarde van de opdracht het in totaal toegestane maximumbedrag van de aankoop, leasing, huur of huurkoop, inclusief de opties, als grondslag te worden genomen.

3. Wanneer het gaat om een verkrijging van leveringen voor een bepaalde periode door middel van een reeks opdrachten die aan een of meer leveranciers zullen worden gegund of van vervolgoopdrachten, dient de waarde van de opdracht te worden berekend op basis van:

- a) de totale waarde van de opdrachten die tijdens het voorafgaande boekjaar of de voorafgaande twaalf maanden zijn geplaatst en soortgelijke kenmerken vertoonden, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de volgende twaalf maanden of
- b) de samengetelde waarde van de opdrachten die zullen worden geplaatst tijdens de twaalf maanden volgende op de gunning van de eerste opdracht, of tijdens de gehele looptijd van de opdracht, indien deze langer is dan twaalf maanden.

4. In het geval van opdrachten voor leveringen die betrekking hebben op leasing, huur of huurkoop, wordt de waarde van de opdracht berekend op de volgende grondslag:

- a) wanneer het om opdrachten met een vaste looptijd gaat, de totale geraamde waarde voor de gehele looptijd wanneer die twaalf maanden of minder bedraagt, dan wel de totale waarde met inbegrip van de geraamde residuwaarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt;
- b) indien het om opdrachten van onbepaalde duur gaat of wanneer de looptijd niet kan worden bepaald, het verwachte totaalbedrag van de tijdens de eerste vier jaren te verrichten betalingen.

5. De waarde van een opdracht voor zowel het uitvoeren van diensten als leveringen moet worden geraamd op basis van de totale waarde van de diensten en de leveringen, ongeacht het respectieve aandeel ervan. Deze raming omvat de waarde van de plaatsing en installatie.

*Artikel 19***Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor diensten**

1. Met het oog op de berekening van het geraamde bedrag van een opdracht voor het verlenen van diensten vermeldt de aanbestedende dienst de totale vergoeding van de dienstverlener, rekening houdend met de leden 2 tot en met 7.

2. Wanneer een dienst in verscheidene kavels is verdeeld, moet voor de raming van de in artikel 15 bedoelde waarde de waarde van elke kavel in aanmerking worden genomen. Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vermelde waarde, zijn de bepalingen van dit lid op alle kavels van toepassing.

3. Wanneer in een voorgenomen opdracht voor diensten uitdrukkelijk opties zijn opgenomen, voor de bepaling van de waarde van de opdracht het in totaal toegestane maximumbedrag van de aankoop, leasing, huur of huurkoop, inclusief de opties, als grondslag te worden genomen.

4. Wanneer het gaat om een verkrijging van diensten voor een bepaalde periode door middel van een reeks opdrachten die aan een of meer dienstverleners zullen worden gegund of van vervolgoopdrachten, dient de waarde van de opdracht te worden berekend op basis van:

- a) de totale waarde van de opdrachten die tijdens het voorafgaande boekjaar of de voorafgaande twaalf maanden zijn geplaatst en soortgelijke kenmerken vertoonden, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de volgende twaalf maanden of
- b) de samengetelde waarde van de opdrachten die zullen worden geplaatst tijdens de twaalf maanden volgende op de gunning van de eerste opdracht, of tijdens de gehele looptijd van de opdracht, indien deze langer is dan twaalf maanden.

5. De waarde van een opdracht voor zowel het uitvoeren van diensten als leveringen moet worden geraamd op basis van de totale waarde van de diensten en de leveringen, ongeacht het respectieve aandeel ervan. Deze raming omvat de waarde van de plaatsing en installatie.

6. Voor de berekening van het geraamde bedrag van opdrachten voor financiële diensten worden de volgende bedragen in aanmerking genomen:

- a) voor verzekeringsdiensten, de te betalen premie,
- b) voor bankdiensten en andere financiële diensten, de honoraria, de provisies en rente, alsmede andere vormen van beloning,
- c) voor opdrachten die een ontwerp inhouden, de te betalen honoraria of provisies.
7. In geval van opdrachten voor het verlenen van diensten zonder opgave van een totale prijs, wordt het geraamde bedrag van de opdracht op de volgende grondslag berekend:

- a) bij opdrachten met een vaste looptijd die gelijk is aan of korter dan 48 maanden, de totale waarde voor de gehele looptijd,
- b) bij opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd langer is dan 48 maanden, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

Afdeling 2

Uitgesloten of onder een bijzondere regeling vallende opdrachten

Onderafdeling 1

Voor alle aanbestedende diensten en alle soorten opdrachten toepasselijke uitsluitingsgevallen

Artikel 20

Opdrachten geplaatst voor wederverkoop of verhuur aan derden

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten die zijn geplaatst voor wederverkoop of verhuur aan derden, indien de aanbestedende dienst geen bijzondere of uitsluitende rechten bezit om het voorwerp van de opdracht te verkopen of te verhuren en het andere instanties vrijstaat dit voorwerp te verkopen of te verhuren op dezelfde voorwaarden als de aanbestedende dienst.

2. De aanbestedende diensten doen de Commissie op haar verzoek mededeling van alle categorieën producten en activiteiten die volgens hen ingevolge lid 1 zijn uitgesloten. De Commissie kan ter informatie periodiek in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijsten bekend maken van de categorieën producten en activiteiten die zij als uitgesloten beschouwt. Daarbij houdt de Commissie met alle gevoelige commerciële aspecten rekening waarop de aanbestedende diensten bij de verstrekking van de informatie wijzen.

Artikel 21

Opdrachten geplaatst voor andere doeleinden dan de uitoefening van in deze richtlijn bedoelde activiteiten of voor de uitoefening van dergelijke activiteiten in een derde land

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten die de aanbestedende diensten plaatsen voor andere doeleinden dan de uitoefening van hun in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten of voor de uitoefening van deze activiteiten in een derde land, in omstandigheden waarbij er geen fysieke exploitatie is van een net of van een geografisch gebied binnen de Gemeenschap.

2. De aanbestedende diensten doen de Commissie op haar verzoek mededeling van elke activiteit die volgens hen krachtens lid 1 is uitgezonderd. De Commissie kan ter informatie periodiek in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijsten bekend maken van de categorieën activiteiten die zij als uitgesloten beschouwt. Daarbij houdt de Commissie met alle gevoelige commerciële aspecten rekening waarop de aanbestedende diensten bij de verstrekking van de informatie wijzen.

Artikel 22

Geheime opdrachten of opdrachten die bijzondere veiligheidsmaatregelen vereisen

Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten wanneer zij door de lidstaten geheim zijn verklaard of wanneer de uitvoering ervan overeenkomstig de in de betrokken lidstaten geldende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen gepaard moet gaan met bijzondere veiligheidsmaatregelen of wanneer de bescherming van de fundamentele belangen van de staatsveiligheid van dat land zulks vereist.

Artikel 23

Op grond van internationale voorschriften geplaatste opdrachten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden geplaatst:

- a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen overeenkomstig het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende leveringen, werken, diensten of prijsvragen die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende Staten. Elke overeenkomst wordt ter kennis van de Commissie gebracht, die het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten kan raadplegen;

- b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;
- c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

Onderafdeling 2

Op alle aanbestedende diensten maar alleen op de opdrachten voor diensten toepasselijke uitsluitingsgevallen

Artikel 24

Opdrachten voor bepaalde diensten die van het toepassingsgebied zijn uitgesloten

Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- a) de opdrachten betreffende de verwerving of huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken of betreffende de rechten hierop; de overeenkomsten betreffende financiële diensten die voorafgaand aan, gelijktijdig met of als vervolg op het koop- of huurcontract worden afgesloten, zijn echter, ongeacht hun vorm, aan deze richtlijn onderworpen;
- b) de opdrachten voor diensten van arbitrage en bemiddeling;
- c) de opdrachten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten;
- d) de opdrachten inzake de arbeidsmarkt;
- e) de opdrachten betreffende diensten voor onderzoek en ontwikkeling, met uitzondering van die waarvan de resultaten in hun geheel aan de aanbestedende dienst toekomen voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.

Artikel 25

Op basis van een alleenrecht gegunde opdrachten voor diensten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten die worden gegund aan een instantie die zelf een aanbestedende dienst is in de zin van artikel 2, lid 1, onder a), op basis van een alleenrecht dat zij uit hoofde van bekendgemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen geniet, op voorwaarde dat deze bepalingen met het Verdrag verenigbaar zijn.

Artikel 26

Opdrachten voor diensten gegund aan een verbonden onderneming of aan een aanbestedende dienst die deel uitmaakt van een gemeenschappelijke onderneming

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten:
  - a) die een aanbestedende dienst bij een met hem verbonden onderneming plaatst;

- b) die een gemeenschappelijke onderneming, bestaande uit verscheidene aanbestedende diensten, voor de uitoefening van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten bij een van deze aanbestedende diensten of bij een met een van deze aanbestedende diensten verbonden onderneming plaatst,

mits ten minste 80 % van de gemiddelde omzet die deze onderneming de laatste drie jaar in de Gemeenschap op het gebied van het verlenen van diensten heeft behaald, afkomstig is van de verstrekking van deze diensten aan de ondernemingen waarmee zij is verbonden.

Wanneer dezelfde dienst of soortgelijke diensten door meer dan één met de aanbestedende dienst verbonden ondernemingen worden verleend, dient rekening te worden gehouden met de totale omzet in de Gemeenschap die voortvloeit uit het verstrekken van diensten door deze ondernemingen.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder „verbonden onderneming” verstaan, elke onderneming waarvan de jaarrekening is geconsolideerd met die van de aanbestedende dienst overeenkomstig de voorschriften van Richtlijn 83/349/EEG⁽¹⁾ of, in het geval van aanbestedende diensten die niet onder deze richtlijn vallen, ondernemingen waarop de aanbestedende dienst rechtstreeks of onrechtstreeks overheersende invloed kan uitoefenen in de zin van artikel 2, lid 1, onder b), of ondernemingen die een overheersende invloed op een aanbestedende dienst kunnen uitoefenen of die, tezamen met de aanbestedende dienst, onder overheersende invloed staan van een andere onderneming uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of van de voor deze laatste onderneming geldende voorschriften.

3. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie desgevraagd de volgende gegevens betreffende de toepassing van lid 1:

- a) de namen van de betrokken ondernemingen,
- b) de aard en de waarde van de desbetreffende opdrachten voor diensten,
- c) de gegevens die de Commissie noodzakelijk acht voor het bewijs dat de betrekkingen tussen de aanbestedende dienst en de onderneming waaraan de opdrachten worden gegund, aan de in dit artikel gestelde eisen voldoen.

Onderafdeling 3

Alleen op bepaalde aanbestedende diensten toepasselijke uitsluitingsgevallen

Artikel 27

Door bepaalde aanbestedende diensten geplaatste opdrachten voor de aankoop van water

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op de opdrachten die aanbestedende diensten die een activiteit uitoefenen als bedoeld in bijlage I, voor de aankoop van water, plaatsen.
2. De Raad beziet het bepaalde in lid 1 opnieuw wanneer hem een verslag van de Commissie, vergezeld van passende voorstellen, wordt voorgelegd.

⁽¹⁾ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/605/EEG (PB L 317 van 16.11.1990, blz. 60).

Artikel 28

Onder een bijzondere regeling vallende opdrachten

Nederland en het Verenigd Koninkrijk zorgen er door middel van de machtigingsvoorwaarden of andere passende maatregelen voor, dat elke dienst die in de in Beschikkingen 93/676/EEG en 97/367/EEG genoemde sectoren werkzaam is:

- a) bij de gunning van opdrachten voor leveringen, voor werken en voor diensten, het discriminatieverbod en het beginsel van oproep tot mededinging in acht neemt, inzonderheid ten aanzien van de inlichtingen die deze dienst de economische subjecten verstrekt met betrekking tot zijn voornemens inzake het plaatsen van opdrachten;
- b) de Commissie, onder de in Beschikking 93/327/EEG van de Commissie ⁽¹⁾ vastgestelde voorwaarden, inlichtingen over de toekenning van de opdrachten verstrekt.

Artikel 29

Algemeen mechanisme voor de uitsluiting van rechtstreeks aan mededinging blootgestelde activiteiten

1. Wanneer de opdrachten door andere aanbestedende diensten dan de overheidsdiensten in de zin van artikel 2, lid 1, onder a), worden geplaatst, is de richtlijn niet van toepassing op de opdrachten voor de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde diensten indien de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgeoefend rechtstreeks aan mededinging blootstaat op marktgebieden tot welke de toegang niet beperkt is.
2. Voor de toepassing van lid 1 dient, om na te gaan of een activiteit rechtstreeks aan mededinging blootstaat, te worden uitgegaan van criteria zoals de kenmerken van de desbetreffende goederen of diensten, het voorhanden zijn van alternatieve goederen of diensten, de prijzen en de werkelijke of mogelijke aanwezigheid van meer dan één leverancier van de betrokken goederen of diensten.
3. Voor de toepassing van lid 1, wordt de toegang tot een markt als niet-beperkt beschouwd indien de lidstaat de bepalingen van de in bijlage X vermelde communautaire wetgeving ten uitvoer heeft gelegd en heeft toegepast.
4. Om vrijstelling op grond van lid 1 te kunnen verkrijgen, verzoeken de lidstaten de Commissie een tot vrijstelling besluit te nemen.

De lidstaat stelt de Commissie, rekening houdende met de leden 2 en 3, in kennis van alle terzake dienende feiten, en met name van elke wet, voorschrift of bestuursrechtelijke bepaling of overeenkomst betreffende de overeenstemming met de in lid 1 vermelde voorwaarden.

Indien een onafhankelijke instantie, die voor de desbetreffende activiteit bevoegd is, een standpunt heeft ingenomen inzake aangelegenheden die voor de toepassing van de leden 1 en 2, relevant zijn, wordt de Commissie dit standpunt meegedeeld.

⁽¹⁾ PB L 129 van 27.5.1993, blz. 25.

De Commissie volgt voor het nemen van een vrijstellingsbesluit de procedure van artikel 65, lid 2. Zij maakt haar besluit in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekend.

5. Voor het nemen van het in lid 4 bedoelde besluit beschikt de Commissie over een termijn van zes maanden, gerekend vanaf een datum die overeenkomstig de leden 6, 7 en 8 wordt vastgesteld. Wanneer op grond van lid 3, niet van vrije toegang tot een markt kan worden uitgegaan, dient een lidstaat die om vrijstelling verzoekt, aan te tonen dat de toegang tot de betrokken markt rehtens en feitelijk vrij is. Wanneer de Commissie na het verstrijken van deze termijn geen besluit betreffende de vrijstelling heeft genomen, wordt dit lid geacht van toepassing te zijn.

6. Onverminderd de leden 7 of 8, gaat de in lid 5 bedoelde termijn in op de eerste werkdag volgende op de datum waarop de Commissie het verzoek overeenkomstig lid 4 heeft ontvangen.

7. Wanneer de Commissie tijdens de procedure vaststelt dat de gegevens in het verzoek of in de bijbehorende documenten onvolledig of onjuist zijn, stelt zij de betrokken lidstaat daarvan onverwijld schriftelijk in kennis en stelt zij een passende termijn vast om deze gegevens aan te vullen. In dit geval gaat de termijn van zes maanden in op de datum waarop de Commissie de volledige gegevens ontvangt.

8. Wanneer de in het verzoek vermelde feiten belangrijke wijzigingen ondergaan, moeten deze de Commissie onverwijld worden medegedeeld. In dit geval kan de Commissie, indien deze belangrijke wijzigingen haar oordeel uit hoofde van lid 1 ingrijpend kunnen beïnvloeden, besluiten dat de kennisgeving ingaat op de datum van ontvangst van de betrokken wijzigingen; zij stelt de betrokken lidstaat hiervan onverwijld schriftelijk in kennis.

9. De Commissie kan ook besluiten de procedure voor het nemen van een vrijstellingsbesluit op eigen initiatief in te leiden.

HOOFDSTUK III

REGELINGEN VOOR OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR DIENSTEN

Artikel 30

Opdrachten voor in bijlage XVI A vermelde diensten

De opdrachten voor het verlenen van de in bijlage XVI A vermelde diensten worden overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken IV tot en met VII geplaatst.

Artikel 31

Opdrachten voor in bijlage XVI B vermelde diensten

Het plaatsen van opdrachten voor het verlenen van de in bijlage XVI B opgenomen diensten valt uitsluitend onder de artikelen 34 en 42.

Artikel 32

Gemengde opdrachten voor de in bijlage XVI A en de in bijlage XVI B vermelde diensten

Opdrachten die tegelijk betrekking hebben op de in bijlage XVI A en de in bijlage XVI B opgenomen diensten, worden overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken IV tot en met VII geplaatst wanneer de waarde van de in bijlage XVI A opgenomen diensten groter is dan die van de in bijlage XVI B opgenomen diensten. In de andere gevallen worden de opdrachten overeenkomstig de artikelen 34 en 42 geplaatst.

HOOFDSTUK IV

BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN BETREFFENDE HET BESTEK EN DE AANBESTEDINGSSTUKKEN

Artikel 33

Algemene bepalingen

De aanbestedende diensten stellen voor elke opdracht een bestek op waarin de inlichtingen in de overeenkomstig artikel 41 als oproep tot mededinging dienende aankondigingen wordt gepreciseerd en aangevuld. In dit verband beperken zij zich tot de technische specificaties overeenkomstig artikel 34 en in geval zij varianten aanvaarden, is artikel 36 van toepassing.

De aanbestedende diensten kunnen overeenkomstig artikel 37 inlichtingen betreffende de onderaanneming verlangen of overeenkomstig artikel 38 voorwaarden stellen betreffende de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden.

Zij kunnen eveneens eisen dat aan bijzondere voorwaarden wordt voldaan met betrekking tot de uitvoering van de opdracht, op voorwaarde dat deze voorwaarden met het gemeenschapsrecht verenigbaar zijn.

Artikel 34

Technische specificaties

1. De technische specificaties zoals omschreven in punt 1 van bijlage XX, maken deel uit van de aanbestedingsstukken, zoals de aankondigingen van de opdrachten, het bestek of de aanvullende documenten.

2. De technische specificaties moeten de inschrijvers gelijke toegang bieden en mogen niet tot gevolg hebben dat ongerechtvaardigde belemmeringen voor de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging worden geschapen.

3. De technische specificaties moeten worden geformuleerd door verwijzing naar Europese normen, naar Europese technische goedkeuringen, naar gemeenschappelijke technische specificaties, naar internationale normen, of indien deze niet bestaan, naar nationale normen of naar nationale technische goedkeuringen, zoals gedefinieerd in bijlage XX, of naar elk ander technisch referentiesysteem dat door Europese normalisatieorganisaties is opgesteld, mits deze verwijzing vergezeld gaat van de vermelding „of gelijkwaardig”.

Zij kunnen ook worden geformuleerd volgens prestaties en functionele eisen. Deze moeten echter voldoende nauwkeurig zijn, zodat de inschrijvers het voorwerp van de opdracht kunnen bepalen en de aanbestedende diensten de opdracht kunnen gunnen.

4. Bij overheidsopdrachten voor werken kunnen de technische specificaties, wanneer terzake geen Europese normen, Europese technische goedkeuringen of gemeenschappelijke technische specificaties bestaan of wanneer het onmogelijk is volgens prestaties of functionele eisen te specificeren, worden vastgesteld door verwijzing naar de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van de werken en het gebruik van de producten. Deze verwijzing moet vergezeld gaan van de vermelding „of gelijkwaardig”.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de mogelijkheid te verwijzen naar de in lid 3, eerste alinea, bedoelde specificaties, kunnen zij echter geen inschrijving afwijzen met als reden dat de aangeboden producten en diensten niet beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie, aan een internationale norm, of aan een nationale norm, aan een nationale technische specificatie of aan een nationale technische goedkeuring, wanneer de inschrijver in zijn inschrijving met elk passend middel aantoont dat de door hem voorgestelde oplossingen op gelijkwaardige wijze voldoen aan de eisen die zijn omschreven in de technische specificatie waarnaar wordt verwezen.

Een passend middel is een technisch dossier van de fabrikant of een beproevingsverslag van een als derde optredende organisatie.

6. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in lid 3, tweede alinea, geboden mogelijkheid specificaties uit het oogpunt van prestaties vast te stellen, mogen zij geen aanbod van producten of diensten afwijzen die beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie of aan een internationale norm, wanneer deze normen en goedkeuringen betrekking hebben op dezelfde functionele eisen en prestatie-eisen en geschikt zijn.

De inschrijver dient in zijn inschrijving met elk passend middel, zoals een technisch dossier of een beproevingsverslag van een als derde optredende organisatie, aan te tonen dat de aan de norm beantwoordende producten of diensten aan de functionele eisen of prestatie-eisen van de aanbestedende dienst voldoen.

7. In de technische specificaties mag geen melding worden gemaakt van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst of van een volgens bijzondere werkwijzen verkregen fabrikaat, noch van een verwijzing naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie. Deze vermelding of verwijzing is bij wijze van uitzondering toegestaan wanneer een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing van de leden 3 en 4; deze vermelding of verwijzing moet vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig”.

*Artikel 35***Mededeling van de technische specificaties**

1. De aanbestedende diensten delen de belangstellende economische subjecten desgevraagd de technische specificaties mede die regelmatig in hun opdrachten voor leveringen, werken of diensten worden beoogd, of de technische specificaties die zij voornemens zijn toe te passen voor opdrachten waarover periodieke indicatieve aankondigingen in de zin van artikel 40, lid 1, worden gepubliceerd.

2. Indien deze technische specificaties gebaseerd zijn op documenten waarover belangstellende economische subjecten kunnen beschikken, kan ermee worden volstaan de vindplaats van deze documenten te vermelden.

*Artikel 36***Varianten**

1. Wanneer de economisch voordeligste inschrijving als gunningscriterium wordt gehanteerd, kunnen de aanbestedende diensten door de inschrijvers voorgestelde varianten in aanmerking nemen indien deze aan de door de aanbestedende diensten geëiste minimale prestaties of eisen voldoen.

De aanbestedende diensten vermelden in het bestek aan welke minimumeisen deze varianten moeten voldoen, alsmede hoe zij moeten worden ingediend. Wanneer varianten niet zijn toegestaan, vermelden de aanbestedende diensten dit in het bestek.

2. Artikel 34 is op de varianten van toepassing.

3. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen mogen aanbestedende diensten die overeenkomstig lid 1 varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat hij, indien hij werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor diensten dan tot een overheidsopdracht voor leveringen zou leiden.

Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten mogen de aanbestedende diensten die overeenkomstig lid 1 varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat hij, indien hij werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor leveringen dan tot een overheidsopdracht voor diensten zou leiden.

*Artikel 37***Onderaanneming**

In het bestek kan de aanbestedende dienst de inschrijver verzoeken in zijn inschrijving aan te geven welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is aan derden in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij heeft aangewezen. Deze mededeling laat de aansprakelijkheid van het leidende economische subject onverlet.

*Artikel 38***Verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden**

1. De aanbestedende dienst kan, al dan niet daartoe door een lidstaat verplicht, in het bestek aangeven bij welke dienst of diensten de inschrijvers de ter zake dienende informatie kunnen verkrijgen over de verplichtingen die ten aanzien van

de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden gelden in de lidstaat, het gebied of de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of waar de diensten moeten worden verleend, en die gedurende de uitvoering van de opdracht op de op de arbeidsplaats verrichte werken of verleende diensten van toepassing zullen zijn.

2. De aanbestedende dienst die de in lid 1 vermelde informatie verstrekt, verzoekt de inschrijvers of degenen die aan een aanbestedingsprocedure deelnemen, aan te geven dat zij bij de voorbereiding van hun inschrijving rekening hebben gehouden met de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of waar de diensten moeten worden verleend.

Het bepaalde in de eerste alinea vormt geen beletsel voor de toepassing van artikel 55 inzake het onderzoek van abnormaal lage offertes.

HOOFDSTUK V

PROCEDURES*Artikel 39***Toepassing van openbare en niet-openbare procedures en van procedures van gunning door onderhandelingen**

1. Bij het plaatsen van opdrachten voor leveringen, werken en diensten passen de aanbestedende diensten procedures toe die met deze richtlijn overeenkomen.

2. De aanbestedende diensten kunnen een keuze maken uit de in artikel 1, lid 8, genoemde procedures, mits, behoudens het in lid 3 bepaalde, een oproep tot mededinging overeenkomstig artikel 41 is gedaan.

3. De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen van een procedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging gebruik maken:

- a) wanneer in het kader van een procedure met voorafgaande oproep tot mededinging geen inschrijving of geen geschikte inschrijvingen zijn ingediend, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk zijn gewijzigd;
- b) wanneer een opdracht uitsluitend ten behoeve van onderzoek, proefneming, studie of ontwikkeling wordt geplaatst en niet met het doel de rendabiliteit te verzekeren dan wel de kosten van onderzoek en ontwikkeling te dekken en voorzover de plaatsing van een dergelijke opdracht niet verhindert dat een oproep tot mededinging wordt gedaan voor latere opdrachten die dit doel in het bijzonder beogen;
- c) wanneer de uitvoering van de opdracht om technische of artistieke redenen of om redenen van bescherming van uitsluitende rechten slechts aan één bepaald economisch subject kan worden toevertrouwd;
- d) in strikt noodzakelijke gevallen waarin dringende spoed, voortvloeiende uit gebeurtenissen die door de betrokken aanbestedende diensten niet konden worden voorzien, de inachtneming van de voor openbare en niet-openbare procedures gestelde termijnen onmogelijk maakt;

e) in het geval van opdrachten voor leveringen ten behoeve van door de oorspronkelijke leverancier verrichte aanvullende leveringen die bestemd zijn hetzij voor de gedeeltelijke vernieuwing van veelvuldig gebruikte leveringen of installaties, hetzij voor de uitbreiding van bestaande leveringen of installaties, indien verandering van leverancier de aanbestedende dienst ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen met andere technische eigenschappen, zodat onverenigbaarheid ontstaat of zich onevenredige technische moeilijkheden bij het gebruik en het onderhoud voordoen;

f) voor aanvullende werken of diensten die noch in het oorspronkelijk gegunde ontwerp, noch in de eerste gegunde opdracht waren opgenomen, maar die ten gevolge van een onvoorziene omstandigheid voor de uitvoering van deze opdracht noodzakelijk zijn geworden, mits de gunning geschiedt aan de aannemer of dienstverlener die de eerste opdracht uitvoert:

— wanneer deze aanvullende werken of diensten technisch of economisch niet los van de hoofdopdracht kunnen worden uitgevoerd zonder de aanbestedende diensten grote ongemakken te bezorgen, of

— wanneer deze aanvullende werken of diensten, hoewel zij van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden, strikt noodzakelijk zijn om deze te vervolmaken;

g) in het geval van opdrachten voor werken, wanneer het gaat om nieuwe werken bestaande uit de herhaling van soortgelijke werken die door dezelfde aanbestedende diensten opgedragen zijn aan de aannemer die belast is geweest met een eerdere opdracht, mits deze werken overeenstemmen met een basisproject en dit project het voorwerp vormde van een eerste opdracht die na een oproep tot mededinging werd geplaatst.

De mogelijkheid deze procedure toe te passen, moet reeds in de oproep tot mededinging van de aanbesteding van het eerste project worden vermeld, en het totale voor de volgende werken geraamde bedrag dient door de aanbestedende diensten in aanmerking te worden genomen voor de toepassing van de artikelen 15 en 16 tot en met 19;

h) voor op een goederenmarkt genoteerde en aangekochte goederen;

i) voor opdrachten die op basis van een raamovereenkomst moeten worden geplaatst, voor zover aan de in artikel 13, lid 2, genoemde voorwaarde is voldaan;

j) voor gelegenheidsaankopen, wanneer zich gedurende zeer korte tijd een bijzonder voordelige gelegenheid tot aankopen voordoet en de te betalen prijs aanzienlijk lager ligt dan normaal op de markt het geval is;

k) voor de aankoop, onder bijzonder voordelige voorwaarden, hetzij bij een leverancier die zijn handelsactiviteiten staakt, hetzij bij de curator of de vereffenaar in geval van een faillissement, een gerechtelijk akkoord of een soortgelijke procedure van het nationale recht;

l) wanneer de opdracht voor diensten voortvloeit uit een overeenkomstig deze richtlijn georganiseerde prijsvraag en volgens de toepasselijke voorschriften aan de winnaar of aan één van de winnaars van die prijsvraag moet worden gegund. In het laatstgenoemde geval moeten alle winnaars van de prijsvraag tot deelneming aan de onderhandelingen worden uitgenodigd.

HOOFDSTUK VI

REGELS VOOR DE BEKENDMAKING EN VOOR DE DOORZICHTIGHEID

Afdeling 1

Bekendmaking van de aankondigingen

Artikel 40

Periodieke indicatieve aankondigingen en aankondigingen betreffende het bestaan van een erkenningsregeling

1. De aanbestedende diensten maken door middel van een periodieke indicatieve aankondiging ten minste eenmaal per jaar het volgende bekend:

a) in het geval van opdrachten voor leveringen: alle opdrachten per productensector die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen en waarvan de geraamde waarde, gelet op artikel 18, 750 000 EUR of meer bedraagt;

b) in het geval van opdrachten voor werken: de hoofdkenmerken van de opdrachten die de aanbestedende diensten voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen en waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of meer bedraagt dan 5 300 000 EUR;

c) in het geval van opdrachten voor diensten: het totaalbedrag van de opdrachten voor diensten voor elk van de in bijlage XVI A vermelde dienstencategorieën die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen en waarvan de geraamde totale waarde, gelet op artikel 19, gelijk is aan of meer bedraagt dan 750 000 EUR.

2. De aankondiging wordt overeenkomstig bijlage XIV opgesteld.

3. De aanbestedende diensten kunnen met name periodieke indicatieve aankondigingen over belangrijke projecten bekend maken, zonder de reeds eerder in een periodieke indicatieve aankondiging vervatte inlichtingen te herhalen, mits duidelijk wordt vermeld dat deze aankondigingen een aanvulling zijn.

4. Wanneer de aanbestedende diensten een erkenningsregeling overeenkomstig artikel 52 willen invoeren, moet aan gaande deze regeling een aankondiging worden opgesteld overeenkomstig bijlage XIII, waarin het doel van de regeling en de wijze waarop inzage in de regeling kan worden verkregen, worden aangegeven. Wanneer de regeling een geldigheidsduur van langer dan drie jaar heeft, moet de aankondiging jaarlijks worden bekendgemaakt. Wanneer de regeling een kortere duur heeft, volstaat een eenmalige aankondiging.

Artikel 41

Aankondigingen die als oproep tot mededinging dienen

1. Voor opdrachten voor leveringen, voor de uitvoering van werken of voor het verlenen van diensten kan de oproep tot mededinging geschieden:

- a) door een overeenkomstig bijlage XIV opgestelde indicatieve periodieke aankondiging, of
- b) door een overeenkomstig bijlage XIII opgestelde mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling, of
- c) door een overeenkomstig bijlage XII, deel A, B of C, opgestelde aankondiging.

2. Wanneer een oproep tot mededinging door middel van een indicatieve periodieke aankondiging geschiedt, moet de aankondiging

- a) specifiek verwijzen naar leveringen, werken of diensten waarop de te plaatsen opdracht betrekking heeft;
- b) vermelden dat deze opdracht zal worden geplaatst door middel van een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, waarbij achteraf geen oproep tot mededinging wordt bekendgemaakt, en wordt de belangstellende economische subjecten verzocht hun belangstelling schriftelijk kenbaar te maken; en
- c) ten minste twaalf maanden voor de in artikel 46, lid 3, vermelde verzenddatum van de uitnodiging overeenkomstig bijlage XIX worden bekendgemaakt.

De aanbestedende dienst houdt zich voorts aan de in artikel 44 vastgestelde termijnen.

Artikel 42

Aankondigingen van geplaatste opdrachten

1. De aanbestedende diensten die een opdracht hebben geplaatst, doen de Commissie binnen twee maanden na de plaatsing ervan onder de door de Commissie volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen voorwaarden, door middel van een overeenkomstig bijlage XV opgestelde aankondiging mededeling van het resultaat van de gunningsprocedure.

2. De overeenkomstig bijlage XV verstrekte en voor bekendmaking bestemde gegevens moeten overeenkomstig bijlage XIV worden bekendgemaakt. In dit verband eerbiedigt de Commissie het gevoelige commerciële karakter, betreffende het aantal inschrijvingen, de identiteit van de economische subjecten en de prijzen, waarop de aanbestedende diensten bij de verstrekking van deze gegevens wijzen.

3. Wanneer de aanbestedende diensten een opdracht voor onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten plaatsen volgens een procedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging overeenkomstig artikel 39, lid 3, onder b), mogen zij de overeenkomstig bijlage XV te verstrekken gegevens over de aard en de hoeveelheid van de verleende diensten beperken tot de vermelding „onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten”.

Wanneer de aanbestedende diensten een opdracht in verband met onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten plaatsen die overeenkomstig artikel 39, lid 3, onder b), niet volgens een procedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging kan worden geplaatst, mogen zij de overeenkomstig bijlage XV te verstrekken gegevens over de aard en de hoeveelheid van de verleende diensten beperken indien de bescherming van het zakelijke geheim zulks noodzakelijk maakt.

In deze gevallen zien zij erop toe dat de in dit punt verstrekte informatie ten minste even gedetailleerd is als die in de overeenkomstig artikel 41, lid 1, bekendgemaakte oproep tot mededinging.

Wanneer zij van een erkenningsregeling gebruik maken moeten de aanbestedende diensten er in dit geval op toezien dat deze informatie ten minste even gedetailleerd is als die in de desbetreffende categorie van de overeenkomstig artikel 52, lid 4, opgestelde lijst van erkende dienstverleners.

4. In het geval van opdrachten voor de in bijlage XVI B opgesomde diensten, vermelden de aanbestedende diensten in de aankondiging of zij met de bekendmaking daarvan instemmen.

5. De overeenkomstig bijlage XV verstrekte gegevens die niet voor bekendmaking zijn bestemd, worden overeenkomstig bijlage XIX om statistische redenen in vereenvoudigde vorm bekendgemaakt.

Artikel 43

Opstelling en regels voor de bekendmaking van aankondigingen

1. De in de artikelen 40 tot en met 42 bedoelde aankondigingen worden bekendgemaakt volgens de bepalingen van bijlage XIX.

Zij worden opgesteld overeenkomstig de standaardformulieren die de Commissie volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure heeft goedgekeurd en bevatten ten minste de in bijlage XII, XIII, XIV en XV vermelde inlichtingen.

Alleen de tekst in de oorspronkelijke taal is authentiek.

2. Aankondigingen die overeenkomstig bijlage XIX elektronisch zijn voorbereid en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking bekendgemaakt.

Wanneer aankondigingen overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet met elektronische middelen zijn verzonden, worden zij binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

In uitzonderlijke gevallen in antwoord op een verzoek van de aanbestedende dienst en op voorwaarde dat de aankondiging bij fax of met elektronische middelen wordt verzonden, worden de in artikel 41, lid 1, onder c), bedoelde aankondigingen binnen een termijn van vijf dagen bekendgemaakt.

3. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen overeenkomstig bijlage XIX niet openbaar worden gemaakt vóór de datum waarop zij ter bekendmaking worden verzonden. Deze publicatie behoeft geen andere informatie dan de overeenkomstig bijlage XIX verzonden aankondigingen te bevatten.

4. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage XIX komen ten laste van de Gemeenschap.

5. De aanbestedende diensten mogen overeenkomstig bijlage XIX aankondigingen van opdrachten bekendmaken waarvoor de bekendmaking krachtens de bepalingen van de afdeling niet verplicht is.

6. De aanbestedende diensten moeten de verzenddatum van de aankondigingen kunnen aantonen.

Afdeling 2

Termijnen

Artikel 44

Aanvragen tot deelneming en ontvangst van de inschrijvingen

1. De door de aanbestedende diensten vastgestelde termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming moeten, rekening gehouden met de opdracht, lang genoeg zijn opdat de belangstellenden een redelijke en aan de opdracht aangepaste termijn beschikken om hun inschrijving voor te bereiden en in te dienen. Bij de vaststelling van deze termijnen moeten de aanbestedende diensten met name rekening houden met de complexiteit van de opdracht en met de voor de voorbereiding van de inschrijvingen benodigde tijd.

2. Voor openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

3. Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande oproep tot mededinging, gelden de volgende regels:

- a) de termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming in antwoord op een uit hoofde van artikel 41, lid 1, onder c), bekendgemaakte aankondiging, of in antwoord op een uitnodiging van een aanbestedende dienst overeenkomstig artikel 46, lid 3, bedraagt in het algemeen ten minste zevenendertig dagen vanaf de datum van verzending van de aankondiging of van de uitnodiging, en mag in geen geval korter zijn dan tweeëntwintig dagen ingeval de aankondiging door andere middelen dan elektronische of dan bij fax ter bekendmaking wordt verzonden, en niet korter dan vijftien dagen ingeval de aankondiging wel met deze middelen wordt verzonden;
- b) de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen kan in onderling overleg tussen de aanbestedende dienst en de uitgekozen gegadigden worden vastgesteld, mits alle gegadigden evenveel tijd krijgen om hun inschrijving voor te bereiden en in te dienen;
- c) wanneer het niet mogelijk is overeenstemming te bereiken over de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen, stelt de aanbestedende dienst een termijn vast die in het algemeen ten minste 24 dagen en in geen geval minder dan tien dagen bedraagt, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving.

4. In de gevallen waarin de aanbestedende diensten overeenkomstig bijlage XIX een in artikel 40, lid 1, bedoelde periodieke indicatieve aankondiging hebben bekendgemaakt, bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures in het algemeen ten minste 36 dagen en in geen geval minder dan 22 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging.

Deze kortere termijnen zijn toegestaan, mits de periodieke indicatieve aankondiging alle in bijlage XIV vereiste informatie bevat, ingeval de aankondiging als oproep tot mededinging dient, en zij minimaal 52 dagen en maximaal 12 maanden vóór de in artikel 42, lid 1, onder c), bedoelde verzenddatum van de aankondiging van de opdracht overeenkomstig bijlage XIX ter bekendmaking is verzonden.

5. Wanneer de aankondigingen, overeenkomstig bijlage XIX, met elektronische middelen zijn opgesteld en verzonden, kan de termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen en de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures met zeven dagen worden bekort.

6. Behalve ingeval de termijn overeenkomstig lid 3, onder b), is in onderling overleg vastgesteld, kan de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met nog eens vijf dagen worden bekort indien de aanbestedende dienst het volledige bestek en de eventuele aanvullende stukken vanaf de verzenddatum van de aankondiging die als oproep tot mededinging dient, overeenkomstig bijlage XIX vrij en rechtstreeks met elektronische middelen toegankelijk maakt.

7. Bij openbare procedures mag het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen in geen geval leiden tot een termijn van minder dan vijftien dagen voor de ontvangst van de inschrijvingen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

Wanneer de aankondiging van de opdracht echter niet bij fax of met een elektronisch middel wordt verzonden, mag het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen bij openbare procedures in geen geval leiden tot een termijn van minder dan 22 dagen voor de ontvangst van de inschrijvingen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

8. Het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen mag in geen geval leiden tot een termijn van minder dan vijftien dagen voor de ontvangst van aanvragen tot deelneming in antwoord op een uit hoofde van artikel 41, lid 1, onder c), bekendgemaakte aankondiging, of in antwoord op een uitnodiging van een aanbestedende dienst overeenkomstig artikel 46, lid 3, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht of van de uitnodiging.

Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen mag het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen in geen geval leiden tot een termijn van minder dan tien dagen voor de ontvangst van de inschrijvingen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving, behalve wanneer de termijn overeenkomstig lid 3, onder b), in onderling overleg wordt vastgesteld.

9. Wanneer de bestekken en de aanvullende stukken of nadere inlichtingen hoewel tijdig aangevraagd, om enigerlei reden niet binnen de in artikel 45 gestelde termijnen zijn verstrekt, of wanneer de inschrijvingen slechts na een aanwijzing ter plaatse, of na inzage ter plaatse van de bij het bestek behorende stukken kunnen worden gedaan, moeten de termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen op zodanige wijze worden verlengd dat de termijnen slechts ingaan nadat alle betrokken economische subjecten van alle nodige informatie voor de opstelling van de inschrijvingen kennis hebben genomen, behalve wanneer de termijn overeenkomstig lid 3, onder b), in onderling overleg wordt vastgesteld.

10. In bijlage XXI wordt een overzicht van de in dit artikel vastgestelde termijnen gegeven.

Artikel 45

Bestek en nadere inlichtingen

1. Wanneer de aanbestedende diensten overeenkomstig bijlage XIX het volledige bestek en de eventuele aanvullende stukken niet vrij en rechtstreeks met elektronische middelen toegankelijk maken, en wanneer deze stukken, bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met oproep tot mededinging, niet bij de uitnodiging tot inschrijving zijn gevoegd, worden het bestek en de aanvullende stukken binnen zes dagen na ontvangst van de aanvraag aan de economische subjecten toegezonden, mits deze aanvraag tijdig voor de uiterste datum voor de indiening van de inschrijvingen is gedaan.

2. Nadere inlichtingen over het bestek worden, mits tijdig aangevraagd, uiterlijk zes dagen voor het verstrijken van de uiterste termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen, door de aanbestedende diensten verstrekt.

Artikel 46

Verzendingswijze voor aanvragen tot deelneming en regels die van toepassing zijn voor uitnodigingen tot inschrijving

1. De aanvragen tot deelneming aan een procedure voor de plaatsing van een opdracht kunnen elektronisch, bij brief of bij fax geschieden.

Wanneer aanvragen bij fax zijn gedaan, kunnen de aanbestedende diensten eisen dat deze aanvragen vóór het verstrijken van de in artikel 44 bedoelde termijn bij brief of elektronisch worden bevestigd.

2. De aanbestedende diensten nodigen de daartoe uitgekoken gegadigden gelijktijdig en schriftelijk uit tot het doen van een inschrijving. In de uitnodiging van deze gegadigden wordt vermeld hoe zij toegang kunnen verkrijgen tot het bestek en de aanvullende stukken die rechtstreeks elektronisch toegankelijk zijn overeenkomstig bijlage XIX. Ingeval deze toegang niet is gewaarborgd, gaat de uitnodiging vergezeld van een exemplaar van het bestek en van de aanvullende stukken.

De uitnodiging bevat ten minste:

a) de uiterste datum waarop de eventuele aanvullende stukken kunnen worden gevraagd alsook het eventueel voor het verkrijgen van deze stukken te betalen bedrag en de wijze waarop het moet worden betaald;

b) de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen, het adres waar deze moeten worden ingediend en de taal of talen waarin zij moeten worden gesteld;

c) een verwijzing naar elke bekendgemaakte aankondiging van de opdracht;

d) de aanduiding van de eventueel bij te voegen stukken;

e) de gunningscriteria en het relatieve gewicht ervan indien dit niet in de aankondiging is vermeld;

f) alle andere bijzondere voorwaarden voor deelneming aan de opdracht.

3. Wanneer er een oproep tot mededinging wordt gedaan aan de hand van een periodieke indicatieve aankondiging, verzoeken de aanbestedende diensten nadien alle gegadigden hun belangstelling te bevestigen aan de hand van nadere gegevens betreffende de betrokken opdracht, alvorens met de selectie van de inschrijvers of deelnemers aan de onderhandelingen te beginnen.

Het verzoek omvat ten minste de volgende gegevens:

a) de aard en de hoeveelheid, met inbegrip van eventuele opties voor latere opdrachten en, indien mogelijk, een schatting van de termijn voor de uitoefening van deze opties; in het geval van periodiek terugkerende opdrachten, de aard en de hoeveelheid en, indien mogelijk, een schatting van de termijnen waarop de latere oproepen tot mededinging voor werken, leveringen of diensten worden bekendgemaakt;

b) type aanbestedingsprocedure: niet-openbaar of door onderhandelingen;

c) in voorkomend geval, de begin- of einddatum van de levering, de werken of de diensten;

d) het adres en de uiterste datum voor de indiening van aanvragen om te worden uitgenodigd tot inschrijving alsmede de taal of talen waarin deze moeten worden gesteld;

e) het adres van de instantie die de opdracht plaatst en de nodige informatie voor het verkrijgen van specificaties en andere documenten;

f) de economische en technische eisen, de financiële waarborgen en de inlichtingen die van de economische subjecten worden verlangd;

g) het te betalen bedrag voor het verkrijgen van de documentatie betreffende de aanbestedingsprocedure en de wijze van betaling;

h) de contractvorm van de opdracht waarvoor inschrijvingen worden gevraagd: aankoop, leasing, huur of huurkoop, of verscheidene van deze vormen;

i) de gunningscriteria en het gewicht ervan, indien dit niet in de enuntiatieve aankondiging is vermeld.

Afdeling 3

Communicatie en informatieverstrekking

Artikel 47

Communicatiemiddelen

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan naar keuze van de aanbestedende dienst, bij brief, bij fax of door elektronische middelen geschieden.

Richtlijn 99/93/EG en Richtlijn .../.../EG (betreffende bepaalde juridische aspecten van de elektronische handel in de interne markt) zijn op de elektronische overdracht van informatie van toepassing.

2. Deze mededeling en uitwisseling van informatie geschieden op zodanige wijze dat:

- a) de integriteit van de gegevens en de vertrouwelijkheid van de inschrijvingen en van alle door de economische subjecten doorgegeven informatie worden gewaarborgd, en
- b) de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inschrijvingen van de inhoud ervan kennisnemen.

3. Wanneer de inschrijvingen door elektronische middelen worden doorgegeven, verbinden de inschrijvers zich in artikel 51, lid 2, en de artikelen 52 en 53 genoemde documenten, certificaten, verklaringen en getuigschriften uiterlijk de dag voor de opening van de inschrijvingen in te dienen.

4. De keuze voor een bepaalde wijze van doorgifte voor de inschrijvingen mag niet leiden tot belemmeringen voor de goede werking van de interne markt.

Artikel 48

Inlichting van verzoekers om erkenning, gegadigden en inschrijvers

1. De aanbestedende diensten stellen de deelnemende economische subjecten zo snel mogelijk en desgevraagd schriftelijk van de beslissingen betreffende de gunning van de opdracht in kennis.

2. De aanbestedende diensten delen zo snel mogelijk na de datum van ontvangst van een schriftelijk verzoek hiertoe, iedere afgewezen gegadigde of inschrijver de redenen voor de afwijzing mee, en aan iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde.

De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten dat bepaalde, in de eerste alinea van dit lid genoemde gegevens betreffende de gunning van de opdracht, niet worden medegedeeld indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn of aan de rechtmatige handelsbelangen van openbare of particuliere economische subjecten, met inbegrip van de belangen van het economische subject waaraan de opdracht is gegund, schade zou kunnen toebrengen dan wel de eerlijke mededinging tussen de economische subjecten zou kunnen schaden.

3. Aanbestedende diensten, die een erkenningsregeling invoeren en beheren, moeten de aanvragers binnen een redelijke termijn van het besluit inzake hun erkenning in kennis stellen.

Wanneer het erkenningsbesluit meer dan zes maanden vanaf de indiening van het verzoek om erkenning in beslag neemt, moet de aanbestedende dienst de verzoeker binnen twee maanden na deze indiening mededeling doen van de redenen waarom deze termijn langer moet zijn en van de datum waarop zijn verzoek zal worden aanvaard dan wel afgewezen.

4. Verzoekers om erkenning wie erkenning wordt geweigerd, worden van dit besluit en van de redenen voor deze weigering in kennis gesteld. Deze redenen moeten gebaseerd zijn op de in artikel 52, lid 2, vermelde erkenningscriteria.

5. De aanbestedende diensten, die een erkenningsregeling invoeren en beheren, kunnen de erkenning van een economisch subject slechts beëindigen om redenen gegrond op de in artikel 52, lid 2, vermelde criteria. Het voornemen een erkenning te beëindigen, alsmede de redenen daartoe, moeten het economische subject vooraf schriftelijk ter kennis worden gebracht.

Artikel 49

Over de geplaatste opdrachten te bewaren gegevens

1. De aanbestedende diensten bewaren met betrekking tot alle opdrachten de nodige gegevens opdat zij later de besluiten kunnen motiveren betreffende:

- a) de erkenning en de selectie van de economische subjecten en de gunning van de opdrachten;
- b) het gebruik van procedures zonder voorafgaande oproep tot mededinging overeenkomstig artikel 39, lid 3;
- c) de niet-toepassing van het bepaalde in de hoofdstukken III tot en met VI van de onderhavige titel krachtens de in hoofdstuk II van titel I en in hoofdstuk II van de onderhavige titel vervatte afwijkingen.

2. De gegevens worden gedurende ten minste vier jaar na de datum van gunning van de opdracht bewaard, opdat de aanbestedende dienst gedurende dat tijdvak aan de Commissie de noodzakelijke inlichtingen kan verstrekken, indien deze daarom verzoekt.

HOOFDSTUK VII

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Artikel 50

Algemene bepalingen

1. De opdrachten worden gegund op grond van de in afdeling 2 vastgelegde gunningscriteria, met inachtneming van artikel 36 betreffende de varianten, na controle van de geschiktheid van de economische subjecten op grond van overeenkomstig artikel 53 opgestelde regels en criteria en rekening gehouden met artikel 51 betreffende de onderlinge erkenning.

2. Wanneer de oproep tot mededinging geschiedt door een mededeling inzake het bestaan van een in afdeling 1 bedoelde erkenningsregeling, worden de specifieke opdrachten waarop de oproep tot mededinging betrekking heeft gegund op grond van de in afdeling 2 vastgestelde gunningscriteria, met inachtneming van artikel 36 betreffende de varianten, na controle van de geschiktheid van de overeenkomstig artikel 52 betreffende de erkenningsregelingen erkende economische subjecten op grond van de overeenkomstig artikel 53 opgestelde regels en criteria en rekening gehouden met artikel 51 betreffende de onderlinge erkenning.

Afdeling 1

Erkenning en kwalitatieve selectie

Artikel 51

Onderlinge erkenning op het gebied van administratieve, technische of financiële voorwaarden en inzake certificaten, proeven en bewijzen

1. Wanneer de aanbestedende diensten de deelnemers aan een niet-openbare procedure of procedure van gunning door onderhandelingen kiezen, waarbij zij een besluit nemen over de erkenning, of wanneer de erkenningscriteria en erkenningsregels worden bijgewerkt, mogen de aanbestedende diensten niet:

- a) aan bepaalde economische subjecten administratieve, technische of financiële voorwaarden opleggen die niet aan andere worden opgelegd;
- b) proeven of bewijzen eisen die een doublure zouden vormen met reeds beschikbare objectieve bewijzen.

2. Ingeval de aanbestedende diensten de overlegging verlangen van een door een onafhankelijke instantie opgestelde verklaring dat het economische subject aan bepaalde kwaliteitsnormen voldoet, dient deze te verwijzen naar kwaliteitsbewakingsregelingen die op de Europese normenreeks op dit gebied zijn gebaseerd en die zijn gecertificeerd door instanties die aan de Europese normenreeks voor certificering voldoen.

De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige verklaringen van in andere lidstaten gevestigde instanties. Zij aanvaarden eveneens andere bewijzen inzake gelijkwaardige maatregelen op het gebied van de kwaliteitsbewaking van economische subjecten die niet voor dergelijke verklaringen in aanmerking komen of die niet binnen de gestelde termijnen dergelijke verklaringen kunnen verkrijgen.

Artikel 52

Erkenningsregelingen

1. Desgewenst mogen de aanbestedende diensten een regeling voor de erkenning van economische subjecten invoeren en beheren.

De aanbestedende diensten die een erkenningsregeling invoeren of beheren, zorgen ervoor dat de economische subjecten te allen tijde een erkenning kunnen aanvragen.

2. De in lid 1 bedoelde regeling kan verscheidene fasen van erkenning van geschiktheid omvatten.

De regeling moet worden beheerd op basis van door de aanbestedende dienst omschreven objectieve criteria en regels.

Wanneer deze criteria en regels technische specificaties bevatten, is artikel 34 van toepassing. Deze criteria en regels kunnen zo nodig worden bijgewerkt.

3. De in lid 2 bedoelde criteria en regels worden de belangstellende economische subjecten desgevraagd ter beschikking gesteld. Wanneer deze criteria en regels worden bijgewerkt, wordt dit de belangstellende economische subjecten medegedeeld.

Wanneer een aanbestedende dienst van oordeel is dat de erkenningsregeling van bepaalde derde diensten of lichamen aan de voorwaarden voldoet, deelt zij de belangstellende economische subjecten de namen van deze derde diensten of lichamen mede.

4. Er wordt een lijst van de erkende economische subjecten bijgehouden, die volgens het type opdrachten waarvoor de erkenning geldt in categorieën kan worden ingedeeld.

5. Wanneer een oproep tot mededinging plaatsvindt door een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling, worden de inschrijvers bij een niet-openbare procedure of de deelnemers aan een procedure van gunning door onderhandelingen gekozen uit de volgens een dergelijke regeling in aanmerking komende gegadigden.

Artikel 53

Kwalitatieve selectiecriteria

1. De aanbestedende diensten die selectiecriteria bij een openbare procedure opstellen, doen dit volgens objectieve regels en criteria die de belangstellende economische subjecten ter beschikking worden gesteld.

2. De aanbestedende diensten die de gegadigden selecteren voor een niet-openbare aanbestedingsprocedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, doen dit in overeenstemming met de door hen omschreven objectieve regels en criteria, die de belangstellende economische subjecten ter beschikking worden gesteld.

3. Bij een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen kunnen de criteria gebaseerd zijn op de objectieve noodzaak voor de aanbestedende dienst de gegadigden te beperken tot een aantal dat door het noodzakelijke evenwicht tussen enerzijds de specifieke kenmerken van de aanbestedingsprocedure en anderzijds de daarvoor vereiste middelen wordt gerechtvaardigd. Bij de vaststelling van het aantal gegadigden dient echter rekening te worden gehouden met de noodzaak voldoende concurrentie te waarborgen.

4. De in de leden 1 en 2 bedoelde criteria kunnen de in artikel 46 van richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken) (genoemde) selectiecriteria omvatten.

Afdeling 2

Gunning van de opdracht

Artikel 54

Gunningscriteria

1. Onverminderd de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de vergoeding van bepaalde diensten, zijn de criteria aan de hand waarvan de aanbestedende diensten een opdracht gunnen:

a) hetzij, indien de gunning aan de inschrijver met de voor de aanbestedende diensten economisch voordeligste inschrijving plaatsvindt, verschillende criteria die rechtstreeks verband houden met het voorwerp van de opdracht, zoals de leveringstermijn, de uitvoeringstermijn, de gebruikskosten, de rentabiliteit, de kwaliteit, de esthetische en functionele kenmerken, de milieutechnische eigenschappen, de technische waarde, de klantenservice en technische bijstand, de verbintenissen met betrekking tot reserveonderdelen, de geaarborgde materiaalvoorziening en de prijs;

b) hetzij alleen de laagste prijs.

2. In het in lid 1, onder a), bedoelde geval specificiert de aanbestedende dienst het relatieve gewicht dat hij voor de bepaling van de economisch voordeligste inschrijving aan ieder van de gekozen criteria toekent.

Voor het uitdrukken van dit relatieve gewicht kan een marge worden vastgesteld waarbinnen de waarde van elk criterium zich zal bevinden.

3. Wanneer de oproep tot mededinging door een in artikel 41, lid 1, onder c), bedoelde aankondiging gebeurt, wordt het relatieve gewicht gepreciseerd:

a) bij openbare procedures in de aankondiging of in het bestek;

b) bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, in de aankondiging.

In het onder b) genoemde geval kan dit gewicht in uitzonderlijke en naar behoren gerechtvaardigde gevallen die verband houden met de specifieke kenmerken van de markt, in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving worden gepreciseerd;

4. Wanneer bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, de oproep tot mededinging door een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling geschiedt, wordt het relatieve gewicht gepreciseerd:

a) in de aankondiging van de oproep tot mededinging, als het gewicht bekend is op het ogenblik dat de aankondiging ter publicatie wordt verzonden,

b) zoniet, in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving.

5. Wanneer bij een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, de oproep tot mededinging door een periodieke indicatieve aankondiging geschiedt, wordt de relatieve weging gepreciseerd:

a) in de aankondiging van de oproep tot mededinging, als het gewicht bekend is op het ogenblik dat de aankondiging ter publicatie wordt verzonden;

b) zoniet, in de in artikel 46, lid 3, bedoelde uitnodiging tot bevestiging van belangstelling of ten laatste in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving.

Artikel 55

Abnormaal lage offertes

Wanneer voor een bepaalde opdracht offertes worden gedaan die in verhouding tot de prestatie abnormaal laag lijken, zoekt de aanbestedende dienst, alvorens deze te kunnen afwijzen, schriftelijk om door hem dienstig geachte preciseringen over de bestanddelen van de inschrijving en onderzoekt hij deze bestanddelen, waarbij hij rekening houdt met de verstrekte motivering. Hij kan verlangen dat binnen een redelijke termijn wordt geantwoord.

De aanbestedende dienst moet motiveringen in aanmerking nemen die zijn gebaseerd op objectieve factoren, zoals de zuinigheid van het bouw- of productieprocédé, de gekozen technische oplossingen, uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver voor de uitvoering van de opdracht kan profiteren of het oorspronkelijke karakter van het product of het werk dat de inschrijver aanbiedt.

Wanneer de aanbestedende dienst vaststelt dat een offerte abnormaal laag is omdat de inschrijver staatssteun heeft ontvangen, dan mag hij deze offerte pas afwijzen indien hij de inschrijver heeft geraadpleegd en deze niet binnen een door de aanbestedende dienst vastgestelde redelijke termijn kon bewijzen dat de Commissie overeenkomstig artikel 88, lid 3, van het Verdrag van deze steun in kennis werd gesteld en hiervoor toestemming voor heeft gegeven. De aanbestedende dienst die in deze omstandigheden een inschrijving afwijst, moet dit aan de Commissie meedelen.

Afdeling 3

Inschrijvingen die producten uit derde landen bevatten en betrekkingen met deze landen

Artikel 56

Inschrijvingen die producten uit derde landen bevatten

1. Dit artikel is van toepassing op inschrijvingen die producten bevatten uit derde landen waarmee de Gemeenschap niet in multilateraal of bilateraal kader een overeenkomst heeft gesloten die de communautaire ondernemingen op vergelijkbare wijze daadwerkelijk toegang verschaft tot de markten van deze derde landen. Dit artikel laat de verplichtingen van de Gemeenschap of haar lidstaten jegens derde landen onverlet.

2. Iedere inschrijving die wordt ingediend met het oog op de gunning van een opdracht voor leveringen, kan worden afgewezen wanneer het aandeel van de uit derde landen afkomstige goederen, waarvan de oorsprong wordt vastgesteld overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad⁽¹⁾, meer dan 50 % uitmaakt van de totale waarde van de goederen waarop deze inschrijving betrekking heeft. Voor de toepassing van dit artikel worden de programmatuurtoepassingen die in telecommunicatienetten worden gebruikt, als producten beschouwd.

⁽¹⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 955/1999 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 119 van 7.5.1999, blz. 1).

3. Behoudens de tweede alinea wordt, wanneer twee of meer inschrijvingen volgens de gunningscriteria van artikel 54 gelijkwaardig zijn, de voorkeur gegeven aan de inschrijving die niet krachtens lid 2 kan worden afgewezen. Voor de toepassing van dit artikel wordt het bedrag van de offerte als gelijkwaardig beschouwd, indien het prijsverschil niet meer dan 3 % bedraagt.

Aan een inschrijving zal echter niet overeenkomstig de eerste alinea de voorkeur worden gegeven indien de aanbestedende dienst hierdoor genoodzaakt zou zijn apparatuur aan te schaffen met technische kenmerken die afwijken van de bestaande apparatuur, en dit tot onverenigbaarheid of tot technische moeilijkheden bij het gebruik of het onderhoud zou leiden of buitensporige kosten zou meebrengen.

4. Voor de toepassing van dit artikel worden voor de bepaling van het in lid 2 bedoelde aandeel van uit derde landen afkomstige goederen de derde landen buiten beschouwing gelaten ten gunste waarvan de toepassing van deze richtlijn bij een besluit van de Raad overeenkomstig lid 1 is uitgebreid.

5. De Commissie brengt jaarlijks, en voor de eerste keer tijdens de tweede helft van het eerste jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, aan de Raad verslag uit over de vooruitgang die is geboekt bij de multilaterale of bilaterale onderhandelingen over de toegang van de communautaire ondernemingen tot de markten van de derde landen op de onder deze richtlijn vallende gebieden, over alle ingevolge deze onderhandelingen bereikte resultaten alsmede over de daadwerkelijke toepassing van alle gesloten overeenkomsten.

In het licht van deze ontwikkelingen kan de Raad, op voorstel van de Commissie en met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, de bepalingen van dit artikel wijzigen.

Artikel 57

Betrekkingen met derde landen op het gebied van opdrachten voor diensten

1. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van alle algemene moeilijkheden die hun ondernemingen feitelijk of rechtens ondervinden om in derde landen opdrachten voor diensten toegewezen te krijgen.

2. De Commissie dient vóór 31 december . . . en vervolgens periodiek bij de Raad een verslag in betreffende de openstelling van opdrachten voor diensten in derde landen alsook betreffende de stand van de onderhandelingen die daarover, met name in het kader van de WTO, met deze landen worden gevoerd.

3. De Commissie beijvert zich ervoor bij het desbetreffende derde land een situatie te verhelpen, ten aanzien waarvan zij op grond van de in lid 2 bedoelde verslagen, of op basis van andere informatie, vaststelt dat met betrekking tot het plaatsen van opdrachten voor het verrichten van diensten:

- a) een derde land de ondernemingen van de Gemeenschap geen toegang verleent die vergelijkbaar is met die welke de Gemeenschap toekent aan ondernemingen van dat derde land;
- b) de ondernemingen van de Gemeenschap in een derde land niet dezelfde behandeling of dezelfde concurrentiemogelijkheden krijgen als de binnenlandse ondernemingen, of
- c) andere derde landen in het desbetreffende derde land een gunstiger behandeling krijgen dan de ondernemingen van de Gemeenschap.

4. In de in lid 3 genoemde gevallen kan de Commissie te allen tijde de Raad voorstellen te besluiten dat het gunnen van opdrachten voor diensten gedurende een in het besluit te bepalen periode wordt geschorst of beperkt ten aanzien van:

- a) ondernemingen waarop de wetgeving van het betrokken derde land van toepassing is;
- b) ondernemingen die met de onder a) bedoelde ondernemingen zijn verbonden en die hun statutaire zetel in de Gemeenschap hebben, maar die geen daadwerkelijke en directe band met de economie van een lidstaat hebben;
- c) ondernemingen die inschrijvingen indienen welke betrekking hebben op diensten die hun oorsprong hebben in het desbetreffende derde land.

De Raad neemt zijn besluit zo spoedig mogelijk en met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

De Commissie kan deze maatregelen uit eigen beweging of op verzoek van een lidstaat voorstellen.

5. Dit artikel laat de verplichtingen van de Gemeenschap ten aanzien van derde landen onverlet.

TITEL III

OP PRIJSVRAGEN TOEPASSELIJKE SPECIFIEKE REGELS

Artikel 58

Algemene bepalingen

1. De voorschriften voor het organiseren van een prijsvraag worden vastgesteld overeenkomstig lid 2 van dit artikel en de artikelen 59, 61, 62 en 63 en worden ter beschikking gesteld van degenen die belang stellen in deelneming aan de prijsvraag.

2. De toelating van deelnemers tot prijsvragen mag niet worden beperkt:

- a) tot het grondgebied van een lidstaat of een deel daarvan;
- b) op grond van het feit dat de deelnemers, ingevolge de wetgeving van de lidstaat waar de prijsvraag wordt uitgeschreven, natuurlijke personen, dan wel rechtspersonen moeten zijn.

*Artikel 59***Drempels**

1. Deze titel is van toepassing op de prijsvragen die worden georganiseerd in het kader van een procedure voor het plaatsen van opdrachten voor diensten waarvan de geraamde waarde exclusief BTW ten minste 400 000 EUR bedraagt.

2. Dit artikel is van toepassing op alle prijsvragen wanneer het totale bedrag aan prijzengeld en betalingen aan deelnemers ten minste gelijk is aan 400 000 EUR.

*Artikel 60***Uitgesloten prijsvragen**

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op prijsvragen waarmee de aanbestedende diensten iets anders beogen dan de uitoefening van hun in artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten of voor de uitoefening van die activiteiten in een derde land, in omstandigheden waarbij er geen sprake is van de fysieke exploitatie van een net of van een geografisch gebied binnen de Gemeenschap.

2. De aanbestedende diensten doen de Commissie op haar verzoek mededeling van elke activiteit die volgens hen krachtens lid 1 is uitgezonderd. De Commissie kan ter informatie periodiek in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijsten bekend maken van de categorieën activiteiten die zij als uitgezonderd beschouwt. Daarbij houdt de Commissie rekening met alle gevoelige commerciële aspecten waarop de aanbestedende diensten bij het verstrekken van informatie wijzen.

3. Deze richtlijn is niet van toepassing op prijsvragen waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden georganiseerd:

a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen overeengekomen het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende leveringen, werken, diensten of prijsvragen die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende staten; elke overeenkomst wordt ter kennis gebracht van de Commissie, die het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten kan raadplegen;

b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;

c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

4. Deze richtlijn is niet van toepassing op prijsvragen die worden georganiseerd om in de desbetreffende lidstaat een activiteit voort te zetten waarop artikel 29, lid 1, bij besluit van toepassing is of waarop artikel 29, lid 1, ingevolge artikel 29, lid 5, van toepassing wordt geacht.

*Artikel 61***Regels voor de bekendmaking en voor de doorzichtigheid**

1. De oproep tot mededinging gebeurt via een aankondiging die is opgesteld volgens de standaardformulieren die de Commissie overeenkomstig de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure heeft goedgekeurd.

Deze aankondiging bevat ten minste de in bijlage XVII vermelde gegevens en wordt volgens de voorwaarden van bijlage XIX bekendgemaakt.

Alleen de tekst in de oorspronkelijke taal is authentiek.

2. De aanbestedende diensten die een prijsvraag hebben georganiseerd, doen de Commissie binnen twee maanden na de sluiting ervan onder de door de Commissie overeenkomstig de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen voorwaarden, mededeling van de resultaten van de procedure door middel van een aankondiging.

Deze aankondiging wordt opgesteld overeenkomstig de standaardformulieren die de Commissie volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure heeft goedgekeurd en bevat ten minste de in bijlage XVIII vermelde gegevens.

3. De overeenkomstig bijlage XVIII verstrekte gegevens worden overeenkomstig bijlage XIX bekendgemaakt. De aanbestedende diensten zijn niet verplicht gevoelige commerciële informatie bekend te maken.

4. De aankondigingen die overeenkomstig bijlage XIX elektronisch zijn opgesteld en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor bekendmaking bekendgemaakt.

De aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet elektronisch zijn verzonden, worden binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

5. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen overeenkomstig bijlage XIX niet openbaar worden gemaakt vóór de datum waarop zij ter publicatie worden verzonden. Deze publicatie mag geen andere informatie bevatten dan de overeenkomstig bijlage XIX verzonden aankondigingen.

6. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage XIX komen ten laste van de Gemeenschap.

*Artikel 62***Communicatiemiddelen**

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan naar keuze van de aanbestedende dienst, bij brief, bij fax of elektronische geschieden.

Richtlijn 99/93/EG (betreffende bepaalde juridische aspecten van de elektronische handel in de interne markt) zijn op de elektronische overdracht van informatie van toepassing.

2. Deze mededeling en uitwisseling van informatie geschieden op zodanige wijze dat:

- a) de integriteit en de vertrouwelijkheid van alle door de dienstverleners doorgegeven informatie worden gewaarborgd;
- b) de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de plannen en projecten kennisnemen van de inhoud ervan.

3. Wanneer de plannen en projecten door elektronische middelen worden verzonden, verbinden de deelnemers aan de prijsvraag de eventueel door de aanbestedende diensten verlangde documenten, certificaten, verklaringen en getuigenschriften uiterlijk de dag voordat de jury van de plannen en projecten kennisneemt, op een passende wijze in te dienen.

4. De keuze voor de wijze van doorgifte van de plannen en projecten mag niet leiden tot discriminatie van bepaalde economische subjecten.

Artikel 63

De organisatie van prijsvragen, de selectie van deelnemers, de samenstelling en de jury

1. Voor het organiseren van hun prijsvragen passen de aanbestedende diensten procedures toe die aan de bepalingen van deze richtlijn zijn aangepast.

2. Bij prijsvragen met een beperkt aantal deelnemers stellen de aanbestedende diensten duidelijke en niet-discriminerende selectiecriteria vast. In alle gevallen moet het aantal kandidaten dat wordt uitgenodigd om aan de prijsvraag deel te nemen een daadwerkelijke mededinging waarborgen.

3. De jury bestaat uitsluitend uit natuurlijke personen die onafhankelijk zijn van de deelnemers aan de prijsvraag.

Wanneer van de deelnemers aan een prijsvraag een bijzondere beroepskwalificatie wordt geëist, moet ten minste een derde van de juryleden dezelfde kwalificatie of een gelijkwaardige kwalificatie hebben.

De jury is autonoom in haar besluiten en adviezen. Haar besluiten of adviezen worden genomen, respectievelijk uitgebracht op basis van anoniem voorgelegde projecten en uitsluitend op grond van de criteria die in de in bijlage XVII bedoelde aankondiging zijn vermeld.

TITEL IV

STATISTISCHE VERPLICHTINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 64

Statistische verplichtingen

1. De lidstaten zien erop toe, dat de Commissie ieder jaar op volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen wijze een statistisch overzicht krijgt betreffende de naar lidstaat en naar de in de bijlagen I tot en met IX genoemde activiteitscategoriën uitgesplitste totale waarde van de beneden de in artikel 15 genoemde drempels blijvende geplaatste opdrachten

die anders, met uitzondering van de drempels zelf, onder de toepassing van deze richtlijn zouden zijn gevallen.

2. Met betrekking tot de in de bijlagen I, II, VII, VIII en IX bedoelde activiteiten zien de lidstaten erop toe dat de Commissie op volgens de in van artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen wijze een statistisch overzicht van de geplaatste opdrachten krijgt, uiterlijk op 31 oktober [...] over het voorafgaande jaar, en vervolgens elk jaar vóór 31 oktober. Dit overzicht bevat de gegevens die noodzakelijk zijn voor de controle op de juiste toepassing van de overeenkomst.

De in de eerste alinea bedoelde informatie heeft geen betrekking op de opdrachten in verband met diensten van categorie 8 van bijlage XVIA, telecommunicatiediensten van categorie 5 waarvan de posten in de CPV-nomenclatuur overeenkomen met de CPC-referentienummers 7524, 7525 en 7526, of diensten als genoemd in bijlage XVI B.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde uitvoeringsbepalingen worden zodanig vastgesteld dat:

- a) met het oog op administratieve vereenvoudiging de minder belangrijke opdrachten kunnen worden uitgesloten, voor zover de bruikbaarheid van de statistieken daardoor niet wordt aangetast;
- b) het vertrouwelijke karakter van de doorgegeven informatie wordt geëerbiedigd.

Artikel 65

Het Raadgevend Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 1 van Besluit 71/306/EEG van de Raad (1) ingestelde Raadgevende Comité inzake overheidsopdrachten.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, wordt de in artikel 3 van Besluit 1999/468/EG bedoelde raadplegingsprocedure, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dit besluit toegepast.

Artikel 66

Herziening van de drempels

1. De Commissie herziert, volgens de in artikel 65, lid 2 bedoelde procedure iedere twee jaar de in artikel 15, lid 1, vastgestelde drempels, met ingang van 1 januari 2000, voorzover deze herziening nodig is om te waarborgen dat de in bijzondere trekkingsrechten (BTR) uitgedrukte drempels die zijn vastgesteld in de in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, worden geëerbiedigd.

De waarde van deze drempels wordt berekend op basis van de gemiddelde dagwaarde van de euro uitgedrukt in BTR over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van de maand augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening plaatsvindt. De waarde van de aldus herziene drempels wordt, indien noodzakelijk, naar beneden afgerond op het dichtstbijzijnde veelvoud van tienduizend euro.

(1) PB L 185 van 16.8.1971, blz. 15. Besluit gewijzigd bij Besluit 77/63/EEG (PB L 13 van 15.1.1977, blz. 15).

2. Bij de in lid 1 bedoelde herziening stemt de Commissie ook de in artikel 59 (prijsvragen) genoemde drempels af op de herziene drempel die van toepassing is op opdrachten voor diensten.

De tegenwaarde van de overeenkomstig lid 1 vastgestelde drempels in de nationale valuta van de lidstaten die niet aan de monetaire unie deelnemen, worden in beginsel iedere twee jaar met ingang van 1 januari 2002 herzien. Deze waarden worden berekend op grond van het gemiddelde van de dagelijkse waarden van de genoemde valuta in euro's over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening plaatsvindt.

In voorkomend geval herziet de Commissie ook de in lid 1 en lid 2, tweede alinea, vastgestelde berekeningswijzen.

3. De in lid 1 bedoelde herziene drempels, hun tegenwaarde in de nationale valuta en de aangepaste drempels bedoeld in lid 1 en in lid 2, tweede alinea, worden aan het begin van de maand november die volgt op de herziening door de Commissie in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt.

Artikel 67

Wijzigingen

1. De Commissie kan, volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure wijzigingen aanbrengen in:

- a) de in de bijlagen I tot IX opgenomen lijst van aanbestedende diensten zodat zij aan de in artikel 2 tot en met 6 vastgestelde criteria voldoen;
- b) de voorwaarden voor de presentatie, verzending, inontvangstneming, vertaling, bewaring en verspreiding van de in de artikelen 40, 41 en 42 alsmede in artikel 61 genoemde aankondigingen;
- c) de in de bijlagen XVI A en XVI B opgenomen nomenclatuur, voorzover hierdoor niet het toepassingsgebied van de richtlijn wordt gewijzigd, en de verwijzing naar specifieke posten van de nomenclatuur in de aankondigingen;

d) de in bijlage XI vastgestelde nomenclatuur, voorzover hierdoor niet het toepassingsgebied van de richtlijn wordt gewijzigd;

e) de bijlagen X en XIX.

2. De krachtens lid 1 genomen beslissingen worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 68

Tenuitvoerlegging

De lidstaten doen de nodige wettelijke, bestuursrechtelijke en administratieve bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2002 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 69

Intrekkingen

Richtlijn 93/38/EEG wordt ingetrokken, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten wat de in bijlage XXII aangegeven termijnen voor omzetting en toepassing betreft.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage XXIII.

Artikel 70

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 71

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DE PRODUCTIE, HET VERVOER OF DE DISTRIBUTIE VAN DRINKWATER

BELGIË

Dienst ingesteld ingevolge het décret du 2 juillet 1987 de la région wallonne érigeant en entreprise régionale de production et d'adduction d'eau le service du ministère de la région chargé de la production et du grand transport d'eau.

Dienst ingesteld ingevolge het arrêté du 23 avril 1986 portant constitution d'une société wallonne de distribution d'eau.

Dienst ingesteld ingevolge het Besluit van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1985 houdende vaststelling van de statuten van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Diensten voor de productie of de distributie van water ingesteld ingevolge de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.

Diensten voor de productie of distributie van water ingesteld ingevolge de gemeentewet, artikel 147 bis, ter en quater inzake gemeentebedrijven.

DENEMARKEN

Diensten voor de productie of distributie van water, bedoeld in artikel 3, lid 3, van Lovbekendtgørelse om vandforsyning m.v. af 4. juli 1985.

DUITSLAND

Diensten voor de productie of distributie van water bedoeld in de Eigenbetriebsverordnungen of Eigenbetriebsgesetze van de deelstaten (Kommunale Eigenbetriebe).

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Gesetze über die Kommunale Gemeinschaftsarbeit oder Zusammenarbeit van de deelstaten.

Diensten voor de productie van water overeenkomstig het Gesetz über Wasser- und Bodenverbände vom 10. Februar 1937 en de erste Verordnung über Wasser- und Bodenverbände vom 3. September 1937.

(Regiebetriebe) voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Kommunalgesetze, en in het bijzonder de Gemeindeordnungen der Länder.

Diensten ingesteld overeenkomstig het Aktiengesetz vom 6. September 1965, laatstelijk gewijzigd op 19 december 1985, of het GmbH-Gesetz vom 20. Mai 1898, laatstelijk gewijzigd op 15 mei 1986, of die de rechtsvorm hebben van een Kommanditgesellschaft, voor de productie of distributie van water op grond van een speciale overeenkomst met de regionale of lokale overheden.

GRIEKENLAND

Het waterleidingbedrijf van Athene (Etaireia Ydrefseos — Apochetefseos Protevoysis) ingesteld overeenkomstig wet 1068/80 van 23 augustus 1980.

Het waterleidingbedrijf van Thessaloniki (Organismos Ydrefseos Thessalonikis) dat zijn bedrijvigheid uitoefent overeenkomstig Presidentieel Besluit 61/1988.

Het waterleidingbedrijf van Volos (Etaireia Ydrefseos Voloy) dat zijn bedrijvigheid uitoefent overeenkomstig wet 890/1979.

Gemeentebedrijven (Dimotikes Epicheiriseis ydrefseos-apochetefseos) voor de productie of distributie van water, ingesteld overeenkomstig wet 1069/80 van 23 augustus 1980.

Samenwerkingsverbanden van lagere overheden (Syndesmoi ydrefsis) die hun bedrijvigheid uitoefenen op grond van de wet op de lagere overheden (Kodikas Dimon kai Koinotiton) uitgevoerd op grond van Presidentieel Besluit 76/1985.

SPANJE

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig Ley n° 7/1985 de 2 de abril de 1985. Reguladora de las Bases del Régimen local en het Decreto Real n° 781/1986 Texto Refundido Régimen local.

— Canal de Isabel II, Ley de la Comunidad Autónoma de Madrid de 20 de diciembre de 1984.

— Mancomunidad de los Canales de Taibilla, Ley de 27 de abril de 1946.

FRANKRIJK

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de:

dispositions générales sur les régies, code des communes L 323-1 à L 328-8, R 323-1 à R 323-6 (dispositions générales sur les régies); of

code des communes L 323-8 R 323-4 (régies directes (ou de fait)); of

décret-loi du 28 décembre 1926, règlement d'administration publique du 17 février 1930, code des communes L 323-10 à L 323-13, R 323-75 à 323-132 (régies à simple autonomie financière); of

code des communes L 323-9, R 323-7 à R 323-74, décret du 19 octobre 1959 (régies à personnalité morale et à autonomie financière); of

code des communes L 324-1 à L 324-6, R 324-1 à R 324-13 (gestion déléguée, concession et affermage); of

jurisprudence administrative, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (gérance); of

code des communes R 324-6, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (régie intéressée); of

circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (exploitation aux risques et périls); of

décret du 20 mai 1955, loi du 7 juillet 1983 sur les sociétés d'économie mixte (participation à une société d'économie mixte); of

code des communes L 322-1 à L 322-6, R 322-1 à R 322-4 (dispositions communes aux régies, concessions et affermages).

IERLAND

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Local Government (Sanitary Services) Act 1878 to 1964.

ITALIË

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 en het Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986.

Ente Autonomo Acquedotto Pugliese ingesteld overeenkomstig RDL 19 ottobre 1919, n. 2060.

Ente Acquedotti Siciliani ingesteld overeenkomstig leggi regionali 4 settembre 1979, n. 2/2 e 9 agosto 1980, n. 81.

Ente Sardo Acquedotti e Fognature ingesteld overeenkomstig legge 5 luglio 1963, n. 9.

LUXEMBURG

De territoriale instanties voor watervoorziening.

Samenwerkingsverbanden van territoriale instanties voor de productie of distributie van water ingesteld overeenkomstig de loi du 14 février 1900 concernant la création des syndicats de communes telle qu'elle a été modifiée et complétée par la loi du 23 décembre 1958 et par la loi du 29 juillet 1981 en overeenkomstig de loi du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du grand-duché du Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre.

NEDERLAND

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Waterleidingwet van 6 april 1957, gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1967, 10 september 1975, 23 juni 1976, 30 september 1981, 25 januari 1984, 29 januari 1986.

OOSTENRIJK

Gemeentelijke (Gemeinden) en intercommunale diensten (Gemeindeverbände) voor de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater overeenkomstig de Wasserversorgungsgesetze van de negen deelstaten.

PORTUGAL

Empresa Pública das Águas Livres voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 190/81 de 4 de Julho de 1981.

Plaatselijke instanties voor de productie of distributie van water.

FINLAND

Diensten voor de productie, het vervoer en de distributie van drinkwater overeenkomstig artikel 1 van Laki yleisistä vesija viemärlaitoksista (982/77) van 23 december 1977.

ZWEDEN

Gemeenten en gemeentelijke bedrijven voor de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater, overeenkomstig lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

VERENIGD KONINKRIJK

Water Companies voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water Acts 1945 en 1989.

Central Scotland Water Development Board, die water produceert en de Water Authorities voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water (Scotland) Act 1980.

Het Department of the Environment for Northern Ireland dat belast is met de productie en distributie van water overeenkomstig de Water and Sewerage (Northern Ireland) Order 1973.

BIJLAGE II**AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DE PRODUCTIE, HET VERVOER OF DE DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT**

BELGIË

Diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit overeenkomstig artikel 5 betreffende gemeentelijke en intercommunale bedrijven van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925.

Diensten op het gebied van het vervoer of de distributie van elektriciteit overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.

EBES, Intercom, Unerg en andere diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit aan wie een concessie is verleend voor de distributie overeenkomstig artikel 8 van de gemeentelijke en intercommunale vergunningen van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925.

De Openbare Elektriciteitsmaatschappij (Société publique de production d'électricité (SPE)).

DENEMARKEN

Diensten op het gebied van de productie of het vervoer van elektriciteit op basis van een licentie overeenkomstig paragraaf 3, stk. 1, van de lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 607 af 17. december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde.

Diensten op het gebied van de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 3, stk. 2, van de lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 607 af 17. december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde op basis van machtiging tot onteigening overeenkomstig de artikelen 10 t/m 15 van de lov om elektriske stærkstrømsanlæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977.

DUITSLAND

Diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 2, lid 1, van het Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft (Energiewirtschaftsgesetz) vom 13. Dezember 1935, laatstelijk gewijzigd door het Gesetz vom 19.12.1977, en eigen elektriciteitsproductie voor zover deze is onderworpen aan de werking van artikel 2, lid 5, van de richtlijn.

GRIEKENLAND

De Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy (Openbare Energiemaatschappij). Ingesteld overeenkomstig wet 1468 van 2 augustus 1950, Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Ilektrismoy, en werkzaam op grond van wet 57/85, Domi, rolos kai tropos dioikisis kai leitoyrgias tis koinonikopoiimenis Dimosias Epicheirisis Ilektrismoy.

SPANJE

De diensten werkzaam op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit ingevolge artikel 1 van de Decreto, de 12 de marzo de 1954, dat de Reglamento de verificaciones eléctricas y regularidad en el suministro de energía goedkeurt, en van de Decreto 2617/1966, de 20 de octubre, sobre autorización administrativa en materia le instalaciones eléctricas.

Red Eléctrica de España SA, opgericht ingevolge de Real Decreto 91/1985 de 23 de enero.

FRANKRIJK

Électricité de France, ingesteld bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Diensten (sociétés d'économie mixte of régies) op het gebied van de distributie van elektriciteit als bedoeld in artikel 23 van de loi 48/1260 de 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Compagnie nationale du Rhône

IERLAND

The Electricity Supply Board (ESB) ingesteld bij en werkzaam op grond van de Electricity Supply Act 1927.

ITALIE

Ente nazionale per l'energia elettrica ingesteld bij de legge n. 1643, 6 dicembre 1962 e approvato con Decreto n. 1720, 21 dicembre 1965.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4, leden 5 of 8, van legge 6 dicembre 1962, n. 1643 — Istituzione dell'Ente nazionale per la energia elettrica e trasferimento ad esso delle imprese esercenti le industrie elettriche.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 20 van de Decreto del Presidente delle Repubblica 18 marzo 1965, n. 342 — Norme integrative della legge 6 dicembre 1962, n. 1643 e norme relative al coordinamento e all'esercizio delle attività elettriche esercitate da enti ed imprese diverse dell'Ente nazionale per l'energia Elettrica.

LUXEMBURG

Compagnie grand-ducale d'électricité de Luxembourg, die elektriciteit produceert of distribueert overeenkomstig de convention du 11 novembre 1927 concernant l'établissement et l'exploitation des réseaux de distribution d'énergie électrique dans le grand-duché du Luxembourg approuvée par la loi du 4 janvier 1928.

Société électrique de l'Our (SEO).

Syndicat de communes SIDOR.

NEDERLAND

Elektriciteitsproductie Oost-Nederland.

Elektriciteitsbedrijf Utrecht-Noord-Holland-Amsterdam (UNA).

Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH).

Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ).

Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM).

Samenwerkende Elektriciteitsbedrijven (SEP).

Diensten op het gebied van de distributie van elektriciteit op basis van een vergunning van de provinciale overheid overeenkomstig de Provinciewet.

OOSTENRIJK

Diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit overeenkomstig het tweede Verstaatlichungsgesetz (BGBl. n° 81/1947), en het Elektrizitätswirtschaftsgesetz (BGBl. n° 260/1975), met inbegrip van de Elektrizitätswirtschaftsgesetze van de negen deelstaten.

PORTUGAL

Electricidade de Portugal ingesteld bij Decreto-Lei n.º 502/76 van de 30 de Junho de 1976.

Diensten op het gebied van de distributie van elektriciteit ingevolge artigo 1.º do Decreto-Lei n.º 344-B/82 de 1 de Setembro de 1982 gewijzigd door Decreto-Lei n.º 297/86 de 19 de Setembro de 1986

Diensten op het gebied van de productie van elektriciteit overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 189/88 27 de Maio de 1988.

Onafhankelijke elektriciteitsproducenten overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 189/88 de 27 de Maio de 1988.

Empresa de Electricidade dos Açores — EDA, EP, opgericht overeenkomstig Decreto Regional n.º 16/80 de 21 de Agosto de 1980

Empresa de Electricidade da Madeira, EP, opgericht overeenkomstig Decreto-Lei n.º 12/74 de 17 de Janeiro de 1974 en geregionaliseerd overeenkomstig Decreto-Lei n.º 31/79 de 24 de Fevereiro de 1979, en Decreto-Lei n.º 91/79 de 19 de Abril de 1979

FINLAND

Diensten voor de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig artikel 27 van Sähkölaki (319/79) van 16 maart 1979.

ZWEDEN

Diensten voor het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1902:71 s. 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar.

VERENIGD KONINKRIJK

De Central Electricity Generating Board (CEGB) en de Area Electricity Boards, die werkzaam zijn op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit ingevolge de Electricity Act 1947 en de Electricity Act 1957.

De North of Scotland Hydro-Electricity Board (NSHB), werkzaam op het gebied van de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979.

De South of Scotland Electricity Board (SSEB), werkzaam op het gebied van de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979.

De Northern Ireland Electricity Service (NIES), opgericht ingevolge de Electricity Supply (Northern Ireland) Order 1972.

BIJLAGE III

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN HET VERVOER, DE OPSLAG OF DE DISTRIBUTIE VAN GAS OF WARMTE

BELGIË

Distrigaz SA, werkzaam op grond van de wet van 29 juli 1983.

Diensten op het gebied van het vervoer van gas (op basis van een vergunning of concessie) overeenkomstig de wet van 12 april 1965, als gewijzigd bij de wet van 28 juli 1987.

Diensten op het gebied van de distributie van gas en werkzaam overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

DENEMARKEN

Dansk Olie og Naturgas A/S, werkzaam op basis van een exclusief recht, verleend overeenkomstig de bekendtgørelse nr. 869 af 18. juni 1979 om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas.

Diensten die werkzaam zijn overeenkomstig lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning.

Diensten die werkzaam zijn op het gebied van de distributie van gas of warmte op grond van een vergunning overeenkomstig hoofdstuk IV van lov om varmeforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 330 af 29. juni 1983.

Diensten op het gebied van het vervoer van gas op grond van een vergunning overeenkomstig bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter (het installeren van pijpleidingen op het continentaal plat voor het vervoer van koolwaterstoffen).

DUITSLAND

Diensten voor het vervoer of de distributie van gas als bedoeld in paragraaf 2, lid 2, van het Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft vom 13. Dezember 1935 (Energiewirtschaftsgesetz), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19.12.1977.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

GRIEKENLAND

DEP, die zich bezighoudt met vervoer of distributie van gas overeenkomstig Ministerieel Besluit 2583/1987 (Anathesi sti Dimosia Epicheirisi Petrelaioy armodiotiton schetikon me to fysiko aerio) Systasi tis DEPA AE (Dimosia Epicheirisi Aerioy, Anonymos Etaireia). Gemeentelijk Gasbedrijf van Athene NV, DEFA dat belast is met het vervoer of de distributie van gas.

SPANJE

Diensten die werkzaam zijn op grond van Ley n° 10 de 15 de junio de 1987.

FRANKRIJK

Société nationale des gaz du Sud-Ouest, die belast is met het vervoer van gas.

Gaz de France, ingesteld bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Diensten (sociétés d'économie mixte voor de distributie van elektriciteit als genoemd in artikel 23 van de loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Compagnie française du méthane, die belast is met het vervoer van gas.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

IERLAND

Irish Gas Board werkzaam op grond van de Gas Act 1976 to 1987 en andere diensten geregeld bij statuut.

Dublin Corporation, die openbare warmtevoorziening verzorgt.

ITALIË

SNAM en SGM e Montedison, die belast zijn met het vervoer van gas.

Diensten op het gebied van de distributie van gas overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 en het Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986.

Diensten voor openbare warmtevoorziening overeenkomstig de Legge 29 maggio 1982, n. 308 — Norme sul contenimento dei consumi energetici, lo sviluppo delle fonti rinnovabili di energia, l'esercizio di centrali elettriche alimentate con combustibili diversi dagli idrocarburi.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

LUXEMBURG

Société de transport de gaz SOTEG SA.

Gaswerk Esch-Uelzecht SA.

Service industriel de la commune de Dudelange.

Service industriel de la commune de Luxembourg.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

NEDERLAND

NV Nederlandse Gasunie.

Diensten op het gebied van het vervoer of de distributie van gas op basis van een door de plaatselijke overheden overeenkomstig de Gemeentewet verleende vergunning.

Plaatselijke en provinciale instanties voor het vervoer of de distributie van gas overeenkomstig de Gemeentewet en de Provinciewet.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

OOSTENRIJK

Gas: aanbestedende diensten voor het vervoer of de distributie van gas of warmte overeenkomstig het Energiewirtschaftsgesetz 1935, dRGL. I S 1451/1935, laatstelijk gewijzigd bij dRGL. I S 4671/1941.

Warmte: aanbestedende diensten voor het vervoer of de distributie van warmte, krachtens vergunningen overeenkomstig de Oostenrijkse wet tot regeling van ambacht, handel en industrie (Gewerbeordnung, BGBl. nr. 50/1974).

PORTUGAL

Petroquímica e Gás de Portugal, EP overeenkomstig Decreto-Lei n.º 346-A/88 de 29 de Setembro de 1988.

FINLAND

Gemeentelijke energiebedrijven, of verenigingen daarvan, dan wel andere diensten voor het vervoer of de distributie van gas of warmte, krachtens een door de gemeentelijke overheid verleende concessie.

ZWEDEN

Diensten die gas of warmte vervoeren of distribueren krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1978:160) om vissa rörledninggar.

VERENIGD KONINKRIJK

British Gas plc en andere diensten die werkzaam zijn op grond van de Gas Act 1986.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden, overeenkomstig de Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976.

Electricity Boards voor de distributie van verwarming, overeenkomstig de Electricity Act 1947.

BIJLAGE IV

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN EXPLORATIE EN WINNING VAN AARDOLIE EN AARDGAS

De diensten aan wie machtiging, vergunning, licentie of concessie werd verleend voor de exploratie of winning van aardolie en aardgas overeenkomstig de volgende wettelijke bepalingen:

BELGIË

Wet van 1 mei 1939, aangevuld bij Koninklijk Besluit nr. 83 van 28 november 1939 betreffende het opsporen en de winning van aardolie en aardgas.

Koninklijk Besluit van 15 november 1919.

[Koninklijk Besluit van 7 april 1953]

Koninklijk Besluit van 15 maart 1960 (Wet inzake het continentaal plat van 15 juni 1969).

Arrêté de l'exécutif régional wallon van 29 september 1982.

Besluit van de Vlaamse Executieve van 30 mei 1984.

DENEMARKEN

Lov nr. 293 af 10. juni om anvendelse af Danmarks undergrund.

Lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 1. maj 1979.

DUITSLAND

Bundesberggesetz vom 13. August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.

GRIEKENLAND

Wet 87/1975 tot instelling van DEP EKY (Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Petrelaiou).

SPANJE

Ley sobre Investigación y Explotación de Hidrocarburos de 27 de junio de 1974 en de toepassingsbesluiten daarvan.

FRANKRIJK

Code minier (décret 56-838 du 16 août 1956), als gewijzigd bij de loi 56-1327 du 29 décembre 1956, ordonnance 58-1186 du 10 décembre 1958, décret 60-800 du 2 août 1960, loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 du 11 mars 1980.

IERLAND

Continental Shelf Act 1960.

Petroleum and Other Minerals Development Act 1960.

Ireland Exclusive Licensing Terms 1975.

Revised Licensing Terms 1987.

Petroleum (Production) Act (NI) 1964.

ITALIË

Legge 10 febbraio 1953, n. 136.

Legge 11 gennaio 1957, n. 6, als gewijzigd bij Legge 21 luglio 1967, n. 613.

LUXEMBURG

—

NEDERLAND

Mijnwet nr. 285 van 21 april 1810.

Wet opsporing delfstoffen nr. 258 van 3 mei 1967.

Mijnwet continentaal plat 1965, nr. 428 van 23 september 1965

OOSTENRIJK

Diensten in de zin van het Berggesetz 1975 (BGBl. nr. 259/1975), laatstelijk gewijzigd bij BGBl. nr. 193/1993.

PORTUGAL

Boven water:

Decreto-Lei n.º 543/74 de 16 de Outubro de 1974, n.º 168/77, de 23 de Abril de 1977, n.º 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n.º 174/85 de 21 de Maio de 1985 en Despacho n.º 22 de 15 de Março de 1979.

Onder water:

Decreto-Lei n.º 47973 de 30 de Setembro de 1967, n.º 49369 de 11 de Novembro de 1969, n.º 97/71 de 24 de Março de 1971, n.º 96/74 de 13 de Março de 1974, n.º 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n.º 2/81 de 7 de Janeiro de 1981 en n.º 245/82 de 22 de Junho de 1982.

FINLAND

—

ZWEDEN

Diensten die aardolie of aardgas exploreren of winnen op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig lagen (1966:314) om kontinentalsokkeln.

VERENIGD KONINKRIJK

Petroleum (Production) Act 1934, als aangevuld bij de Continental Shelf Act 1964.

Petroleum (Production) Act (Northern Ireland) 1964.

---

*BIJLAGE V***AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DE EXPLORATIE EN WINNING VAN STEENKOOL EN ANDERE VASTE BRANDSTOFFEN**

BELGIË

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool en andere vaste brandstoffen overeenkomstig het arrêté du Régent du 22 août 1948 en de loi du 22 avril 1980.

DENEMARKEN

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de lovbekendtgørelse nr. 531 af 10. oktober 1984.

DUITSLAND

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig het Bundesberggesetz vom 13. August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.

GRIEKENLAND

Openbaar energiebedrijf Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy, dat is belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Mijnwet van 1973, als gewijzigd bij de wet van 27 april 1976.

SPANJE

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen ingevolge Ley 22/1973, de 21 de julio, de Minas, gewijzigd bij Ley 54/1980 de 5 de noviembre de 1980 en bij Real Decreto Legislativo 1303/1986 de 28 de junio de 1986.

FRANKRIJK

Diensten op het gebied van de exploratie en winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de code minier (décret 58-863 du 16 août 1956), als gewijzigd bij loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 en het arrêté du 11 mars 1980.

IERLAND

Bord na Mona.

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool overeenkomstig de Minerals Development Acts, 1940 to 1970.

ITALIË

Carbo Sulcis SpA.

LUXEMBURG

—

NEDERLAND

—

OOSTENRIJK

Diensten die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen overeenkomstig het Berggesetz 1975 (BGBl. Nr. 259/1975, zoals laatstelijke gewijzigd bij (BGBl. Nr. 193/1993).

PORTUGAL

Empresa Carbonifera do Douro.

Empresa Nacional de Urânio.

FINLAND

Diensten die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen en die werken op basis van een exclusief recht overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Laki oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia (687/78).

ZWEDEN

Diensten op het gebied van de exploratie en winning van steenkool of andere vaste brandstoffen die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheterlagen (1966:314) of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

VERENIGD KONINKRIJK

British Coal Corporation (BCC), ingesteld overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946.

Diensten aan welke een vergunning is verleend door de BCC overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946.

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van vaste brandstoffen overeenkomstig de Mineral Development Act (Northern Ireland) 1969.

BIJLAGE VI

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN VERVOERDIENSTEN PER TREIN

BELGIË

Société nationale des chemins de fer belges/Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

DENEMARKEN

Danske Statsbaner (DSB).

Diensten werkzaam op grond van/ingesteld bij lov nr. 295 af 6. juni 1984 om privatbanerne, jf. lov nr. 245 af 6. august 1977.

DUITSLAND

Deutsche Bundesbahn.

Andere openbare vervoerdiensten per trein, als genoemd in paragraaf 2, lid 1, van het Allgemeine Eisenbahngesetz vom 29. März 1951.

GRIEKENLAND

Organismos Sidirodromon Ellados (OSE)/Griekse spoorwegmaatschappij.

SPANJE

Red Nacional de Los Ferrocarriles Españoles Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE).

Ferrocarriles de la Generalitat de Catalunya (FGC).

Eusko Trenbideak (Bilbao).

Ferrocarriles de la Generalitat Valenciana (FGV).

FRANKRIJK

Société nationale des chemins de fer français en andere réseaux ferroviaires ouverts au public, als bedoeld in de loi d'orientation des transports intérieurs du 30 décembre 1982, titre II, chapitre 1er du transport ferroviaire.

IERLAND

Iarnrod Éireann (Irish Rail).

ITALIË

Ferrovie dello Stato.

Spoorwegdiensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 10 van de Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse dall'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een door de Staat overeenkomstig speciale wetten verleende concessie, cf. Titolo XI, Capo II, Sezione I a del Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.

Spoorwegdiensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4 van de Legge 14 giugno 1949, n. 410 — Concorso dello Stato per la reattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.

Spoorwegdiensten of plaatselijke overheden die spoorwegdiensten verzorgen op grond van een concessie overeenkomstig artikel 14 van de Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.

LUXEMBURG

Chemins de fer du Luxembourg (CFL).

NEDERLAND

Nederlandse Spoorwegen NV.

OOSTENRIJK

Diensten die spoorwegdiensten verzorgen overeenkomstig het Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957).

PORTUGAL

Caminhos de Ferro Portugueses.

FINLAND

Valtionrautatiet/Statsjärnvägarna (Staatsspoorwegen).

ZWEDEN

Openbare diensten die spoorwegdiensten verzorgen overeenkomstig förordningen (1988:1379) om statens spåranläggningar en lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.

Regionale en plaatselijke openbare diensten die regionale of plaatselijke spoorwegverbindingen verzorgen op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik.

Particuliere diensten die spoorwegdiensten verzorgen op grond van een vergunning overeenkomstig förordningen (1988:1379) om statens spåranläggningar indien deze vergunning overeenkomt met artikel 2, lid 3, van de richtlijn.

VERENIGD KONINKRIJK

British Railways Board.

Northern Ireland Railways.

BIJLAGE VII

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN STADSSPOORWEG-, TRAM-, TROLLEY- OF BUSVERBINDINGEN

BELGIË

Société nationale des chemins de fer vicinaux (SNCV)/Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (NMB).

Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een overeenkomst met de NMB overeenkomstig de artikelen 16 en 21 van de besluitwet van 30 december 1946 betreffende het betaald vervoer van personen over de weg per autobus of autocar.

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB).

Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Antwerpen (MIVA).

Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Gent (MIVG).

Société des transports intercommunaux de Charleroi (STIC).

Société des transports intercommunaux de la région liégeoise (STIL).

Société des transports intercommunaux de l'agglomération verviétoise (STIAV), en andere diensten die ingesteld zijn overeenkomstig de loi relative à la création de sociétés de transports en commun urbains/Wet betreffende de oprichting van maatschappijen voor stedelijk gemeenschappelijk vervoer van 22 februari 1962.

Openbare vervoerdiensten krachtens een overeenkomst met de MIVB overeenkomstig artikel 10 of met andere vervoerdiensten overeenkomstig artikel 11 van Koninklijk Besluit 140 van 30 december 1982 betreffende de saneringsmaatregelen toepasselijk op sommige instellingen van openbaar nut, behorend tot het Ministerie van Verkeerswezen.

DENEMARKEN

Danske Statsbaner (DSB).

Openbare busdiensten die werkzaam zijn (almindeijk rutekørsel) op basis van een vergunning overeenkomstig lov nr. 115 af 29. marts 1978 om buskørsel.

DUITSLAND

Openbare vervoerdiensten (öffentlicher Personennahverkehr) overeenkomstig het Personenbeförderungsgesetz vom 21. März 1961, laatstelijk gewijzigd per 25 juli 1989.

GRIEKENLAND

Ilektrokinita Leoforeia Periochis Athinon-Peiraios (trolleybussen in de regio Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van decreet 768/1970 en wet 588/1977.

Ilektrikoi Sidirodromoi Athinon-Peiraios (elektrische spoorwegen Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van de wetten 352/1976 en 588/1977.

Epicheirisi Astikon Sygkoinonion (stadsvervoermaatschappij) werkzaam overeenkomstig wet 588/1977.

Koino Tameio Eisprazeos Leoforeion (Gemeenschappelijk Fonds voor busexploitatie) dat werkzaam is op grond van decreet 102/1973.

RODA (Dimotiky Epicheirisi Leoforeion Rodoy) (RODA: gemeentelijk busbedrijf op Rhodos).

Organismos Astikon Sygkoinonion Thessalonikis (stadsvervoerbedrijf van Thessaloniki) dat werkzaam is op grond van decreet 3721/1957 en wet 716/1980.

SPANJE

Diensten voor openbaar vervoer per bus overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Régimen Local Corporación metropolitana de Madrid.

Corporación metropolitana de Barcelona.

Diensten voor openbaar vervoer per bus, overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987.

Openbare stads- en streekbusdiensten overeenkomstig de artikelen 113 t/m 118 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987.

FEVE, RENFE (of Empresa Nacional de Transportes de Viajeros por Carretera) die openbare busdiensten exploiteren overeenkomstig de Disposiciones adicionales, Primera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957.

Diensten voor openbaar busvervoer overeenkomstig de Disposiciones Transitorias, Tercera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres, de 31 de julio de 1957.

FRANKRIJK

Openbare vervoerdiensten als bedoeld in artikel 7-II van de loi 82-1153 du 30 décembre 1982 (transports intérieurs, orientation).

Régie autonome des transports parisiens, Société nationale des chemins de fer français, APTR en andere openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een vergunning van het syndicat des transports parisiens krachtens de ordonnance de 1959 et ses décrets d'application relatifs à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne.

IERLAND

Iarnrod Éireann (Irish Rail).

Bus Éireann (Irish Bus).

Bus Átha Alath (Dublin Bus).

Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de gewijzigde Road Transport Act 1932.

ITALIË

Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op basis van een concessie overeenkomstig de Legge 28 settembre 1939, n. 1822 — Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata) — artikel 1, als gewijzigd bij artikel 45 van het Decreto del Presidente della Repubblica 28 giugno 1955, n. 771.

Openbare vervoerdiensten in de zin van artikel 1, n. 15, van Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 — Approvazione del Testo unico della legge sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province (stadsbusdiensten).

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 242 of 256 van Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili (streektrams).

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 4 van Legge 14 giugno 1949, n. 410, concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 14 van Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.

LUXEMBURG

Chemins de fer du Luxembourg (CFL).

Service communal des autobus municipaux de la ville de Luxembourg.

Transports intercommunaux du canton d'Esch-sur-Alzette (TICE).

Autobusondernemers werkzaam op grond van het Règlement grand-ducal du 3 février 1978 concernant les conditions d'octroi des autorisations d'établissement et d'exploitation des services de transports routiers réguliers de personnes rémunérées.

NEDERLAND

Openbare vervoerdiensten overeenkomstig hoofdstuk II (Openbaar vervoer) van de Wet Personenvervoer van 12 maart 1987.

OOSTENRIJK

Diensten die vervoer verzorgen overeenkomstig het Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957) en het Kraftfahrlineingesetz 1952 (BGBl. Nr. 84/1952).

PORTUGAL

Rodoviária Nacional, EP.

Companhia Carris de ferro de Lisboa.

Metropolitano de Lisboa, EP.

Serviços de Transportes Colectivos do Porto.

Serviços Municipalizados de Transporte do Barreiro.

Serviços Municipalizados de Transporte de Aveiro.

Serviços Municipalizados de Transporte de Braga.

Serviços Municipalizados de Transporte de Coimbra.

Serviços Municipalizados de Transporte de Portalegre.

FINLAND

Openbare of particuliere busondernemingen die werkzaam zijn op grond van Laki (343/91) luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä en Helsingin kaupungin liikennelaitos/Helsingfors stads trafikverk (Vervoersraad van Helsinki), die bus- en tramvervoer aan het publiek bieden.

ZWEDEN

Openbare stadsspoorweg- of tramdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik en lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.

Openbare of particuliere trolleybus- of busdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik en lagen (1983:293) om yrkestrafik.

VERENIGD KONINKRIJK

Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de London Regional Transport Act 1984.

Glasgow Underground.

Greater Manchester Rapid Transit Company.

Docklands Light Railway.

London Underground Ltd.

British Railways Board.

Tyne and Wear Metro.

BIJLAGE VIII

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN LUCHTHAVENFACILITEITEN

BELGIË

Regie der Luchtwegen ingesteld bij de Besluitwet van 20 november 1946 houdende instelling van de Regie der Luchtwegen, gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 5 oktober 1970 houdende wijziging van het statuut van de Regie der Luchtwegen.

DENEMARKEN

Luchthavens werkzaam op basis van een vergunning ingevolge paragraaf 55, lid 1, van de lov om luftfart, jf. lov bekendtgørelse nr. 408 af 11. september 1985.

DUITSLAND

Luchthavens bedoeld in paragraaf 38, lid 2, punt 1, van de Luftverkehrszulassungsordnung vom 19. März 1979, zuletzt geändert durch die Verordnung vom 21. Juli 1986.

GRIEKENLAND

Luchthavens werkzaam ingevolge wet 517/1931 tot instelling van de burgerluchtvaart (Ypiresia Politikis Aeroporias (YPA)).

Internationale luchthavens werkzaam ingevolge Presidentieel Besluit 647/981.

SPANJE

Luchthavens in beheer bij Aeropuertos Nacionales werkzaam ingevolge het Real Decreto 278/1982 de 15 de octubre de 1982.

FRANKRIJK

Aéroports de Paris werkzaam overeenkomstig titre V, articles L 251-1 à 252-1 van de code de l'aviation civile.

Aéroport de Bâle/Mulhouse, ingesteld op grond van de convention franco-suisse du 4 juillet 1949.

Luchthavens als bedoeld in article L 270-1, code de l'aviation civile.

Luchthavens die werkzaam zijn overeenkomstig het cahier de charges type d'une concession d'aéroport, décret du 6 mai 1955.

Luchthavens die werkzaam zijn op basis van een convention d'exploitation overeenkomstig article L/221 van de code de l'aviation civile.

IERLAND

Luchthavens van Dublin, Cork en Shannon onder beheer van Aer Rianta-Irish Airports.

Luchthavens die werkzaam zijn op grond van een public use license die is verleend ingevolge de Air Navigation and Transport Act No 40/1936, de Transport Fuel and Power Transfer of Departmental, Administration and Ministerial Functions Order 1959 (SI No 125 of 1959) en de Air Navigation (Aerodrome and Visual Ground Aids) Order 1970 (SI No 291 of 1970).

ITALIË

Nationale burgerluchthavens (aerodromi civili istituti dallo Stato) die werkzaam zijn overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327, cf. artikel 692.

Luchthavens die worden geëxploiteerd op basis van een concessie die is verleend overeenkomstig artikel 694 van de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327.

LUXEMBURG

Aéroport de Findel.

NEDERLAND

Burgerluchthavens die geëxploiteerd worden op basis van de artikelen 18 e.v. van de Luchtvaartwet van 15 januari 1958 (stbld. 47), als gewijzigd op 7 juni 1978.

OOSTENRIJK

Austro Control GmbH.

Diensten bedoeld in de artikelen 60 t/m 80 van het Luftfahrtgesetz 1957 (BGBl. nr. 253/1957).

PORTUGAL

Luchthavens onder het beheer van Aeroportos de Navegação Aérea (ANA), EP overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 246/79.

Aeroporto do Funchal en Aeroporto de Porto Santo, onder regionaal bestuur gesteld overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 284/81.

FINLAND

Luchthavens in beheer bij „Ilmailulaitos/Luffartsverket” overeenkomstig Ilmailulaki (595/64).

ZWEDEN

Nationale luchthavens onder nationaal beheer die werkzaam zijn overeenkomstig lagen (1957:297) om lufmart.

Particuliere luchthavens onder particulier beheer die werkzaam zijn op grond van een wettelijke exploitatievergunning, indien deze vergunning voldoet aan de criteria van artikel 2, lid 3, van de richtlijn.

VERENIGD KONINKRIJK

Luchthavens onder beheer van British Airports Authority plc.

Luchthavens die public limited companies (plc's) zijn, ingevolge de 1986 Airports Act.

---

*BIJLAGE IX***AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN ZEEHAVEN-, BINNENHAVEN- OF ANDERE AANLANDINGSFACILITEITEN**

BELGIË

Naamloze vennootschap van het Kanaal en van de Brusselse haveninrichtingen.

Port autonome de Liège.

Port autonome de Namur.

Port autonome de Charleroi.

Haven van de stad Gent.

Maatschappij der Brugse haveninrichtingen — Compagnie des installations maritimes de Bruges.

Intercommunale maatschappij van de linker Scheldeoever (Haven van Antwerpen) — Société intercommunale de la rive gauche de l'Escaut.

Haven van Nieuwpoort.

Haven van Oostende.

DENEMARKEN

Havens als bedoeld in artikel 1, I t/m III, van de bekendgørelse nr. 604 af 16. december 1985 om hvilke havne der er omfattet af lov om trafikhavne, jf. lov nr. 239 af 12. maj 1976 om trafikhavne.

DUITSLAND

Zeehavens die geheel of gedeeltelijk onder territoriale overheden (Länder, Kreise, Gemeinden) ressorteren.

Binnenhavens die overeenkomstig de Wassergesetze van de deelstaten ressorteren onder de Hafенordnung.

GRIEKENLAND

Haven van Piraeus (Organismos Limenos Peiraios) ingesteld overeenkomstig Noodwet 1559/1950 en Wet 1630/1951.

Haven van Thessaloniki (Organismos Limenos Thessalonikis) ingesteld overeenkomstig Besluit NA. 2251/1953.

Andere havens beheerd overeenkomstig Presidentieel Besluit 649/1977 M.A. 649/1977 Epopoteia, organosi leitoyrgias kai dioikitikos elenchos limenon (toezichhoudende instantie voor exploitatie en beheer).

SPANJE

Puerto de Huelva, opgericht overeenkomstig Decreto de 2 de octubre de 1969, n° 2380/69. Puertos y Faros. Otorga Régimen de Estatuto de Autonomía al Puerto de Huelva.

Puerto de Barcelona, opgericht overeenkomstig Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2407/78. Puertos y Faros. Otorga al de Barcelona Régimen de Estatuto de Autonomía.

Puerto de Bilbao, opgericht overeenkomstig Decreto 25 de agosto de 1978, n° 2408/78. Puertos y Faros. Otorga al de Bilbao Régimen de Estatuto de Autonomía.

Puerto de Valencia, opgericht overeenkomstig Decreto 25 de agosto de 1978, n° 2409/78. Puertos y Faros. Otorga al de Valencia Régimen de Estatuto de Autonomía.

Juntas de Puertos, werkzaam ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de 1968; Puertos y Faros. Juntas de Puertos y Estatutos de Autonomía en de Decreto de 9 de abril de 1970, n° 1350/70. Juntas de Puertos. Havens die worden beheerd door de Comisión Administrativa de Grupos de Puertos, en werkzaam zijn ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de 1968, Decreto 1958/78 de 23 de junio de 1978 en Decreto 571/81 de 6 de mayo de 1981.

Havens die zijn vermeld in de Real Decreto 989/82 de 14 de mayo de 1982. Puertos. Clasificación de los de interés general.

FRANKRIJK

Port autonome de Paris ingesteld overeenkomstig loi 68/917 du 24 octobre 1968 relative au port autonome de Paris.

Port autonome de Strasbourg ingesteld overeenkomstig de convention du 20 mai 1923 entre l'État et la ville de Strasbourg relative à la construction du port rhénan de Strasbourg et à l'exécution de travaux d'extension de ce port, goedgekeurd bij de loi du 26 avril 1924.

Andere binnenhavens ingesteld of beheerd overeenkomstig article 6 (navigation intérieure) van het décret 69-140 du 6 février 1969 relatif aux concessions d'outillage public dans les ports maritimes.

Ports autonomes werkzaam overeenkomstig articles L 111-1 et suivants van de code des ports maritimes.

Ports non autonomes werkzaam overeenkomstig articles R 121-1 et suivants van de code des ports maritimes.

Havens die worden beheerd door regionale autoriteiten (départements) of werkzaam zijn overeenkomstig een door de regionale autoriteiten (départements) overeenkomstig article 6 van de loi 86-663 du 22 juillet 1983 complétant la loi 83-8 du 7 janvier 1983 relative à la répartition de compétences entre les communes, départements et l'État.

IERLAND

Havens die overeenkomstig de Harbour Acts 1946 to 1976 worden geëxploiteerd.

Haven van Dun Laoghaire geëxploiteerd overeenkomstig de State Harbours Act 1924.

Haven van Rosslare Harbour geëxploiteerd overeenkomstig de Finguard and Rosslare Railways and Harbours Act 1899.

ITALIË

Nationale havens en andere havens die overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 32 ressorteren onder de Capitaneria di Porto.

Autonome havens (enti portuali) die worden bestuurd door diensten welke overeenkomstig artikel 19 van de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327 bij wet zijn ingesteld.

LUXEMBURG

Port de Mertert, ingesteld en geëxploiteerd overeenkomstig de loi du 22 juillet 1963 relative à l'aménagement et à l'exploitation d'un port fluvial sur la Moselle.

NEDERLAND

Havenbedrijven, opgericht en werkzaam ingevolge de Gemeentewet van 29 juni 1851.

Havenschap Vlissingen, opgericht bij de wet van 10 september 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Vlissingen.

Havenschap Terneuzen, opgericht bij de wet van 8 april 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Terneuzen.

Havenschap Delfzijl, opgericht bij de wet van 31 juli 1957 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Delfzijl.

Industrie- en havenschap Moerdijk, opgericht bij de gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Industrie- en havenschap Moerdijk van 23 oktober 1970, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit nr. 23 van 4 maart 1972.

OOSTENRIJK

Binnenhavens die geheel of gedeeltelijk onder de Länder en/of Gemeinden ressorteren.

PORTUGAL

Porto do Lisboa ingesteld overeenkomstig het Decreto Real de 18 de Fevereiro 1907 en werkzaam op grond van Decreto-Lei n.º 36976 de 20 de Julho de 1948.

Porto do Douro e Leixões ingesteld overeenkomstig Decreto-Lei n.º 36977 de 20 de Julho de 1948.

Porto do Sines ingesteld overeenkomstig Decreto-Lei n.º 508/77 do 14 de Dezembro de 1977.

Portos de Setúbal, Aveiro, Figueira da Foz, Viana do Castelo, Portimao e Faro die werkzaam zijn op grond van Decreto-Lei n.º 37754 de 18 de Fevereiro de 1950.

FINLAND

Havens die werkzaam zijn overeenkomstig Laki kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista (955/76).

Kanaal van Saimaa (Saimaan kanavan hoitokunta).

ZWEDEN

Openbare en/of onder openbaar beheer staande havens en aanlandingsfaciliteiten overeenkomstig lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn, à förordningen (1983:744) om trafiken på Göta kanal.

VERENIGD KONINKRIJK

Havendiensten in de zin van section 57 van de Harbours Act 1964 die havenfaciliteiten verlenen aan zee- of binnenvrachtschepen.

BIJLAGE X

LIJST VAN DE IN ARTIKEL 29, LID 3, BEDOELDE WETGEVING

A. PRODUCTIE, VERVOER OF DISTRIBUTIE VAN DRINKWATER

—

B. PRODUCTIE, VERVOER OF DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT

Richtlijn 96/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 1996 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit ⁽¹⁾

C. VERVOER, OPSLAG OF DISTRIBUTIE VAN GAS OF WARMTE

Richtlijn 98/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas ⁽²⁾

D. EXPLORATIE EN WINNING VAN AARDOLIE OF AARDGAS

Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruik maken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen ⁽³⁾

E. EXPLORATIE EN WINNING VAN STEENKOOL OF ANDERE VASTE BRANDSTOFFEN

—

F. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN VERVOERDIENSTEN PER TREIN

—

G. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN STADSSPOORWEG-, TRAM-, TROLLEYBUS- OF BUSVERBINDINGEN

—

H. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN LUCHTHAVENFACILITEITEN

—

I. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN ZEEHAVEN-, BINNENHAVEN- OF ANDERE AANLANDINGSFACILITEITEN

—

—

⁽¹⁾ PB L 27 van 30.1.1997, blz. 20.

⁽²⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3.

BIJLAGE XI

LIJST VAN DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1, LID 2, ONDER b)

NACE ⁽¹⁾

SECTIE F — BOUWNIJVERHEID

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
45			Bouwnijverheid	Deze afdeling omvat: — nieuwbouw, restauratiewerk en gewone reparaties	45000000
	45.1		Het bouwrijp maken van terreinen		45100000
		45.11	Slopen van gebouwen; grondverzet	Deze klasse omvat: — het slopen van gebouwen en andere bouwwerken; — het ruimen van bouwterreinen; — het grondverzet: graven, ophogen, egaliseren en nivelleren van bouwterreinen, graven van sleuven en geulen, verwijderen van rotsen, grondverzet met behulp van explosieven enz.; — het geschikt maken van terreinen voor mijnbouw verwijderen van deklagen en overige werkzaamheden in verband met de ontsluiting van delfstoffen en de voorbereiding van de ontginning Deze klasse omvat voorts: — de drainage van bouwterreinen; — de drainage van land- en bosbouwgrond	45110000
		45.12	Proefboren en boren	Deze klasse omvat: — het proefboren en het nemen van bodemonsters ten behoeve van de bouw of voor geofysische, geologische of dergelijke doeleinden Deze klasse omvat niet: — het boren van putten voor de aardolie- of aardgaswinning, zie 11.20; — het boren van waterputten, zie 45.25; — het delven van mijnschachten, zie 45.25; — de aardolie- en aardgasexploratie en geofysisch, geologisch en seismisch onderzoek, zie 74.20	45120000
	45.2		Burgerlijke en utiliteitsbouw; wegen en waterbouw		45200000
		45.21	Algemene bouwkundige en civieltechnische werken	Deze klasse omvat: — de bouw van alle soorten gebouwen; — de uitvoering van civieltechnische werken bruggen, inclusief die voor verhoogde wegen, viaducten, tunnels en ondergrondse doorgangen, — pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen over lange afstand,	45210000

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad van 9 oktober 1990 betreffende de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap (PB L 293 van 24.10.1990, blz. 1), gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 761/93 van de Commissie van 24 maart 1993 (PB L 83 van 3.4.1993, blz. 1).

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				<ul style="list-style-type: none"> — pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen in de bebouwde kom, bijkomende werken; — het monteren en optrekken van geprefabriceerde constructies ter plaatse. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — diensten in verband met de aardolie- en de aardgaswinning, zie 11.20; — het optrekken van volledige geprefabriceerde constructies van zelf vervaardigde onderdelen, niet van beton, zie 20, 26, 28; — bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen, zie 45.23; — installatiewerkzaamheden, zie 45.3; — de afwerking van gebouwen, zie 45.4; — architecten en ingenieurs, zie 74.20; — projectbeheer voor de bouw, zie 74.20 	
		45.22	Dakbedekking en bouw van dakconstructies	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de bouw van daken; — dakbedekking; — het waterdicht maken 	45220000
		45.23	Bouw van wegen, straten, luchthavens en sportaccommodaties	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de bouw van autowegen, straten en andere wegen en paden voor voertuigen en voetgangers; — de bouw van spoorwegen; — de bouw van start- en landingsbanen; — bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen; — het schilderen van markeringen op wegen en parkeerplaatsen. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — voorafgaand grondverzet, zie 45.11 	45230000
		45.24	Waterbouw	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> — waterwegen, haven- en rivierwerken, jachthavens, sluizen enz.; — dammen en dijken; — baggerwerk; — werkzaamheden onder water 	45240000
		45.25	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gespecialiseerde bouwwerkzaamheden ten behoeve van diverse bouwwerken, waarvoor specifieke ervaring of een speciale uitrusting nodig is: <ul style="list-style-type: none"> — bouw van funderingen, inclusief heien; 	45250000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				<ul style="list-style-type: none"> — boren en aanleggen van waterputten, delven van mijnschachten; — opbouw van niet zelf vervaardigde elementen van staal; — buigen van staal; — metselen, inclusief zetten van natuursteen; — optrekken en afbreken van steigers en werkplatforms, inclusief verhuur van steigers en werkplatforms; — bouw van schoorstenen en industriële ovens. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de verhuur van steigers zonder optrekken en afbreken, zie 71.32 	
	45.3		Bouwinstallatie		45300000
		45.31	Elektrische installatie	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: <ul style="list-style-type: none"> — elektrische bedrading en toebehoren; — telecommunicatiesystemen; — elektrische verwarmingssystemen; — antennes; — apparatuur voor brandalarm; — alarminstallaties tegen diefstal; — liften en roltrappen; — bliksemafleiders enz. 	45310000
		45.32	Isolatie	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van isolatiemateriaal (warmte, geluid, trillingen). <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het waterdicht maken, zie 45.22 	45320000
		45.33	Loodgieterswerk	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: <ul style="list-style-type: none"> — waterleidingen en artikelen voor sanitair gebruik; — gasaansluitingen; — apparatuur en leidingen voor verwarming, ventilatie, koeling en klimaatregeling; — sprinklerinstallaties. 	45330000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				Deze klasse omvat niet: — de installatie en reparatie van elektrische verwarmingsinstallaties, zie 45.31	
		45.34	Overige bouwinstallatie	Deze klasse omvat: — de installatie van verlichtings- en signaleringssystemen voor wegen, spoorwegen, luchthavens en havens; — de installatie in en aan gebouwen en andere bouwwerken van toebehoren, n.e.g.	45340000
	45.4		Afwerking van gebouwen		45400000
		45.41	Stukadoorswerk	Deze klasse omvat: — het aanbrengen van pleister- en stukadoorswerk (incl. het aanbrengen van een hechtgrond) aan de binnen- of buitenzijde van gebouwen en andere bouwwerken	45410000
		45.42	Schrijnwerk	Deze klasse omvat: — het plaatsen van niet zelf vervaardigde deuren, vensters, kozijnen, inbouwkeukens, trappen, winkelrichtingen en dergelijke, van hout of van ander materiaal; — de binnenaafwerking, zoals plafonds, wandbekleding van hout, verplaatsbare tussenwanden enz. Deze klasse omvat niet: — het leggen van parket of andere houten vloerbedekking, zie 45.43	45420000
		45.43	Vloerafwerking en behangen	Deze klasse omvat: — het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van: — vloer- of wandtegels van keramische stoffen, beton of gehouwen steen; — parket en andere houten vloerbedekking; — tapijt en vloerbedekking van linoleum, rubber of kunststof; — vloerbedekking en wandbekleding van terrazzo, marmer, graniet of lei; behang	45430000
		45.44	Schilderen en glaszetten	Deze klasse omvat: — het schilderen van het binnen- en buitenwerk van gebouwen; — het schilderen van wegen- en waterbouwkundige werken; — het aanbrengen van glas, spiegels enz. Deze klasse omvat niet: — de installatie van vensters, zie 45.42	45440000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
		45.45	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Deze klasse omvat: — de installatie van particuliere zwembaden; — gevelreiniging met behulp van stoom, door middel van zandstralen enz.; — overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen, n.e.g. Deze klasse omvat niet: — het reinigen van het interieur van gebouwen en andere bouwwerken, zie 74.70	45450000
	45.5		Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel		45500000
		45.50	Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel	Deze klasse omvat niet: — de verhuur van bouw- en sloopmachines zonder bedieningspersoneel, zie 71.32	

BIJLAGE XII

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN VAN OPDRACHTEN MOET WORDEN OPGENOMEN**A. OPENBARE PROCEDURES**

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).

Categorie van de dienst in de zin van bijlage XVI A of XVI B en beschrijving ervan (classificatie).

Indien van toepassing, vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.

3. Plaats van levering, uitvoering of dienstverlening.
4. Voor leveringen en werken:
  - a) Aard en hoeveelheid van de te leveren producten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste producten of de aard en omvang van de prestaties en de algemene kenmerken van de werken.
  - b) Vermelding of leveranciers de mogelijkheid hebben om voor delen en/of voor het geheel van de gevraagde leveringen in te schrijven.

Indien, bij opdrachten voor werken, het werk of de opdracht in meerdere percelen is verdeeld, vermelding van de orde van grootte van de percelen en van de mogelijkheid om voor één, meerdere of alle percelen in te schrijven.
  - c) Bij opdrachten voor werken: gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.

5. Voor diensten:

- a) Aard en hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste diensten.

- b) Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
  - c) Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.
  - d) Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de diensten wordt belast, dienen op te geven.
  - e) Vermelding of de dienstverleners een inschrijving voor een gedeelte van de diensten mogen indienen.
6. Indiening variant(en) toegestaan.
  7. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht voor diensten en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.
  8. a) Adres waar het bestek en aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd.
b) Indien van toepassing, het bedrag dat voor het verkrijgen van de genoemde documentatie moet worden betaald en wijze van betaling.
  9. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen.
b) Adres waar zij moeten worden ingediend.
c) Taal of talen waarin ze moeten worden gesteld.
  10. a) Indien van toepassing, personen die bij de opening van de inschrijvingen worden toegelaten.
b) Dag, uur en plaats van de opening.
  11. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.
  12. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.
  13. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.
  14. Minimumvereisten van economische en technische aard waaraan het economische subject aan wie de opdracht wordt gegund, moet voldoen.
  15. Termijn gedurende welke de inschrijver zijn inschrijving gestand moet doen.
  16. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.
  17. Gunningscriteria. Vermelding van de criteria, behalve de laagste prijs, en hun relatieve gewicht indien ze niet in het bestek zijn opgenomen.
  18. Andere inlichtingen.
  19. Indien van toepassing, verwijzing naar de bekendmaking van de periodieke aankondiging waarop de opdracht betrekking heeft in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
  20. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
  21. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).

B. NIET-OPENBARE PROCEDURES

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).

Categorie van de dienst in de zin van bijlage XVI A of XVI B en beschrijving ervan (classificatie).

Indien van toepassing, vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.

3. Plaats van levering, uitvoering of dienstverlening.

4. Voor leveringen en werken:

a) Aard en hoeveelheid van de te leveren producten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste producten of de aard en omvang van de prestaties en dealgemene kenmerken van het werken.

b) Vermelding of leveranciers de mogelijkheid hebben om voor delen en/of voor het geheel van de gevraagde leveringen in te schrijven.

Indien, bij opdrachten voor werken, het werk of de opdracht in meerdere percelen is verdeeld, vermelding van de orde van grootte van de percelen en van de mogelijkheid om voor één, meerdere of alle percelen in te schrijven.

c) Bij opdrachten voor werken: gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.

5. Voor diensten:

a) Aard en hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste diensten.

b) Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.

c) Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

d) Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de dienst wordt belast, dienen op te geven.

e) Vermelding of de dienstverleners een inschrijving voor een gedeelte van de diensten mogen indienen.

6. Indiening variant(en) toegestaan.

7. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht voor diensten en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.

8. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.

9. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.

b) Adres waar zij moeten worden ingediend.

c) Taal of talen waarin ze moeten worden gesteld.

10. Uiterste datum voor de verzending van de uitnodigingen tot inschrijving.

11. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.

12. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.

13. Gegevens over de situatie van het economische subject en minimumvereisten van economische en technische aard waaraan hij moet voldoen.

14. Gunningscriteria. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 54, lid 3, tweede alinea, vermelding van de criteria, behalve de laagste prijs, en hun relatieve gewicht.

15. Andere inlichtingen.

16. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

17. Indien van toepassing, verwijzing naar de bekendmaking van de periodieke aankondiging waarop de opdracht betrekking heeft in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.
18. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
19. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).

C. PROCEDURES VAN GUNNING DOOR ONDERHANDELINGEN

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).

Categorie van de dienst in de zin van bijlage XVI A of XVI B en beschrijving ervan (CPV-classificatie).

Indien van toepassing, vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.

3. Plaats van levering, uitvoering of dienstverlening.
4. Voor leveringen en werken:
  - a) Aard en hoeveelheid van de te leveren producten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste producten of de aard en omvang van de prestaties en de algemene kenmerken van het werken.
  - b) Vermelding of leveranciers de mogelijkheid hebben om voor delen en/of voor het geheel van de gevraagde leveringen in te schrijven.

Indien, bij opdrachten voor werken, het werk of de opdracht in meerdere percelen is verdeeld, vermelding van de orde van grootte van de percelen en van de mogelijkheid om voor één, meerdere of alle percelen in te schrijven.

- c) Bij opdrachten voor werken: gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.
5. Voor diensten:
  - a) Aard en hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste diensten.
  - b) Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
  - c) Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.
  - d) Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de dienst wordt belast, dienen op te geven.
  - e) Vermelding of dienstverleners voor een gedeelte van de diensten kunnen inschrijven.

6. Indiening variant(en) toegestaan.
7. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht voor diensten en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.
8. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.
9. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.
  - b) Adres waar zij moeten worden ingediend.
  - c) Taal of talen waarin ze moeten worden gesteld.
10. Indien van toepassing, verlangde borgsommen of andere waarborgen.

11. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.
12. Gegevens over de situatie van het economische subject en minimumvereisten van economische en technische aard waaraan hij moet voldoen.
13. Gunningscriteria. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 54, lid 3, tweede alinea, vermelding van de criteria, behalve de laagste prijs, en hun relatieve gewicht.
14. Indien van toepassing, naam en adres van reeds door de aanbestedende dienst geselecteerde economische subjecten.
15. Indien van toepassing, datum (data) van voorgaande bekendmakingen in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
16. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.
17. Andere inlichtingen.
18. Indien van toepassing, verwijzing naar de bekendmaking van de periodieke aankondiging waarop de opdracht betrekking heeft in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
19. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
20. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).

BIJLAGE XIII

INFORMATIE DIE IN MEDEDELINGEN INZAKE HET BESTAAN VAN EEN ERKENNINGSREGELING MOET WORDEN OPGENOMEN

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
  2. Onderwerp van de erkenningsregeling (beschrijving van (categorieën van) producten, diensten of werken die door middel van deze regeling moeten worden aangekocht).
  3. Voorwaarden die door de economische subjecten moeten worden vervuld met het oog op hun erkenning overeenkomstig de regeling en methoden waarmee elk van deze voorwaarden zal worden gecontroleerd. Indien de beschrijving van die voorwaarden en toetsingsmethoden omvangrijk is en gebaseerd is op documenten die ter beschikking staan van de betrokken economische subjecten, kan met een samenvatting van de belangrijkste voorwaarden en methoden en met een verwijzing naar de betreffende documenten worden volstaan.
  4. Geldigheidsduur van de erkenningsregeling en formaliteiten voor de verlenging ervan.
  5. Vermelding van het feit dat de mededeling dient als oproep tot mededinging.
  6. Adres waar nadere inlichtingen en documentatie over de erkenningsregeling kunnen worden aangevraagd (indien dat adres afwijkt van het in punt 1 vermelde adres).
  7. Indien van toepassing, andere inlichtingen.
-

BIJLAGE XIV

INFORMATIE DIE IN PERIODIEKE AANKONDIGINGEN MOET WORDEN OPGENOMEN**I. Rubrieken die in elk geval moeten worden ingevuld**

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst of de dienst waar nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.
2. a) Voor opdrachten voor leveringen: aard en hoeveelheid of waarde van de prestaties of de te leveren producten.
b) Voor opdrachten voor werken: aard en omvang van de prestaties, algemene kenmerken van het werk of van de percelen die betrekking hebben op het werk.
c) Voor opdrachten voor diensten: totaal van de voorgenomen aankopen voor elk van de in bijlage XVI A opgenomen categorieën van diensten.
3. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
4. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).
5. Indien van toepassing, andere inlichtingen.

II. Inlichtingen die moeten worden verstrekt wanneer de aankondiging dient als oproep tot mededinging of een grond vormt voor een verkorting van de termijnen voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming of inschrijvingen

6. Vermelding van het feit dat belangstellende leveranciers de instantie op de hoogte moeten brengen van hun belangstelling voor de opdracht(en).
7. Uiterste datum voor de ontvangst van de verzoeken om een uitnodiging tot inschrijving.
8. Aard en hoeveelheid van de te leveren producten of algemene kenmerken van het werk of de categorie waartoe de dienst behoort, in de zin van bijlage XVI A, en beschrijving (CPV-classificatie); vermelding of het om (een) raamovereenkomst(en) gaat. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen, alsmede het voorlopige tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging.
9. Vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.
10. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.
11. Adres waar belangstellende ondernemingen schriftelijk blijk moeten geven van hun belangstelling.
Uiterste datum voor de ontvangst van de blijken van belangstelling.
Taal of talen waarin de aanvragen tot deelneming of inschrijvingen moeten worden ingediend.
12. Vereisten van economische en technische aard, financiële en technische waarborgen die van de leveranciers worden verlangd.
13. a) Vermoedelijke datum van aanvang van de procedures voor het plaatsen van de opdracht(en) (indien bekend).
b) Aard van de procedure voor het plaatsen (niet-openbaar of via onderhandelingen).
c) Bedrag dat voor het verkrijgen van de documentatie betreffende de raadpleging moet worden betaald, en wijze van betaling.
14. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht(en).

BIJLAGE XV

GEGEVENS DIE IN AANKONDIGINGEN VAN GEPLAATSTE OVERHEIDSOPDRACHTEN MOET WORDEN OPGENOMEN**I. In het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* te publiceren gegevens ⁽¹⁾**

1. Naam en adres van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).
3. Ten minste een beknopte beschrijving van de aard en hoeveelheid van de producten, werken of diensten.
4. a) Vorm van de oproep tot mededinging (mededeling betreffende de erkenningsregeling, periodieke aankondiging, aanbesteding).
b) Verwijzing naar de bekendmaking van de aankondiging in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
4. c) In het geval van opdrachten die zonder oproep tot mededinging worden geplaatst, vermelding van de desbetreffende bepaling van artikel 39, lid 3, of van artikel 31.
5. Gevolgde aanbestedingsprocedure (openbare procedure, niet-openbare procedure of gunning via onderhandelingen).
6. Aantal ontvangen inschrijvingen.
7. Datum van de plaatsing van de opdracht.
8. Prijs die is betaald voor de opportuniteitsaankopen uit hoofde van artikel 39, lid 3, onder j).
9. Naam en adres van het (de) economische subject(en).
10. Indien van toepassing, vermelding of de opdracht in onderaanbesteding kon of kan worden gegeven.
11. Betaalde prijs, c.q. prijs van de hoogste en de laagste offerte die bij de gunning van de opdracht in aanmerking is genomen.
12. Facultatieve gegevens:
  - waarde en deel van de opdracht die aan derden in onderaanbesteding kon of kan worden gegeven;
  - gunningscriteria.

II. Niet voor publicatie bestemde gegevens

13. Aantal geplaatste opdrachten (wanneer een opdracht over meerdere leveranciers is verdeeld).
14. Waarde van elke geplaatste opdracht.
15. Land van oorsprong van het product of de dienst (uit de Gemeenschap of niet uit de Gemeenschap en in dit laatste geval uitgesplitst naar land).
16. Gunningscriteria (economisch voordeligste aanbidding, laagste prijs).
17. Is de opdracht gegund aan een inschrijver die een variant voorstelt op grond van artikel 36, lid 1?
18. Zijn, overeenkomstig artikel 55, bepaalde offertes niet in aanmerking genomen omdat zij abnormaal laag waren?
19. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
20. In het geval van opdrachten voor in bijlage XVI B opgenomen diensten, instemming van de aanbestedende dienst met de bekendmaking van de aankondiging (artikel 42, lid 4).

⁽¹⁾ De in punt 6, 9 en 11 bedoelde gegevens worden als niet voor publicatie bestemde gegevens beschouwd wanneer de aanbestedende instantie van oordeel is dat publicatie in strijd zou zijn met een gevoelig commercieel belang.

BIJLAGE XVI A

DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 30

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
1	Onderhoud en reparatie	6112, 6122, 633, 886	50000000, 50100000, 50110000, 50111110, 50112000, 50112100, 50112110, 50112111, 50112120, 50112200, 50112300, 50113000, 50113100, 50113200, 50114000, 50114100, 50114200, 50115000, 50115100, 50115200, 50116000, 50116100, 50116200, 50116300, 50116400, 50116500, 50116510, 50116600, 50117000, 50117100, 50117200, 50117300, 50118000, 50118100, 50118110, 50118200, 50118300, 50118400, 50118500, 50200000, 50210000, 50211000, 50211100, 50211200, 50211210, 50211211, 50211212, 50211300, 50211310, 50212000, 50220000, 50221000, 50221100, 50221200, 50221300, 50221400, 50222000, 50222100, 50223000, 50224000, 50224100, 50224200, 50225000, 50230000, 50231000, 50231100, 50232000, 50232100, 50232200, 50240000, 50241000, 50241100, 50241200, 50242000, 50243000, 50244000, 50245000, 50246000, 50246100, 50246200, 50246300, 50246400, 50314000, 50315000, 50330000, 50331000, 50332000, 50333000, 50333100, 50333200, 50334000, 50334100, 50334110, 50334120, 50334130, 50334140, 50334200, 50334300, 50334400, 50340000, 50341000, 50341100, 50341200, 50342000, 50343000, 50344000, 50344100, 50344200, 50400000, 50410000, 50411000, 50411100, 50411200, 50411300, 50411400, 50411500, 50412000, 50413000, 50413100, 50413200, 50420000, 50421000, 50421100, 50421200, 50422000, 50430000, 50431000, 50432000, 50433000, 50510000, 50511000, 50511100, 50511200, 50512000, 50513000, 50514000, 50514100, 50514200, 50530000, 50531000, 50531100, 50531200, 50531300, 50531400, 50531600, 50532000, 50532100, 50532200, 50532300, 50532400, 50800000, 50810000, 50820000, 50821000, 50822000, 50830000, 50840000, 50841000, 50842000, 50850000, 50860000, 50870000, 50880000, 50881000, 50882000, 50883000, 50884000, 50911000, 50911100, 50911110, 50911120, 50911130, 50911200, 50911210, 50911220, 50912100, 50913100, 50913300, 50913310, 50913400, 50913500, 50913510, 50914000, 50914100, 50914200, 50914300, 50914400, 50914500, 50914600, 50920000, 50921000, 50921100, 50922000, 50923000, 50924000, 50930000, 50931000, 50931100, 50931200, 50931300, 50931400, 50932000, 50932100, 50932200, 50933000, 50934000, 50935000, 50940000, 50941000, 50942000, 50951000, 50952000, 50952100, 50952110, 50952200, 50952400, 50952500, 50960000, 50961000, 50961100, 50961110, 50961200, 50962000, 50970000, 50971000, 50971100, 50971200, 50972000, 50973000, 50973100, 50973200, 50973300, 50973400, 50974000, 50974100, 50974200, 50974300, 50975000, 50975100, 50975200, 50975300, 50976000, 50976100, 50976200, 74732000, 74732100, 74741000, 74742000, 74743000

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
2	Vervoer te land ⁽¹⁾ , met inbegrip van vervoer per pantserwagen en koerier, met uitzondering van postvervoer	712 (m.u.v. 71235), 7512, 87304	55521200, 60110000, 60112000, 60112100, 60112200, 60112300, 60113000, 60113100, 60113310, 60113400, 60114000, 60115000, 60115100, 60115110, 60116000, 60116100, 60116200, 60116300, 60122110, 60122120, 60122130, 60122140, 60122150, 60122160, 60122161, 60122170, 60123100, 60123200, 60123300, 60123400, 60123500, 60123600, 64120000, 64121000, 64122000, 74612000
3	Luchtvervoer van passagiers en vracht, met uitzondering van postvervoer	73 (m.u.v. 7321)	62110000, 62122000, 62210000, 62230000, 62300000
4	Postvervoer te land ⁽¹⁾ en door de lucht	71235, 7321	62121000
5	Telecommunicatie	752	64200000, 64210000, 64211000, 64212000, 64213000, 64214000, 64214200, 64216000, 64216100, 64216110, 64216120, 64216130, 64216140, 64216200, 64216210, 64216300, 64221000, 64222000, 64223000, 64224000, 64225000, 64226000, 72315000, 72318000, 72511100
6	Diensten van financiële instellingen: a) verzekeringsdiensten b) bankdiensten en diensten in verband met beleggingen ⁽²⁾	ex 81, 812, 814	66000000, 66100000, 66110000, 66120000, 66130000, 66140000, 66200000, 66300000, 66310000, 66311000, 66312000, 66313000, 66314000, 66315000, 66316000, 66317000, 66320000, 66321000, 66330000, 66331000, 66332000, 66333000, 66334000, 66335000, 66340000, 66341000, 66342000, 66343000, 66343100, 66343200, 66350000, 66360000, 66370000, 66371000, 66372000, 66373000, 66374000, 66380000, 66381000, 66382000, 66383000, 66384000, 67200000, 67210000, 67211000, 67212000, 67220000, 67221000, 67230000, 67240000, 67250000, 67251000, 67260000
7	Diensten in verband met computers	84	50310000, 50311000, 50311400, 50312000, 50312100, 50312110, 50312120, 50312200, 50312210, 50312220, 50312300, 50312310, 50312320, 50312400, 50312410, 50312420, 50312500, 50312510, 50312520, 50312600, 50312610, 50312620, 50313000, 50313100, 50313200, 50316000, 50317000, 50320000, 50321000, 50322000, 50323000, 50323100, 50323200, 50324000, 50324100, 50324200, 72000000, 72100000, 72110000, 72120000, 72130000, 72140000, 72150000, 72200000, 72210000, 72211000, 72212000, 72220000, 72221000, 72222000, 72222100, 72222200, 72222300, 72223000, 72224000, 72224100, 72224200, 72225000, 72226000, 72227000, 72228000, 72230000, 72231000, 72232000, 72240000, 72241000, 72243000, 72245000, 72246000, 72250000, 72251000, 72252000, 72253000, 72253100, 72253200, 72254000, 72254100, 72260000, 72261000, 72262000, 72263000, 72264000, 72265000, 72266000, 72267000, 72268000, 72300000, 72310000, 72311000, 72311100, 72311200, 72311300, 72312000, 72312100, 72312200, 72313000, 72314000, 72315100, 72316000, 72317000, 72319000, 72320000, 72321000, 72510000, 72511000, 72511110, 72512000, 72514000, 72514100, 72514200, 72514300, 72520000, 72521000, 72521100, 72540000, 72541000, 72541100, 72550000, 72560000, 72570000, 72580000, 72590000, 72591000

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
8	Speur- en ontwikkelingswerk ⁽³⁾	85	63368000, 73000000, 73100000, 73110000, 73111000, 73112000
9	Accountants en boekhouders	862	74121000, 74121100, 74121110, 74121112, 74121113, 74121120, 74121200, 74121210, 74121220, 74121230, 74121240, 74121250, 74541000
10	Markt- en opinieonderzoek	864	74130000, 74131000, 74131100, 74131110, 74131120, 74131121, 74131130, 74131200, 74131300, 74131400, 74131500, 74131600, 74132000, 74133000, 74423100, 74423110
11	Advies inzake bedrijfsvoering en beheer ⁽⁴⁾ en aanverwante diensten	865, 866	73200000, 73210000, 73220000, 73300000, 74121111, 74141000, 74141100, 74141110, 74141200, 74141300, 74141400, 74141500, 74141510, 74141600, 74141610, 74141620, 74141700, 74141800, 74141900, 74142200, 74150000, 74871000, 90311000, 93620000
12	Diensten van architecten; diensten van ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs bij kant-en-klaar opgeleverde projecten; diensten in verband met stedenbouw en landschapsarchitectuur; diensten in verband met aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen; diensten voor keuring en controle	867	72242000, 72244000, 74142300, 74142310, 74220000, 74221000, 74222000, 74223000, 74224000, 74225000, 74225100, 74230000, 74231100, 74231110, 74231120, 74231130, 74231200, 74231300, 74231310, 74231320, 74231400, 74231500, 74231510, 74231520, 74231521, 74231530, 74231540, 74231600, 74231700, 74231710, 74231720, 74231721, 74231800, 74231900, 74232000, 74232100, 74232110, 74232120, 74232200, 74232210, 74232220, 74232230, 74232240, 74232300, 74232310, 74232320, 74232400, 74232500, 74232600, 74233000, 74233100, 74233200, 74233300, 74233400, 74233500, 74233600, 74233700, 74240000, 74250000, 74251000, 74252000, 74252100, 74260000, 74261000, 74262000, 74262100, 74263000, 74270000, 74271000, 74271100, 74271200, 74271210, 74271220, 74271300, 74271400, 74271500, 74271700, 74271710, 74271720, 74271800, 74272000, 74272100, 74272110, 74272111, 74272112, 74272113, 74272300, 74273000, 74273100, 74273200, 74274000, 74274100, 74274200, 74274300, 74274400, 74274500, 74275000, 74275100, 74275200, 74276000, 74276100, 74276200, 74276300, 74276400, 74300000, 74310000, 74311000, 74312000, 74312100, 74313000, 74313100, 74313110, 74313120, 74313130, 74313140, 74313141, 74313142, 74313143, 74313144, 74313145, 74313146, 74313147, 74313200, 74313210, 74313220, 74874000
13	Reclamewezen	871	74410000, 74411000, 74412000, 78225000
14	Reiniging van gebouwen en beheer van onroerend goed	874, 82201 t/m 82206	70300000, 70310000, 70311000, 70320000, 70321000, 70322000, 70330000, 70331000, 70331100, 70332000, 70332100, 70332200, 70332300, 74710000, 74720000, 74721000, 74721100, 74721210, 74721300, 74722000, 74724000, 74730000, 74731000, 74744000, 74750000, 74760000, 93411200, 93411300, 93411400
15	Uitgeven en drukken, voor een vast bedrag of op contractbasis	88442	74831530, 78000000, 78100000, 78110000, 78110000, 78112000, 78113000, 78113100, 78114000, 78114100, 78114200, 78114300, 78114400, 78115000, 78115100, 78116000, 78117000, 78118000, 78119000, 78120000,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			78121000, 78122000, 78122100, 78123000, 78124000, 78125000, 78130000, 78131000, 78132000, 78133000, 78134000, 78135000, 78135100, 78136000, 78140000, 78141000, 78142000, 78150000, 78151000, 78152000, 78153000, 78160000, 78170000, 78180000, 78200000, 78210000, 78220000, 78221000, 78222000, 78223000, 78224000, 78230000, 78240000, 78300000, 78310000, 78311000, 78312000
16	Straatreiniging en afvalverzameling; afvalwaterverzameling en -verwerking en aanverwante diensten	94	71221110, 74734000, 74735000, 85142200, 90000000, 90100000, 90110000, 90111000, 90111100, 90111200, 90111300, 90112000, 90112100, 90112200, 90112210, 90112300, 90113000, 90114000, 90120000, 90121000, 90121100, 90121110, 90121120, 90121130, 90121140, 90121200, 90121300, 90121310, 90121320, 90121330, 90121340, 90121400, 90122000, 90122100, 90122110, 90122111, 90122112, 90122113, 90122120, 90122121, 90122122, 90122123, 90122124, 90122130, 90122131, 90122200, 90122210, 90122220, 90122230, 90122240, 90122300, 90122310, 90122320, 90122330, 90122340, 90200000, 90210000, 90211000, 90212000, 90213000, 90220000, 90221000, 90240000, 90300000, 90310000, 90312000, 90313000, 90313100, 90313110, 90313120, 90314000, 90315000, 90315100, 90315200, 90315300, 90320000

(¹) Met uitzondering van vervoer per spoor, dat onder categorie 18 valt.

(²) Met uitzondering van de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten.

(³) Met uitzondering van speur- en ontwikkelingswerk anders dan dat waarvan de resultaten in hun geheel toekomen aan de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, voorzover de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.

(⁴) Met uitzondering van diensten voor arbitrage en bemiddeling.

BIJLAGE XVI B

DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 31

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
17	Hotels en restaurants	64	55000000, 55100000, 55200000, 55210000, 55220000, 55221000, 55240000, 55241000, 55242000, 55243000, 55250000, 55260000, 55270000, 55300000, 55310000, 55311000, 55312000, 55320000, 55321000, 55322000, 55330000, 55400000, 55410000, 55500000, 55510000, 55511000, 55512000, 55520000, 55521000, 55521100, 55522000, 55523000, 55523100, 55524000, 93410000, 93411000
18	Vervoer per spoor	711	60111000, 60121000, 60121100, 60121200, 60121300, 60121400, 60121500, 60121600
19	Vervoer over water	72	61000000, 61100000, 61110000, 61200000, 61210000, 61220000, 61230000, 61240000, 61250000, 61400000, 63370000, 63371000, 63372000, 71221120, 71221130
20	Vervoersondersteunende activiteiten	74	62224000, 62224100, 62226000, 63000000, 63100000, 63110000, 63111000, 63112000, 63112100, 63112110, 63120000, 63121000, 63121100, 63121110, 63122000, 63200000, 63210000, 63220000, 63221000, 63222000, 63222100, 63223000, 63223100, 63223110, 63223200, 63223210, 63224000, 63225000, 63226000, 63300000, 63310000, 63311000, 63313000, 63314000, 63315000, 63320000, 63330000, 63340000, 63341000, 63341100, 63342000, 63343000, 63343100, 63344000, 63350000, 63351000, 63352000, 63353000, 63360000, 63361000, 63362000, 63363000, 63364000, 63365000, 63366000, 63366100, 63369000, 63400000, 63410000, 63420000, 63430000, 63500000, 63510000, 63511000, 63512000, 63514000, 63515000, 63516000, 63520000, 63521000, 63522000, 63523000, 63524000, 63600000, 71221140, 74322000, 93600000
21	Rechtskundige diensten	861	74110000, 74111000, 74111100, 74111200, 74112000, 74112100, 74112110, 74113000, 74113100, 74113200, 74113210, 74114000
22	Arbeidsbemiddeling	872	74512000, 74522000, 95100000, 95110000, 95120000, 95130000, 95131000, 95132000, 95133000
23	Opsporing en beveiliging, met uitzondering van vervoer per pantserwagen	873 (m.u.v. 87304)	74611000, 74613000, 74614000, 74614100, 74614110, 74615000, 74620000
24	Onderwijs	92	80000000, 80100000, 80110000, 80200000, 80210000, 80211000, 80212000, 80220000, 80300000, 80310000, 80320000, 80330000, 80340000, 80400000, 80411000, 80411100, 80411200, 80412000, 80421000, 80422000, 80422100, 80423000, 80423100, 80423110, 80423120, 80423200, 80423300, 80423320, 80424000, 80425000, 80426000, 80426100, 80426200, 80427000, 80428000, 80430000, 92312212, 92312213

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
25	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	93	60113300, 74511000, 85000000, 85100000, 85110000, 85111000, 85111200, 85111300, 85111320, 85111400, 85111500, 85111600, 85111700, 85111800, 85112000, 85112100, 85120000, 85121000, 85121100, 85121200, 85121300, 85130000, 85131000, 85131100, 85131110, 85140000, 85141000, 85141100, 85141200, 85141210, 85141211, 85141212, 85141220, 85142000, 85142100, 85142200, 85142300, 85142400, 85143000, 85144000, 85144100, 85145000, 85146000, 85146100, 85146200, 85147000, 85148000, 85149000, 85200000, 85300000, 85310000, 85311000, 85311100, 85311200, 85311300, 85312000, 85312100, 85312200, 85312300, 85312310, 85312320, 85312330, 85312400, 85320000, 85323000
26	Cultuur, sport en recreatie	96	74875000, 74875100, 74875200, 77310000, 77311000, 77313000, 77400000, 80413000, 80414000, 80415000, 92000000, 92100000, 92110000, 92111000, 92111100, 92111200, 92111210, 92111220, 92111230, 92111240, 92111250, 92111260, 92111300, 92111310, 92111320, 92112000, 92120000, 92121000, 92122000, 92130000, 92140000, 92200000, 92210000, 92211000, 92220000, 92221000, 92300000, 92310000, 92311000, 92312000, 92312100, 92312110, 92312120, 92312130, 92312140, 92312200, 92312210, 92312220, 92312230, 92312240, 92312250, 92320000, 92330000, 92331000, 92331100, 92331200, 92332000, 92340000, 92341000, 92342000, 92342100, 92342200, 92350000, 92351000, 92351100, 92351200, 92352000, 92352100, 92352200, 92360000, 92400000, 92500000, 92510000, 92511000, 92512000, 92520000, 92521000, 92521100, 92521200, 92521210, 92521220, 92522000, 92522100, 92522200, 92530000, 92531000, 92532000, 92533000, 92534000, 92600000, 92610000, 92620000, 92621000, 92622000
27	Overige diensten		50111100, 50232110, 50246500, 50520000, 50521000, 50522000, 50523000, 50531500, 50531510, 50700000, 50710000, 50711000, 50712000, 50720000, 50730000, 50731000, 50732000, 50732100, 50740000, 50760000, 50761000, 50762000, 50911230, 50912200, 50913200, 50915000, 50915100, 50915200, 50952300, 50977000, 52000000, 52100000, 52200000, 52300000, 52400000, 52500000, 52600000, 52700000, 52800000, 52900000, 60113200, 60200000, 60210000, 60220000, 61300000, 62221000, 62222000, 62223000, 63367000, 64110000, 64111000, 64112000, 64113000, 64114000, 64115000, 64116000, 64214100, 64214400, 65000000, 65100000, 65110000, 65120000, 65130000, 65200000, 65210000, 65300000, 65310000, 65320000, 65400000, 65410000, 65500000, 67100000, 67110000, 67120000, 67121000, 67122000, 67130000, 67140000, 67300000, 70100000, 70110000, 70111000, 70112000, 70120000, 70121000, 70121100, 70121200, 70122000, 70122100, 70122110, 70122200, 70122210, 70123000, 70123100, 70123200, 70130000, 70311100, 70311200, 70333000, 71000000, 71100000, 71110000, 71120000, 71130000, 71140000, 71150000, 71160000, 71170000, 71180000, 71181000, 71211300, 71211310,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			71211320, 71211400, 71211600, 71211900, 71300000, 71310000, 71311000, 71320000, 71321000, 71321100, 71321200, 71321300, 71321400, 71330000, 71331000, 71332000, 71332100, 71332200, 71333000, 71340000, 71350000, 71360000, 71380000, 74122000, 74122100, 74122200, 74271600, 74271900, 74321000, 74321100, 74420000, 74421000, 74422000, 74423000, 74423200, 74423210, 74542000, 74543000, 74731100, 74810000, 74811000, 74811100, 74811200, 74811300, 74811310, 74811320, 74811330, 74811340, 74812000, 74813000, 74820000, 74821000, 74830000, 74831000, 74831100, 74831110, 74831200, 74831210, 74831300, 74831400, 74831500, 74831510, 74831520, 74831600, 74832000, 74832100, 74841000, 74842000, 74844000, 74850000, 74851000, 74860000, 74861000, 74870000, 74872000, 74873100, 74876000, 74877000, 75000000, 75100000, 75110000, 75111000, 75111100, 75111200, 75112000, 75112100, 75120000, 75121000, 75122000, 75123000, 75124000, 75125000, 75130000, 75131000, 75131100, 75200000, 75210000, 75211000, 75211100, 75211110, 75211200, 75211300, 75220000, 75221000, 75222000, 75230000, 75231000, 75231100, 75231200, 75231210, 75231220, 75231230, 75231240, 75240000, 75241000, 75241100, 75242000, 75242100, 75242110, 75250000, 75251000, 75251100, 75251110, 75251120, 75252000, 75300000, 75310000, 75311000, 75312000, 75313000, 75313100, 75314000, 75320000, 75330000, 75340000, 76000000, 76100000, 76110000, 76111000, 76120000, 76200000, 76210000, 76211000, 76211100, 76211200, 76300000, 76310000, 76320000, 76330000, 76340000, 76400000, 76410000, 76411000, 76420000, 76430000, 76431000, 76440000, 76450000, 76460000, 76470000, 76480000, 76490000, 76491000, 76492000, 76500000, 76510000, 76520000, 76521000, 76522000, 76530000, 76531000, 77000000, 77100000, 77110000, 77120000, 77210000, 77211000, 77211100, 77211300, 77220000, 77230000, 77330000, 77500000, 77510000, 77600000, 77610000, 77700000, 78400000, 85321000, 85322000, 90114100, 90115000, 90122132, 90123000, 90123100, 90123200, 90123300, 90230000, 91000000, 91100000, 91110000, 91120000, 91130000, 91131000, 91200000, 91300000, 91310000, 91320000, 91330000, 91331000, 91331100, 92230000, 92312211, 93100000, 93110000, 93111000, 93112000, 93120000, 93121000, 93130000, 93140000, 93150000, 93160000, 93200000, 93210000, 93211000, 93220000, 93221000, 93221100, 93221200, 93221300, 93300000, 93310000, 93320000, 93330000, 93411100, 93500000, 93510000, 93511000, 93511100, 93621000, 93700000, 93710000, 93711000, 93711100, 93711110, 93711200, 93712000, 93910000, 93930000, 93940000, 93950000, 95000000, 99000000, 99100000

BIJLAGE XVII

INFORMATIE DIE IN AANKONDIGINGEN VAN PRIJSVRAGEN MOET WORDEN OPGENOMEN

1. Naam adres, e-mailadres, telegramadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst en van de dienst waar aanvullende documentatie kan worden verkregen.
2. Beschrijving van het ontwerp.
3. Aard van de prijsvraag: openbaar of niet-openbaar.
4. Bij openbare prijsvragen: uiterste datum voor de ontvangst van de ontwerpen.
5. Bij niet-openbare prijsvragen:
  - a) beoogd aantal deelnemers, of minimum- en maximaal aantal;
  - b) indien van toepassing, namen van reeds geselecteerde deelnemers;
  - c) criteria voor de selectie van de deelnemers;
  - d) uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.
6. Indien van toepassing, vermelding of de deelneming aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
7. Criteria die bij de beoordeling van de ontwerpen zullen worden gehanteerd.
8. Indien van toepassing, namen van de geselecteerde juryleden.
9. Vermelding of de beslissing van de jury bindend is voor de aanbestedende dienst.
10. Indien van toepassing, aantal prijzen en waarde ervan.
11. Indien van toepassing, nadere gegevens over vergoedingen aan alle deelnemers.
12. Vermelding of de winnaars recht hebben op eventuele vervolgoedragen.
13. Andere inlichtingen.
14. Datum van verzending van de aankondiging.
15. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen.

BIJLAGE XVIII

INFORMATIE DIE IN AANKONDIGINGEN VAN UITSLAGEN VAN PRIJSVRAGEN MOET WORDEN OPGENOMEN

1. Naam, adres, telegramadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Beschrijving van het ontwerp.
3. Totaal aantal deelnemers.
4. Aantal buitenlandse deelnemers.
5. Winnaar(s) van de prijsvraag.
6. Indien van toepassing, toegekende prijs of prijzen.
7. Andere inlichtingen.
8. Verwijzing naar de aankondiging van de prijsvraag.
9. Datum van verzending van de aankondiging.
10. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen.

BIJLAGE XIX

TECHNISCHE SPECIFICATIES VAN DE BEKENDMAKING

Wanneer krachtens deze richtlijn bekendmakingsverplichtingen worden opgelegd, moeten de volgende voorschriften in acht worden genomen:

1. Bekendmaking van de aankondigingen

- 1.1. Wanneer de aanbestedende diensten krachtens deze richtlijn bepaalde informatie moeten bekendmaken, moeten zij deze informatie in het vereiste formaat hetzij langs elektronische weg, overeenkomstig deze bijlage, hetzij op een andere wijze aan het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen zenden.
- 1.2. De in de artikelen 40, 41, 42 en 61 bedoelde aankondigingen worden door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen bekendgemaakt. Zij worden onverkort in de oorspronkelijke taal bekendgemaakt. In de overige Gemeenschapstalen wordt een samenvatting met de belangrijkste gegevens van elke aankondiging bekendgemaakt.
- 1.3. Het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen zendt de aanbestedende dienst een bevestiging van de publicatie van de verstrekte informatie waarin de datum van publicatie is vermeld. Deze bevestiging dient als bewijs van daadwerkelijke bekendmaking.

2. Bekendmaking van aanvullende of bijkomende informatie

- 2.1. De aanbestedende diensten wordt met name aangeraden het volledige bestek op het internet te publiceren. In dat geval moeten de aanbestedende diensten in de tekst van de krachtens deze richtlijn vereiste aankondiging het internetadres vermelden waarop deze documentatie beschikbaar is.
- 2.2. De aanbestedende diensten wordt aangeraden hun „kopersprofiel” op het internet te publiceren. Dit profiel kan informatie bevatten over lopende aanbestedingsprocedures, voorgenomen aankopen, geplaatste opdrachten, geannuleerde procedures, alsmede alle nuttige algemene informatie, zoals contactadres, telefoon- en faxnummer, post- en e-mailadres.

3. Elektronische verzending

Bij verzending langs elektronische weg moet worden voldaan aan de regels die vermeld zijn op het internetadres:
<http://simap.eu.int>

BIJLAGE XX

DEFINITIE VAN ENKELE TECHNISCHE SPECIFICATIES

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. „technische specificaties”: een specificatie, met name die welke is opgenomen in het bestek ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product of een dienst, zoals het niveau van kwaliteit of gebruiksgeschiktheid, veiligheid, afmetingen, met inbegrip van de voor het product of de dienst geldende voorschriften inzake handelsbenaming, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, en de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures.

De technische specificaties omvatten eveneens, in voorkomend geval, de voorschriften voor het ontwerpen en het berekenen van het werk, de voorwaarden voor proefnemingen, controle en oplevering van de werken, alsmede de bouwtechnieken of bouwwijzen en alle andere technische voorwaarden die de aanbestedende dienst bij algemene dan wel bijzondere maatregel kan voorschrijven met betrekking tot de voltooiden werken en tot de materialen of bestanddelen waaruit deze werken zijn samengesteld.

2. „norm”: een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is goedgekeurd, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:
    - internationale normen, zijnde normen die door een internationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
    - Europese normen, zijnde normen die door een Europese normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
    - nationale normen, zijnde normen die door een nationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld.
  3. „Europese technische goedkeuring”: op de bevinding dat aan de essentiële eisen wordt voldaan gebaseerde, gunstig uitgevallen technische beoordeling waarbij een product, gezien zijn intrinsieke eigenschappen en de voor de toepassing en het gebruik ervan vastgestelde voorwaarden, geschikt wordt verklaard voor het gebruik voor bouwdoeleinden. De Europese technische goedkeuring wordt afgegeven door de te dien einde door de lidstaat erkende instelling.
  4. „gemeenschappelijke technische specificaties”: technische specificaties die zijn opgesteld volgens een door de lidstaten erkende procedure en die in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* zijn bekendgemaakt.
  5. „technisch referentiekader”: ieder ander product dan de officiële normen, dat door de Europese normalisatie-instellingen is opgesteld volgens procedures die aan de ontwikkeling van de marktbehoeften zijn aangepast.
-

BIJLAGE XXI

OVERZICHT VAN DE IN ARTIKEL 44 BEDOELDE TERMIJNEN

Openbare procedures

Termijn voor de ontvangst van inschrijvingen — zonder periodieke indicatieve aankondiging

Termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 7, eerste alinea	Uitwerking lid 7, tweede alinea
52	45	47	40	geen	geen

Met bekendmaking van een periodieke indicatieve aankondiging

A. Algemene termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 7, eerste alinea	Uitwerking lid 7, tweede alinea
36	29	31	24	geen	geen
B. Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 7, eerste alinea	Uitwerking lid 7, tweede alinea
22	15	17	10	De termijn van 10 dagen wordt weer vastgesteld op 15 dagen	De termijn van 17 dagen wordt weer vastgesteld op 22 dagen

Niet-openbare procedures en procedures van gunning via onderhandelingen

Termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming

Algemene termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
37	30	niet van toepassing (n.v.t.)	n.v.t.	geen	n.v.t.
Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
22	15	n.v.t.	n.v.t.	geen	n.v.t.
Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
15	8	n.v.t.	n.v.t.	De termijn van 8 dagen wordt weer vastgesteld op 15 dagen	n.v.t.

Termijn voor de ontvangst van inschrijvingen

A. Algemene termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
24	n.v.t.	19	n.v.t.	n.v.t.	geen
B. Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
10	n.v.t.	5	n.v.t.	n.v.t.	De termijn van 5 dagen wordt weer vastgesteld op 10 dagen
C. In overleg vastgestelde termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

BIJLAGE XXII

UITERSTE DATA VOOR DE OMZETTING VAN RICHTLIJN 93/38/EEG EN DE WIJZIGINGEN EROP

Richtlijn	Uiterste data voor de omzetting	Uiterste data voor de toepassing
98/38/EEG (PB L 199 van 9.8.1993, blz. 84)	1.7.1994	Spanje: 1.1.1997 Griekenland en Portugal: 1.1.1998
98/4/EG (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1)	16.2.1999	Griekenland en Portugal: 16.2.2000

BIJLAGE XXIII

CONCORDANTIETABEL (1)

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 1, lid 1	Art. 1, lid 1, eerste zin	
Art. 1, lid 2, eerste zin	Art. 1, lid 4, eerste zin	Aangepast
Art. 1, lid 2, onder a)	Art. 1, lid 4, onder a)	
Art. 1, lid 2, onder b)	Art. 1, lid 4, onder b)	
Art. 1, lid 2, onder c)	Art. 1, lid 4, onder c), eerste deel	Aangepast
Art. 1, lid 3, eerste alinea	Art. 1, lid 4, onder c), tweede deel, punt vi), tweede zin	
Art. 1, lid 3, tweede alinea		Nieuw
Art. 1, lid 4		Nieuw
Art. 1, lid 5		Nieuw
Art. 1, lid 6, eerste alinea	Art. 1, lid 6, in fine	Gewijzigd
Art. 1, lid 6, tweede alinea		Nieuw
Art. 1, lid 6, derde alinea	Art. 1, lid 6, eerste zin	Aangepast
Art. 1, lid 7	Art. 1, lid 5	Aangepast
Art. 1, lid 8	Art. 1, lid 7	Aangepast
Art. 1, lid 9	Art. 1, lid 16	
Art. 1, lid 10		Nieuw
Art. 1, lid 11		Nieuw
Art. 1, lid 12		Nieuw
	Art. 1, leden 14 en 15	Vervallen
Art. 2, lid 1, onder a)	Art. 1, lid 1	
Art. 2, lid 1, onder b)	Art. 1, lid 2	
Art. 2, lid 2	Art. 2, lid 1	Aangepast
Art. 2, lid 3	Art. 2, lid 3	Gewijzigd
Art. 3, lid 1	Art. 2, lid 2, onder a), punt iii)	Aangepast
Art. 3, lid 2	Art. 2, lid 5, onder b)	Aangepast
Art. 3, lid 3	Art. 2, lid 2, onder a), punt ii)	Aangepast
Art. 3, lid 4	Art. 2, lid 5, onder a)	Aangepast

(1) De vermelding „aangepast” betekent dat het gaat om een nieuwe formulering van de tekst zonder dat de inhoud van de tekst van de ingetrokken richtlijn is gewijzigd. Wijzigingen van de inhoud van de bepalingen van de ingetrokken richtlijn worden aangegeven door de vermelding „gewijzigd”.

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 4, lid 1	Art. 2, lid 2, onder a), punt i)	Aangepast
Art. 4, lid 2	Art. 6, lid 2	Aangepast
Art. 4, lid 3	Art. 2, lid 5, onder a)	Aangepast
Art. 5, lid 1	Art. 2, lid 2, onder c)	Aangepast
Art. 5, lid 2	Art. 2, lid 4	Gewijzigd
Art. 6	Art. 2, lid 2, onder b)	
	Art. 2, lid 2, onder d)	Vervallen
Art. 7	Art. 2, lid 6	Gewijzigd
Art. 8		Nieuw
Art. 9	Art. 4, lid 2	Gewijzigd
Art. 10	Art. 33	Aangepast
Art. 11	Art. 42a	
Art. 12	Art. 4, leden 3 en 4	Aangepast
Art. 13	Art. 5	
Art. 14		Nieuw
Art. 15	Art. 14, lid 1	Gewijzigd
Art. 16, lid 1	Art. 14, lid 13	Aangepast
Art. 16, lid 2	Art. 14, lid 9	
Art. 17, lid 1	Art. 14, lid 11	
Art. 17, lid 2	Art. 14, lid 12	
Art. 17, lid 3	Art. 14, lid 10, eerste en tweede zin	Aangepast
Art. 17, lid 4	Art. 14, lid 10, derde tot vijfde zin	Aangepast
Art. 18, lid 1	Art. 14, lid 10, derde en vierde zin	Aangepast
Art. 18, lid 2	Art. 14, lid 6	Aangepast
Art. 18, lid 3	Art. 14, lid 7	Aangepast
Art. 18, lid 4	Art. 14, lid 4	Aangepast
Art. 18, lid 5	Art. 14, lid 8	
Art. 19, lid 1	Art. 14, lid 2	Aangepast
Art. 19, lid 2	Art. 14, lid 10, derde en vierde zin	Aangepast

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 19, lid 3	Art. 14, lid 6	Aangepast
Art. 19, lid 4	Art. 14, lid 7	Aangepast
Art. 19, lid 5	Art. 14, lid 8	
Art. 19, lid 6	Art. 14, lid 3	
Art. 19, lid 7	Art. 14, lid 5	
Art. 20	Art. 7	
Art. 21	Art. 6, leden 1 en 3	Aangepast
Art. 22	Art. 10	
Art. 23, onder a)	Art. 12, punt 1	Gewijzigd
Art. 23, onder b)	Art. 12, punt 2	
Art. 23, onder c)	Art. 12, punt 3	
Art. 24, onder a)	Art. 1, lid 4, onder c), punt i)	
Art. 24, onder b)	Art. 1, lid 4, onder c), punt iii)	
Art. 24, onder c)	Art. 1, lid 4, onder c), punt iv)	
Art. 24, onder d)	Art. 1, lid 4, onder c), punt v)	
Art. 24, onder e)	Art. 1, lid 4, onder c), punt vi), eerste zin	
	Art. 1, lid 4, onder c), punt ii), en bijlage XVI A, punt 2	Vervallen
Art. 25	Art. 11	Aangepast
Art. 26, lid 1	Art. 13, lid 1	Aangepast
Art. 26, lid 2	Art. 1, lid 3	
Art. 26, lid 3	Art. 13, lid 2	
Art. 27, lid 1	Art. 9, lid 1, onder a)	Aangepast
	Art. 9, lid 1, onder b)	Vervallen
Art. 27, lid 2	Art. 9, lid 2	
	Art. 3, lid 1	Vervallen
Art. 28	Art. 3, lid 2	Gewijzigd
	Art. 3, leden 3 en 5	Vervallen
Art. 29		Nieuw
	Art. 8	Vervallen
Art. 30	Art. 15	Aangepast

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 31	Art. 16	
Art. 32	Art. 17	
Art. 33		Nieuw
Art. 34	Art. 18	Gewijzigd
Art. 35	Art. 19	Aangepast
Art. 36, lid 1	Art. 34, lid 3	Gewijzigd
Art. 36, lid 2	Art. 34, lid 4	Gewijzigd
Art. 36, lid 3		Nieuw
Art. 37	Art. 27	Gewijzigd
Art. 38	Art. 29	
Art. 39, lid 1	Art. 4, lid 1	
Art. 39, leden 2 en 3	Art. 20, leden 1 en 2	
Art. 40, lid 1	Art. 22, lid 1	Gewijzigd
Art. 40, lid 2	Art. 22, lid 2	Gewijzigd
Art. 40, lid 3	Art. 22, lid 4	
Art. 40, lid 4	Art. 30, lid 9	Aangepast
Art. 41, lid 1	Art. 21, lid 1	
Art. 41, lid 2, onder a) en b)	Art. 21, lid 2, onder a) en b)	Aangepast
Art. 41, lid 2, onder c)	Art. 22, lid 3, eerste zin	Aangepast
Art. 41, lid 2, tweede alinea	Art. 22, lid 3, tweede zin	
Art. 42, lid 1	Art. 24, lid 1	Aangepast
Art. 42, lid 2	Art. 24, lid 2	Aangepast
Art. 42, lid 3	Art. 24, lid 3, eerste en derde zin	Aangepast
Art. 42, lid 4	Art. 24, lid 3, vierde zin	Aangepast
Art. 42, lid 5	Art. 24, lid 4	Aangepast
Art. 43, lid 1, eerste alinea en tweede alinea		Nieuw
Art. 43, lid 1, derde alinea	Art. 25, lid 2, in fine	
Art. 43, lid 2, eerste alinea		Nieuw
Art. 43, lid 2, tweede alinea	Art. 25, lid 3, eerste zin	Gewijzigd
Art. 43, lid 2, derde alinea	Art. 25, lid 3, tweede zin	Aangepast

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
	Art. 25, lid 3, derde zin	Vervallen
Art. 43, lid 3	Art. 25, lid 5	Gewijzigd
Art. 43, lid 4	Art. 25, lid 4	Aangepast
Art. 43, lid 5		Nieuw
Art. 43, lid 6	Art. 25, lid 1	
Art. 44, lid 1		Nieuw
Art. 44, lid 2	Art. 26, lid 1, eerste zin	
Art. 44, lid 3	Art. 26, lid 2	Aangepast
Art. 44, lid 4	Art. 26, lid 1, tweede en derde zin	Aangepast
Art. 44, leden 5 en 8		Nieuw
Art. 44, lid 9	Art. 28, lid 3	Gewijzigd
Art. 44, lid 10		Nieuw
Art. 45, lid 1	Art. 28, lid 1	Gewijzigd
Art. 45, lid 2	Art. 28, lid 2	
Art. 46, lid 1	Art. 28, lid 5	Gewijzigd
Art. 46, lid 2, eerste zin	Art. 28, lid 4, eerste zin	
Art. 46, lid 2, tweede zin		Nieuw
Art. 46, lid 2, derde zin	Art. 28, lid 4, tweede zin	Gewijzigd
Art. 46, lid 2, onder a), tot d) en f)	Art. 28, lid 4, onder a) tot d) en f)	Aangepast
Art. 46, lid 2, onder e)	Art. 28, lid 4, onder e)	Gewijzigd
Art. 46, lid 3, onder a) tot h)	Art. 21, lid 2, onder c)	Aangepast
Art. 46, lid 3, onder i)		Nieuw
Art. 47, lid 1	Art. 28, lid 6, eerste en tweede zin en eerste streepje	Gewijzigd
Art. 47, lid 2	Art. 28, lid 6, tweede en vierde streepje	Gewijzigd
Art. 47, lid 3	Art. 28, lid 6, derde streepje	Gewijzigd
Art. 47, lid 4		Nieuw
Art. 48, lid 1	Art. 41, lid 3	Gewijzigd
Art. 48, lid 2, eerste alinea	Art. 41, lid 4, eerste alinea	Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 48, lid 2, tweede alinea	Art. 41, lid 4, tweede alinea	
Art. 48, lid 3	Art. 30, lid 4	
Art. 48, lid 4	Art. 30, lid 6	
Art. 48, lid 5	Art. 30, lid 8	
Art. 49, lid 1	Art. 41, lid 1	Gewijzigd
Art. 49, lid 2	Art. 41, lid 2	
Art. 50		Nieuw
Art. 51, lid 1	Art. 30, lid 5	Gewijzigd
Art. 51, lid 2	Art. 32	Gewijzigd
Art. 52, lid 1	Art. 30, lid 1	
Art. 52, lid 2	Art. 30, lid 2	Gewijzigd
Art. 52, lid 3	Art. 30, lid 3	
Art. 52, lid 4	Art. 30, lid 7	
Art. 52, lid 5	Art. 21, lid 3	
	Art. 21, lid 5	Vervallen
Art. 53, lid 1		Nieuw
Art. 53, lid 2	Art. 31, lid 1	
Art. 53, lid 3	Art. 31, lid 3	Aangepast
Art. 53, lid 4	Art. 31, lid 2	Aangepast
Art. 54, lid 1	Art. 34, lid 1	
Art. 54, leden 2 tot 5	Art. 34, lid 2	Gewijzigd
	Art. 35, leden 1 en 2	Vervallen
Art. 55, eerste alinea	Art. 34, lid 5, eerste alinea	Aangepast
Art. 55, tweede alinea	Art. 34, lid 5, tweede alinea	Gewijzigd
Art. 55, derde alinea	Art. 34, lid 5, derde alinea	Gewijzigd
Art. 56, leden 1 en 2	Art. 36, leden 1 en 2	
Art. 56, lid 3	Art. 36, leden 3 en 4	
Art. 56, leden 4 en 5	Art. 36, leden 5 en 6	
Art. 57	Art. 37	
Art. 58, lid 1	Art. 23, lid 3	

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 58, lid 2	Art. 23, lid 4	
Art. 59, leden 1 en 2	Art. 23, leden 1 en 2	Gewijzigd
Art. 60, leden 1 en 2	Art. 6, leden 1 en 3	Aangepast
Art. 60, lid 3	Art. 12	Gewijzigd
Art. 60, lid 4		Nieuw
Art. 61, lid 1, eerste alinea	Art. 21, lid 4	Gewijzigd
Art. 61, lid 1, eerste en tweede alinea	Art. 25, lid 2	Aangepast
Art. 61, lid 2	Art. 24, lid 1	Aangepast
Art. 61, lid 3	Art. 24, lid 2	Gewijzigd
Art. 61, lid 4, eerste alinea		Nieuw
Art. 61, lid 4, tweede alinea	Art. 25, lid 3, eerste zin	Aangepast
Art. 61, lid 5	Art. 25, lid 5	Gewijzigd
Art. 61, lid 6	Art. 25, lid 4	Aangepast
Art. 62		Nieuw
Art. 63, lid 1	Art. 4, lid 1	Aangepast
Art. 63, leden 2 en 3	Art. 23, leden 5 en 6	
Art. 64	Art. 42	Gewijzigd
	Art. 39	Vervallen
Art. 65, lid 1	Art. 40, lid 5	Gewijzigd
Art. 65, lid 2		Nieuw
Art. 66, lid 1, eerste alinea	Art. 14, lid 15, eerste zin	Gewijzigd
Art. 66, lid 1, tweede alinea	Art. 14, lid 15, tweede zin	Gewijzigd
Art. 66, lid 2, eerste alinea		Nieuw
Art. 66, lid 2, tweede alinea	Art. 14, lid 14, eerste en tweede zin	Gewijzigd
Art. 66, lid 2, derde alinea	Art. 14, lid 16	Gewijzigd
Art. 66, lid 3	Art. 14, lid 14, derde zin en lid 15, derde zin	Aangepast
Art. 67, lid 1, onder a)	Art. 40, lid 1	Gewijzigd
Art. 67, lid 1, onder b)	Art. 40, lid 2	Aangepast
Art. 67, lid 1, onder c)	Art. 40, lid 3	Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 67, lid 1, onder d)		Nieuw
Art. 67, lid 1, onder e)		Nieuw
Art. 67, lid 2	Art. 40, lid 4	Aangepast
	Art. 43 en 44	Vervallen
Bijlagen I t/m IX	Bijlagen I t/m IX	
Bijlage X		Nieuw
Bijlage XI	Bijlage XI	Aangepast
Bijlagen XII t/m XV	Bijlagen XII t/m XV	Aangepast
Bijlage XVI A	Bijlage XVI A	Gewijzigd
Bijlage XVI B	Bijlage XVI B	Aangepast
Bijlagen XVII en XVIII	Bijlagen XVII en XVIII	
Bijlage XIX, punt 1.1		Nieuw
Bijlage XIX, punt 1.2	Art. 25, lid 2	Gewijzigd
Bijlage XIX, punt 1.3		Nieuw
Bijlage XIX, punten 2 en 3		Nieuw
Bijlage XX, punt 1	Art. 1, lid 8	Gewijzigd
Bijlage XX, punt 2, eerste zin	Art. 1, lid 9	Aangepast
Bijlage XX, punt 2, eerste streepje		Nieuw
Bijlage XX, punt 2, tweede streepje	Art. 1, lid 10	Gewijzigd
Bijlage XX, punt 2, derde streepje		Nieuw
Bijlage XX, punt 3	Art. 1, lid 12	Gewijzigd
Bijlage XX, punt 4	Art. 1, lid 11	
	Art. 1, lid 13	Vervallen
Bijlage XXI		Nieuw

Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten voor 2001

(2001/C 29 E/04)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 548 def. — 2000/0225(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 6 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 128, lid 2,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het „proces van Luxemburg”, dat op de uitvoering van een gecoördineerde Europese werkgelegenheidsstrategie is gebaseerd, is door de buitengewone Europese Raad over werkgelegenheid op 20 en 21 november 1997 op gang gebracht. De resolutie van de Raad van 15 december 1997 inzake de werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 1998, die door de Europese Raad is bevestigd, heeft een proces met een hoge zichtbaarheid, een sterk politiek engagement en een brede aanvaarding onder de betrokkenen op gang gebracht.
- (2) Het besluit van de Raad van 13 maart 2000 betreffende de werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 2000 heeft het mogelijk gemaakt het „proces van Luxemburg” te verstevigen door die richtsnoeren uit te voeren.
- (3) De Europese Raad van Lissabon van 23 en 24 maart 2000 heeft als nieuw strategisch doel voor de Europese Unie vastgesteld om de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld te worden die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang. De verwezenlijking van dit doel zal de Unie in staat stellen de voorwaarden voor volledige werkgelegenheid te herstellen.
- (4) Er moet voor consistentie en synergie tussen de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de globale richtsnoeren voor het economisch beleid worden gezorgd.
- (5) Bij de tenuitvoerlegging van de werkgelegenheidsrichtsnoeren dienen de lidstaten te streven naar een hoge mate van consistentie met twee andere prioriteiten in de conclusies van de Europese Raad van Lissabon, namelijk modernisering en verbetering van de sociale bescherming, en bevordering van sociale integratie, waarbij er tegelijkertijd voor moet worden gezorgd dat werk loont.
- (6) De Europese Raad van Lissabon heeft de noodzaak van aanpassing van de Europese onderwijs- en opleidingsstelsels aan de behoeften van de kennismaatschappij alsook van méér en betere werkgelegenheid benadrukt, en heeft de lidstaten, de Raad en de Commissie opgeroepen het nodige te doen om te komen tot een sterke jaarlijkse groei van de investeringen per hoofd van de bevolking in menselijke hulpbronnen.
- (7) De Europese Raad van Santa Maria da Feira van 19 en 20 juni 2000 heeft de sociale partners verzocht een meer toonaangevende rol te spelen bij de bepaling, de uitvoering en de evaluatie van de werkgelegenheidsrichtsnoeren die van hen afhangen, en zich met name te richten op modernisering van de werkorganisatie, levenslang leren en verhoging van de participatiegraad, met name van vrouwen.
- (8) Het gezamenlijke verslag over de werkgelegenheid 2000 van de Raad en de Commissie beschrijft de werkgelegenheidssituatie in de Gemeenschap en onderzoekt het optreden van de lidstaten bij de uitvoering van hun werkgelegenheidsbeleid overeenkomstig de richtsnoeren voor 2000 en de aanbeveling van de Raad van 14 februari 2000 betreffende de tenuitvoerlegging van het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten.
- (9) Op (. . .) is door de Raad een nieuwe aanbeveling betreffende de tenuitvoerlegging van het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten goedgekeurd.
- (10) Bij de herziening van de werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 2001, waarbij de vierpijlerstructuur wordt gehandhaafd, en de verbetering van de efficiëntie van het „proces van Luxemburg” moet op verzoek van de Europese Raad van Lissabon onder meer rekening worden gehouden met de in 2000 gehouden tussentijdse evaluatie van het „proces van Luxemburg”.
- (11) De lidstaten moeten zich meer inspanningen getroosten om het genderperspectief in alle pijlers te integreren en zichtbaar te maken.
- (12) De uitvoering van de richtsnoeren kan verschillen naar gelang van hun aard, hun doelgroep en de respectieve situatie in de verschillende lidstaten. Daarbij moet rekening worden gehouden met het subsidiariteitsbeginsel en met de bevoegdheden van de lidstaten inzake werkgelegenheid.

(13) Bij de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren moeten de lidstaten rekening kunnen houden met regionale omstandigheden zonder dat de nationale doelstellingen in het gedrang komen, alsmede met het beginsel van gelijke behandeling.

(14) Er is een vervolg nodig op Richtlijn 1999/85/EG ⁽¹⁾, die voorziet in de mogelijkheid op experimentele grondslag een verlaagd BTW-tarief op arbeidsintensieve diensten toe te passen, met name om de uitwerking van nationale initiatieven op het werkgelegenheidspotentieel na te gaan.

(15) De bijdrage van de Structuurfondsen, en in het bijzonder het Europees Sociaal Fonds, aan de Europese werkgelegenheidsstrategie moet in de nieuwe programmaperiode worden benadrukt.

(16) Tot de doelstellingen van het Verdrag behoren een duurzame ontwikkeling en integratie van milieuoverwegingen in andere beleidsterreinen van de Gemeenschap. De lidstaten wordt verzocht deze integratie in hun nationale werkgelegenheidsstrategieën door te voeren door het scheppen van werkgelegenheid op milieugebied aan te moedigen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De hierbij gevoegde richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten voor 2001 worden aangenomen. De lidstaten houden met die richtsnoeren rekening in hun werkgelegenheidsbeleid.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 277 van 28.10.1999, blz. 34.

BIJLAGE

WERKGELEGENHEIDSRICHTSNOEREN VOOR 2001

Horizontale doelstellingen — Het scheppen van voorwaarden voor volledige werkgelegenheid in een kennis-economie

De geleidelijke totstandbrenging gedurende het afgelopen decennium van een macro-economisch kader voor stabiliteit en groei, met ononderbroken inspanningen gericht op het hervormen van de arbeids-, kapitaal- en dienstenmarkten, heeft, in combinatie met gunstige mondiale economische vooruitzichten, een positief economisch klimaat voor de Europese Unie gecreëerd, hetgeen de verwezenlijking van een aantal van de belangrijkste doelstellingen van de Unie mogelijk maakt. Verdere vooruitgang is evenwel niet automatisch verzekerd: het vereist leiderschap, engagement en een gecoördineerd optreden.

Het is daarom dat de Europese Raad volledige werkgelegenheid tot het kernpunt van het werkgelegenheids- en sociaal beleid van de EU heeft verklaard en de lidstaten heeft opgeroepen de strategische doelstelling te verwezenlijken om van de Unie de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie in de wereld te maken die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang. Om deze doelstellingen te verwezenlijken, moeten de Gemeenschap en de lidstaten zich gezamenlijke inspanningen getroosten. Daarnaast vereist het de permanente toepassing van een efficiënte, evenwichtige en wederzijds ondersteunende beleidsmix, gebaseerd op macro-economisch beleid, structurele hervormingen die aanpasbare en flexibele arbeidsmarkten, innovatie en concurrentievermogen bevorderen, en een actieve welvaartsstaat gericht op de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen, participatie, integratie en solidariteit.

Het „proces van Luxemburg” wordt met een aantal belangrijke uitdagingen geconfronteerd: het voorbereiden van de overgang naar een op kennis gebaseerde economie, het benutten van de voordelen van de informatie- en communicatietechnologieën, het moderniseren van het Europees sociaal model door investeringen in mensen, het bestrijden van sociale uitsluiting en het bevorderen van gelijke kansen. Teneinde de in Lissabon overeengekomen doelstelling van volledige werkgelegenheid te verwezenlijken, moeten de lidstaten een uit de onderstaande, horizontale doelstellingen bestaande coherente, globale strategie toepassen:

A. De lidstaten moeten kansen op werk vergroten passende prikkels aanbieden voor iedereen die bereid is betaald werk te verrichten, teneinde de doelstelling van volledige werkgelegenheid te verwezenlijken. In dit verband moeten de lidstaten nationale doelstellingen vaststellen om bij te dragen aan de algemene Europese doelstellingen van een algemene arbeidsparticipatie van 70 % in 2010 en een arbeidsparticipatie van meer dan 60 % voor vrouwen. Hierbij moet ook aandacht worden besteed aan de verbetering van de kwaliteit van banen.

- B. De lidstaten moeten alomvattende en coherente strategieën voor levenslang leren ontwikkelen, teneinde mensen te helpen de vaardigheden te verwerven en bij te houden welke nodig zijn om gedurende de hele levenscyclus te kunnen inspelen op economische en sociale veranderingen. In het bijzonder moeten de strategieën, om inzetbaarheid, aanpassingsvermogen en vaardigheden, alsmede de participatie aan de kenniseconomie te verbeteren, de ontwikkeling van systemen voor lager, middelbaar en hoger onderwijs, bijscholing en beroepsopleiding voor jonge mensen en volwassenen omvatten. Dergelijke strategieën preciseren de gedeelde verantwoordelijkheid van overheden, ondernemingen, sociale partners en individuen met een relevante bijdrage van het maatschappelijk middenveld, waarbij het doel de verwezenlijking van een op kennis gebaseerde maatschappij is. In dit verband moeten de sociale partners via onderhandelingen tot afspraken komen over maatregelen ter verbetering van bijscholing en scholing van volwassenen, teneinde het aanpassingsvermogen van werknemers en het concurrentievermogen van het bedrijfsleven te verbeteren. Met het oog hierop moeten de lidstaten nationale doelstellingen vaststellen voor een toename van de investeringen in menselijke hulpbronnen en in de participatie aan bijscholing (hetzij formeel hetzij informeel). Tevens is het belangrijk dat ze de vooruitgang die bij de verwezenlijking van dergelijke doelstellingen wordt geboekt, regelmatig evalueren.
- C. De lidstaten moeten een alomvattend partnerschap met de sociale partners ontwikkelen voor de tenuitvoerlegging, evaluatie en follow-up van de werkgelegenheidsstrategie. De sociale partners op alle niveaus wordt verzocht hun actie ter ondersteuning van het „proces van Luxemburg” uit te breiden. Verder wordt hen gevraagd om binnen het algemene kader en de doelstellingen van deze richtsnoeren, in overeenstemming met hun nationale tradities en praktijken, een eigen tenuitvoerleggingsproces te ontwikkelen voor de richtsnoeren waarvoor zij de hoofdverantwoordelijkheid dragen, de onderwerpen te identificeren waarover zij moeten onderhandelen en regelmatig verslag uit te brengen over de vooruitgang, alsmede de invloed van hun acties op werkgelegenheid en het functioneren van de arbeidsmarkt. De sociale partners op Europees niveau wordt gevraagd hun eigen bijdrage te definiëren en te zorgen voor evaluatie, aanmoediging en ondersteuning van de op nationaal vlak ondernomen inspanningen.
- D. Bij het vertalen van de werkgelegenheidsrichtsnoeren in nationaal beleid moeten de lidstaten de nodige aandacht besteden aan alle vier de pijlers en de horizontale doelstellingen door middel van het op evenwichtige wijze vaststellen van hun prioriteiten, teneinde niet af te wijken van het geïntegreerde karakter en de gelijke waarde van de richtsnoeren. De werkgelegenheidsstrategie wordt uitgewerkt in de nationale actieplannen, waarbij de op de vier pijlers en de horizontale doelstellingen gebaseerde beleidsmix wordt geïdentificeerd, die moet aangegeven op welke wijze beleidsinitiatieven onder de verschillende richtsnoeren worden gestructureerd met het oog op het verwezenlijken van langetermijndoelstellingen.
- E. De lidstaten en de Commissie moeten de ontwikkeling van gemeenschappelijke kwantitatieve indicatoren versterken met het oog op een gedegen evaluatie van de vooruitgang die onder de vier pijlers wordt geboekt en als hulp bij het vaststellen van benchmarks en het identificeren van beste praktijken. De sociale partners moeten passende indicatoren en benchmarks, alsmede ondersteunende statistische gegevensbanken ontwikkelen om de vooruitgang bij de acties waarvoor zij verantwoordelijk zijn te kunnen meten.

I. Verbetering van de inzetbaarheid

Bestrijding van de jeugdwerkloosheid en voorkoming van langdurige werkloosheid

Om de trend van de jeugdwerkloosheid en de langdurige werkloosheid om te buigen, moeten de lidstaten hun inspanningen opvoeren om preventieve en op inzetbaarheid gerichte strategieën op basis van de vroegtijdige identificatie van individuele behoeften te ontwikkelen; binnen een door elke lidstaat te bepalen termijn, die niet meer dan twee jaar mag bedragen, maar die langer mag zijn in de lidstaten met een bijzonder hoge werkloosheid, zorgen de lidstaten ervoor dat:

1. Elke werkloze voordat hij zes maanden werkloos is in het geval van jongeren en twaalf maanden in het geval van volwassenen een nieuwe start wordt geboden, zulks in de vorm van een opleiding, omscholing, het opdoen van werkervaring, een baan of andere maatregelen ter bevordering van de inzetbaarheid en, indien nodig, meer in het algemeen door een individuele beroepskeuzebegeleiding met het oog op de effectieve integratie op de arbeidsmarkt.

Deze preventieve en inzetbaarheidsmaatregelen zouden moeten worden gecombineerd met herintredingsmaatregelen voor langdurig werklozen.

In dit verband dienen de lidstaten verder te werken aan de modernisering van hun openbare diensten voor arbeidsvoorziening en hun partnerschap met andere dienstverleners, zodat zij de preventie- en activeringsstrategie zo efficiënt mogelijk kunnen toepassen.

Een werkgelegenheidsvriendelijkere benadering: socialezekerheids-, belasting- en opleidingsstelsels

De socialezekerheidsstelsels, de belastingstelsels en de opleidingsstelsels moeten — waar dat noodzakelijk blijkt — worden herzien en aangepast zodat zij de inzetbaarheid van werknemers actief ondersteunen. Bovendien moeten die stelsels op passende wijze interactief zijn, zodat de prikkel om terug te keren op de arbeidsmarkt voor die werklozen die bereid en in staat zijn om te werken groter wordt. Er dient in het bijzonder aandacht te worden besteed aan het bevorderen van prikkels voor werklozen of inactieven om werk te zoeken en te aanvaarden, alsmede aan maatregelen voor het vergroten van hun vaardigheden en kansen op werk, met name voor diegenen met de grootste problemen.

2. Elke lidstaat zal:

- zijn socialezekerheids- en belastingstelsels onderzoeken en waar nodig herzien, teneinde armoedevallen weg te nemen en het voor werklozen en inactieven aantrekkelijker te maken om werk te zoeken en te aanvaarden;
- zich inspannen om het percentage personen voor wie actieve maatregelen ter bevordering van hun inzetbaarheid met het oog op de effectieve integratie op de arbeidsmarkt worden getroffen, aanzienlijk te verhogen, en, op basis van zijn uitgangspositie, de uitgaven per hoofd van de bevolking voor actieve maatregelen verhogen, daarbij rekening houdende met de kosteneffectiviteit en het algemene begrotingsevenwicht.

Ontwikkeling van beleid inzake het actief ouder worden

Om volledige werkgelegenheid te bereiken, de billijkheid en de betaalbaarheid van de socialezekerheidsstelsels op termijn te waarborgen en optimaal gebruik te maken van de ervaring van oudere werknemers zijn diepgaande veranderingen nodig in de bestaande sociale attitudes ten opzichte van oudere werknemers, alsmede een herziening van de socialezekerheids- en belastingstelsels.

3. De lidstaten zullen derhalve beleid ontwikkelen voor het actief ouder worden, met het oog op het vergroten van het vermogen van en de stimulansen voor oudere werknemers om zo lang mogelijk aan het arbeidsproces te blijven deelnemen, in het bijzonder door:

- positieve maatregelen goed te keuren om de arbeidsgeschiktheid en arbeidsvaardigheden van oudere werknemers op peil te houden, om flexibele werkregelingen in te voeren en om het bewustzijn bij werkgevers van het potentieel van oudere werknemers te vergroten;
- ervoor te zorgen dat oudere werknemers in voldoende mate toegang hebben tot bijscholing, teneinde hen in staat te stellen op voet van gelijkheid deel te nemen aan een op kennis gebaseerde arbeidsmarkt; en
- belasting- en socialezekerheidsstelsels te herzien, met het oog op de afschaffing van belemmeringen en het vaststellen van prikkels die oudere werknemers ertoe aansporen aan het arbeidsproces te blijven deelnemen.

Ontwikkeling van vaardigheden voor de nieuwe arbeidsmarkt in het kader van levenslang leren

Voor de ontwikkeling van een op kennis gebaseerde economie en de verbetering van het aantal banen en de kwaliteit van die banen zijn efficiënte en goed functionerende onderwijs- en opleidingsstelsels die sporen met de behoeften van de arbeidsmarkt van wezenlijke betekenis. Ze zijn ook van essentieel belang voor het concept levenslang leren met het oog op een gemakkelijke overgang van school naar werk, omdat ze de basis leggen voor productieve menselijke hulpbronnen met kern- en specifieke vaardigheden en mensen in staat stellen zich positief aan sociale en economische veranderingen aan te passen. De ontwikkeling van inzetbare arbeidskrachten betekent dat mensen in staat worden gesteld ten volle gebruik te maken van de voordelen van de kennismaatschappij, dat lacunes in vaardigheden worden aangepakt en dat het verlies van kwalificaties ten gevolg van werkloosheid, non-participatie en uitsluiting gedurende het hele leven wordt voorkomen.

4. De lidstaten moeten derhalve de kwaliteit van hun onderwijs- en opleidingsstelsels, alsmede de relevante curricula, verbeteren, hun leerlingstelsels moderniseren en veelzijdige lokale leercentra ontwikkelen, teneinde:

- jonge mensen de basisvaardigheden, waaronder IT- en taalvaardigheden, bij te brengen die sporen met de behoeften van de arbeidsmarkt en die nodig zijn om deel te nemen aan levenslang leren;
- analfabetisme uit te roeien en het aantal jonge mensen dat vroegtijdig het onderwijssysteem verlaat aanzienlijk te verminderen, met name door bijzondere aandacht te besteden aan jongeren met leerproblemen. De lidstaten ontwikkelen in dit verband maatregelen gericht op het tegen 2010 halveren van het aantal 18- tot 24-jarigen dat alleen lager middelbaar onderwijs heeft gevolgd en geen bijscholing krijgt;

- de voorwaarden te creëren voor betere toegang tot levenslang leren voor volwassenen, waaronder die volwassenen met atypische arbeidsovereenkomsten, teneinde geleidelijk uit te komen op het percentage van de beroepsbevolking (25-64 jaar) dat in de best presterende lidstaten op enig moment aan onderwijs en opleiding deelneemt, het percentage in 2005 te verdubbelen en tegen 2010 ten minste 10 % te halen;
- ervoor te zorgen dat in hun onderwijssystemen aandacht wordt besteed aan een voortdurend bijgewerkt pakket kernvaardigheden.

Om mobiliteit te vergemakkelijken en levenslang leren te bevorderen, moeten de lidstaten de erkenning van kwalificaties, verworven kennis en vaardigheden verbeteren.

5. De lidstaten streven naar het ontwikkelen van e-Learning voor alle burgers. Ze zorgen er in het bijzonder voor dat alle scholen eind 2001 toegang hebben tot internet en multimedia en dat alle hiervoor vereiste docenten eind 2002 geschoold zijn in het gebruik van internet en multimedia, teneinde alle leerlingen in staat te stellen een brede toegang tot deze technologieën te hebben.

6. De lidstaten bevorderen maatregelen voor werklozen om vaardigheden, waaronder IT- en communicatievaardigheden, te verwerven of te verbeteren, teneinde hun toegang tot de arbeidsmarkt te vergemakkelijken en lacunes in vaardigheden te reduceren. Hiertoe stelt elke lidstaat een doelstelling vast voor actieve maatregelen, waaronder opleidingen voor werklozen, met het oog op het geleidelijk bereiken van het gemiddelde van de drie meest ontwikkelde lidstaten, en ten minste 20 %.

Actieve maatregelen voor de ontwikkeling van het op elkaar afstemmen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en voor het bestrijden van nieuwe knelpunten

In alle lidstaten bestaan naast werkloosheid en uitsluiting van de arbeidsmarkt ook tekorten aan arbeidskrachten in bepaalde sectoren, beroepen en regio's. Met de verbetering van de werkgelegenheidssituatie en de steeds snellere technologische veranderingen nemen deze knelpunten toe. Onvoldoende actieve maatregelen ter voorkoming en bestrijding van tekorten aan arbeidskrachten is schadelijk voor het concurrentievermogen, verhoogt de inflatiedruk en houdt de structurele werkloosheid hoog.

7. De lidstaten zullen, waar aangewezen samen met de sociale partners, hun inspanningen opvoeren om nieuwe knelpunten te identificeren en te voorkomen, in het bijzonder door:

- het ontwikkelen van het vermogen van de diensten voor arbeidsvoorziening om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op elkaar af te stemmen;
- het ontwikkelen van beleid ter voorkoming van een tekort aan vaardigheden;
- het bevorderen van de beroeps- en geografische mobiliteit;
- het verbeteren van het functioneren van de arbeidsmarkten door betere, op Europees niveau met elkaar verbonden gegevensbanken met vacatures en scholingsmogelijkheden, en door het gebruik maken van op Europees niveau reeds beschikbare moderne informatietechnologieën en ervaringen.

Bestrijding van discriminatie en bevordering van sociale integratie door middel van toegang tot werk

Veel groepen en individuen ondervinden bijzondere moeilijkheden bij het verwerven van de nodige vaardigheden en bij het verkrijgen van toegang tot en het zich handhaven op de arbeidsmarkt. Dit kan leiden tot een groter risico op uitsluiting. Er bestaat behoefte aan een coherent pakket maatregelen ter bevordering van sociale integratie door middel van steun voor de integratie van achterstandsgroepen en individuen in de arbeidswereld, en ter bestrijding van discriminatie bij de toegang tot en op de arbeidsmarkt.

8. Elke lidstaat zal:

- trajecten ontwikkelen bestaande uit efficiënte preventieve en actieve beleidsmaatregelen ter bevordering van de integratie op de arbeidsmarkt van risico- of achterstandsgroepen en -individuen, met het oog op het voorkomen van marginalisering, het ontstaan van „werkende armen” en het afglijden naar uitsluiting;
- discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid bij de toegang tot de arbeidsmarkt en onderwijs en opleiding identificeren en bestrijden;

- passende maatregelen ten uitvoer leggen teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van mensen met een handicap, etnische minderheden en migrerende werknemers in verband met hun integratie op de arbeidsmarkt, en hiertoe overeenkomstig zijn situatie nationale doelstellingen vaststellen.

II. Ontwikkeling van ondernemerschap en het scheppen van banen

Vergemakkelijking van het starten en exploiteren van een bedrijf

Het starten van een bedrijf in het algemeen en de bijdrage aan de groei van het midden- en kleinbedrijf (MKB) in het bijzonder is essentieel voor het scheppen van banen en het uitbreiden van de opleidingskansen voor jongeren. Dit proces moet door de lidstaten worden bevorderd door het begrip ondernemerschap in de gehele samenleving en in leerplannen te stimuleren, door de invoering van duidelijke, vaste en voorspelbare regels en voorschriften en door de voorwaarden voor de ontwikkeling van de markten voor risicodragend kapitaal en de toegang tot die markten te verbeteren. De lidstaten dienen ook de administratieve en fiscale lasten voor het MKB te verlichten en te vereenvoudigen. Dit beleid zal de inspanningen van de lidstaten om zwart werk aan te pakken, versterken.

9. De lidstaten zullen in het bijzonder streven naar een forse verlaging van de algemene kosten en de administratieve lasten van de ondernemingen, met name bij de start van een bedrijf en bij het in dienst nemen van extra medewerkers. Verder dienen de lidstaten wanneer zij nieuwe regels voorbereiden de mogelijke invloed daarvan op dergelijke administratieve lasten en algemene kosten van de ondernemingen te evalueren.

10. De lidstaten bevorderen de ontwikkeling van ondernemerschap

- door de belemmeringen te onderzoeken, teneinde ze af te schaffen, die, met name in de belasting- en socialezekerheidsstelsels, bestaan voor het zelfstandig worden of voor het oprichten van een kleine onderneming;
- door het bevorderen van opleidingen in ondernemerschap en zelfstandige beroepsactiviteiten, van gespecialiseerde ondersteunende diensten en opleidingen voor ondernemers en toekomstige ondernemers;
- door het bestrijden van zwart werk en het bevorderen van de verandering van zwart werk in legaal werk, met alle nodige middelen, waaronder regelgeving, prikkels en de hervorming van belasting- en socialezekerheidsstelsels, in samenwerking met de sociale partners.

Nieuwe mogelijkheden voor werkgelegenheid in de kennismaatschappij en de dienstensectoren

Indien de Europese Unie de uitdaging die de werkgelegenheid vormt met succes het hoofd wil bieden, moeten alle potentiële bronnen van werkgelegenheid alsook de nieuwe technologieën op efficiënte wijze te baat worden genomen.

Innovatieve ondernemingen moeten in een ondersteunende omgeving kunnen functioneren omdat zij een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan het mobiliseren van het werkgelegenheidsscheppend potentieel van de kennismaatschappij. Met name in de dienstensector bestaat een aanzienlijk potentieel. Hiertoe:

11. moeten de lidstaten de belemmeringen voor het verlenen van diensten afschaffen en randvoorwaarden creëren om het werkgelegenheidspotentieel van de hele dienstensector, d.w.z. de traditionele en de niet-traditionele, de bedrijfsdiensten en de sector persoonlijke diensten, te gebruiken voor het scheppen van meer en betere banen. In het bijzonder moet gebruik worden gemaakt van het werkgelegenheidspotentieel van de kennismaatschappij en de milieusector.

Lokale actie voor werkgelegenheid

Alle actoren op regionaal en lokaal niveau moeten worden gemobiliseerd voor de tenuitvoerlegging van de Europese werkgelegenheidsstrategie door het identificeren van het werkgelegenheidsscheppend potentieel op lokaal niveau en het versterken van partnerschappen hiertoe.

12. De lidstaten:

- moedigen lokale en regionale autoriteiten aan om strategieën voor werkgelegenheid te ontwikkelen, teneinde de mogelijkheden van het scheppen van banen op lokaal niveau volledig te benutten;
- moedigen partnerschappen aan tussen alle betrokken actoren, waaronder de sociale partners, voor de tenuitvoerlegging van dergelijke strategieën op lokaal niveau;

- bevorderen maatregelen om het concurrentievermogen en het vermogen tot het scheppen van banen in de sociale economie, in het bijzonder het aanbieden van goederen en diensten in verband met behoeften waaraan de markt nog niet voldoet, te vergroten en tevens de belemmeringen te analyseren — teneinde ze te beperken — die deze maatregelen in de weg zouden staan;
- versterken de rol van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening op alle niveaus bij de identificatie van de lokale werkgelegenheidsmogelijkheden en de verbetering van het functioneren van de lokale arbeidsmarkten.

Belastinghervormingen voor werkgelegenheid en opleiding

Het is belangrijk het onderzoek naar de invloed op de werkgelegenheid van de belastingdruk te verdiepen en het belastingstelsel werkgelegenheidsvriendelijker te maken door de langetermijntrend naar hogere belastingen en heffingen op arbeid om te buigen. Belastinghervormingen moeten ook rekening houden met de noodzaak van hogere investeringen in mensen door het bedrijfsleven, overheden en individuen zelf, gezien de langetermijnvloed op de werkgelegenheid en het concurrentievermogen.

13. Elke lidstaat zal:

- zich, voor zover nodig en rekening houdende met het huidige belastingniveau, een geleidelijke verlaging van de totale fiscale lasten en, waar aangewezen, een geleidelijke verlaging van belasting op arbeid en van de indirecte loonkosten — met name op relatief laaggeschoolde en laagbetaalde arbeid — ten doel stellen. Dergelijke hervormingen moeten worden doorgevoerd zonder de gezondmaking van de overheidsfinanciën en het financiële evenwicht van de socialezekerheidsstelsels op de helling te zetten;
- prikkels bieden en fiscale belemmeringen voor investeringen in menselijke hulpbronnen afschaffen;
- onderzoeken of het wenselijk is gebruik te maken van alternatieve bronnen van belastinginkomsten, onder andere energie en vervuilende emissies, rekening houdende met de huidige marktrends, met name in de oliemarkten.

III. Bevordering van het aanpassingsvermogen van de ondernemingen en van hun werknemers

De mogelijkheden die door de kenniseconomie worden geboden en het vooruitzicht van meer en betere banen vereisen een voortdurende aanpassing van de arbeidsorganisatie en een bijdrage door alle actoren, waaronder ondernemingen, aan de tenuitvoerlegging van de strategieën inzake levenslang leren, teneinde te kunnen voldoen aan de behoeften van werkenden en werkgevers.

Modernisering van de arbeidsorganisatie

Teneinde de modernisering van de arbeidsorganisatie en de arbeidsvormen te stimuleren, dient een sterk partnerschap tot stand te worden gebracht op alle passende niveaus (Europees, nationaal, sectoraal, plaatselijk en op het niveau van de ondernemingen).

14. De sociale partners wordt verzocht op alle passende niveaus via onderhandelingen overeenkomsten te sluiten en uit te voeren met het oog op de modernisering van de arbeidsorganisatie, met inbegrip van flexibele arbeidsregelingen, teneinde ondernemingen productief en concurrerend te maken en het vereiste evenwicht tussen flexibiliteit en zekerheid tot stand te brengen en de kwaliteit van banen te verbeteren. De te behandelen onderwerpen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de invoering van nieuwe technologieën, nieuwe arbeidsvormen (bijv. telewerk) en kwesties in verband met de arbeidsduur, zoals het vaststellen van de arbeidsduur op jaarbasis, arbeidstijdverkortingen, beperking van overwerk, uitbreiding van deeltijdarbeid en toegang tot loopbaanonderbrekingen. In het kader van het „proces van Luxemburg” wordt de sociale partners gevraagd jaarlijks verslag uit te brengen over welke aspecten van de modernisering van de arbeidsorganisatie in de onderhandelingen zijn behandeld, alsmede over de stand van zaken bij de tenuitvoerlegging ervan en de invloed op de werkgelegenheid en het functioneren van de arbeidsmarkt.

15. De lidstaten zullen, waar aangewezen samen met de sociale partners,

- het bestaand regelgevend kader herzien en voorstellen voor nieuwe bepalingen en stimulansen bestuderen om ervoor te zorgen dat deze een bijdrage leveren aan het verminderen van de belemmeringen voor werkgelegenheid, om de invoering van moderne vormen van arbeidsorganisatie te vergemakkelijken en om de arbeidsmarkt te helpen zich aan te passen aan structurele veranderingen in de economie;
- trachten een betere toepassing van de bestaande wetgeving inzake gezondheid en veiligheid op de werkplek te waarborgen door de maatregelen in verband met de handhaving uit te breiden en te versterken, door ondernemingen, met name het midden- en kleinbedrijf (MKB), advies te geven over de naleving van de bestaande wetgeving, door de opleiding inzake gezondheid en veiligheid op het werk te verbeteren en door streefcijfers voor de vermindering van het aantal arbeidsongevallen en beroepsziekten in traditionele risicosectoren vast te stellen;

- tegelijkertijd, rekening houdende met steeds diverser wordende werkgelegenheidsvormen, nagaan of het wenselijk is in de wetgeving gemakkelijker aanpasbare contractvormen op te nemen en ervoor zorgen dat werknemers met dergelijke contracten meer zekerheid en een hogere beroepsstatus krijgen, verenigbaar met de behoeften van de ondernemingen.

Ondersteuning van het aanpassingsvermogen als onderdeel van levenslang leren

Teneinde de vaardighedeniveaus in ondernemingen te verhogen als onderdeel van levenslang leren:

16. wordt de sociale partners op alle relevante niveaus verzocht om:

- overeenkomsten in verband met levenslang leren te sluiten, teneinde de inzetbaarheid en het aanpassingsvermogen, in het bijzonder op het gebied van informatie- en communicatietechnologieën, te vergemakkelijken. In dit verband moeten de voorwaarden worden geschapen om ervoor te zorgen dat in 2003 het „informatiemaatschappij-alfabetisme” een feit is;
- ondernemingen aan te sporen beste praktijken inzake levenslang leren te identificeren en een Europese prijs voor buitengewoon vernieuwende ondernemingen te ontwikkelen.

IV. Versterking van het gelijkkansenbeleid voor mannen en vrouwen

Gendermainstreaming

Teneinde de doelstelling van gelijke kansen te verwezenlijken en tot een hogere arbeidsparticipatie van vrouwen te komen, overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van Lissabon, dient het beleid van de lidstaten in verband met gelijkheid van vrouwen en mannen te worden versterkt en aandacht te besteden aan alle relevante voorwaarden die van invloed zijn op de beslissing van vrouwen om te gaan werken.

Vrouwen ondervinden nog steeds specifieke problemen in verband met de toegang tot de arbeidsmarkt, loopbaanontwikkeling, salaris en het combineren van beroep en gezin. Daarom is het van belang om onder andere:

- ervoor te zorgen dat voor vrouwen een actief arbeidsmarktbeleid wordt gevoerd, dat in verhouding staat tot hun aandeel in de werkloosheid;
- bijzondere aandacht te besteden aan de genderinvloed van belastingstelsels en socialezekerheidsstelsels. Wanneer belasting en/of socialezekerheidsstelsels worden geïdentificeerd die de participatie van vrouwen aan het arbeidsproces negatief beïnvloeden, moeten deze worden herzien;
- bijzondere aandacht te besteden aan het waarborgen van de toepassing van het beginsel van gelijk loon voor gelijk werk of werk van gelijke waarde;
- bijzondere aandacht te schenken aan de obstakels die vrouwen ondervinden bij het opzetten van een nieuwe zaak of bij het zelfstandig worden;
- ervoor te zorgen dat vrouwen vrijelijk, op vrijwillige basis en zonder verlies van arbeidskwaliteit kunnen kiezen voor flexibele vormen van arbeidsorganisatie.

17. De lidstaten houden daartoe bij de uitvoering van de richtsnoeren in het kader van de vier pijlers rekening met het genderspect:

- ontwikkeling en versterking van systemen voor raadpleging van organisaties die zich voor gelijkheid van vrouwen en mannen inzetten;
- toepassing van procedures voor de beoordeling van het gendereffect in het kader van elk richtsnoer;
- ontwikkeling van indicatoren voor het meten van vooruitgang in verband met de gelijkheid van vrouwen en mannen in het kader van elk richtsnoer.

Teneinde een gedegen evaluatie van de geboekte vooruitgang mogelijk te maken, dienen de lidstaten te zorgen voor adequate systemen en methoden voor gegevensverzameling.

Bestrijding van de genderkloof

De lidstaten en de sociale partners moeten aandacht besteden aan de ongelijkheid bij de vertegenwoordiging van vrouwen of mannen in bepaalde economische sectoren en in bepaalde beroepen, alsmede aan de verbetering van de kansen van vrouwen inzake loopbaanontwikkeling.

18. De lidstaten zullen, waar aangewezen samen met de sociale partners:

- hun inspanningen vergroten om de kloof tussen de werkloosheidspercentages van vrouwen en mannen te verkleinen door een grotere participatie van vrouwen aan het arbeidsproces actief te steunen;
- actie ondernemen om tot een evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in alle economische sectoren en beroepen te komen;
- positieve acties ondernemen om gelijke beloning voor gelijk of gelijkwaardig werk te bevorderen en de inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen te verkleinen: acties ter bestrijding van de genderkloof in zowel de publieke als de private sector zijn nodig en het effect van de beleidsmaatregelen inzake verschillen in beloning op grond van geslacht moet worden geïdentificeerd en bestudeerd;
- nadenken over een versterkt gebruik van maatregelen ter verbetering van de positie van vrouwen, teneinde de genderkloof te verkleinen.

Vergemakkelijking van de combinatie van werk en gezin

Beleidsmaatregelen voor loopbaanonderbreking, ouderschapsverlof en deeltijdwerk alsmede flexibele werkregelingen in het belang van zowel de werkgevers als de werknemers zijn bijzonder belangrijk voor vrouwen en mannen. De uitvoering van de diverse richtlijnen en overeenkomsten van de sociale partners op dit terrein moet worden versneld en regelmatig worden gecontroleerd. Er moet worden gezorgd voor een voldoende aanbod van goede opvangmogelijkheden voor kinderen en andere afhankelijke personen, teneinde de intrede en blijvende participatie van vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt te bevorderen. Gelijke verdeling van de gezinstaken is in dit verband van cruciaal belang. Het is mogelijk dat degenen die na een onderbreking van hun loopbaan op de arbeidsmarkt terugkeren over verouderde vaardigheden beschikken en moeilijkheden bij de toegang tot een opleiding ondervinden. Herintreding van vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt na een periode van afwezigheid moet worden vergemakkelijkt. Teneinde gelijke kansen te versterken,

19. moeten de lidstaten en de sociale partners:

- gezinsvriendelijke beleidsmaatregelen ontwerpen, uitvoeren en bevorderen, met inbegrip van betaalbare, toegankelijke en kwalitatief goede opvangmogelijkheden voor kinderen en andere afhankelijke personen, alsmede regelingen inzake ouderschaps- en andere vormen van verlof;
  - nadenken over de vaststelling van een nationale doelstelling voor het vergroten van het aanbod van opvangmogelijkheden, rekening houdende met de eigen situatie;
  - bijzondere aandacht besteden aan de situatie van vrouwen en mannen die na een onderbreking van hun beroepsleven weer betaald werk willen doen, en daartoe nagaan hoe de belemmeringen voor herintreding geleidelijk uit de weg kunnen worden geruimd.
-

Voorstel voor een verordening (EG, EGKS, Euratom) van de Raad tot wijziging van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen wat betreft de wijze van aanpassing van de bezoldigingen en de tijdelijke bijdrage

(2001/C 29 E/05)

COM(2000) 569 def. — 2000/0231(CNS)

(Ingediend door de Commissie overeenkomstig artikel 283 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap op 13 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 283, lid 1,

Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen, vastgesteld bij Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (Euratom, EGKS, EG), inzonderheid op de artikelen 63, 64, 65, 65 bis en 82, op bijlage XI bij het Statuut, en op artikel 20, eerste alinea, en artikel 64 van de Regeling,

Gezien het voorstel van de Commissie, ingediend na advies van het Comité voor het Statuut,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Hof van Justitie,

Gezien het advies van de Rekenkamer,

(Na kennis te hebben genomen van het Verslag van het Overlegcomité, ingesteld bij het besluit van de Raad van 23 juni 1981),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In aansluiting op zijn besluiten van 20 maart 1972, 26 juni 1976 en 31 december 1981 heeft de Raad de Verordeningen (EGKS, EEG, Euratom) nr. 3830/1991 en 3831/1991 ⁽²⁾ vastgesteld, waarmee enerzijds een bijlage XI aan het Statuut werd toegevoegd waarin de methode voor de aanpassing van de bezoldigingen wordt bevestigd en nader toegelicht, en waarmee anderzijds een artikel 66 bis werd ingevoegd, waarmee een tijdelijke bijdrage wordt ingesteld die op de bezoldiging van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Gemeenschappen wordt ingehouden.

(2) Op die manier is het mogelijk geweest in de sociale betrekkingen tussen de Europese Instellingen en hun amb-

tenaren en andere personeelsleden conflicten ter zake van de aanpassingen van de bezoldigingen te voorkomen.

(3) De huidige methode en de tijdelijke bijdrage verstrijken op 30 juni 2001, terwijl het voorstel van de Commissie aan de Raad betreffende de herziening van het Statuut in verband met de hervorming gepland staat voor december 2001.

(4) Door de geldigheidsduur van het akkoord over de methode met twee jaar te verlengen, kan derhalve worden voorkomen dat twee reeksen onderhandelingen tussen de Instellingen en het personeel moeten worden gevoerd, namelijk één keer over de hervorming en één keer over de bezoldigingen en pensioenregeling.

(5) Het is daarom dienstig het Statuut van de ambtenaren en de Regeling van toepassing op de andere personeelsleden te wijzigen met het oog op een verlenging van de geldigheidsduur van de methode en de tijdelijke bijdrage,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In Artikel 66 bis, lid 1, van het Statuut van de ambtenaren van Europese Gemeenschappen wordt „1 juli 2001” vervangen door „1 juli 2003”.

In Artikel 15, lid 1, van Bijlage XI bij het Statuut van de ambtenaren van Europese Gemeenschappen wordt „30 juni 2001” vervangen door „30 juni 2003”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

(Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2001).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lid-staat.

⁽¹⁾ PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 361 van 31.12.1991.

Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van klassieke varkenspest

(2001/C 29 E/06)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 462 def. — 2000/0214(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 15 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 80/217/EEG van de Raad van 22 januari 1980 tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van klassieke varkenspest⁽¹⁾ is herhaaldelijk en ingrijpend gewijzigd. Nu de richtlijn opnieuw moet worden gewijzigd, dient zij om redenen van zowel de duidelijkheid als de rationele ordening van de tekst geheel te worden herzien en in een tekst te worden opgenomen.
- (2) Daar levende dieren zijn opgenomen in bijlage I bij het Verdrag, bestaat een van de taken van de Gemeenschap op veterinair gebied erin, de gezondheidstoestand van varkens te verbeteren en zodoende het handelsverkeer van varkens en varkensproducten te stimuleren ten einde de ontwikkeling in deze sector te garanderen.
- (3) In geval van een uitbraak van klassieke varkenspest moeten door de Gemeenschap bestrijdingsmaatregelen worden genomen die erop gericht zijn de ziekte uit te roeien ten einde de ontwikkeling van de varkenssector veilig te stellen en bij te dragen tot de bescherming van de diergezondheid in de Gemeenschap.
- (4) Een uitbraak van klassieke varkenspest kan zich tot een epizootie ontwikkelen, die een zodanige sterfte en zulke verwickelingen veroorzaakt, dat de rentabiliteit van de gehele varkenshouderij in gevaar kan komen.
- (5) Wanneer de aanwezigheid van de ziekte wordt vermoed, moeten maatregelen worden getroffen om die ziekte, zodra het vermoeden is bevestigd, onmiddellijk doeltreffend te kunnen bestrijden, onder andere door ruiming van het besmette bedrijf.
- (6) Wanneer zich een uitbraak voordoet, moet verdere verspreiding van de ziekte worden voorkomen door zorgvuldig toezicht te houden op alle verplaatsingen van dieren en op het gebruik van producten die kunnen zijn verontreinigd, door het reinigen en ontsmetten van besmette gebouwen, door de instelling van toezichtsgebieden en beschermingsgebieden rond de uitbraak en, indien nodig, door vaccinatie.
- (7) In geval van besmetting kunnen gevaccineerde varkens ogenschijnlijk gezonde virusdragers worden en de ziekte verder verspreiden; vaccinatie mag alleen in noodsituaties worden toegestaan.
- (8) Speciale uitroeiingsmaatregelen zijn vereist wanneer de ziekte bij wilde varkens uitbreekt.
- (9) De nodige voorschriften moeten worden vastgesteld om te garanderen dat voor de diagnose van klassieke varkenspest gebruik wordt gemaakt van geharmoniseerde procedures en methoden, bijv. door de aanwijzing van een communautair referentielaboratorium en van referentielaboratoria in de lidstaten.
- (10) De nodige voorschriften moeten worden vastgesteld om te zorgen voor de nodige voorbereidingen om in noodsituaties die met een of meer uitbraken van klassieke varkenspest verband houden, onmiddellijk doeltreffend op te treden.
- (11) Bepaalde maatregelen die krachtens Richtlijn 80/217/EEG thans in de Gemeenschap van toepassing zijn in geval van een uitbraak van klassieke varkenspest, moeten worden gewijzigd ten einde rekening te houden met de wetenschappelijke vooruitgang, de ontwikkeling van nieuwe diagnostische hulpmiddelen en vaccins en de bij de recente uitbraken van klassieke varkenspest in de Gemeenschap opgedane ervaring.
- (12) Ten einde de continuïteit inzake de coördinatie van de onder auspiciën van de verantwoordelijke nationale laboratoria uitgevoerde diagnosewerkzaamheden te garanderen, dient het bij Beschikking 81/859/EEG van de Raad⁽²⁾ aangewezen „Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule, Hannover” als communautair referentielaboratorium te worden bevestigd. Ter wille van de rechtszekerheid dient Beschikking 81/859/EEG te worden ingetrokken.

⁽¹⁾ PB L 47 van 21.2.1980, blz. 11. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽²⁾ PB L 319 van 7.11.1981, blz. 20. Beschikking gewijzigd bij Beschikking 87/65/EEG (PB L 34 van 5.2.1987, blz. 54).

(13) Daar de nodige bepalingen ter uitvoering van deze richtlijn maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾, dienen deze maatregelen volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van genoemd besluit te worden vastgesteld.

(14) Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan de verplichtingen van de lidstaten wat de in bijlage VII, deel B, genoemde termijnen voor omzetting van de richtlijnen betreft.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doelstellingen

Bij deze richtlijn worden gemeenschappelijke minimummaatregelen ter bestrijding van de klassieke varkenspest vastgesteld.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „varken”: elk dier van de familie van de Suidae, inclusief wilde varkens;
- b) „wild varken”: een varken dat niet op een bedrijf wordt gehouden of gefokt;
- c) „bedrijf”: elk gebouw, al dan niet deel uitmakend van een landbouwbedrijf, dat gelegen is op het grondgebied van een lidstaat en waar permanent of tijdelijk varkens worden gefokt of gehouden; slachthuizen en vervoermiddelen vallen niet onder deze definitie;
- d) „diagnosehandboek”: het diagnosehandboek inzake klassieke varkenspest, als bedoeld in artikel 17, lid 3;
- e) „van besmetting met het virus van klassieke varkenspest verdacht varken”: elk varken of elk varkenskarkas dat klinische symptomen vertoont, waarbij postmortemlaesies worden gevonden of dat bij overeenkomstig het diagnosehandboek uitgevoerde laboratoriumtests reacties vertoont die wijzen op de mogelijke aanwezigheid van klassieke varkenspest;
- f) „geval van klassieke varkenspest” of „met klassieke varkenspest besmet varken” elk varken of elk varkenskarkas:

— waarbij klinische symptomen of postmortemlaesies van klassieke varkenspest officieel zijn bevestigd of

— waarbij de aanwezigheid van de ziekte officieel is bevestigd op basis van een overeenkomstig het diagnosehandboek uitgevoerd laboratoriumonderzoek;

- g) „uitbraak van klassieke varkenspest”: een bedrijf waar een of meer gevallen van klassieke varkenspest zijn vastgesteld;
- h) „primaire uitbraak”: een uitbraak als bedoeld in artikel 2, onder d), van Richtlijn 82/894/EEG van de Raad ⁽²⁾;
- i) „met klassieke varkenspest besmet gebied”: het deel van een lidstaat waar, als gevolg van de bevestiging van een of meer gevallen van klassieke varkenspest bij wilde varkens, uitroeiingsmaatregelen zijn ingesteld overeenkomstig artikel 15 of artikel 16;
- j) „primair geval van klassieke varkenspest bij wilde varkens”: elk geval van klassieke varkenspest dat bij wilde varkens wordt vastgesteld in een gebied waarvoor geen maatregelen als bedoeld in de artikelen 15 en 16 zijn opgenomen;
- k) „metapopulatie wilde varkens”: elke groep of subpopulatie wilde varkens met beperkte contacten met andere groepen of subpopulaties;
- l) „vatbare wildevarkenspopulatie”: het deel van een wildevarkenspopulatie dat geen immuniteit tegen het virus van klassieke varkenspest heeft ontwikkeld;
- m) „eigenaar”: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die varkens bezit of die belast is met het houden van varkens, al dan niet tegen financiële vergoeding;
- n) „bevoegde autoriteit”: de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 2, punt 6, van Richtlijn 90/425/EEG van de Raad ⁽³⁾;
- o) „officiële dierenarts”: de door de bevoegde autoriteit van een lidstaat aangewezen dierenarts;
- p) „verwerking”: het verwerken of wegwerken door verbranding of gebruik als brandstof van hoogrisicomateriaal in de zin van artikel 3 van Richtlijn 90/667/EEG van de Raad ⁽⁴⁾, op zodanige wijze dat elk risico van verspreiding van het virus van klassieke varkenspest wordt voorkomen;
- q) „spoeling”: afval van keukens, restaurants, grootkeukens, het huishouden van de veehouder of van personen die vatbare dieren verzorgen, inclusief afval van inrichtingen die gebruik maken van voor menselijke consumptie geschikt vlees;

⁽²⁾ PB L 378 van 31.12.1982, blz. 58. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/12/EG van de Commissie (PB L 4 van 8.1.1998, blz. 63).

⁽³⁾ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 29. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/118/EEG (PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49).

⁽⁴⁾ PB L 363 van 27.12.1990, blz. 51. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- r) „merkervaccin”: een vaccin dat een beschermende immuniteit kan veroorzaken die, aan de hand van laboratoriumtests die worden uitgevoerd overeenkomstig het diagnosehandboek, kan worden onderscheiden van de immuunrespons die het gevolg is van een natuurlijke infectie met het veldvirus;
- s) „doden”: het doden van varkens als bedoeld in artikel 2, punt 6, van Richtlijn 93/119/EEG van de Raad ⁽¹⁾;
- t) „slachten”: het slachten van varkens als bedoeld in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 93/119/EEG;
- u) „gebied met een hoge varkensdichtheid”: een geografisch gebied met een straal van 10 km rond een bedrijf met varkens die zijn besmet met of waarvan wordt verwacht dat zij zijn besmet met het klassieke varkenspest-virus, waar de varkensdichtheid meer bedraagt dan 800 varkens per km²; het betrokken bedrijf moet gelegen zijn in een regio als omschreven in artikel 2, onder p), van Richtlijn 64/432/EEG van de Raad ⁽²⁾, waar de varkensdichtheid op de bedrijven meer dan 300 varkens per km² bedraagt, dan wel op een afstand van minder dan 20 km van een dergelijke regio;
- v) „contactbedrijf”: een bedrijf waar klassieke varkenspest kan zijn ingesleept als gevolg van de ligging, de verplaatsing van personen, varkens of voertuigen, of anderszins.

Artikel 3

Melding van klassieke varkenspest

1. De lidstaten zien erop toe dat de aanwezigheid of de vermoedelijke aanwezigheid van klassieke varkenspest verplicht en onmiddellijk bij de bevoegde autoriteit worden gemeld.
2. Onverminderd de communautaire voorschriften inzake de melding van uitbraken van dierziekten, is de lidstaat op het gebied waarvan klassieke varkenspest wordt bevestigd, ertoe gehouden:
- a) overeenkomstig bijlage I daarvan melding te maken en de Commissie en de andere lidstaten in kennis te stellen van:
- de bevestigde uitbraken van klassieke varkenspest op de bedrijven;
  - de bevestigde gevallen van klassieke varkenspest in een slachthuis of in een vervoermiddel;
  - de bevestigde primaire gevallen van klassieke varkenspest bij wilde varkens;

⁽¹⁾ PB L 340 van 31.12.1993, blz. 21.

⁽²⁾ PB L 121 van 29.7.1964, blz. 1977/64. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 200/20/EEG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 163 van 4.7.2000, blz. 35).

- de resultaten van het overeenkomstig artikel 8 verrichte epizoötiologische onderzoek;
- b) de Commissie en de andere lidstaten in kennis te stellen van nieuwe bevestigde gevallen van klassieke varkenspest bij wilde varkens in een met klassieke varkenspest besmet gebied, overeenkomstig het bepaalde in artikel 16, lid 3, onder a), en lid 4.
3. Bijlage I kan worden aangevuld of gewijzigd volgens de in artikel 25 bedoelde procedure.

Artikel 4

Maatregelen in geval van vermoeden van besmetting met klassieke varkenspest van varkens op een bedrijf

1. De lidstaten zien erop toe dat de bevoegde autoriteit wanneer wordt vermoed dat een of meer varkens op een bedrijf met het virus van klassieke varkenspest zijn besmet, ervoor zorgt dat onmiddellijk een officieel onderzoek wordt ingesteld om besmetting met genoemde ziekte volgens de procedures van het diagnosehandboek te bevestigen of uit te sluiten.

Wanneer het bedrijf door een officiële dierenarts wordt geïnspecteerd, worden ook het register en de officiële identificatiemerkttekens van de varkens, als bedoeld in de artikelen 4 en 5 van Richtlijn 92/102/EEG van de Raad ⁽³⁾, gecontroleerd.

2. Wanneer de bevoegde autoriteit van oordeel is dat het vermoeden van besmetting met klassieke varkenspest niet kan worden weerlegd, laat zij het bedrijf onder officieel toezicht plaatsen en geeft zij met name opdracht om:

- a) alle varkens van alle categorieën op het bedrijf te tellen en voor elke categorie aan te geven hoeveel varkens reeds ziek, dood of waarschijnlijk besmet zijn; de lijst moet worden bijgewerkt teneinde rekening te houden met de varkens die in de betrokken periode zijn geboren en gestorven; de gegevens van de lijst moeten op verzoek worden overgelegd en mogen bij elke inspectie worden gecontroleerd;
- b) alle varkens op het bedrijf op stal te houden of onder te brengen op andere plaatsen waar zij kunnen worden geïsoleerd;
- c) te verbieden dat varkens in of uit het bedrijf worden gebracht; de bevoegde autoriteit kan, indien nodig, bepalen dat ook andere diersoorten het bedrijf niet mogen verlaten;
- d) te verbieden dat varkensskarkassen het bedrijf verlaten zonder toestemming van de bevoegde autoriteit;

⁽³⁾ PB L 355 van 5.12.1992, blz. 32. Richtlijn gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

- e) te verbieden dat vlees, sperma, eicellen en embryo's van varkens, diervoeders, gereedschap, materiaal en afval, waarmee klassieke varkenspest kan worden overgebracht, buiten het bedrijf worden gebracht zonder dat de bevoegde autoriteit daarvoor toestemming heeft gegeven; vlees, sperma, eicellen en embryo's mogen het bedrijf niet verlaten om in het intracommunautaire verkeer te worden gebracht;
- f) voor het verkeer van personen van en naar het bedrijf de schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit te eisen;
- g) voor de toegang tot of het verlaten van het bedrijf van voertuigen de schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit te eisen;
- h) adequate ontsmettingsmiddelen te gebruiken bij de in- en uitgangen van de varkensstallen en van het bedrijf; al wie een varkensbedrijf binnenkomt of verlaat dient adequate hygiënemaatregelen in acht te nemen om het risico van verspreiding van het virus van klassieke varkenspest zo veel mogelijk te beperken;
- i) een epizoötiologisch onderzoek te laten verrichten overeenkomstig artikel 8.

3. Wanneer zulks op grond van de epizoötiologische situatie vereist is, en vooral wanneer het bedrijf met verdachte varkens gelegen is in een gebied met een hoge varkensdichtheid, kan de bevoegde autoriteit:

- a) de in artikel 5, lid 1, bedoelde maatregelen toepassen voor het in lid 2 van het onderhavige artikel bedoelde bedrijf; wanneer de bevoegde autoriteit evenwel van oordeel is dat zulks op grond van de situatie verantwoord is, kan zij de toepassing van deze maatregelen beperken tot de varkens die ervan verdacht worden besmet of verontreinigd te zijn met het virus van klassieke varkenspest en tot dat deel van het bedrijf waar die varkens worden gehouden, op voorwaarde dat deze varkens wat huisvesting, verzorging en voeding betreft volledig gescheiden zijn van de andere varkens op het bedrijf. In elk geval moet, wanneer de varkens worden gedood, een voldoende aantal monsters worden genomen om de aanwezigheid van het virus van klassieke varkenspest te kunnen bevestigen of uitsluiten;
- b) een op verdenking gebaseerd beschermingsgebied instellen rond het in lid 2 bedoelde bedrijf; de in de leden 1 en 2 genoemde maatregelen zijn geheel of gedeeltelijk op de varkensbedrijven in dat gebied van toepassing.

4. De in lid 2 vastgestelde maatregelen worden pas ingetrokken wanneer de vermoedelijke besmetting met klassieke varkenspest officieel is weerlegd.

Artikel 5

Maatregelen ingeval besmetting met klassieke varkenspest van varkens op een bedrijf wordt bevestigd

1. De lidstaten zien erop toe dat, wanneer de aanwezigheid van klassieke varkenspest op een bedrijf officieel wordt beves-

tigd, de bevoegde autoriteit ter aanvulling van de in artikel 4, lid 2, bedoelde maatregelen, opdracht geeft om:

- a) alle varkens op het bedrijf onverwijld onder officieel toezicht te doden, waarbij elk risico van verspreiding van het virus van klassieke varkenspest zowel tijdens het vervoer als tijdens het doden moet worden voorkomen;
- b) bij de varkens die worden gedood, een voldoende aantal monsters te nemen om te kunnen bepalen op welke wijze het virus van klassieke varkenspest op het bedrijf is binnengebracht en hoelang de besmetting reeds op het bedrijf aanwezig was voordat de ziekte is gemeld;
- c) de karkassen van de gestorven of gedode varkens onder officieel toezicht te verwerken;
- d) het vlees van alle varkens die zijn geslacht in de periode tussen de vermoedelijke insleep van de ziekte op het bedrijf en de instelling van de officiële maatregelen, op te sporen en onder officieel toezicht te verwerken;
- e) sperma, eicellen en embryo's van varkens, die op het bedrijf zijn verzameld in de periode tussen de vermoedelijke insleep van de ziekte op het bedrijf en de instelling van de officiële maatregelen, op te sporen en onder officieel toezicht te vernietigen, waarbij elk risico van verspreiding van het virus van klassieke varkenspest moet worden voorkomen;
- f) alle mogelijk besmette stoffen en afval, zoals diervoeders, aldus te behandelen dat het virus van klassieke varkenspest gegarandeerd wordt vernietigd; deze behandeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig de instructies van de officiële dierenarts;
- g) nadat de varkens zijn opgeruimd, alle gebouwen waarin de varkens waren ondergebracht, alle voertuigen waarmee de varkens of de karkassen ervan zijn vervoerd, en alle materieel, strooisel, mest en gier, die kunnen zijn verontreinigd, te reinigen en te ontsmetten of te behandelen overeenkomstig artikel 12;
- h) wanneer het gaat om een primaire ziekte-uitbraak, het virusisolaat van klassieke varkenspest te onderwerpen aan de in het diagnosehandboek vastgestelde laboratoriumtest om het genetische type te kunnen bepalen;
- i) een epizoötiologisch onderzoek uit te voeren overeenkomstig artikel 8.

2. Wanneer een uitbraak is bevestigd in een laboratorium, een dierentuin, een wildpark of een omheind gebied waar varkens worden gehouden voor wetenschappelijke doeleinden of in verband met de bescherming van de soort of van zeldzame rassen, kan de betrokken lidstaat besluiten dat van de in lid 1, onder a) en onder e), vastgestelde bepalingen mag worden afgeweken, op voorwaarde dat de fundamentele belangen van de Gemeenschap niet in het gevaar komen.

Dat besluit dient onmiddellijk bij de Commissie te worden gemeld.

In alle gevallen moet de Commissie de situatie met de betrokken lidstaat onmiddellijk en in het Permanent Veterinair Comité zo spoedig mogelijk opnieuw bezien. Indien nodig moeten volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure maatregelen worden vastgesteld om verspreiding van de ziekte te voorkomen, eventueel inclusief noodvaccinatie overeenkomstig het bepaalde in artikel 19.

Artikel 6

Maatregelen bij bevestiging van klassieke varkenspest op bedrijven met verschillende epizoötiologische eenheden

1. Wanneer een bedrijf uit twee of meer afzonderlijke productie-eenheden bestaat, kan de bevoegde autoriteit, teneinde het afmesten van varkens op de gezonde varkensproductie-eenheden te kunnen voltooien, beslissen een afwijking van artikel 5, lid 1, onder a), toe te staan ten aanzien van die eenheden op een besmet bedrijf, op voorwaarde dat de officiële dierenarts heeft bevestigd dat de structuur en de omvang van deze productie-eenheden en de daar uitgevoerde verrichtingen van zodanige aard zijn dat de productie-eenheden, op het vlak van huisvesting, verzorging en voeding, volledig gescheiden zijn, zodat het virus zich niet van de ene productie-eenheid naar de andere kan verspreiden.

2. Wanneer van de in lid 1, bedoelde afwijking gebruik wordt gemaakt stellen de lidstaten de daarvoor vereiste uitvoeringsbepalingen vast met inachtneming van de veterinaire rechtelijke garanties die kunnen worden gegeven.

3. De lidstaten die gebruik maken van deze afwijking, stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis. In alle gevallen dient de Commissie de situatie met de betrokken lidstaat onmiddellijk en in het Permanent Veterinair Comité zo spoedig opnieuw te bezien. Indien nodig, worden volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure maatregelen vastgesteld om verspreiding van de ziekte te voorkomen.

Artikel 7

Maatregelen op contactbedrijven

1. Bedrijven worden als contactbedrijven beschouwd, wanneer de officiële dierenarts vaststelt of, op basis van het epizoötiologisch onderzoek overeenkomstig artikel 8, van oordeel is dat klassieke varkenspest kan zijn ingeslept van andere bedrijven naar een in artikel 4 of artikel 5 bedoelde bedrijf, of van het in artikel 4 of artikel 5 bedoelde bedrijf naar andere bedrijven. Artikel 4 is dan van toepassing op die contactbedrijven, totdat het vermoeden van besmetting met klassieke varkenspest officieel is weerlegd.

2. De bevoegde autoriteit past de in artikel 5, lid 1, vastgelegde maatregelen toe op de in lid 1 van het onderhavige artikel bedoelde contactbedrijven, indien dat op grond van de epizoötiologische situatie vereist is.

Wanneer de varkens worden gedood, wordt een voldoende aantal monsters genomen om de aanwezigheid van het virus van klassieke varkenspest op het betrokken bedrijf te kunnen bevestigen of uitsluiten.

3. De belangrijkste criteria die bij de toepassing van de in artikel 5, lid 1, onder a), vastgestelde maatregelen op contactbedrijven in aanmerking moeten worden genomen, zijn vastgesteld in bijlage V. Deze criteria kunnen volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd of aangevuld teneinde rekening te houden met de wetenschappelijke ontwikkelingen en met de opgedane ervaring.

Artikel 8

Epizoötiologisch onderzoek

De lidstaten zien erop toe, dat het epizoötiologisch onderzoek in verband met een vermoedelijke besmetting met of een uitbraak van klassieke varkenspest, wordt uitgevoerd op basis van in het kader van de in artikel 22 bedoelde rampenplannen opgestelde vragenlijsten.

Dat epizoötiologisch onderzoek heeft ten minste betrekking op:

- de duur van de periode waarin het virus van klassieke varkenspest op het bedrijf aanwezig kan zijn geweest vóórdat de ziekte werd gemeld of vermoed;
- de mogelijke oorsprong van klassieke varkenspest op het bedrijf en de identificatie van andere bedrijven met varkens die uit dezelfde bron kunnen zijn besmet of verontreinigd.
- het verkeer van personen, voertuigen, varkens, karkassen, vlees of stoffen waarmee het virus van en naar het betrokken bedrijf kan zijn verslept.

Indien uit de resultaten van het onderzoek zou blijken dat klassieke varkenspest van of naar bedrijven in andere lidstaten kan zijn verspreid, moeten de Commissie en de betrokken lidstaten daarvan onmiddellijk in kennis worden gesteld.

Artikel 9

Instelling van beschermingsgebieden en van toezichtsgebieden

1. Zodra de diagnose van klassieke varkenspest bij varkens op een bedrijf officieel is bevestigd, stelt de bevoegde autoriteit een beschermingsgebied in met een straal van ten minste 3 km en een toezichtsgebied met een straal van ten minste 10 km rond de plaats waar de uitbraak zich heeft voorgedaan.

In de beschermingsgebieden en de toezichtsgebieden gelden de in artikel 10, respectievelijk artikel 11 vastgestelde maatregelen.

2. Bij de instelling van de gebieden houdt de bevoegde autoriteit rekening met:

- de resultaten van het overeenkomstig artikel 8 verrichte epizoötiologisch onderzoek;
- de geografische situatie, met name de natuurlijke grenzen;

- c) de ligging van en de onderlinge afstand tussen bedrijven; door de bevoegde autoriteit de nodige inspecties zijn verricht en de vereiste toestemming is gegeven;
- d) de bestaande handelsstromen voor fok- en slachtvarkens en de aanwezigheid van slachthuizen; d) dieren van een andere soort mogen zonder toestemming van de bevoegde autoriteit niet op een bedrijf worden binnengebracht of van een bedrijf worden afgevoerd;
- e) de aanwezige voorzieningen en het personeel voor de controle op verplaatsingen van varkens binnen de gebieden, vooral wanneer de te doden varkens van het bedrijf van herkomst moeten worden afgevoerd. e) elk geval van varkenssterfte of -ziekte op een bedrijf wordt onmiddellijk bij de bevoegde autoriteit gemeld, die overeenkomstig de in het diagnosehandboek vastgelegde procedures de nodige onderzoeken verricht;
3. Indien een gebied delen van het grondgebied van verscheidene lidstaten omvat, werken de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten voor de instelling van het gebied samen. f) varkens mogen binnen 30 dagen na voltooiing van de voorlopige reiniging en ontsmetting van de besmette bedrijven niet van het bedrijf waar zij worden gehouden, worden afgevoerd. Na 30 dagen kan de bevoegde autoriteit, voorzover aan lid 3 wordt voldaan, toestaan dat varkens van een bedrijf rechtstreeks worden afgevoerd naar:
4. De bevoegde autoriteit neemt de nodige maatregelen, waaronder de plaatsing van duidelijk zichtbare borden en affiches en de inschakeling van de media, zoals de pers en de televisie, om ervoor te zorgen dat alle personen in de beschermingsgebieden en de toezichtsgebieden volledig op de hoogte zijn van de aldaar geldende beperkende maatregelen als bedoeld in de artikelen 10 en 11 en zij ziet erop toe dat deze maatregelen naar behoren worden toegepast.
- een door de bevoegde autoriteit aangewezen slachthuis, bij voorkeur in het beschermings- of het toezichtsgebied, om daar onmiddellijk te worden geslacht;
  - een destructiebedrijf of een geschikte plaats waar de varkens onmiddellijk worden gedood en de karkassen onder officieel toezicht worden verwerkt; of
  - onder uitzonderlijke omstandigheden, andere bedrijven in het beschermingsgebied;

Artikel 10

Maatregelen in de ingestelde beschermingsgebieden

1. De lidstaten zien erop toe dat in het beschermingsgebied de volgende maatregelen worden toegepast:
- a) alle varkensbedrijven worden zo spoedig mogelijk geïnventariseerd; nadat het beschermingsgebied is ingesteld, worden deze bedrijven binnen zeven dagen door een officiële dierenarts bezocht, die de varkens klinisch onderzoekt en het register en de identificatiemerktekens van de varkens, als bedoeld in de artikelen 4 en 5 van Richtlijn 92/102/EEG, controleert;
- b) de verplaatsing en het vervoer van varkens over openbare of particuliere wegen, met uitzondering van de toegangswegen tot de bedrijven, worden verboden, tenzij de bevoegde autoriteit daartoe met het oog op verplaatsingen als bedoeld onder f), toestemming geeft. Dit verbod is niet van toepassing op de doorvoer van varkens over de weg of per trein, op voorwaarde dat de dieren niet worden uitgeladen en dat nergens halt wordt gehouden. Volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure kan evenwel van deze bepalingen worden afgeweken voor slachtvarkens van buiten het beschermingsgebied die op weg zijn naar een slachthuis in dat gebied;
- c) vrachtwagens en andere voertuigen en uitrusting voor het vervoer van varkens of ander vee en van mogelijk besmet materiaal (bijvoorbeeld karkassen, voeder, mest, drijfmest, enz.), worden na verontreiniging zo snel mogelijk gereinigd en ontsmet overeenkomstig de in artikel 12 vastgestelde voorschriften en procedures. Vrachtwagens of voertuigen waarmee varkens zijn vervoerd, mogen het gebied niet verlaten zonder te zijn gereinigd en ontsmet en zonder dat
2. Wanneer de in lid 1 vastgestelde verbodsbepalingen gedurende meer dan 30 dagen gehandhaafd blijven in verband met nieuwe ziekte-uitbraken en daardoor moeilijkheden ontstaan op het gebied van het welzijn van dieren of het houden van de varkens, kan de bevoegde autoriteit, voor zover aan het bepaalde in lid 3 wordt voldaan en indien de eigenaar een met redenen omkleed verzoek daartoe heeft ingediend, toestaan dat varkens van een bedrijf in een beschermingsgebied rechtstreeks worden afgevoerd naar:
- a) een door de bevoegde autoriteit aangewezen slachthuis, bij voorkeur in het beschermingsgebied of het toezichtsgebied, om daar onmiddellijk te worden geslacht;
- b) een destructiebedrijf of een geschikte plaats waar de varkens onmiddellijk worden gedood en de karkassen onder officieel toezicht worden verwerkt; of
- c) onder uitzonderlijke omstandigheden, andere bedrijven in het beschermingsgebied.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, kan de bevoegde autoriteit toestaan dat varkens van het betrokken bedrijf worden afgevoerd, op voorwaarde dat:

- a) een officiële dierenarts bij de dieren op het bedrijf, en vooral bij de te vervoeren dieren, een klinisch onderzoek heeft verricht, waarbij met name bij een deel van de dieren de lichaamstemperatuur is gemeten, en het register en de varkensidentificatiemerkttekens als bedoeld in de artikelen 4 en 5 van Richtlijn 92/102/EG, heeft gecontroleerd;
- b) uit bovengenoemde controles en onderzoeken is gebleken dat er geen tekenen zijn van klassieke varkenspest en dat aan Richtlijn 92/102/EEG wordt voldaan;
- c) het vervoer plaatsvindt in door de bevoegde autoriteit verzegelde voertuigen;
- d) voertuigen en materiaal die bij het vervoer van de dieren zijn gebruikt, onmiddellijk na het vervoer worden gereinigd en ontsmet overeenkomstig artikel 12;
- e) bij de te slachten of te doden dieren een voldoende aantal monsters is genomen om de aanwezigheid van het virus van klassieke varkenspest op de betrokken bedrijven te kunnen bevestigen of weerleggen;
- f) wanneer de varkens naar een slachthuis worden vervoerd, moet de lidstaat er ook op toezien dat:
  - de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het slachthuis, in kennis wordt gesteld van het voornemen varkens naar dat slachthuis te zenden, en dat die autoriteit de verzendende bevoegde autoriteit mededeelt wanneer de varkens zijn aangekomen;
  - de varkens bij aankomst in het slachthuis van andere varkens gescheiden worden gehouden en apart worden geslacht;
  - de bevoegde autoriteit, bij de keuringen vóór en na het slachten in het aangewezen slachthuis, rekening houdt met mogelijke symptomen die op de aanwezigheid van klassieke varkenspest wijzen;
  - het verse vlees dat van deze varkens is verkregen, wordt verwerkt of wordt gemerkt met een speciaal stempel als bedoeld in artikel 5 bis van Richtlijn 72/461/EEG van de Raad ⁽¹⁾ en vervolgens wordt behandeld overeenkomstig de voorschriften van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 80/215/EEG van de Raad ⁽²⁾. Deze behandeling moet in een door de bevoegde autoriteit aangewezen inrichting worden uitgevoerd. Voor de verzending van het vlees naar deze inrichting moet de partij worden verzegeld en zij moet gedurende het gehele vervoer verzegeld blijven.

4. De in het beschermingsgebied genomen maatregelen blijven ten minste van toepassing totdat:

- a) de besmette bedrijven zijn gereinigd en ontsmet;
- b) bij de varkens op alle bedrijven een klinisch onderzoek en laboratoriumtests overeenkomstig het diagnosehandboek zijn uitgevoerd, met het oog op de opsporing van het virus van klassieke varkenspest.

De onder b) genoemde onderzoeken en tests mogen pas ten vroegste 30 dagen na de voltooiing van de voorlopige reiniging en de ontsmetting van de besmette bedrijven worden uitgevoerd.

Artikel 11

Maatregelen in de ingestelde toezichtsgebieden

1. De lidstaten zien erop toe dat in de toezichtsgebieden de volgende maatregelen worden toegepast:

- a) alle varkensbedrijven worden geïnventariseerd;
- b) de verplaatsing en het vervoer van varkens over openbare of particuliere wegen, met uitzondering van de toegangswegen tot de bedrijven, zijn verboden, tenzij de bevoegde autoriteit daartoe toestemming geeft. Dit verbod is niet van toepassing op de doorvoer van varkens over de weg of per trein, op voorwaarde dat de dieren niet worden uitgeladen en dat nergens halt wordt gehouden;
- c) vrachtwagens en andere voertuigen en uitrusting voor het vervoer van varkens of ander vee of van mogelijk besmet materiaal (bijvoorbeeld karkassen, voeder, mest, drijfmest, enz.), worden na verontreiniging zo snel mogelijk gereinigd en ontsmet overeenkomstig de in artikel 12 vastgestelde voorschriften en procedures. Vrachtwagens en voertuigen waarmee varkens zijn vervoerd, mogen het gebied niet verlaten zonder te zijn gereinigd en ontsmet;
- d) dieren van een andere soort mogen in de eerste zeven dagen na de instelling van het gebied zonder toestemming van de bevoegde autoriteit daartoe niet op een bedrijf worden binnengebracht of van een bedrijf worden afgevoerd;
- e) elk geval van varkenssterfte of -ziekte op een bedrijf wordt onmiddellijk bij de bevoegde autoriteit gemeld, die overeenkomstig de in het diagnosehandboek vastgelegde procedures de nodige onderzoeken verricht;
- f) varkens mogen binnen 21 dagen na voltooiing van de voorlopige reiniging en ontsmetting van de besmette bedrijven niet van het bedrijf waar zij worden gehouden, worden afgevoerd. Na 21 dagen kan de bevoegde autoriteit, voorzover aan het bepaalde in artikel 10, lid 3, wordt voldaan, toestaan dat varkens van een bedrijf rechtstreeks worden afgevoerd naar:
  - een door de bevoegde autoriteit aangewezen slachthuis, bij voorkeur in het beschermingsgebied of het toezichtsgebied, om daar onmiddellijk te worden geslacht;

⁽¹⁾ PB L 302 van 31.12.1972, blz. 24. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽²⁾ PB L 47 van 21.2.1980, blz. 4. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

- een destructiebedrijf of een geschikte plaats waar de dieren onmiddellijk worden gedood en de karkassen onder officieel toezicht worden verwerkt; of
- onder uitzonderlijke omstandigheden, andere bedrijven in het beschermingsgebied of het toezichtsgebied.

Wanneer varkens evenwel naar een slachthuis moeten worden vervoerd, mag op verzoek van een lidstaat, vergezeld van de nodige documenten ter verantwoording, en volgens de in artikel 26 bedoelde procedure een afwijking van het bepaalde in artikel 10, lid 3, onder e) en f), vierde streepje, worden toegestaan, met name inzake het merken van vlees van die varkens en het latere gebruik daarvan, en inzake de bestemming van de verwerkte producten;

- g) sperma, eieren en embryo's van varkens mogen een in het toezichtsgebied gelegen bedrijf niet verlaten;
- h) al wie een varkensbedrijf binnenkomt of verlaat, dient de nodige hygiënemaatregelen in acht te nemen om elk risico van verspreiding van het virus van klassieke varkenspest zo veel mogelijk te vermijden.

2. Wanneer de in lid 1 vastgestelde verbodsbepalingen gedurende meer dan 30 dagen gehandhaafd blijven in verband met nieuwe ziekte-uitbraken en daardoor moeilijkheden ontstaan op het gebied van het welzijn van dieren of het houden van de varkens, kan de bevoegde autoriteit, voorzover aan het bepaalde in artikel 10, lid 3, wordt voldaan en indien de eigenaar een met redenen omkleed verzoek daartoe heeft ingediend, toestaan dat varkens van een bedrijf in een toezichtsgebied rechtstreeks worden afgevoerd naar:

- a) een door de bevoegde autoriteit aangewezen slachthuis, bij voorkeur in het beschermingsgebied of het toezichtsgebied, om daar onmiddellijk te worden geslacht;
- b) een destructiebedrijf of een geschikte plaats waar de varkens onmiddellijk worden gedood en de karkassen onder officieel toezicht worden verwerkt; of
- c) onder uitzonderlijke omstandigheden, andere bedrijven in het beschermingsgebied of het toezichtsgebied.

3. De in het toezichtsgebied genomen maatregelen blijven ten minste van toepassing totdat:

- a) de besmette bedrijven zijn gereinigd en ontsmet;
- b) bij de varkens op alle bedrijven een klinisch onderzoek en, indien nodig, laboratoriumtests overeenkomstig het diagnosehandboek zijn uitgevoerd, met het oog op de opsporing van het virus van klassieke varkenspest.

De onder b) genoemde onderzoeken en tests mogen pas ten vroegste 20 dagen na de voltooiing van de voorlopige reiniging en de ontsmetting van de besmette bedrijven worden uitgevoerd.

Artikel 12

Ontsmetting

1. De lidstaten zien erop toe dat:
  - a) de te gebruiken ontsmettingsmiddelen en de concentraties ervan officieel door de bevoegde autoriteit worden goedgekeurd;
  - b) de reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden onder officieel toezicht worden uitgevoerd overeenkomstig
    - de instructies van de officiële dierenarts, en
    - de in bijlage II vastgestelde principes en procedures voor reiniging en ontsmetting.
2. De in bijlage II vastgestelde beginselen en procedures voor het reinigen en ontsmetten kunnen volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd of aangevuld teneinde rekening te houden met wetenschappelijke ontwikkelingen en nieuwe ervaringen.

Artikel 13

Herbevolking van varkensbedrijven na een ziekte-uitbraak

1. Ten vroegste 30 dagen na de voltooiing van de reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden overeenkomstig artikel 12, mogen weer varkens op het in artikel 5 bedoelde bedrijf worden binnengebracht.
2. Bij het weer binnenbrengen van varkens dient rekening te worden gehouden met het bedrijfstype en dient een van de volgende procedures te worden gevolgd:
  - a) voor bedrijven in de open lucht worden in eerste instantie verklikkervarkens binnengebracht die op de aanwezigheid van antistoffen tegen het virus van klassieke varkenspest zijn gecontroleerd en negatief zijn bevonden en die van bedrijven komen buiten het gebied waarvoor beperkende maatregelen zijn vastgesteld. De verklikkervarkens worden overeenkomstig de voorschriften van de bevoegde autoriteit verdeeld over het hele besmette bedrijf en worden 40 dagen nadat zij op het bedrijf zijn binnengebracht, overeenkomstig het diagnosehandboek op de aanwezigheid van antistoffen gecontroleerd.

Wanneer bij geen enkel varken antistoffen tegen het virus van klassieke varkenspest worden gevonden, mogen weer varkens worden binnengebracht;

- b) voor alle andere houderijsystemen worden weer varkens binnengebracht overeenkomstig het bepaalde onder a), of worden alle varkens ineens binnengebracht, op voorwaarde dat:

— alle varkens binnen een periode van 20 dagen aankomen en afkomstig zijn van bedrijven buiten het gebied waarvoor beperkende maatregelen zijn vastgesteld;

— bij de varkens in het nieuwe beslag een serologisch onderzoek wordt verricht overeenkomstig het diagnosehandboek. De bemonstering voor dat onderzoek wordt ten vroegste 40 dagen na aankomst van de laatste varkens uitgevoerd;

- geen enkel varken het bedrijf mag verlaten voordat het serologisch onderzoek negatief is gebleken.

Artikel 14

Maatregelen in geval van klassieke varkenspest bij varkens in een slachthuis of een vervoermiddel

Wanneer een geval van klassieke varkenspest in een slachthuis of een vervoermiddel wordt vastgesteld, dient de bevoegde autoriteit erop toe te zien dat:

- a) alle vatbare dieren in het slachthuis of in het vervoermiddel onverwijd worden gedood;
- b) de karkassen, slachtafvallen en andere afvallen van mogelijk besmette en verontreinigde dieren onder officieel toezicht worden verwerkt;
- c) de gebouwen en het materiaal, inclusief de voertuigen, worden gereinigd en ontsmet onder toezicht van de officiële dierenarts overeenkomstig artikel 12;
- d) mutatis mutandis een epizoötiologisch onderzoek wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 8;
- e) het virusisolaat van klassieke varkenspest wordt onderworpen aan de in het diagnosehandboek vastgestelde laboratoriumprocedure om het genetische type van het virus te bepalen;
- f) de in artikel 7 bedoelde maatregelen worden toegepast op het bedrijf van herkomst van de besmette varkens of karkassen en op de andere contactbedrijven;
- g) tot ten vroegste 24 uur na de voltooiing van de overeenkomstig artikel 12 uitgevoerde reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden geen slachtvarkens het slachthuis weer worden binnengebracht of geen vervoermiddelen weer worden gebruikt.

Artikel 15

Maatregelen in geval van vermoeden van besmetting van wilde varkens met klassieke varkenspest en bevestiging daarvan

1. Zodra de bevoegde autoriteit van een lidstaat ervan in kennis is gesteld dat wilde varkens vermoedelijk met klassieke varkenspest zijn besmet, neemt zij de nodige maatregelen om dat vermoeden te bevestigen of te weerleggen, door de eigenaren van varkens en de jagers van de situatie op de hoogte te brengen en door alle geschoten en alle dood aangetroffen wilde varkens te onderzoeken, ook aan de hand van laboratoriumtests.

2. Zodra een primair geval van klassieke varkenspest bij wilde varkens is bevestigd, neemt de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat de volgende maatregelen:

- a) zij richt een groep van deskundigen op, bestaande uit dierenartsen, jagers, wildbiologen en epizoötiologen. De groep van deskundigen verleent de bevoegde autoriteit bijstand bij:

- de bestudering van de epizoötiologische situatie en de afbakening van het besmette gebied;

- de vaststelling van passende maatregelen die in het besmette gebied moeten worden toegepast ter aanvulling van de onder b) en c) genoemde maatregelen; de maatregelen kunnen met name bestaan uit het schorsen van de jacht en een verbod op het voeren van wilde varkens;

- de opstelling van een aan de Commissie voor te leggen uitroeiingsprogramma overeenkomstig artikel 16;

- de uitvoering van audits om de doeltreffendheid te controleren van de maatregelen die zijn vastgesteld om klassieke varkenspest in het besmette gebied uit te roeien;

- b) zij plaatst de varkensbedrijven in het afgebakende besmette gebied onder officieel toezicht en geeft met name de volgende opdrachten:

- alle categorieën varkens op alle bedrijven moeten officieel worden geïnventariseerd; de gegevens moeten door de eigenaar worden bijgewerkt; de uitkomsten van de inventarisering moeten op verzoek worden overgelegd en mogen bij elke inspectie worden gecontroleerd. Voor varkensbedrijven in de open lucht mag de eerste inventarisering evenwel op basis van een raming worden verricht;

- alle varkens op het bedrijf moeten in de eigen stal worden gehouden of op een andere plaats worden ondergebracht waar zij van wilde varkens gescheiden kunnen worden gehouden. Wilde varkens mogen geen toegang hebben tot materiaal dat vervolgens met de op het bedrijf aanwezige varkens in contact kan komen;

- varkens mogen het bedrijf niet worden binnengebracht of van het bedrijf worden afgevoerd tenzij de bevoegde autoriteit daartoe toestemming heeft gegeven met inachtneming van de epizoötiologische situatie;

- bij de in- en uitgangen van de varkensstallen en van het bedrijf zelf moeten passende ontsmettingsmiddelen worden gebruikt;

- ten aanzien van iedereen die met wilde varkens in contact komt moeten passende hygiënische maatregelen worden toegepast, teneinde het risico van verspreiding van het virus van varkenspest zo klein mogelijk te houden;

- alle dode of zieke varkens met symptomen van klassieke varkenspest op een bedrijf moeten op de aanwezigheid van klassieke varkenspest worden onderzocht;

- delen van wilde varkens (geschoten of dood gevonden), alsmede materiaal en apparatuur die met het virus van klassieke varkenspest kunnen zijn verontreinigd, mogen niet op een varkensbedrijf worden binnengebracht;

- varkens en sperma, embryo's of eicellen daarvan mogen het gebied niet verlaten om in het intracommunautaire verkeer te worden gebracht;

- c) zij zorgt ervoor, dat alle wilde varkens die in het afgebakende besmette gebied zijn neergeschoten of dood zijn gevonden, door een officiële dierenarts worden gekeurd en op klassieke varkenspest onderzocht, overeenkomstig het diagnosehandboek. Karkassen van positief bevonden dieren worden onder officieel toezicht verwerkt. Wanneer de tests ten aanzien van klassieke varkenspest negatief uitvallen, passen de lidstaten de in artikel 11, lid 2, van Richtlijn 92/45/EG van de Raad⁽¹⁾ vastgestelde maatregelen toe. Niet voor menselijke consumptie bestemde delen worden onder officieel toezicht verwerkt;
- d) zij ziet erop toe dat virusisolaat van klassieke varkenspest aan het in het diagnosehandboek omschreven laboratoriumonderzoek wordt onderworpen, teneinde het genetische type van het virus te bepalen.

3. Wanneer zich een geval van klassieke varkenspest heeft voorgedaan bij wilde varkens in een gebied van een lidstaat dat in de nabijheid ligt van het grondgebied van een andere lidstaat, dienen de betrokken lidstaten bij de vaststelling van maatregelen ter bestrijding van de ziekte samen te werken.

Artikel 16

Programma's voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij een populatie wilde varkens

1. Onverminderd de in artikel 15 vastgestelde maatregelen, dienen de lidstaten binnen 90 dagen na de bevestiging van een primair geval van klassieke varkenspest bij wilde varkens bij de Commissie schriftelijk een programma in met de maatregelen die zijn genomen om de ziekte uit te roeien in het gebied dat als besmet is aangemerkt, en met de maatregelen die zijn genomen op de bedrijven in dat gebied.

De Commissie onderzoekt het programma om na te gaan of het beoogde doel kan worden bereikt. Het programma, eventueel met wijzigingen, wordt volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure goedgekeurd.

Het programma kan later worden gewijzigd of aangevuld in verband met de verdere ontwikkeling van de situatie.

Indien deze wijzigingen op een aanpassing van het besmette gebied betrekking hebben, ziet de lidstaat erop toe dat de Commissie en de andere lidstaten onverwijld van deze wijzigingen in kennis worden gesteld.

Indien deze wijzigingen evenwel betrekking hebben op andere bepalingen van het programma, dient de lidstaat het gewijzigde programma bij de Commissie in voor onderzoek en eventuele goedkeuring volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure.

2. Nadat de in het in lid 1 bedoelde programma vastgestelde maatregelen zijn goedgekeurd, vervangen zij de oorspronkelijke in artikel 15 vastgestelde maatregelen met ingang van de daarvoor in het kader van de goedkeuringsprocedure vastgestelde datum.

3. Het in lid 1 genoemde programma bevat informatie over:

- a) de uitkomsten van het epizoötiologische onderzoek en van de controles die overeenkomstig artikel 15 zijn verricht en de geografische spreiding van de ziekte;

- b) de afgebakende besmette gebieden binnen het grondgebied van de betrokken lidstaat. Bij de afbakening van een besmet gebied houdt de bevoegde autoriteit rekening met:

- de uitkomsten van het epizoötiologisch onderzoek en de geografische spreiding van de ziekte;
- het aantal wilde varkens in het gebied;
- de aanwezigheid van aanzienlijke natuurlijke of door de mens aangelegde hindernissen voor de verplaatsingen van wilde varkens;

- c) de organisatie van een nauwe samenwerking tussen biologen, jagers, jagersverenigingen, verenigingen voor natuurbehoud en veterinaire diensten (diergezondheid en volksgezondheid);

- d) de voorlichtingscampagne die moet worden gevoerd om de jagers beter bewust te maken van de maatregelen die zij moeten nemen in het kader van het uitroeiprogramma;

- e) specifieke maatregelen om het aantal en de verblijfplaats van de metapopulaties wilde varkens in en rond het besmette gebied te bepalen;

- f) het geraamde aantal metapopulaties wilde varkens in en rond het besmette gebied en het aantal dieren per metapopulatie;

- g) specifieke maatregelen om na te gaan in welke mate de besmetting zich onder de wilde varkens heeft verspreid, met name onderzoek van wilde varkens die door jagers zijn doodgeschoten of die dood zijn aangetroffen, en laboratoriumtests, inclusief epizoötiologisch onderzoek met toepassing van op leeftijd gebaseerde stratificatie;

- h) de maatregelen die zijn genomen om de verspreiding van de ziekte als gevolg van verplaatsingen van wilde varkens en/of contact tussen metapopulaties wilde varkens te verminderen; deze maatregelen kunnen een jachtverbod inhouden;

- i) de maatregelen die zijn vastgesteld om de vatbare populatie wilde varkens, vooral jonge biggen, te verminderen;

- j) de door de jagers in acht te nemen voorwaarden om verspreiding van de ziekte te voorkomen;

- k) de methode om doodgeschoten of dood aangetroffen wilde varkens op te ruimen; de methode moet gebaseerd zijn op:

- verwerking onder officieel toezicht; of
- keuring door een officiële dierenarts en laboratoriumtests als omschreven in het diagnosehandboek. Karkassen van positief bevonden dieren worden onder officieel toezicht verwerkt. Wanneer de tests negatief uitvallen ten aanzien van klassieke varkenspest, passen de lidstaten de in artikel 11, lid 2, van Richtlijn 92/45/EEG vastgestelde maatregelen toe. Niet voor menselijke consumptie bestemde delen worden onder officieel toezicht verwerkt;

⁽¹⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 35. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG (PB L 24 van 30.1.1998, blz. 31).

- l) het epizootologisch onderzoek dat met betrekking tot elke wild varken (geschoten of dood aangetroffen) wordt verricht. Dit onderzoek omvat met name de invulling van een vragenlijst betreffende de volgende gegevens:
- het geografische gebied waar het dier dood is aangetroffen of is neergeschoten;
  - de datum waarop het dier dood is aangetroffen of is neergeschoten;
  - de persoon die het dier heeft gevonden of neergeschoten;
  - de leeftijd en het geslacht van het varken;
  - indien neergeschoten: symptomen voordat het dier is neergeschoten;
  - indien dood aangetroffen: de staat van het karkas;
  - de uitkomsten van laboratoriumtests;
- m) toezichtprogramma's en preventieve maatregelen ten aanzien van bedrijven in het afgebakende besmette gebied, inclusief vervoer en verplaatsingen van dieren binnen, van en naar het gebied; deze maatregelen omvatten ten minste een verbod op verplaatsingen van varkens en van sperma, embryo's en eicellen daarvan uit het besmette gebied voor het intracommunautaire handelsverkeer;
- n) andere criteria voor het opheffen van de maatregelen om de ziekte in het afgebakende gebied uit te roeien en van de maatregelen ten aanzien van de bedrijven in dat gebied;
- o) de autoriteit die wordt belast met het toezicht op en de coördinatie van de diensten die voor de tenuitvoerlegging van het programma verantwoordelijk zijn;
- p) de regeling die is ingesteld om ervoor te zorgen dat de groep van deskundigen, aangesteld overeenkomstig artikel 15, lid 2, onder a), regelmatig de resultaten van het uitroeiprogramma kan bestuderen;
- q) de bewakingsmaatregelen die worden ingesteld nadat ten minste twaalf maanden zijn verstreken sedert het laatste geval van klassieke varkenspest bij wilde varkens in het afgebakende besmette gebied is bevestigd; deze bewakingsmaatregelen blijven gedurende ten minste twaalf maanden van toepassing en zij omvatten ten minste de reeds overeenkomstig het bepaalde onder g), k) en l) ingestelde maatregelen.
4. Om de zes maanden wordt bij de Commissie en bij de andere lidstaten een verslag ingediend over de epizootologische situatie in het afgebakende gebied en de resultaten van het uitroeiprogramma.

Uitvoeringsbepalingen inzake de door de lidstaten mee te delen informatie kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 17

Diagnoseprocedures en voorschriften inzake bioveiligheid

1. De lidstaten zien erop dat:
  - a) diagnoseprocedures, bemonstering en laboratoriumtests voor de opsporing van klassieke varkenspest worden uitgevoerd overeenkomstig het diagnosehandboek;
  - b) een nationaal laboratorium verantwoordelijk is voor de coördinatie van de diagnosenormen en -technieken in elke lidstaat, overeenkomstig bijlage III.
2. De nationale laboratoria als bedoeld in lid 3, onder b), onderhouden contacten met het in bijlage IV genoemde communautaire referentielaboratorium. Onverminderd het bepaalde in Beschikking 90/424/EEG, en met name in artikel 28, worden de taken en bevoegdheden van het laboratorium vastgesteld in bovengenoemde bijlage.
3. Teneinde te waarborgen dat bij de diagnose van klassieke varkenspest eenvormige procedures worden toegepast, wordt binnen twee maanden na de datum waarop deze richtlijn in werking is getreden en volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure, een Handboek voor de diagnose van klassieke varkenspest goedgekeurd, waarin ten minste worden vastgelegd:
  - a) de voorschriften inzake bioveiligheid en de kwaliteitsnormen waaraan ten minste moet worden voldaan door de laboratoria voor de diagnose van klassieke varkenspest, alsmede bij het vervoer van de monsters;
  - b) de criteria en procedures voor klinische onderzoeken en postmortemkeuringen die worden uitgevoerd om de aanwezigheid van klassieke varkenspest te bevestigen of uit te sluiten;
  - c) de criteria en procedures die moeten worden gevolgd bij het verzamelen van monsters bij levende varkens of varkenskarassen, om de aanwezigheid van klassieke varkenspest te bevestigen of uit te sluiten op basis van laboratoriumtests, waaronder bemonsteringsmethoden voor serologische of virologische screening in het kader van de bij deze richtlijn vastgestelde maatregelen;
  - d) de laboratoriumtests voor de diagnose van klassieke varkenspest, met name:
    - tests voor de differentiële diagnose tussen het virus van klassieke varkenspest en andere pestvirussen, en
    - indien beschikbaar en geschikt, tests om het antilichaampatroon dat wordt veroorzaakt door een merkervaccin te onderscheiden van dat wat wordt veroorzaakt door het wilde virustype van klassieke varkenspest;
    - criteria voor de evaluatie van de resultaten van laboratoriumtests;
  - e) de laboratoriumtechnieken voor de genetische typering van virusisolaten van klassieke varkenspest.

4. Teneinde de inachtneming van passende omstandigheden inzake bioveiligheid te garanderen en zodoende de diergezondheid te beschermen, mogen het virus van klassieke varkenspest, het genoom en de antigenen ervan en de vaccins in het kader van onderzoek, diagnose of productie slechts worden gemanipuleerd of gebruikt op plaatsen, in inrichtingen en in laboratoria die door de bevoegde autoriteit zijn erkend.

De lijst van erkende plaatsen, inrichtingen en laboratoria wordt de Commissie binnen zes maanden na de in artikel 29, tweede alinea, vastgestelde datum meegedeeld en wordt nadien geregeld bijgewerkt.

5. De bijlagen III en IV en het diagnosehandboek kunnen volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure worden aangevuld of gewijzigd.

Artikel 18

Gebruik, aanmaak en verkoop van vaccins tegen klassieke varkenspest

1. De lidstaten zien erop toe dat:

- a) het gebruik van vaccins tegen klassieke varkenspest wordt verboden;
- b) de hantering, aanmaak, opslag, levering, distributie en verkoop van vaccins tegen klassieke varkenspest op het grondgebied van de Gemeenschap plaatsvinden onder officiële controle.

2. Indien nodig worden voorschriften inzake de aanmaak, de verpakking, distributie en opslag van vaccins tegen klassieke varkenspest in de Gemeenschap vastgesteld volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 19

Noodvaccinaties op varkensbedrijven

1. In afwijking van artikel 18, lid 1, onder a), mag, wanneer besmetting met klassieke varkenspest op een varkensbedrijf is bevestigd en wanneer uit de epizoötiologische gegevens blijkt dat de ziekte zich dreigt te verspreiden, tot noodvaccinatie op varkensbedrijven worden besloten overeenkomstig de in de leden 2 tot en met 9 van dit artikel vastgestelde procedures en voorschriften.

2. Onverminderd artikel 5, lid 2, worden de voornaamste criteria om al dan niet tot noodvaccinatie te besluiten, vastgesteld in bijlage VI. Deze criteria kunnen later volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd of aangevuld op grond van de wetenschappelijke ontwikkeling en de opgedane ervaring.

3. Wanneer een lidstaat voornemens is te vaccineren, dient hij bij de Commissie een noodvaccinatieprogramma in, dat ten minste de volgende gegevens bevat:

- a) de ziektesituatie op grond waarvan de noodvaccinatie wordt aangevraagd;

- b) de omvang van het geografische gebied waar de noodvaccinatie moet worden uitgevoerd en het aantal varkensbedrijven in dat gebied;
- c) de categorieën en, bij benadering, het aantal te vaccineren varkens;
- d) het te gebruiken vaccin;
- e) de duur van de vaccinatiecampagne;
- f) de identificatie en registratie van de gevaccineerde dieren;
- g) de maatregelen met betrekking tot verplaatsingen van varkens en producten daarvan;
- h) de criteria op grond waarvan wordt besloten op contactbedrijven te vaccineren of de in artikel 7, lid 2, bedoelde maatregelen toe te passen;
- i) andere met de noodsituatie verband houdende aspecten, met name de klinische onderzoeken en laboratoriumtests die moeten worden verricht op monsters die zijn genomen op de bedrijven waar wel en bedrijven waar niet is gevaccineerd in het vaccinatiegebied, vooral wanneer een merkervaccin wordt gebruikt.

De Commissie onderzoekt het programma onmiddellijk in samenwerking met de betrokken lidstaat. Volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure kan het noodvaccinatieprogramma worden goedgekeurd of kunnen wijzigingen en aanvullingen worden gevraagd vóórdat de goedkeuring wordt gegeven.

Het programma kan later nog volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd of aangevuld in verband met de verdere ontwikkeling van de situatie.

4. Wanneer noodvaccinatie wordt toegepast, ziet de betrokken lidstaat erop toe dat tijdens de vaccinatieperiode:

- a) geen levende varkens uit het vaccinatiegebied worden afgevoerd, tenzij om onmiddellijk te worden geslacht in een door de bevoegde autoriteit aangewezen slachthuis in het vaccinatiegebied of in de onmiddellijke nabijheid daarvan, of om te worden vervoerd naar een destructiebedrijf of een geschikte plaats waar de dieren onmiddellijk worden gedood en de karkassen onder officieel toezicht worden verwerkt;
- b) al het verse vlees van varkens die in het kader van het noodvaccinatieprogramma zijn gevaccineerd, overeenkomstig het bepaalde in artikel 10, lid 3, onder f), vierde streepje wordt verwerkt of wordt gemerkt en behandeld;
- c) sperma, eicellen en embryo's, die in de laatste 30 dagen vóór vaccinatie zijn verkregen van de te vaccineren varkens, worden opgespoord en onder officieel toezicht worden vernietigd.

5. Lid 4 blijft van toepassing gedurende ten minste zes maanden na voltooiing van de vaccinatie in het getroffen gebied.

6. Volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure en vóór het einde van de in lid 5 bedoelde periode van zes maanden, worden maatregelen genomen teneinde te verbieden:

- a) dat seropositieve varkens worden afgevoerd van het bedrijf waar zij worden gehouden, tenzij om onmiddellijk te worden geslacht;
- b) dat sperma, embryo's of eicellen worden gewonnen van seropositieve varkens;
- c) dat biggen van seropositieve zeugen van het bedrijf van oorsprong worden afgevoerd, tenzij om te worden vervoerd:
  - naar een slachthuis om daar onmiddellijk te worden geslacht;
  - naar een door de bevoegde autoriteit aangewezen bedrijf, vanwaar zij rechtstreeks naar een slachthuis zullen worden gebracht;
  - naar een bedrijf, nadat zij negatief hebben gereageerd op een serologische test op de aanwezigheid van antilichamen tegen het virus van klassieke varkenspest.

7. In afwijking van lid 3 kan een lidstaat zelf besluiten noodvaccinatie toe te passen, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan

- a) het noodvaccinatieprogramma moet worden ingediend en het besluit om met vaccinatie te beginnen moet bij de Commissie worden gemeld vóórdat met de eigenlijke vaccinatie wordt begonnen;
- b) onverminderd lid 3 moet in het programma zijn bepaald dat alle varkens op de bedrijven waar wordt gevaccineerd, zo snel mogelijk na voltooiing van de vaccinatie overeenkomstig lid 4, onder a), zullen worden geslacht of gedood en dat het verse vlees van die varkens overeenkomstig artikel 10, lid 3, onder f), vierde streepje, zal worden verwerkt of worden gemerkt en behandeld.

Wanneer deze situatie zich voordoet, wordt het vaccinatieprogramma onmiddellijk besproken in het Permanent Veterinair Comité. Volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure kan het programma worden goedgekeurd of kunnen wijzigingen en aanvullingen worden gevraagd vóórdat de goedkeuring wordt gegeven.

8. In afwijking van de leden 5 en 6, kunnen de in lid 4 bedoelde maatregelen worden ingetrokken

- a) nadat alle varkens op de bedrijven waar is gevaccineerd overeenkomstig artikel 4, lid a), zijn geslacht of gedood en het verse vlees van die varkens overeenkomstig artikel 10, lid 3, onder f), vierde streepje, is verwerkt of is gemerkt en behandeld;
- b) nadat alle bedrijven waar gevaccineerde varkens zijn gehouden, overeenkomstig artikel 12 zijn gereinigd en ontsmet.

Wanneer de in lid 4 bedoelde maatregelen worden ingetrokken zien de lidstaten er ook op toe dat

- a) op bovengenoemde bedrijven geen nieuwe varkens worden binnengebracht tot ten minste 10 dagen na voltooiing van

de reiniging en ontsmetting en nadat alle varkens op de bedrijven waar is gevaccineerd, zijn geslacht of gedood;

- b) nadat weer varkens zijn binnengebracht, alle varkens op de bedrijven in het vaccinatiegebied klinisch worden onderzocht en eventueel laboratoriumtests ondergaan als bepaald in het diagnosehandboek, met het oog op de opsporing van eventueel aanwezig virus van klassieke varkenspest. Indien weer varkens worden binnengebracht in bedrijven waar is gevaccineerd, mogen deze onderzoeken en tests ten vroegste 40 dagen nadat de varkens zijn binnengebracht, worden verricht en in die periode mogen geen varkens van het bedrijf worden afgevoerd.

9. Wanneer in het kader van de vaccinatiecampagne van een merkervaccin gebruik is gemaakt, kunnen volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure afwijkingen van de leden 4, 5 en 6 worden toegestaan, vooral inzake het merken van vlees van gevaccineerde varkens en het latere gebruik, en inzake de bestemming van de verwerkte producten:

Deze afwijkingen worden slechts toegestaan, op voorwaarde dat:

- a) het vaccinatieprogramma was goedgekeurd voordat met de vaccinatie is begonnen overeenkomstig lid 3,
- b) door de betrokken lidstaat een specifiek verzoek is ingediend, vergezeld van een uitgebreid verslag over de uitvoering van de vaccinatiecampagne, de resultaten ervan en de algemene epizoötiologische situatie, en
- c) de toepassing van de vaccinatiecampagne ter plaatse is gecontroleerd volgens de in artikel 21 bedoelde procedures.

De vaststelling van de in de eerste alinea bedoelde afwijkingen gebeurt op grond van het risico dat het virus van klassieke varkenspest wordt verspreid ten gevolge van de verplaatsingen van of de handel in gevaccineerde varkens, nakomelingen daarvan of producten daarvan.

Artikel 20

Noodvaccinatie bij wilde varkens

1. In afwijking van artikel 18, lid 1, onder a), mag, wanneer bij wilde varkens besmetting met klassieke varkenspest is bevestigd en wanneer uit de epizoötiologische gegevens blijkt dat de ziekte zich dreigt te verspreiden, tot noodvaccinatie van de wilde varkens worden besloten overeenkomstig de in de leden 2 en 3 vastgestelde procedures en voorschriften.

2. Wanneer een lidstaat voornemens is te vaccineren, dient hij bij de Commissie een noodvaccinatieprogramma in dat ten minste de volgende gegevens bevat:

- a) de ziektesituatie op grond waarvan noodvaccinatie wordt aangevraagd;
- b) de omvang van het geografische gebied waar de noodvaccinatie moet worden uitgevoerd. In elk geval moet dit gebied deel uitmaken van het besmette gebied als omschreven overeenkomstig artikel 16, lid 3, onder b);
- c) het te gebruiken vaccintype en de vaccinatieprocedure;

- d) de bijzondere inspanningen die zullen worden gedaan om jonge dieren te vaccineren;
- e) de verwachte duur van de vaccinatiecampagne;
- f) het geraamde aantal wilde varkens dat moet worden gevaccineerd;
- g) de maatregelen die zijn genomen om een groot verloop in de populatie wilde varkens te voorkomen;
- h) de maatregelen die zijn genomen om te voorkomen dat vaccinvirus wordt verspreid naar op bedrijven gehouden varkens, indien van toepassing;
- i) de verwachte resultaten van de vaccinatiecampagne en de parameters aan de hand waarvan de doeltreffendheid zal worden gemeten;
- j) de autoriteit die belast is met de toezicht op en de coördinatie van de verschillende diensten die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van het programma;
- k) de regeling die is ingesteld om ervoor te zorgen dat de overeenkomstig artikel 15, lid 2, onder a), aangestelde groep van deskundigen de resultaten van de vaccinatiecampagne regelmatig kan bestuderen;
- l) andere met de noodsituatie verband houdende aspecten.

De Commissie onderzoekt het programma onmiddellijk in samenwerking met de betrokken lidstaat, vooral om na te gaan of het aansluit bij de maatregelen die worden toegepast in het kader van het in artikel 16, lid 1, bedoelde uitroeiprogramma.

Wanneer het vaccinatiegebied in de nabijheid ligt van het grondgebied van een andere lidstaat waar eveneens maatregelen van toepassing zijn voor de uitroeiing van klassieke varkenspest bij wilde varkens, moeten het vaccinatieprogramma en de in die andere lidstaat toegepaste maatregelen op elkaar worden afgestemd.

Volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure kan het noodvaccinatieprogramma worden goedgekeurd of kunnen wijzigingen en aanvullingen worden gevraagd vóórdat de goedkeuring wordt gegeven.

Volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure kan het noodvaccinatieprogramma later worden gewijzigd of aangevuld in verband met de verdere ontwikkeling van de situatie.

3. Om de zes maanden dient de betrokken lidstaat bij de Commissie en bij de andere lidstaten een rapport in over de resultaten van de vaccinatiecampagne, samen met het in artikel 16, lid 4, bedoelde rapport.

Artikel 21

Controles ter plaatse

Veterinaire deskundigen van de Commissie kunnen, in samenwerking met de autoriteiten van de betrokken lidstaat en voor zover dat nodig is om de eenvormige toepassing van deze richtlijn te verzekeren, controles ter plaatse verrichten volgens de bij Beschikking 98/139/EG van de Commissie⁽¹⁾ vastgestelde procedures.

⁽¹⁾ PB L 38 van 12.2.1998, blz. 10.

Artikel 22

Rampenplannen

1. Elke lidstaat stelt een rampenplan op, waarin wordt aangegeven welke nationale maatregelen in geval van een uitbraak van klassieke varkenspest moeten worden uitgevoerd.

Het plan voorziet in de beschikbaarstelling van passende voorzieningen, apparatuur, personeel en materiaal, nodig voor de snelle en doeltreffende uitroeiing van de uitbraak. Het plan dient voor elke lidstaat een nauwkeurige raming van de vaccinbehoefte bij een eventuele noodvaccinatie te bevatten.

2. Bij het opstellen van de rampenplannen zijn de criteria en voorschriften die zijn vastgesteld in de gemeenschapswetgeving tot vaststelling van criteria en voorschriften voor het opstellen van rampenplannen voor de bestrijding van mond- en klauwzeer van overeenkomstige toepassing.

Deze criteria en voorschriften kunnen volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd of aangevuld om rekening te houden met de specifieke aard van klassieke varkenspest en met de vooruitgang op het gebied van de ziektebestrijdingsmaatregelen.

3. De Commissie onderzoekt de plannen teneinde na te gaan of zij toereikend zijn om het gestelde doel te bereiken en stelt de betrokken lidstaat zo nodig voor, wijzigingen aan te brengen, met name om ervoor te zorgen dat de plannen met die van andere lidstaten verenigbaar zijn.

De, eventueel gewijzigde, plannen worden volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure goedgekeurd.

De plannen kunnen nadien volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure worden gewijzigd of aangevuld in verband met de verdere ontwikkeling van de situatie. In elk geval dient elke lidstaat het plan om de vijf jaar bij te werken en bij de Commissie in te dienen voor goedkeuring volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 23

Ziektebestrijdingscentra

Teneinde te zorgen voor de volledige coördinatie van alle maatregelen voor de snelle uitroeiing van klassieke varkenspest, zien de lidstaten erop toe dat, met betrekking tot de instelling, de werking, de verantwoordelijkheden en de taken van de ziektebestrijdingscentra en de groepen van deskundigen, de in de gemeenschapswetgeving vastgestelde bepalingen inzake de bestrijding van mond- en klauwzeer op overeenkomstige wijze worden toegepast.

Artikel 24

Controle op de vervoeding van spoeling

De lidstaten zien erop toe dat, met betrekking tot de vervoeding van spoeling, de in de gemeenschapswetgeving vastgestelde voorschriften inzake de bestrijding van mond- en klauwzeer op overeenkomstige wijze worden toegepast.

*Artikel 25***Normale regelgevingsprocedure**

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Besluit 68/361/EEG van de Raad⁽¹⁾ ingestelde Permanent Veterinair Comité.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 7 van dat besluit van toepassing.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

*Artikel 26***Versnelde regelgevingsprocedure**

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Besluit 68/361/EEG ingestelde Permanent Veterinair Comité.

2. In de gevallen waarin naar dit artikel wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure in artikel 5 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 7 van dat besluit van toepassing.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op 15 dagen vastgesteld.

*Artikel 27***Intrekkingen**

1. Richtlijn 80/217/EEG, zoals gewijzigd bij de in bijlage VII, deel A, genoemde richtlijnen, wordt met ingang van de in artikel 29, tweede alinea, vastgestelde datum ingetrokken, onverminderd de op de lidstaten rustende verplichtingen wat de in bijlage VII, deel B, genoemde termijnen voor omzetting van die richtlijnen betreft.

Verwijzingen naar de ingetrokken Richtlijn 80/217/EEG worden gelezen als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn overeenkomstig de concordantietabel in bijlage VIII.

2. Beschikking 81/859/EEG wordt ingetrokken.

*Artikel 28***Overgangsbepalingen**

1. In afwijking van artikel 27, lid 1, blijven de bijlagen I en IV bij Richtlijn 80/217/EEG evenwel van toepassing totdat de beschikking tot goedkeuring van het diagnosehandboek als bedoeld in artikel 17, lid 3, van de onderhavige richtlijn, van kracht is geworden.

2. De overeenkomstig artikel 6, onder a), van Richtlijn 80/217/EEG goedgekeurde programma's voor de uitroeiing

van klassieke varkenspest bij wilde varkens die bestaan op de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn, blijven voor de toepassing van de onderhavige richtlijn van toepassing.

De lidstaten dienen echter binnen 90 dagen na de in artikel 29, tweede alinea, vastgestelde datum bij de Commissie wijzigingen op deze programma's, in, waarbij zij rekening houden met het bepaalde in artikel 16, lid 3.

De programma's, indien nodig gewijzigd, worden volgens de in artikel 26, lid 2, bedoelde procedure goedgekeurd.

3. De overeenkomstig artikel 14ter van Richtlijn 80/217/EEG goedgekeurde rampenplannen voor de bestrijding van klassieke varkenspest, die bestaan op de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn, blijven voor de toepassing van de onderhavige richtlijn van toepassing.

4. De lidstaten dienen echter binnen zes maanden na de in artikel 29, tweede alinea, vastgestelde datum, wijzigingen op deze plannen in waarbij zij rekening houden met het bepaalde in artikel 22.

De plannen worden, indien nodig gewijzigd, volgens de in artikel 25, lid 2, bedoelde procedure goedgekeurd.

*Artikel 29***Omzetting in nationale wetgeving en toepassing**

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 maart 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

De lidstaten passen deze richtlijn toe met ingang van 1 april 2001.

Wanneer de lidstaten de in de eerste alinea bedoelde bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzingen worden vastgesteld door de lidstaten.

*Artikel 30***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

*Artikel 31***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 255 van 18.10.1968, blz. 23.

BIJLAGE I

Melding van een ziekte en verdere epizoötiologische informatie die moet worden verstrekt door de lidstaat waar klassieke varkenspest is bevestigd

1. Binnen 24 uur na de bevestiging van een primaire uitbraak, een primair geval bij wilde varkens of een geval in een slachthuis of een vervoermiddel, dient de betrokken lidstaat de onderstaande gegevens te melden via het „Animal Disease Notification System” dat is ingesteld overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 82/894/EEG van de Raad:
  - a) datum van verzending;
  - b) uur van verzending;
  - c) naam van de lidstaat;
  - d) naam van de ziekte;
  - e) volgnummer van de uitbraak of het geval;
  - f) datum waarop besmetting met klassieke varkenspest is vermoed;
  - g) datum van bevestiging;
  - h) voor de bevestiging gebruikte methoden;
  - i) of de ziekte is bevestigd bij wilde varkens of bij varkens in een bedrijf, een slachthuis of een vervoermiddel;
  - j) de plaats waar de uitbraak of het geval van klassieke varkenspest is bevestigd;
  - k) de toegepaste ziektebestrijdingsmaatregelen.
2. In geval van een primaire uitbraak of een geval in een slachthuis of een vervoermiddel, dient de betrokken lidstaat, afgezien van de in punt 1 genoemde gegevens, ook de onderstaande gegevens te melden:
  - a) het aantal vatbare varkens in de uitbraak, het slachthuis of het vervoermiddel;
  - b) het aantal dode varkens, naar categorie, op het bedrijf, in het slachthuis of in het vervoermiddel;
  - c) voor elke categorie, de morbiditeit van de ziekte en het aantal varkens waarbij klassieke varkenspest is bevestigd;
  - d) het aantal varkens dat is gestorven in de uitbraak, het slachthuis of het vervoermiddel;
  - e) het aantal verwerkte karkassen;
  - f) in geval van een uitbraak, de afstand tot de dichtstbij gelegen varkenshouderij;
  - g) indien klassieke varkenspest is bevestigd in een slachthuis of een vervoermiddel, de ligging van het bedrijf of de bedrijven van herkomst van de besmette varkens of karkassen.
3. Wanneer het gaat om secundaire uitbraken dient de in de punten 1 en 2 bedoelde informatie te worden meegegeeld binnen de in artikel 4 van Richtlijn 82/894/EEG vastgestelde termijn.
4. De betrokken lidstaat ziet erop toe dat de gegevens die overeenkomstig de punten 1, 2 en 3, moeten worden gemeld met betrekking tot een uitbraak of een geval van klassieke varkenspest op een bedrijf, in een slachthuis of een vervoermiddel, zo snel mogelijk worden gevolgd door een schriftelijk rapport aan de Commissie en de andere lidstaten waarin ten minste zijn opgenomen:
  - a) de datum waarop de varkens op het bedrijf, in het slachthuis of het vervoermiddel zijn gedood en de karkassen ervan zijn verwerkt;
  - b) de resultaten van de tests die zijn verricht bij de monsters die bij de te doden varkens zijn genomen;

- c) in geval van toepassing van de in artikel 6, lid 1, vastgestelde uitzonderingsbepaling, het aantal afgemaakte en verwerkte varkens, alsmede het aantal varkens dat op een latere datum moet worden geslacht en de voor het slachten vastgestelde termijn;
- d) alle inlichtingen over de oorsprong of de mogelijke oorsprong van de ziekte;
- e) in geval van een primaire uitbraak of een geval van klassieke varkenspest in een slachthuis of een vervoermiddel, het genetische type van het virus dat verantwoordelijk is voor de uitbraak of voor het geval;
- f) wanneer varkens zijn gedood op contactbedrijven of op bedrijven met varkens waarvan vermoed wordt dat ze met het virus van klassieke varkenspest zijn besmet, informatie over:
  - de datum waarop de dieren zijn gedood en het aantal varkens, naar categorie, dat op elk bedrijf is gedood;
  - het epizoötiologische verband tussen de uitbraak of het geval van klassieke varkenspest en elk contactbedrijf, of de redenen op grond waarvan de besmetting met klassieke varkenspest op elk verdacht bedrijf werd vermoed;
  - de resultaten van de laboratoriumtests die zijn verricht bij de monsters, genomen bij de op het bedrijf te doden varkens.

Ingeval varkens op contactbedrijven niet zijn afgemaakt, moet informatie worden verstrekt over de redenen voor dat besluit.

BIJLAGE II

Beginselen en procedures voor het reinigen en ontsmetten

1. Algemene beginselen en procedures:

- a) de reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden worden volgens de instructies van de officiële dierenarts onder officieel toezicht verricht;
- b) de te gebruiken ontsmettingsmiddelen en de concentraties daarvan worden officieel door de bevoegde autoriteit goedgekeurd teneinde te garanderen dat het virus van klassieke varkenspest wordt vernietigd;
- c) vóór gebruik moet worden nagegaan of de ontsmettingsmiddelen nog werkzaam zijn, aangezien de werkzaamheid van bepaalde ontsmettingsmiddelen afneemt bij langdurige opslag;
- d) bij het kiezen van de ontsmettingsmiddelen en de te volgen procedures moet rekening worden gehouden met de aard van de gebouwen, de voertuigen en de voorwerpen die moeten worden behandeld;
- e) ontvettingsmiddelen en ontsmettingsmiddelen moeten onder zodanige omstandigheden worden gebruikt dat de doeltreffendheid ervan niet in het gedrang komt. Met name moet worden voldaan aan de door de producent voorgeschreven technische criteria, zoals druk, minimumtemperatuur en vereiste contactduur;
- f) ongeacht het gebruikte ontsmettingsmiddel zijn de volgende algemene voorschriften van toepassing:
  - strooisel en fecaliën moeten grondig met het ontsmettingsmiddel worden doordrenkt;
  - de grond, vloeren, laadplatforms en muren moeten zorgvuldig worden geschuurd en geschrobd nadat, indien mogelijk, alle apparatuur of installaties die de doeltreffende reiniging en ontsmetting in de weg staan, zijn verwijderd of afgebroken;
  - vervolgens moet weer een ontsmettingsmiddel worden gebruikt gedurende een bepaalde minimumperiode die is aangegeven in de instructies van de producent;
- g) wanneer een bij het wassen gebruikte vloeistof onder druk wordt toegepast, moet worden vermeden dat reeds gereinigde delen opnieuw worden verontreinigd;

- h) apparatuur, installaties, voorwerpen of afdelingen die kunnen zijn verontreinigd, moeten worden schoongemaakt, ontsmet of vernietigd;
- i) na voltooiing van de ontsmettingswerkzaamheden moet nieuwe verontreiniging worden voorkomen;
- j) de in het kader van deze richtlijn vereiste reiniging en ontsmetting moeten worden genoteerd in het register van het bedrijf of het voertuig en wanneer een officiële goedkeuring vereist is, moet de toezichthoudende officiële dierenarts een en ander certificeren.

2. Bijzondere voorschriften inzake het reinigen en ontsmetten van besmette bedrijven:

- a) voorlopige reiniging en ontsmetting:
  - tijdens het doden van dieren moeten de nodige maatregelen worden getroffen om verspreiding van het virus van klassieke varkenspest te vermijden of zoveel mogelijk te beperken. Daartoe moet met name worden voorzien in tijdelijke ontsmettingsapparatuur, beschermende kledij, douches, ontsmetting van gebruikte apparatuur, instrumenten en voorzieningen en het uitschakelen van de ventilatie;
  - de karkassen van gedode dieren moeten worden besproeid met een ontsmettingsmiddel en van het bedrijf worden afgevoerd in gesloten en waterdichte containers om vervolgens te worden vernietigd;
  - zodra de varkensarkassen zijn afgevoerd om te worden vernietigd, worden alle delen van het bedrijfsterrein waar de varkens waren gehuisvest en alle delen van andere gebouwen, van erven, enz. die tijdens het doden, het slachten of de postmortemkeuring zijn verontreinigd, besproeid met ontsmettingsmiddelen die voor gebruik overeenkomstig artikel 12 zijn goedgekeurd;
  - weefselresten die zijn gevallen of bloed dat is gemorst tijdens het slachten of tijdens de postmortemkeuring en waardoor gebouwen, bedrijfsterreinen, instrumenten, enz. kunnen zijn verontreinigd, moeten zorgvuldig worden verzameld en samen met de karkassen worden vernietigd;
  - het gebruikte ontsmettingsmiddel moet ten minste 24 uur op het behandelde oppervlak aanwezig blijven;
- b) definitieve reiniging en ontsmetting:
  - vet en vuil moeten van alle oppervlakken worden verwijderd door middel van een ontvettingsmiddel en vervolgens moeten de oppervlakken worden gewassen met koud water;
  - na het wassen met koud water, moet alles weer met een ontsmettingsmiddel worden besproeid;
  - na zeven dagen moeten de gebouwen met een ontvettingsmiddel worden behandeld, met koud water worden gespoeld, met een ontsmettingsmiddel worden besproeid en opnieuw met koud water worden gespoeld.

3. Ontsmetting van verontreinigd strooisel, mest en drijfmest:

- a) mest en strooisel moeten worden opgestapeld om te laten broeien, worden besproeid met een ontsmettingsmiddel en gedurende ten minste 42 dagen blijven liggen;
- b) drijfmest moet opgeslagen blijven gedurende ten minste 42 dagen nadat voor het laatst besmet materiaal is bijgevoegd, tenzij de bevoegde autoriteiten een kortere opslagperiode toestaan voor drijfmest die volgens de instructies van een officiële dierenarts zo is behandeld dat het virus gegarandeerd is vernietigd.

—

BIJLAGE III

Lijst en taken van de nationale laboratoria voor klassieke varkenspest

1. Lijst van de nationale laboratoria voor klassieke varkenspest:

België

Nationaal Instituut voor diergeneeskundig onderzoek, 1180 Brussel

Denemarken

Statens veterinære Institut for Virusforskning, Lindholm, 4771 Kalvehave

Duitsland

Bundesforschungsanstalt für Viruskrankheiten der Tiere, 17498 Insel Riems

Griekenland

Veterinary Institute of Infectious and parasitic diseases, 15310 Ag. Paraskevi

Spanje

Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos (Madrid)

Frankrijk

AFSSA-Ploufragan, Zoopole des Côtes d'Armor, 22440 Ploufragan

Ierland

Veterinary Research Laboratory, Abbotstown, Castleknock, Dublin 15

Italië

Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Umbria e delle Marche, 06100 Perugia

Luxemburg

Laboratoire de Médecine Veterinaire de l'État, 1020 Luxembourg

Nederland

Instituut voor Veehouderij en Diergezondheid (ID-DLO), 8200 AB Lelystad

Oostenrijk

Bundesanstalt für Virusseuchenbekämpfung bei Haustieren, 1233 Wenen

Portugal

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária, 1500 Lisboa

Finland

Eläinlääkintä — ja elintarvikelaitos, 00231 Helsinki

Zweden

Statens veterinärmedicinska anstalt, 75189 Uppsala

Verenigd Koninkrijk

Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey KT15 3NB

2. De nationale laboratoria voor klassieke varkenspest zien erop toe dat in elke lidstaat de laboratoriumtests met het oog op de opsporing van klassieke varkenspest en de identificatie van het genetische type van virusisolaten volgens het diagnosehandboek worden uitgevoerd. Daartoe hebben zij speciale overeenkomsten met het communautaire referentielaboratorium of met andere nationale laboratoria.

3. Elk nationaal laboratorium voor klassieke varkenspest zorgt voor de coördinatie van de normen en de diagnosemethoden die door elk laboratorium van die lidstaat worden toegepast in het kader van de diagnose van klassieke varkenspest. Daartoe:

- a) kunnen zij de diagnosereagentia leveren aan elk laboratorium;
- b) controleren zij de kwaliteit van alle diagnosereagentia die in de lidstaat worden gebruikt;
- c) organiseren zij geregeld vergelijkende tests;
- d) bewaren zij isolaten van het virus van klassieke varkenspest afkomstig van in de betrokken lidstaat geconstateerde gevallen en uitbraken.

BIJLAGE IV

Communautair referentielaboratorium voor klassieke varkenspest

1. Het communautaire referentielaboratorium voor klassieke varkenspest is: „Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule Hannover”, Bünteweg 17, 30559 Hannover, Duitsland.
2. Taken en bevoegdheden van het communautaire referentielaboratorium voor klassieke varkenspest:
  - a) Het coördineren, in overleg met de Commissie, van de in de lidstaten toegepaste methoden voor de diagnose van klassieke varkenspest, met name door:
    - het opslaan en leveren van celculturen voor diagnosedoeleinden;
    - het typeren, opslaan en leveren van virusstammen van klassieke varkenspest voor gebruik bij serologisch onderzoek en bij de bereiding van antisera;
    - het leveren van gestandaardiseerde sera, geconjugeerde sera en andere referentiereagentia aan de nationale laboratoria met het oog op standaardisering van de in de lidstaten gebruikte tests en reagentia;
    - het aanleggen en instandhouden van een verzameling klassiekevarkenspestvirussen;
    - het geregeld organiseren van vergelijkende proeven van de diagnoseprocedures op communautair niveau;
    - het verzamelen en vergelijken van gegevens en informatie inzake de toegepaste diagnosemethoden en de resultaten van de uitgevoerde tests;
    - het karakteriseren van virusisolaten met behulp van de meest geavanceerde methoden om een beter inzicht te krijgen in de epizoötiologie van klassieke varkenspest;
    - het volgen van de ontwikkelingen over de gehele wereld op het gebied van het toezicht op en de epizoötiologie en de preventie van klassieke varkenspest;
    - het op peil houden van de vakkennis met betrekking tot het klassiekevarkenspestvirus en andere soortgelijke virussen teneinde een snelle differentiële diagnose mogelijk te maken;
    - het verwerven van gedegen kennis over de aanmaak en het gebruik van immunologische diergeneesmiddelen voor de uitroeiing en bestrijding van klassieke varkenspest;
  - b) het treffen van de nodige maatregelen voor de opleiding en de bij- en nascholing van deskundigen op het gebied van laboratoriumdiagnose met het oog op de harmonisatie van de diagnosetechnieken;
  - c) het beschikbaar stellen van getraind personeel voor noodsituaties in de Gemeenschap;
  - d) het verrichten van onderzoek en, waar mogelijk, het coördineren van onderzoek dat is gericht op betere bestrijding van klassieke varkenspest.

BIJLAGE V

Belangrijkste criteria op grond waarvan kan worden besloten varkens op contactbedrijven al dan niet af te maken

Criterium	Besluit	
	Afmaken	Niet afmaken
Klinische symptomen op grond waarvan klassieke varkenspest op het contactbedrijf kan worden vermoed	Ja	Neen
Verplaatsingen van varkens van de uitbraak naar contactbedrijven na het tijdstip waarop het virus waarschijnlijk op het besmette bedrijf is binnengebracht	Ja	Neen
Contactbedrijf gelegen in een gebied met een hoge varkensdichtheid	Ja	Neen
Virus waarschijnlijk vanuit de uitbraak verspreid voordat uitroeiingsmaatregelen zijn toegepast	Op grote schaal/onbekend	Beperkt
Contactbedrijven gelegen binnen 500 meter ⁽¹⁾ van de uitbraak	Ja	Neen
Contactbedrijf gelegen in de nabijheid van meer dan één uitbraak	Ja	Neen
Aantal varkens in de uitbraak en/of het contactbedrijf	Groot	Gering

⁽¹⁾ In gebieden met een hoge varkensdichtheid moet deze afstand groter zijn.

BIJLAGE VI

Belangrijkste criteria op grond waarvan al dan niet wordt besloten tot noodvaccinatie op varkensbedrijven

Criterium	Besluit	
	Vaccinatie	Geen vaccinatie
Aantal/incidentie van de uitbraken in de voorbije 10 à 20 dagen	Groot/snel stijgend	Gering/traag stijgend
Het bedrijf waar zou moeten worden gevaccineerd ligt in een gebied met een hoge varkensdichtheid	Ja	Neen
Kans op verdere uitbraken in het gebied in de eerstvolgende twee maanden	Zeer groot	Bijna nihil
Gebrek aan destructiecapaciteit	Ja	Neen

BIJLAGE VII

DEEL A

Ingetrokken richtlijn

Richtlijn 80/217/EEG en de latere wijzigingen daarvan (bedoeld in artikel 27):

Richtlijn 80/1101/EEG ⁽¹⁾

Richtlijn 80/1274/EEG ⁽²⁾

enkel artikel 2

Richtlijn 81/476/EEG ⁽³⁾

alleen de verwijzingen naar Richtlijn 80/217/EEG in de artikelen 1 en 2

Richtlijn 84/645/EEG ⁽⁴⁾

Richtlijn 85/586/EEG ⁽⁵⁾

alleen de verwijzingen naar Richtlijn 80/217/EEG in artikel 5

Richtlijn 87/486/EEG ⁽⁶⁾

Richtlijn 91/685/EEG ⁽⁷⁾

Beschikking 93/384/EEG ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ PB L 325 van 1.12.1980, blz. 17.

⁽²⁾ PB L 375 van 31.12.1980, blz. 75.

⁽³⁾ PB L 186 van 8.7.1981, blz. 20.

⁽⁴⁾ PB L 339 van 27.12.1984, blz. 33.

⁽⁵⁾ PB L 372 van 31.12.1985, blz. 44.

⁽⁶⁾ PB L 280 van 3.10.1987, blz. 21.

⁽⁷⁾ PB L 377 van 31.12.1991, blz. 1.

⁽⁸⁾ PB L 166 van 8.7.1993, blz. 34.

DEEL B

Termijnen voor omzetting in nationaal recht

Richtlijn	Termijn voor omzetting
80/217/EEG	1 juli 1981
80/1101/EEG	
80/1274/EEG	1 juli 1981
81/476/EEG	
84/645/EEG	31 maart 1985
85/586/EEG	1 januari 1986
87/486/EEG	31 december 1987
91/685/EEG	1 juli 1992

BIJLAGE VIII
Concordantietabel

Deze richtlijn	Richtlijn 80/217/EEG
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2 (a), (b), (e), (f), (m), (n), (o), (q)	Artikel 2 (a), (e), (g), (h), (i), (j), (k), (m)
Art. 2 (c), (d), (g), (h), (i), (j), (k), (l), (p), (r), (s), (t), (u), (v), (w)	—
Artikel 3 (1)	Artikel 3
Artikel 3 (2) en (3)	Artikel 12
Artikel 4 (1) en (2)	Artikel 4 (1)
Artikel 4 (3)	—
Artikel 4 (4)	Artikel 4 (2)
Artikel 5 (1), (a), (c), (d), (f), (g), (i)	Artikel 5 (1), behalve het zevende streepje
Artikel 5 (1) (b), (e), (h) en (2)	—
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 7 (1) en (2), eerste alinea	Artikel 5 (2), artikel 10 (1)
Artikel 7 (2), tweede alinea en (3)	—
Artikel 8, eerste alinea en tweede zin in de tweede alinea (b)	—
Artikel 8, behalve de eerste alinea en tweede zin in de tweede alinea (b)	Artikel 7
Artikel 9 (1) behalve (g) en (h)	Artikel 9 (1)
Artikel 9 (1) (g) en (h)	—
Artikel 9 (2), (3) en (4)	Artikel 9 (2), (3) en (10)
Artikel 10 (1) behalve (g) en (h), (2) en (3)	Artikel 9 (4)
Artikel 10 (1) (g) en (h)	—
Artikel 10 (4)	Artikel 9 (5)
Artikel 11 (1) en (2)	Artikel 9 (6)
Artikel 11 (3)	Artikel 9 (7)
Artikel 12 (1)	Artikel 12
Artikel 12 (2)	—
Artikel 13, behalve (1) (b)	Artikel 5 (1), zevende streepje
Artikel 13 (1) (b)	—
Artikel 14	—
Artikel 15 (1)	Artikel 6 bis (1)
Artikel 15 (2) (a) en (b), vijfde en achtste streepje	—
Artikel 15 (2) (b), behalve het vijfde en het achtste streepje	Artikel 6 bis (2)

Deze richtlijn	Richtlijn 80/217/EEG
Artikel 15 (2) (c)	Artikel 6 bis (2 bis)
Artikel 15 (2) (d) en (3)	—
Artikel 16 (1), behalve de vierde alinea en (2)	Artikel 6 bis (3) en (4)
Artikel 16 (3) (b), (c), (g), (j), (k), (l), (n)	Artikel 6 bis (5)
Artikel 16 (1), vierde alinea, (3) (a), (d), (e), (f), (h), (i), (o), (p), (q) en (4)	—
Artikel 17 (1), (2)	Artikel 11
Artikel 17 (3), (4) en (5)	—
Artikel 18	Artikel 14 (1) (a), 1 (c) en (5)
Artikel 19 (1), (3), behalve (h) en (i), (4), behalve (c), (5) en (6), behalve (b)	Artikel 14 (2), (3) en (4)
Artikel 19 (2), (3) (h) en (i), (4) (c), (7), (8) en (9)	—
Artikel 20	—
Artikel 21	Artikel 14 bis
Artikel 22 (1), (2) en (3)	Artikel 14 bis (1), (2), (4)
Artikel 23	—
Artikel 24	—
Artikel 25	Artikel 16
Artikel 26	Artikel 16 bis
Artikel 27	—
Artikel 28	—
Artikel 29	—
Artikel 30	—
Artikel 31	Artikel 20
Bijlage I	—
Bijlage II, punt 1. 2, eerste en tweede streepje en punt 3 (b)	—
Bijlage II, punt 2, behalve het eerste en het tweede streepje, en punt 3 (b)	Bijlage V
Bijlage III, punten 1 en 3	Bijlage II
Bijlage III, punt 2	—
Bijlage IV	Bijlage VI
Bijlage V	—
Bijlage VI	—
Bijlage VII	—

Gewijzigd voorstel voor een beschikking van de Raad tot instelling van een Europees vluchtelingenfonds ⁽¹⁾

(2001/C 29 E/07)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 533 def. — 1999/0274(CNS)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 15 september 2000)

⁽¹⁾ PB C 116 E van 26.4.2000, blz. 72.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Ongewijzigd

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 63, punt 2, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Comité van de regio's,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Het uitstippelen van een gemeenschappelijk beleid op asielgebied, dat een gemeenschappelijke Europese asielregeling omvat, is een wezenlijk aspect van de doelstelling van de Europese Unie om geleidelijk een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen, die openstaat voor diegenen die onder druk van de omstandigheden op wettige wijze bescherming in de Europese Unie trachten te verkrijgen.

(2) De tenuitvoerlegging van een dergelijk beleid moet op de saamhorigheid tussen de lidstaten berusten en veronderstelt het bestaan van mechanismen die zijn bestemd om een bijdrage te leveren tot de totstandbrenging van een evenwicht tussen de inspanningen die de lidstaten zich voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden getroosten en het dragen van de gevolgen daarvan. Daartoe dient een Europees Vluchtelingenfonds te worden ingesteld.

(3) Het is nodig de door de lidstaten geleverde inspanningen te steunen om vluchtelingen en ontheemden passende opvangmogelijkheden, met inbegrip van billijke en doeltreffende asielprocedures te bieden, teneinde de rechten te beschermen van hen die een internationale bescherming behoeven.

(3) Het is nodig de door de lidstaten geleverde inspanningen te steunen en te verbeteren om vluchtelingen en ontheemden passende opvangmogelijkheden, met inbegrip van billijke en doeltreffende asielprocedures te bieden, teneinde de rechten te beschermen van hen die een internationale bescherming behoeven.

⁽¹⁾ PB C 168 van 16.6.2000, blz. 20.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (4) De integratie van vluchtelingen in de samenleving van het land waarin zij zijn gevestigd, is een van de doelstellingen van het Verdrag van Genève en met het oog daarop dienen de acties van de lidstaten te worden gesteund waarmee hun sociale en economische integratie worden bevordert, welke integratie een factor vormt die bijdraagt tot de verwezenlijking van de economische en sociale samenhang, waarvan de handhaving en de versterking in artikel 2 en in artikel 3, lid 1, punt k), van het Verdrag als fundamentele doelstellingen van de Gemeenschap worden genoemd.
- (6) Het is in het belang van zowel de lidstaten als de betrokkenen dat de vluchtelingen en de ontheemden die worden toegelaten om op het grondgebied van de lidstaten te verblijven, in staat worden gesteld door eigen arbeid in hun behoeften te voorzien.
- (7) De maatregelen die door de Structuurfondsen worden gesteund, evenals de andere communautaire maatregelen op het gebied van onderwijs en beroepsopleiding, zijn op zich niet toereikend om deze integratie te bevorderen, en het is dienstig specifieke maatregelen te steunen om de vluchtelingen en ontheemden in staat te stellen ten volle de ingerichte programma's ten nutte te maken.
- (8) Concrete hulp is nodig om de voorwaarden te scheppen of te verbeteren die het de vluchtelingen en ontheemden die zulks wensen, toelaten met volledige kennis van zaken te besluiten om het grondgebied van de lidstaten te verlaten en naar hun land van oorsprong terug te keren.
- (9) Het is noodzakelijk innoverende acties op deze gebieden concreet te testen en uitwisseling tussen de lidstaten te bevorderen om de doeltreffendste praktijken te kunnen identificeren en te stimuleren.
- (10) Rekening dient te worden gehouden met de ervaring die reeds is opgedaan bij de uitvoering van de gemeenschappelijke optredens waartoe de Raad op het gebied van de opvang en de vrijwillige terugkeer van vluchtelingen, ontheemden en asielzoekers heeft besloten.
- (11) Overeenkomstig het verzoek van de Europese Raad in zijn bijeenkomst te Tampere op 15 en 16 oktober 1999 dient er voor de tenuitvoerlegging van noodmaatregelen in verband met het bieden van tijdelijke bescherming in geval van een massale vluchtelingentoevloed een financiële reserve te worden aangelegd.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- Ongewijzigd
- (5) De integratie van vluchtelingen in het land waarin zij zijn gevestigd zou wellicht ook kunnen worden vergemakkelijkt indien de acties van niet-gouvernementele organisaties die streven naar sociale integratie, worden gesteund.
- Ongewijzigd
- (7) De maatregelen die door de Structuurfondsen worden gesteund, evenals de andere communautaire maatregelen op het gebied van onderwijs en beroepsopleiding, zijn op zich niet toereikend om deze integratie te bevorderen, en het is dienstig specifieke maatregelen te steunen om de vluchtelingen en ontheemden in staat te stellen ten volle de ingerichte programma's ten nutte te maken. Willen deze volledig doelmatig zijn, dan moeten de desbetreffende niet-gouvernementele organisaties worden betrokken bij het opzetten van deze programma's.
- Ongewijzigd
- (11) Overeenkomstig het verzoek van de Europese Raad in zijn bijeenkomst te Tampere op 15 en 16 oktober 1999 dient er voor de tenuitvoerlegging van noodmaatregelen in verband met het bieden van tijdelijke bescherming in geval van een massale vluchtelingen- of ontheemdentoevloed een financiële reserve te worden aangelegd.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- (12) Het is billijk de middelen te verdelen naar evenredigheid van de last die elk van de lidstaten te dragen heeft als gevolg van de inspanningen die deze zich getroost om vluchtelingen en ontheemden op te vangen
- (13) De steun die het Europees Vluchtelingenfonds verstrekt, zal doeltreffender en gericht zijn indien de medefinanciering van de subsidiabele acties wordt gebaseerd op een verzoek dat door de respectieve lidstaten op grond van de situatie waarin zij verkeren en op grond van de geconstateerde behoeften wordt ingediend.
- (14) Teneinde de medefinancieringsprocedures te versnellen en te vereenvoudigen dienen de verantwoordelijkheden van de Commissie te worden onderscheiden van die van de lidstaten; daartoe dient erin te worden voorzien dat de Commissie, na behandeling van de verzoeken van de lidstaten, de medefinancieringsbesluiten vaststelt en dat de lidstaten voor het beheer van de acties zorg dragen.
- (15) De gedecentraliseerde tenuitvoerlegging van de acties door de lidstaten moet gepaard gaan met waarborgen ten aanzien van de voorschriften betreffende en de kwaliteit van de tenuitvoerlegging, ten aanzien van de resultaten en de evaluatie daarvan en ten aanzien van het goede financiële beheer en de controle daarop.
- (16) Een van de waarborgen voor een doeltreffend optreden van het Europees Vluchtelingenfonds is gelegen in een doelmatige follow-up; het is nodig de voorwaarden vast te stellen waaronder deze follow-up gebeurt.
- (17) Onverminderd de bevoegdheden van de Commissie op het gebied van financiële controle, dient op dat gebied een samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie op dit gebied tot stand te worden gebracht.
- (18) Het is nodig de verantwoordelijkheid van de lidstaten ten aanzien van de vervolging en bestraffing van onregelmatigheden en inbreuken, en die van de Commissie in geval van tekortschieten van de lidstaten vast te stellen.
- (19) De doelmatigheid en het effect van de door het Europees Vluchtelingenfonds gesteunde acties hangen tevens af van de evaluatie die ervan wordt gemaakt, en bijgevolg dienen de verantwoordelijkheden van de lidstaten en van de Commissie ter zake, evenals de procedures die de betrouwbaarheid van de evaluatie waarborgen, te worden vastgesteld.
- (20) De acties dienen te worden geëvalueerd met het oog op een tussentijdse herziening ervan en op de beoordeling van het effect ervan en het evaluatieproces dient in de follow-up van de acties te worden geïntegreerd.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (12) Het is billijk bij de toewijzing van middelen rekening te houden met de relatieve inspanningen die elk van de lidstaten zich getroost om vluchtelingen en ontheemden op te vangen en te steunen.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (21) Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie⁽¹⁾ verleende uitvoeringsbevoegdheden dienen de voor de uitvoering van de onderhavige beschikking nodige maatregelen volgens de in artikel 3 van genoemd besluit bedoelde raadplegingsprocedure te worden vastgesteld.
- (22) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel die in artikel 5 van het Verdrag besloten liggen, kan de doelstelling van de overwogen maatregelen, namelijk uitdrukking geven aan de saamhorigheid tussen de lidstaten door te streven naar een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten om vluchtelingen en ontheemden op te vangen en de door de lidstaten gedragen gevolgen van deze opvang, onvoldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, hetgeen wegens de omvang of de uitwerking van de actie beter op Gemeenschapsniveau kan geschieden. Deze beschikking blijft beperkt tot het minimum dat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken en reikt niet verder dan hetgeen daartoe nodig is,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

DOELSTELLINGEN EN TAKEN

*Artikel 1***Instelling en doelstelling van het Europees Vluchtelingenfonds**

1. Er wordt een Europees Vluchtelingenfonds ingesteld, hierna „het Fonds” genoemd, dat bestemd is de door de lidstaten geleverde inspanningen om vluchtelingen en ontheemden op te vangen en om de gevolgen van deze opvang te dragen te steunen en aan te moedigen.
2. Het Fonds wordt ingesteld voor het tijdvak van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2004.

*Artikel 2***Doelgroepen**

Voor de doeleinden van deze beschikking bestaan de doelgroepen uit onderstaande categorieën:

1. „vluchtelingen” waaronder wordt verstaan, de onderdanen van een derde land of de staatlozen die de in het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 bedoelde status bezitten en die in die hoedanigheid voor verblijf in een van de lidstaten zijn toegelaten, alsmede, in voorkomend geval, zij die om toelating tot die status verzoeken;
1. „vluchtelingen” waaronder wordt verstaan, een ieder die de in het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 bedoelde status bezit en die in die hoedanigheid voor verblijf in een van de lidstaten is toegelaten, alsmede, in voorkomend geval, zij die om toelating tot die status verzoeken;

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

2. „ontheemden” waaronder wordt verstaan, de onderdanen van een derde land of de staatlozen die in een lidstaat onder een regeling inzake tijdelijke bescherming vallen, en, in voorkomend geval, zij die verzoeken om van deze bescherming te mogen genieten.

Ongewijzigd

*Artikel 3***Taken**

1. Ter verwezenlijking van de in artikel 1 beschreven doelstelling steunt het Fonds de acties van de lidstaten betreffende:

a) de voorwaarden voor opvang van vluchtelingen en ontheemden;

b) de integratie van vluchtelingen en ontheemden;

c) in voorkomend geval, de vrijwillige terugkeer van deze personen; in dit verband wordt onder „vrijwillige terugkeer” verstaan, iedere terugkeer naar het land van oorsprong die niet onder dwang geschiedt, ook indien ten aanzien van de betrokkene een besluit wordt genomen waarbij de verblijfsvergunning die hem of haar was verleend toen betrokkene tot een van de in artikel 2 bedoelde doelgroepen behoorde, wordt ingetrokken.

2. Wat de opvang van vluchtelingen en ontheemden en de procedures betreft, kunnen de acties betrekking hebben op infrastructuren of op diensten om huisvesting, materiële steun, sociale bijstand of om bijstand bij administratieve stappen te verstrekken.

3. Wat de integratie betreft van degenen die de status van vluchteling bezitten of onder een regeling van tijdelijke bescherming vallen evenals die van hun gezinnen in de samenleving van de lidstaat van vestiging, kan het om acties gaan op gebieden zoals huisvesting, middelen van bestaan en medische verzorging of om acties om de betrokkenen in staat te stellen zich aan de samenleving van de lidstaat aan te passen, respectievelijk om dezen autonoom te maken.

4. Wat vrijwillige terugkeer betreft van vluchtelingen en ontheemden, met inbegrip van hen aan wie deze kwalificatie niet langer wordt toegekend of is geweigerd, of van hen die van hun verzoek hebben afgezien, voor zover zij niet een nieuwe nationaliteit hebben verkregen noch het grondgebied van de lidstaat hebben verlaten, kunnen de acties betrekking hebben op de voorlichting en op de adviesdiensten met betrekking tot de programma's voor vrijwillige terugkeer en met betrekking tot de situatie in de landen van oorsprong en/of acties op het gebied van algemeen vormende of beroepsopleiding en acties inzake steun bij de wederinschakeling.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 4***Communautaire acties**

Het Fonds kan op initiatief van de Commissie, naast acties die door de lidstaten ten uitvoer worden gelegd, en binnen de limiet van 10 % van haar jaarlijkse toewijzing, acties financieren die innoverend of van communautair belang zijn, met inbegrip van studies, proefprojecten, uitwisselingen van ervaring en de bevordering van de samenwerking op gemeenschapsniveau, alsmede de evaluatie van de tenuitvoerlegging van de maatregelen en de technische bijstand.

Het Fonds kan op initiatief van de Commissie, naast acties die door de lidstaten ten uitvoer worden gelegd, en binnen de limiet van 10 % van haar jaarlijkse toewijzing, acties financieren die innoverend of van communautair belang zijn, met inbegrip van studies, voorlichting van de publieke opinie, proefprojecten, uitwisselingen van ervaring en de bevordering van de samenwerking op gemeenschapsniveau, alsmede de evaluatie van de tenuitvoerlegging van de maatregelen en de technische bijstand.

Deze acties kunnen door het Fonds tot 100 % worden gefinancierd.

Ongewijzigd

Voorts kunnen acties gefinancierd worden inzake voorlichting van de publieke opinie over de verplichtingen van de lidstaten jegens personen die internationale bescherming zoeken en hun verplichtingen in het kader van het asielbeleid van de Europese Unie, met inbegrip van voorlichting van de publieke opinie in aanvulling op andere acties.

*Artikel 5***Noodmaatregelen**

1. Het Fonds kan eveneens, naast de in artikel 3 bedoelde acties en ter aanvulling daarop, ingeval van een plotselinge en massale toevloed van vluchtelingen of van ontheemden ten behoeve van een of meer lidstaten noodmaatregelen financieren.

2. Ingeval van de in lid 1 genoemde situatie omvatten de subsidiabele noodmaatregelen de volgende soorten actie:

- a) opvang en huisvesting;
- b) verschaffing van middelen van bestaan, met inbegrip van voedsel en kleding;
- c) medische, psychologische of andere bijstand;
- d) personeels- en administratiekosten waartoe de opvang van de betrokkenen en de uitvoering van de maatregelen hebben geleid.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

HOOFDSTUK II
MODALITEITEN

Artikel 6

Tenuitvoerleggingsmodaliteiten

De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de acties die van steun van het Fonds genieten.

Elke lidstaat benoemt daartoe een verantwoordelijke autoriteit, die de enige gesprekspartner van de Commissie zal zijn. Deze autoriteit moet een overheidsdienst zijn, welke echter de verantwoordelijkheden voor de tenuitvoerlegging aan een andere overheidsdienst of aan een niet-gouvernementele organisatie mag delegeren.

Artikel 7

Verzoeken om medefinanciering

1. De lidstaten doen de Commissie volgens het in artikel 10 aangegeven tijdschema een verzoek toekomen om medefinanciering van acties als bedoeld in artikel 3, in welk verzoek het volgende wordt opgenomen:

- a) de behoeften die de tenuitvoerlegging rechtvaardigen van acties welke voor steun van het Fonds in aanmerking kunnen komen;
- b) de uit hoofde van en gedurende de looptijd van deze beschikking voorgenomen acties;
- c) de door de lidstaat en, in voorkomend geval, door de betrokken organisatie(s) geboden financiering;
- d) de door de lidstaat getroffen regeling om:
  - i) voor de selectie van de acties en de doorzichtigheid van het proces te zorgen,
  - ii) voor het beheer, de follow-up, de controle en de evaluatie van de acties te zorgen,
  - iii) de coördinatie van de acties en de uitwisselingen tussen de met de uitvoering van de maatregelen in het veld belaste actoren te bevorderen,
  - iv) voor de zichtbaarheid van de communautaire financiering te zorgen

Het verzoek bevat voor elk van deze rubrieken voldoende nadere gegevens om de Commissie in staat te stellen met volledige kennis van zaken een beoordeling te geven.

2. Over het in lid 1 bedoelde verzoek wordt met de Commissie overleg gepleegd.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 8***Selectiecriteria**

De individuele selectie en het financiële en administratieve beheer van de door het Fonds gesteunde acties vallen uitsluitend onder de bevoegdheid van de lidstaten, met inachtneming van het gemeenschappelijk beleid en de subsidiabiliteitscriteria.

Na een oproep tot het doen van voorstellen worden met het oog op financiering uit het Fonds de acties door (nationale, regionale of lokale, centrale of gedecentraliseerde) overheidsdiensten, door onderwijs- of onderzoekinstellingen, opleidingsorganisaties, sociale partners, overheidsorganisaties, internationale organisaties of niet-gouvernementele organisaties, hetzij individueel, hetzij in partnerschap ingediend.

De verantwoordelijke autoriteit selecteert de maatregelen, waarbij deze met de volgende criteria rekening houdt:

- a) de situatie en de behoeften in de lidstaat;
- b) de kosten- en batenverhouding van de uitgaven en de rentabiliteit van de projecten, gelet op het aantal met de actie gemoeide personen;
- c) het innoverend karakter van de maatregelen en de mogelijkheid de resultaten te gebruiken om de samenwerking tussen de lidstaten te versterken of om andere lidstaten de lering die zij daaruit hebben getrokken, toe te passen;
- d) de ervaring, de deskundigheid, de betrouwbaarheid en de financiële bijdrage van de verzoekende organisatie en van enige partnerorganisatie;
- e) de complementariteit tussen de acties en andere, uit de begroting van de Europese Gemeenschap of in het kader van nationale programma's gefinancierde acties.

De verantwoordelijke autoriteit ziet erop toe

dat de acties worden gebaseerd op de beginselen van partnerschap tussen alle betrokken partijen, met name van de begunstigen, wat de opzet en de tenuitvoerlegging betreft en

De individuele selectie en het financiële en administratieve beheer van de door het Fonds gesteunde acties vallen onder de primaire bevoegdheid van de lidstaten, met inachtneming van het gemeenschappelijk beleid en de subsidiabiliteitscriteria.

Na een openbare oproep tot het doen van voorstellen worden met het oog op financiering uit het Fonds de acties door (nationale, regionale of lokale, centrale of gedecentraliseerde) overheidsdiensten, door onderwijs- of onderzoekinstellingen, opleidingsorganisaties, sociale partners, overheidsorganisaties, internationale organisaties of niet-gouvernementele organisaties, hetzij individueel, hetzij in partnerschap ingediend.

Ongewijzigd

De verantwoordelijke autoriteit ziet erop toe:

— dat de acties worden gebaseerd op de beginselen van partnerschap tussen alle betrokken partijen, met name van de begunstigen, wat de opzet en de tenuitvoerlegging betreft;

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

een multidimensionele aanpak bevorderen, die gecoördineerde activiteiten op alle dienstige gebieden omvat, bij welke aanpak rekening wordt gehouden met de complexe situatie van de begunstigden in de samenleving van ontvangst

*Artikel 9***Verdeling van de middelen**

De beschikbare middelen worden naar evenredigheid als volgt onder de lidstaten verdeeld:

- a) voor 65 % van de middelen: naar het gemiddelde aantal in de loop van de drie voorgaande jaren geregistreerde personen die hebben verzocht om onder een vorm van internationale bescherming te worden toegelaten,
- b) voor 35% van de middelen: naar het aantal personen dat in de loop van de drie voorgaande jaren de vluchtelingenstatus heeft verkregen of dat onder een stelsel van tijdelijke bescherming is gebracht.

De referentiecijfers zijn de recentste cijfers van het Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen.

*Artikel 10***Tijdschema**

De acties worden tenuitvoergelegd in het tijdvak van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2004.

De Commissie verschaft de lidstaten jaarlijks uiterlijk op 1 juli een raming van de bedragen die hen voor het volgende jaar worden toegekend, binnen de limiet van de kredieten die in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure algemeen worden toegekend.

De lidstaten dienen het in artikel 7 bedoelde verzoek om medefinanciering binnen twee maanden na de vankrachtwording van deze beschikking bij de Commissie in.

GEWIJZIGD VOORSTEL

— dat zij een multidimensionele aanpak bevorderen, die gecoördineerde activiteiten op alle dienstige gebieden omvat, bij welke aanpak rekening wordt gehouden met de complexe situatie van de begunstigden in de samenleving van ontvangst;

— dat de continuïteit van de programma's en de acties indien nodig over meerdere jaren kan worden verzekerd.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

De Commissie en de lidstaat stellen in onderling overleg binnen drie maanden na de indiening van het verzoek om medefinanciering de definitieve lijst van de geselecteerde acties vast.

De Commissie en de lidstaat kunnen jaarlijks op basis van het in artikel 18 voorgeschreven jaarverslag voorstellen doen tot wijziging van de lijst of van de aard van de acties.

In ieder geval gaan de Commissie en de lidstaat uiterlijk op 1 juni 2002 tot een herziening van de lijst of van de aard van de acties over, zulks op basis van de in artikel 18 voorgeschreven tussentijdse evaluatie, en stellen zij in onderling overleg de nodige wijzigingen vast.

HOOFDSTUK III

FINANCIËLE BEPALINGEN*Artikel 11***Financieringsstructuur**

De financiële steun van het Fonds bedraagt niet meer dan 50 % van de totale kosten van elke maatregel.

Dit percentage kan in de lidstaten die onder het Cohesiefonds vallen, tot 75 % worden verhoogd.

*Artikel 12***Subsidiabiliteit**

1. Uitgaven die daadwerkelijk zijn betaald vóór de datum waarop het verzoek om medefinanciering van de lidstaat door de Commissie is goedgekeurd, kunnen voor steun uit het Fonds niet in aanmerking worden genomen. Deze datum is de begindatum voor de subsidiabiliteit van de uitgaven.

2. De Commissie stelt de regels inzake de subsidiabiliteit van de uitgaven vast volgens de in artikel 19, lid 2, bedoelde procedure.

*Artikel 13***Beschikking inzake medefinanciering uit het Fonds**

Na onderzoek van het verzoek om medefinanciering stelt de Commissie volgens de in artikel 19, lid 2, bedoelde procedure de beschikking tot medefinanciering uit het Fonds vast. In de beschikking wordt het bedrag vermeld dat de lidstaat wordt toegewezen.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 14***Betalingsverplichtingen**

De betalingsverplichtingen van de Gemeenschap worden aangegaan op basis van de door de Commissie vastgestelde medefinancieringsbeschikking.

*Artikel 15***Betalingen**

1. De Commissie betaalt de bedragen uit het Fonds aan de verantwoordelijke autoriteit uit overeenkomstig de aangeane betalingsverplichtingen.

2. Na goedkeuring van de beschikking van de Commissie inzake de deelname van het Fonds wordt ten belope van 50 % van het bedrag dat voor het desbetreffende jaar aan de lidstaat wordt toegekend een voorschot uitgekeerd.

Wanneer de lidstaat verklaart daadwerkelijk de helft van het eerste voorschot te hebben uitgegeven, wordt een tussentijdse betaling van ten hoogste 30 % gedaan.

Het saldo wordt uitbetaald binnen ten hoogste drie maanden na de goedkeuring van de door de lidstaat ingediende financiële rekeningen en na de goedkeuring van het jaarverslag over de uitvoering van de acties.

HOOFDSTUK IV

CONTROLE EN EVALUATIE*Artikel 16***Controle**

1. Onverminderd de verantwoordelijkheid van de Commissie voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen dragen in eerste instantie de lidstaten de verantwoordelijkheid voor de financiële controle van de acties. Te dien einde nemen zij met name de volgende maatregelen:

- a) zij gaan na of er beheers- en controlesystemen zijn opgezet en worden toegepast om voor een doeltreffend en regelmatig gebruik van Gemeenschapsgelden te zorgen;
- b) zij verstrekken de Commissie een beschrijving van deze systemen;
- c) zij vergewissen zich ervan dat de acties overeenkomstig de toepasselijke communautaire bepalingen worden beheerd en dat de hun ter beschikking gestelde middelen overeenkomstig de beginselen van goed financieel beheer worden gebruikt;

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- d) zij verklaren dat de uitgavenaangiften die bij de Commissie worden ingediend, juist zijn en zien erop toe dat deze afkomstig zijn van op controleerbare bewijsstukken gebaseerde boekhoudsystemen;
- e) zij doen het nodige om onregelmatigheden te voorkomen, om deze op te sporen en te herstellen; overeenkomstig de geldende wetgeving stellen zij de Commissie in kennis van onregelmatigheden en zij houden haar van het verloop van de administratieve en gerechtelijke procedures op de hoogte;
- f) zij werken samen met de Commissie om te garanderen dat de middelen van de Gemeenschap overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer worden gebruikt;
- g) zij vorderen de bedragen terug die als gevolg van geconstateerde onregelmatigheden verloren zijn gegaan, in voorkomend geval verhoogd met moratoire rente.

2. De Commissie vergewist zich in het kader van haar verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Gemeenschap van het bestaan en van het in de lidstaten goed functioneren van zodanige beheers- en controlesystemen dat de middelen van de Gemeenschap op regelmatige en doeltreffende wijze worden gebruikt.

Onverminderd de bevoegdheden van de Europese Rekenkamer en de controle die de lidstaten overeenkomstig hun nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen uitvoeren, mogen ambtenaren of andere personeelsleden van de Commissie op grond van de regelingen die in het kader van de in lid 1, punt f), bedoelde samenwerking met de lidstaten zijn overeengekomen, ter plaatse, met name door middel van steekproeven, de uit het Fonds gefinancierde maatregelen en de beheers- en controlesystemen controleren, welke controles ten minste één werkdag van tevoren worden aangekondigd. De Commissie licht de desbetreffende lidstaat daarover in, teneinde de nodige medewerking te verkrijgen. Ambtenaren of andere functionarissen van de betreffende lidstaat mogen aan deze controles deelnemen. De Commissie kan de betreffende lidstaat verzoeken een controle ter plaatse uit te voeren om de regelmatigheid van een of meer maatregelen na te gaan. Ambtenaren of andere personeelsleden van de Commissie mogen aan deze controles deelnemen.

3. Na de nodige verificaties te hebben verricht, schort de Commissie in de volgende gevallen de tussentijdse betalingen op:

- a) indien een lidstaat de acties niet ten uitvoer legt zoals in de medefinancieringsbeschikking is overeengekomen,
- b) indien een actie of een deel van een actie geen volledige of gedeeltelijke medefinanciering door het Fonds rechtvaardigt

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

In die gevallen verzoekt de Commissie onder vermelding van haar redenen de lidstaat zijn opmerkingen te maken en, in voorkomend geval, de eventuele correcties aan te brengen, een en ander binnen een bepaalde termijn.

4. Na het verstrijken van de door de Commissie gestelde termijn en indien geen overeenstemming is bereikt en de lidstaat de correcties niet heeft aangebracht, kan de Commissie, rekening houdend met de eventuele opmerkingen van de lidstaat, besluiten binnen een termijn van drie maanden:

- a) de in artikel 15, lid 2, bedoelde tussentijdse betaling te verlagen,
- b) tot de vereiste financiële correcties over te gaan door de deelname van het Fonds aan de betrokken maatregel geheel of gedeeltelijk in te trekken.

Indien geen besluit wordt genomen om overeenkomstig punt a) of punt b) op te treden, neemt de opschorting van de tussentijdse betalingen onverwijld een einde.

*Artikel 17***Financiële correcties**

1. Het behoort in de eerste plaats tot de taak van de lidstaten om onregelmatigheden te vervolgen en om handelend op te treden wanneer een belangrijke wijziging wordt vastgesteld die de aard of de voorwaarden van de tenuitvoerlegging of van de controle van een actie beïnvloedt, en om de nodige financiële correcties uit te voeren.

De lidstaten voeren de in verband met de individuele of structurele onregelmatigheid geboden financiële correcties uit. De correcties die de lidstaat uitvoert, bestaan uit een volledige of gedeeltelijke intrekking van de communautaire bijdrage. De aldus vrijgekomen communautaire middelen kunnen, met inachtneming van een volgens de in artikel 19, lid 2, bedoelde procedure vast te stellen nadere regeling, door de lidstaat opnieuw worden aangewend voor acties die onder hetzelfde actiegebied vallen als bedoeld in artikel 3.

2. Indien de Commissie, na de nodige verificaties te hebben verricht, concludeert: dat een lidstaat de verplichtingen die uit hoofde van lid 1 van het onderhavige artikel op hem rusten, niet is nagekomen, is het bepaalde in artikel 16, leden 3 en 4, van toepassing.

3. Ieder onverschuldigd betaald bedrag moet aan de Commissie worden terugbetaald, verhoogd met moratoire rente.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 18***Follow-up en evaluatie**

1. In elke lidstaat neemt de verantwoordelijke autoriteit de nodige maatregelen om voor de follow-up en de evaluatie van de acties zorg te dragen.

Daartoe worden in de overeenkomsten die deze autoriteit met de organisaties die met de uitvoering van de acties belast zijn, sluit, bepalingen opgenomen betreffende de verplichting om ten minste eenmaal per jaar gedetailleerd verslag uit te brengen over de stand van de uitvoering van de actie en over de verwezenlijking van de voor deze actie gestelde doelen.

2. De verantwoordelijke autoriteit doet de Commissie jaarlijks, overeenkomstig de regels die de Commissie volgens de in artikel 19, lid 2, bedoelde procedure heeft vastgesteld, financiële rekeningen toekomen en brengt haar een gedetailleerd verslag uit over de tenuitvoerlegging van de acties.

Voorts laat de verantwoordelijke instantie:

- a) met het oog op de in artikel 10 voorgeschreven herziening, een onafhankelijke tussentijdse evaluatie van de uitvoering van de acties verrichten,
- b) na de voltooiing van het programma een onafhankelijke evaluatie van de uitvoering en het effect van de tenuitvoergelegde acties verrichten.

Daartoe kan een bedrag van ten hoogste 1 % van het aan de lidstaat toegewezen bedrag worden gereserveerd.

Het evaluatieverslag wordt bij het eindverslag gevoegd.

3. De Commissie dient bij het Europees Parlement en bij de Raad uiterlijk op 31 december 2002 een tussentijds, en uiterlijk op 1 juni 2005 een eindverslag in.

HOOFDSTUK V

COMITÉ*Artikel 19***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 7, lid 3, van dat besluit van toepassing.

3. Het Comité kan elk door zijn voorzitter of door een vertegenwoordiger van een lidstaat voorgelegd vraagstuk dat onder deze beschikking valt, behandelen.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

HOOFDSTUK VI

**BIJZONDERE BEPALINGEN BETREFFENDE DE NOODMAAT-
REGELEN***Artikel 20***Bijzondere bepalingen betreffende de noodmaatregelen**

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 6 tot en met 19 zijn de bepalingen in de leden 2 tot en met 5 van toepassing.
2. De financiële steun uit het Fonds is tot de duur van zes maanden beperkt en mag niet meer dan 80 % van de kosten van elke maatregel bedragen.
3. De lidstaat, respectievelijk de lidstaten die door de in artikel 5, lid 1, bedoelde massale toevloed wordt/worden getroffen, legt, respectievelijk leggen de Commissie een behoeftestaat voor en een plan voor tenuitvoerlegging van noodmaatregelen, dat een beschrijving van de voorgenomen acties en van de met de uitvoering ervan belaste lichamen behelst.
4. De Commissie, rekening houdend met de in artikel 8 genoemde criteria, onderzoekt en selecteert de door de lidstaat, respectievelijk de lidstaten ingediende projecten.
5. De beschikbare middelen worden in voorkomend geval als volgt onder de lidstaten verdeeld:
  - a) voor 80 % van de middelen: naar evenredigheid van het aantal personen dat in elke betrokken lidstaat in het kader van de in artikel 5, lid 1, bedoelde massale toevloed, is binnengekomen,
  - b) voor 20 % van de middelen: op basis van de kwaliteit van de ingediende projecten.

HOOFDSTUK VII

OVERGANGSBEPALINGEN*Artikel 21***Overgangsbepalingen**

In verband met de tenuitvoerlegging van deze beschikking gedurende het eerste jaar deelt de Commissie de lidstaten de geraamde bedragen mede welke hen uiterlijk twee weken na de vankrachtwording van deze beschikking worden toegewezen. Indien het Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen nog niet over alle vereiste statistische gegevens als bedoeld in artikel 9, beschikt, worden de door de lidstaten verstrekte cijfers in aanmerking genomen; in dat geval stelt de Commissie volgens de in artikel 19, lid 2, bedoelde procedure de regels vast betreffende de interpretatie van de door de lidstaten verstrekte statistische gegevens.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

In afwijking van artikel 12 mogen voor het begrotingsjaar 2000 tussen 1 januari 2000 en de datum van goedkeuring van het verzoek om medefinanciering werkelijk betaalde uitgaven voor steun uit het Fonds in aanmerking worden genomen.

HOOFDSTUK VIII

SLOTBEPALINGEN

*Artikel 22***Toepassingsbepalingen**

1. De Commissie is met de toepassing van deze beschikking belast.
2. In voorkomend geval stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 19, lid 2, bedoelde procedure elke andere voor de toepassing van deze beschikking nodige bepaling vast.

*Artikel 23***Herzieningsclausule**

Op voorstel van de Commissie beziet de Raad uiterlijk op 31 december 2004 deze beschikking opnieuw.

*Artikel 24***Adressaten**

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de veterinairerechtelijke voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren

(2001/C 29 E/08)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 529 def. — 2000/0221(COD)

(Door de Commissie ingediend op 19 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 37 en 152, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De veterinairerechtelijke voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren tussen de lidstaten en uit derde landen moeten worden geharmoniseerd en dit doel kan alleen met op communautair niveau vastgestelde maatregelen worden bereikt.
- (2) Deze verordening heeft betrekking op het verkeer in dieren die onder bijlage I bij het Verdrag vallen. Sommige van de bepalingen van deze verordening, met name die betreffende rabiës beogen de bescherming van de volksgezondheid terwijl andere alleen de gezondheid van dieren betreffen. Derhalve dienen de artikelen 37 en 152, lid 4, onder b), van het Verdrag als rechtsgrondslag te worden genomen.
- (3) Wat rabiës betreft, is de situatie op het gehele grondgebied van de Gemeenschap de laatste tien jaar opvallend verbeterd, doordat in de gebieden waar zich bij de vossenpopulatie de rabiësepidemie voordeed die sinds de jaren zestig het noordoosten van Europa heeft geteisterd, programma's van orale vaccinatie bij vossen zijn toegepast.
- (4) Deze verbetering heeft het Verenigd Koninkrijk en Zweden ertoe gebracht, de decennia lang toegepaste quarantaine van zes maanden op te geven en te vervangen door een minder strenge regeling die een vergelijkbaar veiligheidsniveau biedt.
- (5) Rabiës bij als gezelschapsdier gehouden carnivoren komt nu op het grondgebied van de Gemeenschap vooral voor bij dieren van oorsprong uit derde landen waar rabiës van het stedelijke type nog steeds endemisch is.
- (6) De veterinairerechtelijke voorschriften die tot nog toe door de lidstaten algemeen werden toegepast voor het binnenbrengen van als gezelschapsdier gehouden carnivoren uit derde landen, moeten dus worden aangescherpt.
- (7) Op de voorschriften inzake de controles bij het binnenbrengen op het grondgebied van de Gemeenschap dienen echter uitzonderingen te worden gemaakt voor het niet-commerciële verkeer uit derde landen of gebieden die uit gezondheidsoogpunt tot hetzelfde geografische geheel als de Gemeenschap behoren.
- (8) Met de in deze verordening vervatte maatregelen wordt gestreefd naar een voldoende bescherming tegen de betrokken gezondheidsrisico's. Zij vormen geen ongerechtvaardigde belemmering van het onder de verordening vallende verkeer daar zij gegrond zijn op de conclusies van hierover geraadpleegde groepen deskundigen, en met name op het verslag van het wetenschappelijk veterinaire comité van 16 september 1997.
- (9) Er moet ook een juridische regeling met veterinairerechtelijke voorschriften worden vastgesteld voor het niet-commerciële verkeer van diersoorten die niet vatbaar zijn voor rabiës of epidemiologisch ten aanzien van rabiës zonder betekenis zijn.
- (10) De onderhavige verordening dient van toepassing te zijn zonder afbreuk te doen aan de bepalingen die op grond van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1476/1999 van de Commissie⁽²⁾ zijn vastgesteld.
- (11) Daar de nodige maatregelen ter uitvoering van deze verordening maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾, dienen deze maatregelen volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van genoemd besluit te worden vastgesteld.

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bij deze verordening worden de veterinairerechtelijke voorschriften vastgesteld waaraan het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren moet voldoen, alsmede de regels betreffende de controle daarop.

⁽¹⁾ PB L 161 van 3.3.1997, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 171 van 7.7.1999, blz. 5.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

Artikel 2

Deze verordening is onverminderd artikel 4, tweede alinea, van toepassing op het verkeer tussen lidstaten of uit derde landen van dieren van de in bijlage I bedoelde soorten die door hun eigenaar of door een natuurlijke persoon die er tijdens het vervoer voor verantwoordelijk is worden begeleid, en die niet voor verkoop of voor een eigendomsoverdracht bestemd zijn.

Zij is van toepassing zonder afbreuk te doen aan de bepalingen die op grond van Verordening (EG) nr. 338/97 zijn vastgesteld.

Artikel 3

De dieren van de in bijlage I, deel A, vermelde soorten worden geacht te zijn geïdentificeerd indien zij:

- a) een duidelijk leesbare tatoeage dragen,
- b) een elektronisch identificatiesysteem (transponder) dragen.

Wanneer, in het onder b) bedoelde geval, de transponder niet aan ISO-norm 11784 of aan bijlage A van ISO-norm 11785 voldoet, moet de voor het dier verantwoordelijke persoon bij elke controle de voor het lezen van de transponder vereiste middelen verstrekken.

Artikel 4

Het verkeer van dieren van de in bijlage I, deel B, genoemde soorten tussen lidstaten of uit de in bijlage II, deel B, genoemde derde landen of gebieden is aan geen veterinairerechtelijke voorschriften onderworpen.

De voorschriften voor het verkeer tussen lidstaten van gezelschapsdieren van de niet in bijlage I genoemde soorten, worden volgens de in artikel 16, lid 3, bedoelde procedure vastgesteld.

De voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van dieren van de in bijlage I, deel B, genoemde soorten van herkomst uit niet in bijlage II, deel B, genoemde derde landen alsmede het model voor het begeleidend certificaat worden volgens de in artikel 16, lid 3, bedoelde procedure vastgesteld.

Artikel 5

Dieren van de in bijlage I, deel A, genoemde soorten die tussen lidstaten worden vervoerd of uit een in bijlage II, deel B, genoemde derde landen afkomstig zijn, moeten aan de in bijlage III, onder A, vermelde voorschriften voldoen.

Wanneer de lidstaat van bestemming voorkomt op de lijst in bijlage II, deel A, kunnen de in bijlage III, deel B, vastgestelde aanvullende voorwaarden worden opgelegd.

In afwijking van het bepaalde in de tweede alinea, kunnen de op de lijst in bijlage II, deel A, vermelde lidstaten van bestemming vrijstelling van elke voorwaarde met betrekking tot rabiës verlenen voor niet-commerciële verkeer van dieren van herkomst uit een op dezelfde lijst voorkomende lidstaat of uit een derde land dat op de lijst in bijlage II, deel B, afdeling 1, voorkomt. Zij stellen de Commissie en de overige lidstaten daarvan in kennis.

Op verzoek van een lidstaat of op initiatief van de Commissie kan, wanneer dit gezien de situatie met betrekking tot rabiës in

een lidstaat of in een in bijlage II, deel B, genoemd derde land gerechtvaardigd is, volgens de in artikel 16, lid 3, bedoelde procedure een besluit worden genomen opdat de dieren van de in bijlage I, deel A, genoemde soorten uit die lidstaat of dat derde land aan de in artikel 6 vastgestelde voorwaarden voldoen.

Artikel 6

Dieren van de in bijlage I, deel A, vermelde soorten uit derde landen die niet in bijlage II, deel B, voorkomen, moeten aan de in bijlage III, deel C, vastgestelde voorwaarden voldoen.

Wanneer zij echter rechtstreeks op het grondgebied van een op de lijst van bijlage II, deel A, voorkomende lidstaat worden binnengebracht, kunnen zij in quarantaine worden geplaatst volgens voorschriften die door de betrokken lidstaat, die de Commissie daarvan in kennis stelt worden vastgesteld.

Artikel 7

Wanneer ten aanzien van rabiës de voorschriften die gelden onder deze verordening vallend verkeer een titrering van antilichamen voorschrijven, moet die test door een overeenkomstig Besluit 2000/258/EG van de Raad ⁽¹⁾ erkend laboratorium worden uitgevoerd.

Artikel 8

De lidstaten kunnen in verband met een bijzondere situatie ten aanzien van een ziekte met betrekking waartoe in deze verordening geen bepaling is vastgesteld, tot drie maanden na de inwerkingtreding van deze verordening bij de Commissie een verzoek indienen om aanvullende waarborgen ten aanzien van op hun grondgebied binnengebrachte gezelschapsdieren.

Dit verzoek gaat vergezeld van een verslag over de situatie met betrekking tot de betrokken ziekte waarin wordt aangetoond dat aanvullende waarborgen ter voorkoming dat die ziekte wordt binnengebracht noodzakelijk zijn.

De in deze verordening bedoelde aanvullende waarborgen worden na advies van het wetenschappelijk veterinaire comité volgens de procedure van artikel 16, lid 2, vastgesteld.

De op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze verordening geldende nationale regels kunnen worden gehandhaafd in afwachting van de vaststelling van de in dit artikel bedoelde aanvullende waarborgen.

Op verzoek van een lidstaat of op initiatief van de Commissie kan, wanneer dit gezien op een bijzondere situatie gerechtvaardigd is, volgens de procedure van artikel 16, lid 2, een besluit worden genomen tot vaststelling van maatregelen ter voorkoming van de aan de genoemde situatie verbonden risico's.

Artikel 9

Voor het niet-commerciële verkeer van dieren van de in bijlage I, deel A, genoemde soorten kunnen volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde procedure andere eisen worden vastgesteld dan die bij deze verordening zijn vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 79 van 30.3.2000, blz. 40.

De modellen voor het certificaat dat de dieren van de in bijlage I, deel A, genoemde soorten bij verkeer in de zin van deze verordening moeten vergezellen, worden door de Commissie volgens de procedure van artikel 16, lid 2, vastgesteld.

Artikel 10

1. Om rekening te houden met de ontwikkelingen, op het grondgebied van de Gemeenschap, van de situatie met betrekking tot de ziekten en met name rabiës bij de in deze verordening bedoelde soorten, kunnen de bijlagen bij deze verordening volgens de procedure van artikel 16, lid 3, worden gewijzigd.

2. Wanneer in bijlage II, deel B, een derde land wordt opgenomen, moet rekening gehouden worden met:

- a) de structuur en de organisatie van zijn veterinaire diensten,
- b) zijn status ten aanzien van rabiës,
- c) de wetgeving inzake de invoer van carnivoren,
- d) de geldende voorschriften betreffende het op de markt brengen van vaccins tegen rabiës (lijst van toegestane vaccins).

Artikel 11

De lidstaten treffen de nodige maatregelen opdat gezelschapsdieren uit andere derde landen dan die welke in bijlage II, deel B, Afdeling 1, zijn vermeld bij het binnenbrengen op het grondgebied van de Gemeenschap door de bevoegde autoriteit van de plaats van binnenkomst op het grondgebied van de Gemeenschap worden gecontroleerd.

De lidstaten wijzen de met deze controles belaste autoriteit aan. Zij stellen de Commissie hiervan onverwijld in kennis.

Artikel 12

Elke lidstaat stelt een lijst van de in artikel 11 bedoelde plaatsen van binnenkomst op, en deelt deze de andere lidstaten en de Commissie mee.

De plaatsen van binnenkomst moeten van geschikte ruimten zijn voorzien om er de in deze verordening bedoelde dieren zo nodig, met name wanneer zij niet op het grondgebied van de Gemeenschap mogen worden binnengebracht, in onder te brengen totdat zij worden teruggezonden of totdat een ander administratief besluit wordt genomen.

Artikel 13

Bij elk verkeer moet de voor het dier verantwoordelijke persoon de met de controle belaste autoriteiten een veterinair certificaat kunnen overleggen waaruit blijkt dat het dier aan de voor het betrokken verkeer geldende voorwaarden voldoet.

Wanneer uit die controles blijkt dat het dier niet aan de in deze verordening vastgestelde voorschriften voldoet, besluit de bevoegde autoriteit:

- a) hetzij de terugzending van het dier;
- b) hetzij de plaatsing in quarantaine, gedurende de tijd die nodig is om aan de veterinaire voorschriften te voldoen;
- c) hetzij, in laatste instantie, het afmaken van het dier, wanneer de terugzending of de plaatsing in quarantaine niet kan worden overwogen.

Artikel 14

De eventuele uitvoeringsbepalingen die nodig zijn ter bescherming van de volksgezondheid worden volgens de in artikel 16, lid 3, bedoelde procedure vastgesteld.

De andere nodige uitvoeringsbepalingen worden volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

Artikel 15

De eventuele overgangsbepalingen die nodig zijn ter bescherming van de volksgezondheid worden volgens de in artikel 16, lid 3, bedoelde procedure vastgesteld.

De andere nodige overgangsbepalingen worden volgens de in artikel 16, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

Artikel 16

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 1 van Besluit 68/361/EEG van de Raad ⁽¹⁾ ingestelde Permanent Veterinair Comité.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van artikel 7 van dat besluit van toepassing.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.

4. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op één maand vastgesteld.

Artikel 17

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is met ingang van 1 januari 2002 van toepassing.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 255 van 18.10.1968, blz. 23.

---

*BIJLAGE I***Diersoorten**

DEEL A

Hond

Kat

DEEL B

Spinachtigen en insecten, vissen, amfibieën, reptielen, vogels: alle soorten

Zoogdieren: fret, konijn, cavia, hamster

---

*BIJLAGE II***Lijst van landen en gebieden**

DEEL A

Zweden

Ierland

Verenigd Koninkrijk

DEEL B

Afdeling 1

Andorra

IJsland

Liechtenstein

Monaco

Noorwegen

San Marino

Zwitserland

Vaticaanstad

Eiland Man, Kanaaleilanden

Afdeling 2

BIJLAGE III

Veterinaire voorwaarden

DEEL A

De dieren gaan vergezeld van een certificaat dat door een door de bevoegde autoriteit aangewezen dierenarts is afgegeven, en waarin wordt verklaard dat een vaccin tegen rabiës is toegediend:

- aan een overeenkomstig artikel 3 geïdentificeerd dier,
- sinds meer dan een maand en minder dan een jaar in het geval van een eerste vaccinatie, die bij een dier van meer dan drie maanden moet zijn verricht,
- sinds minder dan een jaar in het geval van een herhalingsvaccinatie,
- met een aan de internationale normen (W.H.O.) beantwoordend geïnactiveerd vaccin.

DEEL B

Behalve het attest betreffende de vaccinatie tegen rabiës overeenkomstig het bepaalde in deel A, gaan de dieren ook van een certificaat vergezeld waarin wordt verklaard dat:

- een titer van neutraliserende antilichamen van ten minste 0,5 UI/ml is vastgesteld bij een monster dat
  - minstens zes maanden vóór de verplaatsing en
  - meer dan dertig dagen na de daaraan voorafgaande vaccinatie is genomen.

Het monster voor de titrering van antilichamen moet zijn genomen en de daaraan voorafgaande vaccinatie verricht door een door de bevoegde autoriteit van een lidstaat of van een in bijlage II, deel B vermelde derde land aangewezen dierenarts.

DEEL C

De dieren gaan vergezeld van een certificaat dat door een door de bevoegde autoriteit aangewezen dierenarts is afgegeven en waarin wordt verklaard dat:

- a) overeenkomstig de voorschriften van deel A een vaccin tegen rabiës is toegediend;
- b) een titer van neutraliserende antilichamen van ten minste 0,5 UI/ml is vastgesteld bij een monster dat door een erkende dierenarts:
  - minstens zes maanden vóór de verplaatsing en
  - meer dan dertig dagen na de daaraan voorafgaande vaccinatie is genomen.

Voorstel voor een beschikking van de Raad tot wijziging van Beschikking 90/424/EEG betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied

(2001/C 29 E/09)

COM(2000) 542 def. — 2000/0234(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 19 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en inzonderheid op artikel 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Verordening (EG) nr. 1258/1999 van de Raad van 17 mei 1999 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid ⁽¹⁾ is bepaald dat, ter verwezenlijking van de in artikel 33, lid 1, van het Verdrag bepaalde doelstellingen, de specifieke veterinaire maatregelen als bedoeld in Beschikking 90/424/EEG van de Raad ⁽²⁾ met ingang van 1 januari 2000 worden gefinancierd door de afdeling Garantie van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL).

(2) Het is dienstig te bepalen welke regels zullen worden gevolgd voor het beheer van de betrokken uitgaven door de Gemeenschap.

(3) Gezien de aard van deze uitgaven is het wenselijk dat de Commissie deze uitgaven rechtstreeks beheert.

(4) Beschikking 90/424/EEG moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

In Beschikking 90/424/EEG wordt het volgende artikel 40 bis ingevoegd:

„Artikel 40 bis

De op grond van deze beschikking te financieren uitgaven worden rechtstreeks beheerd overeenkomstig artikel 98, tweede alinea, van het Financieel Reglement van 21 december 1977 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ PB L 356 van 31.12.1977, blz. 1.”

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 103.

⁽²⁾ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 19. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1258/99.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende verzekeringsbemiddeling

(2001/C 29 E/10)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 511 def. — 2000/0213(COD)

(Door de Commissie ingediend op 20 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 47, lid 2, en 55,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen vervullen bij de distributie van verzekerings- en herverzekeringproducten in de Gemeenschap een centrale rol.
- (2) Een eerste stap werd gezet met Richtlijn 77/92/EEG van de Raad ⁽¹⁾ ter bevordering van de uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor verzekeringsagenten en assurantiemakelaars.
- (3) Richtlijn 77/92/EEG zou van toepassing blijven, totdat de voorschriften betreffende de coördinatie van de nationale regelingen voor de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van verzekeringsagenten en assurantiemakelaars in werking zouden treden.
- (4) Aanbeveling 92/48/EEG van de Commissie van 18 december 1991 inzake verzekeringstussenpersonen ⁽²⁾ werd door de lidstaten grotendeels ten uitvoer gelegd en heeft ertoe bijgedragen de nationale bepalingen betreffende de vereisten inzake beroepsbekwaamheid en de registratie van verzekeringstussenpersonen nader tot elkaar te brengen.
- (5) Er bestaan echter nog belangrijke verschillen tussen de nationale bepalingen welke leiden tot belemmeringen voor de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen in de interne markt. Het is derhalve wenselijk Richtlijn 77/92/EEG en Aanbeveling 92/48/EEG door een nieuwe richtlijn te vervangen.
- (6) Verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen dienen ook gebruik te kunnen maken van de bij het Verdrag vastgestelde rechten op het gebied van vrije vestiging en vrije dienstverrichting.
- (7) Het feit dat verzekeringstussenpersonen niet in staat zijn in de gehele Gemeenschap vrij werkzaam te zijn, belemmert de goede werking van de interne verzekeringsmarkt.
- (8) De coördinatie van de nationale bepalingen betreffende de vereisten inzake beroepsbekwaamheid en de registratie van personen die werkzaamheden op het gebied van de verzekeringsbemiddeling aanvangen en uitoefenen, kan derhalve zowel tot de voltooiing van de interne markt voor financiële diensten bijdragen als tot de verhoging van de bescherming van de verbruikers op dit gebied.
- (9) Verscheidene soorten personen of instellingen, zoals agenten, makelaars en bankverzekeraars, kunnen verzekeringsproducten distribueren. De gelijkheid van behandeling van deze personen en de bescherming van de verbruikers verlangt dat al deze personen en instellingen door deze richtlijn worden bestreken.
- (10) Deze richtlijn dient van toepassing te zijn op personen wier normale werkzaamheden erin bestaan beroepshalve diensten op het gebied van verzekeringsbemiddeling aan derden te verstrekken. Zij dient derhalve niet van toepassing te zijn op personen met een andere beroepswerkzaamheid, zoals belastingconsulenten of accountants, die in de loop van die andere beroepswerkzaamheid incidenteel advies over verzekeringsdekking verstrekken.
- (11) De lidstaten dienen de mogelijkheid te hebben deze richtlijn niet toe te passen op personen die verzekeringsbemiddeling als nevenwerkzaamheid uitoefenen. In het belang van de bescherming van de verbruikers dient deze mogelijkheid echter strikt te worden beperkt.
- (12) Verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen moeten door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar zij hun hoofdkantoor hebben worden ingeschreven, mits zij voldoen aan strenge beroepsvereisten inzake bekwaamheid, betrouwbaarheid, dekking tegen beroepsaansprakelijkheid en financiële draagkracht.
- (13) Dankzij een dergelijke inschrijving moeten verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen uit hoofde van de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverrichting in andere lidstaten werkzaam kunnen zijn, op voorwaarde dat tussen de bevoegde autoriteiten de vereiste kennisgevingprocedure is gevolgd.

⁽¹⁾ PB L 26 van 31.1.1977, blz. 14. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽²⁾ PB L 19 van 28.1.1992, blz. 32.

- (14) Passende sancties zijn vereist tegen personen die de werkzaamheid van verzekerings- of herverzekeringbemiddeling uitoefenen zonder te zijn ingeschreven, verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gebruik maken van de diensten van niet ingeschreven tussenpersonen, of tussenpersonen die niet aan de ingevolge deze richtlijn vastgestelde nationale voorschriften voldoen.
- (15) De samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen de bevoegde autoriteiten zijn ter bescherming van de verbruikers en ter verzekering van een gezond verzekerings- en herverzekeringbedrijf in de interne markt van wezenlijk belang.
- (16) Het is voor de verbruiker van wezenlijk belang te weten of hij met een tussenpersoon te maken heeft die over de producten van een groot aantal verzekeringsondernemingen advies verstrekt, dan wel over door een bepaald aantal verzekeringsondernemingen aangeboden producten.
- (17) Wanneer de tussenpersoon verklaart over producten van een groot aantal verzekeringsondernemingen advies te verstrekken, dient hij een onpartijdige en voldoende brede analyse van de op de markt verkrijgbare producten uit te voeren. Bovendien dienen alle tussenpersonen de redenen toe te lichten die aan hun advies ten grondslag liggen.
- (18) Het is minder noodzakelijk te verlangen dat dergelijke inlichtingen worden verstrekt wanneer de verbruiker een onderneming is die de herverzekering of de verzekering van commerciële en industriële risico's wenst.
- (19) Er is behoefte aan adequate en doeltreffende klachten- en beroepsprocedures in de lidstaten om geschillen tussen verzekeringstussenpersonen en verbruikers te beslechten, zo mogelijk met gebruikmaking van bestaande procedures.
- (20) Onverminderd het recht van de verbruikers een gerechtelijke procedure in te leiden, dienen de lidstaten openbare of particuliere instanties voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen aan te moedigen bij de beslechting van grensoverschrijdende geschillen samen te werken. Door een dergelijke samenwerking zou het met name voor verbruikers mogelijk worden buitengerechtelijke instanties in hun eigen lidstaat klachten over in andere lidstaten gevestigde verzekeringstussenpersonen voor te leggen,

HEBBER DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. In deze richtlijn zijn bepalingen opgenomen inzake de toegang tot en de uitoefening van werkzaamheden inzake de verzekeringsbemiddeling en de herverzekeringbemiddeling.

2. De lidstaten behoeven deze richtlijn niet toe te passen op personen die verzekeringsovereenkomsten aanbieden welke aan alle volgende voorwaarden voldoen:

- de overeenkomsten vereisen geen algemene of bijzondere kennis van verzekeringen;
- de overeenkomsten zijn geen levensverzekeringsovereenkomsten;
- de verzekering dekt geen aansprakelijkheidsrisico's;
- de tussenpersoon heeft een andere hoofdberoepsactiviteit dan verzekeringsbemiddeling;
- de verzekering is ondergeschikt aan de levering van een product of de verrichting van een dienst, met name wanneer een dergelijke verzekering hetzij het risico van defect, verlies of beschadiging van door die personen geleverde producten dekt hetzij een schadevergoeding omvat voor goederen in verband met een bij die personen geboekte reis;
- het bedrag van de premie is niet hoger dan 1 000 euro en de looptijd van de verzekeringsovereenkomst bedraagt minder dan één jaar.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- „verzekeringsonderneming”: een onderneming waaraan de overheid overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 73/239/EEG van de Raad⁽¹⁾ of artikel 6 van Richtlijn 79/267/EEG van de Raad⁽²⁾ een vergunning heeft verleend;
- „herverzekeringsonderneming”: een herverzekeringsonderneming in de zin van artikel 1, onder c), van Richtlijn 98/78/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽³⁾;
- „verzekeringsbemiddeling”: de werkzaamheden die bestaan in het aanbieden van en het verstrekken van inlichtingen over verzekeringsovereenkomsten, het voorstellen, voorbereiden of sluiten van deze overeenkomsten of het verlenen van medewerking bij het beheer en de uitvoering van deze overeenkomsten, met name in het geval van een schadevordering;
- „herverzekeringbemiddeling”: de werkzaamheden die bestaan in het aanbieden van en het verstrekken van inlichtingen over herverzekeringsovereenkomsten, het voorstellen, voorbereiden of sluiten van deze overeenkomsten of het verlenen van medewerking bij het beheer en de uitvoering van deze overeenkomsten, met name in het geval van een schadevordering;

⁽¹⁾ PB L 228 van 16.8.1973, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 63 van 13.3.1979, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 330 van 5.12.1998, blz. 1.

5. „verzekeringstussenpersoon”: iedere persoon die, tegen vergoeding, toegang tot de werkzaamheden van verzekeringsbemiddeling en daarmee samenhangende adviesdiensten heeft of die deze werkzaamheden uitoefent, met uitzondering van een verzekeringsonderneming of een medewerker van een verzekeringsonderneming die onder verantwoordelijkheid van die verzekeringsonderneming werkzaam is;
6. „herverzekeringstussenpersoon”: iedere persoon die, tegen vergoeding, toegang tot de werkzaamheden van herverzekeringbemiddeling en daarmee samenhangende adviesdiensten heeft of die deze werkzaamheden uitoefent, met uitzondering van een herverzekeringonderneming of een medewerker van een herverzekeringonderneming die onder verantwoordelijkheid van die herverzekeringonderneming werkzaam is;
7. „grote risico's”: risico's in de zin van artikel 5, onder d), van Richtlijn 73/239/EEG;
8. „lidstaat van herkomst”:
  - a) indien de tussenpersoon een natuurlijke persoon is, de lidstaat waar hij zijn woonplaats heeft en zijn bedrijf uitoefent;
  - b) indien de tussenpersoon een rechtspersoon is, de lidstaat waar zijn statutaire zetel is gevestigd of, indien deze rechtspersoon volgens zijn nationale recht geen statutaire zetel heeft, de lidstaat waar zijn hoofdkantoor is gevestigd;
9. „bevoegde autoriteiten”: de autoriteiten die de lidstaten overeenkomstig artikel 6 aanwijzen;
10. „duurzame drager”: elk hulpmiddel dat de klant in staat stelt tot hem persoonlijk gerichte informatie op zodanige wijze op te slaan dat hij deze gedurende een voor het doel van de informatie toereikende periode kan raadplegen en waarmee de opgeslagen informatie ongewijzigd kan worden gereproduceerd.

HOOFDSTUK II

INSCHRIJVINGSVEREISTEN

Artikel 3

Inschrijving

1. Verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen worden door de in artikel 6, lid 2, omschreven bevoegde instantie in hun lidstaat van herkomst in een register of in registers ingeschreven.
2. Onverminderd artikel 4, lid 1, derde alinea, zorgen de lidstaten ervoor dat de inschrijving van verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen slechts mogelijk is indien aan de in artikel 4 genoemde vereisten inzake beroepsbekwaamheid is voldaan.

3. Ingeschreven verzekeringstussenpersonen en herverzekeringstussenpersonen hebben het recht van toegang tot en van uitoefening van de werkzaamheid van verzekeringsbemiddeling in de Gemeenschap, zowel door middel van vrije vestiging als door middel van het vrij verrichten van diensten.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat het publiek gemakkelijk toegang tot het of de in lid 1 bedoelde register of registers heeft.

5. De verzekeringsondernemingen mogen alleen gebruik maken van de verzekerings- en herverzekeringbemiddelingsdiensten van ingeschreven verzekeringstussenpersonen en herverzekeringstussenpersonen en van de in artikel 1, lid 2, bedoelde personen.

Artikel 4

Vereisten inzake beroepsbekwaamheid

1. Verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen dienen over voldoende algemene, handels- en vakkennis en beroepsbekwaamheid te beschikken.

De lidstaten behoeven het in de eerste alinea vastgestelde vereiste niet toe te passen op alle personen die hetzij in een onderneming, hetzij voor een natuurlijke persoon die de werkzaamheid van verzekerings- of herverzekeringbemiddeling uitoefent, werkzaam zijn. De lidstaten zorgen ervoor dat de leiding van deze ondernemingen of natuurlijke personen, alsmede alle medewerkers die zich rechtstreeks met verzekerings- of herverzekeringbemiddeling bezighouden, over dergelijke kennis en bekwaamheid beschikken.

De lidstaten behoeven het in de eerste alinea vastgestelde vereiste niet toe te passen op natuurlijke personen die toegang hebben tot de werkzaamheden van verzekeringsbemiddeling en deze werkzaamheden uitoefenen, doch wier hoofdberoepswerkzaamheid een andere is dan verzekeringsbemiddeling en wier inkomen niet overwegend van verzekeringsbemiddeling afhangt. Deze personen mogen uitsluitend als bemiddelaar optreden indien een verzekeringstussenpersoon die aan het vereiste van de eerste alinea voldoet, of een verzekeringsonderneming de volledige verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden van deze personen op zich neemt en deze tussenpersoon of onderneming hem een adequate en ter zake doende basisopleiding verstrekt.

2. Verzekeringstussenpersonen en herverzekeringstussenpersonen dienen betrouwbaar te zijn. Zij moeten met name een blanco strafblad of enig ander nationaal equivalent hebben met betrekking tot het verzekerings- en herverzekeringbedrijf en zij mogen niet voorheen failliet zijn verklaard, tenzij rehabilitatie overeenkomstig het nationaal recht heeft plaatsgevonden.

De lidstaten behoeven het in de eerste alinea vastgestelde vereiste niet toe te passen op alle personen die hetzij in een onderneming, hetzij voor een natuurlijke persoon die de werkzaamheid van verzekerings- of herverzekeringbemiddeling uitoefent, werkzaam zijn. Zij zorgen ervoor dat de leiding van deze ondernemingen of natuurlijke personen aan dit vereiste voldoet. Zij zorgen ervoor dat alle personeel dat zich rechtstreeks met verzekerings- of herverzekeringbemiddeling bezighouden, aan dit vereiste voldoet.

3. De verzekeringstussenpersonen en herverzekeringstussenpersonen dienen in het bezit te zijn van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een andere vergelijkbare waarborg tegen aansprakelijkheid als gevolg van beroepsnalatigheid, voor een bedrag van tenminste 1 000 000 EUR per schadevordering, tenzij een dergelijke verzekering of vergelijkbare waarborg reeds wordt verschaft door een verzekeringsonderneming, een herverzekeringstussenpersoon of een andere onderneming namens welke de verzekeringstussenpersoon of herverzekeringstussenpersoon optreedt of bevoegd is op te treden.

4. De lidstaten treffen alle nodige maatregelen ter bescherming van de klanten tegen het onvermogen van de verzekeringstussenpersoon of herverzekeringstussenpersoon de premie aan de verzekeringsonderneming of herverzekeringstussenpersoon over te dragen of het bedrag van de schadevordering aan de verzekerde uit te keren.

Deze maatregelen kunnen een van de volgende vormen hebben:

- a) bepalingen inhoudende dat door de klant aan de tussenpersoon betaalde bedragen worden geacht aan de onderneming te zijn betaald, terwijl door de onderneming aan de tussenpersoon betaalde bedragen totdat de klant deze bedragen werkelijk ontvangt worden geacht niet aan de klant te zijn betaald;
- b) een bepaling volgens welke verzekeringstussenpersonen en herverzekeringstussenpersonen over een financiële draagkracht moeten beschikken die permanent 8 % van het jaarlijks netto inkomen van de tussenpersonen belooft, met een minimum van 15 000 EUR;
- c) een bepaling volgens welke het geld van klanten via strikt gescheiden klantenrekeningen wordt overgemaakt en van deze rekeningen in geval van faillissement geen andere schuldeisers worden uitbetaald;
- d) een bepaling volgens welke een garantiefonds moet worden opgericht.

5. Voor de uitoefening van de werkzaamheden van verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen is het noodzakelijk dat permanent aan de in dit artikel vastgestelde beroepsvereisten wordt voldaan.

6. De lidstaten zien er met name op toe dat aan de in de leden 3 en 4 vastgestelde vereisten wordt voldaan.

7. De lidstaten mogen de bovengenoemde vereisten aanscherpen of andere vereisten toevoegen voor de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen die op hun grondgebied zijn geregistreerd.

Artikel 5

Kennisgeving van vestiging en dienstverrichting in andere lidstaten

1. Elke verzekeringstussenpersoon of herverzekeringstussenpersoon die voornemens is zijn bedrijf uit hoofde van het vrij

verrichten van diensten voor het eerst in een of meer lidstaten uit te oefenen, is gehouden de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan vooraf in kennis te stellen. Deze bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst doen, binnen een maand na deze kennisgeving, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat of de lidstaten op het grondgebied waarvan de verzekerings- of herverzekeringstussenpersoon voornemens is uit hoofde van het vrij verrichten van diensten zijn bedrijf uit te oefenen, van dit voornemen van deze verzekerings- of herverzekeringstussenpersoon en van het feit dat deze persoon naar behoren is ingeschreven, mededeling.

2. De verzekerings- of herverzekeringstussenpersoon kan zijn bedrijf één maand na de datum waarop hij door de lidstaat van oorsprong is ingelicht omtrent de in lid 1 bedoelde mededeling, aanvragen.

3. De autoriteiten van de lidstaat waarin de tussenpersoon uit hoofde van het vrij verrichten van diensten of van de vrijheid van vestiging zijn werkzaamheden wenst uit te oefenen, delen binnen één maand na ontvangst van de in lid 1 bedoelde mededeling, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst in voorkomend geval de bijzondere voorwaarden mee, waaronder het bedrijf in het algemeen belang op hun grondgebied moet worden uitgeoefend.

Artikel 6

Bevoegde autoriteiten

1. De lidstaten wijzen de bevoegde autoriteiten aan, die gemachtigd zijn zorg te dragen voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijn. Zij stellen de Commissie van deze aanwijzing in kennis, met vermelding van een eventuele taakverdeling.

2. De in lid 1 bedoelde autoriteiten zijn openbare autoriteiten bij wet erkende instellingen of door overheidsinstanties bij een nationale wettelijke regeling daartoe uitdrukkelijk gemachtigde instellingen.

3. De betrokken autoriteiten dienen alle voor de vervulling van hun taken nodige bevoegdheden te bezitten.

Artikel 7

Sancties

1. Onverminderd artikel 1, lid 2, stellen de lidstaten passende sancties vast voor het geval dat een persoon de werkzaamheid van verzekerings- of herverzekeringstussenpersonen uitoefent zonder in een van de lidstaten te zijn ingeschreven.

2. Onverminderd artikel 1, lid 2, stellen de lidstaten passende sancties vast tegen verzekerings- of herverzekeringstussenpersonen die gebruik maken van verzekerings- of herverzekeringstussenpersoonendiensten van niet in een van de lidstaten ingeschreven personen.

3. De lidstaten stellen passende sancties vast voor het geval dat een verzekerings- of herverzekeringstussenpersoon niet aan de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen voldoet.

4. De bevoegde autoriteiten werken samen en wisselen gegevens uit over:

- a) verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen tegen wie een in lid 3 bedoelde sanctie is getroffen;
- b) nalatigheid, wangedrag of gebrekkig advies waarvoor verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen aansprakelijk werden geacht;
- c) tegen verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen ingestelde beroepsprocedures.

5. Al degenen die gehouden zijn gegevens in verband met de leden 1 tot en met 4 van dit artikel te ontvangen of te verspreiden, zijn aan het beroepsgeheim gebonden op dezelfde wijze als in artikel 16 van Richtlijn 92/49/EEG van de Raad ⁽¹⁾ en artikel 15 van Richtlijn 92/96/EEG van de Raad ⁽²⁾ is bepaald.

Artikel 8

De lidstaten zorgen voor de instelling van een faciliteit die verbruikers en andere belanghebbenden de mogelijkheid biedt klachten over verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen in te dienen.

Artikel 9

Buitengerechtelijke geschillenbeslechting

1. De lidstaten moedigen de invoering van passende en doeltreffende klachten- en beroepsprocedures voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen tussen verzekeringstussenpersonen en verbruikers aan, waarbij in voorkomend geval van bestaande instanties gebruik wordt gemaakt.

2. De lidstaten moedigen deze instanties aan bij de beslechting van grensoverschrijdende geschillen samen te werken.

HOOFDSTUK III

INFORMATIEVEREISTEN VOOR TUSSENPERSONEN

Artikel 10

Door de verzekeringstussenpersoon te verstrekken inlichtingen

1. Voorafgaande aan de sluiting van een overeenkomst dient de verzekeringstussenpersoon de verbruiker tenminste de volgende inlichtingen te verstrekken:

- a) zijn identiteit en adres;

⁽¹⁾ PB L 228 van 11.8.1992, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 360 van 9.12.1992, blz. 1.

b) of hij advies verstrekt over door een groot aantal verzekeringsondernemingen geboden verzekeringsdekking, of niet. In het laatste geval deelt de verzekeringstussenpersoon de klant het aantal en de identiteit van de verzekeringsondernemingen mee waarmee hij voor elke risicocategorie zaken kan doen en doet;

c) of hij een rechtstreekse of niet-rechtstreekse deelneming van meer dan 10 % van de stemrechten en van het kapitaal van een verzekeringsonderneming of herverzekeringsonderneming bezit, dan wel of een verzekeringsonderneming, herverzekeringsonderneming of moedermaatschappij van een verzekeringsonderneming of herverzekeringsonderneming een rechtstreekse of indirecte deelneming van meer dan 10 % van de stemrechten en van het kapitaal van de verzekeringstussenpersoon bezit;

d) of hij een contractuele verplichting heeft met een of meer verzekeringsondernemingen de respectieve zaken te doen, evenals de namen van deze ondernemingen;

e) wie voor nalatigheid, wangedrag of gebrekkig advies van de tussenpersoon met betrekking tot de verzekeringsbemiddeling aansprakelijk moet worden geacht;

f) de in artikel 8, bedoelde faciliteit die verbruikers en belanghebbenden de mogelijkheid biedt klachten over verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen in te dienen en, in voorkomend geval, over de in artikel 9 bedoelde buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures;

g) het register waarin hij is opgenomen en de middelen om na te gaan of hij is ingeschreven.

2. Wanneer de verzekeringstussenpersoon verklaart dat hij verzekeringsadvies verstrekt over door een groot aantal verzekeringsondernemingen geboden verzekeringsdekking zoals bedoeld in lid 1, onder b), dient hij tenminste advies te verlenen op grond van een onpartijdige analyse van de op de markt verkrijgbare verzekeringsovereenkomsten, waardoor hij in staat is een verzekeringsovereenkomst aan te bevelen die aan de behoeften van de klant voldoet.

3. Voorafgaande aan de sluiting van een overeenkomst dient de verzekeringstussenpersoon tenminste de verlangens en behoeften van de klant vast te leggen en een toelichting te geven op de elementen waarop zijn advies is gebaseerd.

4. De in de leden 1, 2 en 3 bedoelde inlichtingen behoeven niet te worden gegeven wanneer de verzekeringstussenpersoon bemiddelt bij de verzekering van grote risico's noch in het geval van herverzekeringstussenpersonen.

Artikel 11

Voorwaarden inzake inlichtingen

1. Alle inlichtingen die de klanten op grond van artikel 10 moeten worden meegedeeld, dienen te worden verstrekt:

- a) op papier of een andere duurzame drager die voor de klant verkrijgbaar en toegankelijk is;

b) op duidelijke, nauwkeurige en voor de klant begrijpelijke wijze;

c) in een officiële taal van de lidstaat van de verbintenis, of een andere taal die door de overeenkomstsluitende partijen is afgesproken.

2. In afwijking van het bepaalde in lid 1, onder a), mogen de in artikel 10 bedoelde inlichtingen slechts mondeling worden meegedeeld indien onmiddellijke dekking noodzakelijk is of door de klant wordt verlangd.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 12

Intrekking

Richtlijn 77/92/EEG wordt ingetrokken.

Artikel 13

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2003 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt ernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 14

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 15

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van de „EGKS in liquidatie”

(2001/C 29 E/11)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 520 def.

(Door de Commissie ingediend op 20 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gezien het Besluit [. . . /EGKS] van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van [...], betreffende de financiële gevolgen van het aflopen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, en met name artikel 3, lid 2, van dit besluit,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Ter uitvoering van Besluit [. . . /EGKS] moet de Commissie het vermogen van de „EGKS in liquidatie” en, na afronding van de liquidatie, de „Activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal” beheren.
- (2) Bij het beheer van de activa moet worden gestreefd naar het hoogst mogelijke rendement onder optimale zekerheidsvoorwaarden.
- (3) Het na de liquidatie overblijvende kapitaal van de „Activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal” moet in zijn geheel behouden blijven.
- (4) Bij het beheer van het overgedragen vermogen moet de ervaring die bij de verrichting van de financiële handelin-

gen van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is opgedaan, in aanmerking worden genomen. De financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van het vermogen van de „EGKS in liquidatie” moeten derhalve op deze ervaring worden gegrondvest,

BESLUIT:

Artikel 1

De financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van het vermogen van de „EGKS in liquidatie” en, na afronding van de liquidatie, de „activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal”, hierna de „financiële richtsnoeren” genoemd, worden in de bijlage opgenomen.

Artikel 2

De financiële richtsnoeren worden zo nodig om de vijf jaar herzien of aangevuld, de eerste keer met ingang van 1 januari 2008. Daartoe evalueert de Commissie uiterlijk in het eerste halfjaar van het laatste jaar van iedere periode van vijf jaar de werking en de doeltreffendheid van de financiële richtsnoeren en stelt zij alle nuttig geachte wijzigingen voor.

Indien de Commissie zulks dienstig acht, kan zij vóór het einde van een periode van vijf jaar tot een dergelijke evaluatie overgaan en alle nuttig geachte wijzigingen voorstellen.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 24 juli 2002.

BIJLAGE

**FINANCIËLE RICHTSNOEREN VOOR DE BELEGGING VAN DE ACTIVA VAN DE „EGKS IN LIQUIDATIE”,
DIE DOOR DE LIDSTATEN WORDEN OVERGEDRAGEN AAN DE COMMISSIE****1. Inleiding**

De lidstaten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS), in het kader van de Raad bijeen, hebben de activa van de EGKS, die na het aflopen van het EGKS-Verdrag op 23 juli 2002 zal worden geliquideerd, aan de Europese Gemeenschap overgedragen. Zij hebben de Europese Gemeenschap belast met de taak deze activa te gebruiken om te voldoen aan alle wettelijke verplichtingen van de EGKS, en zijn overeengekomen dat deze activa moeten worden beheerd volgens hun instructies en op zodanige wijze dat deze taak kan worden voltooid en er voor fondsen wordt gezorgd waarmee de voortzetting van het onderzoek in de sectoren kolen en staal kan worden gefinancierd.

Bij het beheer van de activa dienen onderstaande financiële richtsnoeren te worden gevolgd zodat aan de verplichtingen kan worden voldaan. Een eventueel overschot moet voor de onderzoeksactiviteiten worden aangewend.

2. Gebruik van middelen

Alle activa van de „EGKS in liquidatie”, inclusief haar leningenportefeuille en haar beleggingen, moeten als volgt worden ingezet:

- ten eerste moeten deze activa voor zover nodig worden gebruikt om aan de resterende verplichtingen van de EGKS te voldoen, zowel wat haar nog lopende opgenomen leningen ⁽¹⁾ als wat haar verplichtingen uit eerdere operationele begrotingen betreft;
- ten tweede moeten de activa die niet benodigd zijn om aan de hierboven beschreven verplichtingen te voldoen, zo worden belegd dat zij inkomsten genereren waarmee het onderzoek in de kolen- en staalindustrie kan worden voortgezet.

3. Toewijzing van activa

Met inachtneming van punt 2 zal de Commissie de van de lidstaten ontvangen financiële activa over de volgende drie categorieën verdelen:

- i) reserves die nodig zijn om de crediteuren van de EGKS te garanderen dat alle aflossingen op haar nog lopende leningen en de rente daarop volledig en op tijd zullen worden betaald, zodat haar „AAA”-kredietnotering gehandhaafd blijft;
- ii) middelen om de betaling te waarborgen van alle bedragen waartoe de EGKS zich in haar operationele begroting wettelijk heeft verplicht vóór het aflopen van het EGKS-Verdrag;
- iii) middelen die niet meer nodig zijn voor bovengenoemde doeleinden (vanwege terugbetaling van leningen of rentebetalingen zonder een beroep te doen op de reserves, of vanwege het eventuele annuleren van budgettaire verplichtingen). Deze middelen zullen aan een langetermijnbeleggingscategorie worden toegewezen.

4. Beleggingscategorieën

De volgens deze opzet toegewezen activa moeten zo worden belegd dat de middelen indien nodig beschikbaar zijn, terwijl een zo hoog mogelijk rendement wordt verkregen en een hoge mate van zekerheid en stabiliteit op de lange termijn wordt gehandhaafd.

- a) Om deze doelstellingen te verwezenlijken zijn de volgende beleggingsinstrumenten toegestaan, doch alleen binnen onderstaande beleggingslimieten:
  - i) termijndeposito's bij erkende banken;
  - ii) kapitaalmarktinstrumenten met een looptijd van minder dan een jaar, uitgegeven door erkende banken of door andere categorieën erkende emittenten zoals in deze richtsnoeren uiteengezet;
  - iii) obligaties met vaste en met variabele rente met een looptijd van maximaal tien jaar, op voorwaarde dat deze zijn uitgegeven door een van de categorieën erkende emittenten;
  - iv) aandelen in collectieve beleggingsfondsen, op voorwaarde dat deze beleggingen beperkt blijven tot fondsen die aan een financiële index zijn gekoppeld, en dan alleen voor de in punt 3, onder iii), genoemde beleggingen.

⁽¹⁾ Tekorten door niet-afgeloste of niet-renderende verstrekte leningen worden met de activa van de EGKS opgevangen.

- b) De Commissie mag ook van de volgende operaties gebruik maken:
- i) repo- en omgekeerde repo-overeenkomsten, op voorwaarde dat de aan de transactie deelnemende partijen voor dergelijke transacties erkend zijn, en op voorwaarde dat
    - a) de bij deze overeenkomsten betrokken effecten niet vóór afloop van de overeenkomst mogen worden doorverkocht aan andere partijen dan de bij de overeenkomst betrokken tegenpartij, en
    - b) de Commissie bij het verstrijken van de looptijd van de overeenkomst effecten die zij heeft verkocht, kan blijven terugkopen.
  - ii) obligatieleningen, maar alleen volgens de voorwaarden en de procedures van erkende clearingstelsels als CLEARSTREAM (voorheen CEDEL) en EUROCLEAR, of van toonaangevende financiële instellingen die in obligatieleningen gespecialiseerd zijn.
- c) De volgende operaties zijn niet toegestaan:
- i) aankoop van edelmetalen of certificaten die edelmetalen vertegenwoordigen;
  - ii) aankoop van onroerend goed, behalve gebouwen die bij EU-instellingen in gebruik zijn;
  - iii) aankoop of verkoop van derivatencontracten.

5. Beleggingslimieten

- a) De Commissie is bij deze beleggingen aan de volgende limieten gebonden:
- obligaties die door lidstaten of EU-instellingen worden uitgegeven of gewaarborgd: 250 miljoen euro per lidstaat of instelling;
  - obligaties die door andere soevereine of supranationale leningnemers met minstens een kredietnotering „AA-” of een equivalent hiervan worden uitgegeven of gewaarborgd: 100 miljoen euro;
  - deposito's en/of monetaire instrumenten van een erkende bank: 5 % van de eigen middelen van de bank met een maximum van 100 miljoen euro;
  - obligaties van emittenten uit het bedrijfsleven met minstens een kredietnotering „AAA”: 50 miljoen euro;
  - obligaties van emittenten uit het bedrijfsleven met minstens een kredietnotering „AA-” of een equivalent hiervan: 25 miljoen euro;
  - aandelen in collectieve beleggingsfondsen met minstens een kredietnotering „AA-” of een equivalent hiervan: 25 miljoen per beleggingsfonds.
- b) In geen enkele obligatie-uitgifte mag, met inachtneming van de in a) aangegeven limieten, worden geparticipeerd voor meer dan 20 % van het totale bedrag van de uitgifte.
- c) Van het totale vermogen mag niet meer dan 20 % bij een en dezelfde emittent worden belegd.
- d) De bovengenoemde kredietnoteringen moeten afkomstig zijn van minstens een van de algemeen erkende grote internationale bureaus voor de toekenning van kredietnoteringen.

6. Overdracht naar de EU-begroting

Het nettoresultaat van de inkomsten wordt in de algemene begroting van de EU ingeschreven als geoordeelde baten, die door het fonds worden uitbetaald wanneer moet worden voldaan aan de verplichtingen die uit de begrotingspost voor onderzoeksprogramma's in de kolen- en staalsector voortvloeien.

7. Beleggingsprocedures

Bij haar beleggingen namens de „EGKS in liquidatie” zal de Commissie de op het moment van de ontbinding van de EGKS voor deze van kracht zijnde regels en procedures in acht nemen. Zij kan deze aanpassen indien dit wordt vereist door de beste marktpraktijken.

8. Boekhouding

Over het beheer van de middelen wordt verantwoording afgelegd in de jaarlijkse winst- en verliesrekening en de jaarbalans voor de „EGKS in liquidatie”, die op algemeen aanvaarde boekhoudregels, gelijksoortig aan die welke voor de EGKS gelden, moeten berusten. De rekeningen worden goedgekeurd door de Commissie en gecontroleerd door de Rekenkamer. De Commissie kan voor de jaarlijkse controle van haar boeken beroep doen op een extern bedrijf.

Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van de technische meerjarenrichtsnoeren betreffende het onderzoekprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal

(2001/C 29 E/12)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 521 def.

(Door de Commissie ingediend op 20 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gezien het besluit [...]/EGKS van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van ..., betreffende de financiële gevolgen van het aflopen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, en met name artikel 5, lid 3, van dat besluit,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De netto-opbrengsten uit de beleggingen van het vermogen van de „EGKS in liquidatie” worden toegewezen aan het „Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal”, dat bestemd is om onderzoekprojecten buiten het kaderprogramma in de sectoren kolen en staal te financieren.
- (2) Het „Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal” moet door de Commissie worden beheerd volgens soortgelijke uitgangspunten als die betreffende de bestaande EGKS-programma's voor technisch onderzoek op het gebied van kolen en staal en op basis van technische meerjarenrichtsnoeren die optimaal moeten aansluiten op deze EGKS-programma's, waarbij zorg gedragen wordt voor een sterke

concentratie van de onderzoekactiviteiten en erop toegezien wordt dat deze de onderzoekactiviteiten van het communautaire kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, aanvullen,

BESLUIT:

Artikel 1

De technische meerjarenrichtsnoeren betreffende het onderzoekprogramma van het „Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal”, hierna de „technische richtsnoeren” genoemd, worden in de bijlage opgenomen.

Artikel 2

De technische richtsnoeren worden zo nodig om de vijf jaar herzien of aangevuld, de eerste keer met ingang van 1 januari 2008. Daartoe evalueert de Commissie uiterlijk in het eerste halfjaar van het laatste jaar van iedere periode van vijf jaar de werking en de doeltreffendheid van de technische richtsnoeren en stelt zij alle nuttig geachte wijzigingen voor.

Indien de Commissie zulks nodig acht, kan zij vóór het einde van een periode van vijf jaar tot een dergelijke evaluatie overgaan en alle nuttig geachte wijzigingen voorstellen.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 24 juli 2002.

BIJLAGE

RICHTSNOEREN BETREFFENDE HET EUROPESE PROGRAMMA VOOR OTO OP HET GEBIED VAN KOLEN EN STAAL VOOR DE PERIODE 2002-2007**1. Inleiding**

De lidstaten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS), bijeen in de Raad, hebben de activa van de EGKS, die na het verstrijken van het EGKS-Verdrag op 23 juli 2002 wordt opgeheven, aan de Europese Gemeenschap overgedragen. Zij hebben de Europese Commissie belast met de taak deze activa te gebruiken om kwijting te verkrijgen van alle wettelijke verplichtingen van de EGKS, en zijn overeengekomen dat deze activa moeten worden beheerd volgens hun instructies en op zodanige wijze dat deze taak voltooid kan worden en er voor fondsen wordt gezorgd waarmee permanent onderzoek in sectoren die verband houden met de kolen- en staalindustrie kan worden gefinancierd.

2. Het programma**2.1. Doelstellingen**

In het verlengde van de programma's voor onderzoek en technische ontwikkeling (OTO) op het gebied van kolen en staal van de EGKS en in het kader van een duurzame ontwikkeling wordt een Europees programma voor OTO op het gebied van kolen en staal (hierna „het programma”) ingesteld. Doel van het programma is het ondersteunen van het concurrentievermogen van de kolen- en staalindustrie van de Gemeenschap. Het programma dient in overeenstemming te zijn met de wetenschappelijke, technologische en politieke doelstellingen van de Europese Unie, en de activiteiten aan te vullen die worden uitgevoerd in de lidstaten en binnen de bestaande communautaire programma's, zoals het kaderprogramma. Er wordt naar coördinatie, complementariteit en synergie tussen deze programma's gestreefd en de onderlinge uitwisseling van informatie wordt gestimuleerd tussen krachtens het programma gefinancierde projecten en gerelateerde projecten die krachtens het kaderprogramma worden gefinancierd.

2.2. Belangrijkste principes

Het programma beoogt een financiële bijdrage te verlenen aan onderzoek-, proef- en demonstratieprojecten door het bevorderen van samenwerking met en tussen ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten. Ook worden er begeleidende maatregelen alsmede ondersteunende en voorbereidende activiteiten uitgevoerd.

Het programma heeft betrekking op productieprocessen, productbehandeling en producteigenschappen (inclusief eigenschappen tijdens het gebruik), milieuverbeteringen en veiligheid op het werk in verband met de kolen- en staalindustrie.

De definities van „kolen” en „staal” worden gegeven in aanhangsel A; zij verwijzen naar de definities van het EGKS-Verdrag, die werden geactualiseerd om te voldoen aan de noodzaak het concurrentievermogen van de kolen- en staalindustrie van de Gemeenschap op peil te houden en werden uitgebreid met producten die het concurrentievermogen kunnen verbeteren. Deze definities kunnen worden gewijzigd wanneer verdere positieve effecten op het concurrentievermogen te verwachten zijn.

2.3. Toepassingsgebied

Deze richtsnoeren omvatten de structuur en het beheer van het programma, de wetenschappelijke en technische inhoud en prioriteiten ervan in aanvulling op andere bestaande programma's, en de wijze van deelname eraan.

Deze richtsnoeren hebben eveneens betrekking op de uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor het programma beschreven in § 4.1 en de wetenschappelijk-technische en sociaal-economische prioriteiten beschreven in aanhangsels B en C. Wijzigingen van de aanhangsels B en C dienen te gebeuren volgens de procedure beschreven in § 3.1.

2.4. Deelneming

Ondernemingen, onderzoekinstellingen of natuurlijke personen die gevestigd zijn op het grondgebied van een lidstaat van de EGKS op de datum dat dit Verdrag verstrijkt en van een nieuwe lidstaat van de EG onder de voorwaarden in artikel 8 van het besluit van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten in het kader van de Raad bijeen betreffende de financiële aspecten van het verstrijken van het EGKS-Verdrag kunnen aan het programma deelnemen en een financiële bijdrage aanvragen, mits beoogd wordt een OTO-activiteit uit te voeren of daaraan een substantiële bijdrage kan worden geleverd.

2.4.1. Deelneming van kandidaat-lidstaten van de EU

Ondernemingen, onderzoekinstellingen of natuurlijke personen uit kandidaat-lidstaten van de EU hebben het recht deel te nemen zonder een financiële bijdrage te ontvangen krachtens het programma. Deze voorwaarden zijn onderhevig aan wijziging in overeenstemming met de voorwaarden in de relevante Europaovereenkomsten en aanvullende protocollen, en in de besluiten van de respectieve Associatieraden.

2.4.2. Deelneming van derde landen

Ondernemingen, onderzoekinstellingen of natuurlijke personen uit derde landen hebben het recht deel te nemen aan een project op projectbasis en zonder een financiële bijdrage te ontvangen krachtens het programma, wanneer dit in het belang is van de Europese Gemeenschap.

2.5. Toegestane projecten, begeleidende maatregelen en andere activiteiten

Krachtens het programma kunnen onderzoek-, proef- en demonstratieprojecten, begeleidende maatregelen en ondersteunende en voorbereidende activiteiten worden gefinancierd.

Een onderzoekproject is bedoeld voor onderzoek of experimentele werkzaamheden om nieuwe kennis te verwerven en het bereiken van specifieke praktische doelstellingen, zoals het creëren van nieuwe producten, productieprocessen of diensten, te vergemakkelijken.

Bij een proefproject wordt een installatie of een significant deel van een installatie op een adequate schaal en met gebruikmaking van componenten van geschikte grootte gebouwd, in werking gesteld en ontwikkeld met het oog op het verifiëren van de bruikbaarheid van theoretische of laboratoriumresultaten en/of het vergroten van de betrouwbaarheid van de technische en economische gegevens die nodig zijn om verder te gaan naar de demonstratiefase, en in sommige gevallen naar de industriële en/of commerciële fase.

Bij een demonstratieproject wordt een installatie of een significant deel van een installatie op industriële schaal gebouwd en/of in werking gesteld, hetgeen het mogelijk dient te maken alle technische en economische gegevens bij elkaar te brengen die nodig zijn om met zo weinig mogelijk risico over te gaan tot industriële en/of commerciële exploitatie van de technologie.

Begeleidende maatregelen hebben betrekking op het bevorderen van het gebruik van verworven kennis, de clustering van projecten, de verspreiding van resultaten, het stimuleren van opleiding en mobiliteit van onderzoekers in verband met krachtens het programma gefinancierde projecten.

Ondersteunende en voorbereidende activiteiten zijn activiteiten nodig voor een gezond en effectief beheer van het programma, zoals de periodieke voortgangscontrole en evaluatie waarvan sprake in § 5, studies of het door middel van een netwerk verbinden van gerelateerde projecten die krachtens het programma en kaderprogramma worden gefinancierd.

3. **Beheer van het programma**

Het programma wordt beheerd door de Commissie. Er worden één groep deskundigen en twee adviesgroepen opgericht om de Commissie bij te staan:

- a) de in § 3.1 beschreven Groep Deskundigen Kolen en Staal;
- b) de in § 3.2 beschreven Adviesgroep Kolen en Adviesgroep Staal.

3.1. *De Groep Deskundigen Kolen en Staal*

De Commissie wordt bijgestaan door een groep deskundigen, de Groep Deskundigen Kolen en Staal, bestaande uit vertegenwoordigers van de administratie van de lidstaten en voorgezeten door de Commissie.

De Groep Deskundigen verleent de Commissie advies omtrent:

- a) de toewijzing van middelen;
- b) de taakomschrijving voor de voortgangscontrole en evaluatie van het programma waarvan sprake in § 5;
- c) elke aanpassing van de aanhangsels bij deze richtsnoeren;
- d) andere kwesties in verband met het programma.

De Commissie stelt alle informatie over het programma, de stand van zaken en het gemeten of geschatte effect van alle gefinancierde OTO-activiteiten ter beschikking van de Groep.

3.2. De Technische Adviesgroepen

De Adviesgroep Kolen (hierna „AG Kolen”) en de Adviesgroep Staal (hierna „AG Staal”) zijn van elkaar onafhankelijke technische adviesgroepen die zijn opgericht om de Commissie bij te staan. Wat kolengerelateerde respectievelijk staalgerelateerde OTO-aspecten betreft:

- a) adviseert elke AG omtrent de algemene uitwerking van het programma, inclusief het informatiepakket en het opstellen van de eerstvolgende richtsnoeren;
- b) draagt elke AG bij tot de zorg consistent te zijn en overlappings te vermijden met andere OTO-programma's op communautair en nationaal niveau;
- c) helpt elke AG bij het bepalen van de leidende beginselen betreffende de voortgangscontrole van OTO-projecten;
- d) adviseert elke AG omtrent de werkzaamheden betreffende specifieke projecten;
- e) adviseert elke AG omtrent het vaststellen van de prioriteiten van het programma;
- f) adviseert elke AG omtrent het samenstellen van een handboek voor de beoordeling en selectie van OTO-activiteiten;
- g) adviseert elke AG omtrent de beoordeling van voorstellen voor OTO-activiteiten;
- h) adviseert elke AG omtrent andere maatregelen wanneer dit door de Commissie wordt gevraagd.

Elke AG is samengesteld uit maximaal 30 leden die door de Commissie worden benoemd om voor de duur van deze richtsnoeren zitting te nemen op persoonlijke titel. Benoemingen kunnen worden ingetrokken. De Commissie neemt benoemingsvoorstellen in overweging die zij op één (of meer) van de volgende manieren heeft ontvangen: op voorstel van de lidstaten; op voorstel van de organisaties waarvan sprake in § 3.2.1 en § 3.2.2; in antwoord op een uitnodiging tot het indienen van aanvragen voor opname op een lijst van mogelijke leden.

De leden moeten actief zijn op het betrokken gebied en op de hoogte zijn van de industriële prioriteiten. In elke AG moet worden gezorgd voor evenwichtige en passende expertise en voor de breedst mogelijke geografische vertegenwoordiging. Er wordt gestreefd naar de aanwezigheid van ten minste één lid uit ieder betrokken land.

De vergaderingen van de AG's worden voorgezeten door de Commissie, die ook het secretariaat verzorgt. Zonodig kan de voorzitter de leden vragen te stemmen; elk lid heeft één stem. Door de voorzitter kunnen eventueel bijkomende deskundigen worden uitgenodigd op de vergaderingen.

Zonodig vergaderen de twee AG's gezamenlijk, bijvoorbeeld om advies te verstrekken over zaken die van belang zijn voor beide sectoren.

3.2.1. De Adviesgroep Kolen

Voor de periode waarop deze richtsnoeren betrekking hebben is de samenstelling van de AG Kolen als volgt.

Groep waartoe de leden behoren	Maximum
a) Kolenproducenten of gerelateerde onderzoekcentra	8
b) Organisaties die de kolenproducenten vertegenwoordigen op Europees niveau	2
c) Kolengebruikers of gerelateerde onderzoekcentra	8
d) Organisaties die de kolengebruikers vertegenwoordigen op Europees niveau	2
e) Organisaties die de werknemers vertegenwoordigen	2
f) Organisaties die de leveranciers van uitrusting vertegenwoordigen	2
	<u>2</u>
	24

De leden moeten een brede achtergrondkennis en individuele expertise op een of meer van de volgende gebieden hebben: kolenwinning en -gebruik, milieu- en sociale kwesties.

3.2.2. De Adviesgroep Staal

Voor de periode waarop deze richtsnoeren betrekking hebben is de samenstelling van de AG Staal als volgt.

Groep waartoe de leden behoren	Maximum
a) Staalsectoren/nationale federaties of gerelateerde onderzoekcentra	21
b) Organisaties die de producenten vertegenwoordigen op Europees niveau	2
c) Organisaties die de werknemers vertegenwoordigen	2
d) Organisaties die de sectoren verwerking of gebruikers van staal vertegenwoordigen	<u>5</u>
	30

De leden moeten een brede achtergrondkennis en individuele expertise op een of meer van de volgende gebieden hebben: grondstoffen; ijzerbereiding; staalbereiding; continugieten; warm- en/of koudwalsen; afwerking en/of oppervlaktebehandeling van staal; ontwikkeling van staalsoorten en/of -producten; staaltoepassingen en -eigenschappen; milieu- en sociale kwesties.

4. Uitvoering van het programma

4.1. Uitnodiging tot het indienen van voorstellen

Hierbij wordt één permanent open uitnodiging tot het indienen van voorstellen ingesteld (sluitingsdatum op 15 september van elk jaar vanaf 2002 tot 2007).

De Commissie stelt een informatiepakket samen en maakt dit publiek beschikbaar. Dit bevat voor indieners van voorstellen en belangstellenden informatie over de werking van het programma, wijze van deelname en wijze waarop voorstellen en projecten worden beheerd, aanvraagformulieren, regels voor de indiening van voorstellen, modelcontract(en), toegestane kosten, maximale financiële bijdrage en betalingsregeling.

Aanvragen moeten bij de Commissie worden ingediend overeenkomstig de regels in het informatiepakket, dat op verzoek bij de Commissie verkrijgbaar is.

De voorgestelde projecten moeten betrekking hebben op de productie en/of verwerking van kolen, ijzer en/of staal of op de eigenschappen, fabricage en/of toepassing van kolen- en/of staalproducten. De wetenschappelijke/technische en sociale/economische prioriteiten voor de periode waarop deze richtsnoeren betrekking hebben worden verstrekt in de aanhangsels B en C wat respectievelijk kolen en staal betreft.

4.2. Inhoud van de voorstellen

Elk voorstel moet een gedetailleerde beschrijving omvatten van het voorgestelde project en alle informatie bevatten betreffende de doelstellingen, het partnerschap (met gegevens over de rol van elke partner), de beheerstructuur, verwachte resultaten en vooruitzichten voor de toepassing ervan, en een schatting van de verwachte industriële, economische, sociale en milieubaten.

De voorgestelde totale kosten en de verdeling ervan moeten realistisch en effectief zijn, en er moet van het project een gunstige kosten-batenverhouding kunnen worden verwacht.

4.3. Beoordeling en selectie van voorstellen

De Commissie zorgt ervoor dat de voorstellen vertrouwelijk, eerlijk en rechtvaardig worden beoordeeld.

De Commissie stelt een handboek voor de beoordeling en selectie van activiteiten voor onderzoek en technologische ontwikkeling samen en publiceert dit (zoals aangegeven in § 3.2.f).

De beoordeling wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de Commissie en zal door haar worden gecoördineerd.

1. Na ontvangst, registratie en controle op de toelatingscriteria van de voorstellen beoordeelt de Commissie de voorstellen met de hulp van de onafhankelijke deskundigen en stelt zij een rangorde van de voorstellen op.

2. De Commissie stelt een lijst van de in aanmerking genomen voorstellen op.

3. De Commissie raadpleegt de betrokken Adviesgroep en de Groep Deskundigen, als beschreven in § 3.1.

4. De Commissie neemt een beslissing over de selectie van de projecten en over de toewijzing van middelen.

De Commissie richt technische groepen op om haar bij te staan in de voortgangscntrole van onderzoekprojecten en activiteiten.

4.4. *Contracten*

Met betrekking tot voorstellen die geselecteerd zijn als gespecificeerd in § 4.3 wordt een contract gesloten. Contracten worden, rekening houdend met de verschillende betrokken activiteiten, gebaseerd op het desbetreffende modelcontract dat door de Commissie is opgesteld.

In de contracten worden de financiële bijdrage krachtens het programma op basis van de toegestane kosten alsmede de regelingen betreffende kostenopgave, rekeningafsluiting en verificatie bepaald.

4.5. *Financiële bijdrage voor projecten*

Het programma is gebaseerd op OTO-contracten voor gezamenlijke rekening. De totale financiële bijdrage inclusief elke andere bijkomende openbare financiering dient in overeenstemming te zijn met de van toepassing zijnde regels betreffende staatssteun als bepaald in de desbetreffende steuncode.

De totale financiële bijdrage, uitgedrukt als een percentage van de in aanmerking komende kosten bepaald in § 4.6, bedraagt:

- a) voor onderzoekprojecten: maximaal 60 %
- b) voor proef- en demonstratieprojecten: maximaal 40 %
- c) voor begeleidende maatregelen, ondersteunende en voorbereidende activiteiten: maximaal 100 %

4.6. *In aanmerking komende kosten*

In aanmerking komen alleen de werkelijke kosten die zijn gemaakt voor de krachtens het contract uitgevoerde werkzaamheden. Contractanten, geassocieerde contractanten en subcontractanten kunnen geen aanspraak maken op gebudgetteerde of commerciële tarieven. De in aanmerking komende kosten worden onderverdeeld in de volgende vier kostencategorieën.

4.6.1. *Apparatuur*

Aangekochte of gehuurde uitrustingsstukken die rechtstreeks in verband kunnen worden gebracht met het project mogen als directe kosten in rekening worden gebracht. De in aanmerking komende kosten voor gehuurde uitrusting mogen niet meer bedragen dan de in aanmerking komende kosten voor de aankoop ervan.

4.6.2. *Personeel*

In rekening mag worden gebracht het reële aantal uren dat door wetenschappers, academici en technisch personeel en door het eigen personeel van de contractant aan het project is besteed. Voor bijkomende personeelskosten, bv. studiebeurzen, is de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Commissie vereist. Alle aange-rekende werkuren moeten worden geregistreerd en gecertificeerd.

4.6.3. *Exploitatiekosten*

De exploitatiekosten omvatten kosten voor bijstand door derden, reis- en verblijfskosten die zijn gemaakt door in aanmerking komend personeel dat aan het project meewerkt en andere exploitatiekosten, die uitsluitend de kosten omvatten van:

- a) de gebruikte grondstoffen;
- b) kleine benodigdheden voor regelmatig gebruik;
- c) gebruik van verbruiksgoederen;
- d) energie (rechtstreeks verbruik ten behoeve van het project);
- e) onderhoud of herstelling van specifiek voor het project gebruikte uitrusting;

- f) vervoer van uitrusting of producten ten behoeve van het project;
- g) aanpassing van de bestaande uitrusting voor zover dit noodzakelijk is voor de goede werking van het project;
- h) informatica;
- i) huur van materieel dat specifiek voor het project wordt gebruikt;
- j) diverse analyses;
- k) bijzondere onderzoeken en proeven.

4.6.4. Indirecte kosten

Alle andere mogelijke uitgaven („overheadkosten” of „overhead”) in verband met het project die in de voormelde categorieën niet specifiek worden genoemd, worden gedekt door een bedrag ineens van 30 % van de in aanmerking komende personeelsuitgaven.

4.7. Technische rapportage

Over elk Commissiecontract wordt door de contractant(en) rapport uitgebracht.

Voor OTO-projecten zijn halfjaarlijkse technische rapporten verplicht. Deze rapporten dienen de gemaakte technische vooruitgang te documenteren. Na de voltooiing van de werkzaamheden moet een eindrapport met de beoordeling van de exploitatie en effecten worden verstrekt. Dit rapport wordt door de Commissie volledig of in samengevatte vorm gepubliceerd afhankelijk van de strategische relevantie van het OTO-project. De beslissing hierover wordt door de Commissie genomen na eventueel overleg met de betrokken AG.

Waar nodig kunnen eindrapporten betreffende begeleidende maatregelen worden gepubliceerd.

5. Jaarlijkse overzichten, voortgangscntrole en beoordeling van het programma

De Commissie geeft jaarlijks een overzicht van de programma-activiteiten en de stand van de OTO-werkzaamheden. Het rapport met het jaarlijkse overzicht wordt aan de Groep Deskundigen toegezonden.

Er wordt een voortgangscntrole van het programma uitgevoerd inclusief een raming van de verwachte baten; het voortgangsrapport wordt eind 2006 uitgebracht. Het rapport wordt toegezonden aan de AG's, het Comité en de Raad.

Bij de voltooiing van de projecten die gefinancierd worden gedurende de periode waarop deze richtsnoeren betrekking hebben, wordt een beoordeling van het programma uitgevoerd. Hierbij moeten ook de voordelen van het OTO voor de samenleving en de betrokken sectoren worden beoordeeld. Het beoordelingsrapport wordt gepubliceerd.

De Commissie belast zich met de taakomschrijving voor het jaarlijkse overzicht, de voortgangscntrole en de beoordeling; wat de laatste twee betreft wordt de Commissie bijgestaan door de Groep Deskundigen waarvan sprake in § 3.1. Zowel de voortgangscntrole als de beoordeling worden uitgevoerd door panels van hooggekwalificeerde deskundigen die door de Commissie worden aangesteld.

6. Overgangsclausule

De Commissie neemt passende maatregelen om te zorgen voor een vloeiende overgang van de OTO-programma's van de EGKS naar het programma. De EGKS-contracten die nog lopen na het verstrijken van het EGKS-Verdrag worden door de Commissie beheerd overeenkomstig de desbetreffende contractuele verplichtingen, waarbij ernaar gestreefd wordt het beheer van de EGKS- en de programmacontracten met elkaar in overeenstemming te brengen.

---

*Aanhangsel A***Europees OTO-programma Kolen en Staal**

Definitie van de begrippen „kolen” en „staal”

1. Kolen

- a) Steenkool
- b) Geperste steenkool
- c) Cokes en halfcokes van steenkool
- d) Bruinkool
- e) Bruinkoolbriketten
- f) Cokes en halfcokes van bruinkool

De term „steenkool” omvat de hoogwaardige kolen en minder hoogwaardige „A”-kolen (of subbitumineuze kolen) van het „Internationale codificatiesysteem voor kolen” van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties ⁽¹⁾. De term „bruinkool” omvat de minderwaardige „C”-kolen (of ortholigniet) en de minderwaardige „B”-kolen (of metaligniet) van dezelfde classificatie. Het programma fungeert, met betrekking tot bruinkool die niet dient voor het maken van briketten en halfcokes, alleen voor de omzetting ervan in elektriciteit of gecombineerde warmte/kracht.

2. IJzer en staal

- a) Grondstoffen voor de productie van ruwijzer en staal, zoals ijzererts, sponsijzer en ijzerhoudend schroot
- b) Ruwijzer (inclusief vloeibaar ruwijzer) en ferrolegeringen
- c) Ruwe producten en halffabrikaten van ijzer, van gewoon staal of van speciaal staal (met inbegrip van producten bestemd voor hergebruik en herwalsing), zoals continu of anders gegoten vloeibaar staal en halffabrikaten, zoals bloemen, knuppels, staven, plakken en band
- d) Warmgewalste walsrijproducten van ijzer, van gewoon staal en van speciaal staal (al dan niet oppervlaktebektelede producten, exclusief stalen gietstukken, smeedstukken en poedermetallurgische producten), zoals rails, damwandstaal, constructievormen, staven, walsdraad, platen, strips en band, en rond en vierkant staafmateriaal voor buizen
- e) Walsrijproducten van ijzer, van gewoon staal of van speciaal staal (al dan niet oppervlaktebekteled), zoals koudgewalst(e) band en platen, en elektroplaten
- f) Producten van de eerste-faseverwerking van staal die de concurrentiepositie van bovengenoemde staalproducten kunnen verbeteren, zoals buisproducten, getrokken en blanke producten, koudgewalste en koudgeprofileerde producten.

⁽¹⁾ International Codification System for Medium and High Rank Coals (1988), International Classification of In-Seam Coals (1998) and International Codification System for Low-Rank Coals Utilisation (1999)

*Aanhangsel B***Europees OTO-programma Kolen en Staal**

Wetenschappelijk-technische en sociaal-economische prioriteiten voor de periode 2002-2007

OTO KOLEN

Onderzoek en technische ontwikkeling zijn een belangrijk instrument ter ondersteuning van de communautaire energiedoelstellingen met betrekking tot de voorziening, concurrerende en milieuvriendelijke omzetting en het gebruik van kolen in de Gemeenschap. Bovendien betekent de toenemende internationale dimensie van de kolenmarkt en de mondiale schaal van de problemen waarmee deze te maken heeft, dat de Europese Unie een leidende rol moeten spelen bij het aangaan van uitdagingen die samenhangen met moderne technieken, veiligheid in mijnen en bescherming van het milieu op wereldniveau, waarbij zij moet zorgen voor de overdracht van knowhow die nodig is voor verdere technologische vooruitgang, alsmede betere arbeidsvoorwaarden (gezondheid en veiligheid) en milieubescherming. De prioriteiten voor het kolenonderzoek worden hieronder uiteengezet.

1. Verbetering van de concurrentiepositie van de communautaire kolen

Hoofddoel is het terugdringen van de totale productiekosten van de mijnen, verbetering van de kwaliteit van de producten of vermindering van de kosten van het gebruik van kolen. De onderzoekprojecten behelzen de volledige productieketen van kolen:

- a) moderne exploratietechnieken voor kolenlagen;
- b) geïntegreerde mijnplanning;
- c) hoogefficiënte, grotendeels geautomatiseerde mijngang- en winningstechnologieën die zijn afgestemd op de bijzondere geologie van Europese steenkoollagen;
- d) adequate ondersteunende technologieën;
- e) vervoersystemen;
- f) elektriciteitsvoorziening, communicatie en informatie, transmissie, bewakings- en procesbesturingssystemen;
- g) koolvoorbereidingstechnieken, gericht op de behoeften van de gebruikersmarkten;
- h) omzetting van kolen;
- i) verbranding van kolen.

Onderzoekprojecten zijn ook gericht op wetenschappelijke en technologische vooruitgang, die moet leiden tot een beter inzicht in het gedrag en de beheersing van kolenlagen met betrekking tot rotsdruk, gasemissies, explosiegevaar, verluchting en alle andere factoren die de mijnbouw beïnvloeden. Onderzoekprojecten met deze doelstellingen moeten uitzicht bieden op resultaten die op korte tot middellange termijn toepasselijk zijn op een aanzienlijk deel van communautaire productie.

1.1. Prioriteiten

Prioriteit wordt gegeven aan projecten die het volgende bevorderen:

- a) integratie van individuele technieken in systemen en methoden en ontwikkeling van geïntegreerde winningsmethoden;
- b) aanzienlijke vermindering van productiekosten;
- c) voordelen op het gebied van mijnveiligheid en milieu.

2. Gezondheid en veiligheid in mijnen

De vermelde noodzakelijke ontwikkelingen moeten vergezeld gaan van adequate inspanningen op het gebied van mijnveiligheid, alsmede gasbeheersing, verluchting en airconditioning. Voorts maken de arbeidsomstandigheden onder de grond specifieke verbeteringen nodig op het gebied van beroepsgezondheid en veiligheidsaspecten.

3. Efficiënte milieubescherming en beter gebruik van steenkool als bron van schone energie

Onderzoekprojecten met deze doelstelling streven ernaar de effecten van mijnbouw en het gebruik van steenkool in de Gemeenschap op lucht, water en bodem zoveel mogelijk te beperken door middel van een geïntegreerde beheersstrategie inzake milieuverontreiniging. Gelet op een communautaire kolenindustrie die voortdurend wordt geherstructureerd, wordt het onderzoek ook afgestemd op het beperken van de milieueffecten van voor sluiting bestemde ondergrondse mijnen.

3.1. Prioriteiten

Prioriteit wordt gegeven aan projecten die het volgende bevorderen:

- a) vermindering van de emissie van broeikasgassen, in het bijzonder methaan, uit kolenlagen;
- b) terugkeer naar de mijn van mijnbouwfalval, vliegias en ontzwavelingsproducten, indien nodig samen met andere vormen van afval;
- c) sanering van afvalhopen en industrieel gebruik van residu's van de productie en het gebruik van kolen;
- d) bescherming van het grondwater en zuivering van mijnafvalwater;
- e) vermindering van de milieueffecten van installaties die hoofdzakelijk communautaire steen- en bruinkool gebruiken;
- f) bescherming van oppervlakte-installaties tegen de gevolgen van verzakkingen op korte en lange termijn;
- g) vermindering van emissies door het gebruik van kolen.

4. Beheer van de afhankelijkheid van externe energievoorziening

Onderzoekprojecten met deze doelstelling hebben betrekking op de vooruitzichten voor energievoorziening op de lange termijn en betreffen de valorisering, in economisch, energie- en milieuopzicht, van kolenvoorraden die met conventionele mijnbouwtechnieken niet economisch kunnen worden ontgonnen. Tot de projecten behoren studies, het uitspellen van strategieën, fundamenteel en toegepast onderzoek en het uittesten van innovatieve technieken, die uitzicht bieden op de valorisering van communautaire kolenvoorraden. De voorkeur wordt ook gegeven aan projecten waarbij complementaire technieken worden geïntegreerd zoals adsorptie van methaan of kooldioxide, methaanextractie van kolenlagen, ondergrondse steenkoolvergassing, enz.

Aanhangsel C

Europees OTO-programma Kolen en Staal

Wetenschappelijk-technische en sociaal-economische prioriteiten voor de periode 2002-2007

OTO STAAL

Met als algemeen doel het concurrentievermogen te verhogen en bij te dragen tot duurzame ontwikkeling, ligt de hoofdklemtoon van het OTO op de ontwikkeling van nieuwe of betere technologieën voor een economische, schone en veilige productie van staal en staalproducten, gekenmerkt door gestaag toenemende prestaties, geschiktheid voor gebruik, tevredenheid van de klant, langere levensduur, gemakkelijke terugwinning en recycling.

1. Nieuwe en betere technieken voor staalfabricage en afwerking

OTO op dit gebied moet streven naar een verbetering van de staalproductieprocedures om de kwaliteit van de producten en de productiviteit te verhogen. De vermindering van emissies, energieverbruik en milieueffecten, alsmede een beter gebruik van grondstoffen en het behoud van hulpbronnen, moeten een integraal deel van de ontwikkelingen vormen. De volgende gebieden moeten worden bestreken:

- a) procédés voor ijzerertsreductie;
- b) procédés voor ijzerproductie;

- c) procédés van vlamboogovens;
- d) procédés voor staalfabricage;
- e) secundaire metallurgische technieken;
- f) continugieten en „near net shape“-giettechnieken met en zonder warme verbinding;
- g) wals-, afwerkings- en oppervlaktebekledingstechnieken;
- h) warm- en koudwalstechnieken, beits- en afwerkingsprocédés;
- i) procesinstrumentatie, -besturing en -automatisering;
- j) onderhoud en betrouwbaarheid van productiebanden.

2. Ontwikkeling en gebruik van staal

OTO in verband met het gebruik van staal is essentieel om te kunnen ingaan op de toekomstige eisen van staalgebruikers en nieuwe marktkansen te scheppen. De volgende gebieden moeten worden bestreken:

- a) nieuwe staalsoorten voor veeleisende toepassingen;
- b) staaieigenschappen met bepaalde mechanische eigenschappen bij lage en hoge temperaturen zoals sterkte en taaiheid, moeheid, slijtage, kruipen, corrosie en breukvastheid;
- c) verlenging van de levensduur, in het bijzonder door verbetering van de warmte- en corrosievastheid van staal en staalconstructies;
- d) staal met composieten en sandwichconstructies;
- e) voorspellende simulatiemodellen van microstructuren en mechanische eigenschappen;
- f) methoden voor veiligheid en ontwerp van constructies, in het bijzonder met betrekking tot brand en aardbevingen;
- g) technologieën met betrekking tot vormen, lassen en verbinden van staal en andere materialen;
- h) normalisatie van test- en evaluatiemethoden.

3. Behoud van hulpbronnen en verbetering van arbeidsomstandigheden

Bij zowel de productie als het gebruik van staal moeten het behoud van hulpbronnen, de bescherming van het ecosysteem en veiligheidskwesties een integraal deel van het OTO-werk vormen. De volgende gebieden moeten worden bestreken:

- a) technieken voor de recycling van oud staal uit verschillende bronnen en de classificatie van staalschroot;
  - b) staalsoorten en ontwerp van geassembleerde constructies, die een gemakkelijke terugwinning van staalschroot en de omzetting daarvan in bruikbaar staal bevorderen;
  - c) bewaking en bescherming van het milieu op en rond de werkplek;
  - d) sanering van staalfabrieken;
  - e) verbetering van arbeidsomstandigheden en kwaliteit van het bestaan op de werkplek;
  - f) ergonomische methoden;
  - g) gezondheid en veiligheid op het werk;
  - h) vermindering van blootstelling aan emissies op het werk.
-

Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 77/388/EEG betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de geldigheidsduur van de minimumhoogte van het normale tarief

(2001/C 29 E/13)

COM(2000) 537 def. — 2000/0223(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 20 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 93,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 12, lid 3, onder a), van Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting — Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag ⁽¹⁾, wordt bepaald dat de Raad besluit over de hoogte van het na 31 december 2000 toe te passen normale tarief.
- (2) Het thans in de lidstaten geldende normale BTW-tarief zorgt, in samenhang met de mechanismen van de overgangsregeling, voor een aanvaardbare werking van deze regeling. Toch moet worden vermeden dat een groeiend verschil tussen de door de lidstaten toegepaste normale BTW-tarieven, althans tijdens de uitvoering van de nieuwe strategie ter vereenvoudiging en modernisering van de huidige Gemeenschapswetgeving op BTW-gebied, zoals door de Commissie op 7 juni 2000 ⁽²⁾ in haar mededeling is uiteengezet, tot structurele onevenwichtigheden in de Gemeenschap en tot concurrentievervalsingen in bepaalde bedrijfstakken leidt.
- (3) Het lijkt derhalve aangewezen het huidige minimumniveau van 15 % voor het normale tarief gedurende een verdere periode te handhaven die lang genoeg is om de tenuitvoerlegging van de genoemde strategie ter vereenvoudiging en modernisering van de voorschriften mogelijk te maken,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 12, lid 3, onder a), van Richtlijn 77/388/EEG komen de eerste en de tweede alinea als volgt te luiden:

„Het normale tarief van de belasting over de toegevoegde waarde wordt door elke lidstaat vastgesteld op een percentage van de maatstaf van heffing, dat voor leveringen van goederen en voor diensten gelijk is. Vanaf 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005 mag dit percentage niet lager zijn dan 15 %.

Op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement en van het Economisch en Sociaal Comité besluit de Raad met eenparigheid van stemmen over de hoogte van de na 31 december 2005 geldende normale tarieven.”

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 januari 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2001.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 145 van 13.6.1977, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/17/EG (PB L 84 van 5.4.2000, blz. 24).

⁽²⁾ COM(2000) 348 def.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96, wat het gebruik van het ESR 1995 bij de vaststelling van de betalingen van de lidstaten aan de eigen middelen uit de BTW betreft

(2001/C 29 E/14)

COM(2000) 583 def. — 2000/0241(COD)

(Door de Commissie ingediend op 20 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 285,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 8 van Verordening (EG) nr. 2223/96 ⁽¹⁾ wordt bepaald dat ten behoeve van de begroting en de eigen middelen, zoals gedefinieerd in Verordening (EEG, Euratom) nr. 1552/89 ⁽²⁾, het ESER, 2e druk, moet worden gebruikt zolang Besluit 94/728/EG, Euratom van kracht is.
- (2) De gegevens van het ESER, 2e druk, zijn niet meer beschikbaar in de mate van gedetailleerdheid die voor de vaststelling van de BTW-middelen vereist is.
- (3) Dit is niet van invloed op de procedures die zijn overeengekomen voor de vaststelling van de BNP-middelen.
- (4) Het verdient aanbeveling om voor de vaststelling van de bijdragen van de lidstaten aan de begroting de beste statistische gegevens te gebruiken die beschikbaar zijn.

(5) Overeenkomstig artikel 3 van genoemd besluit is het Comité statistisch programma, opgericht bij Besluit 89/382/EEG, Euratom ⁽³⁾, geraadpleegd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 8 van Verordening (EG) nr. 2223/96 wordt onderstaand lid 1a ingevoegd:

„1a. Ten behoeve van de vaststelling van de eigen middelen uit de BTW kunnen de lidstaten, in afwijking van lid 1, op het nieuwe Europese systeem van economische rekeningen (ESR 1995) gebaseerde gegevens gebruiken zolang Beschikking 94/728/EG, Euratom van kracht is.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 310 van 30.11.1996.

⁽²⁾ Ingetrokken en vervangen door Verordening (EG, Euratom) nr. 1150/2000.

⁽³⁾ PB L 181 van 28.6.1989.

Gewijzigd voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van een opleidingsprogramma voor de vakmensen van de Europese audiovisuele-programma-industrie (MEDIA — Opleiding) (2001-2005) ⁽¹⁾

(2001/C 29 E/15)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 579 def. — 1999/0275(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 22 september 2000)

⁽¹⁾ PB C 150 E van 30.5.2000, blz. 59.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Ongewijzigd

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 150, lid 4,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Commissie heeft, in samenwerking met het voorzitterschap van het Verenigd Koninkrijk, van 6 tot 8 april 1998 te Birmingham de Europese audiovisuele conferentie „Uitdagingen en mogelijkheden van het digitale tijdperk” gehouden. Uit deze raadpleging is gebleken dat het noodzakelijk is over een verbeterd opleidingsprogramma in de audiovisuele sector te beschikken dat gericht is op alle nieuwe aspecten van het digitale tijdperk.
- (2) De Raad Culturele en Audiovisuele Zaken van 28 mei 1998 heeft kennis genomen van de slotconclusies van de Europese audiovisuele conferentie „Uitdagingen en mogelijkheden van het digitale tijdperk” en de wens uitgesproken dat nieuwe mogelijkheden worden ontwikkeld om een sterke en concurrerende audiovisuele-programma-industrie te stimuleren.
- (3) De conclusie van het verslag van de studiegroep op hoog niveau over het audiovisuele beleid van 26 oktober 1998, getiteld „Het digitale tijdperk en het Europese audiovisuele beleid”, luidt dat, onder deze omstandigheden, zowel de opleiding als de bijscholing in de audiovisuele sector moeten worden versterkt.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

(4) In de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, getiteld „Audiovisueel beleid: de volgende stappen”, erkent de Commissie dat het digitale tijdperk een aanzienlijke uitwerking op de werkgelegenheid in de audiovisuele industrie zal hebben ⁽¹⁾.

(5) In het groenboek over de convergentie van de sectoren telecommunicatie, media en informatietechnologie en de implicaties daarvan voor de regelgeving wordt erkend dat de opkomst van nieuwe diensten nieuwe arbeidsplaatsen zal opleveren. De aanpassing aan de nieuwe markten vereist personeel dat in het gebruik van nieuwe technologieën is opgeleid ⁽²⁾.

(6) De openbare raadpleging over het groenboek die door de Commissie is gehouden, heeft bevestigd dat er vraag is naar een aan de behoeften van de markt aangepaste, gespecialiseerde beroepsopleiding ⁽³⁾.

(7) In de conclusies van 27 september 1999 inzake de resultaten van de openbare raadpleging over het convergentiegroenboek ⁽⁴⁾ heeft de Raad de Commissie verzocht de resultaten van de raadpleging bij de uitwerking van voorstellen voor maatregelen ter versterking van de Europese audiovisuele sector, met inbegrip van de sector multimedia, in aanmerking te nemen.

(8) De op 20 en 21 november 1997 te Luxemburg gehouden buitengewone Europese Raad over werkgelegenheid heeft erkend dat permanente educatie en beroepsopleiding een belangrijke bijdrage kunnen leveren tot het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten, teneinde de inzetbaarheid, het aanpassingsvermogen en het ondernemerschap te verbeteren en gelijke kansen te bevorderen.

(9) De Commissie stelt in haar verslag aan de Europese Raad over de werkgelegenheid in de informatiemaatschappij ⁽⁵⁾ vast dat de nieuwe audiovisuele diensten grote mogelijkheden voor het scheppen van werkgelegenheid bieden.

(6 bis) De digitale revolutie en de nieuwe media maken het mogelijk innovatieve audiovisuele werken te scheppen en vereisen een goede beheersing van de nieuwe technologieën. Om ervoor te zorgen dat de vakmensen zich deze nieuwe technologieën eigen maken moet de nadruk worden gelegd op de opleiding in verband met deze technologieën.

Ongewijzigd

(8) De op 20 en 21 november 1997 te Luxemburg gehouden buitengewone Europese Raad over werkgelegenheid heeft erkend dat permanente educatie en beroepsopleiding een belangrijke bijdrage kunnen leveren tot het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten, teneinde de inzetbaarheid, het aanpassingsvermogen en het ondernemerschap te verbeteren en gelijke kansen te bevorderen. Op het belang van een passende opleiding wordt bovendien gewezen in de conclusies van de Top van Lissabon van 24 maart 2000, vooral ten aanzien van de nieuwe technologieën van de informatiemaatschappij.

Ongewijzigd

⁽¹⁾ COM(1998) 446 def. van 14.7.1998.

⁽²⁾ COM(1997) 623 def. van 3.12.1997.

⁽³⁾ SEC(1998) 1284 def. van 29.7.1998.

⁽⁴⁾ PB C 283 van 6.10.1999, blz. 1.

⁽⁵⁾ COM(1998) 590 def.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (10) De Commissie heeft een actieprogramma ter bevordering van de ontwikkeling van de audiovisuele industrie in Europa (MEDIA) (1991-1995), zoals vastgesteld bij Besluit 90/685/EEG van de Raad van 21 december 1990 ⁽¹⁾, ten uitvoer gelegd, dat met name steun aan opleidingsactiviteiten omvat die de vakbekwaamheden van arbeidskrachten in de audiovisuele-programma-industrie verbeteren.
- (11) De communautaire strategie ter ontwikkeling en versterking van de Europese audiovisuele industrie is bekrachtigd in het kader van het programma MEDIA II, zoals vastgesteld bij Besluit 95/563/EG van de Raad ⁽²⁾, en bij Besluit 95/564/EG van de Raad ⁽³⁾. Op grond van de met dit programma opgedane ervaringen moet worden gezorgd voor verlenging ervan, met inachtneming van de bereikte resultaten.
- (12) De Commissie is, in haar verslag over de resultaten die in de periode van 1 januari 1996 tot 30 juni 1998 in het kader van het programma MEDIA II (1996-2000) zijn bereikt, van oordeel dat het programma voldoet aan het beginsel van subsidiariteit van communautaire middelen ten opzichte van nationale middelen, aangezien de steunverlening van MEDIA II een aanvulling vormt op de vanouds overwegende rol van de nationale mechanismen ⁽⁴⁾.
- (13) De Commissie heeft in haar mededeling over het communautaire beleid ter ondersteuning van de werkgelegenheid ⁽⁵⁾ het positieve effect van het programma MEDIA II op de werkgelegenheid in de audiovisuele sector erkend.

- (13 bis) Om Europese audiovisuele projecten te bevorderen zal de Commissie de mogelijkheid onderzoeken om extra financiële middelen ter beschikking te stellen uit hoofde van andere communautaire instrumenten, met name in het kader van het initiatief „eEurope” en het vijfde kaderprogramma voor onderzoek en in het kader van de samenwerking met de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds. De vakmensen uit de audiovisuele sector zullen worden geïnformeerd over de verschillende vormen van steun die zij in het kader van de Europese Unie kunnen genieten.

⁽¹⁾ PB L 380 van 31.12.1990, blz. 37.

⁽²⁾ PB L 321 van 30.12.1995, blz. 25.

⁽³⁾ PB L 321 van 30.12.1995, blz. 33.

⁽⁴⁾ COM(1999) 91 def. van 16.3.1999.

⁽⁵⁾ COM(1999) 167 def.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

(14) De opkomst van een Europese audiovisuele markt vereist vakbekwaamheden die zijn aangepast aan de nieuwe dimensie van de markt, met name op het gebied van het economische, financiële en commerciële beheer van de audiovisuele sector, en aan het gebruik van nieuwe technologieën in de ontwerp-, ontwikkelings-, productie-, distributie-, marketing- en uitzendfase van de programma's.

(15) De vakmensen moeten worden voorzien van vakbekwaamheden die hen in staat stellen de Europese en internationale dimensie van de audiovisuele-programmamarkt ten volle te benutten, en zij moeten ertoe worden aangezet om projecten te ontwikkelen die aan de behoeften van deze markt voldoen.

(16) Gelijke kansen zijn een basisbeginsel van het beleid van de Gemeenschap, waarmee bij de uitvoering van dit programma rekening moet worden gehouden.

(17) De aanvankelijke beroepsopleiding van vakmensen moet essentiële kennis op economisch, juridisch, technologisch gebied omvatten, en de snelle verandering op deze gebieden maken maatregelen voor permanente opleiding noodzakelijk.

(18) De vorming van een net van beroepsopleidingscentra moet worden gestimuleerd, teneinde de uitwisseling van knowhow te bevorderen.

(19) Bij de ondersteuning van de beroepsopleiding moet rekening worden gehouden met structurele doelstellingen, zoals de ontwikkeling van de mogelijkheden voor het ontwerpen, de productie, de marketing en de distributie in landen of gebieden met een geringe audiovisuele productiecapaciteit en/of een klein taalgebied.

(20) Overeenkomstig het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel, zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag, kunnen de doelstellingen van het voorgestelde optreden betreffende de uitvoering van een beroepsopleidingsbeleid, met name wegens de tussen de opleidingscentra op te zetten transnationale partnerschappen, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, en derhalve kunnen zij wegens de transnationale dimensie van de communautaire acties en maatregelen beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt; dit besluit beperkt zich tot het vereiste minimum om deze doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan hiertoe nodig is.

Ongewijzigd

(15 bis) Het is belangrijk met name steun te verlenen aan gespecialiseerde opleidingen op het gebied van auteursrecht, inclusief de communautaire voorschriften terzake, en marketing van audiovisuele producten. Daarbij moet bijzondere aandacht worden besteed aan nieuwe technologieën voor verspreiding en commercialisering.

Ongewijzigd

(17) De beroepsopleiding van vakmensen moet essentiële kennis op economisch, juridisch, technologisch en marketinggebied omvatten, en de snelle verandering op deze gebieden maken maatregelen voor permanente opleiding noodzakelijk.

(18) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel moet de vorming van een net van beroepsopleidingscentra worden gestimuleerd, teneinde de uitwisseling van knowhow en goede praktijken in een internationale omgeving te bevorderen.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

(21) De in het kader van dit programma beoogde maatregelen zijn alle gericht op het doel van transnationale samenwerking die, overeenkomstig het bovengenoemde subsidiariteitsbeginsel, een toegevoegde waarde aan de in de lidstaten ontplooidde maatregelen zal geven.

(22) Het wordt wenselijk geacht dat de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa, de lidstaten van de EER en Cyprus, Malta en Turkije op basis van aanvullende kredieten en volgens met deze landen overeen te komen procedures aan de communautaire programma's kunnen deelnemen. De Europese landen die partij zijn bij de overeenkomst van de Raad van Europa inzake grensoverschrijdende televisie behoren tot de Europese audiovisuele ruimte en kunnen dus, indien zij dat wensen, met inachtneming van begrotingsoverwegingen of andere prioriteiten van hun audiovisuele industrie, op basis van aanvullende kredieten aan het programma deelnemen of van een beperkte samenwerkingsformule gebruikmaken, volgens procedures die in overeenkomsten tussen de betrokken partijen moeten worden vastgesteld.

(23) De deelname van Europese derde landen aan het programma kan aan de voorwaarde worden onderworpen dat eerst wordt nagegaan of hun nationale wetgeving verenigbaar is met het *acquis communautaire* en met name met artikel 6, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten ⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾.

(24) Samenwerking in de beroepsopleidingssector tussen de Europese onderwijsinstellingen en die in derde landen, op basis van gemeenschappelijk belang, kan een meerwaarde voor de Europese audiovisuele industrie opleveren. Deze samenwerking wordt tot stand gebracht op basis van aanvullende kredieten en volgens procedures die in overeenkomsten tussen de betrokken partijen worden vastgesteld.

(25) Om de meerwaarde van de communautaire maatregel te vergroten is het noodzakelijk op alle niveaus samenhang en complementariteit tussen de in het kader van dit besluit uitgevoerde maatregelen en andere communautaire vormen van steunverlening te waarborgen. Het is wenselijk de in het programma vastgestelde activiteiten af te stemmen op die van internationale organisaties, zoals de Raad van Europa.

(24) Samenwerking in de beroepsopleidingssector tussen de Europese onderwijsinstellingen en die in derde landen, op basis van gemeenschappelijk belang, kan een meerwaarde voor de Europese audiovisuele industrie opleveren. De openstelling tot derde landen zal bovendien het besef van Europa's culturele verscheidenheid doen toenemen en de mogelijkheid bieden gemeenschappelijke democratische waarden te verspreiden. Deze samenwerking wordt tot stand gebracht op basis van aanvullende kredieten en volgens procedures die in overeenkomsten tussen de betrokken partijen worden vastgesteld.

Ongewijzigd

⁽¹⁾ PB L 298 van 17.10.1989, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 202 van 30.7.1997, blz. 60.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

(26) Bij dit besluit worden voor de gehele looptijd van het programma financiële middelen vastgesteld die voor de begrotingsautoriteit in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure het voornaamste referentiepunt zijn in de zin van de verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie van 6 maart 1995 ⁽¹⁾.

(27) Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽²⁾ dienen de nodige maatregelen ter uitvoering van het onderhavige besluit volgens de raadplegingsprocedure van artikel 3 van eerstgenoemd besluit te worden vastgesteld.

BESLUITEN:

Artikel 1

Voor het tijdvak 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005 wordt een beroepsopleidingsprogramma, hierna „het programma” genoemd, vastgesteld.

Het programma is erop gericht de vakmensen van de audiovisuele industrie de nodige bekwaamheden bij te brengen om de Europese en internationale dimensie van de markt en het gebruik van nieuwe technologieën ten volle te kunnen benutten.

Artikel 2

1. De doelstellingen van het programma zijn:

a) Voorzien in de behoeften van de industrie en stimuleren van het concurrentievermogen ervan door de bijscholing van de vakmensen in de audiovisuele sector te verbeteren, teneinde hun de nodige kennis en bekwaamheden met het oog op de Europese markt en andere markten bij te brengen, met name op het gebied van:

(25 bis) Overeenkomstig het besluit van de Europese Raad van Lissabon dienen de Raad en de Commissie eind 2000 verslag uit te brengen over de aan gang zijnde herziening van de financiële instrumenten van de EIB en het EIF, teneinde de financiële ondersteuning te richten op startende ondernemingen, hoogtechnologische bedrijven en microbedrijven, evenals op andere initiatieven met risicokapitaal die door de EIB worden voorgesteld. In deze context moet ook bijzondere aandacht worden besteed aan de audiovisuele sector, met name de opleidingsprogramma's.

Ongewijzigd

(27) De maatregelen die voor de uitvoering van het onderhavige besluit noodzakelijk zijn, worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽²⁾

Ongewijzigd

a) Voorzien in de behoeften van de industrie en stimuleren van het concurrentievermogen ervan door de bijscholing van de vakmensen in de audiovisuele sector te verbeteren, teneinde hun voor de productie van concurrerende producten de nodige kennis en bekwaamheden met het oog op de Europese markt en andere markten bij te brengen, met name op het gebied van:

⁽¹⁾ PB C 102 van 4.4.1996, blz. 4.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- de toepassing van nieuwe — met name digitale — technologieën voor de productie van audiovisuele programma's met een grote toegevoegde commerciële en artistieke waarde;
- het economisch, financieel en commercieel beheer, met inbegrip van de rechtsregels en de financieringsmethoden voor de productie en distributie van audiovisuele programma's;

Er wordt bijzondere aandacht geschonken aan de mogelijkheden van afstandsonderwijs en pedagogische vernieuwing die door de ontwikkeling van on-linetechnologieën worden geboden.

Ook bepaalde initiatieven op het gebied van de aanvankelijke opleiding waarbij de industriële sector rechtstreeks betrokken is, zoals „masters”-opleidingen, kunnen worden gesteund ingeval geen andere communautaire steun beschikbaar is en op gebieden die niet onder steunmaatregelen op nationaal niveau vallen.

- b) De aanmoediging van de samenwerking en de uitwisseling van knowhow door de totstandbrenging van netten tussen de bij de opleiding betrokken partners: opleidingsinstellingen, beroepssector en bedrijfsleven en door de bevordering van de opleiding van opleiders.

Het gaat met name om de aanmoediging van de geleidelijke totstandbrenging van netten tussen de bestaande activiteiten en opleidingsinstellingen.

2. Wat de verwezenlijking van de in onder lid 1, onder a), eerste alinea, en onder b), vastgestelde doelstellingen betreft, dient bijzondere aandacht te worden geschonken aan de specifieke behoeften van landen of gebieden met een geringe productiecapaciteit en/of met een klein geografisch en taalgebied, alsmede aan de ontwikkeling van een zelfstandige Europese productie- en distributiesector, en met name van kleine en middelgrote ondernemingen.

3. De doelstellingen worden uitgevoerd volgens de in de bijlage opgenomen bepalingen.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- de toepassing van nieuwe — met name digitale — technologieën voor de productie en de verspreiding van audiovisuele programma's met een grote toegevoegde commerciële en artistieke waarde;

Ongewijzigd

- technieken voor het schrijven van scenario's en verhalen, met inbegrip van technieken voor het ontwikkelen van nieuwe types van audiovisuele programma's.

Ongewijzigd

Bij wijze van uitzondering kunnen ook bepaalde initiatieven op het gebied van de aanvankelijke beroepsopleiding waarbij de industriële sector rechtstreeks betrokken is, zoals „masters”-opleidingen, worden gesteund ingeval geen andere communautaire steun beschikbaar is en op gebieden die niet onder steunmaatregelen op nationaal niveau vallen.

- b) De aanmoediging van de samenwerking en de uitwisseling van knowhow en goede praktijken door de totstandbrenging van netten tussen de inzake opleiding deskundige partners: opleidingsinstellingen, beroepssector en bedrijfsleven en door de bevordering van de opleiding van opleiders.

Het gaat met name om de aanmoediging van de geleidelijke totstandbrenging van netten in de audiovisuele opleidingssector en de verdere opleiding van opleiders.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Artikel 3

Met het oog op een zo groot mogelijke coördinatie zal de Commissie erop toezien dat samenwerking tot stand wordt gebracht tussen de opleidingsactiviteiten en de ontwikkelingsprojecten die in het kader van het programma MEDIA Plus worden gesteund. Daartoe zullen de aan bijscholingsactiviteiten deelnemende vakmensen inlichtingen over de door het programma geboden steunmechanismen worden meegedeeld.

Artikel 4

1. De begunstigden van communautaire steun die aan de uitvoering van de in de bijlage beschreven acties deelnemen, nemen een aanzienlijk deel van de financiering gelijk aan ten minste 50 % voor hun rekening, onder voorbehoud van specifieke in de bijlage vermelde bepalingen.

2. De begunstigden van communautaire steun moeten ervoor zorgen dat een meerderheid van de deelnemers aan een opleidingsmaatregel een andere nationaliteit bezit dan die van het land waar de opleiding plaatsvindt.

3. De Commissie zorgt ervoor dat, voorzover mogelijk, ten minste 10 % van de jaarlijks beschikbare middelen voor nieuwe activiteiten wordt gereserveerd.

4. De communautaire financiering hangt af van de kosten en de aard van elk van de overwogen acties.

5. De financiële middelen voor de uitvoering van het programma voor de in artikel 1 bedoelde periode bedragen 50 miljoen EUR.

6. De jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten toegekend.

Artikel 5

De Commissie is belast met de uitvoering van het programma overeenkomstig de procedure waarnaar artikel 6, lid 2, verwijst en volgens de in de bijlage opgenomen bepalingen.

GEWIJZIGD VOORSTEL

Met het oog op een zo groot mogelijke coördinatie zal de Commissie erop toezien dat samenwerking tot stand wordt gebracht tussen de opleidingsactiviteiten en de ontwikkelingsprojecten die in het kader van het programma MEDIA Plus worden gesteund. Daartoe zullen de aan bijscholingsactiviteiten deelnemende vakmensen inlichtingen over de door het programma geboden steunmechanismen worden meegedeeld. De Commissie zorgt tevens voor de coördinatie tussen het programma en de overige communautaire programma's op het gebied van de initiële en de voortgezette opleiding, alsmede met de steunverlening uit het Europees Sociaal Fonds overeenkomstig de verordening van dit fonds.

Ongewijzigd

3. De Commissie zorgt ervoor dat, voorzover mogelijk, een passend deel van de jaarlijks beschikbare middelen voor nieuwe activiteiten wordt gereserveerd, vast te stellen volgens de in artikel 5 genoemde procedure.

Ongewijzigd

De Commissie is belast met de uitvoering van het programma.

1. Met betrekking tot de onderstaande materies worden de maatregelen die voor de uitvoering van dit besluit noodzakelijk zijn, vastgesteld overeenkomstig de beheersprocedure, als bedoeld in artikel 6, lid 2:

- a) de algemene richtsnoeren voor alle maatregelen die in de bijlage worden beschreven;
- b) de inhoud van de oproepen tot het indienen van voorstellen, het vaststellen van de criteria en de procedures voor de selectie van projecten;

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- c) het adequaat percentage van de jaarlijks beschikbare middelen voor nieuwe activiteiten;
- d) de voorwaarden voor de follow-up en de evaluatie van de acties;
- e) elk voorstel waarin op jaarbasis meer dan 200 000 EUR communautaire steun aan een begunstigde wordt toegevoegd. Het comité kan deze drempel aanpassen in het licht van opgedane ervaringen.

2. Met betrekking tot alle andere materies worden de maatregelen die voor de uitvoering van het programma noodzakelijk zijn, vastgesteld overeenkomstig de raadplegingsprocedure, als bedoeld in artikel 6, lid 3.

3. Voor de technische bijstand gelden de bepalingen die in het kader van het financieel reglement zijn goedgekeurd.

Artikel 6

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité (Media-comité), bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 7, lid 3, en artikel 8 van dat besluit van toepassing.

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit van toepassing. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde periode wordt vastgesteld op twee maanden.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 3 en 7 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit van toepassing.

4. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 7

1. Het programma staat open voor deelneming van de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgelegd in de met die landen gesloten of te sluiten associatieovereenkomsten of aanvullende protocollen daarbij inzake de deelneming aan communautaire programma's.

2. Het programma staat open voor deelneming van Cyprus, Malta, Turkije en de EVA-staten die partij zijn bij de EER-Overeenkomst, op basis van aanvullende kredieten, overeenkomstig de met die landen overeen te komen procedures.

3. Het programma wordt opengesteld voor deelneming van de landen die partij zijn bij de overeenkomst van de Raad van Europa inzake grensoverschrijdende televisie die niet reeds in de leden 1 en 2 zijn genoemd, op basis van aanvullende kredieten, onder de voorwaarden die in overeenkomsten tussen de betrokken partijen worden vastgelegd.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

4. De openstelling van het programma voor de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde Europese derde landen kan worden onderworpen aan een voorafgaand onderzoek naar de verenigbaarheid van hun nationale wetgeving met het acquis communautaire, met inbegrip van artikel 6, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 89/552/EEG.

5. Het programma staat eveneens open voor samenwerking met andere derde landen, op basis van aanvullende kredieten en specifieke voorwaarden die in overeenkomsten tussen de betrokken partijen worden vastgelegd. De in lid 3 bedoelde Europese derde landen die niet volledig aan het programma wensen deel te nemen, kunnen in aanmerking komen voor samenwerking volgens de in dat lid vastgelegde voorwaarden.

Artikel 8

1. De Commissie draagt zorg voor de beoordeling vooraf, de opvolging en de beoordeling achteraf van de in het kader van dit besluit uitgevoerde acties.

2. De geselecteerde begunstigen brengen jaarlijks aan de Commissie verslag uit.

3. Na afloop van de projecten beoordeelt de Commissie hoe de uitvoering verlopen is en de gevolgen van de uitvoering, om na te gaan of de oorspronkelijke doelstellingen zijn verwezenlijkt.

4. Aan de hand van de na twee jaar bereikte resultaten legt de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een beoordelingsverslag over de gevolgen en de doeltreffendheid van het programma voor.

Dit verslag gaat zo nodig vergezeld van voorstellen ter aanpassing van het programma, ook wat de begroting betreft.

5. Na afloop van het programma doet de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een verslag toekomen over de tenuitvoerlegging en de resultaten van het programma.

Artikel 9

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2001.

GEWIJZIGD VOORSTEL

5. Het programma staat eveneens open voor samenwerking met andere derde landen, op basis van aanvullende kredieten en specifieke voorwaarden en met financiële deelneming volgens procedures die in overeenkomsten tussen de betrokken partijen worden vastgelegd. De in lid 3 bedoelde Europese derde landen die niet volledig aan het programma wensen deel te nemen, kunnen in aanmerking komen voor samenwerking volgens de in dat lid vastgelegde voorwaarden.

Ongewijzigd

1. De Commissie draagt zorg voor de beoordeling vooraf, de opvolging en de beoordeling achteraf van de in het kader van dit besluit uitgevoerde acties, waarbij zij zorg moet dragen voor de toegankelijkheid van het programma en de transparantie van de tenuitvoerlegging ervan.

Ongewijzigd

In het verslag worden een aantal prestatie-indicatoren vermeld, zoals het effect op de werkgelegenheid.

Ongewijzigd

5. Na afloop van het programma doet de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een uitvoerig verslag toekomen over de tenuitvoerlegging en de resultaten van het programma.

In haar verslag legt de Commissie met name verantwoording af over de dankzij de financiële steun van de Gemeenschap geschapen toegevoegde waarde, eventuele werkgelegenheidsgevolgen en over de coördineringsmaatregelen overeenkomstig artikel 3.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

BIJLAGE

1. UIT TE VOEREN ACTIES

Ongewijzigd

Het programma moet, ter ondersteuning en aanvulling van de maatregelen van de lidstaten, vakmensen in staat stellen zich aan de dimensie van met name de Europese audiovisuele markt aan te passen. Hiertoe worden maatregelen genomen ter bevordering van opleidingen inzake economisch, financieel en commercieel beheer, recht, distributie, marketing, nieuwe technologieën (ook voor het behoud en de exploitatie van het Europese bezit aan films en audiovisueel materiaal), technieken voor het schrijven van scenario's.

Het programma moet, ter ondersteuning en aanvulling van de maatregelen van de lidstaten, vakmensen in staat stellen zich aan de dimensie van met name de Europese audiovisuele markt aan te passen. Hiertoe worden maatregelen genomen ter bevordering van opleidingen inzake economisch, financieel en commercieel beheer, recht, distributie, marketing, nieuwe technologieën (ook voor het behoud en de exploitatie van het Europese bezit aan films en audiovisueel materiaal), technieken voor het schrijven van scenario's en de ontwikkeling van nieuwe types programma's.

De opleidingsacties moeten rekening houden met het juridisch kader voor de intellectuele eigendom, met name de communautaire voorschriften terzake.

De ondersteunde opleidingsacties moeten toegankelijk zijn voor de vakmensen uit de betrokken audiovisuele bedrijfssectoren en de radio.

1.1. Opleiding voor nieuwe technologieën

Ongewijzigd

Deze opleiding beoogt het vermogen van de vakmensen te ontwikkelen om gebruik te maken van geavanceerde scheppende technieken, met name op de gebieden animatie, computergrafiek, multimedia en interactiviteit.

Deze opleiding beoogt het vermogen van de vakmensen te ontwikkelen om gebruik te maken van geavanceerde scheppende en verspreidingstechnieken, met name op de gebieden animatie, computergrafiek, multimedia en interactiviteit.

De voorgestelde maatregelen bestaan in:

Ongewijzigd

- het bevorderen van de uitwerking en de bijwerking van modules voor opleidingen op het gebied van de nieuwe technologieën in de audiovisuele sector, ter aanvulling van de activiteiten van de lidstaten;
- het in een netwerk samenbrengen van de opleidingsacties, het vergemakkelijken van uitwisseling van opleiders en vakmensen door toekenning van beurzen, door het organiseren van stages in ondernemingen in andere lidstaten en door bij te dragen tot de opleiding van de opleiders en met name het afstandsonderwijs, met stimulering van uitwisselingen en partnerschappen met landen met een geringe productiecapaciteit en/of met een beperkt geografisch en taalgebied.

1.2. Opleiding inzake economisch, financieel en commercieel beheer

Deze opleiding strekt tot ontwikkeling van het vermogen van de vakmensen om de Europese dimensie te begrijpen en te gebruiken in de sectoren ontwikkeling, productie, marketing en distributie/uitzending van audiovisuele programma's.

De voorgestelde maatregelen bestaan in:

- het bevorderen van de uitwerking en de bijwerking van modules voor opleiding inzake beheer, ter aanvulling van de activiteiten van de lidstaten, waarbij de nadruk wordt gelegd op de Europese dimensie;

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- het in een netwerk samenbrengen van de opleidingsacties, het vergemakkelijken van uitwisselingen van vakmensen door toekenning van beurzen, door het organiseren van stages in ondernemingen die in andere lidstaten gevestigd zijn, en door bij te dragen tot de opleiding van de opleiders, en met name het afstandsonderwijs, met stimulering van uitwisselingen en partnerschappen met landen en regio's met een geringe audiovisuele productiecapaciteit en/of met een klein geografisch en taalgebied.

1.3. **Technieken voor het schrijven van scenario's**

Deze opleiding is bedoeld voor ervaren scenarioschrijvers, ter verbetering van hun bekwaamheden om technieken te ontwikkelen die zowel op traditionele als interactieve schrijf- methoden zijn gebaseerd.

De maatregelen bestaan in:

- het bevorderen van de uitwerking en de bijwerking van modules voor opleiding inzake de vaststelling van doelgroepen; de bewerking en de ontwikkeling van scenario's voor een internationaal publiek; de betrekkingen tussen de scenarioschrijver, de editor van het scenario, de producent en de distributeur;
- het stimuleren van uitwisselingen en partnerschappen tussen landen en regio's met een geringe productiecapaciteit en/of met een klein taal- en/of geografisch gebied.

1.4. **Netten van opleidingsactiviteiten**

Het doel is de opleidingsinstellingen en/of bestaande activiteiten op het gebied van de bijscholing te stimuleren om de coördinatie van de activiteiten door invoering van Europese netwerken te intensiveren.

1.5. **Activiteiten voor de aanvankelijke beroepsopleiding**

Activiteiten kunnen worden gesteund op bepaalde gebieden van de initiële opleiding waar geen enkele andere communautaire of nationale financiële steun kan worden verleend. Hierbij kan met name worden gedacht aan „masters”-opleidingen die in relatie staan met de industrie in de vorm van een partnerschap en/of stages.

2. **UITVOERINGSPROCEDURE**2.1. **Benadering**

Voor de uitvoering van het programma zal de Commissie nauw samenwerken met de lidstaten. Ook zal zij overleg plegen met de betrokken partners. Zij zal erop toezien dat de deelneming van de vakmensen aan het programma de culturele verscheidenheid van Europa op evenwichtige wijze weerspiegelt.

De Commissie zal de ontwerpers van modules voor opleidingen aanmoedigen om bij het uitstippelen van hun acties samen te werken met opleidingscentra, de beroepssector en het bedrijfsleven.

GEWIJZIGD VOORSTEL

Deze opleiding is bedoeld voor ervaren scenarioschrijvers en regisseurs, ter verbetering van hun bekwaamheden om voor alle types audiovisuele programma's technieken te ontwikkelen die zowel op traditionele als interactieve schrijf- en verhaal- methoden zijn gebaseerd.

Ongewijzigd

- het bevorderen van de uitwerking en de bijwerking van modules voor opleiding inzake de vaststelling van doelgroepen; de bewerking en de ontwikkeling van scenario's voor producties van hoge kwaliteit voor een internationaal publiek; de betrekkingen tussen de scenarioschrijver, de editor van het scenario, de producent en de distributeur;

Ongewijzigd

Bij wijze van uitzondering kunnen activiteiten worden gesteund op bepaalde gebieden van de initiële beroepsopleiding waar geen enkele andere communautaire of nationale financiële steun kan worden verleend. Hierbij kan met name worden gedacht aan „masters”-opleidingen die in relatie staan met de industrie in de vorm van een partnerschap en/of stages.

Ongewijzigd

Voor de uitvoering van het programma zal de Commissie, bijgestaan door het in artikel 6 bedoelde comité, nauw samenwerken met de lidstaten. Ook zal zij overleg plegen met de betrokken partners. Zij zal erop toezien dat de deelneming van de vakmensen aan het programma de culturele verscheidenheid van Europa op evenwichtige wijze weerspiegelt.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Zij zal de opvang van stagiaires, met name uit landen en regio's met een geringe productiecapaciteit en/of een beperkt geografisch en taalgebied, vergemakkelijken.

2.2. **Communautaire bijdrage**

De communautaire cofinanciering van de totale opleidingskosten — over het algemeen maximaal 50 % — vindt plaats in het kader van gemeenschappelijke financiering met partners uit de overheids- en/of de particuliere sector. Dit aandeel kan worden verhoogd tot 60 % voor opleidingsacties in landen of regio's met een geringe productiecapaciteit en/of met een klein geografisch en taalgebied.

De procedure van artikel 5 wordt gebruikt ter vaststelling van de toewijzing van de financiële middelen voor elk in punt 1 van deze bijlage bedoeld actietype.

Overeenkomstig de voorschriften voor communautaire financiering en volgens de procedure van artikel 5 stelt de Commissie financieringsvoorschriften vast, teneinde voor elke activiteit op het gebied van bijscholing, en per opgeleide persoon, het maximale steunbedrag vast te stellen.

De ontwerpers van modules en de opleidingscentra die deze in hun leerstof opnemen, worden door middel van oproepen tot het indienen van voorstellen geselecteerd.

De Commissie zorgt ervoor dat, voorzover mogelijk, tenminste 10 % van de jaarlijks beschikbare middelen aan nieuwe activiteiten wordt toegekend.

2.3. **Uitvoering**

- 2.3.1. De Commissie voert het programma uit. Zij kan hiertoe een beroep doen op adviseurs alsmede op bureaus voor technische bijstand die na een aanbestedingsprocedure worden geselecteerd op basis van hun sectorale expertise. De technische bijstand wordt uit de begroting van het programma gefinancierd. De Commissie kan tevens volgens de procedure van artikel 6 partnerschappen betreffende ad-hoc-activiteiten aangaan met gespecialiseerde organisaties, zoals Eureka Audiovisueel, voor het uitvoeren van gezamenlijke acties ten behoeve van de doelstellingen van het programma op het gebied van opleiding.

De Commissie verricht de definitieve selectie van de begunstigden van het programma en stelt de toe te kennen financiële steun vast in het kader van artikel 5.

GEWIJZIGD VOORSTEL

De Commissie zorgt ervoor dat, voorzover mogelijk, een adequaat percentage van de jaarlijks beschikbare middelen aan nieuwe activiteiten wordt toegekend.

Ongewijzigd

- 2.3.1 De Commissie voert het programma uit overeenkomstig de procedure van artikel 6. Zij doet een beroep op adviseurs alsmede op bureaus voor technische bijstand die na een aanbestedingsprocedure worden geselecteerd op basis van hun sectorale expertise. De technische bijstand wordt uit de begroting van het programma gefinancierd. De Commissie kan tevens volgens de procedure van artikel 6 partnerschappen betreffende ad-hoc-activiteiten aangaan met gespecialiseerde organisaties, zoals Eureka Audiovisueel, voor het uitvoeren van gezamenlijke acties ten behoeve van de doelstellingen van het programma op het gebied van opleiding.

Ongewijzigd

De Commissie zorgt voor de motivering van haar besluiten ten aanzien van de aanvragers van communautaire steun en waakt erover dat het programma op transparante wijze wordt uitgevoerd.

De begunstigden zorgen ervoor dat publiciteit aan de communautaire steun wordt gegeven.

Bij de selectie van acties die voor steun in aanmerking komen, houdt de Commissie naast de prioriteiten die in lid 2 worden opgesomd vooral rekening met de volgende criteria:

— partnerschappen tussen opleidingsinstellingen, de gespecialiseerde sector en het bedrijfsleven;

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

De Commissie zorgt ervoor dat zij bij de verwezenlijking van het programma, en in het bijzonder bij de follow-up en de evaluatie van de in het kader van het programma gesteunde projecten en de op netwerkvorming gerichte acties, kan steunen op erkende deskundigen uit de audiovisuele sector op de gebieden opleiding, ontwikkeling, productie, distributie, promotie.

2.3.2. De Commissie zorgt door middel van passende acties voor informatie over de door het programma geboden mogelijkheden en voor de promotie van het programma.

Met name nemen de Commissie en de lidstaten door de activiteiten van de MEDIA-desks en MEDIA-antennes voort te zetten en toe te zien op de versterking van de vakbekwaamheid ervan de nodige maatregelen om:

- de voorlichting over en promotie van het programma te verzorgen;
- een zo groot mogelijk aantal vakmensen tot deelneming aan de acties van het programma te stimuleren;
- de vakmensen bij te staan bij de presentatie van hun projecten in het kader van de oproepen tot het indienen van voorstellen;
- grensoverschrijdende samenwerking tussen vakmensen te bevorderen;
- te zorgen voor een wisselwerking met de ondersteunende instellingen in de lidstaten, zodat de acties in het kader van dit programma en de nationale ondersteuningsmaatregelen elkaar aanvullen.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- het innoverende karakter van de actie;
- het multiplicatoreffect van de actie (met name in de vorm van bruikbare resultaten, zoals handboeken);
- de kosteneffectiviteit van de actie;
- het bestaan van andere nationale of communautaire steunmaatregelen.

De Commissie zorgt ervoor dat zij bij de verwezenlijking van het programma, en in het bijzonder bij de follow-up en de evaluatie van de in het kader van het programma gesteunde projecten en de op netwerkvorming gerichte acties, kan steunen op erkende deskundigen uit de audiovisuele sector op de gebieden opleiding, ontwikkeling, productie, distributie, promotie en beheer van rechten, met name in de nieuwe digitale omgeving. Om de onafhankelijkheid van de door haar ingeschakelde adviseurs en deskundigen te garanderen, stelt de Commissie onverenigbaarheidsbepalingen vast ten aanzien van de deelname van deze groepen personen aan de in het kader van het programma gedane oproepen tot het indienen van voorstellen.

Ongewijzigd

Bovendien stelt de Commissie via internet geïntegreerde informatie ter beschikking over de verschillende vormen van steun die in het kader van het beleid van de Europese Unie betreffende de audiovisuele sector worden verleend.

Ongewijzigd

- de vakmensen uit de audiovisuele sector te informeren over de verschillende vormen van steun die zij in het kader van het beleid van de Europese Unie kunnen genieten;

Ongewijzigd

Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken

(2001/C 29 E/16)

COM(2000) 592 def. — 2000/0240(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 22 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 61, onder c),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Unie heeft zich ten doel gesteld een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te handhaven en te ontwikkelen, waarin het vrije verkeer van personen is gewaarborgd.
- (2) Met het oog op de geleidelijke totstandbrenging van deze ruimte en de goede werking van de interne markt moet de justitiële samenwerking tussen de lidstaten in burgerlijke en handelszaken worden verbeterd, vereenvoudigd en versneld.
- (3) In het Actieplan van de Raad en de Commissie van 3 december 1998 over hoe de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam inzake de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het best kunnen worden uitgevoerd⁽¹⁾, dat bij de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998 werd ingediend, wordt verbetering van de justitiële samenwerking in civiele zaken beschouwd als een essentieel stadium in de totstandbrenging van een Europese justitiële ruimte die concrete voordelen biedt voor iedere burger van de Unie.
- (4) Volgens punt 40, onder d), van het hierboven bedoelde Actieplan moet binnen twee jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag worden onderzocht of het beginsel van het Europese justitiële netwerk kan worden uitgebreid tot civielrechtelijke procedures.
- (5) In de conclusies van de buitengewone top van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 wordt door de Europese Raad aanbevolen een gemakkelijk toegankelijk informatiesysteem in te stellen, dat wordt onderhouden en bijgewerkt door een netwerk van bevoegde nationale autoriteiten.
- (6) Om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten in burgerlijke en handelszaken te verbeteren, te vereenvoudigen en te versnellen, moet op het niveau van de Europese Gemeenschap een samenwerkingsstructuur worden geschapen in de vorm van een netwerk, namelijk het Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken.
- (7) Deze problematiek valt onder de in artikel 65 van het Verdrag bedoelde maatregelen die in overeenstemming met artikel 67 moeten worden genomen.
- (8) Om de doelstellingen van het Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken te verwezenlijken, moeten de regels betreffende de oprichting ervan worden vastgelegd in een juridisch bindend communautair instrument.
- (9) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel van artikel 5 van het EG-Verdrag, kunnen de doelstellingen van deze beschikking, namelijk de verbetering van de justitiële samenwerking tussen de lidstaten en van de toegang tot de rechter voor degenen die betrokken zijn bij geschillen met grensoverschrijdende gevolgen, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en moeten daarom op communautair niveau worden verwezenlijkt; deze beschikking beperkt zich tot hetgeen minimaal is vereist om deze doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan wat daartoe nodig is.
- (10) Het Europees justitieel netwerk dat bij deze beschikking wordt opgericht is bedoeld om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van burgerlijke en handelszaken te vergemakkelijken, zowel op de gebieden die onder bestaande instrumenten vallen als op die waarop geen enkel instrument van toepassing is.
- (11) Op sommige gebieden zijn op basis van communautaire besluiten en internationale instrumenten al bepaalde vormen van justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken tot stand gekomen. Het Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken komt niet in de plaats van deze samenwerkingsvormen, maar moet deze juist volledig in acht nemen. De bepalingen van deze beschikking laten dan ook de communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken onverlet.
- (12) Het Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken moet geleidelijk tot stand worden gebracht, op basis van een zeer nauwe samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten. Het netwerk moet gebruik maken van de mogelijkheden die worden geboden door de moderne informatie- en communicatietechnologie.

⁽¹⁾ PB C 19 van 23.1.1999, blz. 1.

- (13) Om de doelstellingen te verwezenlijken moet het netwerk steunen op contactpunten die door de lidstaten worden aangewezen en verzekerd zijn van de medewerking van de autoriteiten van de lidstaten met specifieke verantwoordelijkheden op het gebied van de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken; onderlinge contacten en periodieke vergaderingen zijn noodzakelijk voor de werking van het netwerk.
- (14) Het is van wezenlijk belang dat de inspanningen om een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen, concrete voordelen oplevert voor personen die betrokken zijn bij geschillen met grensoverschrijdende aspecten. Daarom moet het Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken er ook naar streven de toegang tot de rechter te vergemakkelijken. Daartoe wordt door het netwerk, op basis van de gegevens die door de contactpunten worden verstrekt en bijgewerkt, een gemakkelijk toegankelijk informatiesysteem opgezet en bijgehouden.
- (15) Deze beschikking vormt geen belemmering voor het verstrekken van andere dan de in de beschikking genoemde informatie binnen het netwerk of aan het publiek; de in titel III genoemde informatie moet dan ook niet als een volledige lijst worden beschouwd.
- (16) Om ervoor te zorgen dat het netwerk een doeltreffend instrument blijft, dat volgens de beste praktijken op het gebied van justitiële samenwerking en interne werking functioneert en dat aan de verwachtingen van de burgers beantwoordt, moet het systeem periodiek worden geëvalueerd, zodat eventueel noodzakelijke wijzigingen kunnen worden voorgesteld.
- (17) Overeenkomstig artikel 1 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, nemen deze landen niet deel aan de aanneming door de Raad van de maatregelen in deze beschikking.
- (18) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte protocol betreffende de positie van het Denemarken, neemt dit land niet deel aan de aanneming van deze beschikking en is deze derhalve niet bindend voor noch van toepassing op Denemarken,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

TITEL I

BEGINSELEN VAN HET EUROPEES JUSTITIEEL NETWERK OP HET GEBIED VAN BURGERLIJKE EN HANDELSZAKEN

Artikel 1

Oprichting

Er wordt tussen de lidstaten een Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken opgericht, hierna „het netwerk” genoemd.

Artikel 2

Samenstelling

1. Het netwerk bestaat uit:
  - a) de centrale contactpunten die door de lidstaten worden aangewezen en, in voorkomend geval, bijkomende contactpunten die overeenkomstig lid 2 van dit artikel worden aangewezen,
  - b) de centrale autoriteiten, de justitiële autoriteiten of andere bevoegde autoriteiten van de lidstaten die uit hoofde van communautaire besluiten, internationale instrumenten waarbij de lidstaten partij zijn of binnenlandse rechtsregels specifieke verantwoordelijkheden dragen op het gebied van de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken,
  - c) de verbindingsmagistraten zoals bedoeld in gemeenschappelijk optreden 96/277/JAI⁽¹⁾ met verantwoordelijkheden op het gebied van de samenwerking in burgerlijke en handelszaken,
  - d) in voorkomend geval, elke andere justitiële of bestuurlijke autoriteit waarvan de medewerking aan het netwerk van belang wordt geacht door de betrokken lidstaat omdat daardoor de doelstellingen van het netwerk beter kunnen worden verwezenlijkt.

2. Elke lidstaat wijst een centraal contactpunt aan. Daarnaast kan elke lidstaat een beperkt aantal bijkomende contactpunten aanwijzen, als hij dat nodig acht in verband met het naast elkaar bestaan van verschillende rechtsstelsels, de interne verdeling van de bevoegdheden en de taken die aan de contactpunten worden toegekend, of om gerechtelijke organen die vaak geschillen met grensoverschrijdende aspecten behandelen, rechtstreeks te betrekken bij de werkzaamheden van de contactpunten.

Lidstaten die bijkomende contactpunten aanwijzen, zorgen voor de nodige coördinatiemechanismen tussen de verschillende contactpunten.

3. De lidstaten geven aan welke de in lid 1, onder b) en c), van dit artikel bedoelde autoriteiten zijn.

4. De lidstaten wijzen de in lid 1, onder d), van dit artikel bedoelde autoriteiten aan.

5. Overeenkomstig artikel 18 geven de lidstaten de namen en de volledige personalia van de in lid 1 van dit artikel bedoelde autoriteiten door aan de Commissie, waarbij wordt aangegeven over welke communicatiemiddelen en talenkennis zij beschikken. Overeenkomstig artikel 16 worden deze gegevens voortdurend bijgewerkt.

Artikel 3

Taken en activiteiten van het netwerk

1. Het netwerk heeft tot taak:
  - a) de justitiële samenwerking tussen de lidstaten in burgerlijke en handelszaken te vergemakkelijken,

⁽¹⁾ PB C 105 van 27.4.1996, blz. 1.

b) een informatiesysteem voor het publiek te ontwerpen, geleidelijk op te zetten en bij te houden.

2. Zonder afbreuk te doen aan andere communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot de justitiële samenwerking op het gebied van burgerlijke en handelszaken, zijn de werkzaamheden van het netwerk met name gericht op:

- het wegnemen van obstakels voor de goede werking van procedures met grensoverschrijdende aspecten en van belemmeringen die een doeltreffende justitiële samenwerking tussen de lidstaten in de weg staan, in het bijzonder wanneer er geen enkel communautair besluit of internationaal instrument van toepassing is;
- de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van communautaire besluiten of van overeenkomsten tussen twee of meerdere lidstaten;
- het vereenvoudigen van de behandeling van verzoeken om justitiële samenwerking van de ene lidstaat aan de andere;
- het opzetten en bijhouden van een informatiesysteem voor het publiek over de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken binnen de Europese Unie, de relevante communautaire en internationale instrumenten, en het nationale recht van de lidstaten, met name inzake de toegang tot de rechtsstelsels.

3. De activiteiten van het netwerk laten initiatieven van de lidstaten of van de Gemeenschap ter bevordering van alternatieve manieren om geschillen te beslechten, onverlet.

Artikel 4

Werking van het netwerk

Het netwerk gaat bij het vervullen van zijn taken als volgt te werk:

- a) het vergemakkelijkt het leggen van de juiste contacten tussen de in artikel 2, lid 1, bedoelde autoriteiten van de lidstaten, om de in artikel 3 genoemde taken te vervullen,
- b) er worden periodieke vergaderingen van de contactpunten en van de leden van het netwerk georganiseerd volgens de bepalingen van Titel II,
- c) er wordt informatie opgesteld over justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken en over de rechtsstelsels van de lidstaten en deze informatie wordt voortdurend bijgewerkt overeenkomstig de bepalingen van Titel III.

Artikel 5

Contactpunten

1. De contactpunten staan ter beschikking van de in artikel 2, lid 1, onder b) tot d), bedoelde autoriteiten, om de in artikel 3 bedoelde taken te vervullen.

De contactpunten staan, met hetzelfde doel, ook ter beschikking van de plaatselijke justitiële autoriteiten van hun lidstaat, volgens de door de lidstaat vastgestelde voorwaarden.

2. De contactpunten moeten in het bijzonder:

- a) alle gegevens die nodig zijn om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten overeenkomstig artikel 3 goed te doen verlopen, verstrekken aan de andere contactpunten, aan de in artikel 2, lid 1, onder b) tot d), genoemde autoriteiten en aan de plaatselijke justitiële autoriteiten van hun lidstaat, om hen in staat te stellen op doeltreffende wijze een verzoek om justitiële samenwerking op te stellen en de juiste rechtstreekse contacten te leggen;
- b) oplossingen zoeken voor de problemen die zich kunnen voordoen bij een verzoek om justitiële samenwerking, onverminderd lid 4 van dit artikel en artikel 6;
- c) de coördinatie van de behandeling van de verzoeken om justitiële samenwerking in de betrokken lidstaat vergemakkelijken, met name wanneer meerdere verzoeken van de justitiële autoriteiten van die lidstaat in een andere lidstaat moeten worden uitgevoerd;
- d) meewerken aan het opstellen en bijwerken van de in titel III bedoelde informatie, en met name aan het informatiesysteem voor het publiek, overeenkomstig de bepalingen van die titel.

3. Indien een contactpunt een verzoek om informatie ontvangt waaraan hij niet het gepaste gevolg kan geven, geeft hij dit verzoek door aan het contactpunt of het lid van het netwerk dat waarschijnlijk wel kan. Het contactpunt blijft beschikbaar om eventueel bijstand te verlenen bij latere contacten.

4. Indien een contactpunt een verzoek om informatie ontvangt dat betrekking heeft op een onderwerp waarvoor in communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken al bepaalde autoriteiten zijn aangewezen om de samenwerking op dat gebied te vergemakkelijken, verwijst het contactpunt degene die het verzoek om informatie heeft ingediend door naar de desbetreffende autoriteiten, zodat het verzoek tot het juiste samenwerkingsmechanisme gericht kan worden.

Artikel 6

Autoriteiten die bevoegd zijn volgens communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken

1. De integratie van de krachtens communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken bevoegde autoriteiten in het netwerk laat de bevoegdheden die op grond van deze besluiten of instrumenten aan deze autoriteiten zijn toegekend, onverlet.

De contacten binnen het netwerk staan los van de regelmatige of incidentele contacten tussen deze bevoegde autoriteiten.

2. In elke lidstaat onderhouden de volgens communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken bevoegde autoriteiten en de contactpunten van het netwerk regelmatig contact, om zoveel mogelijk ervaringen uit te wisselen.

3. De contactpunten van het netwerk staan ter beschikking van de krachtens communautaire besluiten of internationale instrumenten met betrekking tot justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken bevoegde autoriteiten, om deze alle nodige hulp te verlenen.

Artikel 7

Talenkennis van de contactpunten

Met het oog op een soepele werking van het netwerk zien de lidstaten erop toe dat hun contactpunten behalve hun eigen taal ook een van de andere officiële talen van de Europese Unie in voldoende mate beheersen om met de contactpunten van de andere lidstaten te kunnen communiceren.

Artikel 8

Communicatiemiddelen

1. De contactpunten maken gebruik van de technologische middelen waarmee zij zo snel en doeltreffend mogelijk kunnen reageren op de verzoeken die zij ontvangen.

2. De Commissie zet in overleg met de contactpunten een beveiligd en beperkt toegankelijk systeem voor elektronische informatie-uitwisseling op.

TITEL II

TENUITVOERLEGGING EN WERKING VAN HET NETWERK

Artikel 9

Vergaderingen van de contactpunten

1. De contactpunten van het netwerk komen periodiek en tenminste driemaal per jaar bijeen overeenkomstig het bepaalde in artikel 12.

2. Bij deze vergadering wordt iedere lidstaat vertegenwoordigd door een of meer contactpunten, die kunnen worden vergezeld door andere leden van het netwerk, echter zonder dat het aantal van vier vertegenwoordigers per lidstaat wordt overschreden.

3. De eerste vergadering van de contactpunten wordt gehouden binnen drie maanden nadat deze beschikking van toepassing wordt, afgezien van eventuele voorbereidende vergaderingen voorafgaand aan die datum van toepassing.

Artikel 10

Doel van de periodieke vergaderingen van de contactpunten

1. De periodieke vergaderingen van de contactpunten hebben ten doel:

- a) ervoor te zorgen dat de contactpunten elkaar leren kennen en ervaringen uitwisselen, vooral wat betreft de werking van het netwerk;
- b) een platform te zijn waar praktische en juridische problemen worden besproken die de lidstaten tegenkomen in het kader van de justitiële samenwerking, met name bij de uitvoering van maatregelen van de Europese Unie;
- c) na te gaan wat de beste praktijken inzake de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken zijn en informatie daarover te verspreiden binnen het netwerk;
- d) gegevens en standpunten uit te wisselen, met name over de structuur, de organisatie, de inhoud van en de toegang tot de in titel III bedoelde beschikbare informatie;
- e) de werkwijze te bepalen en richtsnoeren vast te stellen voor het geleidelijk opstellen van de in artikel 15 bedoelde informatiedossiers, met name ten aanzien van de onderwerpen die moeten worden behandeld en het resultaat dat met elk van die bladen moeten worden bereikt;
- f) signaleren of er andere dan de in titel III genoemde initiatieven moeten worden ontwikkeld met vergelijkbare doelstellingen.

2. De lidstaten zien erop toe dat ervaringen met de werking van bij communautair besluit of internationaal instrument ingestelde samenwerkingsmechanismen in de vergaderingen van de contactpunten worden besproken.

Artikel 11

Vergaderingen van de leden van het netwerk

1. Er worden regelmatig vergaderingen gehouden voor alle leden van het netwerk, zodat zij elkaar kunnen leren kennen en ervaringen kunnen uitwisselen en zodat zij over een platform beschikken waar zij praktische en juridische problemen kunnen bespreken en specifieke vraagstukken kunnen behandelen.

2. De eerste vergadering van de leden van het netwerk zal worden gehouden binnen een jaar nadat deze beschikking van toepassing wordt.

3. Daarna worden de vergaderingen op ad hoc-basis bijeengeroepen overeenkomstig de bepalingen van artikel 12.

4. Iedere lidstaat wordt op deze vergaderingen door ten hoogste twaalf autoriteiten vertegenwoordigd.

*Artikel 12***Organisatie en verloop van de vergaderingen binnen het netwerk**

1. De Commissie is belast met het bijeenroepen en organiseren van de in de artikelen 9 en 11 bedoelde vergaderingen en werkt daarbij nauw samen met de lidstaten en het voorzitterschap van de Unie. De Commissie neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de vergaderingen op zich.

2. Voorafgaand aan elke vergadering stelt de Commissie in nauw overleg met het voorzitterschap van de Unie en, via de contactpunten, met de lidstaten de ontwerpagenda op.

3. Voordat de vergadering wordt gehouden, ontvangen de contactpunten de ontwerpagenda. Zij kunnen de Commissie vragen de ontwerpagenda te wijzigen of extra punten toe te voegen.

4. De Commissie maakt van elke vergadering de notulen op en zorgt dat de contactpunten deze ontvangen, zodat zij opmerkingen kunnen maken. De notulen worden formeel goedgekeurd tijdens de volgende vergadering van de contactpunten. Vervolgens worden de notulen door de contactpunten aan de andere leden van het netwerk in hun lidstaat gezonden, ook als eerder de niet-goedgekeurde versie werd doorgegeven.

TITEL III

BINNEN HET NETWERK BESCHIKBARE GEGEVENS EN INFORMATIESYSTEEM VOOR HET PUBLIEK*Artikel 13***Inhoud van de gegevens die binnen het netwerk worden verspreid**

1. De leden van het netwerk moeten te allen tijde toegang hebben tot de in artikel 2, lid 5 bedoelde gegevens.

Deze gegevens moeten kunnen worden geraadpleegd via het in artikel 8, lid 2, bedoelde systeem voor elektronische informatie-uitwisseling.

2. De contactpunten stellen ook alle andere informatie die nodig is voor het goed verrichten van hun taak ter beschikking van de contactpunten van de andere lidstaten, met name via het systeem voor elektronische informatie-uitwisseling.

*Artikel 14***Informatiesysteem voor het publiek**

1. Het netwerk stelt met betrekking tot de onderwerpen waarmee het zich bezighoudt een informatiesysteem voor het publiek in dat door de Commissie wordt beheerd.

2. Het systeem, en met name de informatiedossiers die daarin worden opgenomen, wordt geleidelijk opgebouwd, in

nauwe samenwerking door de Commissie en de lidstaten en overeenkomstig de tweede alinea van artikel 17.

3. De Commissie stelt de volgende informatie, met name via een eigen website van het netwerk die bereikbaar is via de website van de Commissie, ter beschikking van het publiek:

a) geldende of in voorbereiding zijnde communautaire besluiten die betrekking hebben op de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken;

b) de nationale maatregelen ter interne uitvoering van de in punt a) bedoelde instrumenten;

c) de geldende internationale instrumenten inzake justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken waarbij de lidstaten partij zijn, alsmede de verklaringen en voorbehouden in het kader van deze instrumenten;

d) de belangrijkste jurisprudentie van de Gemeenschap en van de lidstaten;

e) nauwkeurige en beknopte gegevens over het rechtsstelsel en het gerechtelijk systeem van de lidstaten, in de vorm van de in artikel 15 bedoelde informatiedossiers.

4. Met het oog op de toegankelijkheid van de onder punten a) tot e) van lid 2 bedoelde informatie moeten op de website van het netwerk links worden aangebracht naar de websites waar de oorspronkelijke informatie zich bevindt.

5. Op dezelfde manier moet de website van het netwerk toegang bieden tot reeds bestaande of in voorbereiding zijnde vergelijkbare voorlichtingsinitiatieven op aanverwante gebieden, alsmede tot websites met informatie over de rechtsstelsels van de lidstaten.

*Artikel 15***Informatiedossiers**

1. De contactpunten stellen geleidelijk informatiedossiers op voor hun respectieve lidstaten.

2. Bij het opstellen van de informatiedossiers wordt voorrang gegeven aan vraagstukken betreffende de toegang tot de rechter in de lidstaten, waarbij met name informatie wordt gegeven over de manier waarop een rechtszaak wordt aangespannen en over de voorwaarden voor rechtsbijstand, waarbij het netwerk de werkzaamheden die reeds in het kader van andere communautaire initiatieven zijn verricht, onverlet laat en daarmee zoveel mogelijk rekening houdt.

3. In de informatiedossiers die geleidelijk ter beschikking komen, worden in ieder geval de volgende onderwerpen behandeld:

a) de rechtsstelsels en gerechtelijke systemen van de lidstaten;

b) de manier waarop een rechtszaak kan worden aangespannen, met name als het gaat om procedures voor geringe vorderingen,

- c) voorwaarden voor rechtsbijstand en de manier waarop die verkregen kan worden, waarbij de taken van niet-gouvernementele organisaties die op dit gebied actief zijn, worden beschreven, en waarbij rekening wordt gehouden met de werkzaamheden die al in het kader van de Dialoog met de burgers zijn verricht;
- d) nationale regels inzake de betekening en kennisgeving van stukken;
- e) beroepsmogelijkheden;
- f) regels inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen van andere lidstaten;
- g) mogelijkheden om conservatoire maatregelen te treffen, met name inbeslagneming van iemands goederen met het oog op de tenuitvoerlegging van een beslissing;
- h) alternatieve manieren om geschillen te beslechten, waarbij de nationale infobalies van het Europees buitengerechtelijk netwerk voor de beslechting van consumentengeschillen worden vermeld;
- i) de organisatie en de werking van de juridische beroepen.
4. De Commissie verstrekt informatie over de relevante aspecten van het gemeenschapsrecht en zijn procedures.
5. De overeenkomstig de leden 1 t/m 3 opgestelde informatiedossiers worden doorgegeven aan:
- a) de Commissie, die ervoor zorgt dat ze op de voor het publiek bedoelde website van het netwerk worden opgenomen en dat ze in de andere officiële talen van de Gemeenschap worden vertaald;
- b) de contactpunten, die ervoor zorgen dat ze op zo groot mogelijke schaal worden verspreid in hun lidstaten.
6. De informatiedossiers worden overeenkomstig artikel 16 regelmatig bijgewerkt.

Artikel 16

Opstellen en bijhouden van de beschikbare informatie

1. Alle informatie die overeenkomstig de artikelen 13 tot 15 binnen het netwerk en voor het publiek beschikbaar is, wordt voortdurend bijgewerkt.
2. De contactpunten verstrekken de informatie die nodig is voor de opbouw en de werking van het systeem, controleren de juistheid van de informatie die al in het systeem is opge-

nomen en verwittigen de Commissie zodra bepaalde informatie moet worden gewijzigd.

TITEL IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 17

Herziening

Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze beschikking, en vervolgens elke vijf jaar, dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité een verslag in over de toepassing van deze beschikking, dat wordt opgesteld op basis van door de contactpunten verstrekte gegevens. Dit verslag gaat zonedig vergezeld van voorstellen tot wijziging van deze beschikking.

In dit verslag wordt onder andere ingegaan op de vraag of de burgers rechtstreeks toegang moeten krijgen tot de contactpunten van het netwerk, in hoeverre de juridische beroepen toegang moeten krijgen tot en moeten worden betrokken bij de werkzaamheden van het netwerk, en wat de aanknopingspunten zijn met het Europees buitengerechtelijk netwerk voor de beslechting van consumentengeschillen.

Artikel 18

Fundamenten van het netwerk en het informatiesysteem

1. Uiterlijk zes maanden voordat deze beschikking van toepassing wordt verstrekt, de lidstaten de Commissie de in artikel 2, lid 5, bedoelde gegevens.
2. Voordat deze beschikking van toepassing wordt bereid, de Commissie in overleg met de contactpunten een website voor waarop het informatiesysteem voor het publiek kan worden geïnstalleerd.

Artikel 19

Inwerkingtreding en toepassing

Deze beschikking treedt in werking op de twintigste dag na de datum van bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing vanaf negen maanden na de datum van bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een communautair mechanisme voor de coördinatie van interventies op het gebied van civiele bescherming in noodsituaties

(2001/C 29 E/17)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 593 def. — 2000/0248(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 29 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 308, en op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, inzonderheid op artikel 203,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De maatregelen van de Gemeenschap ter uitvoering van de resolutie van 8 juli 1991 betreffende de verbetering van de onderlinge hulp tussen de lidstaten bij natuurrampen en technische rampen hebben weliswaar bijgedragen tot de bescherming van personen, het milieu en goederen, maar nu moet worden gezorgd voor een nog betere bescherming bij noodsituaties van natuurlijke, technologische en ecologische aard, met inbegrip van accidentele verontreiniging van de zee, die zich binnen en buiten de Europese Unie voordoen, en moeten de bepalingen van de resolutie worden aangescherpt.
- (2) Het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UN/ECE), dat onder andere bepalingen inzake preventie, paraatheid voor noodsituaties, voorlichting en participatie van het publiek, meldingssystemen voor industriële ongevallen, ingrijpen en wederzijdse bijstand bevat, is op 19 april 2000 in werking getreden. Dit Verdrag is door de Gemeenschap goedgekeurd bij beschikking van de Raad van 23 maart 1998 ⁽¹⁾.
- (3) Het nu voorgestelde mechanisme vormt een aanvulling op het communautair actieprogramma voor civiele bescherming doordat het steun beschikbaar stelt in noodsituaties. Het zal gecoördineerde bijstandsinterventies en het inzetten van interventieteams, deskundigen en andere hulpmiddelen, naar gelang van de behoeften, vergemakkelijken door middel van een versterkte communautaire structuur voor civiele bescherming en een netwerk van nationale contactpunten in de lidstaten. Ook biedt het de gelegenheid gevalideerde gegevens over noodsituaties te verzamelen en door te geven aan de lidstaten.
- (4) Het mechanisme zal terdege rekening houden met de desbetreffende wetgeving van de Europese Gemeenschap en internationale verbintenissen op dit gebied.
- (5) In geval van een ernstige noodsituatie binnen de Unie, of de onmiddellijke dreiging daarvan, die grensoverschrijdende effecten veroorzaakt of kan veroorzaken of die aanleiding kan geven tot een verzoek om bijstand van één of meer lidstaten, is er behoefte aan een meldingsmogelijkheid via een gevestigd noodcommunicatiesysteem.
- (6) Op communautair niveau moeten voorbereidende maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat in noodsituaties bijstandsinterventies met de nodige flexibiliteit op gang kunnen worden gebracht en gecoördineerd, en dat de effectieve inzet en complementariteit van interventieteams en andere hulpmiddelen, naar gelang van de behoeften, gewaarborgd is.
- (7) Op het subsidiariteitsbeginsel levert een communautair mechanisme een meerwaarde op doordat het de nationale beleidsinitiatieven op het gebied van civiele bescherming ondersteunt en aanvult. Een dergelijk mechanisme zou het mogelijk maken bijstandsinterventies op gang te brengen en te coördineren teneinde ervoor te zorgen dat er minder doden en gewonden vallen en er minder materiële schade wordt veroorzaakt, en dat de economische en milieuschade beperkt kan blijven, waardoor aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de sociale samenhang en solidariteit een tastbaarder invulling kan worden gegeven.
- (8) De geïsoleerde en ultraperifere regio's van de Unie vertonen, gezien hun geografische, orografische, sociale en economische situatie, bijzondere kenmerken die bij een ernstige noodsituatie een nadelig effect hebben en specifieke bijstandsbehoeften doen ontstaan. Het onderhavige communautaire mechanisme zal het tevens mogelijk maken beter in deze behoeften te voorzien.
- (9) Er is behoefte aan meer doorzichtigheid en aan consolidatie en intensivering van de diverse bestaande maatregelen op het gebied van civiele bescherming bij het voortdurend streven naar de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag.
- (10) De maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van deze beschikking moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/648/EG van de Raad van 28 juni 1999 ⁽²⁾ tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden.

⁽¹⁾ PB L 326 van 3.12.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- (11) Door voor het onderhavige communautaire mechanisme gebruik te maken van hetzelfde comité als voor het bestaande communautair actieprogramma voor civiele bescherming moet voor de nodige samenhang en complementariteit worden gezorgd.
- (12) Het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voorzien voor de aanneming van de onderhavige beschikking in geen andere bevoegdheden dan in waarin is voorzien bij artikel 308, respectievelijk artikel 203,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Er wordt een communautair mechanisme vastgesteld voor interventies op het gebied van civiele bescherming in geval van ernstige noodsituaties, of de onmiddellijke dreiging daarvan, die dringend ingrijpen kunnen vereisen (hierna „het mechanisme” te noemen).

2. Met dit mechanisme wordt beoogd te helpen zorgen voor een betere bescherming van personen, van het milieu en van goederen in noodsituaties van natuurlijke, technologische en ecologische aard, met inbegrip van accidentele verontreiniging van de zee, die zich binnen of buiten de Europese Unie voordoen. Het algemeen doel van het mechanisme is ondersteuning te verlenen in noodsituaties en gecoördineerde bijstandsinterventies te vergemakkelijken.

3. Het mechanisme omvat een reeks maatregelen, waaronder:

- de inventarisatie van de voor gecoördineerde bijstandsinterventies in noodsituaties beschikbare hulpmiddelen;
- het opzetten van een opleidingsprogramma;
- de oprichting van evaluatie- en coördinatieteams;
- de totstandbrenging van een noodcommunicatiesysteem.

Artikel 2

1. In geval van een ernstige noodsituatie binnen de Gemeenschap, of de onmiddellijke dreiging daarvan, die grensoverschrijdende effecten veroorzaakt of kan veroorzaken of die aanleiding kan geven tot een verzoek om bijstand van één of meer lidstaten, brengt de lidstaat waar de noodsituatie zich heeft voorgedaan deze onverwijld ter kennis van:

- a) de lidstaten die gevolgen van de noodsituatie kunnen onderkennen, en
- b) de Commissie zodat deze indien nodig de overige lidstaten kan inlichten en haar bevoegde diensten kan inschakelen.

2. Deze kennisgeving wordt gedaan via het noodcommunicatiesysteem.

Artikel 3

Teneinde in noodsituaties effectief te kunnen ingrijpen doen de lidstaten het volgende:

- a) binnen hun diensten voor civiele bescherming wijzen zij van tevoren interventieteams aan die op zeer korte termijn, over het algemeen binnen 2 à 24 uur na een verzoek om bijstand, beschikbaar zijn of opgericht kunnen worden voor een interventie in het buitenland, waarbij er rekening mee dient te worden gehouden dat de samenstelling van het team afgestemd moet worden op het soort noodsituatie en op de daarmee samenhangende specifieke behoeften;
- b) zij verstrekken deze informatie aan de Commissie binnen zes maanden na de vaststelling van deze beschikking en geven daarna tijdig alle actuele informatie door;
- c) zij bekijken de mogelijkheid om indien nodig ook andere hulpmiddelen in te zetten, zoals gespecialiseerd personeel en uitrusting voor specifieke noodsituaties, met inbegrip van door niet-gouvernementele organisaties en andere relevante instanties beschikbaar gestelde hulpmiddelen.

Artikel 4

Met het oog op een goede coördinatie van interventies op het gebied van civiele bescherming in noodsituaties en om te zorgen voor de nodige compatibiliteit en complementariteit tussen de teams, doet de Commissie het volgende:

- a) zij zet een opleidingsprogramma voor interventieteams op dat gezamenlijke cursussen en oefeningen omvat en tevens voorziet in een uitwisselingsstelsel in het kader waarvan personen bij teams in andere lidstaten kunnen worden gedetacheerd;
- b) zij zorgt voor de nodige capaciteit om kleine evaluatie- en coördinatieteams in te schakelen en deze onmiddellijk ter plaatste te sturen met het doel de interventie efficiënter te laten verlopen, en om waar nodig het contact te onderhouden met de bevoegde instanties van het land dat om bijstand verzoekt;
- c) zij zet een programma voor de evaluatie en verspreiding van door ervaring opgedane kennis op.

Artikel 5

1. Wanneer zich binnen de Gemeenschap een noodsituatie voordoet, kan een lidstaat om bijstand verzoeken:

- a) via de bevoegde diensten van de Commissie. Na ontvangst van een dergelijk verzoek treft de Commissie onverwijld de volgende maatregelen, al naargelang het geval:
  - zij zendt het verzoek door via het netwerk van nationale contactpunten van de lidstaten;
  - zij vergemakkelijkt het inzetten van teams, deskundigen en andere hulpmiddelen;
  - zij verzamelt gevalideerde gegevens over de noodsituatie en geeft deze door aan de lidstaten.

b) rechtstreeks bij andere lidstaten.

2. Een lidstaat waarbij een verzoek om bijstand wordt ingediend neemt onverwijld een beslissing over de vraag of hij bijstand kan verstrekken en stelt de lidstaat die het verzoek heeft gedaan daar rechtstreeks of via de bevoegde diensten van de Commissie van in kennis, met vermelding van de omvang van en de voorwaarden voor de eventueel te verlenen bijstand.

3. De basisprincipes voor bijstandsinterventies binnen de Gemeenschap zijn vastgesteld in de bijlage bij deze beschikking.

4. Wanneer daarom wordt verzocht kunnen de bepalingen van dit artikel tevens worden toegepast ten aanzien van interventies buiten de Gemeenschap.

Artikel 6

Het mechanisme staat open voor deelname door:

- de kandidaat-landen in Midden- en Oost-Europa, overeenkomstig de voorwaarden in de Europa-overeenkomsten, de aanvullende protocollen daarbij en in de besluiten van de respectieve associatieraden,
- Cyprus, Malta en Turkije op basis van met deze landen te sluiten bilaterale overeenkomsten.

Artikel 7

De Commissie legt de maatregelen met betrekking tot het mechanisme ten uitvoer volgens de procedures van artikel 8.

Artikel 8

1. Wanneer naar dit artikel wordt verwezen, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

2. De Commissie wordt bijgestaan door hetzelfde comité van beheer als dat waarin is voorzien bij de beschikking van de Raad van 9 december 1999 betreffende een communautair actieprogramma voor civiele bescherming ⁽¹⁾.

3. Voor de uitvoering van deze beschikking stelt de Commissie gemeenschappelijke regels vast, met name inzake de volgende aspecten:

- a) de inventarisatie van de voor gecoördineerde bijstandsinterventies in noodsituaties beschikbare hulpmiddelen;
- b) het opzetten van een opleidingsprogramma;
- c) de oprichting van evaluatie- en coördinatieteams;
- d) de totstandbrenging van een noodcommunicatiesysteem;

alsook wat betreft de leiding over bijstandsinterventies, rekening houdend met traditionele contacten tussen staten of de specialisatie van teams, namelijk op bepaalde gebieden of in het omgaan met bepaalde risico's.

Artikel 9

De kosten van de in artikel 1, lid 3, bedoelde maatregelen worden volledig gefinancierd door de Gemeenschap.

Artikel 10

De Commissie evalueert de uitvoering van deze beschikking om de drie jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding daarvan.

Artikel 11

Deze beschikking treedt in werking op 1 juli 2001.

Artikel 12

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 327 van 21.12.1999, blz. 53.

BIJLAGE

Basisprincipe van bijstandsinterventies ⁽¹⁾

1. Over het algemeen wordt bijstand verleend door zo snel mogelijk interventieteams ter plaatse te zenden, die voorzien zijn van uitrusting en hulpgoederen om personen te redden en te beschermen en goederen, met inbegrip van cultureel erfgoed, en het milieu te beschermen.
2. Deze interventieteams moeten gedurende ten minste achtenveertig uur geheel zelfstandig met behulp van hun eigen logistieke voorzieningen ter plaatse kunnen opereren. Wanneer hun reserves zijn opgebruikt zorgt de lidstaat die om bijstand verzoekt ervoor dat deze teams worden bevoorraadt met levensmiddelen en dat hun uitrusting op de normale wijze wordt aangevuld.
3. De algemene leiding van de bijstandverlening valt onder de bevoegdheid van de lidstaat die om bijstand verzoekt. De autoriteiten van de lidstaat die om bijstand verzoekt geven de interventieteams instructies voor de door hen te verrichten taken en bakenen de eventuele grenzen daarvan af, zonder zich evenwel te bemoeien met de details van de uitvoering, welke onder de verantwoordelijkheid valt van degene die hiertoe door de lidstaat die bijstand verleent is aangewezen.
4. De lidstaat die om bijstand verzoekt neemt de nodige maatregelen om de veiligheid van de leden van het interventieteam van de lidstaat die bijstand verleent te waarborgen.
5. Met het oog op het welslagen van de bijstandverlening hebben de interventieteams toegang tot alle plaatsen waar hun bijstand vereist is, zulks overeenkomstig de instructies van de met de bijstandverlening belaste autoriteiten. De lidstaat die om bijstand verzoekt moet de omstandigheden scheppen waaronder de voor bijstand benodigde middelen kunnen worden ingezet en deze Staat moet er voor zorgen dat de verbindingen gewaarborgd zijn.
6. De lidstaat die om bijstand verzoekt bekijkt via welke procedure zo snel mogelijk de nodige machtigingen kunnen worden verkregen, met name voor uitzonderlijk vervoer, bij voorbeeld door gratis gebruik mogelijk te maken van infrastructuur waarvoor normaliter doorvoerrechten, tolgelden of toegangsrechten tot havens en luchthavens verschuldigd zijn.
7. Met het oog op een snelle en doeltreffende bijstandverlening, beperken de lidstaat die om bijstand verzoekt en in voorkomend geval de lidstaten van doorvoer zoveel mogelijk de controlevoorschriften en -procedures alsmede de formaliteiten voor toelating tot hun grondgebied van de interventieteams, en de voor de uitvoering van hun taak benodigde uitrusting en hulpgoederen met inbegrip van medische goederen en geneesmiddelen.

Te dien einde zullen, voor zover mogelijk, bij het binnenkomen op het grondgebied van de betrokken lidstaat, of uiterlijk één maand daarna een door de autoriteiten van de lidstaat die bijstand verleent afgegeven gedetailleerde verklaring met nadere gegevens over de opdracht en de samenstelling van het interventieteam, alsmede een volledige lijst van de meegezonden uitrusting en hulpgoederen, worden overgelegd.

Elke lidstaat verleent ten behoeve van de luchtvaartuigen van de andere lidstaten, die rechtstreeks aan de bijstandsinterventies deelnemen of hulpmiddelen vervoeren, toestemming om over zijn grondgebied te vliegen en op vooraf bepaalde plaatsen op zijn grondgebied te landen en op te stijgen. Bij het opstellen van het vluchtschema en het uitvoeren van de vluchten worden de regels inzake het luchtverkeer en het gebruik van het luchtruim van de betrokken lidstaat in acht genomen.
8. Behoudens een andersluidende regeling tussen de betrokken lidstaten, zoals een bilaterale overeenkomst, worden de kosten van de door de bijstandverlenende lidstaat verstrekte bijstand gedragen door de lidstaat die om bijstand verzoekt.

De lidstaten kunnen, rekening houdend met in het bijzonder de aard van de ramp en de ernst van de door de lidstaat die om bijstand verzoekt geleden schade, de gevraagde bijstand geheel of gedeeltelijk gratis verlenen.

De lidstaat die bijstand verleent kan voorts te allen tijde geheel of gedeeltelijk afzien van het recht op vergoeding van de kosten.

De interventieteams van de lidstaat die bijstand verleent worden tijdens de bijstandsinterventies in de lidstaat die om bijstand verzoekt op diens kosten gehuisvest, verzorgd en, indien hun reserves zijn opgebruikt, opnieuw bevoorraadt.
9. Behalve in naar behoren vastgestelde gevallen van fraude of ernstige nalatigheid ziet elke lidstaat af van enige vordering tot schadevergoeding jegens een andere lidstaat in geval van schade aan zijn eigen goederen of van schade geleden door zijn eigen dienstpersoneel, wanneer deze schade toe te schrijven is aan overeenkomstig deze beschikking verrichte bijstandsinterventies.

Ingeval derden schade lijden ten gevolge van de bijstandsinterventies, werken de lidstaat die om bijstand verzoekt en de lidstaat die bijstand verleent samen om de vergoeding van de schade te vergemakkelijken.
10. Bij het eind van de bijstandverlening brengen de lidstaat die bijstand verleent en de lidstaat die om bijstand verzoekt aan de Commissie verslag uit over de noodsituatie die heeft plaatsgevonden en de getroffen maatregelen. De Commissie brengt de andere lidstaten hiervan op de hoogte.

⁽¹⁾ Deze principes gelden ook voor aan het mechanisme deelnemende kandidaat-landen.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en van de Raad betreffende ozon in de lucht ⁽¹⁾

(2001/C 29 E/18)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 613 def. — 1999/0068(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 2 oktober 2000)

⁽¹⁾ PB C 56 E van 29.2.2000, blz. 40.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE
EUROPESE UNIE,

Ongewijzigd

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Overeenkomstig de beginselen van artikel 174 van het Verdrag is in het vijfde Milieuactieprogramma dat bij de Resolutie van de Raad en van de Vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 1 februari 1993 betreffende een beleidsplan en actieprogramma van de Europese Gemeenschap inzake het milieu en duurzame ontwikkeling ⁽²⁾ werd vastgesteld, in het bijzonder beoogd in de geldende wetgeving inzake luchtverontreinigende stoffen wijzigingen aan te brengen. In dit programma wordt de vaststelling van langetermijndoelstellingen voor luchtkwaliteit aanbevolen.

(2) Krachtens artikel 4, lid 5, van Richtlijn 96/62/EG van de Raad van 27 september 1996 inzake de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit ⁽³⁾ dient de Raad de in lid 1 van dat artikel bedoelde wetgeving alsmede de in leden 3 en 4 ervan omschreven bepalingen aan te nemen.

⁽¹⁾ PB C 51 van 23.2.2000, blz. 11.

⁽²⁾ PB C 138 van 17.5.1993, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 296 van 21.11.1996, blz. 55.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (3) Het is van belang voor een doeltreffende bescherming tegen de effecten van blootstelling aan ozon op de menselijke gezondheid zorg te dragen. De schadelijke effecten van ozon op de vegetatie, op de ecosystemen en op het milieu als geheel, dienen zoveel mogelijk te worden gereduceerd. Het grensoverschrijdend karakter van ozon vergt actie op het niveau van de Gemeenschap.
- (4) In Richtlijn 96/62/EG is bepaald dat de in cijfers uitgedrukte drempels op de bevindingen van op dit gebied actief zijnde internationale wetenschappelijke groepen dienen te worden gebaseerd. De Commissie dient met het oog op heronderzoek van de elementen waarop dergelijke drempels zijn gebaseerd de recentste wetenschappelijke onderzoeksgegevens op de betrokken gebieden van epidemiologie en milieukunde en de recentste vorderingen in de metrologie in acht te nemen.
- (5) In Richtlijn 96/62/EG is bepaald dat voor ozon grensen/of streefwaarden worden vastgesteld. Vanwege het grensoverschrijdende karakter van ozon, dienen ter bescherming van de menselijke gezondheid en de vegetatie streefwaarden te worden vastgesteld. Deze streefwaarden dienen verband te houden met de tussentijdse doelstellingen die aan de communautaire strategie ter bestrijding van troposferisch ozon zijn ontleend.
- (6) Krachtens Richtlijn 96/62/EG moeten met betrekking tot zones en agglomeraties waar de ozonconcentraties de streefwaarden overschrijden, maatregelen worden genomen teneinde ervoor zorg te dragen dat tegen de gestelde datum zoveel mogelijk aan de streefwaarden wordt voldaan. Dergelijke maatregelen zullen grotendeels de vorm aannemen van beheersingsmaatregelen die in overeenstemming met de communautaire wetgeving terzake dienen te worden uitgevoerd.
- (7) Ten gevolge van specifieke lokale omstandigheden zullen in sommige gevallen, om de streefwaarden te halen, aanvullende lokale maatregelen moeten worden genomen. Lokale maatregelen behoren niet vereist te zijn wanneer aan de hand van een kosten-batenanalyse de onevenredigheid daarvan wordt aangetoond.
- (8) Voor de doeltreffende bescherming van de menselijke gezondheid en van het milieu dienen langetermijndoelstellingen te worden vastgesteld. Deze langetermijndoelstellingen dienen samen te hangen met de ozonstrategie en met het oogmerk ervan, de kloof tussen de huidige ozonniveaus en de langetermijndoelstelling zoveel mogelijk te dichten.
- (9) In zones waar de langetermijndoelstellingen worden overschreden dienen metingen verplicht te zijn. Aanvullende evaluatie-instrumenten en op dezelfde plaatsen uitgevoerde stikstofdioxide-metingen kunnen het vereiste aantal meetpunten verminderen.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (10) Er dient voor de bescherming van de gehele bevolking een alarmdrempel voor ozon te worden vastgesteld. Voor de bescherming van kwetsbare bevolkingsgroepen dient informatiedrempel als alarmdrempel te worden vastgesteld. Bijgewerkte informatie over ozonconcentraties in de lucht dient voor de bevolking gemakkelijk beschikbaar te zijn.
- (11) Daar waar het risico van overschrijding van de alarmdrempel aanzienlijk kan worden gereduceerd, dienen actieplannen voor de korte termijn te worden opgesteld. De mogelijkheid om aantal, duur en ernst van de overschrijdingen terug te dringen dient te worden onderzocht en geëvalueerd.
- (12) Het grensoverschrijdend karakter van ozonverontreiniging vergt van aan elkaar grenzende lidstaten een zekere mate van coördinatie bij het opstellen en uitvoeren van actieplannen en bij de voorlichting van de bevolking.
- (12) Het grensoverschrijdend karakter van ozonverontreiniging vergt van aan elkaar grenzende lidstaten en van lidstaten en aangrenzende kandidaat-lidstaten een zekere mate van coördinatie bij het opstellen en uitvoeren van actieplannen en bij de voorlichting van de bevolking.
- (13) Als uitgangspunt voor periodieke verslagen dient aan de Commissie informatie over de gemeten concentraties te worden verstrekt.
- Ongewijzigd
- (14) De Commissie dient de bepalingen van deze richtlijn in het licht van het recentste wetenschappelijk onderzoek betreffende, met name, de effecten van ozon op de menselijke gezondheid en op het milieu opnieuw te beoordelen. Deze beoordeling dient onderdeel te zijn van een geïntegreerde strategie voor de luchtkwaliteit, bedoeld om de communautaire doelstellingen inzake luchtkwaliteit, met inbegrip van die inzake verzuring en eutrofiëring, te herbeoordelen en zo nodig te herzien. Deze strategie, rekening houdend met technische haalbaarheid en kosteneffectiviteit, dient maatregelen in te houden om de emissies van alle bronnen te reduceren teneinde de verwezenlijking van deze doelstellingen te waarborgen. Ten aanzien van ozon dient deze herbeoordeling zo mogelijk erop gericht te zijn binnen afzienbare tijd de langetermijndoelstellingen te verwezenlijken.
- (15) De lidstaten dienen regels vast te stellen inzake de bestrafing van inbreuken op de bepalingen van deze richtlijn en dragen ervoor zorg dat zij worden toegepast. De sancties dienen doeltreffend, evenredig en afschrikkend te zijn.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- (16) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel die in artikel 5 van het Verdrag besloten liggen, kunnen de doelstellingen van de overwogen maatregel, namelijk effectieve bescherming tegen de effecten van ozon op de menselijke gezondheid en vermindering van de schadelijke effecten van ozon op de vegetatie, op de ecosystemen en op het milieu als geheel, onvoldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt wegens het grensoverschrijdende karakter van ozon, hetgeen derhalve beter door de Gemeenschap kan geschieden. Deze richtlijn blijft beperkt tot het minimum wat nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken en reikt niet verder dan hetgeen daartoe nodig is.
- (17) Richtlijn 92/72/EEG van de Raad van 21 september 1992 betreffende de verontreiniging van de lucht door ozon⁽¹⁾ dient bijgevolg te worden ingetrokken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doelstellingen

Deze richtlijn heeft tot doel:

- a) doelstellingen op lange termijn, streefwaarden, een alarm- en een informatiedrempel voor ozonconcentraties in de lucht in de Gemeenschap vast te stellen teneinde schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens en voor het milieu als geheel, te vermijden, te voorkomen of te verminderen;
- b) ervoor zorg te dragen dat de ozonconcentraties en in voorkomend geval de concentraties van ozonprecursoren (stikstofoxiden en vluchtige organische stoffen) in de lucht in de lidstaten op basis van gemeenschappelijke methoden en criteria worden beoordeeld;
- c) ervoor zorg te dragen dat adequate informatie over ozonconcentraties in de troposfeer wordt verkregen en voor de bevolking beschikbaar wordt gesteld;
- d) ervoor zorg te dragen dat, wat ozon betreft, de luchtkwaliteit waar deze goed is, op peil wordt gehouden en de luchtkwaliteit in de overige gevallen wordt verbeterd;
- e) te zorgen voor meer samenwerking tussen de lidstaten bij de verlaging van de ozonconcentraties en bij de benutting van het potentieel van en de afstemming tussen grensoverschrijdende maatregelen.

⁽¹⁾ PB L 297 van 13.10.1992, blz. 1.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 2

Definities

Ongewijzigd

Voor de doeleinden van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. „lucht”: met uitzondering van de werkplek, de buitenlucht in de troposfeer;
  2. „verontreinigende stof”: een stof die direct of indirect door de mens in de lucht wordt gebracht en die schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens en/of voor het milieu in zijn geheel kan hebben;
  3. „niveau”: de concentratie van een verontreinigende stof in de lucht of de depositie daarvan op oppervlakten binnen een bepaalde tijdsruimte;
  4. „beoordeling”: elke methode die wordt gebruikt om het niveau van een verontreinigende stof in de lucht te meten, te berekenen, te voorspellen of te ramen;
  5. „vaste metingen”: metingen die overeenkomstig artikel 6, lid 5, van Richtlijn 96/62/EG worden uitgevoerd;
  6. „zone”: een door de lidstaten afgebakend gedeelte van hun grondgebied;
  7. „agglomeratie”: een zone die wordt gekenmerkt door een bevolkingsconcentratie van meer dan 250 000 inwoners of, bij een bevolkingsconcentratie van 250 000 of minder, door een bevolkingsdichtheid per km² die voor de lidstaten beoordeling en beheer van de luchtkwaliteit rechtvaardigt;
  8. „streefwaarde”: niveau dat is vastgesteld om schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens en/of het milieu in zijn geheel op lange termijn te vermijden, en dat binnen een gegeven periode zoveel mogelijk dient te worden bereikt;
  9. „langetermijndoelstelling”: ozonconcentratie in de atmosfeer waaronder volgens de huidige wetenschappelijke inzichten vermoedelijk geen schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens en/of voor het milieu in zijn geheel optreden, en die op lange termijn zoveel mogelijk dient te worden bereikt teneinde een doeltreffende bescherming voor de gezondheid van de mens en voor het milieu te bieden;
  10. „alarmdrempel”: niveau waarboven kortstondige blootstelling voor de bevolking een gezondheidsrisico inhoudt, en bij het bereiken waarvan de lidstaten overeenkomstig deze richtlijn onmiddellijk maatregelen dienen te nemen;
3. „niveau”: de concentratie van ozon of ozonprecursoren in de lucht of de depositie daarvan op oppervlakten binnen een bepaalde tijdsruimte;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

11. „informatiedrempel”: alarmdrempel voor kwetsbare bevolkingsgroepen;
12. „vluchtige organische stoffen” (VOS): alle organische verbindingen die onder de invloed van zonlicht door reactie met stikstofoxiden fotochemische oxidanten kunnen produceren.

*Artikel 3***Streefwaarden**

1. De tegen 2010 te bereiken streefwaarden inzake ozonconcentraties in de lucht zijn de in bijlage I, deel II, vervatte streefwaarden.
2. De lidstaten stellen een lijst op van de zones en agglomeraties waar de ozonconcentraties in de lucht, beoordeeld overeenkomstig artikel 9, hoger zijn dan de in lid 1 bedoelde streefwaarden.
3. In de in lid 2 bedoelde zones en agglomeraties nemen lidstaten maatregelen om ervoor te zorgen dat een plan of programma wordt opgesteld en ten uitvoer gelegd dat ertoe leidt dat vanaf de in bijlage I, deel II, genoemde datum zoveel mogelijk aan de streefwaarde wordt voldaan.

Waar in overeenstemming met artikel 8, lid 3, van Richtlijn 96/62/EG plannen of programma's met betrekking tot andere verontreinigende stoffen dienen te worden opgesteld of ten uitvoer gelegd, gaan de lidstaten over tot opstelling en tenuitvoerlegging van geïntegreerde plannen of programma's voor alle betrokken verontreinigende stoffen. Genoemde plannen of programma's bevatten ten minste de informatie die in bijlage IV van Richtlijn 96/62/EG is opgenomen en worden voor de bevolking en voor belanghebbende organisaties zoals milieuorganisaties, consumentenverenigingen, belangenorganisaties van kwetsbare bevolkingsgroepen en andere bij de gezondheidszorg betrokken lichamen, beschikbaar gesteld.

*Artikel 4***Langetermijndoelstellingen**

1. De langetermijndoelstellingen inzake ozonconcentraties in de lucht zijn de in bijlage I, deel III, vervatte langetermijndoelstellingen.
2. De lidstaten stellen een lijst op van de zones en agglomeraties waar de ozonniveaus in de lucht, beoordeeld overeenkomstig artikel 9, hoger zijn dan de in lid 1 bedoelde langetermijndoelstellingen, maar lager dan of van hetzelfde niveau als de in bijlage I, deel II, vervatte streefwaarden. In dergelijke zones en agglomeraties leggen de lidstaten maatregelen ten uitvoer met het oog zoveel mogelijk van de langetermijndoelstellingen te verwezenlijken.

2. De lidstaten stellen een lijst op van de zones en agglomeraties waar de ozonniveaus in de lucht, beoordeeld overeenkomstig artikel 9, hoger zijn dan de in lid 1 bedoelde langetermijndoelstellingen, maar lager dan of van hetzelfde niveau als de in bijlage I, deel II, vervatte streefwaarden. In dergelijke zones en agglomeraties zorgen de lidstaten voor de voorbereiding en tenuitvoerlegging van maatregelen om de langetermijndoelstellingen zo veel mogelijk te verwezenlijken.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Artikel 5

Eisen ten aanzien van zones en agglomeraties waar de ozonniveaus aan de langetermijndoelstellingen beantwoorden

De lidstaten stellen een lijst op van de zones en agglomeraties waar de ozonniveaus aan de langetermijndoelstellingen beantwoorden. In deze zones en agglomeraties houden zij het ozonniveau onder de langetermijndoelstellingen en trachten zij de met duurzame ontwikkeling verenigbare optimale luchtkwaliteit op peil te houden.

Artikel 6

Verspreiding van bijgewerkte informatie, informatie- en alarmdrempel

1. De lidstaten nemen passende maatregelen om zowel onder de bevolking als bij de betrokken belangenorganisaties van kwetsbare bevolkingsgroepen en bij andere bij de gezondheidszorg betrokken lichamen, door middel van bijvoorbeeld de omroep, de pers, informatieschermen of computernetwerkdiensten bijgewerkte informatie over ozonconcentraties te verspreiden met inbegrip van informatie over de betrokken precursoren voorzover deze nog niet onder de geldende Gemeenschaps-wetgeving vallen.

Deze informatie wordt ten minste dagelijks, en waar nodig en haalbaar om het uur, bijgewerkt.

Dergelijke informatie geeft als minimum een opgave van alle overschrijdingen van de concentratiedoelstellingen op lange termijn, streefwaarden en informatie- en alarmdrempels en, zo nodig, de referentieniveaus die in bijlage II, deel III, voor de betrokken middelingsperiode zijn vermeld. Tevens worden een beknopte evaluatie in het licht van de langetermijndoelstellingen, de informatie- en de alarmdrempel alsmede passende informatie over de gezondheidseffecten verstrekt.

2. De informatie- en de alarmdrempel voor ozonconcentraties in de lucht zijn in bijlage II, deel I, vervat. De informatie die overeenkomstig artikel 10 van Richtlijn 96/62/EG bij overschrijding van een van beide drempels aan de bevolking wordt verstrekt, omvat als minimum de gegevens die in bijlage II, deel II, zijn vervat. Waar zulks haalbaar is, doen de lidstaten tevens het nodige om deze informatie te verstrekken wanneer overschrijdingen van de informatiedrempel of van de alarmdrempel worden voorspeld.

3. De uit hoofde van de bepalingen van de leden 1 en 2 verstrekte informatie dient helder, begrijpelijk en toegankelijk te zijn.

GEWIJZIGD VOORSTEL

Ongewijzigd

De lidstaten stellen een lijst op van de zones en agglomeraties waar de ozonniveaus aan de langetermijndoelstellingen beantwoorden. In deze zones en agglomeraties houden zij het ozonniveau onder de langetermijndoelstellingen en trachten zij de met duurzame ontwikkeling en een hoog beschermingsniveau voor het milieu en de gezondheid van de mens verenigbare optimale luchtkwaliteit op peil te houden.

Ongewijzigd

1. De lidstaten zorgen ervoor dat zowel aan de bevolking als aan de betrokken organisaties, zoals milieuorganisaties, consumentenorganisaties, belangenorganisaties van kwetsbare bevolkingsgroepen en andere bij de gezondheidszorg betrokken lichamen, door middel van bijvoorbeeld de omroep, de pers, informatieschermen of computernetwerkdiensten routinematig bijgewerkte informatie over ozonconcentraties beschikbaar wordt gesteld met inbegrip van informatie over de betrokken precursoren voorzover deze nog niet onder de geldende Gemeenschapswetgeving vallen.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 7***Actieplannen voor de korte termijn**

Overeenkomstig artikel 7, lid 3, van Richtlijn 96/62/EG stellen de lidstaten actieplannen op waarin wordt vermeld welke maatregelen op korte termijn genomen moeten worden wanneer het risico van overschrijding van de alarmdrempel aanwezig is en wanneer naar alle waarschijnlijkheid een goede mogelijkheid bestaat dit risico te verminderen of de duur en ernst van een overschrijding te beperken.

Hiertoe onderzoeken en beoordelen de lidstaten de mogelijkheden tot ozonvermindering van die kortetermijnmaatregelen, rekening houdend met de criteria die in de, in artikel 12 bedoelde leidraad worden gespecificeerd.

Wanneer de lidstaten kortetermijnactieplannen opzetten en uitvoeren, houden zij eveneens met deze leidraad rekening.

Overeenkomstig artikel 7, lid 3, van Richtlijn 96/62/EG stellen de lidstaten op geschikte bestuurlijke niveaus actieplannen op waarin wordt vermeld welke specifieke maatregelen op korte termijn genomen moeten worden wanneer het risico van overschrijding van de alarmdrempel aanwezig is en wanneer naar alle waarschijnlijkheid een goede mogelijkheid bestaat dit risico te verminderen of de duur en ernst van een overschrijding van de alarmdrempel te beperken.

Ongewijzigd

De lidstaten stellen de bevolking en de betrokken organisaties, zoals milieuorganisaties, consumentenorganisaties, belangenorganisaties voor kwetsbare bevolkingsgroepen en instellingen voor gezondheidszorg, op de hoogte van zowel de resultaten van hun onderzoek als de inhoud en de uitvoering van specifieke kortetermijnactieplannen.

*Artikel 8***Grensoverschrijdende verontreiniging**

1. Wanneer overschrijdingen van de streefwaarden voor ozonconcentraties of van de langetermijndoelstellingen grotendeels aan emissies van precursoren in andere lidstaten te zijn toe te schrijven, werken de betrokken lidstaten, in voorkomend geval, bij de opstelling van gemeenschappelijke plannen en programma's samen teneinde de streefwaarden of langetermijndoelstellingen zoveel mogelijk te verwezenlijken. De Commissie kan hen bij deze inspanningen bijstaan. Bij de vervulling van de uit hoofde van artikel 11 op haar rustende verplichtingen onderzoekt de Commissie of op het niveau van de Gemeenschap verdere actie moet worden ondernomen om de emissies van precursoren waaraan dergelijke grensoverschrijdende verontreiniging door ozon is toe te schrijven, te verminderen.

2. De lidstaten bereiden, in voorkomend geval, gemeenschappelijke, aan elkaar grenzende zones in verschillende lidstaten bestrijkende kortetermijnactieplannen uit hoofde van artikel 7 voor en leggen deze ten uitvoer. De lidstaten dragen ervoor zorg dat de aan elkaar grenzende zones in verschillende lidstaten die kortetermijnactieplannen hebben opgesteld, alle relevante informatie ontvangen.

3. Bij overschrijding van de informatie- of van de alarmdrempel in zones nabij landsgrenzen dient zo spoedig mogelijk aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken aangrenzende lidstaten informatie te worden verstrekt teneinde de verstrekking van informatie aan de bevolking in die staten te vergemakkelijken.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 9

Ongewijzigd

Beoordeling van ozon- en precursorconcentraties in de lucht

1. In zones waar in de laatste vijf jaar van metingen een langetermijndoelstelling voor ozon werd overschreden, zijn metingen verplicht. Wanneer over minder dan vijf jaar gegevens beschikbaar zijn, kunnen de lidstaten ter bepaling van de overschrijdingen de gegevens van meetcampagnes van korte duur op tijden en plaatsen die naar alle waarschijnlijkheid de hoogste verontreinigingsniveaus typerend zijn met van emissie-inventarissen en van modellering verkregen gegevens combineren.

2. Bijlage IV behelst de criteria voor de selectie van de locatie van meetpunten voor de meting van ozon en van relevante ozonprecursoren.

3. In bijlage V, deel I, wordt voor continue ozonmeting in elke zone of agglomeratie waar meting verplicht is, het minimumaantal vaste meetpunten aangegeven indien voor beoordeling van de luchtkwaliteit meting de enige informatiebron is.

4. In zones en agglomeraties waar ozonmetingen verplicht zijn, worden op minimaal 50 % van het aantal meetpunten voor ozon dat overeenkomstig bijlage V, deel I, in elke zone of agglomeratie dient te worden ingericht, tevens continue metingen van stikstofdioxide verricht.

5. Voor de zones en agglomeraties waar informatie van vaste meetstations met gegevens van andere bronnen, zoals objectieve ramingen, modellering, aselechte bemonstering en indicatieve metingen, wordt aangevuld, mag het in bijlage V, deel I, genoemde totale aantal meetpunten met een derde worden verminderd. Het aantal resterende meetstations dient toereikend te zijn om een beoordeling binnen de in bijlage VII genoemde nauwkeurigheidsgrenzen mogelijk te maken en in elke zone of agglomeratie moet er ten minste één meetpunt blijven. In dat geval wordt op alle resterende meetpunten stikstofdioxide gemeten, meetstations voor de bepaling van de plattelandsachtergrondwaarden uitgezonderd.

6. Metingen worden eveneens in zones verricht waar de concentraties beneden de langetermijndoelstellingen liggen. In dat geval wordt het aantal stations voor continue metingen overeenkomstig bijlage V, deel II, bepaald.

4. Bij de opstelling van de in de leden 1 en 2 bedoelde plannen en programma's en bij de in lid 3 bedoelde voorlichting van de bevolking streven de lidstaten waar mogelijk naar samenwerking tussen de lidstaten en de kandidaat-lidstaten.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

7. Elke lidstaat draagt ervoor zorg dat op zijn grondgebied ten minste één meetstation voor de verschaffing van gegevens betreffende de concentraties van de in bijlage VI genoemde ozonprecursoren geïnstalleerd en operationeel is. Elke lidstaat kiest het aantal en selecteert de locatie van de stations waar precursoren van ozon dienen te worden gemeten, rekening houdend met de in genoemde bijlage vermelde doelstellingen, methoden en aanbevelingen.

Als onderdeel van de uit hoofde van artikel 12 opgestelde leidraad, worden richtsnoeren voor een geschikte strategie voor de ozonprecursorenmeting uitgewerkt, rekening houdend met de geldende vereisten van de communautaire wetgeving en van het EMEP-programma ⁽¹⁾.

8. Referentiemethoden voor ozononderzoek zijn in bijlage VIII, deel I, vervat. Bijlage VIII, deel II, behelst referentietechnieken voor modellering en objectieve ramingen van de luchtkwaliteit.

9. Wijzigingen die nodig zijn om dit artikel en de bijlagen IV tot en met VIII aan de vooruitgang van wetenschap en techniek aan te passen, worden overeenkomstig de procedure van artikel 12 van Richtlijn 96/62/EG vastgesteld.

*Artikel 10***Indiening van informatie en verslagen**

1. Ter informering van de Commissie overeenkomstig artikel 11 van Richtlijn 96/62/EG dienen de lidstaten tevens de Commissie:

- a) jaarlijks en uiterlijk negen maanden na afloop van elk kalenderjaar de lijsten toe te zenden van de zones en agglomeraties als vermeld in artikel 3, lid 2, in artikel 4, lid 2, en in artikel 5 van de onderhavige richtlijn toe te zenden;
- b) uiterlijk twee jaar na afloop van het jaar waarin overschrijdingen van de streefwaarden voor ozon werden waargenomen, de in artikel 3, lid 3, van de onderhavige richtlijn bedoelde plannen of programma's toe te zenden;
- c) om de drie jaar van de vorderingen van dergelijke plannen of programma's op de hoogte te stellen.

- d) in kennis te stellen van de resultaten van onderzoek en van definitieve beslissingen aangaande kortetermijnactieplannen en van de inhoud van dergelijke overeenkomstig artikel 7 van deze richtlijn opgestelde plannen. Tevens verstrekken de lidstaten jaarlijks gedetailleerde gegevens over de uitvoering van dergelijke kortetermijnplannen.

⁽¹⁾ Programma voor samenwerking inzake de bewaking en evaluatie van het transport van luchtverontreinigende stoffen over lange afstand in Europa.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

2. Voorts zenden de lidstaten aan de Commissie:

- a) elk jaar, op voorlopige basis, over elke maand van april tot en met september, en wel uiterlijk vóór het einde van de volgende maand, in bijlage III vermelde informatie;
- b) elk jaar, uiterlijk op 1 juli van het daaropvolgende kalenderjaar, de in bijlage III vermelde gevalideerde informatie;
- c) elk jaar, uiterlijk negen maanden na afloop ervan, voor dat jaar de gemiddelde jaarconcentraties van de in bijlage VI gespecificeerde ozonprecursoren;
- d) in het kader van het in artikel 4 van Richtlijn 91/692/EEG van de Raad ⁽¹⁾ bedoelde sectoraal verslag, om de drie jaar en uiterlijk negen maanden na afloop van elke periode van drie jaar:

- i) informatie met een overzicht van de ozonniveaus die, naar gelang van het geval, voor de in artikel 3, lid 2, in artikel 4, lid 2, en in artikel 5 van de onderhavige richtlijn bedoelde zones en agglomeraties zijn waargenomen of zijn geraamd;
- ii) informatie over alle uit hoofde van artikel 4, lid 2, van de onderhavige richtlijn genomen of geplande maatregelen.
- iii) informatie over besluiten inzake kortetermijnactieplannen en betreffende de opzet van dergelijke, overeenkomstig artikel 7 van de onderhavige richtlijn voorbereide plannen.

3. De Commissie:

- a) publiceert jaarlijks de overeenkomstig lid 1, onder a), ingediende lijst van zones en agglomeraties en jaarlijks, tegen eind oktober, een verslag over de ozonsituatie tijdens de afgelopen zomer en in het voorgaande kalenderjaar;
- b) controleert de uitvoering van de plannen of programma's die op grond van lid 1, onder b), worden voorgelegd, door de vorderingen ervan en de trends inzake luchtverontreiniging te onderzoeken;
- c) houdt, wanneer zij het driejaarlijkse verslag over de luchtkwaliteit overeenkomstig artikel 11, punt 2, van Richtlijn 96/62/EG opstelt, rekening met de uit hoofde van de leden 1 en 2 van het onderhavige artikel verkregen informatie;

Ongewijzigd

Schrappen

Ongewijzigd

- b) publiceert de door de lidstaten verstrekte informatie, voorzover dit uitvoerbaar is, in een dusdanige vorm dat de prestaties van de lidstaten rechtstreeks kunnen worden vergeleken;
- c) controleert de uitvoering van de plannen of programma's die op grond van lid 1, onder b), worden voorgelegd, door de vorderingen ervan en de trends inzake luchtverontreiniging, rekening houdend met de meteorologische omstandigheden, te onderzoeken;
- d) houdt, wanneer zij het driejaarlijkse verslag over de luchtkwaliteit overeenkomstig artikel 11, punt 2, van Richtlijn 96/62/EG opstelt, rekening met de uit hoofde van de leden 1 en 2 van het onderhavige artikel verkregen informatie;

⁽¹⁾ PB L 377 van 31.12.1991, blz. 48.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

d) zorgt voor passende uitwisseling van de overeenkomstig lid 2, onder d), iii), verkregen informatie en ervaring met betrekking tot de opzet en de tenuitvoerlegging van de kortetermijnactieplannen.

4. Zo nodig doet de Commissie bij het opstellen van de in lid 3, onder a) en c), bedoelde verslagen een beroep op de bij het Europees Milieuagentschap beschikbare deskundigheid.

5. De lidstaten stellen de Commissie achttien maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn in kennis van de methoden die zij voor de in artikel 11, punt 1, onder d), van Richtlijn 96/62/EG voorgeschreven voorbereidende beoordeling van de luchtkwaliteit gebruiken.

*Artikel 11***Beoordeling en rapportage**

1. De Commissie legt aan het Europees Parlement en aan de Raad uiterlijk (op 31 december 2004) een verslag voor over de bij de toepassing van deze richtlijn opgedane ervaringen, en in het bijzonder over de bevindingen van het recentste wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van blootstelling aan ozon voor de menselijke gezondheid en voor het milieu, alsmede over technologische ontwikkelingen, met inbegrip van de op het gebied van methoden om concentraties te meten of op andere wijze te evalueren geboekte vooruitgang.

2. Het verslag bevat een evaluatie van de bepalingen van deze richtlijn in het licht van het recentste wetenschappelijk onderzoek, met name ten aanzien van de gevolgen van ozon voor de menselijke gezondheid en voor het milieu.

3. Het verslag wordt ingediend als integrerend onderdeel van een luchtkwaliteitsstrategie die erop gericht is de communautaire doelstellingen inzake luchtkwaliteit te evalueren en voorstellen dienaangaande te doen, alsmede uitvoeringsstrategieën op te zetten om de verwezenlijking van deze doelstellingen te waarborgen.

De strategie houdt rekening met:

a) de tenuitvoerlegging van geldende vereisten inzake luchtkwaliteit, verzuring en eutrofiëring, met inbegrip van vooruitgang bij de tenuitvoerlegging van de overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 96/62/EG vastgestelde grens- en streefwaarden, in het bijzonder de van de lidstaten verkregen informatie over plannen en programma's die overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van de onderhavige richtlijn zijn opgezet en ten uitvoer zijn gelegd, alsmede de ervaring die is opgedaan bij de tenuitvoerlegging van kortetermijnactieplannen uit hoofde van artikel 7 van de onderhavige richtlijn en de omstandigheden waaronder de luchtkwaliteitsmeting is verricht;

GEWIJZIGD VOORSTEL

e) zorgt voor passende uitwisseling van de overeenkomstig lid 2, onder d), iii), verkregen informatie en ervaring met betrekking tot de opzet en de tenuitvoerlegging van de kortetermijnactieplannen.

Ongewijzigd

1. De Commissie legt aan het Europees Parlement en aan de Raad uiterlijk (op 31 december 2004) een verslag voor over de bij de toepassing van deze richtlijn opgedane ervaringen, en in het bijzonder over de bevindingen van het recentste wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van blootstelling aan ozon voor de menselijke gezondheid en voor het milieu, alsmede over technologische ontwikkelingen, met inbegrip van de op het gebied van methoden om concentraties te meten of op andere wijze te evalueren geboekte vooruitgang en de ontwikkeling van ozonconcentraties in heel Europa. In het verslag worden voorspellingen op basis van modellen vergeleken met feitelijke metingen.

2. Het verslag bevat een evaluatie van de bepalingen van deze richtlijn in het licht van het recentste wetenschappelijk onderzoek, met name ten aanzien van de gevolgen van ozon voor het milieu en voor de menselijke gezondheid, in het bijzonder rekening houdend met kwetsbare bevolkingsgroepen.

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- b) de verplaatsing van verontreiniging over de landsgrenzen heen,
- c) de behoefte aan nieuwe of herziene doelstellingen inzake luchtkwaliteit, verzuring en eutrofiëring;
- d) de huidige luchtkwaliteit en tendensen tot het jaar 2010 en daarna;
- e) de ruimte om verontreinigende emissies van alle betrokken emissiebronnen verder te reduceren, rekening houdend met de technische haalbaarheid en de kosteneffectiviteit;
- f) de verbanden tussen verontreinigende stoffen en de mogelijkheden voor gecombineerde strategieën om de doelstellingen inzake luchtkwaliteit en daarmee verwante doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken;
- g) de bij de toepassing van de onderhavige richtlijn in de lidstaten opgedane ervaring, met inbegrip van met name de in bijlage IV vermelde omstandigheden waaronder metingen zijn verricht;
- h) de huidige en toekomstige voorschriften inzake voorlichting van de bevolking en uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en de Commissie;
- i) in het bijzonder ten aanzien van ozon, de mogelijkheid om binnen afzienbare tijd de op de richtsnoeren van de WHO gebaseerde langetermijndoelstelling te verwezenlijken.
4. Het verslag gaat, in voorkomend geval, vergezeld van voorstellen tot wijziging van deze richtlijn.

Ongewijzigd

f) de verbanden tussen verontreinigende stoffen en de mogelijkheden voor gecombineerde strategieën om de doelstellingen inzake luchtkwaliteit en daarmee verwante doelstellingen van de Gemeenschap, met name op het gebied van klimaatverandering, te verwezenlijken;

Ongewijzigd

*Artikel 12***Leidraad**

1. De Commissie stelt voor de tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze richtlijn een leidraad op. Hierbij maakt zij, in voorkomend geval, gebruik van de in de lidstaten, bij het Europees Milieuagentschap en bij andere deskundige instanties beschikbare deskundigheid.

2. De leidraad wordt vastgesteld volgens de procedure van artikel 12, lid 2, van Richtlijn 96/62/EG. Deze leidraad mag geen rechtstreeks of onrechtstreekse wijziging van de streefwaarden, de langetermijndoelstellingen, de alarm- of de informatiedrempel tot gevolg hebben.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 13***Sancties**

De lidstaten stellen het stelsel van straffen van toepassing op inbreuken op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen vast en treffen alle maatregelen die nodig zijn om de daadwerkelijke toepassing van die straffen te verzekeren. De aldus vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

*Artikel 14***Omzetting in nationaal recht**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om aan deze richtlijn te voldoen en passen deze bepalingen vanaf 1 januari (2001) toe. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van nationaal recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

*Artikel 15***Intrekking**

Richtlijn 92/72/EG wordt ingetrokken per (datum in artikel 14).

*Artikel 16***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 17***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

DEFINITIES, STREEFWAARDEN EN LANGETERMIJNDOELSTELLINGEN VOOR OZON

I. Definities

Alle waarden worden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ uitgedrukt. Het volume moet worden omgerekend tot het volume bij een temperatuur van 293 K en een druk van 101,3 kPa. De vermelding van de tijd geschiedt in Midden-Europese tijd.

OT40 staat voor het gesommeerde verschil tussen de uurconcentraties boven $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 deeltjes per miljard) en $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ over een bepaalde periode, waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van de 1-uurwaarden die elke dag tussen 8.00 uur en 20.00 uur Midden-Europese tijd worden gemeten.

Om geldig te zijn moeten de jaargegevens over overschrijdingen die gebruikt worden om te controleren of aan de hierna vermelde streefwaarden en langetermijndoelstellingen is voldaan, aan de in bijlage III, deel II, vermelde criteria voldoen.

II. Streefwaarden voor ozon

	Parameter	Streefwaarde	Jaar waarin de streefwaarde zoveel mogelijk moet zijn bereikt ⁽¹⁾
1. Streefwaarde voor de bescherming van de gezondheid van de mens	Hoogste 8-uurgemiddelde voor één dag, berekend op basis van 8-uurgemiddelden die elk uur worden gemeten	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ niet te overschrijden op meer dan 20 dagen per kalenderjaar gemiddeld over drie jaar ⁽²⁾	2010
2. Streefwaarde voor de bescherming van de vegetatie	AOT40, berekend op basis van 1-uurwaarden van mei tot en met juli	$17\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3\cdot\text{h}$ gemiddeld over 5 jaar ⁽²⁾	2010

⁽¹⁾ Vanaf dat jaar wordt beoordeeld of de streefwaarden worden bereikt. Dat wil zeggen, 2010 is het eerste jaar waarvan de gegevens worden gebruikt om te berekenen of de volgende drie of vijf jaar, naar gelang van het geval, aan de streefwaarden wordt voldaan.

⁽²⁾ Indien de 3- of 5-jaargemiddelden niet op basis van een volledige en ononderbroken reeks jaargegevens kunnen worden vastgesteld, is het vereiste minimumaantal jaargegevens ter controle van het bereiken van de streefwaarden als volgt:
 — voor de streefwaarde voor de bescherming van de gezondheid van de mens: geldige gegevens over één jaar
 — voor de streefwaarde voor de bescherming van de vegetatie: geldige gegevens over drie jaar.

III. Langetermijndoelstellingen voor ozon

	Parameter	Langetermiendoelstelling: niet te overschrijden waarde
1. Langetermijndoelstelling voor de gezondheid van de mens	Hoogste 8-uurgemiddelde voor een kalenderjaar, berekend op basis van 8-uurgemiddelden die elk uur worden gemeten	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$
2. Langetermijndoelstelling voor de bescherming van de vegetatie	AOT40, berekend op basis van 1-uurwaarden van mei tot en met juli	$6\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3\cdot\text{h}$

BIJLAGE II

INFORMATIE- EN ALARMDREMPEL; EXTRA REFERENTIELEVELS TER INFORMERING VAN DE BEVOLKING**I. Informatie- en alarmprempeel voor ozon**

	Parameter	Drempel
Informatiedrempel	1-uurgemiddelde	180 µg/m ³
Alarmprempeel	1-uurgemiddelde	240 µg/m ³

II. Aan de bevolking te verstrekken minimuminformatie bij overschrijding of voorspelde overschrijding van de informatie, respectievelijk alarmprempeel

De gegevens die zo spoedig mogelijk en op voldoende grote schaal aan de bevolking dienen te worden verstrekt, omvatten ten minste:

1. Informatie over de waargenomen overschrijding(en):
  - Plaats of gebied van overschrijding;
  - Soort drempel die is overschreden (de informatie- of de alarmprempeel);
  - Tijdstip en duur van de overschrijding;
  - Hoogste 1- en 8-uurgemiddelde van de ozonconcentraties.
2. Prognose voor de volgende middag/dag(en):
  - Tijdsduur en geografisch gebied van de te verwachten overschrijding van de informatie- en/of alarmprempeel;
  - Voorspeld 1-uurmaximum van de concentratie of concentratiebereik;
  - Verwachte evolutie van de verontreiniging (verbetering, stabilisatie of verslechtering);
  - Reden voor het optreden en/of de te verwachten evolutie van de situatie.
3. Informatie over de betrokken bevolkingsgroep, mogelijke gevolgen voor de gezondheid en aanbevolen gedrag:
  - Informatie over risicogroepen van de bevolking;
  - Beschrijving van de te verwachten symptomen;
  - Aanbevelingen inzake de door de betrokken bevolkingsgroep te nemen voorzorgsmaatregelen;
  - Waar verdere informatie verkrijgbaar is.
4. Informatie over preventieve acties ter vermindering van verontreiniging:
  - Opgave van de belangrijkste bronsectoren; aanbevelingen voor maatregelen om de emissies te reduceren.

III. Referentieniveaus voor schade aan materialen en bossen en zichtbare schade aan gewassen

Doel	Referentieniveau	Middeling/cumulatietijdvenster	Type station	Aanbevolen frequentie van bekendmaking
Zichtbare schade aan gewassen	AOT40 = 400 µg/m ³ .h en AOT40 = 1 000 µg/m ³ .h	Dagelijkse bepaling van voortschrijdend 5-dagsgemiddelde; maximumwaarde	Gericht op bescherming van de vegetatie	Maandelijks, jaarlijks
Schade aan materialen	40 µg/m ³	Jaargemiddelde	Alle	Jaarlijks
Schade aan bossen	AOT40 = 20 000 g/m ³ .h	April-september	Gericht op bescherming van de vegetatie	Jaarlijks

BIJLAGE III

DOOR DE LIDSTATEN AAN DE COMMISSIE TE VERSTREKKEN INFORMATIE, EN CRITERIA VOOR HET AGGREGEREN VAN GEGEVENS EN HET BEREKENEN VAN STATISTISCHE PARAMETERS

I. Aan de Commissie te verstrekken informatie

In de onderstaande tabel worden aard en hoeveelheid van de gegevens aangegeven die de lidstaten aan de Commissie dienen te verstrekken:

Doel	Type station	Referentieniveau	Middeling/ cumulatietijd-venster	Verslagen over elke maand van april tot en met september	Verslag over elk jaar
Informatiedrempel	Alle	180 µg/m ³	1 uur	— voor elke overschrijdingsdag: datum, overschrijdingsduur in uren en uurmaximum voor ozon alsmede gerelateerde NO ₂ -waarden; — uurmaximum per maand	— voor elke overschrijdingsdag: datum, overschrijdingsduur in uren en uurmaximum voor ozon alsmede gerelateerde NO ₂ -waarden;
Alarmdrempel	Alle	240 µg/m ³	1 uur	— voor elke overschrijdingsdag: datum, overschrijdingsduur in uren en uurmaximum voor ozon alsmede gerelateerde NO ₂ -waarden;	— voor elke overschrijdingsdag: datum, overschrijdingsduur in uren en uurmaximum voor ozon alsmede gerelateerde NO ₂ -waarden;
Bescherming van de gezondheid	Alle	120 µg/m ³	8 uur	— voor elke overschrijdingsdag: datum, 8-uurmaximum	— voor elke overschrijdingsdag: datum, 8-uurmaximum
Bescherming van de vegetatie	Voorsteden, platteland, platteland/achtergrond	AOT40 ⁽¹⁾ = 6 000 µg/m ³ .h	1 uur, gecumuleerd van mei t/m juli	Eenmaal in september	Waarde
Kortetermijnbescherming van de vegetatie	Voorsteden, platteland, platteland/achtergrond	AOT40 ⁽¹⁾ = 400 µg/m ³ .h en AOT40 ⁽¹⁾ = 1 000 µg/m ³ .h	1 uur, gecumuleerd over een periode van vijf dagen	—	Maximum, 98- en 50-percentiel van de dagelijkse AOT40-waarden
Bescherming van bossen	Voorsteden, platteland, platteland/achtergrond	AOT40 ⁽¹⁾ = 20 000 µg/m ³ .h	1 uur, gecumuleerd van april t/m september	—	Waarde
Materialen	Alle	40 µg/m ³	Jaar	—	Waarde

⁽¹⁾ Som van het verschil tussen de uurconcentraties hoger dan 80 µg/m³ en 80 µg/m³, waarbij gebruik wordt gemaakt van de dagelijks tussen 8.00 uur en 20.00 uur Midden-Europese tijd gemeten waarden.

Als onderdeel van de jaarlijkse verslaglegging dient ook de volgende informatie te worden verstrekt:

- voor ozon en het totaal aan ozon en stikstofdioxide (uitgedrukt in µg/m³) de hoogste waarde, het 99,9-percentiel, het 98-percentiel, het 50-percentiel en het aantal geldige uurreeksgegevens,
- de hoogste waarde, het 98-percentiel en het 50-percentiel van de reeks der dagelijkse 8-uurmaxima,
- het jaargemiddelde van stikstofdioxide en stikstofdioxide ⁽¹⁾ (NO_x).

⁽¹⁾ Som van stikstofmonoxide en stikstofdioxide, gesommeerd als deeltjes per miljard en uitgedrukt als stikstofdioxide in µg/m³.

De in bijlage II van Beschikking 97/101/EG van de Raad ⁽¹⁾ vermelde informatie betreffende nieuwe stations dient samen met de eerste gegevens te worden voorgelegd, indien dit in het kader van genoemde beschikking van de Raad nog niet is gebeurd.

De in de maandverslagen verstrekte gegevens worden als voorlopig beschouwd en dienen zo nodig bij een volgende gelegenheid te worden bijgewerkt.

II. Criteria voor het aggregeren van gegevens en het berekenen van statistische parameters:

Percentielen dienen te worden berekend volgens de in Beschikking 97/101/EG van de Raad uiteengezette methode.

Bij het aggregeren van gegevens en het berekenen van statistische parameters dienen ter controle van de validiteit de volgende criteria te worden gehanteerd:

Parameter	Vereist percentage geldige gegevens
1-uurwaarden	75 % (d.w.z. 45 minuten)
8-uurwaarden	75 % van de 1-uurwaarden (d.w.z. 6 uur)
AOT40	90 % van de 1-uurwaarden gedurende de voor de berekening van de AOT40-waarde vastgestelde tijd
Jaargemiddelde	75 % van de 1-uurwaarden voor het zomerseizoen (april t/m september), 75 % van de 1-uurwaarden voor het winterseizoen (januari t/m maart, oktober t/m december)
Aantal overschrijdingen en maximumwaarden per maand	90 % van de dagmaxima der 8-uurgemiddelden (23 beschikbare dagwaarden per maand) 90 % van de 1-uurwaarden tussen 8.00 uur en 20.00 uur Midden-Europese tijd
Aantal overschrijdingen en maximumwaarden per jaar	5 van de 6 maanden van het zomerseizoen (april t/m september)

⁽¹⁾ PB L 35 van 5.2.1997, blz. 14.

BIJLAGE IV

CRITERIA VOOR DE CLASSIFICERING EN VOOR DE SELECTIE VAN DE PLAATS VAN MEETPUNTEN VOOR DE BEOORDELING VAN OZONCONCENTRATIES

De volgende overwegingen zijn van toepassing op vaste metingen:

I. Plaatsselectie op macroniveau

Type station	Doelstellingen van de meting	Representativiteit	Criteria voor de selectie van de plaats op macroniveau
Stad	Bescherming van de gezondheid van de mens: beoordelen van de mate van blootstelling van de stadsbevolking aan ozon, d.w.z. daar waar bevolkingsdichtheid en ozonconcentratie relatief hoog zijn	Enkele km ²	Buiten bereik van de invloed van plaatselijke emissiebronnen zoals verkeer, benzinstations, enz.; Locaties waar de wind vrij spel heeft, waar goed gemengde lucht kan worden bemonsterd; Locaties als woongebieden en winkelbuurten in de stad, parken (op afstand van bomen), grote straten of pleinen met weinig of geen verkeer, open terreinen zoals onderwijs-, sport- en recreatiefaciliteiten.

Type station	Doelstellingen van de meting	Representativiteit	Criteria voor de selectie van de plaats op macroniveau
Voorstad	Bescherming van de gezondheid van de mens en de vegetatie: vaststellen van de mate van blootstelling van de bevolking en de vegetatie aan de periferie van agglomeraties, waar ozonniveaus meestal het hoogst zijn.	Enkele tientallen km ²	Op een bepaalde afstand van het gebied met maximale emissies, benedenwinds bij de heersende windrichting(en) wanneer de omstandigheden ozonvorming in de hand werken; Waar bevolking, kwetsbare gewassen of natuurlijke ecosystemen aan de buitenrand van een agglomeratie aan hoge ozonniveaus worden blootgesteld; Zo nodig, ook enkele voorstedelijke stations bovenwinds van het gebied met maximale emissies, om de regionale ozonachtergrondniveaus te bepalen.
Platteland	Bescherming van de gezondheid van de mens en de vegetatie: vaststellen van de mate van blootstelling van bevolking, landbouwgewassen en natuurlijke ecosystemen aan ozonconcentraties op subregionale schaal	Subregionaal niveau (enkele honderden km ²)	Stations kunnen worden ingericht in kleine plaatsen en/of gebieden met natuurlijke ecosystemen, bossen of landbouwgewassen; Representatief voor de ozonniveaus buiten het bereik van directe plaatselijke emissiebronnen zoals bedrijfsinstallaties en wegen; Op open plekken maar niet op hoge bergtoppen.
Platteland/achtergrond	Bescherming van de vegetatie en de gezondheid van de mens: beoordelen van de mate van blootstelling van landbouwgewassen en natuurlijke ecosystemen aan ozonconcentraties op regionale schaal alsmede de mate van blootstelling van de bevolking	Regionaal/-nationaal/continentaal niveau (1 000 bis 10 000 km ²)	Stations in gebieden met geringere bevolkingsdichtheid, b.v. met natuurlijke ecosystemen, bossen, ver van stads- en industriegebieden en verwijderd van plaatselijke emissiebronnen; Locaties die vaak te kampen hebben met plaatselijke inversieomstandigheden nabij de grond, alsook toppen van hoge bergen, dienen vermeden te worden; Kustlocaties met uitgesproken dagelijkse windcyclussen van plaatselijke aard zijn niet aan te bevelen.

Voor plattelands- en platteland/achtergrondstations moet, waar nodig, worden gezorgd voor coördinatie met de monitoringvoorschriften van Verordening (EG) nr. 1091/94 van de Commissie betreffende de bescherming van de bossen in de Gemeenschap tegen luchtverontreiniging ⁽¹⁾.

II. Plaatsselectie op microniveau

Voorzover haalbaar dienen de volgende richtsnoeren te worden aangehouden:

1. De luchtstroom rond de inlaat van de bemonsteringsbuis dient onbelemmerd te zijn (binnen een hoek van ten minste 270°), zonder enige verstoring van de luchtstroom in de omgeving van het bemonsteringsapparaat, d.w.z. op een afstand van gebouwen, balkons, bomen en andere obstakels die meer dan tweemaal zo groot is als het hoogteverschil tussen obstakel en bemonsteringsapparaat.
2. In het algemeen dient het bemonsterings(inlaat)punt zich tussen 1,5 m (ademhalingsniveau) en 4 m boven de grond te bevinden. Hogere standplaatsen zijn mogelijk voor stedelijke stations (in bepaalde omstandigheden) en in beboste gebieden.

⁽¹⁾ PB L 125 van 18.5.1994, blz. 1.

3. De inlaatbuis dient ver verwijderd te zijn van emissiebronnen zoals vuurhaarden en schoorstenen en meer dan 10 m van de meest nabijgelegen weg, en op grotere afstanden naarmate de verkeersdrukte groter is.
4. De uitlaat van het bemonsteringsapparaat dient zo geplaatst te worden dat wordt vermeden dat de uitgestoten lucht opnieuw de inlaat bereikt.

Ook met de volgende factoren kan rekening worden gehouden:

1. interfererende bronnen;
2. veiligheid;
3. toegankelijkheid;
4. beschikbaarheid van elektriciteit en telefoonverbindingen;
5. zichtbaarheid van het bemonsteringspunt ten opzichte van de omgeving;
6. veiligheid voor publiek en bedieners;
7. wenselijkheid om de bemonsteringspunten voor verschillende verontreinigende stoffen zoveel mogelijk te laten samenvallen;
8. planologische voorschriften.

III. Documentatie en beoordeling van de geselecteerde locaties

De procedures voor het selecteren van locaties dienen in het classificatiestadium goed gedocumenteerd te worden aan de hand van foto's van de omgeving in de vier windrichtingen en een gedetailleerde kaart. De locaties dienen met regelmatige tussenpozen te worden herbeoordeeld en de documentatie dient te worden bijgewerkt om te garanderen dat na verloop van tijd nog steeds aan de selectiecriteria wordt voldaan.

Dit vereist een correcte screening en interpretatie van de monitoringgegevens in het licht van de meteorologische en fotochemische processen die de meting van de ozonconcentraties op de respectieve locaties beïnvloeden.

BIJLAGE V

CRITERIA VOOR HET VASTSTELLEN VAN HET MINIMUMAANTAL MEETPUNTEN VOOR VASTE METINGEN VAN DE CONCENTRATIES VAN OZON EN VAN RELEVANTE PRECURSOREN

I. Minimumaantal meetpunten voor continue vaste metingen om te beoordelen of, op plaatsen waar continue meting de enige bron van informatie is, aan de streefwaarden, langetermijndoelstellingen en informatie- en alarmpunten wordt voldaan

Bevolking (× 1 000)	Agglomeraties		Andere zones		
	Stad	Voorstad	Voorstad	Platteland	Platteland/achtergrond
< 250				1	1 station/ 50 000 ⁽¹⁾ km ² gemiddeld voor alle zones van het land
< 500		1	1	1	
< 1 000		2	1	2	
< 1 500	1	2	1	3	
< 2 000	1	3	1	4	
< 2 750	2	3	1	5	
< 3 750	2	4	1	7	
> 3 750	2	1 extra station per 2 miljoen inwoners	1	1 extra station per 0,5 miljoen inwoners	

⁽¹⁾ 1 station per 25 000 km² voor heterogene regio's ten zuiden van 55° noorderbreedte

II. Minimumaantal meetpunten voor vaste metingen in de zones en agglomeraties waar aan de langetermijndoelstellingen wordt voldaan

Het aantal meetpunten voor ozon dient, rekening houdend met andere aanvullende informatiebronnen zoals luchtkwaliteitsmodellen en coïnciderende metingen van stikstofdioxide, voldoende te zijn om de trends inzake ozonverontreiniging te onderzoeken en na te gaan of aan de langetermijndoelstellingen wordt voldaan. Het aantal stations in voorstedelijke gebieden van agglomeraties en in landelijke gebieden rondom agglomeraties kan worden teruggebracht tot een derde van het aantal dat wordt aangegeven in deel I. Als tengevolge daarvan in een gebied geen station meer overblijft, dient coördinatie met de stations in aangrenzende zones een adequate beoordeling van de ozonconcentratie in het licht van de langetermijndoelstellingen te garanderen. Het aantal platteland/achtergrondstations dient 1 per 100 000 km² te zijn.

BIJLAGE VI

METINGEN VAN OZONPRECURSOREN

Doelstellingen

De belangrijkste doelstellingen van dergelijke metingen zijn het analyseren van trends inzake ozonprecursorconcentraties, het controleren van de doeltreffendheid van strategieën voor emissiereductie, het controleren van de consistentie van emissieinventarissen en het helpen aanwijzen van de emissiebronnen die verantwoordelijk zijn voor sterke plaatselijke verontreiniging.

Voorts wordt beoogd hiermee een bijdrage te leveren tot de kennis van de vorming van ozon en de verspreidingsprocessen van ozonprecursoren alsmede de toepassing van fotochemische modellen.

Stoffen

De metingen van ozonprecursoren dienen tenminste stikstofoxide, koolmonoxide en relevante vluchtige organische stoffen (VOS) te omvatten. Hieronder volgt een lijst van vluchtige organische stoffen waarvoor metingen worden aanbevolen.

Methaan	1-Buteen	Isopreen	Ethylbenzeen
Ethaan	trans-2-Buteen	n-Hexaan	m-Xyleen + p-Xyleen
Ethyleen	cis-2-Buteen	i-Hexeen	o-Xyleen
Acetyleen	1,3-Butadieen	n-Heptaan	1,2,4-Trimethylbenzeen
Propaan	n-Pentaaan	n-Octaan	1,2,3-Trimethylbenzeen
Propeen	i-Pentaaan	i-Octaan	1,3,5-Trimethylbenzeen
n-Butaan	1-Penteen	Benzeen	Formaldehyde
i-Butaan	2-Penteen	Tolueen	Totaal koolwaterstoffen excl. methaan

Referentiemethoden

De in Richtlijn 85/203/EEG of in latere communautaire wetgeving vastgelegde referentiemethode is van toepassing op stikstofoxiden.

Voor koolmonoxide dient de krachtens Richtlijn 96/62/EG bij toekomstige wetgeving vast te stellen methode te worden gehanteerd zodra die wetgeving in werking is getreden.

Elke lidstaat dient de Commissie in kennis te stellen van de methoden die worden gehanteerd bij de monsterneming en bepaling van vluchtige organische stoffen (VOS). De Commissie dient zo spoedig mogelijk vergelijkend onderzoek te doen en de mogelijkheden na te gaan voor het vaststellen van referentiemethoden voor de monsterneming van precursoren teneinde de vergelijkbaarheid en precisie van de metingen te verbeteren met het oog op de herziening van deze richtlijn overeenkomstig artikel 11.

Geschikte locaties

Metingen dienen met name te worden verricht in stedelijke en voorstedelijke gebieden op alle meetpunten die in overeenstemming met de voorschriften van Richtlijn 96/62/EG werden ingericht en die met het oog op bovengenoemde monitoringdoelstellingen geschikt worden geacht.

BIJLAGE VII

DOELSTELLINGEN INZAKE GEGEVENSKWALITEIT EN COMPILATIE VAN DE RESULTATEN VAN DE LUCHTKWALITEITSBEOORDELING

I. Doestellingen inzake gegevenskwaliteit

Teneinde de vereiste nauwkeurigheid van de beoordelingsmethoden te bereiken, worden de volgende doelstellingen inzake gegevenskwaliteit voorgesteld:

	Voor ozon, NO en NO ₂
Continue metingen	
Nauwkeurigheid van afzonderlijke metingen	15 %
Minimaal registratiepercentage	90 % tijdens de zomer 75 % tijdens de winter
Indicatieve metingen	
Nauwkeurigheid van afzonderlijke metingen	30 %
Minimaal registratiepercentage	90 %
Minimale tijdsdekking	> 10 % tijdens de zomer
Modellering	
Nauwkeurigheid	
1-uurgemiddelden (overdag)	50 %
Dagmaxima der 8-uurgemiddelden	50 %
Objectieve raming	
Nauwkeurigheid	75 %

De nauwkeurigheid van metingen wordt opgevat volgens de definitie in de „Guide to the Expression of Uncertainty of Measurements” (ISO 1993) of ISO 5725-1 „Accuracy (trueness and precision) of measurement methods and results” (1994). De in de tabel gegeven percentages betreffen het 95 %-betrouwbaarheidsinterval voor afzonderlijke metingen; het zijn gemiddelden over de berekeningsperiode voor de streefwaarden en langetermijndoelstellingen. De voor de continue metingen voorgeschreven nauwkeurigheid geldt in voor de betrokken drempel relevante concentratiebereik.

De nauwkeurigheid van modellen en objectieve ramingen wordt omschreven als de maximumafwijking tussen de gemeten en berekende concentratieniveaus over de periode waarvoor de betrokken drempel geldt, zonder rekening te houden met het tijdstip.

Onder tijdsdekking wordt verstaan de tijd tijdens welke de verontreinigende stof daadwerkelijk wordt gemeten, uitgedrukt als percentage van de voor het vaststellen van de drempelwaarde in aanmerking komende tijd. Onder registratiepercentage wordt verstaan de tijd tijdens welke het instrument geldige gegevens oplevert, uitgedrukt als percentage van de metingstijd. Om te bepalen of aan de eisen inzake minimaal registratiepercentage en minimale tijdsdekking wordt voldaan, wordt geen rekening gehouden met het verlies van gegevens als gevolg van periodieke ijkingen en het normale onderhoud van de instrumenten.

II. Resultaten van de luchtkwaliteitbeoordeling

Voor zones en agglomeraties waar andere gegevensbronnen dan metingen worden gebruikt, dient de volgende informatie te worden verzameld als aanvulling op de metingen:

- een beschrijving van de uitgevoerde beoordelingsactiviteiten;
- de specifieke methoden die zijn gehanteerd, met verwijzingen naar beschrijvingen van die methoden;
- gegevens- en informatiebronnen;
- een beschrijving van de resultaten, met vermelding van de nauwkeurigheid, en in het bijzonder de omvang van eventuele gebieden binnen de zone of agglomeratie waar de concentraties de langetermijndoelstellingen of de streefwaarden overschrijden;
- voor langetermijndoelstellingen of streefwaarden die de bescherming van de gezondheid van de mens beogen, een omschrijving van de bevolking die het risico loopt te worden blootgesteld aan concentraties die hoger zijn dan de drempel.

Waar mogelijk dienen de lidstaten kaarten samen te stellen met daarop de concentratieniveaus binnen elke zone en agglomeratie.

III. **Standaardisatie**

Voor ozon moet het volume worden omgerekend tot het volume bij een temperatuur van 293 K en een druk van 101,3 kPa. Voor stikstofdioxide wordt de in Richtlijn 85/203/EEG of in latere communautaire wetgeving aangegeven standaardisatie toegepast.

BIJLAGE VIII

REFERENTIEMETHODE VOOR DE ANALYSE VAN OZON EN DE IJKING VAN MEETINSTRUMENTEN VOOR OZON

I. **Referentiemethode voor de analyse van ozon en de ijking van meetinstrumenten voor ozon**

- Analysemethode: UV-fotometrische methode (ISO FDIS 13964)
- Ijkmethode: referentie-UV-fotometer (ISO FDIS 13964, VDI 2468, Bl. 6)

Voor deze methode wordt thans door het CEN ⁽¹⁾ een norm opgesteld. Zodra de betrokken norm door deze organisatie wordt gepubliceerd, worden de daarin beschreven methode en technieken de referentie- en ijkmethode voor de onderhavige richtlijn.

De lidstaten mogen andere methoden voor de analyse van ozon gebruiken indien zij kunnen aantonen dat deze dezelfde resultaten opleveren als de bovengenoemde methode.

II. **Referentietechnieken voor de modellering van ozon**

Referentietechnieken voor de modellering kunnen op dit moment niet nader worden omschreven. Wijzigingen om de richtlijn op dit punt aan de vooruitgang van wetenschap en techniek aan te passen, worden vastgesteld overeenkomstig de procedure van artikel 12, lid 2, van Richtlijn 96/62/EG.

⁽¹⁾ Europese Commissie voor normalisatie.

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker

(2001/C 29 E/19)

COM(2000) 604 def. — 2000/0250(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 16 oktober 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 36 en 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Voor de goede werking van het gemeenschappelijk landbouwbeleid dient dit beleid een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten in de sector suiker te omvatten, welke sector met name suiker en de vloeibare suikervervangende producten, isoglucose en inulinestroop, omvat.
- (2) Om de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid te verwezenlijken en met name om aan de suikerbieten- en suikerrietproducenten van de Gemeenschap de noodzakelijke waarborgen inzake behoud van werkgelegenheid en levensstandaard te geven, dient te worden voorzien in passende maatregelen tot stabilisatie van de suikermarkt. Bovenvermeld doel kan worden bereikt door te voorzien in de aankoop van producten door de interventiebureaus. Hiertoe dienen voor de gebieden zonder tekort een interventieprijs voor witte suiker en een interventieprijs voor ruwe suiker en voor elk gebied met een tekort jaarlijks een afgeleide interventieprijs voor witte suiker en, in voorkomend geval, voor ruwe suiker te worden vastgesteld. De interventieprijs moet worden vastgesteld op een niveau dat de suikerbieten- en suikerrietproducenten een billijke beloning waarborgt, zonder dat de belangen van de consument uit het oog worden verloren. Deze prijsgaranties voor suiker komen in feite ook sacharosestropen, isoglucose en inulinestroop ten goede, waarvan de prijzen afhankelijk zijn van die voor suiker. Rekening houdend met de financiële vooruitzichten en met de in maart 1999 door de Europese Raad van Berlijn vastgelegde regels inzake begrotingsdiscipline dient de steunprijs in de sector suiker te worden vastgesteld voor de gehele duur van de nieuwe regeling.
- (3) De interventieprijs moet worden vastgesteld voor witte suiker en ruwe suiker van een standaardkwaliteit en deze standaardkwaliteit moet worden gedefinieerd. Deze standaardkwaliteiten dienen telkens overeen te komen met een gemiddelde kwaliteit die representatief is voor de in de Gemeenschap geproduceerde suiker en het verdient aanbeveling voor de vaststelling van deze standaardkwaliteits

teiten criteria te hanteren die gebruikelijk zijn in de handel. Verder is het wenselijk dat de standaardkwaliteit kan worden herzien om rekening te houden met, met name, de eisen van de markt en de technologische ontwikkeling inzake analyse.

- (4) Om geen afbreuk te doen aan de bovenbedoelde prijsgaranties, mogen de interventiebureaus suiker slechts verkopen tegen een prijs die hoger is dan de interventieprijs, tenzij de suiker als zodanig of in de vorm van verwerkte producten wordt uitgevoerd of bestemd is voor voederdoeleinden. Op grond van deze regel is het niet mogelijk om suiker die bestemd zou zijn voor menselijke consumptie in de Gemeenschap, in voorkomend geval ter beschikking te stellen van liefdadigheidsorganisaties. Derhalve dient in een dergelijke mogelijkheid te worden voorzien in het kader van gerichte noodhulp, die de zekerheid van de bevoorrading waarborgt en tegelijk een humanitaire actie wordt verwezenlijkt. De doelmatigheid van dergelijke acties wordt bepaald door de snelheid van de tenuitvoerlegging ervan. Bijgevolg dient voor dit geval de toepassing van de meest geëigende procedure te worden voorgeschreven.
- (5) Het is noodzakelijk dat deze regelgeving zowel de fabrikanten als de producenten van het basisproduct billijke waarborgen biedt. Het is derhalve dienstig om voor suikerbieten niet alleen een basisprijs vast te stellen, die wordt bepaald op basis van de interventieprijs voor witte suiker en forfaitaire bedragen voor de verwerkingsmarge, het rendement, de ontvangsten van de ondernemingen uit de verkoop van melasse en eventueel de kosten van levering van de suikerbieten aan de ondernemingen, maar ook minimumprijzen voor A-suikerbieten, die worden verwerkt tot A-suiker, en voor B-suikerbieten, die worden verwerkt tot B-suiker, welke prijzen bij de aankoop door de suikerfabrikanten in acht moeten worden genomen. Om een redelijk evenwicht tot stand te brengen tussen de rechten en verplichtingen van fabrikanten en landbouwers, moeten ook de in dit verband nodige instrumenten worden geschapen en met name communautaire raamvoorschriften worden vastgesteld voor de contractuele betrekkingen tussen kopers en verkopers van suikerbieten, alsmede passende bepalingen om ditzelfde doel te bereiken voor suikerriet.
- (6) De redenen waarom de Gemeenschap tot nu toe met een productiequotaregeling voor suiker, isoglucose en insulinestroop heeft gewerkt, gelden momenteel nog altijd. In die regeling zijn evenwel wijzigingen aangebracht om rekening te houden met de recente ontwikkeling van de productie, de Gemeenschap de nodige instrumenten te verschaffen om op een rechtvaardige maar doelmatige wijze voor te zorgen dat de kosten die verbonden zijn aan de

afzet van de overschotten die voortvloeien uit de omvang van de productie in de Gemeenschap in verhouding tot het verbruik, volledig door de producenten zelf worden gefinancierd, en te handelen in overeenstemming met de verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomsten die zijn bereikt bij de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguay-ronde, hierna „GATT-overeenkomsten” genoemd, zoals goedgekeurd bij Besluit 94/800/EG ⁽¹⁾.

- (7) Krachtens de in het kader van de GATT-overeenkomsten gesloten Overeenkomst inzake de landbouw, hierna „de overeenkomst” genoemd, moet de steun van de Gemeenschap voor de uitvoer van landbouwproducten, en meer bepaald van suiker waarvoor garanties in het kader van de productiequota gelden, geleidelijk worden verlaagd. De overeenkomst voorziet in een overgangperiode voor de vermindering, tijdens een overgangperiode, van de uitvoersubsidies, zowel wat de hoeveelheden als de gespendeerde bedragen betreft. Om de garanties te kunnen aanpassen, dient in de eerste plaats het voor een verkoopseizoen geconstateerde verschil tussen het voor uitvoer beschikbare volume in de Gemeenschap en het volume waarin de overeenkomst voorziet, te worden verdeeld over suiker, isoglucose en inulinestroop naar gelang van het procentuele aandeel van de quota voor elk product in het totaal van de voor deze drie producten voor de gehele Gemeenschap vastgestelde quota. Deze regeling moet echter van beperkte duur zijn en als een overgangsregeling worden beschouwd. Met name gelet op de financiële vooruitzichten en de regels voor begrotingsdiscipline die in maart 1999 door de Europese Raad van Berlijn zijn vastgelegd, en met de noodzaak om rekening te houden met de ontwikkelingen in de onderhandelingen met de WTO, is het wenselijk de quotaregeling te handhaven voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03.
- (8) De gemeenschappelijke marktordening in de sector suiker stoelt enerzijds op het beginsel van volledige financiële verantwoordelijkheid van de producenten voor elk verkoopseizoen voor de verliezen die voortvloeien uit de afzet van de overschotten die de Gemeenschap in het kader van de quotaregeling ten opzichte van het interne verbruik produceert, en anderzijds op een stelsel van naar gelang van de aan iedere onderneming toegekende productiequota gedifferentieerde prijs- en afzetgaranties. In de sector suiker worden de productiequota per onderneming toegewezen op basis van de effectieve productie tijdens een bepaalde referentieperiode.
- (9) Aangezien overeenkomstig de aangegeven verbintenissen, de vermindering van de uitvoersubsidies zich tijdens een overgangperiode heeft voltrokken, moeten de huidige basishoeveelheden voor suiker en isoglucose en de quota voor inulinestroop onveranderd blijven, met dien verstande dat de daaraan verbonden garanties in voorkomend geval, de fundamentele ontwikkelingen in de sector in de Gemeenschap in acht genomen, kunnen worden aangepast om de in het raam van de overeenkomst aangegeven verbintenissen na te kunnen komen. Het is wenselijk de zelffinancieringsregeling met productieheffingen voor de sector en de productiequotaregeling te handhaven.
- (10) Op deze wijze wordt de financiële verantwoordelijkheid gegarandeerd door de bijdragen van de producenten die worden betaald in de vorm van een basisproductieheffing voor de volledige productie van A- en B-suiker, maar die maximaal 2 % van de interventieprijs voor witte suiker bedraagt, en een B-heffing die geldt voor de productie van B-suiker en maximaal 37,5 % van laatstgenoemde prijs mag bedragen. De producenten van isoglucose en inulinestroop dragen volgens bepaalde regels bij. Als gevolg van deze limieten is volledige zelffinanciering van de sector per verkoopseizoen onder de eerder genoemde omstandigheden niet mogelijk. Derhalve is het dienstig te voorzien in de toepassing van een aanvullende heffing.
- (11) Bij de vaststelling van de aanvullende heffing moet, met name met het oog op gelijke behandeling, voor elke onderneming rekening worden gehouden met haar aandeel in de ontvangsten via de productieheffingen die zij betaalt voor het betrokken verkoopseizoen. Daartoe dient een coëfficiënt te worden bepaald die geldt voor de gehele Gemeenschap en die voor dat verkoopseizoen de verhouding weergeeft tussen enerzijds het geconstateerde totale verlies en anderzijds het totaal van de ontvangsten aan productieheffingen. Bovendien dienen de voorwaarden te worden vastgesteld voor de bijdrage van de verkopers van suikerbieten en suikerriet in de kosten van het wegwerken van het ongedekte verlies over het betrokken verkoopseizoen.

⁽¹⁾ PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1.

- (12) De omvang van de aan elke onderneming in de suikersector toegekende productiequota kan in een bepaald verkoopseizoen leiden tot een uitvoervolume dat, verbruik, productie, invoer, voorraden en overdrachten, alsook het verwachte gemiddelde verlies via de zelffinancieringsregeling in aanmerking genomen, groter is dan in de overeenkomst is bepaald. Het is dan ook dienstig te bepalen dat de uit de quota resulterende garanties voor elk verkoopseizoen kunnen worden aangepast om de door de Gemeenschap aangegane verbintenissen te kunnen nakomen.
- (13) Om rekening te houden met de garanties die uit de aan de ondernemingen in iedere lidstaat toegewezen quota resulteren, moet na deze eerste verdeling per product een verdeling per lidstaat worden gemaakt, zodat de aanpassing van de garanties het bestaande evenwicht op het gebied van quota en lasten niet in gevaar brengt. Daartoe dient per lidstaat een verminderingcoëfficiënt voor de met het A-quotum en de met het B-quotum samenhangende garantie te worden vastgesteld naar gelang van de maximale lasten die aan deze garanties verbonden zijn. Ten slotte dient elke betrokken lidstaat de verdeling per onderneming vast te stellen, daarbij rekening houdend met de voor iedere onderneming aan haar eigen quota verbonden garanties.
- (14) Wegens de noodzaak om een bepaalde structurele aanpassing van de verwerkende industrie en van de suikerbieten- en de suikerrietenteelt mogelijk te maken tijdens de toepassingsperiode van de quota, dient te worden voorzien in een manoeuvreermarge die de lidstaten in staat stelt de quota van de ondernemingen met ten hoogste 10 % te wijzigen. Gezien de bijzondere situatie van deze sector in Spanje, Italië en de Franse overzeese departementen, dient deze beperking niet op die gebieden te worden toegepast wanneer de herstructureringsprogramma's ten uitvoer worden gelegd.
- (15) Aangezien de aan de ondernemingen toegewezen productiequota een middel vormen om de producenten de communautaire prijzen en de afzet van hun producten te waarborgen, moet bij de overdrachten van quota binnen productieregio's het belang van alle betrokken partijen, en met name dat van de producenten van suikerbieten en rietsuiker, in aanmerking worden genomen.
- (16) Voorts dient, om de afzetmogelijkheden voor suiker en isoglucose op de interne markt van de Gemeenschap te kunnen verruimen, de mogelijkheid te worden geschapen om onder nader vast te stellen voorwaarden alle suiker of isoglucose die bestemd is voor vervaardiging in de Gemeenschap van niet-voedingsproducten niet als productie in de zin van de quotaregeling aan te merken.
- (17) Totstandbrenging van een communautaire markt voor zowel suiker als isoglucose en inulinestroop brengt de instelling van een gemeenschappelijke regeling voor het handelsverkeer aan de buitengrenzen van de Gemeenschap mee. Een regeling van het handelsverkeer met invoerheffingen en uitvoerrestituties draagt bij tot stabilisatie van de markt van de Gemeenschap en voorkomt met name dat schommelingen van de wereldmarktprijzen voor suiker een terugslag hebben op de binnen de Gemeenschap toegepaste prijzen voor deze producten. Derhalve dient te worden voorzien in de heffing van rechten bij invoer uit derde landen en toekenning van een restitutie bij uitvoer naar derde landen, beide om voor de sector suiker het verschil tussen de buiten en binnen de Gemeenschap geldende prijzen wanneer de prijzen op de wereldmarkt lager zijn dan die in de Gemeenschap te overbruggen en voor de sectoren isoglucose en inulinestroop de verwerkende industrie voor deze producten in de Gemeenschap enige bescherming te bieden.
- (18) Ter aanvulling van deze regeling voor het handelsverkeer en voorzover nodig voor de goede werking daarvan, dient de mogelijkheid te worden geschapen om voorschriften vast te stellen voor de toepassing van het zogenaamde stelsel van het actieve veredelingsverkeer en voor het uitsluiten van deze toepassing wanneer de marktsituatie zulks vereist.
- (19) In een situatie van schaarste op de wereldmarkt waarbij de wereldmarktprijzen hoger komen te liggen dan de prijzen van de Gemeenschap of in geval van moeilijkheden bij de normale voorziening van de gehele Gemeenschap of van één van de gebieden van de Gemeenschap, dient te worden voorzien in passende bepalingen om tijdig te voorkomen dat regionale overschotten naar derde landen worden uitgevoerd en dat als gevolg van een abnormale prijsstijging in de Gemeenschap de voorziening van de verbruikers tegen redelijke prijzen niet meer kan worden gewaarborgd.
- (20) De bevoegde instanties moeten in staat worden gesteld het verloop van het handelsverkeer met derde landen permanent te volgen, teneinde de ontwikkeling hiervan te kunnen beoordelen en eventueel de maatregelen waarin deze verordening voorziet en die op grond van deze ontwikkeling vereist zijn, te kunnen toepassen. Te dien einde moet worden voorzien in de afgifte van invoer- of uitvoercertificaten waarvoor een zekerheid moet worden gesteld die garandeert dat de transacties waarvoor de certificaten zijn aangevraagd, zullen plaatsvinden.

- (21) Het stelsel van douanerechten maakt het mogelijk van alle andere beschermende maatregelen aan de buitengrenzen van de Gemeenschap af te zien. Het stelsel van prijzen en douanerechten kan echter in uitzonderlijke omstandigheden tekort schieten. In dergelijke gevallen moet de Gemeenschap, om haar markt in te dekken tegen de verstoringen die hieruit kunnen voortvloeien, snel alle nodige maatregelen kunnen nemen. Deze maatregelen moeten in overeenstemming zijn met de verplichtingen die uit de GATT-overeenkomsten voortvloeien. Voorts is het, om problemen op het vlak van de voorziening van de markt van de Gemeenschap te voorkomen, dienstig toe te staan dat voor bepaalde producten van de sector suiker de toepassing van de douanerechten wordt geschorst.
- (22) De Gemeenschap heeft een globaal onderzoek verricht inzake de raffinagesector in de Gemeenschap. Uit dit onderzoek blijkt dat met het oog op een regelmatig en gelijkmatiger voorziening van alle raffinaderijen in de Gemeenschap, aan de hand van objectieve referentiegegevens en rekening houdend met de geconstateerde voor rechtstreekse consumptie bestemde hoeveelheden suiker in het verkoopseizoen 1994/95, duidelijk moet worden bepaald hoe groot in elk van de betrokken lidstaten, namelijk in Finland, Frankrijk, Portugal en het Verenigd Koninkrijk, de maximale veronderstelde traditionele behoefte is van de raffinage-industrie, die ruwe tot witte suiker verwerkt. Daartoe dient aan deze industrie de mogelijkheid te worden geboden, om binnen de grenzen van haar veronderstelde behoefte, onder bepaalde voorwaarden ruwe suiker uit de Gemeenschap of uit de ACS-landen en/of uit andere nader te bepalen traditionele landen van oorsprong aan te schaffen, in het kader van voorzieningsbalansen en met inachtneming van een bepaalde prioriteitsvolgorde, te beginnen met suiker uit de Gemeenschap en preferentiële suiker als bedoeld in Protocol nr. 3 van bijlage IV van de ACS-EG-Partnerschapsovereenkomst van Cotonou en gaande tot in het kader van bijzondere overeenkomsten uit ACS-landen en/of andere traditionele leveringslanden ingevoerde suiker. Het is dienstig een bijzondere preferentiële regeling vast te stellen voor de invoer uit de in Protocol nr. 3 bedoelde ACS-landen en uit India van in de Gemeenschap te raffineren ruwe suiker, andere dan preferentiële suiker. Om rekening te houden met de verbintenissen tot vermindering van de uitvoersubsidies is het dienstig de uit hoofde van de traditionele behoefte van de raffinerende industrie ingevoerde hoeveelheden te verlagen.
- (23) Krachtens artikel 1 van genoemd protocol en van de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek India betreffende rietsuiker moeten deze preferentiële invoerregelingen worden beheerd in het kader van de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker.
- (24) Er moeten middelen worden gecreëerd om te waarborgen dat de op grond van genoemde preferentiële regelingen ingevoerde ruwe rietsuiker onder zo billijk mogelijke concurrentievoorwaarden wordt geraffineerd.
- (25) Suikerraffinage is een belangrijke activiteit, zowel op wereldvlak als in de Gemeenschap, en meer in het bijzonder in de raffinaderijen die ruwe suiker tot witte suiker verwerken. Technisch gezien, worden door het raffineren van rietsuiker hoogwaardige producten verkregen die aan de behoeften van de markt kunnen beantwoorden. De bedoelde raffinaderijen bevinden zich bovendien in gebieden met een hoog verbruik. Zo vormen de raffinaderijen in de havens voor de Gemeenschap een waardevol complement van de suikerbieten verwerkende industrie, met name in Finland, in continentaal Portugal, in het Verenigd Koninkrijk en in het Zuiden en het Westen van Frankrijk.
- (26) Gezien het resultaat van het onderzoek van de voorziening van alle in de havens van de Gemeenschap gelegen raffinaderijen, dient te worden voorzien in de mogelijkheid om, op grond van tussen de Gemeenschap en de in Protocol nr. 3 bedoelde landen en/of andere landen te sluiten bijzondere akkoorden, bijzondere prioriteit te geven aan de invoer van ruwe rietsuiker uit de ACS-staten die partij zijn bij dat protocol en uit India in het kader van een communautaire balans en nadat alle in de Gemeenschap beschikbare hoeveelheden ruwe riet- en biet-suiker en preferentiële suiker zijn geraffineerd.
- (27) Tot en met het verkoopseizoen 2000/01 is aanpassingssteun toegekend aan de raffinage-industrie die preferentiële ruwe rietsuiker en ruwe riet- of bietsuiker uit de Gemeenschap raffineert. Op grond van de opgedane ervaring is het verantwoord deze steun te handhaven en de mogelijkheid te bieden om de regeling aan te passen in het licht van de economische ontwikkeling van de suikersector, met name wat de fabricage- en raffinagemarge betreft.
- (28) Bepaalde overgangsmaatregelen kunnen noodzakelijk blijken, zowel bij de overgang van het ene verkoopseizoen naar het andere als in de loop van een verkoopseizoen. Derhalve dient te worden voorzien in de mogelijkheid om passende maatregelen te nemen.

- (29) Om de uitvoering van deze verordening te vergemakkelijken, dient te worden voorzien in een procedure waarbij een nauwe samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie in het kader van een comité van beheer voor suiker tot stand wordt gebracht.
- (30) Om rekening te houden met de doelstellingen betreffende het milieu, moeten de lidstaten ten aanzien van het gebruik van landbouwgrond voor de productie van de in artikel 1 genoemde producten passende milieumaatregelen vaststellen. De lidstaten moeten in de toekomst, enerzijds, maatregelen uitvaardigen om teelt waarbij aan objectieve milieucriteria wordt voldaan, te bevorderen en, anderzijds, de producenten erop wijzen dat de milieuwetgeving moet worden nageleefd. Over het effect van de nationale milieumaatregelen in de sector suiker moeten de lidstaten een verslag opstellen.
- (31) De uitgaven van de lidstaten op grond van de verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van deze verordening, komen overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van Verordening (EEG) nr. 729/70 van de Raad van 21 april 1970 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor rekening van de Gemeenschap.
- (32) Aangezien de maatregelen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van deze verordening beheersmaatregelen zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽¹⁾, moeten deze maatregelen worden vastgesteld volgens de beheersprocedure van artikel 4 van bovengenoemd besluit.
- (33) De bij deze verordening ingestelde steunregeling vervangt de regeling die is vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 2038/99 van de Raad van 13 september 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker⁽²⁾, die moet worden ingetrokken, evenals de Verordeningen (EEG) nr. 206/68⁽³⁾, (EEG) nr. 431/68⁽⁴⁾, (EEG) nr. 447/68⁽⁵⁾, (EEG) nr. 2049/69⁽⁶⁾, (EEG) nr. 793/72⁽⁷⁾ (EEG) nr. 741/75⁽⁸⁾, (EEG) nr. 1358/77⁽⁹⁾, (EEG) nr. 1789/81⁽¹⁰⁾, (EEG) nr. 193/82⁽¹¹⁾, (EEG) nr. 1010/86⁽¹²⁾ en (EEG) nr. 2225/86⁽¹³⁾ tot vaststelling van algemene uitvoeringsbepalingen ervan.
- (34) Verordening (EG) nr. 2038/99 voorziet in een vereveningsregeling voor de opslagkosten. Aangezien de marktordening die hierbij wordt vastgesteld niet in een dergelijke regeling voorziet, is het dienstig overgangsbepalingen vast te stellen om de overgang van het oude naar het nieuwe systeem te vergemakkelijken. In dit verband is het dienstig om enerzijds te bepalen dat het saldo van de vereveningsregeling voor de opslagkosten, indien het negatief is, wordt verhaald op, en, indien het positief is, wordt toegewezen aan het systeem voor de financiering van de afzet van de overschotten aan in de Gemeenschap geproduceerde producten van de sector suiker, en anderzijds de laatste dag van het verkoopseizoen 2000/01 te beschouwen als afzetdatum wat de betaling betreft van de opslagbijdrage voor de suiker die zich in opslag bevond op de datum van de inwerkingtreding van deze verordening.

⁽⁴⁾ Verordening (EEG) nr. 431/68 van de Raad van 9 april 1968 houdende vaststelling van de standaardkwaliteit voor ruwe suiker en van de plaats van grensoverschrijding van de Gemeenschap voor de berekening van de c.i.f.-prijzen in de sector suiker (PB L 089 van 10.04.1968, blz. 3). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 3290/94 (PB L 349 van 31.12.1994 blz. 105).

⁽⁵⁾ Verordening (EEG) nr. 447/68 houdende de algemene voorschriften inzake interventie door aankoop van suiker (PB L 91 van 12.4.1968 blz. 5). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 1359/77 (PB L 156 van 25.6.1977 blz. 7).

⁽⁶⁾ Verordening (EEG) nr. 2049/69 van de Raad van 17 oktober 1969 houdende de algemene voorschriften betreffende denaturering van suiker voor voederdoeleinden (PB L 263 van 21.10.1969 blz. 1). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 260/96 (PB L 34 van 13.2.1996 blz. 16).

⁽⁷⁾ Verordening (EEG) nr. 793/72 van de Raad van 17 april 1972 tot vaststelling van de standaardkwaliteit van witte suiker (PB L 94 van 21.4.1972 blz. 1).

⁽⁸⁾ Verordening (EEG) nr. 741/75 van de Raad van 18 maart 1975 houdende vaststelling van bijzondere regels betreffende de aankoop van suikerbieten (PB L 74 van 22.3.1975 blz. 2).

⁽⁹⁾ Verordening (EEG) nr. 1358/77 van de Raad van 20 juni 1977 houdende de algemene voorschriften inzake verevening van de opslagkosten in de sector suiker en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 750/68 (PB L 156 van 25.6.1977 blz. 4). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 3042/78 (PB L 361 van 23.12.1978 blz. 8).

⁽¹⁰⁾ Verordening (EEG) nr. 1789/81 van de Raad van 30 juni 1981 tot vaststelling van de algemene bepalingen betreffende de regeling inzake een minimumvoorraad in de sector suiker (PB L 177 van 1.7.1981 blz. 39). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 725/97 (PB L 108 van 25.4.1997 blz. 13).

⁽¹¹⁾ Verordening (EEG) nr. 193/82 van de Raad van 26 januari 1982 houdende de algemene voorschriften voor quota-overdrachten in de sector suiker (PB L 21 van 29.1.1982 blz. 3).

⁽¹²⁾ Verordening (EEG) nr. 1010/86 van de Raad van 25 maart 1986 houdende vaststelling van de algemene voorschriften inzake de restitutie bij de productie voor bepaalde in de chemische industrie gebruikte producten van de sector suiker (PB L 094 van 9.4.1986 blz. 9). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1888/2000 (PB L 227 van 7.9.2000 blz. 15).

⁽¹³⁾ Verordening (EEG) nr. 2225/86 van de Raad van 15 juli 1986 tot vaststelling van maatregelen voor de afzet van in de Franse overzeese departementen geproduceerde suiker en de egalisatie van de prijsvoorwaarden met die voor preferentiële ruwe suiker (PB L 194 van 17.7.1986 blz. 7).

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 252 van 25.9.1999, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1381/2000 van de Commissie van 28 juni 2000 tot wijziging van de restituties bij uitvoer van witte en ruwe suiker in onveranderde vorm (PB L 156 van 29.6.2000, blz. 36).

⁽³⁾ Verordening (EEG) nr. 206/68 van de Raad van 20 februari 1968 houdende vaststelling van raamvoorschriften voor de contracten en overeenkomsten van het betrokken bedrijfsleven betreffende de aankoop van suikerbieten (PB L 47 van 23.2.1968). Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 124).

(35) Er dient te worden voorzien in de mogelijkheid overgangmaatregelen te treffen om de overgang van het bij Verordening (EG) nr. 2038/99 vastgestelde regeling naar de nieuwe, hierbij ingestelde regeling te vergemakkelijken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Toepassingsgebied en definities

1. De bij deze verordening ingestelde gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker geldt ten aanzien van de volgende producten:

GN-code	Omschrijving
a) 1701	Rietsuiker en beetwortelsuiker, alsmede chemisch zuivere sacharose in vaste vorm
b) 1212 91	Suikerbieten
1212 92 00	Suikerriet
c) 1703	Melasse verkregen bij de extractie of de raffinage van suiker
d) 1702 20	Ahornsuiker en ahornsuikerstroop
1702 60 95	Andere suiker, in vaste vorm, suikerstroop, niet gearomatiseerd en zonder toegevoegde kleurstoffen, met uitzondering van lactose, glucose, maltodextrine en isoglucose
1702 90 99	
1702 90 60	Kunsthonig, ook indien met natuurhonig vermengd
1702 90 71	Karamel bevattende, in droge toestand, 50 of meer gewichtspercenten sacharose
2106 90 59	Suikerstroop, gearomatiseerd of met toegevoegde kleurstoffen, met uitzondering van isoglucose, van stroop van lactose, van glucose en van maltodextrine
e) 2303 20	Bietenpulp, uitgeperst suikerriet (ampas) en andere afvallen van de suikerindustrie
f) 1702 30 10	Isoglucose
1702 40 10	
1702 60 10	
1702 90 30	
g) 2106 90 30	Isoglucosestroop, gearomatiseerd of met toegevoegde kleurstoffen
h) 1702 60 80	Inulinestroop
1702 90 80	

2. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a) „witte suiker”: suiker die niet is gearomatiseerd en waaraan geen kleurstoffen noch andere stoffen zijn toegevoegd en die in droge toestand 99,5 of meer gewichtspercenten sacharose bevat, bepaald met behulp van de polarimeter;
- b) „ruwe suiker”: suiker die niet is gearomatiseerd en waaraan geen kleurstoffen noch andere stoffen zijn toegevoegd en

die in droge toestand minder dan 99,5 gewichtspercenten sacharose bevat, bepaald met behulp van de polarimeter;

- c) „isoglucose”: het uit glucose of glucosepolymeren verkregen product, dat ten minste 10 gewichtspercenten fructose bevat, berekend op de droge stof;
- d) „inulinestroop”: het onmiddellijk na hydrolyse van inuline of oligofructose verkregen product dat in droge toestand ten minste 10 % vrije fructose of fructose in de vorm van sacharose bevat;
- e) „A-suiker” of „A-isoglucose”: elke hoeveelheid suiker of isoglucose die voor rekening van een bepaald verkoopseizoen binnen de limiet van het A-quotum van de betrokken onderneming wordt geproduceerd;
- f) „B-suiker” of „B-isoglucose”: elke hoeveelheid suiker of isoglucose die voor rekening van een bepaald verkoopseizoen wordt geproduceerd en het A-quotum overschrijdt doch binnen de som van de A- en B-quota van de betrokken onderneming blijft;
- g) „C-suiker” of „C-isoglucose”: elke hoeveelheid suiker of isoglucose die voor rekening van een bepaald verkoopseizoen wordt geproduceerd en die, hetzij de som van de A- en B-quota van de betrokken onderneming overschrijdt, hetzij wordt geproduceerd door een onderneming waarvoor geen quota zijn bepaald;
- h) „A-suikerbieten”: alle suikerbieten die worden verwerkt tot A-suiker;
- i) „B-suikerbieten”: alle suikerbieten die worden verwerkt tot B-suiker;
- j) „A-inulinestroop”: elke hoeveelheid inulinestroop, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent, die gedurende een bepaald verkoopseizoen wordt geproduceerd, binnen het A-quotum van de betrokken onderneming;
- k) „B-inulinestroop”: elke hoeveelheid inulinestroop, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent, die gedurende een bepaald verkoopseizoen wordt geproduceerd boven het A-quotum van de betrokken onderneming, maar zonder de som van het A-quotum en het B-quotum van die onderneming te overschrijden;
- l) „C-inulinestroop”: elke hoeveelheid inulinestroop, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent, die gedurende een bepaald verkoopseizoen hetzij boven de som van het A-quotum en het B-quotum van de betrokken onderneming wordt geproduceerd, hetzij wordt geproduceerd door een onderneming die geen quotum heeft;
- m) „verkoopseizoen”: de periode die begint op 1 juli en eindigt op 30 juni van het daaropvolgende jaar, voor alle in artikel 1 genoemde producten.

TITEL I

INTERNE MARKT

HOOFDSTUK 1

PRIJSREGELING

Artikel 2

1. Voor witte suiker en voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03:

- a) wordt de interventieprijs vastgesteld op 63,19 EUR/100 kg, en
- b) wordt jaarlijks een afgeleide interventieprijs vastgesteld voor ieder gebied met een tekort.

2. Voor ruwe suiker en voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03 wordt de interventieprijs vastgesteld op 52,37 EUR/100 kg.

Wanneer de noodzaak zich voordoet in een gebied met een tekort geproduceerde ruwe suiker in de handel te brengen, kan voor deze suiker een afgeleide interventieprijs worden vastgesteld

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde interventieprijzen gelden voor het product onverpakt, af fabriek, geladen op of in een vervoermiddel naar keuze van de koper.

Zij zijn van toepassing voor witte suiker en voor ruwe suiker van een bepaalde standaardkwaliteit waarvan de kenmerken zijn vastgesteld in bijlage I.

4. De Commissie stelt volgens de procedure van artikel 42, lid 2, ieder jaar de afgeleide interventieprijzen voor witte suiker vast alsmede, in voorkomend geval, de afgeleide interventieprijzen voor ruwe suiker.

De afgeleide interventieprijzen worden vastgesteld, rekening houdend met de kosten van het vervoer van de suiker van gebieden met een overschot naar gebieden met een tekort.

De Commissie kan bijlage I wijzigen volgens dezelfde procedure.

Artikel 3

1. Voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03 wordt de basisprijs voor suikerbieten van de standaardkwaliteit vastgesteld op 47,67 EUR per ton in het leveringsstadium in de verzamelplaats.

De kenmerken van de suikerbieten van de standaardkwaliteit worden vastgesteld in bijlage II.

2. De Commissie kan bijlage II wijzigen volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 4

1. Voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03:

- a) wordt de minimumprijs voor A-suikerbieten vastgesteld op 46,72 EUR per ton, en
- b) wordt, onder voorbehoud van toepassing van artikel 15, lid 5, de minimumprijs voor B-suikerbieten vastgesteld op 32,42 EUR per ton.

2. Voor de gebieden waarvoor een afgeleide interventieprijs voor witte suiker wordt vastgesteld, worden de minimumprijzen voor A-suikerbieten en B-suikerbieten verhoogd met een bedrag gelijk aan het verschil tussen de afgeleide interventieprijs voor het betrokken gebied en de interventieprijs, op welk bedrag de coëfficiënt 1,30 wordt toegepast.

Artikel 5

1. Onverminderd artikel 21 en de uit hoofde van artikel 14 vastgestelde bepalingen zijn de suikerfabrikanten verplicht bij de aankoop van suikerbieten die:

- a) geschikt zijn om tot suiker te worden verwerkt
- en

- b) bestemd zijn om tot suiker te worden verwerkt,

ten minste een minimumprijs te betalen die is aangepast aan de hand van toeslagen of kortingen voor de kwaliteitsverschillen ten opzichte van de standaardkwaliteit.

2. De in lid 1 bedoelde minimumprijs komt overeen:

- a) in de gebieden zonder tekort:
  - voor suikerbieten die zullen worden verwerkt tot A-suiker, met de minimumprijs voor A-suikerbieten,
  - voor suikerbieten die zullen worden verwerkt tot B-suiker, met de minimumprijs voor B-suikerbieten;

- b) in de gebieden met een tekort:

- voor suikerbieten die zullen worden verwerkt tot A-suiker, met de minimumprijs voor A-suikerbieten, verhoogd overeenkomstig artikel 4, lid 2,
- voor suikerbieten die zullen worden verwerkt tot B-suiker, met de minimumprijs voor B-suikerbieten, verhoogd overeenkomstig artikel 4, lid 2.

3. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, alsmede de toeslagen en kortingen worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 6

1. De sectorale overeenkomsten en de contracten tussen verkopers en kopers van suikerbieten moeten voldoen aan kadervoorschriften, vastgesteld in bijlage III, met name wat de voorwaarden voor aankoop, levering, ontvangst en betaling van de suikerbieten betreft.

2. De voorwaarden voor de aankoop van suikerriet worden geregeld in sectorale overeenkomsten tussen suikerrietproducenten in de Gemeenschap en suikerfabrikanten in de Gemeenschap.

De voorwaarden voor de aankoop van de agrarische basisproducten voor de vervaardiging van inulinestroop worden geregeld via sectorale overeenkomsten tussen de producenten van de betrokken basisproducten in de Gemeenschap en de fabrikanten van inulinestroop.

3. Zo nodig worden uitvoeringsbepalingen van de leden 1 en 2 vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

4. Bij gebreke van sectorale overeenkomsten kan de betrokken lidstaat in het kader van deze verordening de nodige maatregelen treffen om de belangen van de betrokken partijen veilig te stellen.

Deze lidstaat brengt de Commissie onverwijld op de hoogte van de uit hoofde van de eerste alinea getroffen maatregelen.

Artikel 7

1. Gedurende het hele verkoopseizoen voor suiker is het door elke suiker producerende lidstaat aangewezen interventiebureau, onder overeenkomstig lid 5 te bepalen voorwaarden verplicht de aangeboden witte en ruwe suiker die vervaardigd is uit in de Gemeenschap geoogste suikerbieten of suikerriet aan te kopen, voorzover er tussen de aanbieder en het interventiebureau voor de betrokken suiker vooraf een opslagcontract wordt afgesloten.

De interventiebureaus kopen de suiker tegen, naar gelang van het geval, de interventieprijs of de afgeleide interventieprijs die geldt voor het gebied waar de suiker zich op het ogenblik van de aankoop bevindt. Indien de kwaliteit van de suiker verschilt van de standaardkwaliteit waarvoor de interventieprijs is vastgesteld, wordt deze met behulp van toeslagen of kortingen aangepast.

2. Er kan worden besloten premies te verlenen voor suiker die zich in één van de in artikel 23, lid 2, van het Verdrag bedoelde situaties bevindt en die voor menselijke consumptie ongeschikt is gemaakt.

3. Er kan worden besloten restituties bij de productie te verlenen voor de in artikel 1, lid 1, onder a), f) en h), genoemde producten en de in artikel 1, lid 1, onder d), genoemde stropen die zich in een van de in artikel 23, lid 2, van het Verdrag bedoelde situaties bevinden, indien deze producten worden gebruikt bij de vervaardiging van bepaalde producten van de chemische industrie.

4. Er worden passende maatregelen genomen met betrekking tot de kosten van het vervoer van in de Franse overzeese departementen geproduceerde suiker, en in voorkomend geval van de opslag ervan in deze departementen.

Voorzover zulks voor de voorziening van de raffinaderijen nodig is, kan worden bepaald dat ruwe suiker, vervaardigd uit in de Gemeenschap geoogste suikerbieten, eveneens voor de in de eerste alinea bedoelde maatregelen in aanmerking komt.

In dit artikel wordt onder raffinaderij verstaan een technische eenheid waarvan de enige activiteit bestaat in het raffineren van hetzij ruwe suiker, hetzij stropen die een tussenstadium in de productie van vaste suiker vormen.

5. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden volgens de procedure van artikel 42, lid 2, vastgesteld en met name:

- de bij interventie geldende minimumkwaliteit en minimumhoeveelheid,
- de bij interventie toe te passen toeslagen en kortingen,
- de procedures en voorwaarden voor de overneming door de interventiebureaus,
- de voorwaarden voor de toekenning van de premies en het bedrag ervan,
- de voorwaarden voor de toekenning van de restituties bij de productie en het bedrag ervan,
- de in lid 4 bedoelde maatregelen.

Artikel 8

Om bij te dragen tot de gegarandeerde voorziening van een gebied of alle gebieden van de Gemeenschap, stelt de Commissie, bij toepassing van artikel 31, volgens de procedure van artikel 42, lid 2, bijzondere interventie maatregelen vast.

Deze maatregelen mogen niet tot gevolg hebben dat de suikerfabrikanten van de Gemeenschap verplicht worden suiker aan de interventiebureaus te verkopen.

Artikel 9

1. De interventiebureaus mogen suiker slechts verkopen tegen een prijs die hoger is dan de interventieprijs.

Er kan evenwel worden besloten dat de interventiebureaus suiker verkopen tegen een prijs die gelijk is aan of lager is dan de interventieprijs, wanneer die suiker bestemd is:

- voor voederdoeleinden,
- om als zodanig of na verwerking tot in bijlage I bij het Verdrag genoemde producten of tot in bijlage V bij deze verordening vermelde goederen te worden uitgevoerd.

2. In afwijking van lid 1 kan worden besloten dat de interventiebureaus onverwerkte suiker die zij in hun bezit hebben, ter beschikking stellen van door de betrokken lidstaat erkende liefdadigheidsorganisaties of, indien in deze lidstaat geen organisaties zijn erkend, dergelijke door de Commissie erkende organisaties, voor gratis verdeling in het kader van gerichte spoedacties, tegen een lagere prijs dan de interventieprijs of gratis, voor menselijke consumptie op de interne markt van de Gemeenschap.

3. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel alsmede het in lid 2 bedoelde besluit tot terbeschikkingstelling worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

HOOFDSTUK 2

QUOTAREGELING

Artikel 10

1. Hoofdstuk 2 is van toepassing voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03.

2. De basishoeveelheden A- en B-suiker, A- en B-isoglucose en A- en B-inulinestroop zijn de in artikel 11, lid 2, vastgestelde hoeveelheden.

3. Om de verbintenissen na te komen die de Gemeenschap heeft aangegaan in het kader van de overeenkomstig artikel 300, lid 2, van het Verdrag gesloten Overeenkomst inzake de landbouw, kunnen de afzetgaranties voor binnen de quota geproduceerde suiker, isoglucose en inulinestroop voor één of meer verkoopseizoenen worden verlaagd.

4. Voor de toepassing van het bepaalde in lid 3, wordt vóór 1 oktober voor elk verkoopseizoen de in het kader van de quota gegarandeerde hoeveelheid vastgesteld aan de hand van een raming inzake productie, invoer, verbruik, opslag, overdrachten, uit te voeren overschot en inzake het in artikel 15, lid 1, onder d), bedoelde verwachte gemiddelde verlies dat door de zelffinancieringsregeling moet worden gedekt. Wanneer het voor het betrokken verkoopseizoen uit te voeren overschot blijkt de raming groter is dan de in de overeenkomst bepaalde maximumhoeveelheid, wordt de gegarandeerde hoeveelheid met het verschil verlaagd volgens de procedure van artikel 42, lid 2. Dit verschil wordt over suiker, isoglucose en inulinestroop verdeeld naar gelang van het procentuele aandeel van het totaal van de A- en B-quota van elk product in de Gemeenschap. Daarna wordt een tweede verdeling per lidstaat en per product gemaakt door toepassing van de in de volgende tabel vastgestelde corresponderende verdelingscoëfficiënt:

Regio's	1		2		3	
	Coëfficiënt voor suiker (uitgedrukt in witte suiker)		Coëfficiënt voor isoglucose (droge stof)		Coëfficiënt voor inulinestroop (uitgedrukt in equivalent suiker/isoglucose)	
	A-suiker	B-suiker	A-isoglucose	B-isoglucose	A-inulinestroop	B-inulinestroop
BLEU ⁽¹⁾	0,046201	0,009920	0,225547	0,062024	0,556265	0,130955
Denemarken	0,027206	0,008015	—	—	—	—
Duitsland	0,224812	0,069174	0,104246	0,024551	—	—
Griekenland	0,012352	0,001235	0,037978	0,008944	—	—
Spanje	0,026459	0,001102	0,166138	0,017721	—	—
Frankrijk (Europees Frankrijk) ⁽²⁾	0,213231	0,063239	0,061081	0,015898	0,058922	0,013847
Frankrijk (DOM) ⁽²⁾	0,019298	0,002063	—	—	—	—
Ierland	0,007752	0,000775	—	—	—	—
Italië	0,082491	0,015514	0,059803	0,014083	—	—
Nederland	0,053393	0,014083	0,026804	0,006313	0,194365	0,045646
Portugal (vasteland)	0,002323	0,000232	0,029213	0,006880	—	—
Portugal (Azoren)	0,000387	0,000039	—	—	—	—
Verenigd Koninkrijk	0,044297	0,004430	0,084713	0,022596	—	—
Oostenrijk	0,022673	0,005292	—	—	—	—
Zweden	0,014327	0,001433	—	—	—	—
Finland	0,005683	0,000568	0,023151	0,002316	—	—

⁽¹⁾ Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

⁽²⁾ Met inachtneming van artikel 12, lid 3, tweede alinea.

5. De lidstaat verdeelt vervolgens zijn deel van het verschil over de op zijn grondgebied gevestigde ondernemingen, op basis van de verhouding tussen hun A-quotum en hun B-quotum voor het betrokken product en de basishoeveelheid-A en de basishoeveelheid-B van de betrokken lidstaat voor dat product.

Boven de gegarandeerde hoeveelheid geproduceerde suiker, isoglucose en inulinestroop wordt aangemerkt als C-suiker, C-isoglucose of C-inulinestroop.

6. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, en met name de verlaging van de gegarandeerde hoeveelheid en, in voorkomend geval, de herziening daarvan voor de vaststelling van de gegarandeerde hoeveelheid voor het volgende verkoopseizoen, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 11

1. De lidstaten kennen, onder de voorwaarden van dit hoofdstuk, een A-quotum en een B-quotum toe aan iedere op hun grondgebied gevestigde onderneming die suiker, isoglucose of inulinestroop produceert en die gedurende het verkoopseizoen 2000/01 een A- en een B-quotum heeft gekregen.

2. Voor de toekenning van de in lid 1 bedoelde A- en B-quota worden de volgende basishoeveelheden vastgesteld:

1. Basishoeveelheden A

Regio's	a) Basishoeveelheid A-suiker ⁽¹⁾	b) Basishoeveelheid A-isoglucose ⁽²⁾	c) Basishoeveelheid A-inulinestroop ⁽³⁾
Denemarken	325 000,0	—	—
Duitsland	2 612 913,3	28 643,3	—
Griekenland	288 638,0	10 435,0	—
Spanje	957 082,4	74 619,6	—
Frankrijk (Europees Frankrijk)	2 506 487,4	15 747,1	19 847,1
Franse Overzeese departementen	463 872,0	—	—
Ierland	181 145,2	—	—
Italië	1 310 903,9	16 432,1	—
Nederland	684 112,4	7 364,6	65 519,4
Oostenrijk	314 028,9	—	—
Portugal (vasteland)	63 380,0	8 027,0	—
Autonome regio der Azoren	9 048,2	—	—
Finland	132 806,3	10 792,0	—
Zweden	334 784,2	—	—
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	674 905,5	56 150,6	174 218,6
Verenigd Koninkrijk	1 035 115,4	21 502,0	—

⁽¹⁾ In tonnen witte suiker.

⁽²⁾ In tonnen droge stof.

⁽³⁾ In tonnen droge stof, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent.

2. Basishoeveelheden B

Regio's	a) Basishoeveelheid B-suiker ⁽¹⁾	b) Basishoeveelheid B-isoglucose ⁽²⁾	c) Basishoeveelheid B-inulinestroop ⁽³⁾
Denemarken	95 745,5	—	—
Duitsland	803 982,2	6 745,8	—
Griekenland	28 863,8	2 457,5	—
Spanje	39 878,5	7 959,4	—
Frankrijk (Europees Frankrijk)	752 259,5	4 098,6	4 674,2
Franse Overzeese departementen	46 372,5	—	—
Ierland	18 114,5	—	—
Italië	246 539,3	3 869,8	—
Nederland	180 447,1	1 734,5	15 430,5
Oostenrijk	73 297,5	—	—
Portugal (vasteland)	6 338,0	1 890,3	—
Autonome regio der Azoren	904,8	—	—
Finland	13 280,4	1 079,7	—
Zweden	33 478,0	—	—
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	144 906,1	15 441,0	41 028,2
Verenigd Koninkrijk	103 511,5	5 735,3	—

⁽¹⁾ In tonnen witte suiker.

⁽²⁾ In tonnen droge stof.

⁽³⁾ In tonnen droge stof, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent.

3. Onverminderd artikel 10, leden 3 tot en met 6, en artikel 12, zijn het A-quotum en het B-quotum van de suiker, isoglucose of inulinestroop producerende ondernemingen gelijk aan de quota die door de lidstaten voor het verkoopseizoen 2000/01 zijn toegewezen vóór de toepassing van artikel 26, lid 5, van Verordening (EG) nr. 2038/1999, aangepast op basis van de in lid 2 vastgestelde basishoeveelheden, volgens de procedure van artikel 10, lid 5.

4. Indien noodzakelijk worden uitvoeringsbepalingen van dit artikel vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 12

1. De lidstaten kunnen onder de in dit artikel vastgestelde voorwaarden A-quota en B-quota overdragen tussen ondernemingen, daarbij rekening houdend met de belangen van elk van de betrokken partijen en met name van de producenten van suikerbieten of suikerriet.

De eerste alinea is niet van toepassing op inulinestroop.

2. De lidstaten kunnen het A-quotum en het B-quotum van elke op hun grondgebied gevestigde onderneming die suiker of isoglucose produceert, verminderen met een hoeveelheid van in totaal niet meer dan 10 % van respectievelijk het A-quotum of het B-quotum dat voor elk van deze ondernemingen is bepaald overeenkomstig artikel 11.

De in de eerste alinea bedoelde grens van 10 % is niet van toepassing in Italië, Spanje en de Franse overzeese departementen wanneer de quotumoverdrachten geschieden op basis van plannen tot herstructurering van de suikerbiet- of suikerrietsector en van de suikersector van het betrokken gebied, voorzover zulks noodzakelijk is om de uitvoering van deze plannen mogelijk te maken.

De herstructureringsplannen en de daarmee verband houdende maatregelen betreffende de A- en B-quota worden onverwijld aan de Commissie medegedeeld.

3. De lidstaten kennen de van de A-quota of B-quota afgetrokken hoeveelheden toe aan één of meer andere, al dan niet over een quotum beschikkende, ondernemingen die in hetzelfde gebied in de zin van artikel 11, lid 3, zijn gevestigd als de ondernemingen waarvan de betrokken quota zijn verlaagd.

Frankrijk kan echter de overeenkomstig artikel 11 vastgestelde A-quota van de in zijn overzeese departementen gevestigde ondernemingen verminderen met een totale hoeveelheid van niet meer dan 30 000 ton witte suiker, en de aldus afgetrokken hoeveelheden toekennen aan één of meer andere in Europees Frankrijk gevestigde ondernemingen. Het A-quotum van iedere betrokken onderneming mag na aftrek niet lager zijn dan de geconstateerde gemiddelde suikerproductie binnen haar basisquotum in de verkoopseizoenen 1977/78 tot en met 1979/80.

4. De uitvoeringsbepalingen betreffende de wijziging van de quota in geval van met name fusie of vervreemding van ondernemingen zijn vastgesteld in bijlage IV.

5. Uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden, zo nodig, vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 13

1. C-suiker die niet krachtens artikel 14 naar het volgende verkoopseizoen wordt overgedragen, en C-isoglucose en C-inulinestroop mogen niet op de interne markt van de Gemeenschap worden afgezet en moeten vóór 1 januari volgend op het einde van het betrokken verkoopseizoen in ongewijzigde staat worden uitgevoerd.

De artikelen 7, 27 en 33 zijn niet van toepassing op C-suiker, C-isoglucose of C-inulinestroop.

2. Bij wijze van uitzondering en voorzover dit nodig is om de suikervoorziening van de Gemeenschap veilig te stellen, kan worden besloten dat artikel 33 van toepassing is op C-suiker. In

dat geval wordt terzelfder tijd besloten dat de volledige betrokken hoeveelheid C-suiker definitief op de interne markt mag worden afgezet zonder dat het in lid 3 bedoelde bedrag wordt gegeven.

3. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden volgens de procedure van artikel 42, lid 2, vastgesteld.

Deze bepalingen moeten met name inhouden dat een bedrag wordt gegeven over C-suiker, C-isoglucose en C-inulinestroop waarvan de uitvoer in ongewijzigde staat binnen de gestelde termijn niet is bewezen op een nader te bepalen datum.

Artikel 14

1. Iedere onderneming kan besluiten de productie van suiker boven het A-quotum geheel of gedeeltelijk over te dragen naar het volgende verkoopseizoen als de productie van dat verkoopseizoen. Dit besluit is onherroepelijk.

Iedere onderneming kan besluiten de productie van A- en B-suiker die na toepassing van artikel 10, leden 3 tot en met 6, C-suiker geworden is, geheel of gedeeltelijk over te dragen naar het volgende verkoopseizoen als productie van dat verkoopseizoen. Dit besluit is eveneens onherroepelijk. Voorts is de eventuele beperking als bedoeld in lid 4 er niet op van toepassing.

2. De ondernemingen die het in lid 1 bedoelde besluit nemen:

— delen vóór 1 februari aan de betrokken lidstaat de over te dragen geproduceerde hoeveelheid of hoeveelheden suiker mede,

— en verbinden zich ertoe de over te dragen hoeveelheid of hoeveelheden op te slaan gedurende een aaneengesloten periode van elf maanden, waarvan het begin nader dient te worden bepaald.

In plaats van de in de eerste alinea, eerste streepje, vermelde datum van 1 februari, geldt echter:

a) voor in Spanje gevestigde ondernemingen, 15 april, wat de productie van bietsuiker betreft, en 20 juni, wat de productie van rietsuiker betreft;

b) voor in het Verenigd Koninkrijk gevestigde ondernemingen, 15 februari;

c) voor in de Franse departementen Guadeloupe en Martinique gevestigde ondernemingen, 1 mei.

Wanneer de uiteindelijke productie van het betrokken verkoopseizoen voor suiker lager is dan de raming op het tijdstip waarop tot overdracht werd besloten, kan de overgedragen hoeveelheid vóór 1 augustus van het daaropvolgende verkoopseizoen met terugwerkende kracht worden aangepast.

3. In geval van natuurrampen, zoals droogte en overstroming, in een regio van de Gemeenschap, kan volgens de procedure van artikel 42, lid 2, worden besloten de periode van verplichte opslag als bedoeld in lid 2, eerste alinea, tweede streepje, te verkorten voor een zodanige hoeveelheid suiker dat de normale voorziening van de betrokken regio mogelijk wordt.

4. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, die een beperking van de voor overdracht in aanmerking komende hoeveelheden suiker kunnen inhouden, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Deze bepalingen voorzien met name in de heffing van een bedrag over de in lid 2, eerste alinea, tweede streepje, bedoelde hoeveelheid die wordt afgezet in de voorgeschreven opslagperiode.

Artikel 15

1. Vóór het einde van elk verkoopseizoen worden geconstateerd:

- a) de verwachte hoeveelheden A- en B-suiker, A- en B-isoglucose en A- en B-inulinestroop die voor het lopende verkoopseizoen worden geproduceerd;
- b) de hoeveelheden suiker, isoglucose en inulinestroop waarvan wordt verwacht dat zij in het lopende verkoopseizoen voor verbruik binnen de Gemeenschap zullen worden afgezet;
- c) het uit te voeren overschot, berekend door de onder a) bedoelde hoeveelheden te verminderen met de onder b) bedoelde hoeveelheden;
- d) het verwachte gemiddelde verlies of de verwachte gemiddelde opbrengst per ton suiker voor de voor het lopende verkoopseizoen na te komen uitvoerverbintenissen.

Dit gemiddelde verlies of deze gemiddelde opbrengst is gelijk aan het verschil tussen het totale bedrag van de restitutie en het totale bedrag van de heffingen, gerelateerd aan de totale omvang van de betrokken uitvoerverbintenissen;

- e) het verwachte totale verlies of de verwachte totale opbrengst, berekend door vermenigvuldiging van het onder c) bedoelde overschot met het onder d) bedoelde gemiddelde verlies of de onder d) bedoelde gemiddelde opbrengst.

2. Vóór het einde van het verkoopseizoen 2002/03 en onverminderd het bepaalde in artikel 10, leden 3 tot en met 6, worden cumulatief voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03 geconstateerd:

- a) het uit te voeren overschot, uitgaande van de uiteindelijke productie van A- en B-suiker, A- en B-isoglucose en A- en B-inulinestroop, enerzijds, en van de uiteindelijke voor verbruik binnen de Gemeenschap afgezette hoeveelheid suiker, isoglucose en inulinestroop, anderzijds;
- b) het gemiddelde verlies of de gemiddelde opbrengst per ton suiker, resulterend uit het totaal van de betrokken uitvoer-

verbintenissen en vastgesteld overeenkomstig de in lid 1, onder d), tweede alinea, aangegeven berekeningsmethode;

- c) het totale verlies of de totale opbrengst, berekend door vermenigvuldiging van het onder a) bedoelde overschot met het onder b) bedoelde gemiddelde verlies of de onder b) bedoelde gemiddelde opbrengst;
- d) de totale som van de geïnde basisproductieheffingen en B-heffingen.

Het verwachte totale verlies of de verwachte totale opbrengst als bedoeld in lid 1, onder e), wordt aangepast aan de hand van het verschil tussen de cijfers die zijn geconstateerd als bedoeld onder c) en d).

3. Wanneer de overeenkomstig lid 1 geconstateerde cijfers na aanpassing overeenkomstig lid 2 en onverminderd het bepaalde in artikel 18, lid 1, wijzen op een te verwachten totaal verlies, wordt dit verlies gedeeld door de verwachte hoeveelheid A- en B-suiker, A- en B-isoglucose en A- en B-inulinestroop die voor het lopende verkoopseizoen is geproduceerd. Het hieruit resulterende bedrag moet bij de fabrikanten worden geïnd als basisproductieheffing op hun productie van A- en B-suiker, A- en B-isoglucose en A- en B-inulinestroop.

Deze heffing mag evenwel niet hoger zijn dan:

- voor de betrokken suiker, een bedrag dat gelijk is aan 2 % van de interventieprijs voor witte suiker,
- voor de betrokken inulinestroop, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent door toepassing van de coëfficiënt 1,9, een bedrag dat gelijk is aan dat voor witte suiker,
- voor de betrokken isoglucose, het voor rekening van de suikerfabrikanten blijvende deel van de basisproductieheffing.

4. Wanneer als gevolg van de limitering van de basisproductieheffing het in lid 3, eerste alinea, bedoelde totale verlies niet volledig kan worden gedekt, wordt het saldo gedeeld door de verwachte hoeveelheid B-suiker, B-isoglucose en B-inulinestroop die voor het betrokken verkoopseizoen wordt geproduceerd. Het hieruit resulterende bedrag moet bij de fabrikanten worden geïnd als B-heffing op hun productie van B-suiker, B-isoglucose en B-inulinestroop.

Onder voorbehoud van het bepaalde in lid 5 mag deze heffing evenwel niet hoger zijn dan:

- voor B-suiker, een bedrag dat gelijk is aan 30 % van de interventieprijs voor witte suiker,
- voor B-inulinestroop, uitgedrukt in suiker/isoglucose-equivalent door toepassing van de coëfficiënt 1,9, een bedrag dat gelijk is aan dat voor witte B-suiker,
- voor B-isoglucose, het voor rekening van de suikerfabrikanten blijvende deel van de B-heffing.

5. Wanneer, op grond van de in lid 1 bedoelde vaststellingen, blijkt dat, als gevolg van de limitering van de basisproductieheffing en van de B-heffing als vastgesteld in de leden 3 en 4, het gevaar bestaat dat het te verwachten totale verlies voor het lopende verkoopseizoen niet wordt gedekt door de verwachte opbrengst uit deze heffingen, wordt het in lid 4, eerste streepje, bedoelde maximumpercentage zo herzien dat dit totale verlies kan worden gedekt, met dien verstande evenwel dat de heffing niet hoger mag zijn dan 37,5 %.

Het herziene maximumpercentage van de B-heffing wordt voor het lopende verkoopseizoen vastgesteld vóór 15 september van dat verkoopseizoen. De in artikel 4, lid 1, onder b), bedoelde minimumprijs voor B-suikerbieten wordt dienovereenkomstig gewijzigd.

6. Verliezen die voortvloeien uit de toekenning van de in artikel 7, lid 3, bedoelde productierestituties worden in aanmerking genomen bij de vaststelling van het in lid 1, onder e), bedoelde totale verlies.

7. De in dit artikel bedoelde heffingen worden door de lidstaten geïnd.

8. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden volgens de procedure van artikel 42, lid 2, vastgesteld en met name:

- de bedragen van de te innen heffingen,
- de herziening van het maximumpercentage van de B-heffing,
- de wijziging van de minimumprijs voor B-suikerbieten die samenhangt met de herziening van het maximumpercentage van de B-heffing.

Artikel 16

1. Wanneer voor een verkoopseizoen het krachtens artikel 15, leden 1 en 2, geconstateerde totale verlies niet volledig wordt gedekt door de ontvangsten uit de productieheffingen voor dat verkoopseizoen na toepassing van artikel 15, leden 3, 4 en 5, wordt, onverminderd artikel 4, bij de fabrikanten een aanvullende heffing geïnd die het gedeelte van het totale verlies dat niet wordt gedekt door bovengenoemde ontvangsten volledig dekt.

2. De aanvullende heffing wordt voor iedere onderneming die suiker, isoglucose of inulinestroop produceert, berekend door een nader te bepalen coëfficiënt toe te passen op het totale bedrag dat de onderneming aan productieheffingen verschuldigd is voor het betrokken verkoopseizoen. Deze coëfficiënt komt overeen met de verhouding voor de Gemeenschap tussen het overeenkomstig artikel 15, leden 1 en 2, geconstateerde totale verlies voor het betrokken verkoopseizoen en de ontvangsten uit de door de suikerfabrikanten, de isoglucosefabrikanten en de inulinestroopfabrikanten voor dat verkoopseizoen verschuldigde basisproductieheffingen en B-heffingen, met dien verstande dat dit verhoudingscijfer wordt verminderd met 1.

3. De aanvullende heffing wordt door de betrokken fabrikanten betaald vóór de 15e december die volgt op het verkoopseizoen waarvoor deze heffing verschuldigd is.

De suikerfabrikanten kunnen eisen dat de verkopers van in de Gemeenschap geproduceerde suikerbieten of in de Gemeenschap geproduceerd suikerriet hun een gedeelte van de geïnde aanvullende heffing vergoeden. Deze vergoeding mag ten hoogste gelijk zijn aan het maximumbedrag van de bijdrage van de verkopers van suikerbieten of suikerriet in de in artikel 15 bedoelde betaling van de basisproductieheffing en B-heffing voor het betrokken verkoopseizoen, na toepassing van de in lid 2 bedoelde coëfficiënt op dat bedrag.

De in de tweede alinea bedoelde vergoeding wordt betaald voor de uit hoofde van het betrokken verkoopseizoen geleverde suikerbieten. De betrokken partijen kunnen evenwel overeenkomen dat deze vergoeding wordt betaald voor de uit hoofde van het volgende verkoopseizoen geleverde suikerbieten.

4. Bij de in artikel 15, lid 2, bedoelde vaststellingen wordt rekening gehouden met de ontvangsten uit de inning van de in lid 1 genoemde aanvullende heffing.

5. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, en met name de in lid 2 bedoelde coëfficiënt, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 17

1. De inulinestroopfabrikanten kunnen van de verkopers van het agrarisch basisproduct waaruit de betrokken inulinestroop is gefabriceerd, verlangen dat deze een gedeelte van de basisproductieheffing, de B-heffing en de aanvullende heffing die zijn geheven bij de fabrikanten voor hun rekening nemen. Dit gedeelte mag niet het gedeelte overschrijden dat gedragen wordt door de bietentelers voor het betrokken verkoopseizoen; het wordt bepaald via sectorale overeenkomsten of contracten, op basis van de aankooprijzen van het in de loop van het betrokken verkoopseizoen voor de productie van inulinestroop geleverde agrarisch basisproduct.

2. Bepalingen ter uitvoering van lid 1 worden, zo nodig, vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 18

1. Wanneer, na toepassing van artikel 15 en artikel 16 voor het verkoopseizoen 2000/01, wordt geconstateerd dat het werkelijke totale verlies voor dat verkoopseizoen:

- a) niet geheel wordt gedekt door de opbrengst van de productieheffing en, in voorkomend geval, de aanvullende heffing, worden de hieruit voortvloeiende financiële lasten opgeteld bij het verwachte totale verlies, als bedoeld in artikel 15, lid 1, onder e), voor het verkoopseizoen waarin die constatering plaatsvindt;

b) lager is dan de opbrengst van de productieheffing en, in voorkomend geval, de aanvullende heffing, wordt een met het betrokken verschil overeenkomend bedrag afgetrokken van het verwachte totale verlies of, naar gelang van het geval, opgeteld bij de verwachte ontvangsten uit de toepassing van artikel 15 en artikel 16 op het verkoopseizoen waarin die constatering plaatsvindt.

2. Wanneer de opbrengst van de basisproductieheffing minder bedraagt dan het maximumbedrag als bedoeld in artikel 15, lid 3, of wanneer de opbrengst van de B-heffing minder bedraagt dan het maximumbedrag als bedoeld in lid 4 van dat artikel, in voorkomend geval herzien volgens lid 5 van dat artikel, zijn de suikerfabrikanten verplicht de suikerbietenverkopers het verschil tussen het maximumbedrag van de betrokken heffing en het bedrag van de te innen heffing uit te keren, ten belope van 60 % van dit verschil.

Het per ton suikerbieten te betalen bedrag wordt vastgesteld voor de standaardkwaliteit.

De in artikel 5 bedoelde toeslagen en kortingen zijn op dit bedrag van toepassing.

3. De suikerfabrikanten in de Gemeenschap kunnen van de verkopers van in de Gemeenschap geproduceerd suikerriet voor een hoeveelheid suiker waarvoor de betrokken heffing wordt geïnd, vergoeding van de heffing eisen ten belope van 60 % van deze heffing.

4. De lidstaten gaan aan de hand van de door de suikerfabrikanten verstrekte gegevens na, of de betaling van de suikerbieten geschiedt in overeenstemming met de communautaire voorschriften terzake.

5. De voorschriften voor de toepassing van dit artikel worden volgens de procedure van artikel 42, lid 2, vastgesteld.

Artikel 19

1. In de contracten voor de levering van suikerbieten bestemd voor de suikerproductie wordt onderscheid gemaakt tussen de suikerbieten naargelang de daaruit vervaardigde suiker:

- a) suiker van het A-quotum zal zijn,
- b) suiker van het B-quotum zal zijn,
- c) andere suiker dan A- of B-suiker zal zijn.

Voor elke onderneming stellen de suikerfabrikanten de lidstaat waarin de betrokken onderneming suiker produceert in kennis van:

- de onder a) bedoelde hoeveelheden suikerbieten waarvoor zij vóór de inzaai contracten hebben gesloten, alsmede het in het contract als grondslag opgenomen suikergehalte,
- het hiermee overeenkomende verwachte rendement.

De lidstaten kunnen aanvullende gegevens verlangen.

2. In afwijking van artikel 5, lid 2, onder b), is elke suikerfabrikant die niet vóór de inzaai contracten voor de levering van een met het A-quotum overeenstemmende hoeveelheid suikerbieten heeft afgesloten tegen de voor A-suikerbieten geldende minimumprijs, verplicht voor elke hoeveelheid suikerbieten die in de betrokken onderneming tot suiker wordt verwerkt, ten minste de genoemde minimumprijs te betalen.

3. In een sectorale overeenkomst kan met de instemming van de betrokken lidstaat van het bepaalde in de leden 1 en 2 worden afgeweken.

4. De algemene uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden vastgesteld in bijlage III.

5. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel en in voorkomend geval de criteria waaraan de fabrikanten zich moeten houden bij de verdeling tussen de suikerbietenverkopers van de hoeveelheden suikerbieten waarvoor zij vóór de inzaai contracten sluiten in de zin van lid 1, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 20

1. Er kan worden besloten dat suiker of isoglucose die voor de vervaardiging van bepaalde producten wordt gebruikt, niet als productie wordt beschouwd in de zin van dit hoofdstuk.

2. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, en met name de lijst van de in lid 1 bedoelde producten, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 21

1. De suikerfabrikanten kunnen suikerbieten, bestemd voor de productie van C-suiker of suiker als bedoeld in artikel 20 van de betrokken onderneming kopen tegen een lagere prijs dan de in artikel 4, lid 1, bedoelde minimumprijzen voor suikerbieten.

2. Voor de gekochte hoeveelheid suikerbieten die overeenstemt met de hoeveelheid suiker:

- die op de interne markt wordt afgezet krachtens artikel 13, lid 3, of
- naar het volgende verkoopseizoen voor suiker wordt overgedragen krachtens artikel 14,

passen de betrokken suikerfabrikanten in voorkomend geval de aankoopprijs zodanig aan dat hij ten minste gelijk is aan de minimumprijs voor A-suikerbieten.

3. Uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden zo nodig vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

TITEL II

HANDELSVERKEER MET DERDE LANDEN

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE REGELING

Artikel 22

1. Voor alle invoer in of uitvoer uit de Gemeenschap van de in artikel 1, lid 1, onder a), b), c), d), f), g) en h), bedoelde producten moet een invoer- of uitvoercertificaat worden overgelegd.

Het certificaat wordt, onverminderd de bepalingen voor de toepassing van de artikelen 26 en 27, door de lidstaten afgegeven aan elke belanghebbende die erom verzoekt, ongeacht zijn plaats van vestiging in de Gemeenschap.

Het invoer- of uitvoercertificaat is geldig in de hele Gemeenschap. De afgifte van deze certificaten is afhankelijk van het stellen van een zekerheid, als garantie dat zal worden voldaan aan de verplichting tot in- of uitvoer tijdens de geldigheidsduur van het certificaat, welke zekerheid geheel of gedeeltelijk wordt verbeurd wanneer de transactie niet of slechts ten dele binnen deze termijn wordt uitgevoerd, behalve in geval van overmacht.

2. Volgens de procedure van artikel 42, lid 2:

- a) kan de in lid 1 vastgestelde regeling worden uitgebreid tot de in artikel 1, lid 1, onder e), genoemde producten en
- b) worden de geldigheidsduur van de certificaten en de andere uitvoeringsbepalingen van dit artikel vastgesteld, waarbij met name een termijn voor de afgifte van de certificaten kan worden bepaald.

Artikel 23

1. Behoudens andersluidende bepalingen in deze verordening gelden voor de in artikel 1 bedoelde producten de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief.

2. In afwijking van lid 1 kan de Commissie met het oog op een adequate voorziening van de markt van de Gemeenschap met ruwe suiker, bestemd voor raffinage, van de GN-codes 1701 11 10 en 1701 12 10, en met melasse, van GN-code 1703, door invoer daarvan uit derde landen, volgens de procedure van artikel 42, lid 2, de toepassing van de invoerrechten voor deze producten geheel of gedeeltelijk schorsen en de bepalingen inzake deze schorsing vaststellen.

Deze schorsing kan worden toegepast zolang de wereldmarktprijs, vermeerderd met het invoerrecht als vermeld in het gemeenschappelijk douanetarief:

— in het geval van ruwe suiker, de interventieprijs voor dit product overschrijdt,

— in het geval van melasse, meer bedraagt dan de prijs van melasse die voor het betrokken verkoopseizoen als basis gediend heeft voor de vaststelling van de ontvangsten uit de verkoop van melasse door de suikerfabrikanten ten behoeve van de vaststelling van de basisprijs van suikerbieten.

Artikel 24

1. Om de nadelen voor de markt van de Gemeenschap die het gevolg kunnen zijn van de invoer van bepaalde landbouwproducten, te voorkomen of te beperken, wordt bij de invoer van één of meer van deze producten tegen het in het gemeenschappelijk douanetarief voorgeschreven recht een aanvullend invoerrecht toegepast als is voldaan aan de voorwaarden die voortvloeien uit artikel 5 van de Overeenkomst inzake de landbouw die in overeenstemming met artikel 300 van het Verdrag is gesloten in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguayronde, tenzij de invoer de communautaire markt niet dreigt te verstoren of de gevolgen niet in verhouding zouden staan tot het beoogde doel.

2. De prijzen beneden welke een aanvullend invoerrecht kan worden toegepast, zijn die welke door de Gemeenschap aan de Wereldhandelsorganisatie worden doorgegeven.

De hoeveelheden die moeten worden overschreden voor de toepassing van een aanvullend invoerrecht, worden met name vastgesteld op basis van de invoer in de Gemeenschap tijdens de drie jaren voorafgaand aan het jaar waarin de in lid 1 bedoelde nadelen zich voordoen of zich dreigen voor te doen.

3. De invoerprijzen die in aanmerking dienen te worden genomen voor de toepassing van een aanvullend invoerrecht, worden vastgesteld op basis van de cif-invoerprijzen van de betrokken zending.

De cif-invoerprijzen worden daartoe geverifieerd aan de hand van de representatieve prijzen voor het betrokken product op de wereldmarkt of op de communautaire invoermarkt voor het product.

4. De Commissie stelt de uitvoeringsbepalingen voor dit artikel vast volgens de procedure van artikel 42, lid 2. Deze bepalingen hebben met name betrekking op:

- a) de producten waarop aanvullende invoerrechten worden toegepast overeenkomstig artikel 5 van de Overeenkomst inzake de landbouw;
- b) de overige criteria die noodzakelijk zijn om te waarborgen dat lid 1 wordt toegepast overeenkomstig artikel 5 van genoemde overeenkomst.

Artikel 25

Voor melasse gelden:

— de in artikel 23, lid 2, bedoelde wereldmarktprijs

en

— de in artikel 24, lid 3, bedoelde representatieve prijs,

voor een standaardkwaliteit.

De standaardkwaliteit kan worden bepaald volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 26

1. De tariefcontingenten voor de in artikel 1 bedoelde producten, die voortvloeien uit de in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguay-ronde gesloten overeenkomsten, worden geopend en beheerd volgens bepalingen die worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

2. De contingenten worden beheerd volgens een van de onderstaande methoden of door een combinatie daarvan:

— op basis van de chronologische volgorde waarin de aanvragen zijn ingediend (het beginsel „die het eerst komt, het eerst maalt”),

— evenredige verdeling van de hoeveelheden waarom bij de indiening van de aanvragen is verzocht (de zogeheten methode van gelijktijdig onderzoek),

— rekening houdend met de traditionele handelsstromen (de zogeheten methode van de traditionele en de nieuwe marktdeelnemers).

Andere passende methoden kunnen worden vastgesteld.

Deze methoden moeten elke vorm van discriminatie tussen de betrokken marktdeelnemers voorkomen.

3. Bij de vastgestelde beheersmethode wordt, waar dat passend is, rekening gehouden met de voorzieningsbehoeften van de markt van de Gemeenschap en met de noodzaak het evenwicht op deze markt in stand te houden, waarbij kan worden uitgegaan van de methoden die eventueel in het verleden zijn gehanteerd voor de contingenten die overeenkomen met de in lid 1 bedoelde, zulks onverminderd de rechten uit hoofde van de in het kader van de handelsbesprekingen van de Uruguay-Ronde gesloten overeenkomsten.

4. De in lid 1 bedoelde bepalingen voorzien in de opening van de contingenten op jaarbasis en, waar nodig, op passende wijze gespreid, en in de vaststelling van de toe te passen beheersmethode, en bevatten eventueel:

a) de bepalingen om de aard, de herkomst en de oorsprong van het product te garanderen;

b) bepalingen inzake de erkenning van het document aan de hand waarvan de onder a) bedoelde waarborgen kunnen worden gecontroleerd;

c) de voorwaarden inzake de afgifte en de geldigheidsduur van de invoercertificaten.

Artikel 27

1. Voorzover nodig om de uitvoer van de in artikel 1, lid 1, onder a), c) en d), bedoelde producten in ongewijzigde staat of in de vorm van in bijlage V opgenomen goederen op basis van de noteringen of prijzen op de wereldmarkt voor de in hetzelfde lid, onder a) en c), bedoelde producten mogelijk te maken en binnen de grenzen die voortvloeien uit de overeenkomsten die zijn gesloten in overeenstemming met artikel 300 van het Verdrag, kan het verschil tussen deze noteringen of prijzen en de prijzen in de Gemeenschap worden overbrugd door een restitutie bij de uitvoer.

De restitutie voor ruwe suiker mag niet hoger zijn dan die voor witte suiker.

2. Er kan een restitutie worden vastgesteld voor uitvoer van de in artikel 1, lid 1, onder f), g) en h), genoemde producten in ongewijzigde staat of in de vorm van in bijlage V opgenomen producten.

De restitutie wordt vastgesteld per 100 kg droge stof, rekening houdende met:

a) de restitutie bij uitvoer van de producten van GN-code 1702 30 91;

b) de restitutie bij uitvoer van de in artikel 1, lid 1, onder d), genoemde producten;

c) de economische aspecten van de betrokken uitvoer.

3. De restitutie voor de uitvoer van de in artikel 1 bedoelde producten in de vorm van in bijlage V opgenomen goederen mag niet hoger zijn dan de restitutie voor de uitvoer van die producten in ongewijzigde staat.

4. Voor de toewijzing van de hoeveelheden die met restitutie kunnen worden uitgevoerd, wordt de methode vastgesteld:

a) die gelet op de aard van het product en de situatie op de betrokken markt het meest adequaat is, zodat, met het oog op de doeltreffendheid en de structuur van de uitvoer van de Gemeenschap, de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk kunnen worden gebruikt, doch zonder dat dit leidt tot discriminatie tussen grote en kleine marktdeelnemers;

b) die, gezien de eisen ten aanzien van het beheer, administratief het minst belastend is voor de marktdeelnemers;

c) waarmee elke vorm van discriminatie tussen de betrokken marktdeelnemers voorkomen wordt.

5. De restitutie is voor de gehele Gemeenschap gelijk. Zij kan variëren naar gelang van de bestemming indien dat vanwege de situatie op de wereldmarkt of de specifieke vereisten van bepaalde markten noodzakelijk is.

De restituties worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2. Zij kunnen:

- a) periodiek worden vastgesteld;
- b) via inschrijving worden vastgesteld, voor de producten waarvoor deze procedure in het verleden gold.

De restituties die periodiek worden vastgesteld, kunnen, zo nodig, door de Commissie op verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief tussentijds worden gewijzigd.

Aanbiedingen in verband met openbare inschrijvingen worden slechts in aanmerking genomen wanneer een zekerheid is gesteld. Behalve in geval van overmacht wordt de zekerheid geheel of gedeeltelijk verbeurd wanneer de aan de inschrijvers opgelegde verplichtingen niet of slechts gedeeltelijk zijn nagekomen.

Het bepaalde in de artikelen 28, 29 en 30 met betrekking tot de in artikel 1, lid 1, onder a), c) en d), bedoelde producten, niet-gedenatureerd en uitgevoerd in ongewijzigde staat, is aanvullend van toepassing.

6. Bij de vaststelling van de restitutie wordt met name rekening gehouden met de noodzaak een evenwicht tot stand te brengen tussen het gebruik van basisproducten uit de Gemeenschap voor uitvoer van verwerkte producten naar derde landen en het gebruik van tot het veredelingsverkeer toegelaten producten uit deze landen.

7. Voor de in artikel 1 bedoelde producten die in ongewijzigde staat worden uitgevoerd, wordt de restitutie uitsluitend toegekend op aanvraag en na overlegging van het desbetreffende uitvoercertificaat.

8. De restitutie bij uitvoer van de in artikel 1 bedoelde producten die in ongewijzigde staat worden uitgevoerd, is het bedrag dat geldt op de dag van het certificaat en, wat een gedifferentieerde restitutie betreft, de restitutie die op diezelfde dag geldt:

- a) voor de op het certificaat aangegeven bestemming;

of

- b) voor de werkelijke bestemming, indien die verschilt van de op het certificaat aangegeven bestemming. In dat geval mag het toepasselijke bedrag niet hoger zijn dan het bedrag dat geldt voor de op het certificaat vermelde bestemming.

Er kunnen passende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van de flexibiliteit waarin dit lid voorziet.

9. De bepalingen van de leden 7 en 8 kunnen volgens de procedure van artikel 16 van Verordening (EG) nr. 3448/93 worden uitgebreid tot de in artikel 1 bedoelde producten die worden uitgevoerd in de vorm van in de bijlage V opgenomen goederen.

10. Voor in artikel 1 bedoelde producten waarvoor restituties worden toegekend in het kader van voedselhulpacties, kan volgens de procedure van artikel 42, lid 2, van het bepaalde in de leden 7 en 8 worden afgeweken.

11. De restitutie wordt uitbetaald wanneer het bewijs wordt geleverd dat de producten:

— uit de Gemeenschap zijn uitgevoerd,

en

— in wanneer het gaat om een gedifferentieerde restitutie, de op het certificaat aangegeven bestemming, of een andere bestemming waarvoor een restitutie is vastgesteld, hebben bereikt, onverminderd lid 8, eerste alinea, onder b). Van deze regel kan echter worden afgeweken volgens de procedure van artikel 42, lid 2, behoudens nader te bepalen voorwaarden die gelijkwaardige waarborgen bieden.

Aanvullende bepalingen kunnen volgens de procedure van artikel 42, lid 2, worden vastgesteld.

12. Voor de in artikel 1, lid 1, onder a), bedoelde producten, niet-gedenatureerd en in ongewijzigde staat uitgevoerd, wordt slechts een restitutie toegekend indien deze producten, naar gelang van het geval:

- a) zijn verkregen uit in de Gemeenschap geogste suikerbieten of in de Gemeenschap geogst suikerriet;
- b) in de Gemeenschap zijn ingevoerd overeenkomstig artikel 35;
- c) zijn verkregen uit een van de overeenkomstig artikel 35 ingevoerde producten.

13. Geen restitutie wordt toegekend voor de uitvoer in ongewijzigde staat van niet-gedenatureerde producten als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder c) en d), die niet van oorsprong zijn uit de Gemeenschap of die niet zijn verkregen uit suiker welke krachtens de in lid 12, onder b), bedoelde bepalingen in de Gemeenschap is ingevoerd of uit de in lid 12, onder c), bedoelde producten.

14. De inachtneming van de maxima met betrekking tot de hoeveelheden, voortvloeiende uit de overeenkomstig artikel 300 van het Verdrag gesloten overeenkomsten, wordt gewaarborgd door middel van de uitvoercertificaten die worden afgegeven voor de daarin vermelde referentieperiodes voor de betrokken producten.

15. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, inclusief de bepalingen betreffende de herverdeling van de niet toegewezen of niet benutte hoeveelheden die voor uitvoer in aanmerking komen, alsmede de wijzigingen in bijlage V, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2. De uitvoeringsbepalingen betreffende de toepassing van lid 6 voor de in artikel 1 bedoelde producten die in de vorm van in bijlage V opgenomen goederen worden uitgevoerd, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 16 van Verordening (EG) nr. 3448/93.

Artikel 28

1. Dit artikel is van toepassing op de vaststelling van de restituties voor de in artikel 1, lid 1, onder a), bedoelde producten, niet-gedenatureerd en in ongewijzigde staat uitgevoerd.

2. In geval van periodieke vaststelling voor de in artikel 1, lid 1, onder a), bedoelde producten:

a) worden de restituties om de twee weken vastgesteld.

Deze periodieke vaststelling kan echter volgens de procedure van artikel 42, lid 2, worden geschorst, wanneer wordt geconstateerd dat er in de Gemeenschap geen op basis van de wereldmarktprijzen uit te voeren suikeroverschotten zijn. In dat geval wordt geen restitutie toegekend;

b) wordt bij de vaststelling van de restitutie rekening gehouden met de toestand op de markt van de Gemeenschap en op de wereldmarkt voor suiker, en met name met de volgende factoren:

- de in het gebied van de Gemeenschap met het grootste overschot geldende interventieprijs voor witte suiker of de interventieprijs voor ruwe suiker die geldt in het voor de uitvoer van dit product voor de Gemeenschap representatief geachte gebied,
- de kosten van het vervoer van de suiker van de in het eerste streepje bedoelde gebieden tot de havens of andere plaatsen van uitvoer van de Gemeenschap,
- de aan de afzet van suiker op de wereldmarkt verbonden commerciële kosten, alsmede eventueel de overslag-, vervoer- en verpakingskosten,
- de voor suiker op de wereldmarkt geconstateerde noteringen of prijzen,
- het economische aspect van de beoogde uitvoer,
- de maxima die voortvloeien uit de overeenkomsten die zijn gesloten in overeenstemming met artikel 300 van het Verdrag.

3. Ingeval voor de in artikel 1, lid 1, onder a), bedoelde producten de restitutie wordt vastgesteld via openbare inschrijving:

a) heeft de openbare inschrijving betrekking op het bedrag van de restitutie;

b) houden de bevoegde instanties van de lidstaten de openbare inschrijving overeenkomstig een besluit dat voor alle lidstaten is. In dit besluit worden de voor de openbare inschrijving geldende voorwaarden vastgesteld. Deze voorwaarden moeten alle in de Gemeenschap gevestigde personen gelijke toegang waarborgen;

c) wordt bij de voorwaarden van de openbare inschrijving een termijn voor de indiening van de aanbiedingen vastgesteld. Binnen drie werkdagen na afloop van deze termijn wordt op basis van de ontvangen aanbiedingen volgens de procedure van artikel 42, lid 2, het maximumbedrag van de restitutie voor de betrokken openbare inschrijving bepaald. Voor de berekening van het maximumbedrag wordt rekening gehouden met de voorzienings- en prijsituatie in de Gemeenschap, de prijzen en de afzetmogelijkheden op de wereldmarkt en met de kosten van de uitvoer van suiker.

Volgens dezelfde procedure kan een maximumhoeveelheid worden vastgesteld;

d) kan, wanneer de uitvoer kan worden gerealiseerd met een lagere restitutie dan die waartoe het in aanmerking nemen van het verschil tussen de prijzen in de Gemeenschap en die op de wereldmarkt leidt, en wanneer het gaat om uitvoer met een bijzondere bestemming, worden voorgeschreven dat de bevoegde instanties van de lidstaten overgaan tot een bijzondere openbare inschrijving, waarvan de voorwaarden voorzien in:

- de mogelijkheid om op elk moment aanbiedingen in te dienen, totdat de openbare inschrijving wordt gesloten, en
- een maximumrestitutiebedrag dat is berekend uitgaande van de vereisten voor de bedoelde uitvoer;

e) wordt, wanneer het in een aanbieding genoemde bedrag van de restitutie:

- hoger is dan het vastgestelde maximumbedrag, de aanbieding door de bevoegde instanties van de lidstaten afgewezen,
- niet hoger is dan het maximumbedrag, de restitutie door deze instanties vastgesteld op een bedrag gelijk aan de in die aanbieding genoemde restitutie.

4. Voor ruwe suiker:

a) wordt de restitutie vastgesteld voor de in bijlage I omschreven standaardkwaliteit;

b) geldt dat de volgens lid 2, onder a), vastgestelde restitutie:

- niet meer mag bedragen dan 92 % van de voor dezelfde periode voor witte suiker vastgestelde restitutie. Deze maximumgrens geldt evenwel niet voor de restituties die voor kandijnsuiker worden vastgesteld,

- voor elke betrokken uitvoertransactie wordt vermenigvuldigd met een correctiecoëfficiënt die wordt verkregen door de overeenkomstig bijlage I bepaalde opbrengst van de uitgevoerde ruwe suiker te delen door 92;
- c) mag het in lid 3, onder c), bedoelde maximumbedrag in het kader van een openbare inschrijving niet meer bedragen dan 92 % van het tegelijkertijd overeenkomstig genoemde bepaling vastgestelde maximumbedrag voor witte suiker.

Artikel 29

1. Voor niet-gedenatureerde, in ongewijzigde staat uitgevoerde producten als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder c), wordt de restitutie elke maand vastgesteld, rekening houdend met:

- a) de prijs van melasse die voor het betrokken verkoopseizoen als basis gediend heeft voor de vaststelling van de ontvangsten uit de verkoop van melasse door de suikerfabrikanten ten behoeve van de vaststelling van de basisprijs voor suikerbieten;
- b) de prijzen en de afzetmogelijkheden voor melasse op de markt van de Gemeenschap;
- c) de voor melasse op de wereldmarkt geconstateerde noteringen of prijzen;
- d) het economische aspect van de beoogde uitvoer.

Deze periodieke vaststelling kan echter volgens de procedure van artikel 42, lid 2, worden geschorst wanneer wordt geconstateerd dat er in de Gemeenschap geen op basis van de wereldmarktprijzen uit te voeren melasseoverschotten zijn. In dat geval wordt geen restitutie toegekend.

2. In bijzondere omstandigheden kan voor bepaalde hoeveelheden en voor bepaalde gebieden van de Gemeenschap het restitutiebedrag worden bepaald via openbare inschrijving. Deze openbare inschrijving heeft betrekking op het bedrag van de restitutie.

De bevoegde instanties van de betrokken lidstaten houden de openbare inschrijving overeenkomstig een besluit waarin de voor de openbare inschrijving geldende voorwaarden worden vastgesteld. Deze voorwaarden moeten alle in de Gemeenschap gevestigde personen gelijke toegang waarborgen.

Artikel 30

1. Voor niet-gedenatureerde, in ongewijzigde staat uitgevoerde producten als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder d), wordt maandelijks een basisbedrag van de restitutie vastgesteld. Deze periodieke vaststelling kan echter volgens de procedure van artikel 42, lid 2, worden geschorst wanneer de periodieke vaststelling van de restitutie voor witte suiker in ongewijzigde staat wordt geschorst. In dat geval wordt geen restitutie toegekend.

2. Het basisbedrag van de restitutie voor de in lid 1 bedoelde producten, met uitzondering van sorbose, is gelijk aan

een honderdste van het bedrag dat wordt bepaald rekening houdend met:

- a) het verschil tussen de interventieprijs voor witte suiker die gedurende de maand waarvoor het basisbedrag wordt vastgesteld, geldt in het gebied van de Gemeenschap met het grootste overschot, en de voor witte suiker op de wereldmarkt geconstateerde noteringen of prijzen;
- b) de noodzaak een evenwicht tot stand te brengen tussen:

- het gebruik van de basisproducten uit de Gemeenschap voor de uitvoer van verwerkte producten naar derde landen en

- het gebruik van de tot het veredelingsverkeer toegelaten producten uit deze landen.

3. Voor sorbose is het basisbedrag van de restitutie gelijk aan het basisbedrag van de restitutie, verminderd met één honderdste van de geldende restitutie bij de productie.

4. De toepassing van het basisbedrag van de restitutie kan worden beperkt tot bepaalde van de in artikel 1, lid 1, onder d), genoemde producten.

Artikel 31

Voorzover nodig voor de goede werking van de gemeenschappelijke marktordening in de sector suiker kan de Commissie volgens de procedure van artikel 42, lid 2, voor de in artikel 1, lid 1, genoemde producten toepassing van het stelsel van het actieve veredelingsverkeer geheel of gedeeltelijk uitsluiten.

Artikel 32

1. De algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur en de bijzondere regels voor de toepassing ervan gelden voor de indeling van de onder deze verordening vallende producten; de tariefnomenclatuur die voortvloeit uit deze verordening wordt overgenomen in het gemeenschappelijk douanetarief.

2. Tenzij in deze verordening of op grond van deze verordening anders is bepaald, zijn in het handelsverkeer met derde landen verboden:

- a) de toepassing van enige heffing van gelijke werking als een douanerecht;
- b) de toepassing van enige kwantitatieve beperking op de invoer of maatregel van gelijke werking.

Artikel 33

1. Wanneer de prijs voor suiker op de wereldmarkt de interventieprijs overschrijdt, kan tot de toepassing van een heffing bij uitvoer van de betrokken suiker worden besloten. De toepassing van de heffing is verplicht wanneer de cif-prijs voor witte suiker of voor ruwe suiker hoger is dan de interventieprijs, vermeerderd met 10 %.

De uitvoerheffing kan bij openbare inschrijving worden vastgesteld. Behalve in geval van openbare inschrijving is de te innen heffing die welke geldt op de dag van uitvoer.

2. Wanneer de cif-prijs voor witte suiker of voor ruwe suiker hoger is dan de interventieprijs, vermeerderd met 10 %, kan de Raad, op voorstel van de Commissie, volgens de stemprocedure van artikel 37, lid 2, van het Verdrag besluiten bij de invoer van het betreffende product een subsidie toe te kennen.

Wanneer wordt geconstateerd dat:

a) de voorziening van de Gemeenschap,

of

b) de voorziening van een belangrijk consumptiegebied van de Gemeenschap

op basis van de beschikbare communautaire hoeveelheden niet meer gewaarborgd is, beslist de Raad, op voorstel van de Commissie, volgens de stemprocedure van artikel 37, lid 2, van het Verdrag, over de toekenning van deze invoersubsidie en de toepassingsvoorwaarden. Deze voorwaarden hebben inzonderheid betrekking op de hoeveelheid witte, of ruwe suiker waarvoor de subsidie geldt, op de periode gedurende welke zij geldt, en, in voorkomend geval, op de invoergebieden.

3. Volgens de procedure van artikel 42, lid 2, worden vastgesteld:

a) de in de leden 1 en 2 bedoelde cif-prijzen;

b) de bij openbare inschrijving vastgestelde uitvoerheffingen;

c) de andere uitvoeringsbepalingen van dit artikel.

Voor de in artikel 1, lid 1, onder b), c), d), f), g) en h), bedoelde producten kunnen volgens de procedure van artikel 42, lid 2, bepalingen worden vastgesteld die overeenkomen met die van de leden 1 en 2.

4. De andere dan de in lid 3 genoemde, uit de toepassing van dit artikel voortvloeiende bedragen worden vastgesteld door de Commissie.

Artikel 34

1. Als in de Gemeenschap de markt voor een of meer van de in artikel 1 bedoelde producten als gevolg van invoer of uitvoer ernstige verstoringen ondergaat of dreigt te ondergaan die de doelstellingen van artikel 33 van het Verdrag in gevaar kunnen brengen, kunnen in het handelsverkeer met derde landen passende maatregelen worden toegepast totdat de verstoring opgeheven of het gevaar daarvoor geweken is.

De Raad stelt volgens de procedure van artikel 37, lid 2, van het Verdrag de algemene uitvoeringsbepalingen van dit lid vast en bepaalt in welke gevallen en binnen welke grenzen de lidstaten conservatoire maatregelen kunnen treffen.

2. Indien de in lid 1 bedoelde situatie zich voordoet, beslist de Commissie op verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief ter zake van de noodzakelijke maatregelen, die aan de lidstaten worden medegedeeld en die onmiddellijk van toepassing zijn. Wanneer bij de Commissie een dergelijk verzoek van een lid-

staat wordt ingediend, beslist zij hierover binnen drie werkdagen na ontvangst van het verzoek.

3. Iedere lidstaat kan een maatregel van de Commissie binnen drie werkdagen volgende op de dag van de mededeling ervan aan de Raad voorleggen. De Raad komt onverwijld bijeen. Hij kan de betreffende maatregel met gekwalificeerde meerderheid van stemmen wijzigen of vernietigen.

4. Dit artikel wordt toegepast met inachtneming van de verplichtingen op grond van de overeenkomsten die zijn gesloten in overeenstemming met artikel 300, lid 2, van het Verdrag.

HOOFDSTUK 2

PREFERENTIËLE INVOERREGELINGEN

Artikel 35

De artikelen 36, 37 en 38 zijn van toepassing voor rietsuiker, hierna „preferentiële suiker” genoemd, van GN-code 1701, van oorsprong uit de in bijlage VI vermelde staten, die in de Gemeenschap wordt ingevoerd op grond van:

a) protocol nr. 3 van bijlage IV bij de ACS-EG-Partnerschaps-overeenkomst;

b) de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek India over rietsuiker.

Artikel 36

Wanneer de interventiebureaus of andere door de Gemeenschap aangewezen gemachtigden tegen de gegarandeerde prijzen preferentiële suiker aankopen die op grond van de in artikel 35 bedoelde bepalingen wordt ingevoerd en waarvan de kwaliteit verschilt van de standaardkwaliteit, worden de gegarandeerde prijzen door middel van toeslagen of kortingen aangepast.

Artikel 37

1. Bij invoer van preferentiële suiker op grond van de in artikel 35 bedoelde bepalingen is geen invoerrecht van toepassing.

2. Voor preferentiële suiker mag niet worden afgeweken van de verbodsbepalingen in artikel 32, lid 2.

Artikel 38

1. Voor de verkoopseizoenen 2001/02 en 2002/03 wordt bij wijze van interventie maatregel aanpassingssteun toegekend aan de raffinaderijen voor het raffineren van preferentiële ruwe rietsuiker die daarvoor op grond van de in artikel 35 bedoelde bepalingen in de Gemeenschap wordt ingevoerd.

2. De in lid 1 bedoelde steun wordt toegekend voor ten hoogste de bij de in artikel 35 bedoelde bepalingen vastgestelde hoeveelheden die in de in artikel 7, lid 4, bedoelde raffinaderijen tot witte suiker worden geraffineerd. Voor deze productie van witte suiker wordt het steunbedrag vastgesteld op 0,10 EUR per 100 kg suiker, uitgedrukt in witte suiker.

3. In de in lid 1 genoemde periode wordt aanvullende basissteun ten bedrage van 0,10 EUR per 100 kg suiker, uitgedrukt in witte suiker, toegekend voor het raffineren van in de Franse overzeese departementen geproduceerde ruwe rietsuiker in de in artikel 7, lid 4, bedoelde raffinaderijen, teneinde daardoor het evenwicht tussen de prijs voor die suiker en die voor preferentiële suiker te herstellen.

4. De aanpassingssteun en de aanvullende steun kunnen worden aangepast in het licht van de economische ontwikkeling van de suikersector, met name wat de fabricage- en raffinagemarge betreft.

5. Bij toepassing van artikel 7, lid 4, tweede alinea, kan de in de leden 1 tot en met 3 van dit artikel vastgestelde steunregeling onder nader te bepalen voorwaarden worden uitgebreid tot ruwe suiker die afkomstig is van in de Gemeenschap geogste bieten en die geraffineerd wordt in de in voornoemd artikel 7 omschreven raffinaderijen.

6. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, en met name de in lid 4 bedoelde coëfficiënt, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 39

1. In de in artikel 38, lid 1, genoemde periode wordt met het oog op een adequate voorziening van de in artikel 7, lid 4, bedoelde raffinaderijen in de Gemeenschap een verlaagd invoerrecht, hierna „bijzonder recht” genoemd, toegepast voor ruwe rietsuiker van oorsprong uit de in artikel 35 bedoelde landen en andere landen die uit hoofde van met die landen gesloten overeenkomsten wordt ingevoerd, welke suiker hierna „bijzondere preferentiële suiker” wordt genoemd, met inachtneming van de daarin vastgestelde voorwaarden, met name ten aanzien van de door de raffinaderijen te betalen minimumaankooprijzen.

2. Voor de toepassing van lid 1, en onverminderd lid 5, wordt de veronderstelde maximale behoefte van de raffinaderijen per verkoopseizoen, uitgedrukt in witte suiker, geraamd op:

- a) in Finland: 59 925 ton;
- b) in Europees Frankrijk: 296 627 ton;
- c) in continentaal Portugal: 291 633 ton;
- d) in het Verenigd Koninkrijk: 1 128 581 ton.

3. Onverminderd lid 5, wordt aan de hand van een op ramingen berustende communautaire voorzieningsbalans voor ruwe suiker voor elk verkoopseizoen of een gedeelte daarvan, bepaald welke hoeveelheden ruwe suiker uit suikerriet en suikerbieten uit de Gemeenschap, al dan niet uitgesplitst naar oorsprong, beschikbaar zijn voor de raffinaderijen. Deze balans kan in de loop van het verkoopseizoen worden herzien.

Bij de bepaling van de hoeveelheden moeten voor elke balans dezelfde voor rechtstreekse consumptie bestemde hoeveelheden suiker uit de Franse overzeese departementen en preferentiële suiker in aanmerking worden genomen die voor het verkoopseizoen 1994/95 zijn geconstateerd, na aftrek van het voor het

betrokken verkoopseizoen verwachte plaatselijke verbruik in die departementen. Indien uit de balans blijkt dat de beschikbare hoeveelheden niet toereikend zijn om in de in lid 2 aangegeven maximale behoefte te voorzien, worden de nodige maatregelen vastgesteld om het mogelijk te maken dat de ontbrekende hoeveelheden als bijzondere preferentiële suiker in de betrokken lidstaten worden ingevoerd in het kader van de regeling voor de invoer met bijzonder recht waarin de in lid 1 bedoelde overeenkomsten voorzien.

4. Behalve in geval van overmacht, moet bij overschrijding van de in lid 2 vastgestelde of volgens lid 5 herziene geraamde maximale behoeften van een lidstaat, voor de hoeveelheid waarmee deze behoeften zijn overschreden, een bedrag worden betaald dat overeenkomt met het volledige recht voor het betrokken verkoopseizoen, vermeerderd met de in artikel 38 bedoelde steun en eventueel verhoogd met het hoogste aanvullende recht dat tijdens het betrokken verkoopseizoen is genoteerd.

Voor preferentiële ruwe suiker kunnen echter bij herziening volgens lid 5, de hoeveelheden waarmee de herziene geraamde maximale behoeften zijn overschreden, binnen de grens van de in lid 2 vastgestelde hoeveelheden en overeenkomstig de voorwaarden in artikel 36 worden verkocht aan de interventiebureaus indien die hoeveelheden niet in de Gemeenschap kunnen worden afgezet.

5. Bij toepassing van artikel 10, leden 3 tot en met 6, wordt voor het betrokken verkoopseizoen het totaal van de in lid 2 van dit artikel bedoelde geraamde maximale behoeften vermindert met een hoeveelheid gelijk aan de som van de hoeveelheden bijzondere preferentiële suiker die nodig zijn om te voorzien in de overeenkomstig lid 3 vastgestelde geraamde maximale behoeften, vermindert met hetzelfde percentage als dat waarmee de som van de basishoeveelheden A voor suiker uit de Gemeenschap op grond van artikel 10, lid 5, wordt vermindert.

De vermindering van de maximale behoeften wordt over de betrokken lidstaten verdeeld naar gelang van de verhouding tussen de voor elke lidstaat in lid 2 vastgestelde hoeveelheid en het totaal van de in dat lid vastgestelde hoeveelheden.

6. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, en met name die inzake de uitvoering en het beheer van de in lid 1 bedoelde overeenkomsten, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

TITEL III

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 40

Bepalingen die noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de suikermarkt wordt verstoord als gevolg van een wijziging van het prijspeil bij de overgang van het ene verkoopseizoen naar het andere of in de loop van een verkoopseizoen, kunnen worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 41

De lidstaten en de Commissie verstrekken elkaar de voor de toepassing van deze verordening benodigde gegevens.

De wijze waarop deze gegevens worden medegedeeld en verspreid, wordt vastgesteld volgens de procedure van artikel 42, lid 2.

Artikel 42

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, het Comité van beheer voor suiker, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. In de gevallen waarin naar dit artikel wordt verwezen, is de beheersprocedure van artikel 4 van Besluit 1999/468/EG van toepassing onverminderd het bepaalde in artikel 7, lid 3, van dat besluit van toepassing.

3. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op een maand.

Artikel 43

Het comité kan elk ander vraagstuk onderzoeken dat door zijn voorzitter eigener beweging of op verzoek van de vertegenwoordiger van een lidstaat aan de orde wordt gesteld.

Artikel 44

De in artikel 1, lid 1, genoemde goederen waarin producten die noch in artikel 23, lid 2, noch in artikel 24 van het Verdrag zijn bedoeld, verwerkt zijn, of die uit dergelijke producten zijn verkregen, worden niet tot het vrije verkeer binnen de Gemeenschap toegelaten.

Artikel 45

1. De lidstaten nemen in de sector suiker alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat:

- de suikerbieten worden geteeld met teeltmethoden die minder schadelijk zijn voor het milieu,
- onderzoeksprogramma's worden opgezet om milieuvriendelijker teeltmethoden voor suikerbieten te ontwikkelen,
- de suikerbieten- en de suikerproducenten op de hoogte worden gebracht van de resultaten en de voordelen van dit onderzoek.

2. De lidstaten beperken eventueel het voor de productie van suiker bedoelde areaal op grond van objectieve criteria met betrekking tot:

- de landbouweconomie van de regio's waarvoor de suikerproductie van belang is,
- de omstandigheden qua bodemgesteldheid en klimaat voor het betrokken areaal,
- het irrigatiewaterbeheer,
- milieuvriendelijke vruchtwisselings- en teeltmethoden.

3. De lidstaten stellen, in voorkomend geval, adequate sancties vast, die in verhouding moeten staan tot de ernst van de

ecologische gevolgen van niet-inachtneming van de in lid 2 bedoelde milieueisen, op grond van objectieve criteria met betrekking tot, met name, de topografische situatie en het irrigatiewaterbeheer.

4. Uiterlijk 30 juni 2002 dienen de lidstaten bij de Commissie een verslag in over de toestand van het milieu met betrekking tot de suikersector en het effect van de overeenkomstige de leden 1, 2 en 3, getroffen nationale maatregelen.

TITEL IV

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN*Artikel 46*

Het saldo dat voortvloeit uit de toepassing van het vereveningsstelsel voor de opslagkosten gedurende het verkoopseizoen 2000/01 uit hoofde van Verordening (EG) nr. 2038/1999, wordt verhaald op of toegewezen aan de in de artikelen 15 en 16 bedoelde regeling voor het verkoopseizoen 2001/02.

Voor de suiker die zich op 30.6.2001 in opslag bevindt, wordt in het kader van het bij Verordening (EG) nr. 2038/1999 vastgestelde vereveningsstelsel voor de opslagkosten, 30 juni 2001 beschouwd als afzetdatum voor de inning van de opslagbijdrage.

Artikel 47

De Verordeningen (EG) nr. 2038/68, (EEG) nr. 206/68, (EEG) nr. 431/68, (EEG) nr. 447/71, (EEG) nr. 2049/69, (EEG) nr. 793/72, (EEG) nr. 741/75, (EEG) nr. 1358/77, (EEG) nr. 1789/81, (EEG) nr. 193/82, (EEG) nr. 1010/86 en (EEG) nr. 2225/86 worden ingetrokken.

Verwijzingen naar de Verordeningen (EG) nr. 2038/68, (EEG) nr. 206/68, (EEG) nr. 431/68, (EEG) nr. 793/72, (EEG) nr. 741/75 en (EEG) nr. 193/82 gelden als verwijzingen naar deze verordening en worden gelezen volgens de in bijlage VII opgenomen concordantietabel.

Artikel 48

De Commissie stelt, volgende de procedure van artikel 42, lid 2, de overgangsmaatregelen vast die nodig zijn om een harmonieuze overgang te waarborgen van de tijdens het verkoopseizoen 2000/01 geldende regeling naar de regeling die voortvloeit uit de bij deze verordening vastgestelde maatregelen. Deze maatregelen kunnen afwijken van de bepalingen van deze verordening.

Artikel 49

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van het verkoopseizoen 2001/02.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE I

Punt I

STANDAARDKWALITEIT VAN WITTE SUIKER

1. Witte suiker van de standaardkwaliteit heeft de volgende eigenschappen:
  - a) gezonde handelskwaliteit, droog, in kristallen van uniforme grootte, vrij lopend,
  - b) polarisatie ten minste 99,7°,
  - c) vochtgehalte ten hoogste 0,06 %,
  - d) gehalte aan invertsuiker ten hoogste 0,04 %,
  - e) het overeenkomstig lid 2 vastgestelde aantal punten bedraagt niet meer dan in totaal 22 en niet meer dan:
    - 15 voor het asgehalte,
    - 9 voor kleurtype vastgesteld volgens de methode van het Institut für landwirtschaftliche Technologie und Zuckerindustrie Braunschweig, hierna „methode Braunschweig” genoemd,
    - 6 voor kleuring van de oplossing, vastgesteld volgens de methode van de International Commission for Uniform Methods of Sugar Analysis, hierna „methode Icumsa” genoemd.
2. Een punt wordt toegekend:
  - a) per 0,0018 % asgehalte, bepaald volgens de methode Icumsa bij 28° Brix;
  - b) per 0,5 kleurtype-eenheid, bepaald volgens de methode Braunschweig;
  - c) per 7,5 eenheden voor de kleuring van de oplossing, bepaald volgens de methode Icumsa.
3. De methoden welke dienen voor de bepaling van de in lid 1 bedoelde elementen zijn dezelfde als die welke daarvoor worden gebruikt in het kader van de interventie maatregelen.

Punt II

STANDAARDKWALITEIT VAN RUWE SUIKER

1. Ruwe suiker van de standaardkwaliteit is suiker met een rendement van 92 %.
2. Het rendement van ruwe bietsuiker wordt berekend door op het getal van de polarisatiegraad van deze suiker in mindering te brengen:
  - a) het viervoud van het asgehalte;
  - b) het dubbele van het gehalte aan invertsuiker;
  - c) het getal 1.
3. Het rendement van ruwe rietsuiker wordt berekend door op het dubbele van zijn polarisatiegraad het getal 100 in mindering te brengen.

BIJLAGE II

STANDAARDKWALITEIT VAN SUIKERBIETEN

Suikerbieten van de standaardkwaliteit hebben de volgende eigenschappen:

- a) gezonde handelskwaliteit;
- b) suikergehalte van 16 % bij de inontvangstneming.

BIJLAGE III

AANKOOPVOORWAARDEN VOOR SUIKERBIETEN

Punt I

In deze bijlage wordt verstaan onder:

1. contractsluitende partijen:
  - a) de suikerfabrikant, hierna „fabrikant” genoemd,
  - b) de verkoper van suikerbieten, hierna „verkoper” genoemd;
2. contract: het contract tussen verkoper en fabrikant ten aanzien van levering van voor de suikerproductie bestemde suikerbieten;
3. sectorale overeenkomst:
  - a) een overeenkomst welke vóór het sluiten van de contracten op communautair niveau tot stand is gekomen tussen een groepering van nationale organisaties van fabrikanten enerzijds en een groepering van nationale organisaties van verkopers anderzijds;
  - b) een overeenkomst welke vóór het sluiten van de contracten tot stand is gekomen tussen fabrikanten of een door de betrokken lidstaat erkende organisatie van fabrikanten enerzijds en een door de betrokken lidstaat erkende organisatie van verkopers anderzijds;
  - c) de vennootschapsrechtelijke of coöperatiefrechtelijke bepalingen, voor zover deze de levering regelen van suikerbieten door de aandeelhouders of leden van een suikerproducerende vennootschap of coöperatie;
  - d) bij ontstentenis van een sub a) bedoelde overeenkomst en van een sub b) bedoelde overeenkomst, de regeling die vóór het sluiten van de contracten tot stand is gekomen tussen fabrikanten en verkopers, indien de verkopers die met de regeling instemmen, ten minste 60 % leveren van het totaal van de suikerbieten die door de fabrikant voor de suikerproductie van een of meer fabrieken zijn gekocht.

Punt II

1. Het contract wordt schriftelijk en voor een bepaalde hoeveelheid suikerbieten gesloten.
2. In het contract wordt bepaald of en onder welke voorwaarden een aanvullende hoeveelheid suikerbieten geleverd kan worden.

Punt III

1. De bepalingen van dit punt gelden slechts indien artikel 19 van de verordening wordt toegepast.
2. In het contract worden voor de in artikel 19, lid 1, aanhef, van de verordening bedoelde hoeveelheden suikerbieten de aankooprijzen vermeld, die voor de sub a) en sub b) bedoelde hoeveelheden niet mogen liggen beneden de in artikel 4 van de verordening bedoelde minimumprijs voor suikerbieten die in het betrokken productiegebied geldt.
3. In het contract wordt voor de suikerbieten een bepaald suikergehalte vermeld. Het contract bevat een omrekenings-tabel met de verschillende suikergehalten en de coëfficiënten waarmee de geleverde hoeveelheden suikerbieten worden omgerekend in hoeveelheden die met het in het contract vermelde suikergehalte overeenkomen.

De tabel wordt vastgesteld op basis van het met de verschillende suikergehalten overeenkomende rendement.

4. Wanneer een verkoper een contract met een fabrikant heeft gesloten voor de levering van in artikel 19, lid 1, aanhef en sub a), van de verordening bedoelde suikerbieten, worden alle leveringen van deze verkoper, omgerekend overeenkomstig lid 3, tot aan de in het contract voor deze suikerbieten vermelde hoeveelheid, beschouwd als leveringen in de zin van genoemd artikel 19, lid 1, aanhef en sub a).
5. Wanneer de fabrikant uit de suikerbieten waarvoor hij vóór de inzaai overeenkomstig artikel 19, lid 1, aanhef en sub a), van de verordening contracten heeft gesloten, een hoeveelheid suiker produceert die minder bedraagt dan zijn basisquotum, is hij verplicht de hoeveelheid suikerbieten die met zijn eventuele aanvullende productie tot de hoeveelheid van zijn basisquotum overeenkomt, te verdelen over de verkopers met wie hij vóór de inzaai een leveringscontract in de zin van genoemd artikel 30, lid 1, aanhef en sub a) en b), had gesloten.

In een sectorale overeenkomst kan van deze bepaling worden afgeweken.

6. In geen geval kan de fabrikant van de verkoper vergoeding van de productieheffing eisen voor suikerbieten die deze hem uit hoofde van een overeenkomstig artikel 19, lid 1, aanhef en sub a), van genoemde verordening gesloten contract heeft geleverd.

Punt IV

1. Het contract bevat bepalingen betreffende de normale duur voor de levering van suikerbieten en de spreiding daarvan.
2. Deze bepalingen zijn gelijk aan die welke golden voor het verkoopseizoen 2000/01, met inachtneming van het werkelijke productiepeil. In een sectorale overeenkomst kan van deze bepaling worden afgeweken.

Punt V

1. Het contract stelt verzamelplaatsen voor suikerbieten vast.
2. Voor de verkoper met wie de fabrikant reeds een contract voor het verkoopseizoen 2000/01 had gesloten, gelden de verzamelplaatsen welke tussen hem en de fabrikant voor levering in dat verkoopseizoen zijn overeengekomen; in een sectorale overeenkomst kan van deze bepaling worden afgeweken.
3. In het contract wordt bepaald dat de kosten van vervoer vanaf de verzamelplaatsen voor rekening van de fabrikant komen, behoudens bijzondere overeenkomsten op grond van plaatselijke regels of gebruiken welke vóór het verkoopseizoen voor suiker 2000/01 golden.
4. Wanneer de suikerbieten echter franco suikerfabriek worden geleverd, in Denemarken, Spanje, Finland, Griekenland, Ierland, Portugal of het Verenigd Koninkrijk, wordt in het contract bepaald dat de fabrikant bijdraagt in de transportkosten en wordt het betrokken percentage of bedrag vastgesteld.

Punt VI

1. Het contract stelt de plaatsen van ontvangst van de suikerbieten vast.
2. Voor de verkoper met wie de fabrikant reeds een contract voor het verkoopseizoen 2000/01 had gesloten, gelden de plaatsen van ontvangst die tussen hem en de fabrikant voor levering in dat verkoopseizoen zijn overeengekomen; in een sectorale overeenkomst kan van deze bepaling worden afgeweken.

Punt VII

1. In het contract wordt vastgesteld dat de bepaling van het suikergehalte plaatsvindt volgens de polarimetrische methode. De monsterneming vindt plaats bij de ontvangst.
2. In een sectorale overeenkomst kan een ander stadium voor de monsterneming worden vastgesteld.

In dit geval wordt in het contract een correctiefactor vastgesteld ter compensatie van een eventuele vermindering van het suikergehalte tussen het stadium van ontvangst en het stadium van monsterneming.

Punt VIII

In het contract wordt voorgeschreven dat de bepaling van brutogewicht, tarra en suikergehalte volgens een van de onderstaande bepalingen plaatsvindt:

- a) door de fabrikant en de beroepsorganisatie van de suikerbietenproducenten gezamenlijk, wanneer zulks in een sectorale overeenkomst is bepaald;
- b) door de fabrikant onder toezicht van de beroepsorganisatie van de suikerbietenproducenten;
- c) door de fabrikant onder toezicht van een door de betrokken lidstaat erkende deskundige, wanneer de verkoper de controlekosten voor zijn rekening neemt;
- d) door de fabrikant, wanneer de plaatselijke regels of gebruiken die vóór het verkoopseizoen voor suiker 2000/01 golden, zulks voorschreven.

Punt IX

1. In het contract wordt bepaald dat aan de verkoper een toeslag moet worden betaald indien:

- a) de prijs voor suikerbieten tijdens de overgang naar het volgende verkoopseizoen voor suiker stijgt en
- b) de stijging van de interventieprijs voor suiker als gevolg van de stijging van de prijs voor suikerbieten niet geldt voor de op het moment van de overgang bestaande voorraden.

De toeslag wordt berekend per 100 kilogram witte suiker door op de in de eerste alinea sub b) bedoelde stijging een coëfficiënt toe te passen die gelijk is aan de verhouding tussen

— de in het kader van het A- en het B-quotum geproduceerde hoeveelheden suiker die niet zijn overgedragen in de zin van artikel 14 van de verordening en die op het moment van de overgang in voorraad waren,

en

— de hoeveelheden suiker die de fabrikant tijdens het afgelopen verkoopseizoen voor suiker heeft geproduceerd in het kader van het A- en het B-quotum en die niet zijn overgedragen in de zin van artikel 14 van de verordening.

2. In een sectorale overeenkomst kan van de bepalingen van lid 1 worden afgeweken.

De mogelijkheid van een dergelijke afwijking wordt uitdrukkelijk in het contract vermeld.

Punt X

1. Het contract voorziet voor de fabrikant in een of meer van onderstaande verplichtingen voor de totale geleverde hoeveelheid suikerbieten; wanneer gedeelten van deze hoeveelheid verschillend moeten worden behandeld, voorziet het contract in meerdere van deze verplichtingen:

- a) teruggave aan de verkoper, zonder kosten en af-fabriek, van de verse pulp afkomstig van de geleverde hoeveelheid suikerbieten;
- b) teruggave aan de verkoper, zonder kosten en af-fabriek, van een gedeelte van deze pulp in gedroogde vorm dan wel gedroogd en met melasse vermengd;
- c) teruggave aan de verkoper, af-fabriek, van de pulp in gedroogde vorm; in dit geval kan de fabrikant van de verkoper betaling van de kosten voor het drogen eisen;
- d) betaling aan de verkoper van een vergoeding die rekening houdt met de mogelijkheden tot valorisatie van de betrokken pulp.

2. In een sectorale overeenkomst kan een ander leveringsstadium voor de pulp worden vastgesteld dan bedoeld in lid 1, sub a), b) en c).

Punt XI

1. In de contracten worden de termijnen vastgesteld voor het voldoen van de eventuele aanbatalingen en voor het saldo van de aankooprijzen van de suikerbieten.

2. Deze termijnen komen overeen met die welke in het verkoopseizoen 2000/01 golden. In een sectorale overeenkomst kan van deze bepaling worden afgeweken.

Punt XII

Wanneer het contract de voorschriften inzake de in deze bijlage behandelde onderwerpen nader regelt of andere onderwerpen regelt, mogen de bepalingen en gevolgen van het contract niet in strijd zijn met deze bijlage.

Punt XIII

1. De in punt I, lid 3, sub b), bedoelde sectorale overeenkomst bevat een arbitrageclausule.
2. Wanneer de sectorale overeenkomst op communautair, regionaal of plaatselijk niveau de voorschriften inzake de in deze verordening behandelde onderwerpen nader regelt of andere onderwerpen regelt, mogen de bepalingen en gevolgen van de overeenkomst niet in strijd zijn met deze bijlage.
3. Deze sectorale overeenkomsten kunnen met name bevatten:
  - a) regels betreffende de verdeling over de verkopers van de hoeveelheden suikerbieten welke de fabrikant vóór de inzaai besluit te kopen voor de vervaardiging van suiker binnen het A-quotum;
  - b) regels betreffende de verdeling als bedoeld in punt III, lid 5;
  - c) de in punt III, lid 3, bedoelde omrekeningstabel;
  - d) bepalingen inzake de keuze en de levering van zaaizaad van de te telen variëteiten suikerbieten;
  - e) een minimumsuikergehalte voor de te leveren suikerbieten;
  - f) een bepaling inzake de raadpleging van de vertegenwoordigers van de verkopers door de fabrikant vóór de vaststelling van de aanvangsdatum van de levering van suikerbieten;
  - g) de betaling van premies aan de verkopers voor vroege of late leveringen;
  - h) gegevens betreffende:
    - het in punt X, lid 1, sub b), bedoelde gedeelte van de pulp,
    - de in punt X, lid 1, sub c), bedoelde kosten,
    - de in punt X, lid 1, sub d), bedoelde vergoeding;
  - i) het ophalen van de pulp door de verkoper;
  - k) regels betreffende de verdeling tussen fabrikant en verkopers van het eventuele verschil tussen de interventieprijs en de werkelijke verkoopprijs van de suiker.

Punt XIV

Wanneer het niet mogelijk is gebleken om door middel van sectorale overeenkomsten overeenstemming te bereiken over de verdeling tussen de verkopers, van de hoeveelheden suikerbieten die de fabrikant aanbiedt voor de inzaai te kopen voor de vervaardiging van suiker binnen het basisquotum, kan de betrokken lidstaat regels voor die verdeling vaststellen.

Bovendien kunnen bij deze regels aan de traditionele verkopers van suikerbieten aan een coöperatie, leveringsrechten worden gegeven die zij niet ontleen aan een eventueel lidmaatschap van die coöperatie.

BIJLAGE IV

UITVOERINGSBEPALINGEN BETREFFENDE QUOTA-OVERDRACHTEN TUSSEN ONDERNEMINGEN

Punt I

De lidstaten nemen de maatregelen die zij nodig achten om rekening te houden met de belangen van de producenten van suikerbieten en suikerriet bij de toewijzing van de quota aan een suikerproducerende onderneming met verschillende fabrieken.

Punt II

1. In geval van fusie of vervreemding van suikerproducerende ondernemingen, en in geval van vervreemding van suikerfabrieken, worden de A- en B-quota, onverminderd het bepaalde in lid 2, als volgt gewijzigd:

- a) in geval van fusie van suikerproducerende ondernemingen wijst de lidstaat aan de door de fusie ontstane onderneming, een A-quotum en een B-quotum toe, respectievelijk gelijk aan de som van de A-quota en de som van de B-quota die vóór de fusie waren toegekend aan de gefuseerde suikerproducerende ondernemingen;
- b) in geval van vervreemding van een suikerproducerende onderneming wijst de lidstaat voor de productie van suiker aan de overnemende onderneming het A-quotum en het B-quotum van de overgenomen onderneming toe; wanneer er verschillende overnemende ondernemingen zijn vindt de toewijzing plaats naar rata van de productiehoeveelheid voor suiker die door iedere onderneming wordt overgenomen;
- c) in geval van vervreemding van een suikerfabriek vermindert de lidstaat het A-quotum en het B-quotum van de overdragende onderneming naar rata van de overgedragen productiehoeveelheid, terwijl het A-quotum en het B-quotum van de overnemende suikerproducerende onderneming of ondernemingen dienovereenkomstig wordt verhoogd.

2. Wanneer een deel van de producenten van suikerbieten of suikerriet die rechtstreeks betrokken zijn bij een van de in lid 1 bedoelde transacties uitdrukkelijk de wens te kennen geeft zijn suikerbieten of suikerriet te leveren aan een suikerproducerende onderneming die geen partij is bij deze transacties, kan de lidstaat de quota toewijzen op basis van de productiehoeveelheid die wordt opgenomen door de onderneming waaraan zij voornemens zijn hun suikerbieten of suikerriet te leveren.

3. In geval van bedrijfsbeëindiging, in andere dan de in lid 1 genoemde gevallen,

- a) van een suikerproducerende onderneming,
- b) van één of meer fabrieken van een suikerproducerende onderneming,

kan de lidstaat de quota die door deze bedrijfsbeëindiging vrijkomen, toekennen aan één of meer suikerproducerende ondernemingen.

Wanneer een deel van de betrokken producenten uitdrukkelijk de wens te kennen geeft zijn suikerbieten of suikerriet aan een bepaalde suikerproducerende onderneming te leveren, kan de lidstaat ook in het in de eerste alinea, sub b), bedoelde geval het gedeelte van de quota dat overeenkomt met de betrokken suikerbieten of suikerriet toewijzen aan de onderneming waaraan de betrokken producenten voornemens zijn te leveren.

4. Wanneer gebruik wordt gemaakt van de in artikel 19, lid 3, van de verordening bedoelde afwijking, kan de betrokken lidstaat van de suikerbietenproducenten en suikerfabrikanten voor wie deze afwijking geldt, eisen dat zij in de sectorale overeenkomsten speciale clausules opnemen met het oog op de toepassing, in voorkomend geval, van de leden 2 en 3 door deze lidstaat.

5. Bij verhuur van een fabriek die toebehoort aan een suikerproducerende onderneming kan de lidstaat de quota van de onderneming die deze fabriek verhuurt, verlagen en het afgetrokken deel van de quota toekennen aan de onderneming die de fabriek huurt om er suiker te produceren.

Wanneer de verhuur tijdens de in punt V, sub d), bedoelde periode van drie verkoopseizoenen beëindigd wordt, wordt de aanpassing van de quota die heeft plaatsgevonden krachtens het bepaalde in de vorige alinea, door de lidstaat ingetrokken, en wel met terugwerkende kracht tot het tijdstip waarop zij in werking trad. Indien de verhuur eindigt als gevolg van overmacht, hoeft de lidstaat de aanpassing evenwel niet in te trekken.

6. Wanneer een suikerproducerende onderneming niet langer de verplichtingen kan nakomen die zij uit hoofde van de communautaire regeling ten aanzien van de betrokken producenten van suikerbieten of suikerriet heeft, en een en ander door de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat is vastgesteld, kan deze lidstaat voor één of meer verkoopseizoenen het betrokken gedeelte van de quota toewijzen aan een of meer suikerproducerende ondernemingen, naar rata van de opgenomen productiehoeveelheid.

7. Wanneer een suikerproducerende onderneming van een lidstaat prijs- en afzetgaranties krijgt voor de verwerking van suikerbieten tot ethylalcohol, kan deze lidstaat in overleg met deze onderneming en met de betrokken suikerbietenproducenten voor één of meer verkoopseizoenen de quota geheel of ten dele toewijzen aan één of meer andere ondernemingen voor de productie van suiker.

Punt III

In geval van fusie of vervreemding van isoglucoseproducerende ondernemingen, in geval van vervreemding van een isoglucoseproducerende fabriek en in geval van bedrijfsbeëindiging van een onderneming of van één of meer fabrieken van een isoglucoseproducerende onderneming kan de lidstaat de betrokken quota voor de productie van isoglucose verdelen over één of meer ondernemingen waaraan al of niet een productiequotum is toegewezen.

Punt IV

De in de punten II en III bedoelde maatregelen mogen slechts worden genomen indien:

- a) met het belang van elk van de betrokken partijen rekening wordt gehouden,
en
- b) de betrokken lidstaat van oordeel is dat deze maatregelen kunnen bijdragen tot een structuurverbetering in de sectoren suikerbietenteelt, suikerrietenteelt en suikerproductie,
en
- c) de maatregelen betrekking hebben op ondernemingen die zijn gevestigd in een zelfde gebied in de zin van artikel 11, lid 2, van de verordening.

Punt V

In deze bijlage wordt verstaan onder:

- a) *fusie van ondernemingen*: de samenvoeging van twee of meer ondernemingen tot één enkele onderneming;
- b) *vervreemding van een onderneming*: de overdracht of de overneming van het vermogen van een onderneming die over quota beschikt aan of door een of meer ondernemingen;
- c) *vervreemding van een fabriek*: de eigendomsoverdracht, aan één of meer ondernemingen, van een technische eenheid die over alle nodige installaties beschikt voor de vervaardiging van het betrokken product, waardoor de productie van de overdragende onderneming geheel of gedeeltelijk wordt overgenomen;
- d) *verhuur van een fabriek*: de overeenkomst van huur en verhuur van een technische eenheid met de volledige voor de suikerfabricage noodzakelijke installatie, die met het oog op exploitatie voor een aaneengesloten periode van ten minste drie verkoopseizoenen wordt gesloten met een onderneming, gelegen in hetzelfde gebied, in de zin van artikel 11, lid 2, van de verordening, waar de betrokken fabriek gevestigd is - waarbij de partijen zich ertoe verbinden deze overeenkomst niet te beëindigen vóór het einde van het derde verkoopseizoen - indien na de inwerkingtreding van de huur en verhuur, de onderneming die de betrokken fabriek huurt, ten aanzien van haar gehele productie kan worden beschouwd als één enkele suikerproducerende onderneming.

Punt VI

De in de punten II en III bedoelde maatregelen gelden:

- a) wanneer de bedrijfsbeëindiging van de onderneming of de fabriek, de fusie of de vervreemding plaatsvindt tussen 1 juli en 31 januari van het daarop volgende jaar: voor het lopende verkoopseizoen;
- b) wanneer de bedrijfsbeëindiging van de onderneming of de fabriek, de fusie of de vervreemding plaatsvindt tussen 1 februari en 30 juni van hetzelfde jaar: voor het volgende verkoopseizoen.

Punt VII

Indien een lidstaat artikel 12, lid 2, van de verordening toepast, wijst hij de gewijzigde quota vóór 1 maart toe, voor toepassing ervan tijdens het volgende verkoopseizoen.

Punt VIII

In geval van toepassing van de punten II en III, delen de lidstaten de Commissie uiterlijk 15 dagen na de in punt VI bedoelde termijnen de gewijzigde A- en B-quota mee.

Punt IX

Voor quota-overdrachten die in Italië, in Spanje en in de Franse overzeese departementen plaatsvinden in het kader van herstructureringsplannen als bedoeld in artikel 12, lid 2, tweede alinea, van de verordening, kan als suikerproducerende onderneming worden beschouwd een groep van suikerproducerende ondernemingen die technisch, economisch en structureel met elkaar verbonden zijn en die hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die zij op grond van de communautaire regeling met name ten opzichte van de producenten van suikerbieten of suikerriet hebben.

BIJLAGE V

GN-code	Omschrijving
ex 0403	Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room, gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao, ook indien ingedikd, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen:
0403 10	— Yoghurt:
0403 10 51 tot en met 0403 10 99	— — gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao
0403 90	— — andere;
0403 90 71 tot en met 0403 90 99	— — gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao
ex 0710	Groenten, niet gestoomd of in water gekookt, bevroren:
0710 40 00	— Suikermaïs
ex 0711	Groenten, voorlopig verduurzaamd (bij voorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie:
0711 90	— andere groenten; mengsels van groenten:
	— — groenten:
0711 90 30	— suikermaïs
1702 50 00	Chemisch zuivere fructose
ex 1704	Suikerwerk zonder cacao (witte chocolade daaronder begrepen), met uitzondering van zoethoutextract (drop) van onderverdeling 1704 90 10
1806	Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten
ex 1901	Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 % gewichtspersen cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van producten bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen of minder dan 5 % gewichtspersen cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen:
1901 10 00	— bereidingen voor de voeding van kinderen, opgemaakt voor de verkoop in het klein
1901 20 00	— mengsels en deeg, voor de bereiding van bakkerswaren bedoeld bij post 1905
1901 90	— andere:
	— — andere:
1901 90 99	— — — andere
ex 1902	Deegwaren, ook indien gekookt of gevuld (met vlees of andere zelfstandigheden) dan wel op andere wijze bereid, zoals spaghetti, macaroni, noedels, lasagne, gnocchi, ravioli en cannelloni; koekoeks, ook indien bereid:
1902 20	— gevulde deegwaren (ook indien gekookt of op andere wijze bereid):
	— — andere:

GN-code	Omschrijving
1902 20 91	— — — gekookt of gebakken
1902 20 99	— — — andere
1902 30	— andere deegwaren
1902 40	— koeskoes:
1902 40 90	— — andere
1904	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); granen (andere dan maïs) in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel en gries), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen
ex 1905	Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten van meel of van zetmeel:
1905 10 00	— bros gebakken brood, zogenaamd knäckebröd
1905 20	— ontbijtkoek
1905 30	— koekjes en biscuits, gezoet; wafels en wafeltjes
1905 40	— beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten
1905 90	— andere:
	— — andere:
1905 90 40	— — — wafels en wafeltjes, met een gehalte aan water van meer dan 10 % gewichtspercenten
1905 90 45	— — — koekjes en biscuits
1905 90 55	— — — geëxtrudeerde en geëxpandeerde producten, gezouten of gearomatiseerd
1905 90 60	— — — gezoet
1905 90 90	— — — andere
ex 2001	Groenten, vruchten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur:
2001 90	— andere:
2001 90 30	— — suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
2001 90 40	— — broodwortelen, bataten (zoete aardappelen) en dergelijke eetbare plantendelen met een zetmeelgehalte van 5 % of meer gewichtspercenten
ex 2004	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006:
2004 10	— aardappelen:
	— — andere:
2004 10 91	— — — in de vorm van meel, gries, griesmeel of vlokken

GN-code	Omschrijving
2004 90	— andere groenten en mengsels van groenten:
2004 90 10	— — suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
ex 2005	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006:
2005 20	— aardappelen:
2005 20 10	— — in de vorm van meel, gries of vlokken
2005 80 00	— suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
ex 2101	Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
	— extracten, essences en concentraten, van koffie en preparaten op basis van deze extracten, essences en concentraten of op basis van koffie:
	— — preparaten op basis van extracten, essences en concentraten of op basis van koffie:
2101 12 98	— — — andere
	— extracten, essences en concentraten, van thee of van maté en preparaten op basis van deze extracten, essences en concentraten of op basis van thee of van maté:
	— — preparaten:
2101 20 98	— — — andere
	— gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
	— — gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten:
2101 30 19	— — — andere
	— — extracten, essences en concentraten van cichorei en van andere gebrande koffiesurrogaten:
2101 30 99	— — — andere
ex 2102	Gist, ook indien inactief; andere eencellige micro-organismen, dood (andere dan de vaccins bedoeld bij post 3002); samengesteld bakpoeder:
2102 10	— levende gist:
	— — bakkersgist:
2102 10 31	— — — gedroogd
2102 10 39	— — — andere
2105 00	Consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend
ex 2106	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen:
2106 90	— andere:
2106 90 10	— — preparaten „fondues” genaamd

GN-code	Omschrijving
	— — andere:
2106 90 92	— — — bevattende geen van melk afkomstige vetstoffen, sacharose, isoglucose, glucose of zetmeel, of bevattende minder dan 1,5 gewichtspersent van melk afkomstige vetstoffen, minder dan 5 gewichtspersenten sacharose of isoglucose, minder dan 5 gewichtspersenten glucose of zetmeel
2106 90 98	— — — andere
2202	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009
2205	Vermout en andere wijn van verse druiven, bereid met aromatische planten of met aromatische stoffen
ex 2208	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van minder dan 80 % vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten:
2208 20	— dranken, gedistilleerd uit wijn of druivenmoer
2208 50 90 tot en met 2208 50 99	— — Jenever
2208 70	— Likeuren
2208 90 41 tot en met 2208 90 78	— — andere gedistilleerde dranken en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten
2905 43 00	mannitol
2905 44	D-glucitol (sorbitol)
ex 3302	Mengsels van reukstoffen en mengsels (oplossingen in alcohol daaronder begrepen) op basis van een of meer van deze zelfstandigheden met andere stoffen, van de soort gebruikt als grondstof voor de industrie; andere bereidingen op basis van reukstoffen, van de soort gebruikt voor de vervaardiging van dranken:
3302 10	— van de soort gebruikt in de voedingsmiddelen- en drankenindustrie
	— — van de soort gebruikt in de drankenindustrie:
	— — — bereidingen die alle essentiële aromatische stoffen van een bepaalde drank bevatten:
	— — — — andere (met een effectief alcohol-volumegehalte van minder dan of gelijk aan 0,5 % vol):
3302 10 29	— — — — — andere
ex Hoofdstuk 38	Diverse producten van de chemische industrie:
3824 60	Sorbitol, andere dan die bedoeld bij post 2905 44

BIJLAGE VI

IN ARTIKEL 35 BEDOELDE STATEN, LANDEN EN GEBIEDEN

Barbados	Malawi
Belize	Uganda
Ivoorkust	Volksrepubliek Congo
Fiji	Saint Kitts and Nevis — Anguilla
Guyana	Suriname
Mauritius	Swaziland
India	Tanzania
Jamaica	Trinidad en Tobago
Kenia	Zambia
Madagaskar	Zimbabwe

BIJLAGE VII

CONCORDANTIETABEL

Verordening (EG) nr. 2038/1999	Deze verordening
Art. 1	Art. 1
Art. 2, lid 1	Art. 1, lid 2, sub m)
Art. 2, de leden 2 en 3	Geschrapt
Art. 3	Art. 2
Art. 4	Art. 3
Art. 5	Art. 4
Art. 6	Art. 5
Art. 7	Art. 6
Art. 8	Geschrapt
Art. 9	Art. 7
Art. 10	Art. 8
Art. 11	Art. 9
Art. 12	Geschrapt
Art. 13	Art. 22
Art. 14	Art. 23
Art. 15	Art. 24
Art. 16	Art. 25
Art. 17	Art. 26

Art. 18	Art. 27
Art. 19	Art. 28
Art. 20	Art. 29
Art. 21	Art. 30
Art. 22, lid 1, eerste streepje	Art. 31
Art. 22, de leden 2 en 3	Geschrapt
Art. 23	Art. 32
Art. 24	Art. 33
Art. 25	Art. 34
Art. 26, lid 1	Art. 10, lid 1
Art. 26, lid 2	Art. 11, lid 3
Art. 26, lid 3	Art. 10, lid 2
Art. 26, lid 4	Art. 11, lid 3
Art. 26, lid 5, eerste alinea	Art. 10, lid 3
Art. 26, lid 5, tweede alinea	Art. 10, lid 4
Art. 26, lid 5, derde alinea	Art. 10, lid 5
Art. 26, lid 5, vijfde alinea	Art. 10, lid 6
Art. 26, lid 6	Geschrapt
Art. 27, lid 1, eerste streepje	Art. 11, lid 1
Art. 27, lid 2	Geschrapt
Art. 27, lid 3	Art. 11, lid 2
Art. 27, lid 4	Geschrapt
Art. 27, lid 5	Geschrapt
Art. 27, lid 6	Art. 11, lid 4
Art. 28	Geschrapt
Art. 29	Geschrapt
Art. 30	Art. 12
Art. 31	Art. 13
Art. 32	Art. 14
Art. 33	Art. 15
Art. 34	Art. 16

Art. 35	Art. 17
Art. 36	Art. 18
Art. 37	Art. 19
Art. 38	Art. 20
Art. 39	Art. 21
Art. 40	Art. 35
Art. 41	Art. 36
Art. 42	Art. 37
Art. 43	Art. 38
Art. 44	Art. 39
Art. 45	Art. 40
Art. 46	Art. 41
Art. 47	Art. 42, lid 1
Art. 48	Art. 42, leden 2 en 3
Art. 49	Art. 43
Art. 50	Art. 44
Art. 51	Geschrapt
Art. 52	Geschrapt
Art. 53	Geschrapt
Art. 54	Geschrapt
Art. 55	Art. 47
Art. 56	Art. 49
Verordening (EEG) nr. 793/72	Deze verordening
Art. 1	Bijlage I, Punt I
Verordening (EEG) nr. 431/68	Deze verordening
Art. 1	Bijlage I, Punt II
Verordening (EEG) nr. 206/68	Deze verordening
Art. 1	Bijlage III, Punt I
Art. 2	Bijlage III, Punt II
Art. 3	Bijlage III, Punt III
Art. 4	Bijlage III, Punt IV

Art. 5	Bijlage III, Punt V
Art. 6, lid 1	Bijlage III, Punt VI
Art. 6, lid 2	Geschrapt
Art. 7	Bijlage III, Punt VII
Art. 8	Bijlage III, Punt VIII
Art. 8 bis	Geschrapt
Art. 8 ter	Bijlage III, Punt IX
Art. 9	Bijlage III, Punt X
Art. 10	Bijlage III, Punt XI
Art. 11	Geschrapt
Art. 12	Bijlage III, Punt XII
Art. 13	Bijlage III, Punt XIII
Verordening (EEG) nr 741/75	Deze verordening
Art. 1	Bijlage III, Punt XIV
Verordening (EEG) nr 193/82	Deze verordening
Art. 1	Bijlage IV, Punt I
Art. 2	Bijlage IV, Punt II
Art. 3	Bijlage IV, Punt III
Art. 4	Bijlage IV, Punt IV
Art. 5	Bijlage IV, Punt V
Art. 6	Bijlage IV, Punt VI
Art. 7	Bijlage IV, Punt VII
Art. 8	Bijlage IV, Punt VIII
Art. 9	Bijlage IV, Punt IX
Bijlage I	Bijlage V
Bijlage II	Bijlage VI
Bijlage III	Bijlage VII